

သံသယက္ခိကာရမိ

နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-နိဒါနသံယုတ်

၁-ဗုဒ္ဓဝဂ်

၁-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ်

၁။ မေ၊ တပည့်တော်အာနန္ဒာသည်။ (ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ်ကို။) ဝေ၊ ဤသို့၊ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဧဝံ၊ တခုသော၊ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ သူများသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိမြို့အနီး၌။ အနာထပိတ္တိကဿ၊ အနာထပိတ်သူငွေ၏။ အာရာမေ၊ အာရာမပြစ်သော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းထော်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တဩ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ (ထိုဇေတဝန်ကျောင်းထော်၌ ဟူ၍သော်လည်းပေး။) ဘဂဝါ၊ သည်။ သိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ “သိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ ဝေ-နိဒါနန၊ မေ-တထိယာကတ္တာ၊ သုတံ-ဥပစာရဏတ္ထကပ္ပရုပ် ပြန်ဆိုသည်။ ဝေ၊ ဤသို့သော အခြင်း အရာအားဖြင့်ဟု အာကာရ၊ ဤသို့သာဟု အဝစာရဏအနက်လည်း ပြန်ဆိုနိုင်သည်။ မေ-ကို တဩ၊ နန္ဒသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ အနက် ယောဇနာသော် သုတံကို ဥပစာရဏတ္ထ သာဝရုပ်ကြံ၍ ယောဇနာလေ။

၂။ မ-ဋ္ဌ-၁-အထိုကျ ယောဇနာသော် “ဧဝံ၊ သော။ သမယံ၊ အခါပတ်လုံး”ဟု အစွန္တသံယောဂတ္ထပေး လေး ၌-ဟု ပေးသည်ကား ပေါရာဏာစရိယတို့အလိုဟု ၎င်း မ-ဋ္ဌ-၁-၌ဖွင့်၏။

၃။ သာပိကာစာရမုချတ္ထ “သမိပစ္စေ ဓေတံ သပ္ပဝေနံ”ဟူသော-မ-ဋ္ဌ-၁-နှင့်အညီသည်။ သာဝတ္ထိမြို့ဟု ပေးသော် ဥပစာရတ္ထ။ နေသံ၌လည်း မုချတ္ထဥပစာရတ္ထပေးပုံကို ဤနည်းအတိုင်း သိလေ။

၄။ “ခေါတိ ပဗ္ဗေရဏမစ္စေ အဝစာရဏ အာစိကာလတ္ထ ဝါ နိပါတော”ဟူသော ဤဋ္ဌ-နှင့်အညီ ဤ၌ ပဗ္ဗေရဏအနေဖြင့် ယောဇနာသည်။ တဩ၊ ၌။ပ။ အာမန္တေသိ ခေါ၊ မိန့်တော်မူပြီးသာလျှင်လည်း။ အဝစာရဏတ္ထ။ခေါ၊ အင်ဦးဆုံးဟု အာစိကာလတ္ထ (ဝါကျောရမ္မ)လည်း ယောဇနာလေ။ အကျယ်ကို ၎ို့။

၅။ “ဉာယနံ၊ တာယနံ၊ ပစ္စောယနံ၊ အာယနံသုအတ္ထံ”ဟု အာမန္တေ အနက် ၃-မျိုးတို့တွင် ဤ၌ သာမနတ္ထ ထည်း။ အကျယ် ဤအဋ္ဌကထာ၌။

တေ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ “ဘဒ္ဒန္တတိ၊ အရှင်ဘုရား”ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို) ။ ပစ္စုဆောသံ၊ ရှေးရှုနာယုကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (တေဒဝေါစဉ် ဝပ်။) “ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အဓိပ္ပါယ်ကို ဤ-ဋ္ဌ-နိဒါန ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၍) ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ ။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ မနသိကရေထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိတိ၊ ဟောတော်မူအံ့”ဟူသော။ ထေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တေ ဘိက္ခု။ ထိုရဟန်းတို့သည်။ “ဝေ ဘဒ္ဒန္တ တိ ဝေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား”ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို) ။ ပစ္စုဆောသံ၊ ရှေးရှုနာယုကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုဝေ တို့။ ကတမော၊ အဘယ်သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နည်း။ ဘိက္ခုဝေ တို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်လှကုန်၏။) သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လှ၏။) ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) သဠာယတနပစ္စယာ၊ သဠာယတနဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဖဿာ၊ ဖဿသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) တဏှာပစ္စယာ၊ တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည် ၎င်း။ သောကပရိဒေဝ ဓုက္ခဝေါမနဿပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်း၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည် ၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်လှကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဧဝံလော၊ သတ္တဝီဝမဇဏံ သကံသကံသော ။ တေဿ ဓုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအစု၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ပေါ်လှကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခုဝေ တို့။ အယံ၊ ဤသို့အပ်ပြီးသည်ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဝိဇ္ဇာယတော၊ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ (တပ်ခြင်းကင်းကြောင်း ဖြစ်သော) မဂ်ဖြင့်အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့် ။ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ (မဖြစ်သော အား

- ၁။ အာမန္တန ဝစနိဉ္စဝပ်သော် ဘဂဝတောကို သာယုတ္ထံ၊ ပစ္စုဆောသံဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သော် သမ္ဘဝါနတ္ထ ဟောဇနာ(ဋီကာ)။
- ၂။ သာဓုကံကို သုဏာထ မနသိကရေထ ၂-ပုဒ်လုံး၌ဖြစ်စေ၊ ကြိယာ ၂-ခုအနက် ကြိုက်ရာထုခင်းဖြစ်စေ ဝပ်။ (ဋ္ဌ-နိ-သဒ္ဓနိတိ ပဒမာလာ နာ-၆၀။)
- ၃။ အလုံးစုံသောဟူ၍သော်လည်းပေး။ ဧဝံလော၊ သံသယ၊ သုဒ္ဓဿ ဝေါ၊ သတ္တဝီဝမဇဏံသာထံ အတ္ထော၊ ဋ္ဌ။
- ၄။ ဤ၌ နိရောဓသဒ္ဓါဖြင့်သာသော ချုပ်ခြင်းဟူသည် ဥပါဒါနိရောဓ အနုပ္ပါဒါနိရောဓ ၂-မျိုးတွင် အနုပ္ပါဒါနိရောဓသည်။ ထို့ကြောင့် ဋ္ဌ-၌ “သင်္ခါရနိရောဓောတိ သင်္ခါရနံ အနုပ္ပါဒါနိရောဓော ဟောတိ”ဟူ၍ ၎င်း “နိရောဓော ဟောတိထိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ”ဟူ၍ ၎င်း ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ။

ဖြင့်) ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ (မဖြစ်သောအားဖြင့်) ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏ်၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝိညာဏနိရောဓော၊ ကြောင့်။ နာမရူပနိရောဓော၊ နာမ်ရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာမရူပနိရောဓော၊ ကြောင့်။ သဠာယတနနိရောဓော၊ ဖိ-ပါးသော အာယတန၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သဠာယတနနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဖဿနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဝေဒနာနိရောဓော၊ ကြောင့်။ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဏှာနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနိရောဓော၊ ဥပါဒါ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပါဒါနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဘဝနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဇာတိနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်၎င်း။ - သောကပရိဒေဝဓုက္ခဒေါမနဿပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်နှလုံးမသာယာခြင်း၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းတို့သည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ (မဖြစ်သောအားဖြင့်) ချုပ်ကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ သတ္တဝီဝမဖက် သက်သက်သော။ တေဿ ဓုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအစု၏။ နိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူသော။ ဝေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဝေ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ အတ္တမနာ၊ (ပီတိသောမနဿတို့ဖြင့်) ယူအပ်ပြီးသောစိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။) ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောစကားကို။ အသိနန္တံ၊ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားနာ မှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ (သုတ်အစ ဝေံ မေ သုတံမှ သုတံ၌ ပြန်စပ်။)

ဣတိ၊ ဤစကား။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်သည်။

၂-ဝိဘင်္ဂသုတ်

၂။ (ဘာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ပ။ ပေးပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောအံ့။ ဝိဘင်္ဂဿာမိ၊ ဝေဖန်အံ့။ တံ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ သုကာယ၊ နာကြကုန်လော့။ မနသိကဓောယ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ “ဝေံ ဘန္တေတိ ဝေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍။ ဝေ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို)။ ပစ္စသောသံ၊ ဓံ၊ ရှေးရှုနာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

(ကတမော စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ မှ ဓုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ အထိ ရွှေသုတ်၌ ပေးခဲ့ပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏနည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏။ တမိ တမိ သတ္တနိကာယေ၊ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌။ ယာ ဇရာ၊ အကြင် အိုခြင်းသည်။ ယာ ဇီရဏတာ၊ အကြင်ဆိုသောအခြင်းအရာသည်။ ယံ သတ္တိစုံ၊ အကြင်သွားကျိုးသည်၏အဖြစ်သည်။ ယံ ပါလိစုံ၊ အကြင် ဆံအပွေ့၍သည်၏အဖြစ်သည်။ ယာ ဝလိတ္တစတာ၊ အကြင်

၁။ နှစ်သက်ယူသည် ဘုရားစကားကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ထက်ခံခြင်းပင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဌ၌ “အနု-
 ဓာတိ” သု ဝေဝ သမုပ္ပါဒ် သု ဇာတိ အတ္ထော” ဟု မိန့်ပြီ။

အရေတုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အာယုနော၊ အသက်၏။ ယာ သံဟာနိ၊ အကြင်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသောဣန္ဒြေတို့၏။ ယော ပရိပါကော၊ အကြင် ရင့်ကျက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇ်။) အယံ၊ ဤအိုသည်၏ အဖြစ်စသည်ကို။ ဇရာ၊ ဇရာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ သို့အပ်၏။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တမှာ တမှာ သတ္တနိကာယာ၊ မှ။ ယာ စုတိ၊ အကြင်ရွှေလျော့ခြင်းသည်။ ယာ စဝနတာ၊ အကြင်ရွှေလျော့သော အခြင်းအရာသည်။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင်ပျက်စီးခြင်းသည်။ ယံ အန္တရဇာနံ၊ အကြင်ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ ယံ မဇ္ဈမရဏံ၊ အကြင်သေခြင်းသည်။ ယာ ကာလကိရိယာ၊ အကြင်သေခြင်းကိုပြုခြင်းသည်။^၁ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ယော ဘေဒေါ၊ အကြင်ပျက်စီးခြင်းသည်။ ကဋ္ဌေဝရဿ၊ ကိုယ်ကောင်ကို။ ယော နိက္ခေပေါ၊ အကြင် ပစ်ချခြင်းသည်။ (ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ယော ဥပစ္စေဒေါ၊ အကြင်ပြတ်ခြင်းသည်။^၂ အတ္ထိ၊ ဇ်။) ဣဒံ၊ ဤရွှေလျော့ခြင်း စသည်ကို။ မရဏံ၊ မရဏဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အယဉ္စ ဇရာ၊ ဤဇရာသည်လည်းကောင်း။ ဣဒဉ္စ မရဏံ၊ ဤမရဏသည်လည်းကောင်း။ (အတ္ထိ၊ ဇ်။) ဘိက္ခဝေါ တို့။ ဣဒံ၊ ဤအိုအပ်ပြီးသော ၂-ပါးစုံကို။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေါတို့။ ကတမာ၊ အဘယ်သည်။ ဇာတိ၊ ဇာတိနည်း။ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ တမိ တမိ သတ္တနိကာယေ၊ ဤ။ ယာ ဇာတိ၊ အကြင်ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ သဗ္ဗာတိ၊ အကြင်ပြည့်စုံစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ ဩက္ကန္တိ၊ အကြင်ဥဉ့်တွင်း အမိဝမ်းတွင်းသို့ သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ယာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင်ကိုယ်ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ယာ ပါတုဘာဝေါ၊ အကြင် ထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ အာယတနာနံ၊ အာယတနတို့ကို။ ယော ပရိလာသော၊ အကြင်ရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇ်။) ဘိက္ခဝေါတို့။ အယံ၊ ဤရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း စသည်ကို။ ဇာတိ၊ ဇာတိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေါတို့။ ကတမော၊ သည်း။ ဘဝေါ၊ ဘဝနည်း။ ဘိက္ခဝေါတို့။ ဣမေတယော၊ ဤ ၃-ပါးတို့သည်။ ဘဝါ၊ ဘဝတို့တည်း။ ကာမဘာဝေါ၊ ကာမဘုံ၌ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာဟူသော ကာမဘဝ၎င်း။ ဝုပဘာဝေါ၊ ဝုပဘုံ၌ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဟူသော ဝုပဘဝ၎င်း။ အဝုပဘာဝေါ၊ အဝုပဘုံ၌ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဟူသော အဝုပဘဝ၎င်း တည်း။ ဘိက္ခဝေါတို့။ အယံ၊ ဤအိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ဘဝေါ၊ ဘဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေါတို့။ ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်နည်း။ ဘိက္ခဝေါတို့။ ဣမာနိစ္စတာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ဥပါဒါနာနိ၊ ဥပါဒါန်တို့တည်း။ ကာမုပါဒါနံ၊ စွဲလမ်းကြောင်း စွဲလမ်း

၁။ မဇ္ဈမရဏံဖြင့် ကာလမရဏကိုယူ၊ ရဟန္တာတို့၏ မရဏတည်းဟူသော သမုစ္စေဒ မရဏ၊ ကေတ္တယတောင် ပါဝင်သော သက်ကုဏ တည်းဟူသော ခဏိကမရဏကို မဟူလင့် (ဤ-၄-ရီ)။

၂။ “ကာလော နာမ အန္တကော၊ တဿ ကိရိယာ ကာလကိရိယာ”ဟူသော ဤ ၄-နှင့်အညီ ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ “စဝနကာလော ဝေ ဝါ အနတိက္ကမနိယတ္တာ ဝိသေသေန ကာလောဘိ ဝုတ္တောတိ တဿ ကိရိယာ အတ္တထော စုတိက္ခန္ဓာနံ ဘောဇပဝတ္ထိယေဝ” ဟူသော ဤနိဒ္ဒါအလို သေရာအချိန်အခါကို ပြုခြင်းသည် ဟုပေး။ “ကာလန္တိ ကာလနံ၊ ယထာဂဟိတဿ အတ္တဘာဝဿ ဝေပနံ၊ အာယုက္ခယန္တိ အတ္တော”ဟူသော မ-၁-စာပိုဒ် ၅၉။ နိဒ္ဒါအလို အတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းသည်ဟုပေး။

၃။ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္စေဒေါသည် သျှာကံ၌၎င်း မ-၁-သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ် စသည်၌၎င်း ပါရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ထည့်သွင်းယောဇနာလိုက်သည်။

တတ်သော လောဘဟူသော ကာမုပါဒါန်၎င်း၊ ဒိဋ္ဌပါဒါန်၊ စွဲလမ်းကြောင်း စွဲလမ်းတတ်သော ဒိဋ္ဌိဟူသော ဒိဋ္ဌပါဒါန်၎င်း၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၊ စွဲလမ်းကြောင်း စွဲလမ်းတတ်သော နှားလှေ နှားကျင့်စသော ဒိဋ္ဌိဟူသော သီလဗ္ဗတုပါဒါန်၎င်း၊ အတ္တဝါဒုပါဒါန်၊ စွဲလမ်းကြောင်း စွဲလမ်းတတ်သော အတ္တဝါဒဒိဋ္ဌိဟူသော အတ္တဝါဒုပါဒါန်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ဥပါဒါန်၊ ဥပါဒါန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ကတမာ၊သည်။ တဏှာ၊နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣမေသ၊ဤ ၆-ပါးတို့သည်။တဏှာ-ကယာ၊ တဏှာအပေါင်းတို့တည်း။ ဝှုပတဏှာ၊ ဝှုပါရုံလျှင် အာရုံရှိသောတဏှာ၎င်း။ ဝါ-ဝှုပါရုံ၌ တပ်တတ်သောတဏှာ၎င်း။ သဗ္ဗတဏှာ၊ သဒ္ဓါရုံလျှင် အာရုံရှိသောတဏှာ၎င်း။ ဝါ-သဒ္ဓါရုံ၌ တပ်တတ်သောတဏှာ၎င်း။ ပ။ ဓမ္မတဏှာ၊ ဓမ္မာရုံလျှင် အာရုံရှိသောတဏှာ၎င်း။ ဝါ-ဓမ္မာရုံ၌ တပ်တတ်သော တဏှာ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ တဏှာ၊ တဏှာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ကတမာ၊သည်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣမေသ၊ ဤခြောက်ပါးတို့သည်။ ဝေဒနာကယာ၊ ဝေဒနာအပေါင်းတို့တည်း။ စက္ခုသမ္ပယာဇာ၊ စက္ခုဝတ္ထုကို မှီသော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ၎င်း။ သောတသမ္ပယာဇာ၊ သောတဝတ္ထုကို မှီသော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊၎င်း။ ဣဒ္ဓါသမ္ပယာဇာ၊ ဣဒ္ဓါဝတ္ထုကို မှီသော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊၎င်း။ ကာယသမ္ပယာဇာ၊ ကာယဝတ္ထုကို မှီသော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊၎င်း။ မနောသမ္ပယာဇာ၊ ပဉ္စဝိညာဏ်မှကြွင်းသော လောကီဝိပါက်စိတ် ဗာဝိသကိုမှီသော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ကတမော၊ သည်။ ဖဿော၊ ဖဿနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣမေသ၊ ဤခြောက်ပါးတို့သည်။ ဖဿကယာ၊ ဖဿအပေါင်းတို့တည်း။ စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုပသာဒကို မှီသော တွေ့ထိခြင်းဟူသော စက္ခုသမ္ပယာ၎င်း။ သောတသမ္ပယော၊ သောတပသာဒကို မှီသော တွေ့ထိခြင်းဟူသော သောတသမ္ပယာ၎င်း။ ဣဒ္ဓါသမ္ပယော၊ ဣဒ္ဓါပသာဒကိုမှီသော တွေ့ထိခြင်းဟူသော ဣဒ္ဓါသမ္ပယာ၎င်း။ ကာယသမ္ပယော၊ ကာယပသာဒကို မှီသော တွေ့ထိခြင်းဟူသော ကာယသမ္ပယာ၎င်း။ မနောသမ္ပယော၊ ပဉ္စဝိညာဏ်မှကြွင်းသော လောကီဝိပါက်စိတ် ဗာဝိသကိုမှီသော တွေ့ထိခြင်းဟူသော မနောသမ္ပယာ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ဖဿော၊ ဖဿဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတမံ၊သည်။ သဠာယထနံ၊ သဠာယထနနည်း။ စက္ခာယထနံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော စက္ခုဟူသော စက္ခာယထန၎င်း ။ပ။ မနာယထနံ၊ အကြောင်းဖြစ်သော စိတ် ဟူသော မနာယထန၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ သဠာယထနံ၊ သဠာယထနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတမံ၊ သည်။ နာဓဗ္ဗပါ၊ နာဓဗ္ဗနည်း။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ၎င်း။ သညာ၊ ၎င်း။ စေတနာ၊ ၎င်း။ ဖဿော၊၎င်း။ မနာယထာရာ၊ ၎င်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။

နာမံ နာမ်ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ စတ္တာဇော၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာ စ၊ မဟာဘုတ်
 တို့၎င်း။ စတုနံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဥပါဒါဓိပံ စ၊ မှီ၍ ဖြစ်
 သောရုပ်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝှပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒ္ဓ
 နာမံ၊ ဤနာမ်သည်လည်းကောင်း။ ဣဒ္ဓ ဝှပံ၊ ဤရုပ်သည်လည်းကောင်း။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။)
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ၂-ပါးစုံကို။ နာမဝှပံ၊ နာမ်ရုပ်ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတမံ၊ သည်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤမြောက်ပါး
 တို့သည်။ ဝိညာဏကယာ၊ ဝိညာဏ်အပေါင်းတို့တည်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုပသာဓကို မှီသော
 ဝိညာဏ်၎င်း။ သောတဝိညာဏံ၊ သောတပသာဓကို မှီသောဝိညာဏ်၎င်း။ ပ။ မနောဝိညာဏံ၊
 ပဉ္စဝိညာဏ်မှ ကြွင်းသော လောကီဝိပါက်စိတ်ဗာဝိသဟူသော မနောဝိညာဏ်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတမေ၊ အဘယ်တို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ
 တယော၊ ဤသုံးပါးတို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့တည်း။ ကာယသင်္ခါရော၊ ကာယဝိညာဏ်ကြောင့်
 ဖြစ်သော သင်္ခါရ၎င်း။ (ကာယဝိညာဏ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော မဟာကုသိုလ်စေတနာ ၈၊ အကုသိုလ်
 စေတနာ ၂-ကို ကောက်။) ဝစီသင်္ခါရော၊ ဝစီဝိညာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရ၎င်း။ (ဝစီဝိညာဏ်ကို
 ဖြစ်စေတတ်သော မဟာကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် စေတနာ ၂၀-ကို ကောက်။) ဝိတ္တသင်္ခါရော၊
 စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော သင်္ခါရ၎င်းတည်း။ (ကြံစည်သူ၏ သန္တာန်ဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်၊
 အကုသိုလ် စေတနာ ၂၉-ခုကို ကောက်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်တို့ကို။
 သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကတမာ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝုက္ခေ၊ ဆင်းရဲ၌။
 ယံ အညာဏံ၊ အကြင်မသိခြင်းသည်၎င်း။ ဒုက္ခသမုဒယေ၊ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်လာခြင်း အကြောင်း၌။
 ယံ အညာဏံ၎င်း။ ဒုက္ခနိရောဓေ၊ ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာ၌။ ယံ အညာဏံ၊ ၎င်း။ ဒုက္ခနိရောဓေါပိနိယာ၊
 ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်၌။ ယံ အညာဏံ၊
 ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ (သမ္မဝန္တံ၊ ဖြစ်ပေါ်လှာကုန်၏။)။ ပ။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊
 သတ္တ ဇီဝမဖက် သက်သက်သော။ ထေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအစု၏။ နိရောဓော၊ (မဖြစ်သော
 အားဖြင့်) ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောထိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူသော။ ဝေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၃-ပဋိပဒါသုတ်

၃။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ပ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ မိစ္ဆာပဋိပဒ္ဓါ၊ (သံသရာမှ
 ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သော) မှားယွင်းသော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ သမ္မာပဋိပဒ္ဓါ၊
 (သံသရာမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း) မှန်ကန်သော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ဧဝေဿာပိ၊
 ဟောစုံ။ ထံ၊ ထိုအကျင့် ၂-မျိုးကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ မနသိ

ကရောက၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိသာမိ၊ မိန့်ဆိုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ “ဝေ
ဘန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍။ တေ ဘိက္ခု။ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊
မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို)။ ပစ္စယောသု၊ ရှေးရှုနာယုကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်-

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကတမာ၊ သည်။ မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ မိစ္ဆာပဋိပဒါနည်း။ ပ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အယံ၊
ဤအနုလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ မိစ္ဆာပဋိပဒါ၊ မိစ္ဆာပဋိပဒါဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကတမာ၊ သည်။ သမ္မာပဋိပဒါ၊ သမ္မာပဋိပဒါနည်း။ ပ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အယံ၊
ဤပဋိလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ သမ္မာပဋိပဒါ၊ သမ္မာပဋိပဒါဟူ၍။ ဝုစ္စတိတိ၊ ၎င်းဟူသော။ ဝေ၊
ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (အဝိဇ္ဇာပံ့ပွဲယာ စသည်ကို ဝိဘင်္ဂသုတ်၌ အနက်ရေးသား
အပ်ခဲ့ပြီ။)

တတိယံ သုံးခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဝိပဿီသုတ်

၄။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ပ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းရှိတော်မူသော။ အရဟတော၊
ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ကောင်းစွာကိုယ်တိုင်
သိတော်မူသော။ ဝိပဿံသာ၊ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏။ သပ္ပောဝေ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိသည်မှ။
ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမဆူကပင်လျှင်။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို မသိသော။ ဗောဓိသတ္တဿေဝ၊
ဘုရားလောင်းသည်သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်စဉ်။ “အယံ လောကော၊ ဤလောကသည်။
ကိစ္ဆံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့။ အာပန္နော ဝဿ၊ ထောက်စွတကာ။ ဇာယတိ စ၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်)
ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏။ ဇိယတိ စ၊ ရင့်လည်း ရင့်ရော်၏။ ဝိယတိ စ၊ သေလည်း သေ၏။ စဝတိ စ၊
(ရုတေသောအားဖြင့်) ရွှေ့လည်း ရွှေ့လျော့၏။ ဥပပဇ္ဇတိ စ၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) ကပ်လည်း
ကပ်ရောက်၏ ။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ဇရာမရဏဿ၊ အိုခြင်း သေခြင်းဟူသော။
ဣမဿ ဒုက္ခဿ၊ ဤဆင်းရဲ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်ပြောက်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။
ကုဒဿနာမ၊ အဘယ်မည်သော အခါ၌။ ဇရာမရဏဿ၊ ဟူသော။ ဣမဿ ဒုက္ခဿ၊ ၎င်း။
နိဿရဏံ၊ ကို။ ပညာယိဿတိတိ၊ သိအပ်လတ္တံ့နည်း” ဟူသော။ ဝေ၊ ဤအကြံအစည်သည်။
အယောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၁။ မိစ္ဆာပဋိပဒါနှင့် သမ္မာပဋိပဒါကို ယောအံ့ဟု မိန့်တော်မူပါလျက် ပဋိပဒါ ၂မျိုးကို မပြစ်အဝိဇ္ဇာ-
ပစ္စယာ သင်္ခါရာစသော အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၊ အဝိဇ္ဇာမတေဝ အသေသဝိရာနိရောဓာ- စသော
ပဋိလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တို့ကို ပြခြင်းသည် ရွှေ့နောက် ဆန့်ကျင်ဘက်သို့ ရှိ၏။ သို့သော် မဆန့်ကျင်ပါ။
အကြောင်းကား အကျိုးဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှစ်မျိုးကိုပြလျှင် ယင်းတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝဋ်၌ လည်စေ
တတ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် အကျင့် ၂မျိုး ထည်းဟူသော မိစ္ဆာပဋိပဒါနှင့် ဝိပဿနာမဂ်အကျင့်ဟူသော
သမ္မာပဋိပဒါတို့ကိုလည်း ပြရာ ထောက်သောကြောင့်တည်း။ ဖလေန ပဋိပဒါယ ဒဿိတတ္တာ၊ ဖလေန ယေတ္ထ
ပဋိပဒါ ဒဿိတာ(၄)။

၂။ ဇာယတိ ဝိယတိဖြင့် ကေသာပရိယာပိန္နဲသတ္တဝါကို ဟု။ စဝတိ ဥပပဇ္ဇတိဖြင့် နာနာထလရိယာပန္န
သတ္တဝါကို ဟု(၄၅)။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ဌ။ ဝိပဿိဿ၊ ဝိပဿိမည်သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း၏။ “ကိမ္ပိ၊ အဘယ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းသည်။ ဟောတိ န ခေါ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကိံ ပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ နည်း” ဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံအစည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ဌ။ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဝိပဿိဘုရားအလောင်း၏။ ယောနိသော မနသိကာရာ၊ ဥပါယ၊ ပထ မနသိကာရဖြင့်၎င်း။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၎င်း။ “ဇာတိယာ ခေါ၊ ဇာတိသည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ၏” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ဌ။ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ “ကိမ္ပိ၊ အဘယ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဟောတိ န ခေါ၊ နည်း။ ကိံ ပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ နည်း” ဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံအစည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ဌ။ ဝိပဿိဿ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ယောနိသော မနသိကာရာ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပညာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ “ဘဝေ ခေါ၊ ဘဝသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘဝပစ္စယာ၊ ဘဝဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ၏” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဘဝေါ၊ ဘဝသည်။ ဟောတိ န ခေါ၊ နည်း။ ကိံ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ နည်း” ဟူသော။ တေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပ။ “ဥပါဒါနေ ခေါ၊ ဥပါဒါန်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ဥပါဒါန်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ၏” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဟောတိ န ခေါ၊ နည်း။ ကိံ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ နည်း” ဟူသော။ တေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပ။ “တဏှာယ ခေါ၊ တဏှာသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာပစ္စယာ၊ တဏှာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ၏” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဟောတိ န ခေါ၊ နည်း။ ကိံ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ နည်း” ဟူသော။ တေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပ။ “ဝေဒနာယ ခေါ၊ ဝေဒနာသည်။ သတိ၊ သော်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ၏” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

၁။ ဋီတိကပ်နှင့်အညီ ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ ပထမဝိကပ်အလို ယောနိသော မနသိကာရာ၊ ကြောင့်။ ပညာယ၊ ပညာနှင့်တကွ အဘိသမယော၊ ဇရာ မရဏကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဝိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသောအားဖြင့် ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ အဟု၊ ပြီ ဟု ပေး။ ဤနည်းမျိုး၍ နောက်နောက်၌လည်းပေး။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ နည်း” ဟူသော။ ဝေ၊ ခည်း။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “ဖဿ ခေါ်၊ ဖဿသည်။ သတိ၊ ပြစ်လတ်သော်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ခ်” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဟောတိ န ခေါ်၊ နည်း” ဟူသော။ ဝေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “သဠာယတန ခေါ်၊ ခြောက်ပါးသော အာယတန သည်။ သတိ၊ ပြစ်လတ်သော်။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ သဠာယတနပစ္စယာ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဟောတိတိ၊ ပြစ်ခါ” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သဠာယတနံ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတန သည်။ ဟောတိ န ခေါ်၊ နည်း။ ကိပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ ခြောက် ပါးသော အာယတနသည်။ ဟောတိ န ခေါ်တိ၊ နည်း” ဟူသော။ ဝေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “နာမဂ္ဂပေ ခေါ်၊ နာမ်ဂုဏ်သည်။ သတိ၊ သော်။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ နာမဂ္ဂပစ္စယာ၊ နာမ်ဂုဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ခ်” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ နာမဂ္ဂပံ၊ သည်။ ဟောတိ န ခေါ်၊ နည်း။ ကိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ နာမဂ္ဂပံ၊ နာမ်ဂုဏ်သည်။ ဟောတိ န ခေါ်တိ၊ နည်း” ဟူသော။ ဝေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “ဝိညာဏေ ခေါ်၊ ဝိညာဏ်သည်။ သတိ၊ သော်။ နာမဂ္ဂပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နာမဂ္ဂပံ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ခ်” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ဟောတိ န ခေါ်၊ နည်း။ ကိပစ္စယာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ဟောတိ န ခေါ်တိ၊ နည်း” ဟူသော။ ဝေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “သင်္ခါရေသု ခေါ်၊ သင်္ခါရတို့သည်။ သတိ၊ ပြစ်လတ်သော်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခ်။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ဟောတိတိ၊ ခ်” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဟောန္တိ န ခေါ်၊ ပြစ်လတ် သနည်း။ ကိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ န ခေါ်တိ၊ နည်း” ဟူသော။ ဝေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့ပ။ “အဝိဇ္ဇာယ ခေါ်၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သတိ၊ သော်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ပြစ်လတ်ခါ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိတိ၊ ကုန်ခါ” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ (သမုဒယော၌စပ်။) အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။) ။ပ။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်၎င်း။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿပါယာသာ၊ တို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ၎င်း။ ဣဒံ အယံ သမုဒယော၊ ဤဖြစ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ “သမုဒယော သမုဒယောတိ ခေါ၊ ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ ဝါ-ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ကြောင်း” ဟူ၍။ ဝိပဿိဿ၊ ဝိပဿိမည်သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း၏။ ပုဗ္ဗေ (ဤအခါမှ) ရှေး၌။ အနုနုဿုတေသု၊ မကြားအပ်ဘူးသေးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့၌။ စက္ခု၊ မျက်မှောက်မြင်သိသော မျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဥာဏံ၊ အမှန် သိသောဥာဏံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသော ဝိဇ္ဇာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ အာလောကော၊ (မောဟမှောင်ကို မျက်ဆီးတတ်သော) အလင်းရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၎င်း။ “ကိမ္ပိ၊ အဘယ်သည်။ အသတိ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ န ခေါ၊ မဖြစ်သနည်း။ ကိဿ၊ အဘယ်၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏနိရောဓော န ခေါတိ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ခြင်းဖြစ်သနည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၎င်း။ ယောနိသော မနသိကာရာ၊ ဥပါယ၊ ပထ မနသိကာရဖြင့်၎င်း။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်၎င်း။ “ဇာတိယာ ခေါ၊ ဇာတိသည်။ အသတိ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏနိရောဓောတိ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ခြင်းဖြစ်၏” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၎င်း။ “ကိမ္ပိ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဇာတိ၊ သည်။ န ဟောတိ န ခေါ၊ နည်း။ ကိဿ၊ ၎င်း။ နိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဇာတိနိရောဓောတိ၊ နည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၎င်း။ ယောနိသော မနသိကာရာ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပညာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ “ဘဝေ ခေါ၊

၁။ ဣတိဟိဒန္တိ ဝေမိဝံ။ ဣတိတိ ဝုတ္တပကာရပရာပသနံ။ ဟိတိ နိပါတမတ္ထံ။ ဣဒန္တိ ယထာဝုတ္တဿ ဝဋ္ဋဿ ပစ္စက္ခတော ဂဟဏံ။ ဣ။

၂။ “သမုဒယော သမုဒယော” ဟူသော ပါဠိဖြင့် အဝိဇ္ဇာမှတစ်ပါး သင်္ခါရဝသော တဿယံတစ်ဌာနတို့၌ သင်္ခါရ ဝသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို စူးပေါင်း၍ ပြတော်မူ၏။ ၎င်းဖြင့် သင်္ခါရဝသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ရှုသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့် အကြိမ်များစွာ ဥာဏံဖြစ်ပေါ်လှာသောကြောင့် “သမုဒယော သမုဒယော” ဟု အာမေဓိတ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ သို့ဖြစ်၍ သမုဒယော သမုဒယောတိ၊ ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ခြင်း ဟူ၍ ဟု သမ္မန်သည်။

တနည်း... ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၌ သမုပ္ပါဒသဓါသည် ဖြစ်ခြင်း အနက်ကို ပခာနထာ၌ ဖြစ်ကြောင်းအနက်ကို ဟောသကဲ့သို့ ဤ သမုဒယော သမုဒယော၌ သမုဒယသဓါနှင့် သမုဒယော... ဟောတိ ဟူသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် နိဂုံး၌ သမုဒယသဓါသည် ဖြစ်ခြင်းအနက်ကို ပခာနထာ၌ ဖြစ်ကြောင်း အနက်ကိုလည်းဟော၏။ ၎င်းဖြင့် အကျယ် ပြအပ်ကုန်သော ဝိညာဉ်စသည့် ရှိရှိသမျှ အကြောင်းတရားတို့ကို သာမညအားဖြင့် နှံ့စေလိုသောကြောင့် သမုဒယော သမုဒယော ဟု ဝိစ္စာဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဝါ-ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ကြောင်း ဟူ၍ ဟု တနည်း သမ္မန်သည်။ ဣ။

မဖြစ်။ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏနိရောဓောတိ၊ ၎င်းဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ နှံ။ပ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ နှံ။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၎င်း။ ယောနိသော မနသိကာရာ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပညာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ “အဝိဇ္ဇာယ ခေါ၊ အဝိဇ္ဇာသညံ။ အသတိ၊ သော်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အဝိဇ္ဇာ- နိရောဓော၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓောတိ၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်း ဖြစ်၏” ဟူသော။ အဘိသမယော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။

ဣတိ၊ ဤသို့။ (နိရောဓော၌ စပ်။) အဝိဇ္ဇာနိရောဓော၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရ- နိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ (မဖြစ်သောအားဖြင့်) ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။)ပ။ ဇာတိ- နိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်၎င်း။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿပယာသ၊ တို့သည် ၎င်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ သော။ တောဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ၎င်း။ ဣဒံ အယံ နိရောဓော၊ ဤချုပ်ကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ “နိရောဓော နိရောဓောတိ ခေါ၊ ချုပ်ခြင်း ချုပ်ခြင်း ဟူ၍။ ဝါ၊ ချုပ်ကြောင်း ချုပ်ကြောင်း” ဟူ၍။ ဝိပဿိဿ၊ သော။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ (ဤအခါမှ) ရှေး၌။ အနုနုဿတေဿ။ မကြာအပ်ဘူးသေးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့၌။ စက္ခု၊ မျက်မှောက်မြင်သိသော ပညာမျက်စိသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဉာဏံ၊ အမှန်သိသောဉာဏ် သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိသောပညာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသောဝိဇ္ဇာသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ အာလောကော၊ (မောဟမှောင်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော) အလင်း ရောင်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ အပ်ပြီ။

တေတ္ထံ၊ လေးရေမြောက်သောသုတ်တည်း။

(သတ္တန္တမိ၊ ခုနစ်သုတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ (ကြံ့ခည်ပုံသေသည်ကို)။ စဝံ၊ ဤအတူ။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော၊ ချွဲထိုက်၏။)

၅-သိဝီသုတ်

၅။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘဂဝတော၊ ဘုန်းတော်ရှိတော်မူသော။ အရဟတော၊ ပူဇော်အထူးကို ပေဟုတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ တရားအလုံးစုံကို ကောင်းစွာကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော။ သိဝိဿ၊ သိခဲပြတ်စွာဘုရား၏။ပ။

၆-ဝေဏဘူသုတ်

၆။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘဂဝတော၊ သော။ အရဟတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ ဝေဏဘူဿ၊ ဝေဏဘူပြတ်စွာဘုရား၏။ပ။

၇-ကကုဗန္ဓသုတ်

၇။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘဂဝတော၊ သော။ အရဟတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ ကကုဗန္ဓဿ၊ ကကုဗန္ဓပြတ်စွာဘုရား၏။ပ။

၈-ကောဏာဂမနသုတ်

၈။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဘဂဝတော၊ ဧသော။ အရဟတော၊ ဧသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဧသော။ ကောဏာဂမနဿ၊ ကောဏာဂံပြတ်စွာဘုရား၏။ပ။

၉-ကဿပသုတ်

၉။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဘဂဝတော၊ ဧသော။ အရဟတော၊ ဧသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ဧသော။ ကဿပဿ၊ ကဿပပြတ်စွာဘုရား၏။ပ။

၁၀-ဂေါတမသုတ်

၁၀။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ သမ္မောဓော၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို သိသည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးမတူကပင်လျှင်။ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော။ ဗောဓိသတ္တဿေဝ၊ ဘုရားလောင်းသည်သာလျှင်။ သတော၊ ပြစ်စဉ်။ပ။ တေ၊ ဤအကြံအစည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

(ကြွင်းသော ဝါကျများကို ဝိပဿီဘုရားရှင်၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သမ္ဗန်၊ တဿ မယံ၊ ထိုငါ ဘုရား၏ ဟု သမ္ဗန်အနက်သာ လဲလှယ်၍ပေး။)

ဧဿံ၊ ဆယ်ရမြောက်သောသုတ်တည်း။

ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂေါ၊ ဗုဒ္ဓဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုဗုဒ္ဓဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ခေါင်းစဉ်အကျဉ်းချုပ် ဥဒ္ဓါနံကား—

ဧသနာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသုတ်၎င်း။ ဝိဘင်္ဂပဋိပဒါ၊ ဝိဘင်္ဂသုတ် ပဋိပဒါသုတ်၎င်း။ ဝိပဿီ၊ ဝိပဿီသုတ်၎င်း။ သိဝီ၊ သိဝီသုတ်၎င်း။ ဝေဿဘူ၊ ဝေဿဘူသုတ်၎င်း။ ကက္ကသန္ဓော၊ ကက္ကသန္ဓာသုတ်၎င်း။ ကောဏာဂမနော၊ ကောဏာဂမနသုတ်၎င်း။ ကဿပေါ၊ ကဿပသုတ်၎င်း။ မဟာသကျမုနိ ဝ ဂေါတမော၊ဂေါတမသုတ်၎င်း။ ဣတိ၊ဤသည်တည်း။

၂-အာဟာရဝဂ်

၁-အာဟာရသုတ်

၁။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ပ။ အာရာမေပေးပြီ။) ဘိက္ခုဝေ၊တို့။ ဘူတာနံ၊ ဖြစ်ပြီးဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ ဝါ၊ သတ္တာဝါတို့၏၎င်း။ သမ္ဗဝေသိနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရှာမှီးကပ်ရောက်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တာနံ ဝါ၊ သတ္တာဝါတို့၏၎င်း။ ဌိတိယာ၊ တည်တံ့စေခြင်းအကျိုးငှါ၎င်း။ အနုဂ္ဂဟာယ၊ ခြီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်း အကျိုးငှါ၎င်း။ အာဟာရာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤ လေးပါးတို့သည်။ ကတမေ စတ္တာရော၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ။ ဩဋ္ဌာရိကော ဝါ၊ ကြမ်းထန်း

၁။ ဘူတာနံ သမ္ဗဝေသိနံ သတ္တာနံ ဖြင့် အလုံးစုံသော သတ္တာဝါတို့ကို သိမ်းယူသည်။ မည်သည့်သတ္တာဝါမဆို ဆိုလတ္တံ့ အာဟာရ လေးပါးကို ထိုက်ဆင့်ဆလို မှီရသည် ဟု ဆိုလို၏။

သည်မူလည်းဖြစ်သော။ သုခုမော ဝါ။ နူးညံ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ကဗဠိကာရာ၊ အလုတ်
 အလွေးကို မပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်သကဲ့သို့သော။ အာဟာရာ၊ အာဟာရဩဇာဓာတ်၎င်း။
 ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ပယာစသော ခြောက်ပါးသောဖဿ၎င်း။ တတိ-
 ယာ၊ သုံးခုမြောက်သော။ မနောသဉ္ဇေတနာ၊ စိတ်၏ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းခြင်း၊ စေတနာ၎င်း။
 စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော။ ဝိညာဏံ၊ စိတ်ဝိညာဏ်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူထာနံ၊ ကုန်သော
 ။ပ။ အနုဂ္ဂဟာယ၊ ငှါ၎င်း။ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ခေါ် စတ္တာဗျော၊ တို့ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတ္တာဗျော၊ ကုန်သော။ ဣမေ အာဟာရာ၊ ဤအာဟာရတို့သည်။ ကိံ နိဒါနာ၊
 အဘယ်လျှင်အကြောင်းရင်းရှိကုန်သနည်း။ ကိံ သမုဒယာ၊ အဘယ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သနည်း။
 ကိံ ဇာတိကာ၊ အဘယ်လျှင် ဖစ်မြစ်ရှိကုန်သနည်း။ ကိံ ပဘဝါ၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိကုန်
 သနည်း။ စတ္တာဗျော၊ ကုန်သော။ ဣမေ အာဟာရာ၊ တို့သည်။ တဏှာနိဒါနာ၊ တဏှာလျှင်

ဌိတိယာဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ ပြစ်ပြီးသော တရားများ အစဉ်မပြတ် တည်တံ့အောင် စောင့်ရှောက်ရန်
 ဖြစ်သော အာဟာရများအဖြစ်ကို ပြသည်။ “အနှစ်တရာ အသက်ရှည် တည်တည်”ဟု ဆိုရာ၌ အစဉ်မပြတ်
 ဆက်စပ် ဖြစ်နေသည်ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏ အစဉ်မပြတ် ဆက်စပ် ဖြစ်နေရန် စောင့်ရှောက်ကြသော
 အာဟာရများ ဖြစ်လေသည်။

အနုဂ္ဂဟာယဖြင့် အစဉ်မပြတ် တရားတို့ ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ မဖြစ်သေးသော
 တရားတို့ အသစ်ဖြစ်ပေါ်လျက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေရန် စောင့်ရှောက်သော အာဟာရများ အဖြစ်ကို ပြ၏။

၁။ အာဟာရဝတ္ထု၌ ခိုသော အဆီဩဇာကို ကဗဠိကာရ အာဟာရဟု ခေါ်၏။ သို့သော် အာဟာရ
 ဝတ္ထုနှင့်လည်း မကင်းနိုင်သောကြောင့် ၎င်းကိုလည်း ဌာနုပစာအားဖြင့် ကဗဠိကာရအာဟာရဟု ခေါ်ရသေး၏။

အဆီဩဇာ အကြမ်းအနုကို ဩဋ္ဌာရိက ဘုရားခွဲရန်မလို၊ အာဟာရဝတ္ထု အကြမ်း အနုကိုသာ ဩဋ္ဌာရိက
 ဘုရားခွဲရသည်။ အာဟာရဝတ္ထု အကြမ်းအနုကိုလည်း အဆီ ဩဇာနည်းသော အာဟာရဝတ္ထုသည် ဩဋ္ဌာရိက၊
 အဆီဩဇာများသော အာဟာရဝတ္ထုသည် ဘုရားမဟု ခွဲရသည်။ အာဟာရဝတ္ထုသက်သက်သည် ကမ္မဇထေဇော
 လောင်မြိုက်ခြင်းကြောင့် ဆာလောင်ခြင်း ကိုယ်ပင်ပန်း ပူလောင်ခြင်းကိုသာ ပယ်ပျောက်နိုင်၍ ခန္ဓာကိုယ်ကို
 မျှတရန် မစောင့်ရှောက်နိုင်။ အဆီဩဇာသက်သက်ကလည်း ခန္ဓာကိုယ်ကို မျှတရန်သာ စောင့်ရှောက်နိုင်၍
 အစာမပြည့် ဝမ်းဟာသောကြောင့် ဆာလောင်ခြင်းကို ပယ်ပျောက်နိုင်။ အဆီဩဇာပြည့်သော အာဟာရ
 ဝတ္ထုသည်သာ ခန္ဓာကိုယ်မျှတရန်နှင့် အသားပျောက်ရန် စောင့်ရှောက်နိုင်၏။

ဥပါဒိတ္ထကကဗဠိကာရအာဟာရ—ဝားသည်ဖြစ်စေ မစားသည်ဖြစ်စေ ဤသတ္တဝါတို့၏ ကမ္မဇရပ်၌
 ပါဝင်သော ဩဇာရပ်သည် ဖြစ်သည့်နေ့မှစ၍ ခုနစ်ရက်တိုင်အောင် ခန္ဓာကိုယ် ရုပ်အစဉ်မပြတ်ရန် စောင့်ရှောက်၏။
 ၎င်းဩဇာသည် ဥပါဒိတ္ထကကဗဠိကာရအာဟာရမည်၏။ ဤကားကို ထောက်၍ “လူ့ အသက်-ခုနစ်ရက်”ဟု
 ဆိုကြဟန်ရှိ၏။ “ထမင်းအသက် ခုနစ်ရက်”ဟူ၍လည်း ဆိုကြသေး၏။

အနုပါဒိတ္ထကကဗဠိကာရအာဟာရ—ကမ္မဇ ဩဇာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဩဇာသည် အနုပါဒိတ္ထက-
 ကဗဠိကာရအာဟာရမည်၏။ ကမ္မဇဩဇာ ယု ပဋိစ္စ ဥပနုဩဇာ အကမ္မဇဋ္ဌ၊ အနုပါဒိတ္ထကအာဟာရဗျော
 ဝေပိတဗျော ဋီ ၂။

ဥပါဒိတ္ထကအာဟာရမည်—ထေရုမက ဝိပင်္ဂါတရားများသည် ဥပါဒိတ္ထကအာဟာရသည်
 မည်၍ ထေရုမကကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာတရားများသည် အနုပါဒိတ္ထကအာဟာရသည် မည်၏။

အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်၏။ တဏှာဇာတိကာ၊ တဏှာလျှင် ဇစ်မြစ်ရှိကုန်၏။ တဏှာပဘဝါ၊ တဏှာလျှင် အမွန်အစရှိကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ တဏှာစ၊ ဤတဏှာသည်လည်း။ ကိံ နိဒါနာ၊ ရှိသနည်း။ပ။ တဏှာ၊ သည်။ ဝေဒနာနိဒါနာ၊ ဝေဒနာလျှင်အကြောင်းရင်းရှိ၏။ပ။ အယံ ဝေဒနာ စ၊ သည်လည်း။ ကိံ နိဒါနာ၊ နည်း။ပ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဖဿနိဒါနာ၊ ဖဿလျှင်အကြောင်းရင်းရှိ၏။ပ။ အယံ ပဿော စ၊ သည်လည်း။ ကိံ နိဒါနာ၊ နည်း။ပ။ သဠာယတနနိဒါနော၊ အာယတနခြောက်ပါးလျှင်အကြောင်းရင်းရှိ၏။ပ။ ဣဒံ သဠာယတနံ စ၊ သည်လည်း။ ကိံ နိဒါနံ၊ နည်း။ပ။ နာမဂ္ဂပနိဒါနံ၊ နာမ်ဂ္ဂပလျှင်အကြောင်းရင်းရှိ၏။ပ။ ဣဒံ နာမဂ္ဂပံ စ၊ သည်လည်း။ ကိံ နိဒါနံ၊ နည်း။ပ။ ဝိညာဏနိဒါနံ၊ ဝိပါကိဝိညာဏလျှင်အကြောင်းရင်းရှိ၏။ပ။ ဣဒံ ဝိညာဏံ စ၊ သည်လည်း။ ကိံ နိဒါနံ၊ နည်း။ပ။ သင်္ခါရနိဒါနံ၊ ကောင်းမှုမကောင်းမှုဟူသော ပြုပြင်စီရင်ခြင်းလျှင်အကြောင်းရင်းရှိ၏။ပ။ ဣမေ သင်္ခါရာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ကိံ နိဒါနာ၊ ရှိကုန်သနည်း။ပ။ အဝိဇ္ဇာနိဒါနာ၊ သစ္စာလေးပါးစသည်တို့၌ ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဇာတိကာ၊ ရှိကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာပဘဝါ၊ ရှိကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။)။ပ။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ သတ္တဝီဝမဖက်သက်သက်သော။ ဝေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအစု၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ပေါ်လှာကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာယ ဝေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ တပ်ခြင်းကင်းသောမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏ ။ပ။ ဝေံ၊ သို့။ ကေဝလဿ၊ သော။ ဝေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ နိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-မောဠိယဖဂ္ဂုနသုတ်

၁၂။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (စတ္တာရော မေ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အနုက္ကဟာယာတိ ပေးမြဲ။)

ဝေံ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆော၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ အာယသ္မာ မောဠိယဖဂ္ဂုနော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို “ဘန္တေ၊ ရာ။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ ဝိညာဏာဟာရံ၊ ဝိညာဏာဟာရကို။ အာဟာရေတိတိ၊ သုံးဆောင်ပါသနည်း” ဟူသော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ “ပဉ္စော၊ အမေးသည်။ နော ကလ္လောတိ၊ မသင့်လျော်” ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ “အာဟာရေတိတိ၊ သုံးဆောင်၏” ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န ဝေါမိ၊ ဟောတော်မူ။ “အာဟာရေတိတိ၊ သုံးဆောင်၏” ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ စေ ဝဒေယံ၊ ဟောကြားအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) တတြ၊ ထိုသို့ဟောရာ၌။ “ကော န ခေါ ဘန္တေ အာဟာရေတိတိ၊ အာဟာရေတိ” ဟူသော။ ပဉ္စော၊ အမေးသည်။ ကလ္လော၊ သင့်လျော်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ပေရာ၏။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လည်း။ အဟံ၊ သည်။ န ဝေါမိ၊ မဟော။ ဝေံ၊ သို့။ အဝန္တံ၊ မဟောသော။ မံ၊ ငါ့ကို။ ယော၊ အကြင် တစုံတယောက်သောသူသည်။ “ဘန္တေ၊ ရာ။ ဝိညာဏာဟာရော၊ သည်။ ကိဿ န ခေါတိ၊ အဘယ်မည်သောဘုရား၏ အကြောင်း ဖြစ်ပါသနည်း” ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆယျ၊ မေးရာ၏။ (တဿ၊ ထိုသူ၏။) သေပဉ္စော၊ ဤအမေးသည်သာ။ ကလ္လော၊ သင့်လျော်၏။ တတြ၊ ထိုသို့မေးရာ၌။ “ဝိညာဏာဟာရော၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်

ဟူသော ဝိညာဏာဟာရသည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပုနုဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော တဖန်ဘဝသစ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းတည်း။ တသ္မိံ၊ ထို နာမ်ရုပ်ဟူသော တဖန်ဘဝသစ်သည်။ ဘူထေ၊ ဖြစ်သည်။ သတိံ၊ ရှိသော်။ သဠာယတနံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ၎င်း။) သဠာယတနပစ္စယာ၊ သဠာယတန ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ဖြစ်၏။) ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ဖြစ်၏။)”ဟူသော။ ဝေယျာကရဏံ၊ ဖြေကြားခြင်းသည်။ ကလ္လံ၊ သင့်လျော်၏။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကော၊ သည်။ ဝေဒယတိ န ခေါ၊ ခံစားပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ “ပဉ္စော၊ သည်။ နော ကလ္လောတိ၊ မသင့်လျော်”ဟူ၍။ သကဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ပြီး။ “ဝေဒယတိတိ၊ ခံစား၏”ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ န ဝဒါမိ၊ မဟော။ “ဝေဒယတိတိ၊ ခံစား၏”ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝေ ဝဒေယံ၊ အံ။ (ဝေံ သတိံ၊ သော်။) တတြ၊ ထိုသို့ဟောရာ၌။ “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဝေဒယတိတိ၊ ဝေဒယတိ”ဟူသော။ ပဉ္စော၊ အမေးသည်။ ကလ္လော၊ သည်။ အဿ၊ ရ၏။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့လည်း။ အဟံ၊ သည်။ န ဝဒါမိ၊ မဟော။ ဝေံ၊ သို့။ အဝဒန္တံ၊ မဟောသော။ မံ၊ ငါ့ကို။ ယော၊ အကြင်ထံမှ တယောက်သောသူသည်။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကိံ ပစ္စယာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ န ခေါတိ၊ နည်း)”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပုစ္ဆေယျ၊ ရ၏။ (တဿ၊ ၎င်း။) သေပဉ္စော၊ ဤအမေးသည်။ ကလ္လော၊ သင့်လျော်သည်။ အဿ၊ ရ၏။ တတြ၊ ထိုသို့မေးရာ၌။ “ဖဿပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ၎င်း။) ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ၎င်း)”ဟူသော။ ဝေယျာကရဏံ၊ ဖြေကြားခြင်းသည်။ ကလ္လံ၊ သင့်လျော်၏။

☞ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကော၊ သည်။ တသတိ န ခေါတိ၊ တပ်မက်တတ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ပ။ ဝေံ၊ သို့။ အဝဒန္တံ၊ သော။ မံ၊ ကို။ ယော၊ သည်။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကိံ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ န ခေါတိ၊ နည်း)”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပုစ္ဆေယျ၊ ရ၏။ (တဿ၊ ၎င်း။) သေ ပဉ္စော၊ သည်။ ကလ္လော၊ ၎င်း။ တတြ၊ ထိုသို့မေးရာ၌။ “ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ၎င်း။) တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနံသည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ၎င်း)”ဟူသော။ ဝေယျာကရဏံ၊ ဖြေကြားခြင်းသည်။ ကလ္လံ၊ ၎င်း။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကော၊ သည်။ ဥပါဒိယတိ န ခေါ၊ စွဲလမ်းပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ပ။ ဝေံ၊ သို့။ အဝဒန္တံ၊ သော။ မံ၊ ကို။ ယော၊ သည်။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကိံ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ န ခေါတိ၊ နည်း)”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပုစ္ဆေယျ၊ ရ၏။ (တဿ၊ ၎င်း။) သေ ပဉ္စော၊ သည်။ ကလ္လော၊ ၎င်း။ တတြ၊ ထိုသို့မေးရာ၌။ “တဏှာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ၎င်း။) ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိံ၊ ၎င်း)”ဟူသော။ ဝေယျာကရဏံ၊ သည်။ ကလ္လံ၊ ၎င်း။ ပ။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ သတ္တဇီဝ မဖက်သက်သက်သော။ တေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲအစု၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

၁။ တဿ ဝိပါသေ ဘူဒိဓေါ၊ ဓာတုက္ခဿင်္ဂမာ။ တသဓာတ် ပုတ်သိပ်ခြင်း အနက်ဟော။ ဤသို့ပုတ်သိပ်ခြင်းဟူသည် အဘာရဓာသုတ်သိပ်ခြင်းမျိုးကဲ့သို့ ကိလေသာဖြင့် အာရုံကို ခံစားသိခြင်း ပုတ်သိပ်ခြင်း တပ်မက်ရုံမင်ခြင်းမျိုးပင်ဖြစ်သည်။

၂။ ကော န ခေါ ဘန္တေ သတိံဟူ၍ ပုစ္ဆာကို မောဠိယပုဂ္ဂိုလ်သည်မေး။ အကြောင်းကား မောဠိယပုဂ္ဂိုလ်၌ “သတ္တဝါ မညသည် အထင်အရှား ဖြစ်သည်သာ” ဟူသော အယူမှာရှိ၍ ဤအမေးကို မေးက မိမိအပူနှင့် တန်ကျင်တန် ဖြစ်စေလိုသောကြောင့်လည်း။

ဗလ္လန၊ ဗလ္လန။ ဆန္တံ ဝေ၊ ခြောက်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ (တုသဒ္ဒါကား ပက္ခန္တရ။) ဗဿာယတနာနံ၊ ဗဿ၏အကြောင်းဖြစ်သောအာယတနတို့၏။ အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ မက်ညက်ဖြင့် အကြွင်းမရှိချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဗဿနိရောဓော၊ ဗဿ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇါ။)။ ပ။ ထေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဇါ။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ပြီ။

စုတိယံ နှစ်ခုပြောက်သော သုတ်တည်း။

၃-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၃။ သာဝတ္တိယံ၊ ဣ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ ဟိ ဂေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်သာသနာတော်မှအပ ဖြစ်သော သမဏတို့သည်၎င်း။ ယေ ဟိ ဂေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်သာသနာတော်မှအပဖြစ်သော ဗြာဟ္မဏတို့သည်၎င်း။ ဇရာမရဏံ၊ ဆိုခြင်း၊ သေခြင်း (ဆင်းရဲအမှန်ကို)။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိကုန်။ ဇရာမရဏသမုဒယံ၊ ဆိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဇရာမရဏနိရောဓံ၊ ဆိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ချုပ်ရာကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဇရာမရဏနိရောဂေါမိနိ၊ ဆိုခြင်း၊ သေခြင်း၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဓံ၊ အကျင့် (မဂ္ဂသစ္စာ)ကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ပ။ သဝါရုနိရောဂေါမိနိ၊ သဝါရုတို့၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဓံ၊ ကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧတေ သမဏာ ဝါ၊ ထိုသမဏတို့သည်၎င်း။ ဧတေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ ထိုဗြာဟ္မဏတို့သည်၎င်း။ သမဏေသု ဝါ၊ သမဏတို့၌ သော်လည်း။ န သမဏသမ္ပတာ၊ သမဏဟု ခေါ်ဆိုသမုတ်အပ်သူတို့မဟုတ်ပေကုန်။ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌သော်လည်း။ န ဗြာဟ္မဏသမ္ပတာ၊ ဗြာဟ္မဏဟုခေါ်ဆိုသမုတ်အပ်သူတို့ မဟုတ်ပေကုန်။ စ ပန၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏဟု မခေါ်ဆိုအပ် မသမုတ်အပ်ကုန်သည်သာ မဟုတ်သေး။ ဧတေ အာဟာရန္တော၊ ထိုအရှင် သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်။ သာမညတ္ထံ ဝါ၊ သမဏအဖြစ်ဟူသော အရိယမဂ်အကျိုးငှါသော်၎င်း။ ဗြာဟ္မညတ္ထံ ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသော အရိယမဂ်အကျိုးငှါသော်၎င်း။ စိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ သယံ၊ ပိမိကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ဉာဏ်ပညာဖြင့်။ သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသပ္ပဗ္ဗ၊ ကပ်ရောက်၍။ န ဝိဟရန္တိ၊ မနေကုန်။

(ယေ စ ခေါ ဂေစိ သိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ-ဧသော အနုယဝါကျ တို့၌ကား မဝေပြီ။)

စုတိယံ သုံးခုပြောက်သော သုတ်တည်း။

၄-စုတိယသမဏ ဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၄။ သာဝတ္တိယံ၊ ဣ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ ဟိ ဂေစိ သမဏာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ယေ ဟိ ဂေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ဣဓေ ဓမ္မေ၊ (ဆင်းရဲအမှန်ဖြစ်သော) ဤတရား

မြတ်စွာဘုရားသည်ကား မောဂ္ဂိယမဂ္ဂနသည် ပုစ္ဆာကို များစွာထုတ်သော်လည်း၊ ကြေးနပ်ပည်မဟုတ်၊ အချည်မျိုးသောပုစ္ဆာကိုသာ ထုတ်၏ဟု နှလုံးဆွင်းတော်မူ၍ ဣဉ္ဇပါဒါနိယဂ္ဂဟာ သဝေါပု အစရှိသော ဝေသာနာတော်ကို တစ်စည်းပြုလျက် ဟောတော်မူသည်။

၁။ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာထိ အတ္တနာယောဝ ပညာထ ပစ္စက္ခံကတွာ။ မ-ဋ္ဌ-၄ ဇာပိဋိ ၈၂-နှင့် အညီ ပေးသည်။ သာယန္တိ သယံ အပရဒနဗျော ဟုတွာ။ အဘိညာထိ အဘိညာယ။ အဝိဂေန ဥာဓေန ဥတွာထိ အတ္ထောဟုသော မ-ဋ္ဌ-၂ ဇာပိဋိ ၂၅-အထိုး။ သယံ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ဟု ပေး။

တို့ကို။ နပုဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဤထရားတို့၏။ သမုဒယံ၊ ဖြစ်ကြောင်းကို။ နပုဇာ-
နန္တိ၊ ကုန်။ ပ။ ကတမေသံ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ နိရောဂေါမိနိံ၊ သော။
ပဋိပဒံ၊ ကို။ နပုဇာနန္တိ၊ ကုန်သနည်း။

(အကြောင်း ဗျုတ်ရေက အနုယ ဝါကျတို့၌ ပေးလေ။ မခဲပြီ။)

ထေဏ္ဍံ၊ လေးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၅-ကဇ္ဇာနဂေါတ္တသုတ်

၁၅။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရထိပေးမြဲ။) အထ ခေါ၊ ဌံ၊ အာယသ္မာ ကဇ္ဇာနဂေါတ္တော၊ အရှင်
ကဇ္ဇာန ဂေါတ္တသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ခံ။) တေန၊
ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကံမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသကံမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်ပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။
အဘိဝါဒေတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ တခုသောအရပ်အဖို့၌။ နိသိဒ္ဓိံ၊ ထိုင်နေပြီ။ ဧကမန္တံ၊ တခု
သောအရပ်အဖို့၌။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ ထိုင်နေသော။ အာယသ္မာ ကဇ္ဇာနဂေါတ္တော၊ အရှင်ကဇ္ဇာန
ဂေါတ္တသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊ သမ္မာ-
ဒိဋ္ဌိံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံဟူ၍။ ဝုစ္စတိံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘန္တေ၊ ထူး။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှပြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိံ (ကောင်းသောအမြင်)သည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း”ဟူသော။ ထေ၊
ဤကောင်းကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ပြီ။

ကဇ္ဇာန၊ ကဇ္ဇာန။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အယံ လောကော၊ ဤလူ့အပေါင်း
(သတ္တလောက)သည်။ အတ္ထိတဉ္စေ၊ ရှိသည်၏အဖြစ် (သဿတ)၎င်း။ နတ္ထိတဉ္စေ၊ မရှိသည်၏
အဖြစ် (ဥစ္စေဒ)၎င်း။ ဒုယနိသိတောခေါ၊ နှစ်ပါးသောအရပ်တို့ကို မှီနေသည်သာတည်း။ ဝါ-
နှစ်ပါးသော အစိတ်ရှိသော ဒိဋ္ဌိဂါဟဝတ္ထုကို မှီနေသည်သာတည်း။ ကဇ္ဇာန၊ ကဇ္ဇာန။ လောက-
သမုဒယံ ခေါ၊ သင်္ခါရလောက၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဝါ-သင်္ခါရလောက၏ဖြစ်ရာ အနုလောမပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်စွာသိသော ဝိပဿနာ
ပညာ မဂ်ပညာဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ လောကော၊ သင်္ခါရလောက၌။ ယာ
နတ္ထိတာ၊ အကြင်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။) သာ၊ ထိုမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
န ဟောတိ၊ မပြစ်။ ကဇ္ဇာန၊ ကဇ္ဇာန။ လောကနိရောဓံ ခေါ၊ သင်္ခါရလောက၏ ချုပ်ငြိမ်းကို။
(ခဟိက နိရောဂေါယူ။) ဝါ-သင်္ခါရလောက၏ ချုပ်ရာ ပဋိလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ယထာ-
ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်စွာသိတတ်သော ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာ
ဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ လောကော၊ သင်္ခါရလောက၌။ ယာ အတ္ထိတာ၊ အကြင်
ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) သာ၊ ထိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။

ကဇ္ဇာန၊ ကဇ္ဇာန။ အယံ လောကော၊ ဤလူ့အပေါင်း (သတ္တလောက)ကို။ ယေဘုယျေန၊ များ
သောအားဖြင့်။ ဥပယုပါဒါနာသိနိဝေသဝိနိပဇ္ဇော ခေါ၊ ကပ်ရောက်စွဲလမ်းလျက်မှားသောအားဖြင့်
နှလုံးသွင်းထုတ်ကုန်သော ထဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်သာတည်း။ အယံ၊ ဤအရိယာ
သားဝကသည်။ စေတသော၊ အကုသိုလ်စိတ်၏။ အဝိဋ္ဌာနံ၊ ထည်ရာဖြစ်သော။ အဘိနိဝေသာ-
နသယံ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းရာ အဖန်ဖန် ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သော။ တဉ္စေ ဥပယုပါဒါနံ၊ ထို
ကပ်ရောက်စွဲလမ်းတတ်သော ထဏှာဒိဋ္ဌိသို့ ဝါ-ကို။ ဝါ-၌။ “မေ၊ ငါ၏။ အတ္ထာတိ၊ အတ္တတည်း”

ဟူ၍။ န ဥပေတိ၊ မကပ်ရောက်။ န ဥပါဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း။ နာဓိဋ္ဌာတိ၊ မတည်။ “ဒုက္ခမေဝ၊ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ပြစ်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြစ်၏။ ဒုက္ခံဝေ၊ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်။ နိရုဇ္ဈတိတိ၊ ချုပ်၏” ဟူ၍။ န ကင်္ခတိ၊ မယုံမှား။ န ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ မတော့တော့။ ဧတ္ထ၊ ဤဆင်းရဲ၏ ပြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း၌။ အဿ၊ ထိုအရိယာသာဝက၏။ အပရပ္ပတ္တယာ၊ သူတပါးကို မယုံကြည်သဖြင့်။ ဉာဏမေဝ၊ ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်သိမြင်သော ဉာဏ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဟော၏။ ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ ဧတ္ထာဝတာ ခေါ၊ ဤမျှဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ (မိဿက) သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဟောတိ၊ ဟော၏။

ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ “သမ္ပံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏” ဟူသော။ ဧကော၊ တခုသော။ အယံ အန္တော၊ ဤ အယုတ်တရားသည်၎င်း။ (နိက္ခန္ဓန္တော လာမကန္တော။ ဌ။ ဤအစွန်းတရားသည်၎င်း ဟုလည်းပေးနိုင်သည်။) “သမ္ပံ၊ အလုံးစုံသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိ” ဟူသော။ ဧကော၊ တခုသော။ အယံ အန္တော၊ ဤအယုတ်တရားသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ ဥဘော၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ဧတေ ဧတေ အန္တော၊ ဤအယုတ်တရားတို့သို့။ အနုပကမ္မ၊ မကပ်ရောက်မှု၌။ မဇ္ဈေန၊ အလယ်ဖြစ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအကျင့် (မဇ္ဈိမပဋိပဒါ) ဖြင့်။ တဏှာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ ပ။ သမုဒယော ဟောတိ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယ တေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓော သင်္ခါရနိရောဓော ။ ပ။ နိရောဓော ဟောတိတိ၊ ဟောတိ” ဟူသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဧဒေသတိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ဓမ္မကထိကသုတ်

၁၆။ (သာဝတ္ထိယံ ပေးမြို့။) အထ ခေါ်၍။ အညတရော၊ တပါးသော။ သိက္ခ၊ ရဟန်းသည် ။ ပ။ သကဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ “သန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဓမ္မကထိကော ဓမ္မကထိကောတိ၊ ဓမ္မကထိက ဓမ္မကထိကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ သန္တေ၊ ကိစ္ဆာဝတာ၊ အသယ်မျှဖြင့်။ ဓမ္မကထိကော၊ (တရား ဟော) ဓမ္မကထိကသည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤကေားကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ပြီ။

သိက္ခ၊ ရဟန်းသည်။ ဇရာမရဏဿ၊ ဆိုခြင်း၊ သေခြင်း၌။ ဝါ၊ ဤ။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ နိရောဓောယ၊ ချုပ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဧဝ ဧဒေသတိ၊ အကယ်၍ ဟောအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဟောလတ်သော်။) “ဓမ္မကထိကော သိက္ခ၊ တိ၊ ဓမ္မကထိက ရဟန်း” ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အလံ၊ ထိုက်လျှော်၏။ သိက္ခ၊ ရဟန်းသည်။ ဇရာ မရဏဿ၊ ဆိုခြင်း၊ သေခြင်း၌။ ဝါ၊ ဤ။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ နိရောဓောယ၊ ချုပ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဧဝ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) “ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ပို့သော အထိသော အရိယာမဂ် တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုကျင့်သော။ သိက္ခ၊ တိ၊ ရဟန်း” ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အလံ၊ ထိုက်လျှော်၏။ သိက္ခ၊ ရဟန်းသည်။ ဇရာမရဏဿ၊ ဆိုခြင်း၊ သေခြင်း၌။ ဝါ၊ ဤ။ နိဗ္ဗိဒါ-နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းဖြင့်။ ဝိရာဂါ-ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းဖြင့်။ နိရောဓာ=နိရောဓောယ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနုပါဒါဝိပုတ္တော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မည်သည့် အာရုံကိုမျှ မစွဲလမ်းမှု၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သည်။ ဧဝ ဟောတိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။)

“ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပုဏ္ဏော၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော၊ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်း”ဟူ၍၊ ဝစနာယ၊ ခံခြင်းငှါ။ အလံ၊ ထိုက်လျော်၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၌။ ဝါ၏။ ပ။ ဘဝဿ၊ ဘဝ၌။ ဝါ၏။ ပ။ ဥပါဒါနဿ၊ ဥပါဒါန်၌။ ဝါ၏။ ပ။ တဏှာယ၊ တဏှာ၌။ ဝါ၏။ ပ။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ ဝါ၏။ ပ။ ပဿဿ၊ ပဿ၌။ ဝါ၏။ ပ။ သဠာယတနဿ၊ သဠာယဘန၌။ ဝါ၏။ ပ။ နာမဂ္ဂပဿ၊ နာမ်ဂွပ်၌။ ဝါ၏။ ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဏ်၌။ ဝါ၏။ ပ။ သင်္ခါရာန၊ သင်္ခါရတို့၌။ ဝါ၏။ ပ။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၌။ ဝါ၏။ ပ။ ဓမ္မေ၊ ကိ။ စေ ဒေသေတိ၊ အံ။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) “ဓမ္မကထိကော ဘိက္ခုတိ၊ ဓမ္မကထိက ရဟန်း”ဟူ၍၊ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ အံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ပဋိပဇ္ဇော၊ ကျင့်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) “ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပဇ္ဇော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင် တတ်သော အရိယာမန် တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော၊ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်း”ဟူ၍၊ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ အံ။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ အနုပါဒါပိပုဏ္ဏော၊ ပ။ ဏာဒိဋ္ဌိတို့ပြု မည်သည့်အာရုံ ကိမျှ မစွဲလမ်းမှု၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) “ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပုဏ္ဏော၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သော၊ ဘိက္ခုတိ၊ ရဟန်း”ဟူ၍၊ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ အံ။

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

၇-အစေတကဿပသုတ်

၁။ (ဧဝံ မေ သုတံ ပေးပြု။) ကော၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဗုဒ္ဓေါဟိ၊ ဗုဒ္ဓအဖြစ်၌။ ကလန္တကနိဝါပေ၊ ရုဋ်နက်တို့အား အစာပေး၍ ကျွေးမွေး ထုပြစ်သော။ ဝေဠုဝနေ၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံးနေထိုင်မှု၏။ အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗကုသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်ဆက်နန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူဆောင်တော်မူ၍။ ဗုဒ္ဓေ၊ ဗုဒ္ဓအဖြစ်၌။ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။ အဂေလော၊ အဝတ် မဝတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ။ ကဿပေါ၊ ကဿပသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွလာတော်မူသည်ကို။ ခုရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ အဗ္ဗသာ ခေါ၊ ပြင်ပြီ။ ဒိဿာန၊ မြင်၍။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထံ၊ အံ။) တေန၊ သို့။ ဥ။ သကံမိ၊ ပြီ။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္ပေသိ၊ ရောနှောပြီ။ သမ္ပေဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော။ သာရဏိယံ၊ အသက်ထက်ဆုံး အောက်မှထိုက်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ ဋိတော ခေါ၊ တည်သော။ အစေလော၊ အဝတ်မဝတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော။ ကဿပေါ၊ ကဿပသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ “ဘဝံ ဂေါတမော၊ အရှင်ဂေါတမသည်။ နော၊ ကျွန်ုပ်တို့အား။ ဝါ-ကျွန်ုပ်တို့၏။ ပဉ္စဿ၊ အမေးပြုသာနာကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ခြေဆိုခြင်းငှါ။ ဝါ-ပြေဆိုနိုင်ခြင်း၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ သေ၊ ကရောဘိ၊ အကယ်၍ ပြုတော်မူပါအံ့။

၁။ အစေတလောတိ လိခန အစေလော၊ ၄။ လိခန အစေတကောတိ ပဗ္ဗဒိတလိခန အစေလကော။ တေန အစေတကရဏေန အစေလော၊ န နိဗ္ဗေလတာမတ္တေနာတိ အသေတိ ဋိ။ အဝတ်မဝတ်ရုံမျှမဟုတ်၊ အဝတ်မဝတ်ပါ တက္ကတုန်းအကျင့်ကိုကျင့်သော တက္ကတုန်းဟု ခေါ်လိုသည်။

(ဝေ သတိ၊ ဤသို့ပြုလတ်သော်။) မယံ ကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ အရှင်ဂေါတမကို။ ကဉ္စိဒေဝ၊ တစ်ခုခုသာသျှင်ဖြစ်သော။ ဒေဝံ၊ ရည်ညွှန်းအပ်သောအကြောင်းကို။ ပုစ္ဆေယျာမာတိ၊ မေးလိုပါကုန်၏”ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ (မယံ၊ ငါတို့သည်။) အန္တရံ၊ ရွာတွင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌာ၊ ဝင်ကုန်သည်။ အပ္ပ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။) ပဉ္စဿ၊ ပြဿနာကို မေးခြင်း၏။ အကာလော ခေါ် တာဝ၊ အခါမဟုတ်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဗုတိယဗ္ဗိ ခေါ်၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ပ။ တတိယဗ္ဗိ ခေါ်၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္ထေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ အစေလော၊ အဝတ်မဝတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော။ ကဏ္ဍပေ၊ ကဏ္ဍပသည်။ ဘဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ “မယံ ကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ၊ အရှင်ဂေါတမကို။ ဗဟုဒေဝ၊ များစွာသော အကြောင်းကို သာလျှင်။ န ခေါ် ပန ပုစ္ဆိတုကာမာတိ၊ မမေးလိုပါကုန်”ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ အာကဗံသိ၊ မေးခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ (ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို။) ပုစ္ဆ၊ မေးလျှောက်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

- ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ဗုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသည်။ သယံ ကထံ ကိံ န၊ မိမိသည် ပြုအပ်သော အရာလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကဏ္ဍပက လျှောက်၏။ “ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ(အဝစာ)တိ၊ မဆိုလင့်”ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဗုက္ခံ၊ သည်။ ပရံကထံ ကိံ ပန၊ သူတပါးသည် ပြုအပ်သော အရာလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကဏ္ဍပက လျှောက်၏။ “ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ(အဝစာ)တိ၊ မဆိုလင့်”ဟူ၍။ ဘဂဝ။ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဗုက္ခံ၊ သည်။ သယံကထံ ပရံကထံ ကိံ နခေါ၊ မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားသည် ပြုအပ်သော အရာလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ကဏ္ဍပက လျှောက်၏။ “ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ(အဝစာ)တိ၊ လင့်”ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဗုက္ခံ၊ သည်။ အသယံကရံ၊ မိမိလည်း မပြုအပ်ပဲ။ အပရံကရံ၊ သူတပါးလည်း မပြုအပ်ပဲ။ အဓိစွာသမ္ပပ္ပန္တံ ကိံ ပန၊ အကြောင်းကို မဲ့ပူ၍ ဖြစ်သလော။ (ဗုက္ခံသည် အကြောင်းကင်းလျက် အလိုအလျောက် ဖြစ်သလောဟူလို။) ဣတိ၊ ဤသို့ ကဏ္ဍပက လျှောက်၏။ “ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ(အဝစာ)တိ၊ လင့်”ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဗုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသည်။ နတ္ထိ ကိံ နခေါ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကဏ္ဍပက လျှောက်၏။ ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ ဗုက္ခံ၊ သည်။ န ခေါ် နတ္ထိ၊ မရှိ သည်မဟုတ်။ ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ ဗုက္ခံ၊ သည်။ အတ္ထိ ခေါ်၊ ရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။ ဧတန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ သဝံ ဂေါတမော၊ အရှင်ဂေါတမသည်။ ဗုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိသလော။ န ပဿတိ၊ မမြင်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကဏ္ဍပက လျှောက်၏။ ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ အဟံ၊ ငါ(ဘုရား)သည်။ ဗုက္ခံ၊ ကို။ န ခေါ် န ဇာနာမိ၊ မသိသည်မဟုတ်။ န ခေါ် န ပဿာမိ၊ မမြင်သည်မဟုတ်။ ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ အဟံ၊ ငါ(ဘုရား)သည်။ ဗုက္ခံ၊ ကို။ ဇာနာမိ ခေါ်၊ သိသည်သာ။ ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ အဟံ၊ ငါ(ဘုရား)သည်။ ဗုက္ခံ၊ ကို။ ပဿာမိ ခေါ်၊ မြင်သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။

“ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဗုက္ခံ၊ သည်။ သယံကထံ ကိံ နခေါတိ၊ မိမိသည် ပြုအပ်သောအရာလော” ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆော၊ မေးအပ်သည်။ သမာဓနာ၊ ဖြစ်လျက်။ “ကဏ္ဍပ၊ ကဏ္ဍပ။ ဧဝံ၊ သို့။

မာ(အဝစာ)တိ၊ လင်္ဂ”ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ “ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဒုက္ခံ၊ သည်းပရံကတံ ကိ” ပနာတိ၊ သူတပါးသည် ပြုအပ်သောအရာလော”ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ သမာနော၊ လျက်။ “ကဿပ၊ ကဿပ၊ ဧဝံ သိ။ မာ(အဝစာ)တိ၊ လင်္ဂ”ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ၏။ “ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဒုက္ခံ၊ သည်း။ သယံကတဉ္စ ပရံကတဉ္စ ကိ” နုခေါတိ၊ မိမိသူတပါး နှစ်ဦးသားသည် ပြုအပ်သော အရာလော”ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ သည်း။ သမာနော၊ လျက်။ “ကဿပ၊ ကဿပ၊ ဧဝံ သိ။ မာ(အဝစာ)တိ၊ လင်္ဂ”ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ၏။ “ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဒုက္ခံ၊ သည်း။ အသယံကာရံ၊ မိမိလည်း မပြုအပ်ပဲ။ အပရံကာရံ၊ သူတပါးလည်းမပြုအပ်ပဲ။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ ကိန္တိ၊ အကြောင်းကိုမဲ့ပျံ့ ဖြစ် သလော”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သည်း။ သမာနော၊ လျက်။ “ကဿပ၊ ကဿပ၊ ဧဝံ သိ။ မာ (အဝစာ)တိ၊ လင်္ဂ”ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ၏။ “ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဒုက္ခံ၊ သည်း။ နတ္ထိ ကိ” နု ခေါတိ၊ မရှိသ သလော”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သည်း။ သမာနော၊ လျက်။ “ကဿပ၊ ကဿပ၊ ဒုက္ခံ၊ သည်း။ န ခေါနတ္ထိ၊ မရှိသည်မဟုတ်။ ကဿပ၊ ကဿပ။ ဒုက္ခံ၊ သည်း။ အတ္ထိ :ခါတိ၊ ရှိသည်သာ”ဟူ၍။ ဝဒေ သိ၊ ၏။ “ထေနဟံ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ သဝံ ဂေါတမော၊ သည်း။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိသလော။ န ပဿတိတိ၊ မမြင်သလော”ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌော၊ သည်း။ သမာနော၊ လျက်။ “ကဿပ၊ ကဿပ။ အဟံ၊ ငါ(ဘုရား)သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ န ခေါ န ဇာနာမိ၊ မသိသည် မဟုတ်။ န ခေါ န ပဿာမိ၊ မမြင်သည်မဟုတ်။ ကဿပ၊ ကဿပ။ အဟံ၊ ငါ(ဘုရား)သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဇာနာမိ ခေါ၊ သိသည်သာ။ ကဿပ၊ ကဿပ။ အဟံ၊ ငါ(ဘုရား)သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဿာမိ ခေါတိ၊ မြင်သည် သာ”ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ၏။ သန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ သဂေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ် အား။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အာဓိက္ခတု စ၊ မိန့်လည်း မိန့်ပြန်တော်မူပါ။ သန္တေ၊ ရှား။ သဂေါ၊ သည်း။ မေ၊ အား။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒေသေတု စ၊ ဟောလည်း ဟောတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကဿပက လျှောက်၏။

ကဿပ၊ ကဿပ။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သော၊ ထိုသူသည်ပင်။ ပရိသံဝေပေ-
 ယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့သာလျှင်။ အာဓိတော၊ အစဉ်ပင်။ သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။
 (ပစ္စာ၊ နောက်၌။) “ဒုက္ခံ၊ သည်း။ သယံကတန္တိ၊ မိမိသည်ပြုအပ်သော အရာတည်း” ဟူသော။
 (အယံလရိ၊ ဤအယူသည် ဟောတိ၊ ၏။) “ဒုက္ခံ၊ သည်း။ သယံ ကတန္တိ၊ မိမိသည် ပြုအပ်သော
 အရာတည်း”ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒံ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ (အာဓိတော၊ အစဉ်ပင်လျှင်။) သဿတံ၊
 သဿတအယူကို။ (ဝိပေတိ၊ ပြုသည်မည်၏။ ကဏ္ဍာတိ၊ ယူသည်မည်၏။ ကသ္မာ၊ အသယံကြောင့်နည်း။
 ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ဒဿနံ၊ ထိုအယူသည်။) ဧဝံ သဿတံ၊ ဤသဿတ-
 အယူသို့ပရေတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ (တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။)

(ပါဠိရှိတိုင်းပေးခဲ့သော် အနိပ္ပာယ်မပေါ်လွင်မည်စိုး၍ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစိမ့်သောငှါ အဋ္ဌကထာ
 လာရီတိုင်း ပါဠိသေသများစွာဖြည့်စွက်၍ ဟောဇနာလိုက်သည်။)

၁။ ဣတ္ထ စ သတောတံ ဣဒံ ဘုပ္ပတ္တေ သာမိဝစနံကသ္မာ ဝေပတ္တော ဝဋ္ဌဗ္ဗော...သောကရောတိသော ပရိသံဝေပေ-
 တိတိ ခေါကဿပ အာရိယံ ဖေဝ ဧဝံ သတိ ပစ္စာ သယံ ကတံ၊ ဒုက္ခန္တိ အယံ လရိ ဟောတိ၊ ဣတ္ထ စ ဒုက္ခန္တိ ဝဋ္ဌဗ္ဗော
 အဓိဗ္ဗေတံ၊ ဣတိ ဝဒန္တိ ဧတဿ ပုရိပေန အာဓိသဇ္ဇေန အနန္တရေန စ သဿတအရေန သမုဇ္ဈော ဟောတိ၊ ဝိပေတိ
 ကဏ္ဍာတိတံ အယံ ပနေတ္ထ ပါဠိသေသော ဣဒံ ဟိ ဝတ္ထံ ဟောတိ...ဣတိ ဧဝံ ဝဒန္တော အာဓိတောဝ သဿတံ ဝိပေတိ
 သဿတံကဏ္ဍာတိ၊ ကသ္မာ၊ တဿ ဟိ တံ ဒဿနံ ဧဝံ ပရေတိ၊ ကာရကဉ္စ ဝေပကဉ္စကေပေဝကဏ္ဍန္တံ ဧဝံ သဿတံ
 ဥပဂစ္ဆတိတံ အတ္ထော ။ဋ္ဌ။ ပြုသူ ခံစားသူ အတူတူဟု အကေပင် ဖြစ်ခဲ့လျှင်၊ ဒုက္ခသည် မိမိ (အတ္ထ) ပြုအပ်သောအရာဟု

ကဿပ၊ ကဿပ။ အညော၊ အခြားသူသည်။ ကရောတိ၊ ခါ။ အညော၊ သည်။ ပဋိသံဝေ-
 ယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင် (အာဒိတော၊ အစဉ်ပင်လျှင်။ သတော၊ မြစ်လတ်သော်။)
 သတော၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဝေဒနာဘိတုနုဿ၊ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိနှင့်ထကူသော ယှဉ်ပက်ဖြစ်သော ဝေဒ
 နာသည် နှိပ်စက်အပ်သောသူ၏။ (ဇုက္ခံ၊ သည်။ ပရိကတန္တိ၊ သူတပါးသည် ပြုအပ်သော အရာ
 တည်းဟူသော။ အယံလဒ္ဓိ၊ ဤအယူသည်။ ဟောတိ၊ ခေါ။) “ဇုက္ခံ၊ သည်။ ပရိကတန္တိ၊ တည်း” ဟူ၍။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝဒံ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ (အာဒိတော၊ ဝိပင်လျှင်။) ဥစ္စေဒံ၊ ဥစ္စေဒအယူကို။ (ဝိပေ
 တိ၊ ပြသည်မည်၏။ ဂဏာတိ၊ ယူသည်မည်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။
 တံ ဒဿနံ၊ ထိုအယူသည်။) ထေ ဥစ္စေဒံ၊ ဤဥစ္စေဒအယူသို့။ ပရောတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဣတိ၊
 ထိုကြောင့်တည်း။

(ဤဝါကျကိုလည်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားစိမ့်သောငှါ အဋ္ဌကထာလာတိုင်း ပါဌသေသ များစွာ
 ဖြည့်စွက်၍ ယောဇနာလိုက်သည်။)

ကဿပ၊ ကဿပ။ ဥဘော၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ဝေထေ ဝေထေ အန္တေ၊ ဤအယုတ်တရားတို့ကို။
 အနုပဂပ္ပ၊ မကပ်ရောက်မှု၍။ မဇ္ဈေန၊ အလယ်ဖြစ်သော မဇ္ဈိမပဋိပဒါအကျင့်ဖြင့်။ တထာဂတော၊
 မြတ်စွာဘုရားသည်။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ။ ပ။ နိရောဓော ဟောတိတိ၊ နိရောဓောဟောတိ”
 ဟူသော။ ဓမ္မံ၊ ကိုး။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ (အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ စသည်ကို စာပိုဒ် ၁-၅ ပေးခဲ့ပြီ။)

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ အစေတော၊ သော။ ကဿပေါ၊ သည်။ သဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။
 “သန္တေ၊ ဘုရား။ အသိက္ခန္တံ၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်ပေစွာ။ ပ။ သန္တေ၊ ဘုရား။ နိက္ခုဋ္ဌိတံ၊ မှောက်ထားအပ်
 သောဝတ္ထုကို။ ဥက္ခုဋ္ဌေယျ သေယျတာပိ ဝါ၊ လွန်ထားရာသက်သို့၎င်း ။ ပ။ စက္ခုမန္တော၊ မျက်စိ
 ရှိသောသူတို့သည်။ ရူပါနိ၊ အဆင်းတို့ကို။ ဒက္ခန္တိတိ၊ မြင်ကုန်လတ္တံ့ ဟု နှလုံးသွင်း၍။ အန္တကာရေ
 န္တံ၊ တေလပဇ္ဇောတံ၊ ဆီပီးကို။ ဓာရေယျ သေယျတာပိ ဝါ၊ ညှိထွန်းရာသက်သို့၎င်း။ ဝေမေဝံ၊
 ဤအတူသာလျှင်။ သဂဝတော၊ သည်။ အနောပရိယာယေန၊ များစွာသော အကြောင်းအားဖြင့်။
 ဓမ္မော၊ ကိုး။ ပကာသိထော၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ သန္တေ၊ ဘုရား။ သောဟံ၊ ဤတပည့်တော်သည်။
 သဂဝန္တံ၊ ကိုး။ သရော၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို၎င်း။
 တိက္ခသံသဉ္စ၊ ရဟန်းသံဃာကို၎င်း။ သရော၊ ဟူ၍။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သန္တေ၊ ဘုရား။ အဟံ၊ သည်။
 သဂဝတော၊ ခါ။ သန္တိကေ၊ တံတော်၌။ ပဗ္ဗတံ၊ ရှင်အဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရလိုပါ၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊
 ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘေယျန္တိ၊ ရလိုပါ၏” ဟူသော။ ထေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ပြီ။

ယူဆသော အယူဝါဒဖြစ်၏။ ဇုက္ခံသည် မိမိ(အတ္တ) ပြုအပ်သောအရာဟု ပြောဆိုခဲ့သော် အကေပင် သဿတ အယူကို
 ပြသည် ဟူသည် မည်၏။ အသယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဆိုပါ ဇုက္ခံသည် မိမိပြုအပ်သောအရာဟု ယူဆသော အယူဝါဒ
 သည် ပြုသူ(ကာရက) နှင့် ခံစားသူ(ဝေဒက)တို့ အတူတူဖြစ်သဖြင့် သဿတ သဘောသို့ ဆက်ဝင်ကပ်ရောက်သော
 ကြောင့်တည်း။

၁။ ပြုသူ (ကာရက) နှင့် ခံစားသူ (ဝေဒက) တယောက်စီ တခြားစီဟု အကေပင်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဇုက္ခံသည် သူတပါး
 ပြုလုပ်အပ်သော အရာတည်းဟု ယူဆသော အယူဝါဒဖြစ်၏။ ဇုက္ခံသည် သူတပါး ပြုလုပ်အပ်သော အရာဟု ပြောဆို
 ခဲ့သော် အကေပင် ဥစ္စေဒအယူကို ပြသည်ဟူသည်မည်၏။ အသယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဆိုပါ ဇုက္ခံသည် သူတပါး
 ပြုလုပ်အပ်သော အရာဟု ယူဆသော အယူသည် ပြုသူ ကာရကနှင့် ခံစားသူဝေဒက မတူသဖြင့် ဥစ္စေဒသဘောသို့
 ဆက်ဝင်ကပ်ရောက်သောကြောင့်တည်း။

ကဿပ၊ ကဿပ။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော၊ သာသနာတော်မှတပါး အခြားအယူကို ယူသသူ ဖြစ်ဘူးသော။ ယော ခေါ်။ အကြင်သူသည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာ၌။ ပဗ္ဗတ္တံ၊ ရှင်အဖြစ်ကို။ အာကင်္ခတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အာကင်္ခတိ၊ ခေါ်။ သော၊ ထိုသူသည်။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ ပရိဝသတိ၊ တိတ္ထိပရိဝသကို ကျင့်သုံး၏။ စတုန္တံ မာသာနံ၊ လေးလတို့၏။ အစုယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ အာရဒ္ဓစိတ္တာ၊ ကြေနှပ်နှစ်သက် သော စိတ်ရှိကုန်သော။ (အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗောတု ဣဒ္ဓိတ္ထိယပုဗ္ဗော) သိက္ခူ၊ တို့သည်။ သိက္ခုဘာဝါယ၊ ရဟန်းအဖြစ်အလိုငှါ။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ ရှင်ဖြစ်စေကုန်၏။ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ရဟန်းဖြစ်စေကုန်၏။ အပိစ၊ သို့သော်လည်း။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ၊ ထူးခြားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဒိတာ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗောပုဂ္ဂိုလ်ထယောကံ သည် လေးလတိုင်တိုင် တိတ္ထိပရိဝသကို ကျင့်သုံးပြီးမှ ရှင်ရဟန်းအဖြစ် ရနိုင်သည်ဟု ဆိုသော် လည်း မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပရိဝါသာရဟ၊ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပရိဝါသာရဟဟု ခွဲခြား၍ ငါဘုရားသိသည်ဟုလို့ ထိုကြောင့် အစေလကဿပသည် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်နှစ်စားတွင် အပရိဝါ သာရဟပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည့်အတွက် ပရိဝသမကျင့်သုံးရပဲ ရှင်ရဟန်းအဖြစ် ရသွားသည်ကို အလတ္တ ခေါ် အစေလော ကဿပေါ စသည်ဖြင့် တွေ့ရလတ္တံ့။)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော၊ သာသနာတော်မှတပါး အခြားအယူကို ယူဘူးသူသည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ၌။ ပဗ္ဗတ္တံ၊ ကို။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ အကယ်အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ကို။ သစေ အာကင်္ခတိ၊ အံ့။ စတ္တာရော မာသေ၊ တိုင်တိုင်။ သစေ ပရိဝသတိ၊ အကယ်၍ တိတ္ထိ ပရိဝသကို ကျင့်သုံးရသည်ဖြစ်အံ့။ စတုန္တံ မာသာနံ၊ တို့၏ ။ ပ။ သစေ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ အကယ်၍

၁။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဗုဒ္ဓသာသနာသို့ ရှင်အဖြစ်ဖြင့် ဝင်ရောက်လိုအံ့၊ လေးလတိုင်တိုင် တိတ္ထိပရိဝသ ကျင့်ရန်မလို။ ရဟန်းအဖြစ် အထိ ဝင်ရောက်လိုသော်သာ ကျင့်ရန်လိုသည်။ သို့သော်စကားပြောစရာမောစေရန် ပဗ္ဗတ္တံ အာကင်္ခတိ ဟူသောစကားကို ထည့်၍ သုံးခြင်းသာ။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဝေဒနာသိလိဋ္ဌတာဝသေန ဝတ္တံ၊ အပရိဝသိတောယော ယိ ပဗ္ဗတ္တံ ထဘတိ ။ ၄။

၂။ တိတ္ထိတို့၏ ပရိဝသံဂမ္ပါတို့ကား—

- (၁) နာထိကာသေန ဂါမ္ပဝေထနာ နာထိဒိဝါ ပရိက္ခမနံ၊ အလွန်စောစွာ ရွာတွင်းဝင်၍ အလွန်ချောပြည့်မှု ရှာမှ ဖဲခြင်း အမှု မပြုလုပ်ရခြင်း။
- (၂) န ဝေသိယာစိ ဂေါစရတာ၊ ပြည့်တန်ဆာ၊ မူလိမ၊ အပျိုကြီး၊ ပတ္တုက်၊ သိက္ခုနိမတိထံ သွားသော ကျက်စားမှု မပြုလုပ်ရခြင်း။
- (၃) သဗြက္ခာစာနိနံ ကိစ္စသု ဧက္ခတာမိ၊ သီတင်းသုံးတော်တို့၏ ကိစ္စကြီးဝယ်သို့ ထိမ္မာကျွမ်းကျင်၍ မပျင်းရိ လုံ့လ ပြီးလျှင် ပြုလုပ်စီမံနိုင်သော အရည်အချင်းပြည့်စုံခြင်း။
- (၄) ဥဒ္ဓယာဒီသု ထိဗ္ဗန္တုတာ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာ သင်ကြားမှုနှင့် သိက္ခာထုံးရပ်၍ ထက်ထန်သော စာနုဉ်ခြင်း။
- (၅) တိတ္ထိယာနံ အဝတ္ထာဘဏေန အတ္ထမနတာ၊ တိတ္ထိတို့၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆိုရာ၌ ဝမ်းမြောက် ကျေနပ်ခြင်း။
- (၆) ဗျာဒိနံ အဝတ္ထာဘဏေန အနတ္ထမနတာ၊ ရတနာသုံးပါး၏ ကျေးဇူးကို ပြောဆိုရာ၌ မနှစ်သိမ့်မကျေနပ်ခြင်း။
- (၇) တိတ္ထိယာနံ ဝတ္ထာဘဏေန အနတ္ထမနတာ၊ တိတ္ထိတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုရာ၌ ဝမ်းမြောက် မကျေနပ်ခြင်း။
- (၈) ဗျာဒိနံ ဝတ္ထာဘဏေန အတ္ထမနတာ၊ ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုရာ၌ နှစ်သိမ့်ကျေနပ် ခြင်းတို့လည်း။ (ဝိနည်း မဟာပါဠိ အဋ္ဌကထာ စာပိုဒ်ကု။)

ရှင်ဖြစ်စေကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ သစေ ဥပသမ္မာဒေန္တိ၊ အကယ်၍ ရဟန်းဖြစ်စေကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်(အစေလကဿပ)သည်။ စတ္တာရိ ဝဿာနိ၊ လေးနှစ်တို့တိုင်တိုင်။ ပရိဝသံဿာမိ၊ တိတ္ထိ ပရိဝသံကို ကျင့်သုံးပါအံ့။ စတုနံ ဝဿာနံ၊ လေးနှစ်တို့၏။ အစွယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ အာရဒ္ဓ- စိတ္တာ၊ ကုန်သော။ သိက္ခူ၊ တို့သည်။ သိက္ခုဘာဝါယ၊ ရဟန်းအဖြစ်အသို့၌။ ပဗ္ဗာဇေန္တူ၊ ရှင်ဖြစ်စေပါကုန်။ ဥပသမ္မာဒေန္တူ၊ ရဟန်းဖြစ်စေပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ (အစေလကဿပက) လျှောက်၏။

အစေလော၊ အဝတ်မဝတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်သော။ ကဿပေါ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကော၊ ထံထော်၌။ ပဗ္ဗတ္တံ၊ ရှင်အဖြစ်ကို။ အလတ္တ ခေါ၊ ရပြီ။ ဥပသမ္မာဒံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အလတ္တ ခေါ၊ ရပြီ။ အာယသ္မာ ကဿပေါ၊ အရှင်ကဿပသည်။ အစိရူပသမ္ပန္နော၊ ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်မီ။ ဧကော၊ တစ်ယောက်ထီးတည်း။ ဝုပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မပေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပိ၊ ကိလေသာကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ ယဿ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏။ အတ္တာယ၊ အကျိုး၌။ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုး ကောင်းသားတို့သည်။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ လူ့ဘောင်မှ။ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဒန္တိ၊ ဝင်ရောက်ကုန်၏။ အနုတ္တရံ၊ အမြတ်ဆုံးသော။ ဗြဟ္မစရိယပရိယော- သာနံ၊ အရဟတ္တမဂ်အဆုံးရှိသော။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို။ န စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ဝိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ပညာဖြင့်။ သစ္စိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပတ္တံ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ “ဇာတိ၊ ပရိသန္ဓေသည်။ ဝိကာ၊ ကုန်ခန်းပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်ဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံး အပ်ပြီ။ ကရဂါယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤ ၁၆-ချက် မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ။ အပရံ၊ တပါးသော ကျင့်ဖွယ်ကိစ္စသည်။ (တနည်း-ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရံ၊ တပါးသော သဝသည်။) န ဣတိ၊ မရှိ”ဟူ၍။ အပ္ပညာသိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီ။ အာယသ္မာ ကဿပေါ၊ အရှင် ကဿပသည်။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့တွင်။ အညတဓရာ၊ တပါးအပါအဝင်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်သားအပ်ပါပြီ။

သက္ကမံ ရုနစ်ရုဓပြောက်သော သုတ်တည်း။

၈-တိပွရကသုတ်

၁၈။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။) အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ တိပွရကော၊ တိပွရကမည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိခိုင်သည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ သဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုဘုရားရှိရာအရပ်သို့။ ဥပသကံပိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသကံမိတ္တာ၊ ၌။ သဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ သမ္ပောဒိ၊ ကျန်းခံ၏လော စသည်ပြောလျက် နီးနှောမိပြီ။ သမ္ပောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက် ဖွယ်သော။ သာရဏိယံ၊ အောက်ပေ့ဖွယ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ကေမန္တံ၊ တခုသော အရပ်အဖို့၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ ထိုင်နေသော။ တိပွရကော၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ သဂဝန္တံ၊ ကို—

“ကိံ နု ခေါ သော-ခဂါထမ ထယံ ကထံ သုဓေက္ခန္တိ။ပ။ အာစိက္ခတု စ မေ သဝံ ဂေါတမော သုဓေက္ခန္တံ၊ ဓေသတု စ မေ သဝံ ဂေါတမော သုဓေက္ခန္တိ၊ ကိံ နု ခေါ။ပ။ သုဓေက္ခန္တိ၊ စုက္ခံ”

ဟူသော။ တေံ၊ ဤကေားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ (ကိံ န ခေါ ဘော ဂေါတမ။ပ။ပဿာမိ ခါဟံ တိဗ္ဗရုက သုခဒုက္ခန္တိဝါကျနှင့် ကိံ န ခေါ ဘော ဂေါတမ။ပ။ ဒေသေတု စ မေ ဘန္တေ ဘဝံ ဂေါတမော သုခဒုက္ခန္တိဟူသော ဝါကျတို့သည် အစေလကဿပသုတ် ကိံ န ခေါစသော ဝါကျတို့နှင့် မတူပြီ။) ☸

တိဗ္ဗရုက၊ တိဗ္ဗရုက။ “သာ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတည်း။ သော၊ ထိုသဘောတရားသည်ပင်။ ဝေဒယထိတိ၊ ခံစား၏”ဟူ၍။ အာဒိတော၊ အစဉ်။ သတော၊ ဖြစ်လတ်သော် (“သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်။ သယံကတန္တိ၊ မိမိပြုအပ်သောအရာတည်း” ဟူသော။ အယံလမ္ဘိ၊ ဤအယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ သယံကတံ၊ တည်း” ဟူ၍။ ဝဒံ၊ ဆိုသည်ရှိသော်။ သဿတံ၊ သဿတအယူကို။ ဒိပေတိ၊ ပြသည်မည်၏။ ဂဏှာတိ၊ ယူသည်မည်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်နည်း။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ ဒဿနံ၊ ထို“သယံကတံ သုခဒုက္ခံ”ဟူသော အယူသည်။ တေံ၊ ဤသဿတအယူသို့။ ပရေတိ၊ ကပ်ရောက် ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။) “သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်။ သယံကတန္တိ၊ မိမိပြုအပ် သောအရာတည်း”ဟု။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ။ (ဝေမ္ပိန္တံ ပိပြင့် “သာ ဝေဒနာ သော ဝေဒယထိတိ ဝေမ္ပိ န ဝဒါမိ”ဟုဆိုသည်။)

တိဗ္ဗရုက၊ က။ “အညာ၊ ဝေဒကမှတစ်ပါး အခြားသော သဘောတရားသည်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ တည်း။ အညော၊ ဝေဒနာမှတစ်ပါး အခြားသော ဝေဒကသည်။ ဝေဒယထိတိ၊ ခံစား၏”ဟူ၍။ (အာဒိတောဝ၊ အစဉ်ပင်လျှင်။ သတော၊ ဖြစ်လတ်သော်။) သတော၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဝေဒနာ သိတုနုဿ၊ ဝေဒနာသည် နှိပ်စက်အပ်သူ၏။ (“သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်။ ပရံကတန္တိ၊ သူတစ်ပါးသည် ပြုအပ်သော အရာတည်း”ဟူသော။ အယံလမ္ဘိ၊ ဤအယူသည် ဟောတိ၊ ၏။ “သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ပရံကတန္တိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဝဒံ၊ သို့။ ဝဒံ၊ ဆိုသည်ရှိသော် ဥစ္စေဒံ၊ ဥစ္စေဒ အယူကို။ ဒိပေတိ၊ ပြသည်မည်၏။ ဂဏှာတိ၊ ယူသည်မည်၏။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ဒဿနံ၊ ထို“ပရံ ကတံ သုခဒုက္ခံ”ဟူသောအယူသည်။ တေံ၊ ထိုဥစ္စေဒအယူ သို့။ ပရေတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တည်း။) “ပရံကတံ သုခဒုက္ခန္တိ၊ ပရံကတံ သုခ ဒုက္ခံ”ဟူ၍။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ။ (ဝေမ္ပိန္တံ ပိ ပြင့် အညာ ဝေဒနာ အညော ပရိဝေဒယထိကို ဆည်း။ ဧတေ ဧတ တိဗ္ဗရုက ဥဘော အန္တေ မှ တေံ ဝုတ္တေ။ပ။ ဓမ္မေ သိက္ခသံသန္တ အထိ အစေလကဿပသုတ် စာပိုဒ်-၁၇ ခု၍ပေး။) “ဘဝံ ဂေါတမော၊ အရှင်ဂေါတမသည်။ မံ၊ ထပည့်တော်ကို။ အဇ္ဇတဓ္မော၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ ပါဏု ပေတံ၊ အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အသက်ရှင်သမျှကာလပတ်လုံး ဆည်းကပ် သည်ဖြစ်၍။ သရဏံ ဂတံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ အသိအမှတ်ပြုသော။ ဥပါသကံ၊ ဥပါသကာဟူ၍။ ဓာရေတူတိ၊ မှတ်တော်မူပါလော့”ဟူသော။ တေံ၊ ဤကေားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ အဇ္ဇတဓ္မနှင့်ပတ်သက်သော မ-၂ ပါဠိတော်ဆိုသူ နှာ ၄၂-၅၅၄၆။ ပါဏုပေတံနှင့်ပတ်သက်သော မှတ်တော်ကို မ-၃ ပါဠိ တော်ဆိုသူ နှာ ၆၃-၅၄၆၆ ရေးသားခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဤ၌ရေးသားထားပါ။

ဇ-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ်

၁၉။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။) သိက္ခဝေ၊ တိ။ အဝိဇ္ဇာနိဝရကဿ၊ ကုသိုလ်ကို ပိတ်ဆို့တတ်သော အဝိဇ္ဇာရှိသော။ (အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပိတ်ဆို့ခံရသူဟုဆိုလိုသည်။ အဝိဇ္ဇာမယနိဝါရိတဿ၊ ၄။) တဏှာယ၊ တဏှာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တဿ၊ ယှဉ်သော။ ဗာလဿ၊ လူမိုက်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ (အဝိဇ္ဇာဖြင့် ပိတ်ဆို့အပ် တဏှာနှင့်ယှဉ်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အယံ ကာယော၊ ဤသဝိညာဏကကာယသည်။ သမုခါကတော၊ ဖြစ်ပေါ်လှ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အယဉ္ဇေဝ ကာယော၊ ဤအဇ္ဈတ္တ (သဝိညာဏက) ကာယသည်လည်းကောင်း၊ ဗဟိဒ္ဓါစ နာမရူပံ၊ အပနာမ်ရုပ်ဟူသော ဗဟိဒ္ဓ (သဝိညာဏက) ကာယသည်လည်းကောင်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတ္ထံ၊ ဤသို့။ တေဒ္ဓယံ၊ ဤအဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ (သဝိညာဏက) ကာယ ၂ပါးအပေါင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒ္ဓယံ၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ (သဝိညာဏက) ကာယ ၂ပါးအပေါင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဖဿော၊ ဖဿသည်နှင့်။ သဋ္ဌေဝ၊ ခြောက်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ ဖဿ၏အကြောင်း အာယတနတို့သည်နှင့်။ (သမ္မဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။) ယေဟိ၊ အကြင်အာယတနတို့သည်။ ၂။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဧတေသံ၊ ဤအာယတနတို့တွင်။ အညတရေန၊ တခုခုသည်။ ဝုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိအပ်သော။ ဗာလော၊ လူမိုက်သည်။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ ပဋိသံဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ (ပဏ္ဍိတဿ၊ ပညာရှိ၏။ ပဏ္ဍိတော၊ သည် ဟုပေးသည်သာထူး၏။ ဧတေသံ ဝါ အညတရေနတိုင်အောင် အကြင်မထူး။)

သိက္ခဝေ၊ တိ။ တဏှ၊ ထိုဝိညာဏကကာယဖြစ်ခြင်း၌။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ပညာရှိ၏။ ဗာလေန၊ လူမိုက်နှင့်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဧကော၊ အဘယ်နည်း။ အဓိပ္ပယာသော၊ လွန်ကဲစွာအား ထုတ်ကြောင်းဖြစ်သော ထူးသောအကြောင်းသည်။ ဧကော၊ နည်း။ နာနာကရဏံ၊ ထူးခြားအောင်ပြုခြင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ထုထားက မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ နော၊ ထပည့်တော်ထို၏။ ဓမ္မာ၊ ထရားထိုသည်။ သဂဓံမူလကော၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်းမူလ

၁။ အယံ ကာယော သမုခါကတော၌ ကာယော၏အရ အဇ္ဈတ္တကာယနှင့် ဗဟိဒ္ဓကာယတို့ကို ယူရပည်ဟုသိသာစေရန် ဣတိ၊ နာမရူပံဟူသောနောက်ဝါကျကို ဟောတော်မူသည်။

၂။ ယေဟိ ဝုဋ္ဌော ဟု ဟောတော်မူသည်။ အာယတနသည် ထိုက်ခိုက်မတွေ့ထိအပ် အာယတနကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လှသော ဖဿသည်သာ တွေ့ထိအပ်သည်။ ဖလူပစာရတ္ထ။ ယေဟိ ဝုဋ္ဌောထိ ယေဟိ ကာရဏဘူထေဟိ အာယတနေယိ ဥပ္ပန္နေန ဖဿေန ဝုဋ္ဌော။ ၄။

၃။ တဏှကို အဋ္ဌကထာ၌ တသ္မိံ ဗာလပဏ္ဍိတာနံ ကာယနိဗ္ဗတ္တနာမိတိ ဟု ဝုဋ်၍ ယင်းနို့ကော၌ ကာယနိဗ္ဗတ္တနာမိတိ သဝိညာဏကဿ ကာယဿ နိဗ္ဗတ္တနံ ကာယနိဗ္ဗတ္တနံဟု၎င်း ကာယောဝါ နိဗ္ဗတ္တထိ ဧတေနာထိ ကာယနိဗ္ဗတ္တနံကိလေသာတံ သင်္ခါရာဟု၎င်း ဖွင့်သည်။ နိကာ ၂ နည်းတွင် ဤ၌ ပဌမနည်းနှင့် အညီပေသည်။ ဒုတိယနည်း အလို တဏှ၊ ဝိသဝိညာဏကကာယဖြစ်ကြောင်း ကိလေသာတံသင်္ခါရ၌ဟုပေး။

၄။ ဧကော အဓိပ္ပယာသောထိ ဧကော အဓိကပ္ပယောဂေါ၊ အဓိကံပယထထိပယုဂ္ဂထိ ဧတေနာထိ အဓိပ္ပယာသော ဝိသေသကာရဏ၌ အာယ “အဓိကပ္ပယောဂေါ” ထိ၊ နိဗ္ဗိနှင့် အညီပေသည်။ မ-၁-၃ ဇာပိဝိ-၁-၄-၁-၅-ကား အဓိကံပယထထိ ပယုဂ္ဂထိ ဧတေနာထိ အဓိပ္ပယာသော ထဝိသေသံ အဓိကပ္ပယောဂိနိယာဟု ဖွင့်သဖြင့်၎င်း မ-၁-နိသျှိအနက်ပေး ဤနှင့် မထူး အလိုရှိက ထို မ-၁-နိသျှိ။

ဓိုပါကုန်၏။ ဘဂဝံနေတ္ထိကာ၊ မြတ်ဘုရားလျှင် ဆောင်တတ်သူဓိုပါကုန်၏။ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ကိုးကွယ်ရာဓိုပါကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သာဓု ဝတေ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ တေဿ ဘာသိတဿ၊ ဤဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်၏။ အတ္ထော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဘဂဝန္တယေဝပဋိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏သာလျှင်။ ဘာတု၊ ဉာဏ်အားထင်ပါစေသတည်း။^၂။ သဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဟောကြားချက်ကို)။ သုတု၊ ကြားနာရသော်။ သိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိကဓေထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ “ဝေ ဘန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရား” ဟူ၍။ ဝေသိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ သဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ကောင်းတော်ကို)။ ပစ္စသောသု၊ ဈေးရွှေနှာယူကုန်ပြီ။ သဂဝါ၊ သည်—

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာယ စ အဝိဇ္ဇာယ၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ နိဝတဿ၊ ပိတ်ဆို့အပ်သော။ ယာယ စ တဏှာယ၊ အကြင် တဏှာနှင့်လည်း။ သမ္ပယုတ္တဿ၊ ဟုဉ်သော။ ဗာလဿ၊ လူမိုက်၏။ အယံ ကာယော၊ ဤသဝိညာဏကောယသည်။ သမုဒါကတော၊ ဖြစ်ပေါ်လှ၏။ ဗာလဿ၊ လူမိုက်၏။ သာ ဝေဝ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ အပ္ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော တရားမဟုတ်။ သာ စ တဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်လည်း။ အပရိက္ခိတာ၊ မကုန်ခန်းသေး။ ထံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလော၊ လူမိုက်သည်။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဝှံ့ဆင်းရဲကုန်ခန်းခြင်းအကျိုးငှါ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်အကျင့်ကို။ န အစရိ၊ မကျင့်။ တဿ၊ ထိုကြောင့်။ ဗာလော၊ လူမိုက်သည်။ ကာယဿ၊ အဟောင်းဖြစ်သော သဝိညာဏကောယ၏။ သေဝါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ကာယူပဂေါ၊ အသစ်ဖြစ်သော သဝိညာဏကောယသို့ ကပ်ရောက်သည်။ (ပဋိသန္ဓေသစ် တည်နေသည်ဟူလို။ ကာယူပဂေါ ဟောထိထိ အညံ့ ပဋိသန္ဓိကာယံ ဥပဂန္ဓာ ဟောတိ၊ ငွ။) ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုလူမိုက်သည်။ ကာယူပဂေါ၊ အသစ်ဖြစ်သော သဝိညာဏကောယသို့ ကပ်ရောက်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်ထင်သော်။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းမှ၊ ဇရာမရဏေန၊ ဆိုခြင်းသေခြင်းမှ၊ သောကေဟိ၊ စိုးရိမ်

၁။ သဝံ မူလကာ သဂဝံ နေတ္ထိကာ သဂဝံ ပဋိသရဏာတို့နှင့်ဝေ၍ သိပ္ပံနယ်ကို ဤအဋ္ဌကထာနှင့် မခ-စာပိုဒ်။ ၄၇၃-နိသုမှတ်ချက်ကိုရှုလော။

၂။ သဂဝန္တယေဝပဋိသာတုတိ သဂဝတောဝ ဟေဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော ဥပဋ္ဌာတုဟူသော ဤ ဥပဋ္ဌာတုတိဉာဏဿပဋ္ဌာတုဟူသော ဤတို့နှင့် အညီပေးသည်။ သဂဝန္တယေဝပဋိသာတုတိ သဂဝတောဝေ ဘာဂေါဟော တုဟူသော အဋ္ဌကထာနည်းမှတစ်ပါး ဤနိကာနည်းတနည်းနှင့်အညီ သဂဝန္တယေဝပဋိမြတ်စွာဘုရား၏အပိ (တာဝန်) သည်သာ။ ဘာတု၊ ဖြစ်ပါစေလော့ ဟုပေး။ အခြားဆီမှတ်နယ်ကို မ-ဝ-ပါဠိနိသု၊ ဓမ္မပိယာဒသုတ် စာပိုဒ် ၃၁-နှင့် ၄၆-နိသု မဟာဓမ္မသမာဓိနသုတ် စာပိုဒ် ၄၇၃-အဓိပ္ပါယ် မှတ်ချက်ရှုလော။

၃။ “ယာယစ သိက္ခဝေ ပ။ သမုဒါကတော” ဟူသော အနိယဝါကျရှိ အဝိဇ္ဇာတဏှာသည် သာဝေဝ အဝိဇ္ဇာပ။ အပရိက္ခိတာ” ဟူသော နိယဝါကျရှိ အဝိဇ္ဇာတဏှာ မဟုတ်ပေ။ သို့သော် အဝိဇ္ဇာချင်း တဏှာချင်း တူညီအတူ ကပ်သည့်ပစ္စည်းအားဖြင့် “သာ ဝေဝ အဝိဇ္ဇာဿ စ တဏှာ” ဟု ဟောတော်မူအပ်သည်။ ယထာ ပန။ ဝေပိဓာပိ သာ ဝေဝ အဝိဇ္ဇာဿ စ တဏှာထိ ဣဓ္မိ သရိက္ခကတ္တေန ဣတ္ထိ။ ငွ။

ခြင်းတို့မှ။ ပရိစ္ဆေဒေဟိ၊ ငိုကြွေးခြင်းတို့မှ။ ဒုက္ခေဟိ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းတို့မှ။ ဒေါမနုဿေဟိ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့မှ။ ဥပါယာဿေဟိ၊ ပြင်းစွာပူဆွေးခြင်းတို့မှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်။ ဒုက္ခသွာ၊ ဆင်းရဲမှ။ န ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာယ စ အဝိဇ္ဇာယ၊ အကြင်အဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ နိဂုတဿ၊ ပိတ်သို့အပ်သော။ ယာယ စ တဏှာယ၊ အကြင်တဏှာနှင့်လည်း။ သမ္ပယုတ္တဿ၊ ယှဉ်သော။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ပညာရှိ၏။ အယံ ကာယော၊ ဤသဝိညာဏကကာယသည်။ သမုဗါဂတော၊ ဖြစ်ပေါ်လှ၏။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ။ သာဝေစ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်လည်း။ ဟိနာ၊ ဟယ်အပ်ပြီးသောတရားသည်။ (ဟောတိ၊ ။)။ ပ။ တသွာ၊ ကြောင်း။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ ကာယဿ၊ အဟောင်းဖြစ်သော သဝိညာဏကကာယ၏။ သေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ကာယူပဂေါ၊ အသစ်ဖြစ်သော သဝိညာဏကကာယသို့ ကပ်ရောက်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုပညာရှိသည်။ အကာယူပဂေါ၊ အသစ်ဖြစ်သော သဝိညာဏကကာယသို့ မကပ်ရောက်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်သော်။ ပ။ ဒုက္ခသွာ၊ မှ။ ပရိမုစ္စတိတိ၊ လွတ်မြောက်၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဒိဓံ ဗြဟ္မဓရိယဝါဿော၊ အကြင်မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ။) အယံ ခေါ၊ ဤမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ပညာရှိ၏။ ဗာလေန၊ လူမိုက်နှင့်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ အယံ၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ။ ဗာလေန၊ နှင့်။ အဓိပ္ပယာသော၊ လူနက်စွာ အားထုတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ထူးသောအကြောင်းတည်း။ ဣဓံ၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ ပဏ္ဍိတဿ၊ ။ ဗာလေန၊ နှင့်။ နာနာကရဏန္တိ၊ ထူးအောင်ပြုခြင်းတည်းဟူသော။ တေ၊ ဤကောင်းကို။ အဝေါ၊ ဟောတော်မူပြီ။

နဝမံ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ပစ္စယသုတ်

၂၀။ (သာတတ္ထိယံဝိဟရတိ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉ္စ၊ အချင်းချင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းတရားကို၎င်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေစ၊ အကျိုးသဘောတရားတို့ကို၎င်း။ ခေသေသာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်လတ္တံ့သည်ကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ သာရဏံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိကဓရာထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိသာမိ၊ မိန့်မြောက်တော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ “ဧဝံ သန္ဓေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား” ဟူ၍။ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏(ကောင်းတော်ကို)။ ပစ္စသောသံ၊ ရှေးရှုနာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

၁။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဟူသည် အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်း၊ သို့မဟုတ် အဝိဇ္ဇာစသော အကြောင်းတို့၏ ပစ္စယတတ္ထိတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န ဟူသည် သစ်၊ ခဲ စသော အကျိုးတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ သုတ်၌ကဲ့သို့ အကြောင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကိုသာ မသောပဲ ဤသုတ်၌ အကြောင်း ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒနှင့် အကျိုး ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န ၂ပါးကို ဟောမည်ဟူသို၊ အနက်ကို ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၌ ပစ္စယာကာရံ၊ ပစ္စယာကာရော ဟိ အညမည် ပဋိစ္စ သဟိဓေ ဓမ္မေ ညှဉ်းစေတိ၊ တသွာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ၏ထိဂ္ဂဟိဟူသော စာ၌ ၁-အပွင့်၌နှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉ္စ၊ ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န စ ဓမ္မေတိ သဏ္ဌာ လူပသို့ သုဏ္ဏ ပစ္စယေ စ ပစ္စယနိဂ္ဂဟေ စ တသာဝဓမ္မေ ခေသေသာမိတိ ဥသဟံ အာရတိ ဟူသော ဤသုတ်အပွင့်၌ တို့ကို ရှိ၍ ပေးသည်။

ဘိက္ခဝေတို့။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည် (သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လှ၏။) တထာဂတာနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ၊ ဖြစ်ရာအခါ၌၎င်း။ (ဥပ္ပါဒါ ဝါ တထာဂတာနန္တိ တထာဂတာနံ ဥပ္ပါဒေပိ-ဋ္ဌ။) တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒါ ဝါ၊ မဖြစ်ရာ အခါ၌၎င်း။ သာ ဇာတု၊ ထိုပစ္စည်း(အကြောင်း)သဘောသည်။ ဌိတာဝ၊ ထည်သည် သာတည်း။ (ဌိတာဝ သာ ဇာတုတိ ဌိတာဝ ပစ္စယသဘာဝေါ၊န ကဒါစိ ဇာတိဇရာမရဏသ ပစ္စယော န ဟောတိ၊ ဋ္ဌ။ ဘုရားပွင့်သည်ဖြစ်စေ မပွင့်သည် ဖြစ်စေ ဇာတိသည် ဇရာမရဏ၏ အကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် မချွတ်ကျေးဇူးပြုသည်သာ ဟူလို။) ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ အကျိုးတရားတို့၏ ထည် ရာ၏ အဖြစ်သည်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ အကျိုးတရားတို့ကို အထူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဣဒပစ္စယတာ၊ ဤဇရာမရဏ စသော အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းသည်။ ဌိတာဝ၊ ထည်သည် သာတည်း။ တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) ထိုးထွင်း၍ သိထော်မှု၏။ အဘိသမေတိ၊ ဉာဏ်နှင့် ပေါင်းဆုံမိ၏။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိယာ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) ထိုးထွင်းသိထော်မှု၌။ အဘိသမေတော၊ ဉာဏ်နှင့်ပေါင်းဆုံမိ၍။ အာစိက္ခတိ၊ မြက်ဆို တော်မှု၏။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မှု၏။ ပညာပေတိ၊ သိစေတော်မှု၏။ ပဋ္ဌပေတိ၊ အပြား အားဖြင့်ထား၏။ ဝိဝရတိ၊ ပွင့်ပြ၏။ ဝိသတေ၊ ဝေဖန်၏။ ဥတ္တာနိကရေတိ၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြ၏။ ပဿထ၊ ကြည့်ရှုကုန်လော့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း။ အာယ၊ မိန့်တော်မှု၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သမ္ဘဝတိ၊ (အာစိက္ခတိသေသည်တို့၏ အထူးကို၌။)

ဘိက္ခဝေ တို့။ သဝပစ္စယာ၊ သဝဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လှ၏။)။ပ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်း- ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊) ဘိက္ခဝေတို့။ တဏှာပစ္စယာ၊ တဏှာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပါဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊) ဘိက္ခဝေ တို့။

၁။ ဌိတာဝသာဇာတုစသည်တို့၏ အနက်ကို ဋ္ဌ-နှင့်အညီ ပေးသည်။ အချို့ပုဂံတို့နှင့်ပင်၍ ဌိတာဝလို အပြစ်ပြုရာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာပုဂံကို ဌိကာ၌ ဝ-ဝိကပ်ပွင့်ရာတွင်—

- က။ သာ ဝေ။ပ။ ဌိတသာတိ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဟူသော ပ-ဝိကပ်အလို-ဓမ္မောဝ ဌိတသာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာဟူ၍၊ အကြောင်းဇာတ်သဘောသည်ပင်တည်သည်၏အဖြစ်သည်ဟူပေ။
- ခ။ ဇာတိ ဝါ။ပ။ ဟေတုဓမ္မဝ ဝေတိ ဟူသော ဝ-ဝိကပ် အလို-ဓမ္မောဝ ဌိတသာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ ဟူ၍၊ အကြောင်း ဇာတိတရား၏ တည်သည်၏အဖြစ်သည်ဟူပေ။
- ဂ။ ဇာနိယထိ ပစ္စယေပီတိ ဝါ ဓမ္မော၊ တိဋ္ဌတိ တဏှ တဏှိယတ္ထဝတ္ထိတာယ ဝေန္တိ ဌိတိ၊ ဓမ္မော ဌိတိ ဓမ္မဋ္ဌိတိ (ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဝေ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ) ဟူသော တ-ဝိကပ်အလို-အကျိုးတရား၏ တည်ခြင်းသည်ဟူပေ။ ဝိပျိဟ်ထာ်ဋ္ဌာပျိ၊ ဌိအတိုင်းပင်။
- င။ ဓမ္မောတိ ဝါ ကာရဏံ။ပ။ တထာဌိတိတဘာဝေါ။ပ။ ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဝေ ဓမ္မဋ္ဌိတတာဟူသော ဝ-ဝိကပ်အလို ဓမ္မော ဌိတိ ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဝေ ဓမ္မဋ္ဌိတတာဟူ၍၊ အကြောင်းတရား၏ ထည်ခြင်းသည်ဟူပေ။

ဓမ္မနိယာမတာပုဂံကိုလည်း ဌိအလို-အကြောင်း (ဇာတ်) သဘောသည်သာ ပိုင်ခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်ဟူ ပေ။ ဓမ္မောဓမ္မဝ နိယာမတာ ဓမ္မနိယာမတာဟူ၍၊ ဇာတိ ဟူသော အကြောင်းတရားရှိသော် ဇရာမရဏဟူသော အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ပေါ်လှာခြင်းသည် ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ဇာတိဟူသော အကြောင်းတရား မရှိသော် ဇရာမရဏဟူသော အကျိုးတရားဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ဓမ္မနိယာမတာတည်း။ ဤသို့ ၎င်းတို့ ၂-မျိုးတူ၏။

ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တဏှာ၊ တပ်မက်ခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊
 ၏။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ ခံစားခြင်းသည်။
 (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သဠာယတနပစ္စယာ၊ သဠာယတန ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 ဖဿော၊ တွေ့ထိခြင်းသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ နာမရူပပစ္စယာ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ သဠာယတနံ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဘိက္ခုဝေ၊
 တို့။ ဝိညာဏပစ္စယာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ (သမ္ဘ
 ဝတိ၊ ၏။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သင်္ခါရပစ္စယာ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊
 ဝိညာဏ်သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်လှာကုန်၏။ ။ ဥပ္ပါဒါဝါမှ ပဿထာတိစာဟ-
 တိုင်အောင်ပေးမြဲ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ၊
 ကုန်၏။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ တတြ၊ ထိုဘက်ကြောင့် ဇရာမဂ္ဂဏ ဘဝကြောင့်
 ဇာတိ ဖြစ်ခြင်း စသည်တို့၌။ ယာ တထထာ၊ အကြင်မှန်ကန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ အဝိတ
 ထတာ၊ အကြင်မချွတ်ယွင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ အနညထတာ၊ အကြင်တပါးသော အခြင်း
 အရာအားဖြင့် မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ ဣဒ္ဓပုစ္စယတာ၊ အကြင်ဇရာမဂ္ဂဏ စသော အကျိုး
 တို့၏ အကြောင်းသည်။ (အကြင်ဇရာမဂ္ဂဏ စသော အကျိုးတို့၏ အကြောင်း အပေါင်းသည် ဟု
 သော်လည်းပေ။ ငွှ်၌ နှစ်နည်းစွင့်၏။ ။ အတ္ထိ၊ ၏။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသို့အပ်ပြီးသည်ကို။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူ၍။ ဝုစ္စထိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကတမေ၊ အသယ်သည်တို့သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်
 သော။ ဓမ္မော၊ အကျိုးတရားတို့နည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဇရာမဂ္ဂဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မပြုသော အရာတည်း။
 (အနိစ္စံ အတ္တာဒိဝေသန န ဣစ္စံ အနုပကန္တဗ္ဗံ ဟူသော ဣကာကျော် အလို အတ္တ စသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့် သိအပ်သော အဆုံးဟုတ်ဟုပေ။) သင်္ခါတံ၊ အကြောင်းတရားတို့ စုပေါင်းပြုစီရင်အပ်သော
 အရာတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အရာတည်း။ ဝေပဓမ္မံ၊ ကုန်ခန်း
 ခြင်း သဘောရှိသော အရာတည်း။ ဝေပဓမ္မံ၊ ဖျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော အရာတည်း။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊
 ထပ်နှစ်ထက်ခြင်း သဘောကင်းသော အရာတည်း။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော အရာ
 တည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဇာတိ၊ ဇာတိသည်။ အနိစ္စာ၊ မပြုသော အရာတည်း။ ပ။ နိရောဓဓမ္မော၊
 ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော အရာတည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သဝေါ၊ သဝသည်။ အနိစ္စော၊ မပြုသော
 အရာတည်း။ ပ။ နိရောဓဓမ္မော၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော အရာတည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဥပ္ပါဒါနံ၊
 ဥပ္ပါဒါန်သည်။ ပ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။
 ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သဠာယတနံ၊ သဠာယတနသည်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။
 နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်သည်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ
 တို့သည်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ အနိစ္စာ၊ မပြုသော အရာတည်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယထော ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယာသာဝကသည်။
 အယဉ္ဇ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဤအချင်းချင်း စွဲ၍ဖြစ်သော အကြောင်းပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုလည်းကောင်း။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ စ ဓမ္မော၊ ဤအကျိုးတရားတို့ကိုလည်းကောင်း။
 ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည်အတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။ သုစိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာတွေ့

ပြင်အပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုအရိယာသာဝကသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ပုဗ္ဗန္တံ ဝါ၊ ခေ
 အပ္ပိ(ခန္ဓာစသည်)သို့မူလည်း။ “အဟံ၊ ငါသည်။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊ လွန်ပြီးသောကာလ၌။ အဟောသိ”
 န ခေါ၊ ဖြစ်ဘူးလေသလော။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ န အဟောသိ” န ခေါ၊ မဖြစ်ဘူးလေသလော။
 အတိတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ကိံ၊ အဘယ်မျိုးဇာတ်၊ အသွင်၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ အဟောသိ” န ခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့
 လေသနည်း။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ကထံ၊ အဘယ်ပုံသဏ္ဍာန် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟောသိ”
 န ခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေသနည်း။ အဟံ၊ သည်။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ကိံ၊ အဘယ်မျိုးဇာတ်စသည်
 သည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။ ကိံ၊ အဘယ်မျိုးဇာတ်စသည်သည်။ အဟောသိ” န ခေါ၊ ဖြစ်ခဲ့လေ
 သနည်း” ဟူ၍။ ပဋိဝေဒိတိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) တုံ့ပြန်ပြေးသွားလတ္တံ့ ။
 အပရန္တံ ဝါ၊ နောက်အပ္ပိ(ခန္ဓာစသည်)သို့မူလည်း။ “အဟံ၊ သည်။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ရောက်ပြီး
 မဟုတ်သော (မရောက်သေးသော) ကာလ၌။ ဘဝိဿာမိ န ခေါ၊ ဖြစ်ဦးမည်လော။ အနာဂတ-
 မဒ္ဓါနံ၊ ၌။ န ဘဝိဿာမိ န ခေါ၊ မဖြစ်တော့ပြီလော။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ကိံ၊ အဘယ်မျိုး
 ဇာတ်၊ အသွင်၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ဘဝိဿာမိ န ခေါ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ နည်း။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ကထံ၊
 အဘယ်ပုံသဏ္ဍာန်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘဝိဿာမိ န ခေါ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း။ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ၌။
 ကိံ၊ အဘယ်မျိုးဇာတ်စသည်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ ကိံ၊ အဘယ်မျိုးဇာတ်စသည်သည်။ ဘဝိဿာမိ-
 န ခေါ၊ တိံ၊ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း” ဟူ၍။ ဥပဝေဒိတိ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ကပ်
 ရောက်ပြေးသွားလတ္တံ့ ။ တေရဟိ ဝါ၊ ဤလက်ရှိသဝ္ဋ္ဌိမူလည်း။ (ဘဝိဿာမိ၌စပ်။) “အဟံ၊ သည်။
 ပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌” ။ အသိ န ခေါ၊ ဖြစ်လေသလော။ (ပစ္စုပ္ပန်အဒ္ဓါနံ၊ ၌-) နော
 အသိ န ခေါ၊ မဖြစ်လေသလော။ (ပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါနံ၊ ၌) ကိံ၊ အဘယ်မျိုးဇာတ် အသွင် ပဋိသန္ဓေ
 သည်။ အသိ န ခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း။ (ပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါနံ၊ ၌) ကထံ၊ အဘယ်ပုံသဏ္ဍာန်အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ အသိ န ခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း။ အဟံ သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ ကုတော၊
 အဘယ်ဘဝမှ။ အာဂတော န ခေါ၊ လာသနည်း။ သော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်ဘဝသို့။
 ဂမိဿတိတိ၊ သွားလတ္တံ့ နည်း” ဟူ၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၌။ ကထံ ကထံ၊
 သို့လောသို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းရှိသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ။ တေ ဌာနံ၊ (ဈေးအဖို့
 သို့ပြန်ပြေးခြင်း၊ နောက်အပ္ပိသို့ ပြေးသွားခြင်း၊ သို့လောသို့လော ဖြစ်ခြင်းဟူသော။) ဤအ
 ကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်း
 ကြောင့်နည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ တထာ၊ ထိုဈေးဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း။
 (တထာကို အနက်မဲ့သော်လည်းကြုံ။) အရိယသာဝကဿ၊ အရိယာသာဝကသည်။ (အရိယ

၁။ မ-၁ ပါဠိစာအုပ် ၄၇၇ ၌ တေရဟိ နှင့် ပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါနံကို ပရိဘာယ်တူကြ၍ တေရဟိဝါ ပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါနံ ယခုဖြစ်စေ
 ကာလ၌လည်း ဟု ပေးခဲ့သည်။ ဤ၌ အာကာရဝါကျ၏ အပြင်ဖက်ရှိ ပစ္စုပ္ပန် အဒ္ဓါနံ ဟူသောပုဒ်ကို အဟံ န ခေါသို့ မ။
 ကုဟိံ ဂမိဿတိတိ ဟူသော အာကာရဝါကျအတွင်းသို့ (ထိုအခါရှိဘဲလျက်) ထည့်သွင်းပေးလိုက်သည်။ ယင်းသို့ပေး
 မှ အဘိတမဒ္ဓါနံ ပုဒ်ကို အဟောသိ ၌ အနာဂတမဒ္ဓါနံ ပုဒ်ကို ဘဝိဿာမိ၌ စပ်သကဲ့သို့ ပစ္စုပ္ပန်အဒ္ဓါနံ ပုဒ်ကိုလည်း
 အသိဟူသောဝတ္ထုမာနကောလိကအာချာတမဒ္ဓိ-ပေဋိသဖြင့် ဟောလိုရင်း အပ်ပယ်ပို၍ ငှင်းလင်းသည် ၎င်းဖြင့် အတိတ
 မဒ္ဓါနံ ပုဒ် အနာဂတမဒ္ဓါနံ ပုဒ်တို့ကထာတွဲ၊ ပုဗ္ဗန္တံ ဝါ ပုဒ် အပရန္တံ ဝါ ပုဒ်တို့က ထာတွဲ၊ သု အတွဲနှင့်ဆ
 အသီးသီး ခွဲကြည့်လျှင်လည်း တေရဟိဝါနှင့် ပစ္စုပ္ပန်အဒ္ဓါနံကို တုံ့ပေးသော ခွဲပေးခြင်းက ပို၍ ငှင်းရစ် ။ ထို့ကြောင့်
 “အပပုဒ်မှာ ပဋိသန္ဓေ ပုဏ္ဏားပေရိ” ဟူသော ဝါကျထုတ်ဖော်ရာ၌ ဤသို့လည်း ပေးနိုင်သည်ဟု သိရှိရန် တမျိုးတစုံ
 ပေးလိုက်သည်။

သာဝကဏ္ဍာတိ ဣဓ သောတာပန္နော အဓိပ္ပေတော၊ ဋ္ဌ)။ပ။သုဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်အပ် ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်တည်း။

ဒသမံ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

အာဟာရဝဂ္ဂေါ၊ အာဟာရဝဂ်သည်။ ဒုတိယော၊ ၂-ခုမြောက်သောဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုအာဟာရဝဂ်၏၊ ဥဒ္ဓါနံ၊ အကျဉ်းချုပ်ကား—

အာဟာရံ၊ အာဟာရသုတ်၎င်း။ ဖဂ္ဂုနောစေဝ၊ မောဠိယဖဂ္ဂုနသုတ်၎င်း။ ဒေ၊ ၂-ခုကုန် သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏာစ၊ ပဌမသမဏဗြာဟ္မဏသုတ်၊ ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ်တို့၎င်း။ ကစ္စာနဂေါတ္ထမ္ပေကထိကံ၊ ကစ္စာနဂေါတ္ထသုတ်၊ ဓမ္မကထိကသုတ်၎င်း။ အစေလံ၊ အစေလ ကဿပသုတ်၎င်း။ တိပ္ပရုကေနစ၊ တိပ္ပရုကသုတ်၎င်း။ ဗာလပဏ္ဍိတောစေဝ၊ ဗာလပဏ္ဍိတ သုတ်၎င်း။ ဒသမော၊ ဆယ်ခုမြောက်သော၊ ပစ္စယေနစ၊ ပစ္စယသုတ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၃-ဒသဗလဝဂ်

၁-ဒသဗလသုတ်

၂၁။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဒသဗလထမန္နာဂတော၊ ဆယ်ပါးကုန် သော ဉာဏ်အားထော်ထိုနှင့် ပြည့်စုံထော်မှုသော၊ စတုယံ၊ ထေပေါးကုန်သော။ဝေသာရဇ္ဇေဟိ စ၊ မကြောက်မရွံ့ ရဲရင့်သောသူ၏ဖြစ်ကြောင်း သောမနဿမယဉာဏ်တို့နှင့်လည်း။ သမန္နာဂတော၊ သော၊ ထတာဂတော၊ မြတ်စွာတုရားသည်။ အာသဏံ၊ မြတ်သော၊ ဌာနံ၊ အရာကို။ (တနည်း အာသဏံ၊ နားလားဥသဘာဏ်ဥစ္စာ(ခိုင်မြဲသည်)နှင့်တူသော၊ ဌာနံ၊ ရပ်တည်ခြင်းကို။) ပဋိဇာ- နာယံ၊ ဝန်ခံထော်မှု၏။ ပရိသာသု၊ ပရိသတ်တို့၌။ သီဟနာဒံ၊ မြတ်သောကြုံးဝါးသံကို။ ဝါ ခြင်္သေ့ဟောက်သကဲ့သို့ ရဲရဲတောက်သော အသံတော်ကို။ နဒတိ၊ ကြုံးဝါးထော်မှု၏။ မြဟ္မစက္ကံ၊ မြတ်သောထရားစက်(သီး)ကို။ပဝစ္စေသိ၊ ဖြစ်စေ့တော်မူပြီ။ ဝါ၊ လည်စေ့တော်မူပြီ။ဣတိ၊ ဤသည် ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းသည်။ (ဟောထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အတ္တကံမော၊ ချုပ်ကြောင်း ချုပ်ခြင်း သည်။ (ဟောထိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတည်း။ပ။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ သညာ၊ ထည်း။ပ။ ဣတိ၊ ဤသည်တို့သည်ကား။ သင်္ခါရာ၊ တို့တည်း။ပ။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်တည်း။ပ။ အတ္တကံမော၊ ထည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဝန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိတိ၊ ၏ဟူသော၊ ယဒိဒံ၊ အကြင်အကြောင်း(ဣမသို့ ဣမဿတို့၏ အနိယမ)အကျိုး (ဣဒံတို့၏ နိယမ)သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣမသို့ ၊ ဤအကြောင်းသည်။ သထိ၊ ရှိသော်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣမဿ၊ ဤအကြောင်း၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမသို့ ၊ ဤအကြောင်းသည်။ အသထိ၊ မရှိသော်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ န ဟောတိ၊

မပြစ်။ ဣမဿ ဤအကြောင်း၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဝန်ခံကြုံးဝါးလှည့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ဗုဒ္ဓိယဒသမလသုတ်

၂၂။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (ဒသမလသမနွာဂတော အစ နိရောဓော ဟောတိ အထိ ပေးမြဲ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဥတ္တာနေ၊ ပေါ်လွင်သော။ ဝိဝဇ္ဇော၊ ပွင့်လင်းသော။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားသော။ ဆိန္ဒူပိလောတိကော၊ ပယ်ပြတ်အပ်ပြီးသော အဝတ်ဟောင်းရှိသူနှင့်တူသော။ ဝါ၊ ရှင်းလင်းသုတ်ဆင်အပ်ပြီးသော အမှိုက်(ရဟန်းတု)ရှိသော။ ဓမ္မော၊ တရားကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယာ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။ ဥတ္တာနေ၊ သော။ ပ။ ဆိန္ဒူပိလောတိကော၊ သော။ ဓမ္မော၊ ကို။ သွာက္ခာတေ၊ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်လတ်သော်။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတေန၊ သဒ္ဓါသဖြင့် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော။ ကုလပုတ္တေန၊ အကျင့်ကောင်းသော အမျိုးသားသည်။ တစော စ၊ အရေထူ အရေပါးသည်၎င်း။ နာရ စ၊ အကြောသည်၎င်း။ အဋ္ဌိ စ၊ အရိုးသည်၎င်း။ ကာမံ အဝသိဿတု၊ ကြွင်းကျန်မှုလည်း ကြွင်းကျန်ပါစေ။ သရီရေ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၌။ မံသလောဟိတံ၊ အသားအသွေးသည်။ ကာမံ ဥပသုဿတု၊ ခန်းခြောက်မှုလည်း ခန်းခြောက်ပါစေ။ ယံ တံ၊ အကြင်မသေရာ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပုရိသထာမေန၊ ယောက်ျားတို့၏ အားအစွမ်းဖြင့်။ ပုရိသဝီရိယေန၊ ယောက်ျားတို့၏ လုံ့လဖြင့်။ ပုရိသဖရက္ခမေန၊ ယောက်ျားတို့၏ တက်ကြွခြင်းဖြင့်။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက် ရောက်နိုင်၏။ တံ၊ ထိုမသေရာ နိဗ္ဗာန်သို့။ အပါပုထိတွာ၊ မရောက်မီ။ ဝီရိယဿ၊ ဇွဲလုံ့လ၏။ သက္ကာနံ၊ တံ့ရပ်ခြင်းသည်။ န သဝိဿတိတိ၊ မပြစ်အံ့ဟူသော။ ဝီရိယံ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ညီညွတ်သော (ရဲရင့်စွာလှစွဲ)လုံ့လကို။ အာရသိတံ၊ ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်းငှါ။ အလမေဝ၊ သင့်လျော်သည်သာလျှင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကုသိတော၊ ပျင်းရိသောသူသည်။ ပါပဂေဟိ၊ ယုတ်မာကျန်သော။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့နှင့်။ ဝေါကိတ္တော၊ ရောပြင်းသည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဘူ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။ မဟန္တံ၊ များပြတ်သော။ သဒ္ဓတ္ထံ စ၊ မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဝီရိယံ)ကိုလည်း။ ပရိဟာပေတိ၊ ဆုတ်ယုတ်စေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာရဒ္ဓဝီရိယော စ ခေါ၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသူသည်ကား။ ပါပဂေဟိ၊ ကျန်သော။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့မှ။ ပဝီဝိတ္တော၊ ကင်းဆိတ်သည်ဖြစ်၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ မဟန္တံ၊ သော။ သဒ္ဓတ္ထံ စ၊ ကိုလည်း။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိနေန၊ ယုတ်လျော့သော သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာဖြင့်။ အဂ္ဂဿ၊ မြတ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တိံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဂ္ဂေန စ ခေါ၊ ထက်မြက်မြင့်မြတ်သော သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာဖြင့်သာလျှင်။ အဂ္ဂဿ၊ သို့။ ပတ္တိံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤသာသနာတော်သည်။

၁။ ဆိန္ဒူပိလောတိက ပုစ်၏ သဒ္ဓတ္ထ အဓိပ္ပါယ်တွင် တို့ကို မ-နိ ၁-စာပိုဒ် ၂၄၇- ဤအဋ္ဌကထာ၏ ပွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ရေးသားပြီး မှတ်ချက်၌ရှု။

မဏ္ဍပေယျံ၊ ကြည်လည်း ကြည်လင်၊ သောက်လည်း သောက်ထိုက်သည်။ (ဟောတိ၊ ဇိ။) သတ္တဝါ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မုခိဘူတော၊ မျက်မှောက်ထင်ရှား ရှိတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင်း။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အပတ္တဿ၊ မရောက်အပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တိယာ၊ ရောက်ခြင်းငှါ။ အနဓိကတဿ၊ မရအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဓိကမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အသစ္စိကတဿ၊ မျက်မှောက်မပြုအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္စိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ။ ဝီရိယံ၊ လုံ့လကို။ အာရဘထ၊ ပြုလုပ်အားထုတ်ကြကုန်လော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အားထုတ် သည်ရှိသော်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ (နောကား နိပါတ်မျှ။) အယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဤရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အဝဉ္ဇာ၊ မမြှူသည်။ သဖလော၊ အကျိုးရှိသည်။ သဉ္ဇဒြယာ၊ တိုးပွား ခြင်းရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ယေသဉ္စ၊ အကြင်သူတို့၏လည်း။ စိဝရ ပိတ္ထပါတ သေနာသန ဂိလာနပစ္စယ ဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရံ၊ သင်္ကန်း၊ ဆွမ်း၊ ကျောင်း၊ (သုနာတို့၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတား) ဆေးကို။ ပရိဘူဉာမ၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသူ တို့၏။ အမေသု၊ ငါတို့၌။ ဝါ-ငါတို့အား။ တေ ကာရာ၊ (လှူအပ်သော) ထိုအလှူတို့သည်။ မဟပ္ပလာ၊ ကြီးသော အကျိုးရှိကုန်သည်။ မဟာနိသံသာ၊ ကြီးသော အာနိသင်ရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝီရိယံ၊ ကို။ အာရဘထ၊ ကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတ္တတ္တံ ဝါ၊ မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) ကိုလည်း။ သမ္ပဿမာနေန၊ မြော်မြင်သောသူသည်။ အပ္ပမာဒေန၊ မမေ့မလျော့သော သတိနှင့်။ သပ္ပာဒေတုံ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ အလမေဝ၊ သင့်လျော် သည်သာလျှင်တည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရတ္တံ ဝါ၊ သူတပါးအကျိုး (ပစ္စယဝါယကာတို့၏ မဟပ္ပလာ) ကိုလည်း။ သမ္ပဿမာနေန၊ သည်း။ အပ္ပမာဒေန၊ နှင့်။ သပ္ပာဒေတုံ၊ ငှါ။ အလမေဝ၊ တည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဘယတ္တံ ဝါ၊ မိမိ သူတပါး နှစ်ပါးသော အကျိုးကိုလည်း။ သမ္ပဿမာနေန၊ သည်း။ အပ္ပမာဒေန၊ နှင့်။ သပ္ပာဒေတုံ၊ ငှါ။ အလမေဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓိယံ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၃-၉ ပနိသသုတ်

၂၃။ သာဝတ္တိယံ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဇာနတော၊ သိသော သူ၏။ ပဿသော၊ မြင်သောသူ၏။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတို့၏။ ဝယံ၊ ကုန်ခန်းကြောင်း မဂ်ဖိုလ် ကို။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ အဇာနတော၊ မသိသူ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဝယံ၊ ကို။ နော ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ။ အပဿတော၊ မမြင်သူ၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဝယံ၊ ကို။ နော ဝဒါမိ၊ ပမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနတော၊ ဇိ။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ပဿတော၊ ဇိ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ဝယော၊ ကုန်ခန်းကြောင်း မဂ်ဖိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကာ။ ဝုပ္ပံ၊ တည်း။ ပ။ အတ္တင်္ဂမော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနတော၊ ဇိ။ ပဿတော၊ ဇိ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။

၁။ မဏ္ဍပေယျန္တိ ပဿနုဋ္ဌေန မတ္တံပါထဗ္ဗုဋ္ဌေန ပေယျံယံ ဟိ ပိဝိတုာ အန္တရဝိတိယံ ပတိတော ဝိသညိ အတ္တနော သာဋကောနိန္ဒိ အဿာပိကော ဟောထိ၊ တံ ပဿနုဋ္ဌိံ န ပါထဗ္ဗံ မဟံ ပန သာသနံ ဧဝံ ပဿနုဋ္ဌ ပါထဗ္ဗုဋ္ဌာထိ အဿန္တော မဏ္ဍပေယျန္တိ အာယာဋ္ဌ။ မတ္တထိ ပသိဝထိထိ မတ္တံ ပါထဗ္ဗန္တိ ပေယျံ၊ မတ္တု ပေယျု ပတ္တပေယျံ ဟိန္ဒု သာသနာကို အရကောကံ။

ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ သို့။ ဇာနတော၊ ခါ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ ခါ။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခါ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဿ၊ ထိုသို့မြင်သောသူ၏။ ခယသ္မိံ၊ အာသဝက္ခယဟူသော အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ (သတိ၊ ဖြစ်လတ်သော်။) ယမ္ပိ တံ ခယေ ဉာဏံ၊ အကြင် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ခါ။) တမ္ပိ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ကိုလည်း။ သဉ္စပနိသံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ အနုပနိသံ၊ အကြောင်းမရှိဟူ၍။ နော ဝဒါမိ၊ မမူ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ခယေဉာဏဿ၊ (အာသဝတို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၌ သိသော) ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်၏။ ဉပနိသာ၊ အကြောင်းသည်။ ကာ စ၊ အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ ဝိမုတ္တိတိ၊ အာသဝတို့မှ လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်) ဟူ၍။ ဝစနိယံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တိမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သဉ္စပနိသံ၊ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ခါ။ အနုပနိသံ၊ ဟူ၍။ နော ဝဒါမိ၊ မမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ခါ။ ဉပနိသာ၊ သည်။ ကာ စ၊ နည်းဟူမူကား။ ဝိရာဂေါတိ၊ တပ်ခြင်းကင်းကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်ဟူ၍။ ဝစနိယံ၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိရာဂဿ၊ ခါ။ ဉပနိသာ၊ သည်။ ကာ စ၊ ဟူမူကား။ နိဗ္ဗိဒါတိ၊ ငြီးငွေ့ကြောင်းဖြစ်သော ဗလဝိပဿနာဉာဏ်ဟူ၍။ ဝစနိယံ၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ခါ။ ဉပနိသာ၊ သည်။ ကာ စ၊ ဟူမူကား။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနန္တိ၊ သဘောမှန်အတိုင်း သိမြင်နိုင်သော တရုဏဝိပဿနာဉာဏ်ဟူ၍။ ဝစနိယံ၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ပ။ သမာဓိတိ၊ ပါဒကဈာန် သမာဓိဟူ၍။ ပ။ သုခန္တိ၊ အပ္ပနာဓိရော၊ ဉပစာရဈာန်နှင့် တကွဖြစ်သော ချမ်းသာဟူ၍။ ပ။ ပဿဒ္ဓိတိ၊ ကာမစွန္ဒစသော ကိလေသာအပူ၏ ငြိမ်းအေးခြင်းဟူ၍။ ပ။ ပီတိတိ၊ အားကြီးသောနှစ်သက်ခြင်းဟူ၍။ ပ။ ပါမောဇ္ဇန္တိ၊ နုံ့သော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းဟူ၍။ ပ။ သဒ္ဓါတိ၊ ရတနာသုံးတန်ကံ ကံ၏အကျိုးတို့၌ စွဲမြဲသော ယုံကြည်ခြင်းဟူ၍။ ပ။ ဗုက္ခန္တိ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲဟူ၍။ (ဗုက္ခတ္ထေမှ သဒ္ဓါဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲမှန်သမျှ သဒ္ဓါဖြစ်ကြောင်းဟုသိလေ)။ ပ။ ဇာတိတိ၊ ခန္ဓာဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ ပ။ အဝေါတိ၊ ကမ္မဘဝဟူ၍။ ပ။ ဉပါဒါနန္တိ၊ စွဲလမ်းခြင်းဟူ၍။ ပ။ တဏှာတိ၊ တပ်မက်လိုချင်ခြင်းဟူ၍။ ပ။ ဝေဒနာတိ၊ ခံစားခြင်းဟူ၍။ ပ။ ဗဿောတိ၊ တွေ့ထိခြင်းဟူ၍။ ပ။ သဋ္ဌာယတနန္တိ၊ ခြောက်ပါးသော အာယတနဟူ၍။ ပ။ နာမဂ္ဂပန္တိ၊ နာမ်ဂွပ်နှစ်ပါးဟူ၍။ ပ။ ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဏ်ဟူ၍။ ပ။ သင်္ခါရာတိ၊ သင်္ခါရတို့ဟူ၍။ ပ။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ အဝိဇ္ဇာဟူ၍။ ဝစနိယံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇူပနိသာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းရင်းရှိကြကုန်၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သင်္ခါရပနိသံ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းရင်းရှိ၏။ ပ။ ခယေဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တူပနိသံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဝိမုတ္တိဟူသော အကြောင်းရင်းရှိ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဉပမာကား။ ဉပရိပဗ္ဗတေ၊ တောင်ထိပ်၌။ ထုလ္လပုသိတကော၊ ဆည်းထန်ကြီးမားသော မိုးသီးမိုးပေါက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာသွန်းလတ်သော်။ စံ ဉဒကံ၊ ထိုမိုးရေသည်။ ယထာနန္တိ၊ အကြင်အကြင်နိမ့်ရာနိမ့်ရာအရပ်သို့။ ဝါ-နိမ့်ရာအလျှောက်။ ဖုဗ္ဗတ္တမာနံ၊ စီးဆင်းလျက်။ ပဗ္ဗတ ကန္တရ ပဒရ သာခါ၊ ထောင်ခြောက်ကြား ပတ်ကြားအက်သစ်ခက်နှင့်တူသော မြောင်းငယ်တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ပရိပူရာ၊ ပြည့်ကုန်သော။ ပဗ္ဗ-

တကန္တရ ပဒရ သာခါ၊ တို့သည်။ ကုသောဗ္ဗေ၊ ကုံးအိုင်ငယ်တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ပြည့်စေကုန်၏။ ပရိပူရေ၊
 ကုန်သော။ ကုသောဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ မဟာသောဗ္ဗေ၊ ထုံးအိုင်ကြီးတို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။
 ပရိပူရေ၊ ကုန်သော။ မဟာသောဗ္ဗာ၊ တို့သည်။ ကန္တဝိယော၊ မြစ်ငယ်တို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။
 ပရိပူရေ၊ ကုန်သော။ ကန္တဝိယော၊ တို့သည်။ မဟာနဒိယော၊ မြစ်ကြီးတို့ကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။
 ပရိပူရေ၊ ကုန်သော။ မဟာနဒိယော၊ တို့သည်။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ မဟာသမုဒ္ဒာကို။ ပရိပူရေန္တိ၊ ကုန်၏။
 (ယထာ ပဗ္ဗတမတ္တကေ ဒေဝေါ ဝဿိတာ ပဗ္ဗတကန္တရာဒိနိ ပူရေန္တော အနုပုဗ္ဗေန မဟာသမုဒ္ဒံ
 သာကရံ ပူရေတိ-အဋ္ဌကထာအလို ဝါကျအားလုံး၏ ကတ္တာသည် တံ ဥဒကံ ဖြစ်၍ ကြိယာ
 တိုင်း၌လည်း ပရိပူရေတိဟု ကေဝုန်ဖြင့်သာရှိရမည်။ သို့ဖြစ်၍-ပဗ္ဗတ ကန္တရ ပဒရ သာခါ၊ တို့သည်။
 ပရိပူရေ၊ ပြည့်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကုသောဗ္ဗေ၊ တို့ကို။ ပရိပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ စသည်ဖြင့် သမ္ပန်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေ၊ လျှင်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇူပနိသာ၊ ကုန်၏။ ပ။ ခယေ-
 ဉာဏံ၊ သည်။ ဝိပုတ္တူပနိသံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

တဘိယံ သံ၊ မြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-အညတိတ္ထိယသုတ်

၂၄။ ဓုဇကယော၊ ၌။ ဝေဠုဝနေ၊ ၌။ ဝိယာရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊
 သည်။ ပ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ၏။ “ဓုဇကယော၊ ၌။
 ပိစ္ဆာယ၊ ၎်။ ဓရိတံ၊ ၎်။ အတိပုဂေါခေါ တာဝ၊ အလွန်စောသေးသည်သာလျှင်တည်း။ အဟံ၊
 သည်။ ယေန၊ ၌။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ သာသနာမှထပါး အယူရှိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ၊ ပရိပိုင်
 တို့၏။ အာရာမော၊ အာရာမ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမေယံ၊ ချဉ်းကပ်ရမှုကား။
 ယံနုနာတိ၊ ကောင်းစွာ”ဟူသော။ ယေ၊ ဤအကြံသည်။ အယောသိ၊ ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ပ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တံ၊ ကို။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ တေ ပရိဗ္ဗာဇကော၊
 တို့ပရိပိုင်တို့သည်—

“အာရုသော သာရိပုတ္တံ၊ ဩ။ ကမ္မဝါဒါ၊ ကံအယူရှိကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်
 တို့သည်။ ဓုက္ခံ၊ ကို။ သယံကတံ၊ မိမိပြုအပ်၏ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်
 သော။ တေ သမထဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဓုက္ခံ၊ ကို။ ပရံကတံ၊ သူထပါးပြုအပ်၏
 ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဓုက္ခံ၊ ကို။ သယံကတံ ပရံကတံ၊ မိမိလည်းပြုအပ် သူထပါလည်း
 ပြုအပ်၏ဟူ၍။ ပ။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဓုက္ခံ၊ ကို။ အသယံကရံ အပရံကရံ၊ မိမိလည်းမပြုအပ်
 သူထပါလည်း မပြုအပ်။ အစိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုကျော်လွန်၍ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝါ-အကြောင်း
 မရှိဖြစ်၏ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ တေ သမထဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။

အာရုသော သာရိပုတ္တံ၊ ဩ။ သမထော ဂေါတမော ပန၊ ရဟန်း ဂေါတမသည်ကား။ ဣ၊ ဤ
 အယူဝါဒလေးမျိုးတွင်။ ကိဝါဒိ၊ အဘယ်အယူဝါဒကို ပြောဆိုလေ့ရှိပါသနည်း။ ကိမက္ခာယံ၊
 အဘယ်အယူဝါဒကို ဟောကြား လေ့ရှိပါသနည်း။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဗျာက
 ရမာနာ စ၊ ဖြေဆိုကုန်သည်ရှိသော်ကား။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဝုတ္တဝါဒိနော စေဝ၊ ဟော
 တော်မူအပ်သော အယူဝါဒကို ပြောဆိုလေ့ရှိသူတို့သည်လည်း။ အဿာမ၊ ဖြစ်ရပါကုန်အံ့နည်း။
 သမထံ ဂေါတမံ၊ ကို။ အဘူထေန၊ မဟုတ်မမှန်သော ကောင်းဖြင့်။ န စ အဗ္ဘာဝိက္ခယျာမ၊ စွပ်

လည်း မစွပ်စွဲကုန်ရာပါအံ့နည်း။ ဓမ္မဿ စ၊ ရဟန်း ဂေါတမ ဟောအပ်သော အကြောင်းအား
 လည်း။ အနုဓမ္မံ၊ လျှောက်ပတ်သော အကြောင်းကို။ ဗျာကရေယျာမ၊ ထင်စွာလည်း ပြုကြကုန်
 ရာ ပါအံ့နည်း။ သဟဓမ္မိကော၊ (သုတပါးတို့ဆိုအပ်သော) အကြောင်းနှင့်တကွသော။ ဝါဒါနုပါ-
 ထော၊ (ရဟန်းဂေါတမ) အယူဝါဒ၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဂါရယံ၊ (ပညာရှိတို့) ကဲ့ရဲ့အပ်သော။
 ဌာနံ၊ အကြောင်းသို့။ ကောစိ၊ အနည်းငယ်မျှသည်လည်း။ န စ အာဂစ္ဆေယျာတိ၊ မရောက်လည်း
 မရောက်ရာပါအံ့နည်း”ဟူသော။ ထေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီး။

အာရုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခေါ၊ အကြောင်းမှန်ကို
 စွဲ၍ဖြစ်ပေါ်လာ၏ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ကိ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ (သမုပ္ပန္နံ၊
 ဖြစ်ပေါ်လာသနည်း။) ဖဿံ၊ (တွေ့ထိခြင်းသဘော) ဖဿကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ (သမုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်
 လာ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေ၊ ပြောဆိုသောသူသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝုတ္တဂါမိ၊ စေတ၊ ဟောတော်
 မူအပ်သော အယူဝါဒကို ပြောဆိုလေ့ရှိသူသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘူတေန၊
 ဖြင့်။ န စ အပ္ပာစိက္ခေယျ၊ စွပ်လည်း မစွပ်စွဲရာ၊ ဓမ္မဿ စ၊ အားလည်း။ အနုဓမ္မံ၊ ကို။ ဗျာက-
 ရေယျ၊ ရာ၏။ သဟဓမ္မိကော၊ ဖြစ်၍။ ဝါဒါနုပါတော၊ သည်။ ဂါရယံ၊ သော။ ဌာနံ၊ သို့။ ကောစိ၊
 မျှလည်း။ န စ အာဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်လည်း မရောက်ရာ။

အာရုသော၊ တို့။ တတြ၊ ထိုလေးမျိုးသော ဝါဒတို့တွင်။ ကမ္မဝါဒါ၊ ကံ အယူရှိကုန်သော။
 ယေ ဝေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုသည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ သယံ ကတံ၊ မိမိသာလျှင် ပြုအပ်၏ဟူ၍။
 ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒပိ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဒုက္ခသည်လည်း။ ဖဿပစ္စယာ၊ တွေ့ထိခြင်း
 (ဖဿ)ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ။ ပရံကတံ-စသော ကျန်သုံး
 ဝါကျတို့၌ နည်းမှီး၍ပေးလေ။)

အာရုသော၊ ထို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ ကမ္မဝါဒါ၊ ကုန်သော။ ယေ ဝေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။
 ဒုက္ခံ၊ ကို။ သယံကတံ၊ ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။
 ဖဿာ၊ တွေ့ထိခြင်း (ဖဿ)မှ။ အညတြ၊ ကြည့်ကင်း၍။ ပဋိသံဝေဒိဿန္တိတိ၊ ဆင်းရဲမှုကို
 ခံစားရကုန်လတ္တံ့ ဟူသော။ ဝေံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ (ဤကား-တဒပိ-ဖဿ-
 ပစ္စယာကို ပို၍ခိုင်ခံ့စေသောစကားတည်း။ ကြွင်း ၃-ဝါကျတို့၌လည်း မှီး၍ပေးလေ။) ဣတိ၊ ဤသို့
 အရှင်သာရိပုတြာက မိန့်တော်မူ၏။

အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အညတိတ္ထိယေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝေဟိ ပရိဗ္ဗာဇကေဟိ၊ တို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဣမံ ကတာသလ္လာပံ၊ ဤဆွေးနွေးချက်ကို။
 အဿောသိ ခေါ၊ ကြားပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပ။ အညတိတ္ထိယေဟိ၊
 ကုန်သော။ ဝေဟိ ပရိဗ္ဗာဇကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ကတာ-
 သလ္လာပေါ၊ သည်။ ယာဝတကော၊ အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည် ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ထံ သမ္ပံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဘဂဝတော၊ အား။ အာရာစေသိ၊ လျှောက်ကြားပြီ။

သာဓု သာဓု အာနန္ဒ၊ ကောင်းပေစွအာနန္ဒာ ကောင်းပေစွ။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ။ ဗျာကရ-
 မာနော၊ ဖြေဆိုလိုသည်ရှိသော်။ သာရိပုတ္တော ယထာ၊ သာရိပုတြာကဲ့သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေ
 ဆိုပေရာ၏။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ မယာ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းမှန်ကို စွဲ၍သာဖြစ်

ပေါ်လာ၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝတ္ထံ၊ အပ်ပြီ။ (ဤဝါကျ အကြောင်းနှင့် တကြားနန္ဒ ၂-ဝါကျတို့လည်း တူပြီ။)

အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဟံ၊ သည်။ ဧကံ သမယံ၊ ဌံ။ ဣဓေ ဓုဇဂယေ၊ ဌံပင်လျှင်။ ကလန္တကနိ-
ဝါပေ၊ သော။ ဝေဠုဝနေ၊ ဌံ။ ဝိဟရာမိ၊ နေ၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အဟံ၊ သည်။ ပ။
ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ခဲ့ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ တဿ မယံ၊ ၏ (စိတ်၌)။ “အတိပုဂေါ ခေါ ။ ပ။
တေနပသကံမေယုန္တိ၊ ဥပသကံမေယျံ” ဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြစ်ဘူးပြီ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ပ။ တေ ပရိဗ္ဗာဓကော၊ တို့သည်။ “သန္တာဝုသော ဂေါတမ။ ပ။
ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျာတိ၊ အာဂစ္ဆေယျ” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစံ၊ ကုန်ပြီ။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧဝံ ဝုတ္ထေ၊ သော်။ အဟံ၊ သည်။ အညတိတ္ထိယေ၊ ကုန်သော။ တေ ပရိဗ္ဗာဓ-
ကော၊ တို့ကို။ “ပရိစ္စသမုပ္ပန္တံ ခေါ အာဝုသော။ ပ။ ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျာတိ၊ အာဂစ္ဆေယျ”
ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစံ၊ ဟောကြားဘူးပြီ။

(နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊
ဗုဒ္ဓ။ အစ္စဂိယံ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓ။ အပ္ပုတံ၊ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်ပေစွ။
ယတြ ဧကေန ပဒေန၊ အကြင် ဖဿပစ္စယာ ဒုက္ခံ ဟူသော ထပုဒ်တည်းဖြင့်။ သဗ္ဗော အတ္ထော၊
အလုံးစုံသော ဝါဒ လေးမျိုးတို့ကို ပယ်ရာ ပယ်ကြော့၎င်းဖြစ်သော အနက်သဘောကို။ ဝုတ္ထော၊
ဟောတော်မူအပ်သည် (ဟောရာဇာဏ်သည်)။ ဘဝိဿတိ နာမ၊ ပြစ်တုံပါပေ၏။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓ။
ဗော အတ္ထော၊ အကြင်ဖဿကြော့၎် ဒုက္ခဖြစ်၏ ဟူသော ပရိစ္စသမုပ္ပိန် အနက်သဘောသည်
(ဝါ-ကို)။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ ဂမ္ဘီရာ-
ဓေဝ၊ နက်လည်း နက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဂမ္ဘီရာဝဘာသောစ၊ နက်လည်း နက်ယောင်
ရှိသည်။ အဿ၊ ရာ၏။ ဓေဝဝတ္ထော၊ ထိုဖဿကြော့၎် ဒုက္ခဖြစ်၏ဟူသော ပရိစ္စသမုပ္ပိန်အနက်
သဘောသည်။ သိယာ န ခေါ၊ ဖြစ်ရာပါသေးသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်အာနန္ဒာက
လျှောက်၏။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ တေန ဟိ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ (ဝါ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။) ဣ၊ ဤအရာ၌။
ထံ ယေဝ၊ သင်၏ဉာဏ်၌သာလျှင်။ ပရိသာတု၊ ထင်စေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။
ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓ။ “အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဇရာမရဏံ၊ ဆိုခြင်း၊ သေခြင်း (ရင့်ယော် ပျက်စီးခြင်း)
သဘောသည်။ ကိံ နိဒါနံ၊ အဘယ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသနည်း။ ကိံ သမုဒယံ၊ အဘယ်လျှင်
ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း။ ကိံ ဇာတိကံ၊ အဘယ်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ရှိသနည်း။ ကိံ ပဿဝန္တိ၊ အဘယ်လျှင်
ဖြစ်ရာ အပွန်အစွိုသနည်း” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ သဓေ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးကုန်ငြားအံ့။
ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓ။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ (ဝါ၊ မေးအပ်သော်။) အဟံ၊ သည်။
“အာဝုသော၊ တို့။ ဇရာမရဏံ သည်။ ဇာတိနိဒါနံ၊ ဖြစ်မှု(ဇာတိ)လျှင် အကြောင်းရင်းရှိ၏။
ဇာတိသမုဒယံ၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိ၏။ ဇာတိဇာတိကံ၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ပေါ်ရှိ၏။ ဇာတိ-
ပဿဝန္တိ၊ ဇာတိလျှင် ဖြစ်ရာအပွန်အစွို၏” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကဓရယျ၊ ပြောလိုပါအံ့။ ဘန္တေ၊
ဗုဒ္ဓ။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ ပုဋ္ဌော၊ ဤသို့မေးအပ်သည် (အမေးခံရသည်) ရှိသော်။ ဧဝံ ဗျာကဓရယျ၊
ဤသို့ပင် ပြောလိုပါအံ့။

(ဇာတိ၊ သည်။ ဘဝနိဒါနာ၊ ဇာတိ-မှစ၍ ဖဿော၊ သည်။ သဠာယတနနိဒါနော၊ ဇာတိ-တိုင်အောင် မထူးပြီ။) “အာဝုသော၊ တုံ။ ဆန္တံ၊ ခြောက်ခုကုန်သော။ ဖဿာယတနာနံ၊ ဖဿာ-ယတနတို့၏။ အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ တပ်ခြင်းကင်းသောမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဇာတိ။)။ ပ။ ဇာတိနိရောဓော၊ ဇာတိ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းသည်၎င်း။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ငိုကြွေးခြင်း၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဧဝံ၊ အလုံးစုံသော။ ဖောဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓာ၊ ထိုဆင်းရဲအစု၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။ ဟုတိ၊ ပြီးပြီ။ (ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ အဟံ၊ သည်။ ဝေပုဋ္ဌော၊ သော်။ ဝေ၊ သို့။ ဗျာကဓေယျံ၊ ပြေဆိုပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ရှင်အာနန္ဒာက လျှောက်၏။ “ဝေ ပုဋ္ဌောဟံ ဘန္တေ ဝေ ဗျာကဓေယျန္တိ” ဝါကျကား ပါဠိတိုင်းသာ ပေးလိုက်သည်။ ၁၂-ပိုဒ် မောဠိယပဂ္ဂနသုတ်နိဂုံးကို ထောက်၍ သော်၎င်း၊ ရွေးရွေးဝါကျတို့၎င်းကို “သဝေပံ ဘန္တေ ဝေ ပုဋ္ဌေယျံ” ဟူသော အမေးဝါကျ မပါရှိသောကြောင့်၎င်း လိုအံ့မထင်ပေ။)

ဇေယျံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-တူမိဇေယျံ

၂၅။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ဇာတိ။ အထ ခေါ်၌။ အာယသ္မာ၊ တူမိဇော၊ အရှင်တူမိဇသည်။ ပ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ နိသိဒ္ဓော ခေါ်သော။ အာယသ္မာ၊ တူမိဇော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ၊ သာရိပုတ္တံ၊ ကို—

အာဝုသော သာရိပုတ္တံ၊ ဩ။ ကပ္ပဝါဒါ၊ ကံသာလျှင် အယူဝါဒရှိကုန်သော။ ယေ သမထ-
 ဩဟုဏာ၊ တို့သည်။ သုခဓုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ သယံကထံ၊ မိမိပြုအပ်၏ဟူ၍။ ပညပေန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သော။ တေ သမထဩဟုဏာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ (ပရံကထံ
 စသော နောက် ၃-ဝါကျတို့၌လည်း နည်းမှီး၍ သမ္ပန္နံ။) အာဝုသော သာရိပုတ္တံ၊ ဩ။ နော၊
 တပည့်တော်တို့၏။ သကဝါ၊ သည်။ ဣ၊ ဤအယူဝါဒလေးမျိုးတို့တွင်။ ကံ ဝါဒိ၊ အဘယ်အယူ
 ဝါဒကို ဆိုလေ့ရှိပါသနည်း။ (စသည်ဖြင့် အညတိတ္ထိယသုတ်ကို မှီး၍ သမ္ပန္နံ။ ကြွင်းသောဝါကျသည်
 ၇-ဝါကျတို့၌လည်း အညတိတ္ထိယသုတ်နှင့်မထူးပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တူမိဇဟု အာလုင်လဲလှယ်
 သည်သာတူး၏။ ။ ကာယေဝါဟာနန္ဒဝါကျမှစ၍ သမ္ပန္နံအံ့။)

အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ကာယေ ဝါ၊ ကာယဒွါရသည်လည်း။ (ဟိ-နိပါတ်မျှ။) သတိ၊ ရှိလတ်သော်။
 ကာယသဉ္စေတနာဟေတု၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော စေတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊
 မိမိသန္တာန်၌။ သုခဓုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဝါစာယဝါ၊
 ဝစီဒွါရသည်လည်း။ သတိ၊ သော်။ ဝစီသဉ္စေတနာဟေတု၊ ဝစီဒွါရ၌ဖြစ်သော စေတနာဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဌံ။ သုခဓုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇာတိ။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ မနေ ဝါ၊ မနော
 ဒွါရသည်လည်း။ သတိ၊ သော်။ မနောသဉ္စေတနာဟေတု၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော စေတနာ
 ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဌံ။ သုခဓုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇာတိ။ အဝိဇ္ဇာပပ္ပယာ စ၊
 အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ တာစေတနာ၊ တို့သည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။)

အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံပစ္စယာ၊ အကြင်ကာယသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဤ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ။ တံ ကာယသင်္ခါရံ၊ ထိုကာယသင်္ခါရ (ကာယသဇ္ဇေတနာ)ကို။ သာမံ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ပြုလုပ်၏။ အဿ၊ ။ ယံ ပစ္စယာ၊ အကြင်ကာယသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဤ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ။ တံ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ ပရေ ဝါ၊ တပါးသောသူတို့သည်လည်း။ အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ ပြုလုပ်ကုန်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဿ၊ ။ ယံပစ္စယာ၊ အကြင်ကာယသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဤ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ။ တံ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ သပ္ပဇာနော ဝါ၊ သိသည်ဖြစ်၍လည်း။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ။ ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဿ၊ ။ ယံပစ္စယာ၊ အကြင်ကာယသင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဤ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ။ တံ ကာယသင်္ခါရံ၊ ကို။ အသပ္ပဇာနော ဝါ၊ မသိသည်ဖြစ်၍လည်း။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ။ ။ (ဝစီသင်္ခါရ ၄-ဝါကျ မနောသင်္ခါရ ၄-ဝါကျတို့၌လည်း ဤနည်းမျိုး၍ သမ္ပန်။)

အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ ဣမေသု ဓမ္မေသု၊ ဤ (ကာယ ဝစီ မနော)စေတနာ ထရာတို့၌။ အနုပတိတာ၊ အစဉ်ကျရောက်၏။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ အဝိဇ္ဇာယ တေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ၊ တပ်ခြင်းကင်းသော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံ ပစ္စယာ၊ အကြင်ကာယပသာဒဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အကြင် ကာယသဇ္ဇေတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အကြင် ကာယဒွါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဤ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ။ သော ကာယော၊ ထိုကာယ ပသာဒသည်။ ဝါ၊ ထိုကာယသဇ္ဇေတနာသည်။ ဝါ၊ ထိုကာယဒွါရသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဿ၊ ။ ယံ ပစ္စယာ၊ အကြင်သဒ္ဓဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အကြင်ဝစီသဇ္ဇေတနာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ဝစီဒွါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဤ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ။ သာ ဝါစာ၊ ထိုသဒ္ဓသည်။ ဝါ၊ ထိုဝစီသဇ္ဇေတနာသည်။ ဝါ၊ ထိုဝစီဒွါရသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဿ၊ ။ ယံ ပစ္စယာ၊ အကြင်စိတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အကြင်မနောသဇ္ဇေတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အကြင်မနောဒွါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဤ။ တံ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ။ သော မနော၊ ထိုစိတ်သည်။ ဝါ၊ ထို မနောသဇ္ဇေတနာသည်။ ဝါ၊ ထို မနောဒွါရသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဿ၊ ။ ယံ ပစ္စယာ၊ အကြင် လယ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ။ ။ တံ ခေတ္တံ၊ ထို လယ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပ။ တံ ဝတ္ထု၊ ထိုယာသည်။ ပ။ တံ အာယတနံ၊ ထိုအကြောင်း အာယတနသည်။ ပ။ တံ အဝိကရတံ၊ ထိုတည်ရာအကြောင်းအဝိကရတံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပိန်တော်မူ၏။

ပဉ္စမံ ဝါရုပြောက်သော သုတ်တည်း။

၆-ဥပဝါကသုတ်

၂၆။ (ဤသုတ်၌ ဝဂ်ရက္ခမ္ပကိုသာ ဟော၍ ရှေးနှင့် မတူပြီ။) ဆဉ်၊ ခြောက်ခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ပစ္စယသုတ်

၂၇။ (သာဝဏ္ဍိယံ ဝိဟရတိမှစ၍ ဣဒံ ဝုစ္စတိ သိက္ခဝေ ဇရာမရဏံတိုင်အောင် ဝိဘင်္ဂသုတ် စာပိုဒ် ၂-၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

ဇာတိသမုဒယာ၊ ဇာတိ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏသုဒယော၊ ဇရာမရဏ၏ဖြစ်ခြင်း သည်။ (ဟောတိ၊၏။) ဇာတိနိရောဓာ၊ ဇာတိ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏနိရောဓော၊သည်။ (ဟောတိ၊၏။) အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌကိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ။ ဤမဂ်သည်သာလျှင်။ ဇရာမရဏနိရောဓဂါမိနိ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်လမ်းစဉ်ပေတည်း။ ဣဒံ၊ ဤမဂ္ဂင်သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၎င်း။ ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ သမ္မာသမာဓိ၎င်းတည်း။

☞ (ကတမာ စ သိက္ခဝေ ဇာတိ စသည်ကို ဝိဘင်္ဂသုတ် စာပိုဒ် ၂-၌ ပေးခဲ့ပြီ။ သေယျထိဒံ သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော ဝါကျလည်း မထူးပြီ။)

သိက္ခဝေ၊ ထို့။ ယတော ခေါ်-ယော အရိယသာဝကော၊ အကြင်သူများရှင်၏ တပည့်သည်။ ဝေံ၊ သို့။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ပဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဝေံ၊ သို့။ ပစ္စယသမုဒယံ၊ အကြောင်း၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဝေံ၊ သို့။ ပစ္စယနိရောဓံ၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ဝေံ၊ သို့။ ပစ္စယနိရောဓဂါမိနိ ၊ အကြောင်း၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ ကျင့်စဉ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ အယံ အရိယသာဝကော၊ ဤအရိယာသာဝကကို။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ဣတိပိ၊ မဂ်ညွှတ်(အမြင်မှန်) နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍၎င်း။ ဓာယနသမ္ပန္နော ဣတိပိ၊ မဂ်ညွှတ်(အမြင်မှန်) နှင့် ပြည့်စုံသူဟူ၍၎င်း။ ဣဒံ သစ္စမ္ပံ၊ ဤမဂ်တရားသို့။ (ဝါ၊ကို။) အာဂတော ဣတိပိ၊ ကပ်ရောက် သော။ ဝါ၊ ရသောသူဟူ၍၎င်း။ ဣဒံ သစ္စမ္ပံ၊ ကို။ ပဏတိ ဣတိပိ၊ (ပစ္စဝေက္ခထာညွှတ်ဖြင့်) ရှုမြင်နိုင်သူဟူ၍၎င်း။ သေက္ခေန၊ ကျင့်ဆဲ(သေခ)ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ မဂ်ညွှတ်နှင့်။ သမန္နာဂတော ဣတိပိ၊ ပြည့်စုံသောသူဟူ၍၎င်း။ သေက္ခာယ၊ သော။ ဝိဇ္ဇာယ၊ မဂ်ညွှတ်နှင့်။ သမန္နာဂတော ဣတိပိ၊ သူဟူ၍၎င်း။ ဓမ္မသေသံ၊ မဂ်တည်းဟူသော တရားအယဉ်သို့။ သမာ- ပန္နော ဣတိပိ၊ ကောင်းစွာရောက်သောသူဟူ၍၎င်း။ အရိယော၊ မြင့်မြတ်သော။ နိဗ္ဗေဓိက- ပဓညာ ဣတိပိ၊ သစ္စာလေးပါးထို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိမြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိသော သူဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ အမတဒ္ဓါရံ၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော နိဗ္ဗာန်ပြည့်စုံ ဝင်ရောက်ခါးသို့။ အာဟစ၊ ကပ်ရောက်၍။ တိဋ္ဌတိ ဣတိပိ၊ တည်သူဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

သတ္ထမံ၊ ရှစ်ခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-သိက္ခသုတ်

၂၈။ (အောက်ကသုတ်တို့ကို မိုး၍ ပေးလေ။ မထူးတော့ပြီ။)

သတ္ထမံ၊ ရှစ်ခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

ဇ-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၂၉။ (ဤသုတ်သည် အာဟာရဝဂ် ၃၊ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ် ၁၃-အပိုင်းနှင့် တူ၏။ နပ္ပလာနန္တိနှင့် န ပရိလာနန္တိမျှသာ ထူး၏။)

နဝမံ ကိုးရုဗြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ဓုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၃၀။ သာဝတ္ထိယံ နှံ။ ဝိယရတိ၊ ခါ။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ ပရိပဓံ၊ ကိ။ နပ္ပလာနန္တိ၊ မသိကုန်။ ဝေ၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဇရာမရတံ၊ ကိ။ သမတိက္ကမ္ပ၊ လွန်မြောက်၍။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဌာသန္တိတိ၊ တည်ကုန်လတ္တံ့ဟူသော။ ဝေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ (ကြွင်း ဝါကျများကိုလည်း နည်းပိုးပေးပါ။)

ဒသမံ ဆယ်ရုဗြောက်သောသုတ်တည်း။

တတိယော၊ သော။ ဒသမထဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဏှ၊ ထိုဒသမထဝဂ်၏။ ဥဗ္ဗါနံ၊ ဥဗ္ဗါနံကား—

☞ ဒေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ဒသမလာ၊ ဒသမလသုတ် ဒုတိယ ဒသမလသုတ်တို့၎င်း။ ဥပနိသာစ၊ ဥပနိသသုတ်၎င်း။ အညတိတ္ထိယဘူမိဇော၊ အညတိတ္ထိယသုတ် ဘူမိဇသုတ်၎င်း။ ဥပဝါဏော၊ ဥပဝါဏသုတ်၎င်း။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယသုတ်၎င်း။ သိက္ခ၊ သိက္ခသုတ်၎င်း။ ဒေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာစ၊ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ် ဒုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၄-ကဋ္ဌာရစတ္တိယဝဂ်

၁-ဘူတသုတ်

၃၁။ (ကေံ။ပ။ဝိယရတိ၊ ပေးပြီ။) ထဗြ ခေါ် နှံ။ ဘဂဝါ၊သည်။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကိ။ “သာရိပုတ္တံ၊ ဩ၊ ပါရာယနော၊ ပါရာယနသုတ်၌။ အဓိထပဇ္ဇေ၊ အဓိထပြဿနာ၌။ ယေစ ခေါ။ပ။ မာရိသာတိ၊ မာရိသ ဟူသော။ ဣဓံ၊ ဤအမေးပြဿနာကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ သာရိပုတ္တံ၊ ဩ၊ သံဝိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ သာသိတဏှ၊ ဆိုအပ်သော။ ဣမဏှ၊ ဤအမေးပြဿနာ၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝိတ္တာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောနုတိ၊ မှတ်အပ်သနည်း”ဟူ၍။ အာမဇန္တသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဣတိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဓုတိယမ္ပိ ခေါ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ပ။ အာမဇန္တသိ၊ ပြီ။ ဓုတိယမ္ပိ ခေါ၊ လည်း။ပ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တတိယမ္ပိ ခေါ၊ လည်း။ပ။ အာမဇန္တသိ၊ ပြီ။ တတိယမ္ပိ ခေါ၊ လည်း။ပ။ အဟောသိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တံ၊ ဩ၊ ဣဓံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည်။ ဘူတံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏသိ၊ ရှုပြင်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ သဇန္တံ၊ ရှေး။ ဣဓံ၊ သည်။ ဘူတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။

ယထာဘူတံ၊ မုနိသောအတိုင်း။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ ဘူတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဒိသ္မာ၊ ရှုမြင်၍။ ဝါ-ကြောင့်။ ဘူတဿ၊ ဖြစ်သောခန္ဓာငါးပါး အပေါင်း၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ။ ဝါ-စက်ဆုပ်ခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ။တံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းသည်။ အာဟာရသမ္ဘဝံ၊ အာဟာရတို့ကြောင့်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ။ တံ၊ သည်။ အာဟာရသမ္ဘဝံ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဒိသ္မာ၊ ။ ဝါ-ကြောင့်။ အာဟာရသမ္ဘဝဿ၊ အာဟာရတို့ကြောင့်ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်း၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ငှါ။ နိရောဓာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ တဒါဟာရနိရောဓာ၊ ထိုအာဟာရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ယံ၊ အကြင်ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ ဘူတံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တံ၊ ထိုခန္ဓာ ငါးပါး အပေါင်းသည်။ နိရောဓေမှံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ။ တဒါဟာရနိရောဓာ၊ ကြောင့်။ ယံ၊ သည်။ ဘူတံ၊ ပြီ။ တံ၊ သည်။ နိရောဓေမှံ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဒိသ္မာ၊ ။ ဝါ-ကြောင့်။ နိရောဓေမှဿ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်း၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ငှါ။ နိရောဓာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ သေက္ခော၊ သေက္ခသည်။ ဟောတိ၊ ။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သင်္ခါတဓမ္မော၊ သံအပ်ပြီးသော သစ္စာတရားရှိသူ (ရဟန္တာ)သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသည်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣဒံ၊ သည်။ ဘူတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပဿတိ၊ ။ ပ။ ဒိသ္မာ၊ ။ ဘူတဿ၊ ဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းကို။ ဝါ-၏။ နိဗ္ဗိဒါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရာဂါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝါ-စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနုပါဒါ ဝိပုတ္တော၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစုံတခုကို) မစုံလမ်းပူ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ။ (ကြွင်းဝါကျများကိုလည်း ရေးပြီး သေက္ခဝါကျနှင့် ယခုဝါကျတို့၌ ရှိပေး။) ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ သင်္ခါတဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ ပါရာယနေ၊ ။ အဇိတပဉ္စေ၊ ။ ယေ စ ခေါ ။ ပ။ မာရိသာတိ၊ မာရိသ ဟူသော။ ယံ တံ၊ အကြင်အပေး ပြဿနာကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဣမဿ၊ ဤအပေး ပြဿနာ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိတ္တာရေန၊ အားဖြင့်။ အနံ၊ သည်။ အာဇာနာမိ၊ သိပါ၏။

သာရိပုတ္တ၊ ကြာ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွ ကောင်းစွ။ (ဘူတမိဒန္တိမှ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ အထိ အရှင်သာရိပုတ္တာဟောနှင့် ဘုရား ဟောမျှသာထူး၏။)

မာရိသာ၊ ဆင်းရဲကင်းတော်မူသော ဖြစ်စွာဘုရား။ သင်္ခါတဓမ္မော၊ သံအပ်ပြီးသော သစ္စာတရားရှိကုန်သော။ ယေ စ၊ အကြင် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ ပုထု၊ များစွာ ကုန်သော။ ယေ စ သေက္ခော၊ အကြင် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ ဣဝ၊ ဤသာသနာတော်၌။ (သန္တိ၊ ရှိပါကုန်၏။) တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဣရိယံ၊ အကျင့်ကို။ ဝေ၊ တပည့်

တော်(အဇိတ)သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေး လျှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ-မေးလျှောက်အပ်သော။ နိပကော၊ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော (တံ၊ အရှင်ဘုရားသည်။) ပဗြူဟိ၊ ဟောကြား ပြောဆိုတော် မူပါဘုရား။

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ကဋ္ဌာရသုတ်

၃၂။ (သာဝတ္ထိယံမှ နိသိဒ္ဓိတိုင် ပေးမြဲ) ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ သော။ ကဋ္ဌာရခတ္တိ- ယော၊ ကဋ္ဌာရခတ္တိယမည်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကိ။ “အာရုသော သာရိပုတ္တံ၊ ဩ။ မောဠိယဖဂ္ဂုနော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စက္ခာယ၊ စွန့်၍။ ဟိနာယ၊ ယုတ်ညံ့သော လူအဖြစ်သို့။ ဝါ- ယုတ်ညံ့သော လူ့ဘောင်အလိုငှါ။ အာ- ဝတ္ထောတိ၊ ပြန်လည်၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သော အာယသ္မာ၊ ထိုအရှင် မောဠိယ ဖဂ္ဂုနသည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာ၌။ အဿာသံ၊ မှီခိုအားထားရာ (အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ခြောက်ပါး) ကိ။ န ဟိန္နု အလတ္တ၊ မရလေယောင်တကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ကဋ္ဌာရ- ခတ္တိယကဆို၏။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါမူ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၌။ အဿာသံ၊ မှီခိုအားထားရာသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပါပြီလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ အာ- ရုသော၊ ငါ့ရှင် ကဋ္ဌာရခတ္တိယ။ အဟံ၊ သည်။ န ခေါကင်္ခါမိ၊ မယုံမှားပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင် သာရိပုတ္တံက ဖြေ၏။ အာရုသော၊ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တံ။ အာယတိံ ပန၊ နောင်အခါ၌လည်း (န ကင်္ခါမိ မယုံမှားသလော။) ဣတိ၊ ၏။ အာရုသော၊ ငါ့ရှင်ကဋ္ဌာရခတ္တိယ။ အဟံ၊ သည်။ န ခေါ ဝိစိကိစ္ဆာမိ၊ မယုံမှားပါ။ ဣတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ပနိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ သော။ ကဋ္ဌာရခတ္တိယော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား၊ အာယသ္မ- တာ သာရိပုတ္တံ၊ သည်။ ခိဏာဇာတိံ၊ ပ။ ပဇာနာမိတိ၊ ပဇာနာမိဟူ၍။ အညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဗျာကတတိ၊ ပြောဆိုအပ်၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အညတရံ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတပါးကို။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း၊ တံ၊ သည်။ ဟိ၊ လာလော့။ သာရိပုတ္တံ၊ ကိ။ မမ၊ ၏။ ဝစနေန၊ ဖြင့်။ အာရုသော သာရိပုတ္တံ၊ ဩ။ ‘သတ္တာ၊ သည်။ တံ၊ သင်ကို။ အာမန္တေတိတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏’ဟူ၍။ အာမန္တေတိတိ၊ သိစေလော့” ဟု။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဧဝံ ဘန္တေ တိ ခေါ၊ ကောင်းပါ ပြီအရှင်ဘုရားဟူ၍သာလျှင်။ ဘဂဝတော၊ ၏(စကားကို)။ ပရိဿုတော၊ ဝန်ခံ၍။ ပ။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “သာရိပုတ္တံ၊ ဩ။ တယာ၊ သည်။ ခိဏာဇာတိံ၊ ပ။ ပဇာနာ မိတိ၊ ပဇာနာမိဟူ၍။ အညာ၊ ကိ။ ဗျာကတတိ၊ ပြောဆိုအပ်၏ဟူသည်။ သစ္စံကိဇ္ဇတိ၊ မှန်လေ သလော့” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဧတေဟိ ပဒေဟိ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြင့်။ ဧတေဟိ ဗျူနေဟိ၊ ထိုသဒ္ဓါတို့ဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ န ဝုတ္တော ခေါ၊ မဆိုအပ်ခဲ့ဘူးပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ သာရိပုတ္တံ၊ ဩ။ ယေန ကေနစိ ပရိယာယေနပိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါး သော စကားလဲလှယ် ပရိယာယ်ဖြင့်လည်း။ ဂုဏပုတ္တော၊ သည်။ အညံ၊ ကိ။ ဗျာကတတိ၊ ပြောဆို၏။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဗျာကတံ၊ ပြောဆိုအပ်သည်ကို။ ဗျာကတတော၊ ပြောဆို သောအားဖြင့်။ ဝဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟပိ၊ သည်

လည်း။ “န ခေါ် ဘန္တေ။ပ။ အတ္တော ဝုတ္တောတိ၊ ဝုတ္တော”ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့သာ။ ဝဒါမိ နန၊
ဖြေလျှောက်သည် မဟုတ်ပါလော။ (ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။)

သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ တံ၊ ကိ။ “အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ တယာ၊ သင်သည်။ ကထံ၊
အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနတာ၊ သိသည်ဖြစ်၍။ ကထံ၊ လျှင်။ ပဿတာ၊ မြင်သည်ဖြစ်၍။ ဝိကာ
ဇာတိ။ပ။ပဇာနာမိတိ၊ ပဇာနာမိ”ဟူ၍။ အညာ၊ ကိ။ ဗျာကတာတိ၊ ဖြေဆိုအပ်သနည်းဟူ။
ဝေံ၊ သို့။ သစေ ပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍မေးကြကုန်ငြားအံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော
မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ မေးအပ်သော။ တံ၊ သင်သည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဗျာကဓေ
ယျာသိ၊ ဖြေဆိုမည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘု။ မံ၊ ကိ။ “ကထံ ဇာနတာ
။ပ။ပဇာနာမိတိ၊ ပဇာနာမိ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ သစေ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးကုန်ငြားအံ့။ ဘန္တေ၊ ဘု။
ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော ရှိသော်။ ဝါ၊ အပ်သော။ အဟံ၊ သည်။ “အာဝုသော၊ တိ။ ယံနိဒါနာ၊
အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယံနိဒါနာ၊ အကြင်
အကြောင်းရှိ၏။ တဿ နိဒါနဿ၊ ထိုပဋိသန္ဓေနေခြင်း၏အကြောင်း၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။
ဝိကာသိံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၏ အကြောင်းကုန်သည်ရှိသော်။ ဝိကာမိတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဟူသော
အကျိုးကုန်ပြီဟူ၍။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်ပြီ။ ဝိကာမိတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဟူသော အကျိုးကုန်ပြီဟူ၍။
ဝိဒိတံ၊ သိအပ်ပြီ။ ဝိကာမိတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဟူသော အကျိုးကုန်ပြီဟူ၍။ (အဋ္ဌကထာနှင့်
ညှိ၍ သမ္မန်သည်။) ဝိဒိတာ၊ သိပြီးသော်။ ဝိကာ ဇာတိ။ပ။ပဇာနာမိတိ၊ ပဇာနာမိ”ဟူ၍။ ဝေံ၊
ဤသို့။ ဗျာကဓေယျ၊ ဖြေဆိုပါအံ့။ ဘန္တေ၊ ဘု။ ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော ရှိသော်။ ဝါ၊ အပ်သော။
အဟံ၊ သည်။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကဓေယျ၊ ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ တံ၊ ကိ။ “အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ ဇာတိ ပန၊ သည်ကား။ ကိ နိဒါနာ၊
အဘယ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသနည်း။ ကိ သမုဒယာ၊ နည်း။ ကိ ဇာတိကာ၊ နည်း။ ကိ ပဿဝါ
တိ၊ အဘယ်လျှင် အမှန်အစရှိသနည်း”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ သစေ ပန ပုစ္ဆေယျ၊ မေးကုန်မှကား။ပ။
“အာဝုသော၊ တိ။ ဇာတိ၊ သည်။ သဝနိဒါနာ ခေါ်၊ ကမ္မဘဝလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသည်သာ
တည်း။ ဘဝသမုဒယာ ခေါ်၊ တည်း။ သဝဇာတိကာ၊ တည်း။ သဝပုဿဝါတိ၊ တည်း”ဟူ၍။ ဝေံ၊
သို့။ ဗျာကဓေယျ၊ ပါအံ့။ပ။ ဗျာကဓေယျ၊ ပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

(ဘဝေါ ဥပါဒါနနိဒါနောမှစ၍ တဏှာဝေဒနာနိဒါနာတိုင်အောင် မထူးပြီ။) ☸

သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ တံ၊ ကိ။ “အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ တေ၊ သင်သည်။ ကထံ ပန၊ အဘယ်
သို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ ကထံ ပန၊ လျှင်။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏
(သန္တာန်၌)။ ဝေဒနာသု၊ ထို၌။ ယာနန္တိ၊ အကြင်နှစ်သက်ခြင်းသည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုနှစ်
သက်ခြင်းသည်။ န ဥပဋ္ဌာသိတိ၊ မထင်သနည်း”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ သစေ ပန ပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်ငြားအံ့။
သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော သော်။ ဝါ၊ သော။ တံ၊ သည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။
ဗျာကဓေယျာသိ၊ ဖြေဆိုပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘု။ မံ၊ ကိ။ “အာဝု
သော သာရိပုတ္တ၊ ဩ။ပ။ န ဥပဋ္ဌာသိတိ၊ နည်း”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ သစေ ပုစ္ဆေယျ၊ ကုန်အံ့။ ဘန္တေ၊
ဘု။ ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော သော်။ ဝါ၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ “အာဝုသော၊ ရှင်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ
တို့သည်။ ဣမာ၊ ထိုအော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ ကတမာ၊ ထိုအော၊ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်း။ သုဝေါ
ဝေဒနာ၊ သုဝေဒနာ၎င်း။ ဓုက္ခာဝေဒနာ၊ ဓုက္ခဝေဒနာ၎င်း။ အဓုက္ခမသုဝေါဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ

ဝေဒနာ၎င်းတည်း။ အာရုသော၊ ရှင်။ ဣမာ ခေါ် တိသော ဝေဒနာ၊ ဤသုံးပါးကုန်သော ဝေဒနာ တို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုသဘော တရားကို။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲ၏ဟူ၍။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်ပြီ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ဝေဒနာသု၊ တို့၌။ ယာနန္တိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ သည်။ န ဥပဋ္ဌာသိတိ၊ မထင်ပါ”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာက-
 ရေယျံ၊ ပြေဆိုပါအံ့။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သော်။ ဝါ၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ ဝေံ၊ သို့။
 ဗျာကရေယျံ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ကြာ။ သာရု သာရု၊ ကောင်းစွ ကောင်းစွ။ သာရိပုတ္တ၊ ကြာ။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု
 သော။ ယံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင်ခံစားအပ်သော ဝေဒနာသဘောတရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)
 တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ဒုက္ခသိန္တိ၊ ဆင်းရဲ၌ အကျုံးဝင်၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲ၏ဟူ၍။ ဧတသော
 အတ္တဿ၊ ဤအနက်ကိုသာလျှင်။ သံဝိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ပြေဆိုခြင်း
 ၏။ အယမ္ပိ ခေါ် ပရိယာယော၊ ဤနည်းသည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။)

☞ သာရိပုတ္တ၊ ကြာ။ တံ၊ ကို။ “အာရုသော၊ ရှင်။ ကထံ ဝိမောက္ခာ၊ အဘယ်ဝိမောက္ခကြောင့်။
 ဝါ၊ ဖြင့်။ တယာ၊ သင်သည်။ ဝိဏာ၊ ပ။ ပဇာနာမိတိ၊ မိဟူ၍။ အညာ၊ ကို။ ဗျာကတာတိ၊
 နည်း”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ သစေ ပန ပုဋ္ဌေယျံ၊ ကုန်အံ့။ (ဝေံ ပုဋ္ဌော၊ ပ။ ပဇာနာမိတိ ပေးမြဲ။)
 ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သော်။ ဝါ၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ “အာရုသော၊ ရှင်။ အဗ္ဗတ္တံ
 ဝိမောက္ခာ၊ အဗ္ဗတ္တဝိမောက္ခကြောင့်။ ဝါ၊ အဗ္ဗတ္တသင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်း၍ ကိလေသာတို့မှ
 လွတ်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗပါဝါနက္ခယာ၊ အလုံးစုံသော ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ (အလုံး
 စုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ ဝိ။) ယထာ၊ အကြင် အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ သထံ၊ သတိနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တံ၊ အနု၊ နေသော ငါ့သန္တာန်၌။ အာသဝါ၊
 အာသဝတို့သည်။ နာနုဿဝန္တိ၊ မယုံစီးကုန်။ ဝါ၊ မတိုးပွားကုန်။ အတ္တာနဉ္စ၊ မိမိကိုလည်း။ နာဝ-
 ဇာနာမိ၊ အယုတ်အားဖြင့် မမှတ်တင်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သတော၊ သထိနှင့်
 ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ အဟံ ခေါ်၊ သည်။ ဝိဟရာမိတိ၊ နေ၏”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျံ၊ အံ့။
 (ဝေံ သေည် ပေးမြဲ။)

သာရိပုတ္တ၊ ကြာ။ သာရု သာရု၊ ကောင်းစွကောင်းစွ။ သာရိပုတ္တ၊ ကြာ။ “ယေ အာသဝါ၊
 အကြင်အာသဝတို့ကို။ သမဏေန၊ သုရားရှင်သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဧတသု၊
 ထိုအာသဝတို့၌။ အဟံ၊ သည်။ န ကဝါမိ၊ မယုံမှား။ မေ၊ သည်။ ဧတ၊ ထိုအာသဝတို့ကို။ ပဟိ-
 နာတိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီဟူ၍။ န ဝိစိကိစ္ဆာမိတိ၊ မယုံမှား”ဟူ၍။ ဧတသော အတ္တဿ၊ ကိုသာလျှင်။
 သံဝိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ၏။ အယမ္ပိ ခေါ် ပရိယာယော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။
 ဣဒမဝေါစ။ ပ။ ပါဝိသိ၊ ပေးမြဲ။)

တဗြ ခေါ်၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အစိရ-
 ပတ္တန္တဿ၊ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ။ သိက္ခု၊ ထိုကို။ “အာရုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊
 ရှေး၌။ အပ္ပဋိဝိစိတံ၊ မသိအပ်ဖူးသော။ မံ၊ ကို။ ပဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ အပ္ပဋိ၊
 ပေးမြန်းတော်မူပြီ။ ဣဿ မေ၊ ထိုထပည့်တော်၏။ ဗန္ဓာယိတတ္ထံ၊ ပြေဆိုခြင်း၌ နဲ့ နှေးသည်၏
 အပြစ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာရုသော၊ ထို့။ ဟတော စ ခေါ်၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ မေ၊ ထပည့်တော်အား။ ပဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ပဉ္စံ၊ ကို။ အနုမောဒိ၊ သာရု သာရုယု

အနုမောဒနာပြုပြီ။ အာရုသော၊ တို့။ (တတော၊ ထိုအခါ၌။) တဿ မယံ၊ ခါ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဒိဝသမ္ပိ၊ တနေပတ်လုံးလည်း။ အညမညေဟိ၊ အချင်းချင်း ပြစ်ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့ဖြင့်။ အညမညေဟိ၊ ကုန်သော။ ပရိယာယေဟိ၊ နည်းပရိယာယ်တို့ဖြင့်။ တေမတ္တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ စေ ပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ မေးငြားအံ့။ အဟံ၊ သည်။ ဒိဝသမ္ပိ၊ တနေပတ်လုံးလည်း။ ဘဂဝတော၊ အား။ အညမညေဟိ၊ ကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အညမညေဟိ၊ ကုန်သော။ ပရိယာယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေမတ္တံကို။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုအံ့။ ပ။ ရတ္တိမ္ပိ၊ တညှိပတ်လုံးလည်း။ ပ။ စေ ပုစ္ဆေယျ၊ ငြားအံ့။ ပ။ ရတ္တိမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ ဗျာကရေယျ၊ အံ့။ ပ။ ရတ္တိန္နိဝမ္ပိ၊ ညှိနေပတ်လုံးလည်း။ ပ။ စေ ပုစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။ ရတ္တိန္နိဝမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ ဗျာကရေယျ၊ အံ့။ ပ။ ဒေ ရတ္တိန္နိဝိနိ ပိ၊ နှစ်ညှိ နှစ်နေတို့ပတ်လုံးလည်း။ ပ။ တိတိ ရတ္တိန္နိဝိနိပိ၊ သုံးညှိ သုံးနေတို့ပတ်လုံးလည်း။ ပ။ သတ္တ ရတ္တိန္နိဝိနိပိ၊ ခုနစ်ညှိ ခုနစ်နေတို့ပတ်လုံးလည်း။ ပ။ စေ ပုစ္ဆေယျ၊ အံ့။ ပ။ သတ္တ ရတ္တိန္နိဝိနိပိ၊ တို့ပတ်လုံးလည်း။ ပ။ ဗျာကရေယျန္တိ၊ အံ့ဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိတိ၊ ပြီဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ သိစေတော်မူပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ပ။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ သော။ ကဋ္ဌာရဓတ္ထိယော၊ သော။ သိက္ခ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန၊ သည်။ အာရုသော၊ ထို့။ ပ။ ဗျာကရေယျန္တိ၊ အံ့ ဟူ၍။ သိဟနာဂေါ၊ မြတ်သောကြွင်းဝါးသံကို။ ဝါ၊ ဖြသေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက် ကြွင်းဝါးသံကို။ နဒိထောတိ၊ ကြွင်းဝါးအပ်ပြီ”ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

သိက္ခ၊ ရဟန်း (ကဋ္ဌာရဓတ္ထိယ)။ ဟိ၊ မှန်၏။ ယဿ ဓမ္မဓာတုယာ၊ အကြင်သာဝကပါရမီဉာဏ် ဓမ္မဓာတ်ကို။ သပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓတ္တာ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်၏အပြစ်ကြောင့်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဒိဝသမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ စေ ပုစ္ဆေယျ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ မေ၊ ငါဘုရားအား။ ဒိဝသမ္ပိ၊ လည်း။ ပ။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုနိုင်ရာ၏။ ပ။ သတ္တ ရတ္တိန္နိဝိနိပိ၊ တို့ပတ်လုံးလည်း။ ပ။ ဗျာကရေယျ၊ ရ၏။ သာ ဓမ္မဓာတု၊ ထိုသာဝကပါရမီဉာဏ် ဓမ္မဓာတ်ကို။ သာရိပုတ္တဿ၊ သာရိပုတ္တာသည်။ သပ္ပင်္ဂိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။

ဇုထိယံ၊ နှစ်ခုပြောက်သော ဆုတ်တည်း။

၃-ဉာဏဓတ္ထုသုတ်

၃၃။ သာဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ စတုစတ္တာရိသံ၊ လေးဆယ့်လေးပါးသော။ ဉာဏဓတ္ထုနိ၊ (သမ္ပတ္တိတို့၏ တည်နေကြောင်း) ဉာဏ်တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ပ။ ပစ္စသောသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

သိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုစတ္တာရိသံ၊ သော။ ဉာဏဓတ္ထုနိ၊ တို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သိသောဉာဏ်၎င်း။ ဇရာမရဏသမုဒယေ၊ ဇရာမရဏပြစ်ကြောင်း၌။ ဉာဏံ၊ ၎င်း။ ဇရာမရဏနိရောဂေါပိနိယာ၊ ဇရာမရဏချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းပြစ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်၌။ ဉာဏံ၊ ၎င်း။ ပ။ သမိရနိရောဂေါပိနိယာ၊ သော။ ပဋိပဒါယ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ ၎င်းတည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ၊ ဤဉာဏ်တို့ကို။ စတုစတ္တာရိသံ၊ သော။ ဉာဏဓတ္ထုနိ၊ ဉာဏ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်တုန်၏။

(ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဇရာမရဏံအစ သပ္ပာသမာဓိတိုင်အောင် ပိဘင်္ဂသုတ် စာပိုဒ် ၂-၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော ခေါ် အရိယသာဝကော၊ အကြင်ဘုရားရှင်၏ တပည့်သည်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပ။ ဣဒံ၊ ဤသိခြင်းသည်ကား။ အဿ၊ ထိုဘုရား တပည့်သား၏။ ဓမ္မေ၊ သစ္စာလေးပါးတရား၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်တည်း။ သော၊ ထိုဘုရားရှင် ၏ တပည့်သားသည်။ ဒိဋ္ဌေန၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် သိမြင်အပ်သော။ ဝိဒိတေန၊ မဂ်ပညာဖြင့် သိအပ် သော။ အကာလိကေန၊ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော။ ပတ္တေန၊ ရောက်အပ်ရအပ်သော။ ပရိ ယောဂါဋ္ဌေန၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်အပ်သော။ ဣမိနာ ဓမ္မေန၊ ဤ(ပစ္စုပ္ပန်)သစ္စာလေးပါး တရား ဖြင့်။ ဝါ၊ မဂ်ဉာဏ်တရားဖြင့်။ အတိတာနာဂတေ၊ အတိတ် အနာဂတ် သစ္စာလေးပါးတရားတို့သို့။ နယံ၊ သိကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို။ နေတိ၊ ပို့ဆောင်၏။

(ဣမိနာ ဓမ္မေနာတိ ဟေတုပိ ကရဏာဝစနံ။ပ။ အတိတာနာဂတေ နယေနပိ စတုသစ္စဓမ္မေ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိဟူသော ဋီကာအလို သော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေန၊ သော။ပ။ ပရိယောဂါဋ္ဌေန၊ သော။ ဣမိနာ ဓမ္မေန၊ ဤသစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မဂ်ဉာဏ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အတိတာနာဂတေ၊ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော သစ္စာလေးပါးတို့ကို။ နယံ (နယေန)၊ နည်းဖြင့်။ နေတိ၊ သိ၏-ဟူ၍သော်လည်း ပေး။)

အတိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ အစ္စါနံ၊ ကာလ၌။ ကေစိ၊ အချို့ ကုန်သော။ ယေ ခေါ် သမဏာ ဝါ၊ ထိုသည်၎င်း။ ယေ ခေါ် ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ ထိုသည်၎င်း။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ အပ္ပညံသု၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိကုန်ပြီ။ပ။ ပဋိပဒံ၊ ကို။ အပ္ပညံသု၊ ကုန်ပြီ။ သမ္မေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထိုရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အယံ၊ ငါသည်။ တေရဟံ၊ ယခုအခါ၌။ အဘိဇာနာမိ သေယျတာပိ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ အပ္ပညံသု၊ ပြီ။

အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အစ္စါနံ၊ ကာလ၌။ပ။ အဘိဇာနိသန္တိ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိကုန်လတ္တံ့။ ဣဒံ၊ ဤသိခြင်းသည်ကား။ အဿ၊ ထိုအရိယာသာဝက၏။ အနုယေ၊ မဂ်ဉာဏ် အားလျော်စွာသိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော ခေါ် အရိယသာဝကဿ၊ အကြင်ဘုရားရှင်၏ တပည့်အား။ ဓမ္မေ ဉာဏဉ္စ၊ သစ္စာလေးပါးတရား၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်၎င်း။ အနုယေ ဉာဏဉ္စ၊ မဂ်ဉာဏ်အားလျော်စွာ သိခြင်း၌ ဖြစ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်၎င်း။ ဓမ္မေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ ဉာဏာနိ၊ ဤဉာဏ် တို့သည်။ ပရိဘုဒ္ဓါနိ၊ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ ပရိယောဒါတနိ၊ ပြုစင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ အရိယသာဝကော၊ ကို။ ဒိဋ္ဌိသပ္ပန္နော ဣတိပိ၊ မဂ်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောသူ ဟူ၍၎င်း။ပ။ ဝုဗ္ဗတိ၊ အပ်၏။ (ပေယျာလကို ပစ္စယသုတ်စာပိုဒ်-၂၇ ရှ၍ ဖော် ကြွင်းသော ဇာတိစသည်တို့ကို ဇရာမရဏအတိုင်း သမ္ပန်။)

တလိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဒုတိယဉာဏဝတ္ထုသုတ်

၃၄။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိယရတိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ။ ထို့အား။ သတ္တသတ္ထရိ၊ ခုနစ်ဆယ့် ခုနစ်ပါးသော။ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ တို့ကို။ ဒေသေဿာပိ၊ ဆုံးပ။ သဂဝါ၊ သည်—

သိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တသတ္တရိ၊ သော။ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ တို့သည်။ ကတမာနိ၊ တို့နည်း။ ဇာတိ ပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဇိ။) ဣတိ ဉာဏံ၊ ဤသို့သိသော ဉာဏ်၎င်း။ ဇာတိယာ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဉာဏံ၊ ၎င်း။ အတိထံ၊ သော။ အဓ္မိနမ္ပိ၊ ကာလ၌လည်း။ ပ။ အနာဂတံ၊ သော။ အဓ္မိနမ္ပိ၊ ၎င်းလည်း။ ပ။ ဣတိ ဉာဏံ၊ ၎င်း။ အဿ၊ ထိုအရိယာတပည့်၏။ ယမ္ပိတံ ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဉာဏံ၊ အကြင်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌သိသော ဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဇိ။) တမ္ပိ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌သိသော ဉာဏ်သည်လည်း။ ဝယဓမ္မံ၊ ကုန်ခန်း ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ ကင်းပြတ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ ဉာဏံ၊ ၎င်း။

ဘဝပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇာတိ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ဇိ။) ဣတိ ဉာဏံ၊ ၎င်း။ ပ။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ဇိ။ ဣတိ ဉာဏံ၊ ၎င်းတည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ၊ ဤဉာဏ်တို့ကို။ သတ္တသတ္တရိ၊ သော။ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိတိ၊ အပ်ကုန်၏ ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဇရာဋ္ဌံ၊ ဇရာရခြောက်သော သုတ်တည်း။

၅-အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်

၃၅။ (သာဝတ္ထိယံ။ ပ။ ဟောတိတိ ပေးပြီ။) ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အညတရော၊ သော။ သိက္ခာ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ကတမံ န ဝေါ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဒံ ဇရာမရဏံ၊ ဤဇရာ မရဏသည်။ ကဿ စ ပနာတိ၊ အဘယ်သူ၏ ဇရာမရဏပါနည်း ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာသည်။ နော ကလ္လောတိ၊ မလျှောက်ပတ်ဟူ၍။ သဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သိက္ခာ၊ ရဟန်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ဣဒံ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ကဿ စ ပနာတိ၊ နည်း ဟူ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ သိက္ခာ၊ ရဟန်း။ ယော၊ သည်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အညံ၊ တခြားတည်း။ ဣဒံ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အညဿ စ ပနာတိ၊ တပါးသောသူ၏ ဇရာမရဏတည်း ဟူ၍။ ဣတိ ဝါ၊ လည်း။ ဝဒေယျ၊ ဇိ။ တေ ဉာဿံ၊ ဤနှစ်ပါးစုံသည်။ ဧကတ္ထံ၊ တူသောအနက်ရှိ၏။ ဗျူဟမေဝ၊ သဒ္ဓါသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။ သိက္ခာ၊ ရဟန်း။ ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ တံ၊ ထိုကိုယ်တည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ တန္တိ ဝါ၊ ထိုအသက်တည်း ဟူ၍လည်း။ ဝိဠိယာ၊ (ဖြစ်သော ဥစ္စေဒ) အယူသည်။ သတိ၊ ဖြစ် လတ်သော်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ မဂ္ဂုဗြဟ္မစရိယကျင့်သုံးခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သိက္ခာ၊ ရဟန်း။ ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ အညံ၊ ကိုယ်မှတစ်ပါးအခြားတည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အညန္တိ ဝါ၊ အသက်မှတစ်ပါး အခြားတည်း ဟူ၍လည်း။ ဝိဠိယာ၊ (ဖြစ်သော သဿတဒိဋ္ဌိ) အယူသည်။ သတိ၊ သော်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သိက္ခာ၊ ရဟန်း။ တေ တေ ဉာဿံ၊ အန္တေ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော အယူအစွန်းတို့သို့။ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မှု၍။ မဇ္ဈေန၊ အလယ်ဖြစ်သော မဂ္ဂင်အကျင့်ဖြင့်။ တထာဂတော၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏန္တိ၊ မရဏံ ဟူသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။

(ဇာတိအစ သင်္ခါရာ အဆုံး ဝါကျတို့ကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်း အနက်သမ္ပန်။)

သိက္ခာ၊ ရဟန်း။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယတေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၏သာလျှင်။ အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အရဟတ္တ မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုဘုရား ထပ်ညှိသား၏။ ကတမံ။ ပ။ ဇရာမရဏံ

ဣတိ ဝါ၊ ဟူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အညံ၊ ပ။ ဇရာမရဏံ ဣတိ ဝါ၊ ကုန်သော။ တံ ဇီဝံ တံ သင်္ခါရံ ဣတိ ဝါ၊ ကုန်သော။ အညံ ဇီဝံ အညံ သင်္ခါရံ ဣတိ ဝါ၊ ကုန်သော။ ကာနိစိ ကာနိစိ၊ အချို၊ အချို၊ ကုန်သော။ ယာနိ တာနိ ဝိသုကာယိကာနိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ငြောင့်တို့သည်။ ယာနိ တာနိ ဝိသေဝိတာနိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော မာန်ထောင်ခြင်းတို့သည်။ ယာနိ တာနိ ဝိပုဗ္ဗိတာနိ၊ အကြင်ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်းတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိအယူတို့ကို။ ဝါ-တို့သည်။ အဿ၊ ထိုဘုရားတပည့်သည်။ ပဟိနာနိ၊ ပယ်အပ်ပြီးကုန်သည်။ ဥစ္စိန္တုမုလာနိ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိကုန်သည်။ တာလာဝတ္ထုကတာနိ၊ ထန်းပင်၏ တည်ရာ (ကျင်း) ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ အနဘာဝံကတာနိ၊ တဖန်မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ကုန်သည်။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပာဒမ္မောနိ၊ မဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သည်။ သဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

☞ (ဇာတိ အစ သင်္ခါရာ အဆုံးဝါကျများကိုလည်း ဤနည်းသမ္ပန်။)
ဗဒ္ဓမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ခုတိယ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်

☞ ၃၆- (ဤသုတ်သည် အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်နှင့်တူပြီ။)
ဆဋ္ဌံ၊ မြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-နတ္တမုသုတ်

၃၇။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ အယံ ကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ တုပ္ပာကံ၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာသည်။ န၊ မဟုတ်။ အညေသံ၊ တပါးသော သူ၏ ဥစ္စာသည်။ နပိ၊ ဟုတ်လည်း မဟုတ်။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဣဒံ သင်္ခါရံ၊ ဤကိုယ်ကို။ ပုရာဏံ၊ အဟောင်းဖြစ်သော။ ကမ္ပံ၊ ကံကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၏ဟူ၍၎င်း။ အဘိသင်္ခတံ၊ ပြုပြင်စီမံအပ်၏ဟူ၍၎င်း။ အဘိသဇ္ဇတယိတံ၊ စေ့ဆော် ကြံစည်အပ်၏ဟူ၍၎င်း။ ဝေဒနိယံ၊ ဝေဒနာ၏ အစီးအပွားဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း။ ဝဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

☞ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ တဗြ ခေါ၊ ထိုကံကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသောကိုယ်၌။ သုတဝါ၊ နာကြားအပ် သော(အာဂမ အဝိဂမ)သုတရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ပ။ နိဂ္ဂဏ္ဍထိတိ၊ ချုပ်၏ဟူသော။ (ဗေယျာလကို စာပိုဒ် ၂၇-ဣဒ္ဓိဇော) ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ- ညေဝါ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုသာလျှင်။ သာရဏံ၊ စွာ။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိ ကရာတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ယောထော်မူ၏။

သတ္တမံ၊ ခုနှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-စေတနာသုတ်

၃၈။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ ယဉ္စ စေတတိ၊ အကြင်စေ့ဆော်၏။ ယဉ္စ ပကပ္ပေတိ၊ အကြင်ကြံစည်၏။ ယဉ္စ အနုသေတိ၊ အကြင်ကိန်းအောင်း၏။ ဝေ၊ ဤကြံစည် ခြင်းစသည်သည်။ ဝိညာဏဿ၊ ကမ္မဝိညာဏ်၏။ ဋီပိယာ၊ တည်ခြင်းငှါ။ အာရပ္ပယံ၊ အကြောင်း သည်။ ယောတိ၊ ၏။

(ယဉ္ဇ ဘိက္ခုဝေ စေတေတိတိ ယံ စေတနံ စေတေတိ၊ ပဝတ္တေတိတိ အတ္ထော-စသော အဋ္ဌကထာ အလို ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယဉ္ဇ၊ အကြင်စေတနာကိုလည်း။ စေတေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ယဉ္ဇ၊ အကြင် တဏှာဗိဇ္ဇိဟူသော ကြံစည်မှုကိုလည်း။ ပကပ္ပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ယဉ္ဇ၊ အကြင်အနုသယကိုလည်း။ အနုသေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ပ။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်းဟုပေးလေ။) အာရမ္မဏေ၊ အကြောင်း သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝိညာဏဿ၊ ကမ္မဝိညာဏ်၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ ဝိညာဏေ၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ်သည်။ ပတိဋ္ဌိတေ၊ တည်သည်ရှိသော်။ ဝိဂ္ဂဋ္ဌေ၊ စည်ပင်သည် ရှိသော်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ တဖန် ဘဝအသစ်ဟုဆိုအပ်သော ဖြစ် ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အာယတိံ၊ ၌။ ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာယတိံ၊ ၌။ ဇာတိ၊ သည်၎င်း။ ဇရာမရဏံ၊ သည်၎င်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဏု ပါယာသာ၊ တို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေံ၊ သို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ နော စေ စေတေတိ၊ အကယ်၍ စေ့ဆော်အားမထုတ်အံ့။ နော စေ ပကပ္ပေတိ၊ အကယ်၍ မကြံစည်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ စေ အနုသေတိ၊ အကယ်၍ ကိန်းအောင်း သည်ဖြစ်အံ့။ တေံ၊ ဤကိန်းအောင်းခြင်းသည်။ ဝိညာဏဿ၊ ၎င်း။ ဌိတိယာ၊ ၎င်း။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယထော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ နော စေဝ စေတေတိ၊ စေ့ဆော်လည်း မစေ့ဆော်။ နော စ ပကပ္ပေတိ၊ ကြံလည်းမကြံစည်။ နော စ အနုသေတိ၊ ကိန်းလည်းမကိန်းအောင်း။ (တထော၊ ထိုအခါ၌။) တေံ၊ ဤမစေ့ဆော်ခြင်း အစရှိသည်သည်။ ဝိညာဏဿ၊ ကမ္မဝိညာဏ်၏။ ဌိတိယာ၊ တည်ခြင်း၎င်း။ အာရမ္မဏံ၊ အကြောင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာရမ္မဏေ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဝိညာဏဿ၊ ၎င်း။ ပတိဋ္ဌာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တံ(တသ္မိံ) ဝိညာဏေ၊ သည်။ အပတိဋ္ဌိတေ၊ မတည်သည်ရှိသော်။ အဝိဂ္ဂဋ္ဌေ၊ မစည်ပင်သည်ရှိသော်။ အာယတိံ၊ ၌။ ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာယတိံ၊ ၌။ ပုနဗ္ဗဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ အာယတိံ၊ ၌။ ဇာတိ၊ သည်၎င်း။ ဇရာမရဏံ၊ သည်၎င်း။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဏုပါယာသာ၊ တို့သည်၎င်း။ နိဂ္ဂဗ္ဗန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဝေံ၊ သို့။ ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

အဋ္ဌမံ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ခုတိယစေတနာသုတ်

၃၉။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယဉ္ဇ စေတေတိ၊ ၎င်း။ ပ။ တသ္မိံ ဝိညာဏေ၊ ထိုကမ္မဝိညာဏ်သည်။ ပတိဋ္ဌိတေ၊ သော်။ ဝိဂ္ဂဋ္ဌေ၊ သော်။ နာမဂ္ဂပဿ၊ နာမ်ဂုပ်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ သက်ဆင်းဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ နာမဂ္ဂပပစ္စယာ၊ ပြော၎င်း။ သဋ္ဌာယတနံ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၎င်း။) ပ။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

(ကြွင်းဝါကျကြီး ၂-ဝါကျကိုလည်း နည်းဖိုး၍ သမ္ပန်း။)

နဝမံ ကိုးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၁၀-ထတိယစေတနာသုတ်

၄၀။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဣ၊ ဝိဟရတိ၊ ဇ၊ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယဉ္စ စေတတိ၊ ဇ။ ပ။ တသ္မိံ ဝိညာဏေ၊ သညံ။ ပတိဋ္ဌိတော၊ သေဝံ။ ဝိဂ္ဂဋ္ဌေ၊ သေဝံ။ နတိ၊ ညုတ်ခြင်း (တဏှာ) သည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ နတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သေဝံ။ အာဂတိဂတိ၊ နိမိတ်သုံးပါး ထင်လာသောအားဖြင့် ရှေးရှု ဖြစ်သော် ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဝိညာဏ်၏ လာခြင်း သွားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ အာဂတိဂတိယာ၊ နိမိတ်သုံးပါး ထင်လာသောအားဖြင့် ရှေးရှုဖြစ်သော် ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဝိညာဏ်၏ လာခြင်း သွားခြင်းသည်။ သတိ၊ သေဝံ။ စုတုပပါတော၊ စုတေ ခြင်း ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ စုတုပပါတော၊ သည်။ သတိ၊ သေဝံ။ အာယတိံ၊ ဣ၊ ဇာတိ၊ သည်၎င်း။ ပ။ ဟောတိ၊ ဇ။

(ကြွင်းဝါကျကြီး ၂-ဝါကျကိုလည်း နည်းမှီး၍ သမ္ပန်။)

ဥဿံ၊ အယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

စတုတ္ထော၊ သော။ ကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုကဋ္ဌာရခတ္တိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

သုတမိဒံ၊ သုတသုတ်၎င်း။ ကဋ္ဌာရဉ္စ၊ ကဋ္ဌာရသုတ်၎င်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ဉာဏဝတ္ထုနိ၊ ဉာဏဝတ္ထုသုတ် ဒုတိယဉာဏဝတ္ထုသုတ်တို့၎င်း။ ဒေ၊ ကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ် ဒုတိယအဝိဇ္ဇာပစ္စယသုတ်တို့၎င်း။ နတုမှ၊ နတုမှသုတ် ၎င်း။ တယော၊ သုံးသုတ်ကုန်သော။ စေတနာ၊ စေတနာသုတ် ဒုတိယစေတနာသုတ် ထတိယစေတနာသုတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၅-ဂဟပတိဝဂ်

၁-ပဉ္စဝေရတယသုတ်

၄၁။ (သာဝတ္ထိယံ၊ ပ။ နိသိဒိ ပေးပြီ။) ကေပန္တံ၊ ဣ၊ နိသိန္တံ ဝေါ၊ သော။ အနာထပိတ္တိကံ၊ သော။ ဂဟပတိံ၊ အိမ်ရှင်သူဌေးကို။ ဆဂေါ၊ သည်—

ဂဟပတိ၊ အနာထပိတ်သူဌေး။ ယတော ဝေါ၊ အကြင်အခါ၌။ အရိယသာဝကဿ၊ သုဗ္ဗာ၊ ထပဉ္စု၏သန္တာန်၌။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဘယာနိ၊ သေးတို့သည်။ ဝေရာနိ၊ ရန်တို့သည်။ (ပါဏာတိပါတ စေတနာစသည်ကိုယူ။) ဝုပသန္တာနိ၊ ငြိမ်းအေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (သော၊ ထိုအရိယာသာဝကသည်။) စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ သောတာပတ္တိယဂေဟိ စ၊ အရိယာမဂ် ရေအယဉ်သို့ ရှေ့ဦးစွာ ရောက်ခြင်း၏အကြောင်း (အင်္ဂါ) တို့နှင့်။ (သောတာပန် ဖြစ်ကြောင်း အင်္ဂါတို့နှင့်သော်လည်း ပေး။) သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ အဿ၊ ထိုအရိယာသာဝကသည်။ အရိယော၊ ဖြူစင်ထန်ရှင်းသော။ ဉာယော၊ သိအပ်သော ပဋိသန္ဓေပျိုစ ကိုလည်း။ (ပဋိသန္ဓေပျိုစေ၊ စေတ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-ရိ။) ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ သုခိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်သည်။ သုပ္ပုဂ္ဂိဓိဓ္မိ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ သော၊

ထိုအရိယာသာဝကသည်။ အာကခံမာနော၊ အလိဂ္ဂိလတ်သော်။ အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အဟံ၊ သည်။ ခိဏနိရယော၊ ကုန်ပြီးသော ငွေရှိသူသည်။ ခိဏတိရစ္ဆာနုယောနိ၊ ကုန်ပြီးသော တိရစ္ဆာန်မျိုးရှိသူသည်။ ခိဏပေတ္တိဝိသယော၊ ကုန်ပြီးသော ပြိတ္တာနေရာရှိသူသည်။ ခိဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ ကုန်ပြီးသောအပါယ် ကုန်ပြီးသောဒုဂ္ဂတိ ကုန်ပြီးသောဝိနိပါတ်ရှိသူသည်။ အမ္ပိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ သည်။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ အလိုကင်းလျက် ဖရိဖရဲကျရောက်ခြင်းသဘော မရှိသော။ နိယတော၊ မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့်ပြုသော။ သမ္မောပိပရာယနော၊ အထက်မက်ဆုံးပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိသော။ သောတာပနော၊ သောတာပန်သည်။ အသ္မိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဗျာကရေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။

ကတမာနိ ပဉ္စ၊ အဘယ်ငါးပါးကုန်သော။ ဘယာနိ ဝေရာနိ၊ ဘေးရန်တို့သည်။ ဝူပသန္တာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဂဟပတိ၊ ငွေး။ ပါဏာတိပါတိ၊ သူ့ဘာထက်ကို လျှင်စွာ ချလေ့(သတ်လေ့)ရှိသူသည်။ ပါဏာတိပါတပစ္စယာ၊ သူ့အထက်ကို လျှင်စွာ ချခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမ္ပိကမ္ပိ၊ မျက်မှောက်၌လည်းဖြစ်သော။ ယံ ဘယံ ဝေရံ၊ အကြင်ဘေးရန်ကို။ ပသဝတိ၊ တိုးပွားစေ၏။ သပ္ပရာယံကမ္ပိ၊ ထမလွန်၌လည်းဖြစ်သော။ ယံ ဘယံ ဝေရံ၊ ကို။ ပသဝတိ၊ ၏။ ဝေတသံကမ္ပိ၊ စိတ်၌လည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဒေါမနဿံ၊ စိတ်နှလုံး မသာယာခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒယတိ၊ ခံစားရ၏။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဂိရုဏဿ၊ ရွှင်ကြည်သော သူ၏ သန္တာန်၌။ ဝေံ၊ သို့။ တံ ဘယံ ဝေရံ၊ ထိုဘေးရန် (စိတ်ဆင်းရဲခြင်း) သည်။ ဝူပသန္တံ၊ ငြိမ်းအေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (၁)။

ဂဟပတိ၊ ငွေး။ အဘိန္နာဒါယိ၊ မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို စိုးယူလေ့ရှိသောသူသည်။ (အကြင်လူယ်၏။) (၂)။

ဂဟပတိ၊ ငွေး။ ကာပေသုပိစ္စာစာရီ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိသောသူသည်။ (အကြင်လူယ်၏။) (၃)။

ဂဟပတိ၊ ငွေး။ မုဘာဝါဒိ၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသောသူသည်။ (အကြင်လူယ်၏။) (၄)။

ဂဟပတိ၊ ငွေး။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိ၊ ရစ်ပူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည် သေရက်ကို ဘောက်လေ့ရှိသူသည်။ (အကြင်လူယ်၏။) (၅)။

ကတမေဟိ စတုဟိ၊ အဘယ်လေးပါးကုန်သော။ သောတာပတ္တိယဂေဟိ၊ အရိယာမက် ရေအဟဉ်သို့ ရှေးဦးစွာ ရောက်ခြင်း၏ အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ ငွေး။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ သော သဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိပိ၊ ပူဇော်အတူးကို ခံထော်မှုထိုက်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟမည်ထော်မှု၏။ သော သဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ဝေထိမ်းသော ထုရားတို့ကို မစောက်မပြန် ကိုယ်ထော်ထိုင် သိထော်မှုသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သမ္မာထမ္ပုဇ္ဈေါ၊ သမ္မာထမ္ပုဇ္ဈမည်ထော်မှု၏။ သော သဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ အသိ (ဝိဇ္ဇာ) အကျင့် (ရေစာ)တို့နှင့် ပြည့်စုံထော်မှုသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရုဏသပ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရုဏသပ္ပန္နမည်ထော်မှု၏။ သော သဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုထော်မှုတတ်သော ဤ

အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊
 လောကသုံးပါးကို သိတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒု၊ လောကဝိဒု
 မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သူ မရှိသည်ဖြစ်၍ ဆုံးမထိုက်
 သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မ-
 သာရထိ၊ အနုတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ နတ်လူတို့၏
 ဆရာဖြစ်တော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္တာ ဒေဝ-
 မနုဿာနံမည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိတော်မူ
 တတ် သိစေတော်မူတတ်သော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။ သော
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးမားတော်မူသော ဤအကြောင်းကြောင့်
 လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါမည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘုရား၌။ အဝေစ္စပသာဒေန၊
 သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ။ (၁)။

သဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာ
 ဟောတော်မူအပ်ပါပေ၏။ သဂဝတော၊ ။ ဓမ္မော၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ခြင်းငှါ
 ထိုက်တော်မူပါပေ၏။ သဂဝတော၊ ။ ဓမ္မော၊ သည်။ အကာလိကော၊ အခါမလင့် အကျိုးကို
 ပေးတော်မူတတ်ပါပေ၏။ သဂဝတော၊ ။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဖဟိပဿိကော၊ လာလျှင် ရှုလျှင်
 ဟု ခေါ်ပြုထိုက်တော်မူပါပေ၏။ သဂဝတော၊ ။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဩပနေယျိကော၊ (မိမိ၏ စိတ်ထည်း
 ၌) ကပ်ယူဆောင်ထားထိုက်တော်မူပါပေ၏။ သဂဝတော၊ ။ ဓမ္မော၊ ကိ၊ ဝိညုဟိ၊ (အရိ-
 ယာ)ပညာရှိတို့သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးအသီး။ ဝေဒိတဓမ္မော၊ သိအပ် ခံစားအပ်ပါပေ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဓမ္မော၊ ၌။ အဝေစ္စပသာဒေန၊ နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ (၂)။

သဂဝတော၊ ။ သာဝကသံဃော၊ တပည့်သား သံဃာတော်သည်။ သုပ္ပုဂ္ဂိုပဇ္ဇော၊ ကောင်းစွာ
 ကျင့်တော်မူပါပေ၏။ သဂဝတော၊ ။ သာဝကသံဃော၊ သည်။ ဥပပ္ပုဂ္ဂိုပဇ္ဇော၊ ခြောင်မတ်စွာ
 ကျင့်တော်မူပါပေ၏။ သဂဝတော၊ ။ သာဝကသံဃော၊ သည်။ ဉာယပ္ပုဂ္ဂိုပဇ္ဇော၊ လျှော်ကန်စွာ
 ကျင့်တော်မူပါပေ၏။ သဂဝတော၊ ။ သာဝကသံဃော၊ သည်။ သာမိစိပ္ပုဂ္ဂိုပဇ္ဇော၊ ရိုသေစွာ
 ကျင့်တော်မူပါပေ၏။ စတ္တာရိ၊ အစုံအားဖြင့် လေးစုံကုန်သော။ ယဒိဒံ ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင်
 ပုဂ္ဂိုလ်အစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ အရေအတွက်အားဖြင့် ရှစ်ပါးကုန်သော။ ယဒိဒံ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊
 အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) သဂဝတော၊ ။ သေ သာဝကသံဃော၊ လေးစုံ
 ရှစ်ပါး ဤတပည့်သားသံဃာတော်သည်။ အာဟုနေယျော၊ အရပ်ဝေးမှ ဆောင်၍သော်လည်း
 ပူဇော်ခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏။ ပါဟုနေယျော၊ ဧည့်သည်တို့အလို ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထု
 ကိုသော်လည်း ပူဇော်ခြင်းငှါ ထိုက်တော်မူပါပေ၏။ ဒက္ခိဏေယျော၊ မြတ်သောအလှူကို ခံယူ
 တော်မူထိုက်ပါပေ၏။ အဗ္ဘလိကရထိယော၊ လက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။
 လောကဿ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် အသာအလွန်မရှိ (အမြတ်ဆုံး အသာဆုံး
 ဖြစ်)သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ်မျိုးကို စိုက်ပျိုးကြံချရာ လယ်တာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်
 မူပါပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သံဃော၊ ၌။ အဝေစ္စပသာဒေန၊ နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ။ (၃) (ဤဂုဏ်တော်နက်များ မှာထားချက်ကို မ-၁-နိဿယစာပိုဒ် ၇၄-မျက်နှာ ၄၁-၅၅။)

အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ အဝေစ္စဟိ၊ မကျိုးကုန်
 သော။ အန္တိဇ္ဇေဟိ၊ မပေါက်ကုန်သော။ အသဗ္ဗလေဟိ၊ မကျားကုန်သော။ အကပ္ပာသေဟိ၊

မပြောက်ကုန်သော။ ဘုဇိဏေဟိ၊ အလိုရှိအပ်သော သုံးစွဲခွင့်ရှိသူ (ပိုင်ရှင်) အဖြစ်ကို ပြုတတ်
 ကုန်သော။ (မ-၁-နိဿယစာပိုဒ် ၄၉၂-အမှာရှု။) ဝိညုပ္ပသစ္စေဟိ၊ ပညာရှိတို့သည် ချီးကျူး
 အပ်ကုန်သော။ အပရာမဋ္ဌေဟိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော။
 ဝါ-တစုံတယောက်သောသူသည် မစွပ်စွဲနိုင်ကုန်သော။ သမာဓိသံဝတ္တနိဏေဟိ၊ ဥပစာရသမာဓိ
 အပ္ပနာသမာဓိတို့ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ သီလတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ခေါ်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ သောတာပတ္တိယဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။ (၄)

အဿ၊ ထိုအရိယာသာဝကသည်။ အရိယော၊ ဖြစ်စင်သန်ရှင်းသော။ ကတမော စညယော၊
 အဘယ်ပရိစ္ဆာသမုပ္ပါဒ်ကို။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ သုဒ္ဓိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်အပ်သည်။
 သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ ငွေ။ ဖျံ၊ ခွံ။
 အရိယသာဝကော၊ သည်။ ပ။ မနသိ ကံဓေတိ၊ ခေါ်။ (ပေယျာလကို စာပိုဒ် ၂၇-၅၅၅ ဖော်။)
 အဿ၊ ထိုအရိယာသာဝကသည်။ အရိယော၊ သော။ အဟံ ဉယော၊ ဤပရိစ္ဆာသမုပ္ပါဒ်ကို။
 ပညာယ၊ ဖြင့်။ သုဒ္ဓိဋ္ဌော၊ သည်။ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။

(ဃတော ခေါ် စသော နိဂုံးဝါကျသည် သုတ်အစ နိဒါန်းဝါကျနှင့်တူ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ခံ
 သော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ (သုတ်အစ တေဒဝေါ စ ပြန်သတ်။)

ပဌမံ ပဌမထုတ်တည်း။

၂-ဗုဒ္ဓိယပဉ္စဝေရသမသုတ်

၄၂။ (ဤသုတ်သည် ပဉ္စဝေရသမသုတ်နှင့် အားလုံးတူပြီ။)

၃-ဗုက္ခသုတ်

၄၃။ သာဝတ္ထိယံ ခွံ။ ဝိဟရတိ၊ ခေါ်။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ သမုဒယဉ္စ၊
 ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ အတ္တင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ခြင်းကို၎င်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့ပ။ ပစ္စသောသို၊
 ကုန်ပြီ။ ဆဂေါ၊ သည်—

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗုက္ခဿ၊ ခေါ်။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ ဧက္ခဉ္စ၊
 ဧက္ခပသာဒကို၎င်း။ ဝေပ စ၊ ဝှပါခုံတို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဧက္ခဝိညာဏံ၊ ဧက္ခ
 ဝိညာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တိတ္ထံ၊ သုံးပါးတို့၏။ သင်္ဂတိ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊
 ဖဿသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ခေါ်။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။
 (သမ္ဘဝတိ၊ ခေါ်။) ဝေဒနာပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ခေါ်။) သိက္ခဝေ၊ တို့။
 အဟံ ခေါ်၊ ဤသည်ကား။ ဗုက္ခဿ၊ ခေါ်။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။

(သောဏဉ္စ ပဋိစ္စ သေည်တို့၌လည်း ဤနည်းတို့၌ပေး။)

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗုက္ခဿ၊ ခေါ်။ အတ္တင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ ဧက္ခဉ္စ၊
 ကို၎င်း။ ပ။ တဏှာ၊ သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ခေါ်။) တဿာယေဝံ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏သာလျှင်။
 အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ခေါ်။) ပ။ နိရောဓော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ်။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ ခေါ်၊ ကား။ ဗုက္ခဿ၊ ခေါ်။ အတ္တင်္ဂမော၊ တည်း။

(သောတဉ္စ ပဋိစ္စ စသည်တို့၌ ဤနည်းပုံ၌ပေး။) ဣတိ၊ ဤသို့ခံပြီးသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ (သုတ်အစ ထောဝေါ၊ ပြန်သတ်။)

ထတိယံ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-စောကသုတ်

၄၄။ (ဤသုတ်သည် ဒုက္ခသုတ်နှင့်တူ၏။ လောကဿ၊ သင်္ခါရလောက၏ ဟုပေး။ ဤမျှသာ ထူး၏။)

ထေဏ္ဏံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဉာတိကသုတ်

၄၅။ (ဝေံ မေ သုတံ ပေးပြီ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဉာတိကော၊ (နှစ်ပက်) ဆွေမျိုးတို့၌။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေ၊ ထုတ်ပြာသဘင်ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ဝေါ၊ ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ ရဟောဂထော၊ ၌။ ပဋိသတ္တနော၊ လျက်။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ တရားထူး ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဤတရားဒေသနာတော်ကို။ အဿာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ (ဧက္ခန္ဓ ပဋိစ္စ အစရှိသော အပိုဒ် ၄-ပိုဒ်ကို ပေးပြီ။) ☸

ထေန ဝေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အညတရော၊ သော။ သိက္ခ၊ သည်။ သဂဝတော၊ ၏။ ဉပဿတိ၊ အနီးကပ်၍ ကြားလောက်ရာအရပ်၌။ ငိုတော၊ တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဂဝါ၊ သည်။ ဉပဿတိ၊ အနီးကပ်၍ ကြားလောက်ရာအရပ်၌။ ငိုတံ၊ တည်သော။ တံ သိက္ခ၊ ကို။ အခုသာ ဝေါ၊ ပြန်ပြီ။ စိသ္မာန၊ ၌။ တံ သိက္ခ၊ ကို။ “သိက္ခ၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ တရားထူး ရကြောင်းဖြစ်သည့် ဤတရားဒေသနာတော်ကို။ အဿာသိ နောတိ၊ ကြား၏လော” ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ သန္တေ၊ ရား။ ဝေံ၊ ကြားပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ သိက္ခ၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ၊ ကို။ ဉက္ခဏာယံ၊ သင်ယူလော့။ ပ။ ပရိယာပုဏ္ဏာယံ၊ လေ့လာလော့။ ပ။ ဓာရေယံ၊ (နှုတ်ရ) ဆောင်ထားလော့။ သိက္ခ၊ ရဟန်း။ အယံ ဓမ္မပရိယာယော၊ သည်။ အတ္ထသံဟိတော၊ မင်္ဂလကို ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ပို၏။ ဝါ-အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ်၏။ အာရိဗြဟ္မစရိယကော၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏အစ အခြေခံတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-အညတရဗြာဟ္မဏသုတ်

၄၆။ သာဝတ္တိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ဝေါ၊ ၌။ အညတရော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိဇ္ဇော ဝေါ၊ သော။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ သဂဝန္တံ၊ ကို—

“သော ဂေါတမ၊ မ။ သော၊ ထိုခံစားသူသည်။ ကရောတိ ကိ” န ဝေါ၊ ပြုပါသလော။ သော၊ ထိုပြုသူသည်။ ပဋိသံဝေဒယတိ ကိ” န ဝေါ၊ ခံစားပါသလော” ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ထား။ “သော၊ သည်။ ကရောတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ပဋိသံဝေဒယတိ ဝေါ၊ ၏” ဟူသော။ အယံ၊ ဤအယူဝါဒသည်။ ဧကော၊ တခုသော။ အန္တေ၊ အစွန်းတည်း။

“ဘော ဂေါတမ၊ မ။ အညော၊ ခံစားသ္မု တပါးသော သူသည်။ ကရောတိ ကိံ ပန၊ ပြုပါသလော။ အညော၊ ပြုသ္မု တပါးသော သူသည်။ ပဋိသံဝေဒယတိ ကိံ ပန၊ ခံစားပါသလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်ပြန်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ “အညော၊ သည်။ ကရောတိ၊ ၎င်း။ အညော၊ သည်။ ပဋိသံဝေဒယတိတိ ခေါ၊ ၎င်း” ဟူသော။ အယံ၊ သည်။ ဝုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အန္တော၊ တည်း။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ ဧတေ တေ ဥသော အန္တော၊ ဤနှစ်ခုသော အယုဝါဒအစွန်းတို့သို့။ အနုပက္ခ၊ မကပ်ရောက်မှ၍။ မဇ္ဈေန၊ အလယ်ကျင့်စဉ် မဂ္ဂင်လမ်းဖြင့်။ တထာဂတော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကိံ။ ဒေသေတိ၊ ၎င်း။ (အကြောင်းပေးပြီ။) ☸

(ဝေံ ဝုတ္တေ စသည်ကို သဂါတာဝဂ္ဂသံယုတ် အရဟန္တဝန် နေဉာနိသုတ် ၁၈၇-ပိုဒ်၌ ရှိသမျှနိ။)

ဆဋ္ဌံ၊ မြောက်ခုမြောက်သော ဆုတ်တည်း။

၇-ဇာတုသောသီသုတ်

၄၇။ သာဝုတ္တိယံ၊ နှံ။ ပ။ ဇာတုသောသီ၊ ဇာတုသောသီ မည်သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ သဂဝန္တံ၊ ကိံ။ “ဘော ဂေါတမ၊ မ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ ကိံ န ခေါတိ၊ ရှိပါသလော” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ ပ။ အန္တော၊ တည်း။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ နတ္ထိ ကိံ ပန၊ မရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ ပ။ အန္တော၊ တည်း။ (အကြောင်းတူပြီ။)

သတ္တမံ၊ ခုနှစ်ခုမြောက်သော ဆုတ်တည်း။

၈-လောကာယတိကသုတ်

၄၈။ (တူးရာကိုသာ ဝေးအံ့။) လောကာယတိကော၊ လောကာယတကျမ်း၌ ပြုအပ်ပြီးသော လောကျက်ခြင်းရှိသော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပ။ ဧတံ၊ ကိံ။ အဝေါ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ “သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိတိ ခေါ၊ ရှိ၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအယုဝါဒသည်။ ဇေဋ္ဌံ၊ ရွှေဦးစွာသော။ လောကာယတံ၊ ဗာလပုထုဇွန်တို့ ကြံဆအပ်သော မိစ္ဆာအယုတ်တည်း။

☸ ဘော ဂေါတမ၊ မ။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ နတ္ထိ ကိံ ပန၊ လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ “သဗ္ဗံ၊ သည်။ နတ္ထိတိ ခေါ၊ မရှိ” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ ဝုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ လောကာယတံ၊ တည်း။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ဧကတ္ထိ ကိံ န ခေါ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ “သဗ္ဗံ၊ သည်။ ဧကတ္ထန္တိ ခေါ၊ ၎င်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော။ လောကာယတံ၊ တည်း။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ ပုထုတ္ထိ ကိံ ပန၊ အသိသီးသော သဘောရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ “သဗ္ဗံ၊ သည်။ ပုထုတ္ထန္တိ ခေါ၊ ၎င်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ ဇေဋ္ဌံ၊ လေးခုမြောက်သော။ လောကာယတံ၊ တည်း။ (အကြောင်း ပေးပြီ။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော ဆုတ်တည်း။

၉-အရိယသာဝကသုတ်

၄၉။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ၊ ဝိဟရတိ၊ ခါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုထဝတော၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော (အာဂမ အဓိဂမ) သုတရုံသော။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယသာဝက၏။ “ကိံ န ခေါ၊ အသ္မိ နည်း။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ်အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်သော်။ ကိံ၊ အဘယ် အကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကိဿ၊ အဘယ်အကြောင်း၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကိံ၊ အဘယ် အကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ်အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ပ။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ် အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်သနည်း”ဟူသော။ ဝေံ၊ ဤအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ သုထဝတော၊ သော။ အရိယသာဝကဿ၊ ခါ။ အပရပစ္စယာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မှ တပါးသော အကြောင်း မရှိသောကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ “ဣမသ္မိံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ ဣမဿ၊ ဤအကြောင်း ၏။ ဥပ္ပါဒါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ခါ။ ပ။ ဇာတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ခါ”ဟူသော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ သော၊ တိအရိယသာဝကဿ။ “အယံ လောကော၊ ဤလောကသည်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ သမုဒယတိတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လှ၏”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

(န ဘိက္ခဝေ စသော ဝါကျနှင့် အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ စသော ဝါကျတို့ကို အနုယဝါကျ မှီး၍ ပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော ခေါ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ဝေံ၊ သို့။ လောကဿ၊ လောက၏။ သမုဒယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ အတ္တကံ၊ ချုပ်ခြင်းကို၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ မှန်သောအတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ ခါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ အရိယသာဝကော၊ ကိံ။ ပ။ တိဇ္ဇတိ ဣတိပိ၊ တည်၏ဟူ၍၎င်း။ (ပေယျာဏကို စာပိုဒ် ၂၇-၅၅၅-ပေ။) ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ခုတိယအရိယသာဝကသုတ်

၅၀။ (ဤသုတ်သည် အရိယသာဝကသုတ်နှင့် အလုံးစုံ တူ၏။)

စာမံ၊ ထပ်ရပြန်သော သုတ်တည်း။

ပဉ္စမော၊ သော။ ဂဟပတိဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုဂဟပတိဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါန်းကား—

ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဧဒ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ပဉ္စဝေရဿယာ၊ ပဉ္စဝေရဿယသုတ်၊ ခုတိယ ပဉ္စဝေရဿယသုတ် တို့၎င်း။ ဝုက္ခံ၊ ဝုက္ခသုတ်၎င်း။ လောကော၊ လောကသုတ်၎င်း။ ဉာဏိကံ၊ ဉာဏိကသုတ်၎င်း။ အညထရံ၊ အညထရဗြာဟ္မဏသုတ် ၎င်း။ ဇာဏုသောဏီ၊ ဇာဏုသောဏီသုတ်၎င်း။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်သုတ်မြောက်ဖြစ်သော။ လောကာယတိကေန လောကာယတိကံ၊ လောကာယတိကသုတ်၎င်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။

ဒေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂိယသာဝကော၊ အဂ္ဂိယသာဝကသုတ် ဒုတိယအဂ္ဂိယသာဝကသုတ်
လှိုင်းကည်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်ဟူ၍။ ပလ္လစ္စတိ၊ ထိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤလည်းတည်း။

၆-ဓုက္ခဝဂ်

၁-ပရိဝိမံသနသုတ်

၅၁။ (ဝေံ မေ သုတံ။ ပ။ ပစ္စယောသု ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းသည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသောအားဖြင့်။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ။ ဓုက္ခက္ခယာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ
၏ ကုန်ခန်းခြင်းငှါ။ ပရိဝိမံသမာနော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှသော
အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ပရိဝိမံသေယျ န ခေါတိ၊ စူးစမ်း ဆင်ခြင်ရာသနည်း”ဟူသော။ တေ၊ ဤ
စကားကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။
ဘဂဝံဗူလကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းမှလွတ်ပါကုန်၏။ ဘဂဝံနေတ္ထိကာ၊ မြတ်စွာဘုရား
သာလျှင် ဆောင်တတ်သူရှိပါကုန်၏။ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ
ရှိပါကုန်၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝတာ၊ စင်စစ်။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါကုန်၏။ တေယ
တာသံတဿ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သော တရားဒေသနာတော်၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။
ဘဂဝန္တညေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်အားသာလျှင်။ ပဋိတာတု၊ ထင်လှာစေတော်မူပါ။ (အမှာကို
မ ၁၊ နိဿယ မဟာဓမ္မသမာဒါနသုတ် စာပိုဒ် ၄၇၃-၅ပါ။)

ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (တရားတော်ကို)။ ယုတု၊ ကြားနာရ၍။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
တို့သည်။ ဓာရေယန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။ (တေန ဟိ။ ပ။ ပစ္စယောသု၊
ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣ၊ ဤသာသနာ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရိဝိမံသမာနော၊ သော်။ လောကော၊
လောက၌။ အနေကဝိခံ၊ များသောအပြားရှိသော။ နာနပ္ပကာရကံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော။
ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းဟူသော။ ယံ ခေါ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်ဆင်းရဲသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြစ်၏။
ဣဒံ ခေါ ဒုက္ခံ၊ ဤဆင်းရဲသည်။ ကိ နိဒါနံ န ခေါ၊ အဘယ်လျှင် နိဒါန်းရှိသနည်း။ ကိ သမုဒယံ၊
အဘယ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း။ ကိ ဇာတိကံ၊ အဘယ်လျှင် ဇစ်မြစ်ရှိသနည်း။ ကိ ပဘဝံ၊
အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ်အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကိသ္မိံ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိတိ၊
မဖြစ်သနည်းဟူ၍။ ပရိဝိမံသတိ၊ ခေါ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပရိဝိမံသမာနော၊ သော်။ “လောကော၊
၌။ အနေကဝိခံ၊ သော။ နာနပ္ပကာရကံ၊ သော။ ဇရာမရဏံ၊ သော။ ယံ ခေါ ဣဒံ ဒုက္ခံ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ခေါ။ ဣဒံ ခေါ ဒုက္ခံ၊ သည်။ ဇာတိနိဒါနံ၊ ဇာတိလျှင် နိဒါန်းရှိ၏။ ဇာတိသမုဒယံ၊ ခေါ။
ဇာတိဇာတိကံ၊ ခေါ။ ဇာတိပုဘဝံ၊ ခေါ။ ဇာတိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ခေါ။ ဇာတိယာ၊ သည်။ အသတိ၊ မဖြစ်လတ်သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိတိ၊
မဖြစ်”ဟူ၍။ ဝေံ သ္မိံ။ ပဇာနာတိ၊ ခေါ။

သော၊ သည်။ ဇရာမရဏံ၊ ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ခေါ။ ဇရာမရဏံသမုဒယံ၊ ကိုလည်း။ ပဇာ-
နာတိ၊ ခေါ။ ဇရာမရဏံနိရောဓော၊ ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ခေါ။ ဇရာမရဏံနိရောဂေါမိနိ၊ သော။

ဟာ စ ပဋိပဒါ၊ အကြင်အကျင့်သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) တဉ္စ၊ ထိုအကျင့်ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ဇါ။ တထာ ပဋိပနော စ၊ ထိုသံသည့်အတိုင်းကျင့်သော ရဟန်းသည်လည်း။ အနုဒ္ဓမ္မစာရိ၊ (နိဗ္ဗာန်) ထရားသို့ အစဉ်လိုက်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းကို။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲ၏ကုန်ခြင်းငှါ။ ဇရာမရဏနိရောဓာယ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပနော၊ ကျင့်သောရဟန်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

(ဇာတိအစ သင်္ခါရအဆုံးရှိသော ပါဠိတို့ကို ဤနည်းကိုမှီး၍ အနက်ပေး။ အထာပရံ၊ ထိုမှတပါး ဟု ပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ အဝိဇ္ဇာသို့ကပ်ရောက်သော။ အယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုညံ သင်္ခါရံ၊ ပုညာဘိသင်္ခါရ (ကာမကုသိုလ်၊ ရူပကုသိုလ်=စေတနာ ၁၃-ပါး)ကို။ စေ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အကယ်၍ ပြုလုပ်အံ့။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ပုညပကံ၊ (ကာမ၊ ရူပ) ကုသိုလ်သို့ ကပ်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ အပုညံ သင်္ခါရံ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ (အကုသိုလ် စေတနာ ၁၂-ပါး) ကို။ စေ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အံ့။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အပုညပကံ၊ အကုသိုလ်သို့ ကပ်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ အာနေဉ္စံ သင်္ခါရံ၊ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရ (အရူပ ကုသိုလ် စေတနာ ၄-ပါး)ကို။ စေ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အံ့။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အာနေဉ္စပကံ၊ အရူပကုသိုလ်သို့ ကပ်ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထော ခေါ်ဘိက္ခုနော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝါ-ဇါ။ အဝိဇ္ဇာ၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိသော မောဟသည်။ ဝါ-ကို။ ပယိနာ၊ ပယ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ဝိဇ္ဇာ၊ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ၊ အဝိဇ္ဇာကိုကပ်ဆုပ်ခြင်း (ပယ်ခြင်း)ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ၊ ဝိဇ္ဇာ၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့်။ ပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ နေဝ အဘိသင်္ခရေတိ၊ မပြုလုပ်။ အပုညာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ န အဘိသင်္ခရေတိ၊ လုပ်။ အာနေဉ္စာဘိသင်္ခါရံ၊ ကို။ န အဘိသင်္ခရေတိ၊ လုပ်။ အနဘိသင်္ခရေန္တော၊ မပြုလုပ်သည်ရှိသော်။ အနဘိသဉ္စေတယန္တော၊ မစေ့ဆော်သည်ရှိသော်။ လောကေ၊ ၌။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ။ န ဥပါဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း။ အနုပါဒိယံ၊ မစွဲလမ်းသည်ရှိသော်။ န ပရိတဿတိ၊ မတပ်မက်။ အပရိတဿံ၊ မတပ်မက်သည်ရှိသော်။ ပစ္စတ္တညေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ကိလေသာငြိမ်း၏။ “ဇာတိ၊ သည်။ ပ။ န ဣတိ၊ မရှိ”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ သ်၏။ (ဆင်ခြင်၏ ဟူလို။)

သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သုခံ ဝေဒနံ၊ သုခဝေဒနာကို။ စေ ဝေဒယတိ၊ အကယ်၍ ခံစားအံ့။ “သာ၊ ထိုသုခဝေဒနာသည်။ အနိစ္စာတိ၊ မပြု”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇါ။ “အနုဇ္ဈောသိတာတိ၊ မျှိုမတတ် မစွဲလမ်းအပ်”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇါ။ “အနဘိနန္ဒိတာတိ၊ မနှစ်သက်အပ်”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇါ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ဇါ။ သော၊ သည်။ သုခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ စေ ဝေဒယတိ၊ အံ့။ နံ၊ ထိုသုခဝေဒနာကို။ ဝိသံယုတ္တော၊ တဏှာ ခိဋ္ဌိတို့နှင့် မဟုတ်သည် ဖြစ်၍။ ဝေဒယတိ၊ ဇါ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပ။ ဝေဒယတိ၊ ဇါ။

သော၊ သည်။ ကာယပရိယန္တိကံ၊ ကိုယ် (ပဉ္စေခါရကာယ) အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားသည်ရှိသော်။ “ကာယပရိယန္တိကံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမိတိ၊ ခံစား၏”ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ဇါ။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ၊ အသက် (မနောခါရ) အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ဇါ။ “ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ သေမါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဇီဝိတက္ခယာ၊ အသက်

၏ ကုန်ခန်းခြင်းမှ။ ဥဗ္ဗံ၊ အထက်၌။ ဣဝေ၊ ဤဘဝ၌သာလျှင်။ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ၊ အလုံးစုံသော ဝေဒနာတို့သည်။ အနဘိနန္ဒိတာနိ၊ မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိတိဘဝိဿန္တိ၊ ငြိမ်းပျောက် ကုန်လတ္တံ့။ သရိရာနိ၊ အရိုးစုခတ် ကိုယ်ကောင်တို့သည်။ အဝသိဿန္တိတိ၊ ကြွင်းကျန်ကုန် လတ္တံ့။ ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ကုမ္ဘကာရပါကာ၊ အိုးထိန်းသည်တို့၏ ဆိုးဖုတ် ရုတ်မှ။ ဥဏှံ၊ ပူသော။ ကုမ္ဘံ၊ အိုးကို။ ဥဗ္ဗရိတွာ၊ ထုတ်နုတ်ဆောင်ယူ၍။ သမေ၊ ညီညွတ်သော။ ဘူမိဘာဂေ၊ မြေအပြင်၌။ ပဋိသိဿယျ၊ တဖန် (ပျာအုံး၍) ထားရာ၏။ တတြ၊ ထိုသို့ထားရာ၌။ ယာယံ ဥသ္မာ၊ အကြင်အပူငွေသည်။ (အတ္တိ၊ ၎င်း။) သာ၊ ထိုအပူငွေသည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌ သာလျှင်။ ဝုပသမေယျ၊ ငြိမ်းပျောက်ရာ၏။ ကပလ္လာနိ၊ အိုးခွက်တို့သည်။ အဝသိဿယျ၊ သေယျထာပိ၊ ကြွင်းကျန် တည်နေကုန်ရာသက်သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုငါဘုရား မိန့်တော်မူမည့်စကားကို။ ကိံ မညထ၊ အသို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ဝိကာသဝေ၊ ကုန်ခန်းပြီးသော အာသဝရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပညာသိသင်္ခါရံ ဝါ ကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရေယျ အပိ န ခေါ၊ ပြုလုပ်ရာသလော။ အပညာဘိသင်္ခါရံ ဝါ ကိုလည်း။ ပ။ အာနေဉ္ဇာဘိသင်္ခါရံ ဝါ ကိုလည်း။ အဘိသင်္ခရေယျ အပိ န ခေါ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ပေးထော်မှု၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေ၊ ဤအမေးစကားသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ သဗ္ဗသော ဝါ ပန၊ အလုံးစုံအားဖြင့်ကား။ ဝါ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အသထိ၊ မရှိကုန်လတ်သော်။ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာထံ၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာထံ သည်။ ပညာယေထု အပိ န ခေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ ၎င်း။ (နော ဟေတံ ဘန္တေ ပေးပြီ၊ နာမဂ္ဂပံ အစ ဧရာမရထံ အဆုံးရှိသော ဝါကျများကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီး၍ သမ္ပန်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရ သာရ၊ ကောင်းစု-ကောင်းစု။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေ၊ ဤ (အကြောင်း တရားမရှိလျှင် အကျိုးတရားမဖြစ်ဟူသော) စကားသည်။ ဝေ၊ ဤအခြင်းအရာအတိုင်းတည်း။ တေ၊ ဤစကားသည်။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ န၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သဂ္ဂဟထ၊ ယုံကြည်ကြကုန်လော့။ အဓိမုစ္ဆထ၊ ဆုံးဖြတ်ကြကုန် လော့။ ဣ၊ ဤစကား၌။ နိက္ခဝါ၊ ယုံမှားမရှိကုန်သည်။ နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆာ၊ တွေးထောင့်ခြင်းမရှိကုန် သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကုန်လော့။ ဒေဝေ၊ ဤအကြောင်းတရားမရှိလျှင် အကျိုးတရားမဖြစ်ခြင်း (နိဗ္ဗာန်) သည်သာလျှင်။ စုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တေတိ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားတည်းဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (သုတ်အစပြန်သတ်။)

ဣမံ၊ ဣဒေထံတည်း။

၂၂ ပါးဒါနသုတ်

၅၂။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပါဒါနိယေသု၊ ဥပါဒါနိတို့၏ အစီး အပွား (အကြောင်းအရာ) ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တေဘူမကတရားတို့၌။ အသဘာပိပသိ- နော၊ သာယာဇွယ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုထောင့်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ တထာ၊ တထာသည်။ ပဝဇုတိ၊ ထိုးပွား၏။ (တထာပစ္စယာ ဥပါဒါနိစသည် ပေးပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာဥပမာကို မိန့်တော်မူအံ့။ ဒသန္တံ ဝါ ကဋ္ဌဝါဟာနံ၊ ဆယ်ဝါဟကုန်သော ထင်းတို့၏၎င်း။ ဝိသာယ ဝါ ကဋ္ဌဝါဟာနံ၊ ဝါဟနုတ်ဆယ်သော ထင်းတို့၏၎င်း။ တိံသာယ ဝါ ကဋ္ဌဝါဟာနံ၊ ဝါဟ သုံးဆယ်သောထင်းတို့၏၎င်း။ စတ္တာရိသာယ ဝါ ကဋ္ဌဝါဟာနံ၊ ဝါဟ လေးဆယ်သောထင်းတို့၏၎င်း။ မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော၊ ကြီးလှစွာသော မီးပုံသည်။ ဇလေယျ၊ တောက်ပရာ၏။ တတြ၊ ထိုမီးပုံကြီး၌။ ပုရိသော၊ ဟောကျိးသည်။ ကာလေန ကာလံ၊ (မီးအား နည်းရာ) တခါတခါ၌။ သုက္ခာနိ၊ ခြောက်သွေ့ကုန်သော။ တိဏာနိ စေတ၊ မြက်တို့ကိုလည်း။ ပက္ခံ ပေယျ၊ ထည့်ရာ၏။ သုက္ခာနိ၊ ကုန်သော။ ဂေါမဟာနိ စ၊ နွားချေးတို့ကိုလည်း။ ပက္ခံပေယျ၊ ရာ၏။ သုက္ခာနိ၊ ကုန်သော။ ကဋ္ဌာနိ စ၊ ထင်းတို့ကိုလည်း။ ပက္ခံပေယျ၊ ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့လျှင်။ သောမဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော၊ ထိုမီးပုံကြီးသည်။ တဒါဟာရာ၊ ထိုမြက်၊ ထင်း၊ နွားချေး ဟူသော မီးစာ (အကြောင်း) ရှိသည်ဖြစ်၍။ တဒုပါဒါနော၊ ထိုမြက်၊ ထင်း၊ နွားချေးဟူသော လောင်စာ (အကြောင်း) ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိရံ၊ ကြာမြင့်စွာသော။ ဒီဏံ၊ ရှည်လျားစွာသော။ အဓ္မိနံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ဇလေယျ၊ တောက်ပရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပါဒါနိယေသု၊ ဥပါဒါနိတို့၏ အစီးအပွား (အကြောင်းအာရုံ) ဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မေသု၊ တေဘူမကတရားတို့၌။ အာဒိနဝါနုပသိနော၊ အပြစ်ကို အဝန်ဝန်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ ၏ (သန္တာန်၌)။ ထဏှာ၊ သည်။ နိဂဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ (ထဏှာနိရောဓာ စသည် ပေးပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဒသန္တံ ဝါ ကဋ္ဌဝါဟာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ပ။ ဇလေယျ၊ ရာ၏။ တတြ၊ ထိုမီးပုံကြီး၌။ ပ။ ပက္ခံပေယျ၊ မထည့်ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ဟိ၊ လျှင်။ သောမဟာအဂ္ဂိ- ကဋ္ဌော၊ သည်။ ပုရိမဏ၊ ရွေး၍ဖြစ်သော။ ဥပါဒါနဿ စ၊ လောင်စာ၏လည်း။ ပရိယာဒါနာ၊ ကုန်သွားခြင်းကြောင့်။ အညဿ စ၊ တပါးသောလောင်စာကိုလည်း။ အနုပဟာရာ၊ မထည့် မပို့ ဆောင်ခြင်းကြောင့်။ အနာယာရာ၊ မီးစာလောင်စာမရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗာယေယျ၊ ငြိမ်းပျောက် ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဇုတိယံ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-သံယောဇနသုတ်

၅၃။ (သာဝတ္ထိယံမှ သမုဒယော ဟောတိ အထိ ရွှေသုတ်နှင့်တူ၏။ သံယောဇနိယေသု၊ သံယော ဇနိတို့၏ အစီးအပွား (အကြောင်းအာရုံ) ဖြစ်ကုန်သောဟု ပေးသည်သာထူး၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ တေလပုဒိပေါ၊ ဆီမီးသည်။ တေလဉ္စ၊ ဆီကိုလည်း။ ပုရိစွာ စွဲ၍။ ဝဋ္ဋိဉ္စ၊ မီးစာကိုလည်း။ ပုရိစွာ ၍။ ဈာယေယျ၊ တောက်ပရာ၏။ တတြ၊ ထိုဆီမီး၌။ ပုရိသော၊ သည်။ ကာလေန ကာလံ၊ (ဆီအားနည်းရာ၊ မီးစာအားနည်းရာ) တခါတခါ၌။ တေလံ၊ ဆီကို။ အာသိဇ္ဇေယျ၊ လောင်းထည့်ရာ၏။ ဝဋ္ဋိံ ၊ မီးစာကို။ ဥပသံဟရေယျ၊ ကပ်ဆောင်တပ်ထည့်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ဟိ၊ လျှင်။ သော တေလပုဒိပေါ၊ ထိုဆီမီးသည်။ တဒါဟာရာ၊ ထိုဆီ မီးစာ ဟူသော အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ တဒုပါဒါနော၊ ထိုဆီ မီးစာဟူသော လောင်စာရှိသည်ဖြစ်၍။

စိရံ၊ သော၊ ဝိဿံ၊ သော၊ အဒ္ဓါနံ၊ လုံး၊ ဇလေယျ၊ ဘုရား၊ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာ
လျင်။ ဟ၊ ဟောတိ၊ ဇ။ (ပဋိလောမဝါကျများကိုလည်း နည်းမှီး၍ အနက်သမ္ပန်လေ။)

တထိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-စုတိယသံယောဇနသုတ်

၅၄။ (ဤသုတ်သည် ရှေးသုတ်နှင့်တူပြီး နိဒါန်းဝါကျမပါသည်သာ ထူး၏။)

တေတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-မဟာရုက္ခသုတ်

၅၅။ (သာဝတ္ထိယံမှ သမုဒယောတိ အထိပေးပြီး။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ၊ မဟာ-
ရုက္ခော၊ သစ်ပင်ကြီးသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တဿ၊ ထိုသစ်ပင်ကြီး၏။ ယာနိ စေဝ မူလာနိ၊
အကြင်အမြစ်တို့သည်လည်း။ အခောကမာနိ၊ အောက်သို့ဆင်းသွားကုန်၏။ ယာနိ စ မူလာနိ၊
အကြင်အမြစ်တို့သည်လည်း။ တိရိယကမာနိ၊ သေး(ဘိလ)သို့ ခြာသွားကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သော။ တာနိ၊ ထိုအမြစ်တို့သည်။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့။ ဩဇံ၊ အဆီကို။ အဘိဟရန္တိ၊ ရှေးရှု
ပို့ဆောင်ကုန်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေံ ဟိ၊ လျှင်။ သော မဟာရုက္ခော၊ ထိုသစ်ပင်ကြီးသည်။ တဒါ-
ဟာရော၊ ထိုအမြစ်ဟူသော အမှီရှိသည်ဖြစ်၍။ စိရံ၊ သော၊ ဝိဿံ၊ သော၊ အဒ္ဓါနံ၊ လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊
တည်ရာ၏။ (ဝေမေဝ ခေါ စသည် ပေးပြီး။)

(ဥပါဒါနိယေသုမှ နိဗ္ဗေဝော ဟောတိ အထိ ပေးပြီး။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ၊ မဟာရုက္ခော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇ။) အထ၊ ထိုနောက်၌။
ပုရိသော၊ သည်။ ကုဒ္ဓါလပိဋကံ၊ ပေါက်တူး၊ ချင်းတောင်းကို။ အာဒါယ၊ ဟူဆောင်၍။
အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တံ ဓူကံ၊ ထိုသစ်ပင်ကို။ မူလေ၊ အမြစ်၌။
ဆိန္နေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ မူလံ၊ အမြစ်ကို။ ဆိန္နိတု၊ ဖြတ်ပြီး၍။ ပလိခဏေယျ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
တူးရာ၏။ ပလိခေတိတု၊ ထက်ဝန်းကျင်မှတူးပြီး၍။ မူလာနိ၊ အမြစ်ဟူသမျှတို့ကို။ ဥဒ္ဓရေယျ၊
ထုတ်နှုတ်ဆောင်ယူရာ၏။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။ ဥသိရနာဠိမတ္တာနိပိ၊ ပန်းရင်း
ကြာရိုးမျှရှိသော အမြစ်တို့ကိုသော်လည်း။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ရာ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။
တံ ဓူကံ၊ ထိုသစ်ပင်ကို။ ဓတ္တာဓတ္တိကံ၊ အပိုင်းပိုင်းအပြတ်ပြတ်။ ဆိန္နေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ ဓတ္တာဓတ္တိကံ၊
အပိုင်းပိုင်းအပြတ်ပြတ်။ ဆိန္နိတု၊ ဖြတ်ပြီး၍။ ဖာလေယျ၊ ခဲ့ရာ၏။ ဖာလေတု၊ ခဲ့ပြီး၍။ သက-
လိကံ သကလိကံ၊ အခြမ်းခြမ်း အစိတ်စိတ်။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ သကလိကံ သကလိကံ၊ အခြမ်း
ခြမ်း အစိတ်စိတ်။ ကရိတု၊ ပြုပြီး၍။ ဝါတာတပေ၊ လေနေပူ၌။ ဝိသောသေယျ၊ ခြောက်သွေ့စေရာ
၏။ ဝါတာတပေ၊ လေနေပူ၌။ ဝိသောသေတု၊ ခြောက်သွေ့စေပြီး၍။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးဖြင့်။ ဥဟေယျ၊
တိုက်ရာ၏။ အဂ္ဂိနာ၊ မီးဖြင့်။ ဥဟေတု၊ တိုက်ပြီး၍။ မသိံ၊ မီးသွေး(ပျာ)ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။
မသိံ၊ မီးသွေး(ပျာ)ကို။ ကရိတု၊ ပြုပြီး၍။ မဟာဝါတေ ဝါ၊ ကြီးသောလေထဲ၌မူလည်း။ ဩဇ-
ဏေယျ၊ လွှင့်ပစ်ရာ၏။ သိဓသောထာယ၊ ယျင်မြန်သော ရေအဟည်ရှိသော။ နဒိယာ ဝါ၊ မြစ်၌
မူလည်း။ ပဝါဟေယျ၊ မျောရာ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေံ ဟိ၊ လျှင်။ သော မဟာရုက္ခော၊ ထိုသစ်ပင်
ကြီးသည်။ ဥဒ္ဓိန္ဒပူလော၊ အကြင်မရှိဖြစ်အပ်ပြီးသော အမြစ်ရှိသည်။ တာလာဝတ္ထုကထော၊

ထန်းပင်၏တည်ရာ(ကျင်း)ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးသည်။ အနဘာဝံကတော၊ တပန်မပြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး
သည်။ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပါဒဓမ္မော၊ မပြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောရှိသည်။ အဿ၊ ပြစ်ရာ၏။
(ဝေဓမဝ ခေါ် စသည် ပေးမြဲ။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ခုတိယမဟာခုကွသုတ်

၅၆။ (ဤသုတ်သည် ရှေးသုတ်နှင့်တူပြီ၊ နိဒါန်းဝါကျမပါသည်သာ ထူးခြား၏။)
ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-တရုဏခုကွသုတ်

၅၇။ (သာဝတ္ထိယံမှ သမုဒယော ဟောတိ အထိ ပေးမြဲ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယုတာပိ၊ အံ။ တရုဏော၊ နုပျို (ငယ်) သော။ ဝုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။
(အတ္ထိ၊ ၏။) ပုရိသော၊ သည်။ တဿ၊ ထိုသစ်ပင်ငယ်၏။ မူလာနိ၊ အမြစ်တို့ကို။ ကာလေန ကာလံ၊
(သင့်လျော်ရာ) တခါတခါ၌။ ပလိမဇ္ဇေယျ၊ သုတ်သင်ရာ၏။ ကာလေန ကာလံ၊ (သင့်
လျော်ရာ) တခါတခါ၌။ ပံသု၊ မြေမှုံကို။ ဒဒေယျ၊ တည့်ပေးရာ၏။ ကာလေန ကာလံ၊ (သင့်
လျော်ရာ) တခါတခါ၌။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ဒဒေယျ၊ လောင်းပေးရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ဟိ၊ လျှင်။
တရုဏော၊ နုပျို (ငယ်) သော။ သော ဝုက္ခော၊ ထိုသစ်ပင်သည်။ တဒါဟာရာ၊ ထိုမြေ ရေဟူသော
အစာ (အကြောင်း) ရှိသည်ဖြစ်၍။ တဒုပါဝါနော၊ ထိုမြေ ရေဟူသော အမှီရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝုပ္ပိ၊
ကြီးပွားခြင်းသို့။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ကျယ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။
(ဝေဓမဝ ခေါ် စသည် ပေးမြဲ။)

(ပဋိလောမဝါကျများကိုလည်း နည်းပိုး၍ သမ္ပန်။)

ဆဋ္ဌမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-နာမဂ္ဂပသုတ်

၅၈။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံယောဇနိယေသု၊ သံယောဇဉ်တို့၏
အာရုံဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ အဿာဒါနုပဿိနော၊ သာယာဖွယ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့
ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောသူ၏ သန္တာန်၌။ နာမဂ္ဂပဿ၊ နာမ်ရှုပ်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ သက်
ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (နာမဂ္ဂပပစ္စယာစသည် ပေးမြဲ။)

(သေယုတာပိစသော ဥပမာနဝါကျ ဥပမေယျဝါကျများနှင့် ပဋိလောမ ဝါကျများကိုလည်း
နည်းပိုး၍ သမ္ပန်။)

ဆဋ္ဌမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဝိညာဏသုတ်

၅၉။ (ဤသုတ်လည်းမထူးပြီ။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဏ်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ သက်ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟုသမ္ပန္နံ။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-နိဂါနသုတ်

၆၀။ ကော၊ သော။ သမယံ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုဋ္ဌသု၊ ကုဋ္ဌတိုင်းတို့၌။ ကမ္မာသဓမ္မံ နာမံ၊ ကမ္မာသဓမ္မမည်သော။ ကုဋ္ဌနံ၊ ကုဋ္ဌတိုင်းသားတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံးသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုနိဂုံး၌။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ်၊ ဌံ။ ပ။ အာယတ္တာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တိ၊ ကိ။ “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အစ္စရိယံ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီးဖွဲ့ချီးထိုက်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဗ္ဘုတံ၊ မပြစ်စဘူး အဦးအသစ်ဖြစ်ပေစွ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ ယာဝ ဂမ္ဘီရော စ၊ အလွန်နက်လည်းနက်၏။ ဂမ္ဘီရဝသာသော စ၊ နက်လည်းနက်ယောင်ရှိ၏။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ မေ၊ တပည့်တော်၏ဉာဏ်၌။ ဥတ္တာနကုတ္တာနကော ဝိယ၊ အလွန် တိမ် (ပေါ်လွင်) သကဲ့သို့။ ခါယတိတိ၊ ထင်လွှာပါ၏” ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ပြီ။

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဝေ၊ ဤသို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ ဝေ၊ ဤသို့။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ အယံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဂမ္ဘီရော စေဝ၊ နက်လည်းနက်၏။ ဂမ္ဘီရဝသာသော စ၊ နက်လည်းနက်ယောင်ရှိ၏။ အာနန္ဒ၊ န္ဒာ။ တေဿ ဓမ္မဿ၊ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ထရားကို။ အနန္တဗောဓာ (ဉာတပရိညာ အစွမ်းအားဖြင့်) အဖန်ဖန်မသိခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ (တိရုဏပရိညာ၊ ပယာနပရိညာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ ဝေ၊ ဤသို့ များပြားလှစွာသော။ အယံ ပစာ၊ ဤသတ္တဝါသည်။ တန္တာကုလကဇာတာ၊ ချည်ဝင်၊ ချည်ထွေး ကဲ့သို့ဖြစ်သော ချည်ထွေးခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ- ချည်ထွေးသောမိစ္ဆာချည်သဖွယ်ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ကုလကဏ္ဍိကဇာတာ၊ ယက်ကန်းသည်တို့၏ အစာတင်ထားသောချည်ထိုး ချည်မျှင် သဖွယ်ဖြစ် သည်ဖြစ်၍။ ဝါ- ငှက်ထိုက်သဖွယ် ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ မုဗ္ဗပဗ္ဗဇဘူတာ၊ ခြွဆံမြက်၊ ပြိတ်မြက်သဖွယ် ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ အပါယံ၊ ကြီးပွားခြင်း ချမ်းသာခြင်းမရှိသော။ ခုက္ကတိ၊ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ရာဌာန ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ ချမ်းသာအပေါင်းမှ ဖရိုဖရဲကျရာဖြစ်သော။ သံသာရံ၊ အပါယ်သံသရာကို။ နာတိဝတ္ထတိ၊ မလွန်မြောက်နိုင်။ (ကြွင်းဝါကျတို့၌ အထူးမရှိ။)

၇ ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဗဒ္ဓော၊ သော။ ခုက္ကဝေဂ္ဂါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုခုက္ကဝင်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနိ၊ ကား—

ပရိဝိမံသနုပါဒါနံ၊ ပရိဝိမံသနုသုတ်၊ ဥပါဒါနသုတ်၎င်း။ ဒေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ စ၊ သံယောဇနသုတ်၊ ဒုတိယသံယောဇနသုတ်တို့၎င်း။ မဟာရုက္ခေန၊ မဟာ ရုက္ခအမည်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဒေ၊ မဟာရုက္ခသုတ်၊ ဒုတိယ မဟာရုက္ခ သုတ်ဟူသော နှစ်သုတ်တို့၎င်း။ တရုဏေန စ၊ တရုဏအမည်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ သော။ သတ္ထမံ၊

ခနစ်သုတ်မြောက် တဏှုဏရက္ခသုတ်၎င်း။ နာမဂ္ဂပဉ္စ၊ နာမဂ္ဂပသုတ်၎င်း။ နိဒါနေန စ၊ နိဒါနသုတ်နှင့်တကွလည်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသုတ်၎င်း။ တေ ဒသ၊ ထိုဆယ်သုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၇-မဟာဝဂ်

၁-အာဏတဝါသုတ်

၆၁။ (ဝေ မေ သုတ်။ ပ။ အာရာမေ ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေတို့။ အာဏတဝါ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပြီးသော အာဂမ အဓိဂမ မဂ္ဂိသော။ ဝါ-အာဂမ အဓိဂမကို နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားခြင်း မရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ စာတုမဟာဘူထိကသ္မိံ၊ လေးပါးကုန်သော မဟာဘုတ် ရုပ်တို့ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ဣမသ္မိံ ကာယသ္မိံ၊ ဤကိုယ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒေယျပိ၊ ငြီးငွေ့ပူလည်း ငြီးငွေ့နိုင်သေး၏။ ဝိရဇ္ဇေယျပိ၊ မတပ်မက်ပူလည်း မတပ်မက်နိုင်သေး၏။ ဝိမုစ္စေယျပိ၊ လွတ်မြောက်ပူလည်း လွတ်မြောက်နိုင်သေး၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် နည်း။ ဘိက္ခဝေတို့။ စာတုမဟာဘူထိကဿ၊ လေးပါးကုန်သော မဟာဘုတ်ရုပ်တို့ကြောင့်ဖြစ် ပေါ်လာသော။ ဣမဿ ကာယဿ၊ ဤကိုယ်၏။ ဝါ- ဤကိုယ်ကို။ အာစယောပိ၊ တိုးပွားခြင်း ကို၎င်း။ အပစယောပိ၊ မတိုးပွား (ဆုတ်ယုတ်) ခြင်းကို၎င်း။ အာဒါနံ၊ ယူခြင်း (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) ကို၎င်း။ နိက္ခေပနဓ္မိ၊ ပစ်ချခြင်း (သေခြင်း)ကို၎င်း။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဩ၊ ထိုကိုယ်၌။ အာဏတဝါ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ နိဗ္ဗိန္ဒေယျပိ၊ ၎င်း။ ဝိရဇ္ဇေယျပိ၊ ၎င်း။ ဝိမုစ္စေယျပိ၊ ၎င်း။

ဘိက္ခဝေတို့။ ယဉ္စ ခေါ်တေ၊ ဤစိတ်ကို။ စိတ္တံ ဣတိပိ၊ စိတ္တဟူ၍၎င်း။ မနော ဣတိပိ၊ မနဟူ၍၎င်း။ ဝိညာဏံ ဣတိပိ၊ ဝိညာဏဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ခေါ်ဆိုအပ်၏။ တဩ၊ ထိုစိတ်၌။ အာဏတဝါ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ နိဗ္ဗိန္ဒေယျပိ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဝိရဇ္ဇိတုံ၊ မတပ်မက်ခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဝိမုစ္စိတုံ၊ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တေ၊ ဤစိတ်ကို။ (ဟိ-နိပါတ်မျှ။) ဒိဿရတ္ထံ၊ ရှည်လျားစွာ သော ဧညဉ် ကာလပတ်လုံး။ အာဏတဝေတာ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ သည်။ “တေ၊ ဤစိတ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဒေသော၊ ဤစိတ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေသော၊ ဤစိတ် သည်။ မမ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း” ဟူ၍။ အဇ္ဈောသိတံ၊ မျှီမတတ် စွဲလမ်းအပ်၏။ မမာ- ယိတံ၊ ပြတ်နိုးအပ်၏။ ပရာမဋ္ဌံ၊ မှားမှားယွင်းယွင်းသုံးသပ်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဩ၊ ထိုစိတ်၌။ အာဏတဝါ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ နိဗ္ဗိန္ဒေယျပိ၊ ငှါ။ နာလံ၊ နိုင်။ ဝိရဇ္ဇိတုံ၊ ငှါ။ နာလံ၊ နိုင်။ ဝိမုစ္စိတုံ၊ ငှါ။ နာလံ၊ နိုင်။

ဘိက္ခဝေ တို့။ အာဏတဝါ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ စာတုမဟာဘူထိကံ၊ သော။ ဣမံ ကာယံ၊ ဤကိုယ်သို့။ ဝါ- ကို။ အတ္ထတော၊ အတ္တဟူ၍။ ဥပဂစ္စေယျ၊ ကပ်ရောက်မှုကား။ ဝါ- စွဲလမ်းမှုကား။ ဝရံ၊ ကောင်းပြတ်ပါသေး၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သို့။ ဝါ-ကို။ ဥပဂစ္စေယျ၊ ကပ်ရောက်မှုကား။ ဝါ- စွဲလမ်းမှုကား။ န တေဝ ဝရံ၊ မကောင်းပြတ်သည်သာတည်း။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။

ကိဿဟေတု၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧကမ္ပိ ဝဿံ၊ တနုစိပထလုံးလည်း။ ဘိက္ခမာနော၊ တည်ရှိသော။ ပ။ ဝဿသတမ္ပိ၊ အနုစိတထုပတ်လုံးလည်း။ တိဋ္ဌာမာနော၊ သော။ ဘိဿျောပိ၊ တထုထက်အလွန်လည်း။ တိဋ္ဌမာနော၊ သော။ စာတုမဟာဘူထိကော၊ သော။ အယံကာယော၊ ကို့။ ဒိဿတိ၊ တွေ့မြင်အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဉ္ဇခေါတေ၊ အကြင်စိတ်ကို။ စိတ္တံ ဣတိပိ၊ စိတ္တဟူ၍၎င်း။ မနော ဣတိပိ၊ မနဟူ၍၎င်း။ ဝိညာဏံ ဣတိပိ၊ ဝိညာဏဟူ၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံ၊ ထိုစိတ်သည်။ ရတ္တိယာစ၊ ညဉ့်၎င်း။ ဒိဝဿ စ၊ နေ့၎င်း။ အညမေဝ၊ အခြားတမျိုးသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အညဝေ၊ အခြားတမျိုးသာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ မက္ကဋ္ဌော၊ မျောက်သည်။ အရညော၊ တောအုပ်အတွင်း၌။ ပဝနေ၊ စည်ကားသောတော၌။ စရမာနော၊ လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ သာခံ၊ သစ်ကိုင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ကိုင်ဆံ့၏။ တံ၊ ထိုသစ်ကိုင်းကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွတ်၍။ အညံ၊ တပါးသော သစ်ကိုင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ဆွဲကိုင်ပြန်၏။ တံ၊ ထိုတပါးသောသစ်ကိုင်းကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွတ်ပြန်၍။ အညံ၊ တခြားသောသစ်ကိုင်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ဆွဲကိုင်ပြန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ ပ။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဏှ၊ ထိုစွဲလမ်းရာ၌။ သုတဝါ၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ဣတိ ဣမသ္မိံ။ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟောတိ ဟူသော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ယေဝ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုသာလျှင်။ သာရုကံ၊ ကောင်းစွာ။ ယောနိသော၊ ဆင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကဓေတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဿံ၊ ရှုမြင်သော။ သုတဝါ၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ၊ ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္နတိ၊ ငြိမ်းငွေ့၏။ ပ။ ဝိညာဏသ္မိံ၊ ဝိညာဏ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္နတိ၊ နိဗ္ဗိန္နံ၊ ငြိမ်းငွေ့လတ်သော်။ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ မတပ်မက်။ ဝိဓာဂါ၊ မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာမှ လွတ်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာမှ လွတ်လတ်သော်။ ဝိမုတ္တမိတိ၊ လွတ်ပြီဟူသော။ ဉာဏံ၊ ပစ္စေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝိကာဇောတိ စသည် ပေးပြု။)

ပဌမံ၊ ဇဌမသုတ်တည်း။

၂-ရုတိယအဆုတ်တဝါသုတ်

၆၂။ သာဝတ္ထိယံမှ နာလံ ဝိမုစ္စိတုံ အထိ၎င်း၊ ဝရံ ဘိက္ခဝေမှ အညံ နိရုဇ္ဈတိ အထိ၎င်း ပေးပြု။)

(တဏှဘိက္ခဝေ။ ပ။ နိရုဇ္ဈတိတိလည်း ပေးပြု။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အစီးအပွား(အကြောင်း)ဖြစ်သော။ ဖဿံ၊ ဖဿကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သုခဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သုခဝေဒနိယဿ၊ သုခဝေဒနာ၏ အစီးအပွားဖြစ်သော။ တဿေဝ ဖဿဿ၊ ထိုဖဿ၏သာလျှင်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ တဗ္ဗံ၊ ယုံပဿအားလျော်သော။ ယံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင် ခံစားအပ်သောဝေဒနာသည်။ သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ အစီးအပွားဖြစ်သော။ ဖဿံ၊ ဖဿကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ ယာ သုခဝေဒနာ၊ အကြင်သုခဝေဒနာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထိုသုခဝေဒနာသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ သာ၊ သည်။ ဝုပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ (ဗုက္ခဝေဒနာ အဗုက္ခမသုခ 'ဥပေက္ခာ' ဝေဒနာတို့၌လည်း ဤနည်းပိုး၍ ပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဒိန္နံ ကဋ္ဌာနံ၊ ထင်းချောင်းနှစ်ချောင်းတို့၏။ သံဆန္ဒန-
 သမောဓာနာ၊ ထိခိုက်ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဥသ္မာ၊ အငွေသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ တေဇော၊
 အရိုးအပူသည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ တေသံယေဝ ဒိန္နံ ကဋ္ဌာနံ၊ ထိုထင်းချောင်းနှစ်
 ချောင်းတို့၏သာလျှင်။ နာနာကတဝိနိဗ္ဗောဂါ၊ အသီးအခြားပြုခြင်း၊ ကွဲကွာခြင်းကြောင့်။
 တဇော၊ ထိုထိခိုက်ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ယာ ဥသ္မာ၊ အကြင်အငွေသည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။)
 သာ၊ ထိုအငွေသည်။ နိဂ္ဂဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ သာ၊ သည်။ ဝုပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ (ဝေမေဝ ခေါ။ပ။
 ပဇာနာတိတိ ပေးမြ။)

ဗုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ပုတ္တမံသုပမသုတ်

၆၃။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။အနုဂ္ဂဟာယဝါကျံကို နိဒါနသံယုတ် ၁-ဗုဒ္ဓဝဂ် ၂-ဝိဘင်္ဂသုတ် ၂-အပိုဒ်
 ကိုရှု၍သမ္ပန်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကဗဠိကာရော၊ သော။ အာဟာရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊
 မှတ်အပ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဒေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဇာယမ္ပတိကာ၊
 လင်မယားတို့သည်။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ သမ္ဗလံ၊ လမ်းထွက်ရိက္ခာကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။
 ကန္တာရမဂ္ဂံ၊ အစာရေစာရှားပါးသော ခရီးခဲသို့။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ သွားကြကုန်ရာ၏။ ထေသံ၊
 ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့၏။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သော။ မနာပေ၊ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေတတ်
 သော။ ဧကပုတ္တကော၊ တဦးတည်းသော သားကလေးသည်။ အဿ၊ ရှိရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တိ။
 အထ ခေါ။ ဤ။ ထေသံ ဒိန္နံ ဇာယမ္ပတိကာနံ၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည်။ ကန္တာရဂတနံ၊
 အစာရေစာရှားပါးသော ခရီးခဲသို့ သွားနေကြကုန်စဉ်။ ပရိတ္တာ၊ အနည်းငယ်သော။ ယာ သမ္ပလ-
 မတ္တာ၊ အကြင်လမ်းရိက္ခာကလေးသည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) သာ၊ ထိုလမ်းရိက္ခာကလေးသည်။
 ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ပရိယာဒါနံ၊ ခန်းခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ နေသံ၊ ထိုလင်မယား
 နှစ်ယောက်တို့၏။ အနတိတ္ထော၊ မလွန်မြောက်သေးသော။ ကန္တာရဝဓေသော စ၊ ခရီးခဲအကြွင်း
 သည်လည်း။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ အထ ခေါ။ ဤ။ ထေသံ ဒိန္နံ ဇာယမ္ပတိကာနံ၊ ထိုလင်
 မယားနှစ်ယောက်တို့၏။ “အမှာကံ ခေါ၊ ငါတို့၏။ ပရိတ္တာ၊ သော။ ယာ သမ္ပလမတ္တာ၊ သည်။
 (အတ္ထိ၊ ဤ။) သာ၊ သည်။ ပရိက္ခိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ပရိယာဒိန္နာ၊ ခန်းပြီ။ အနတိတ္ထော၊ သော။
 အယံ ကန္တာရဝဓေသော စ၊ ဤခရီးခဲ အကြွင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
 ပိယံ၊ သော။ မနာပံ၊ သော။ ဣပံ ဧကပုတ္တကံ၊ ဤတဦးတည်းသော သားကလေးကို။ ဝဓိတာ၊
 သတ်၍။ ဝလ္လုဇ္ဈ၊ အမဲခြောက်ကိုငင်း။ သောက္ခိကဉ္စ၊ (တံစီးထိုး၍လှမ်းအပ်သော) အသား
 ခြောက်ကိုငင်း။ ကရိတာ၊ ပြု၍။ ပုတ္တမံသာနိ၊ သား၏အသားတို့ကို။ ခါဒန္တာ၊ ခဲစားကုန်လျက်။
 ဝေ၊ ဤသို့သော။ တံ ကန္တာရဝဓေသံ၊ ထိုခရီးကြွင်း ခရီးကျန်ကို။ နိတ္ထရေယျာမ၊ ကူးပြောက်
 ကုန်ရာ၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးယောက်ကုန်သောငါတို့သည်။
 မာ ပိနသိမှာတိ၊ မပျက်စီးကုန်လင့်”ဟူသော။ ဝေ၊ ဤသို့သော အကြံအစည်သည်။ အဿ၊
 ဖြစ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ အထ ခေါ။ ဤ။ ဒေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဓံတ ဇာယမ္ပတိကာ၊
 ထိုလင်မယားတို့သည်။ ပိယံ၊ သော။ မနာပံ၊ သော။ တံ ဧကပုတ္တကံ၊ ကို။ ဝဓိတာ၊ ရှိ။ ဝလ္လုဇ္ဈ

၁။ အနိတ္တိတ္ထော-ဟု လည်းရှိ၏။

ကိုရင်း။ သောဏ္ဍိကဉ္စ၊ ကိုရင်း။ ဂရိပုဂံ၊ ရှိ။ ပုတ္တပံသာနိ၊ တို့ကို။ ခါဒန္တ၊ ခဲစားကုန်လျက်။
 ဝေ၊ ဤသို့သော။ တံ ကန္တာရာဝသေသံ၊ ကို။ နိတ္တရေယျ၊ ကူးမြောက်ကုန်ရာ၏။ တေ၊ ထိုလင်
 မယားနှစ်ယောက်တို့သည်။ ပုတ္တပံသာနိစေ၊ သား၏အသားတို့ကိုလည်း။ ခါဒေယျ၊ ခဲစားကုန်
 ရာ၏။ “ကေပုတ္တက၊ တဦးတည်းသော သားကလေး။ ကဟံ၊ အဘယ်မှာနည်း။ ကေပုတ္တက၊
 လေး။ ကဟံတိ၊ နည်း”ဟူ၍။ ဥရေ စ၊ ရင်ဘတ်၌လည်း။ ပဋိပိသေယျ၊ ထ၍ငိုကုန်ရာ၏။

(တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေတို့။ တေ၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည်။ ဒဝါ-
 ယ ဝါ၊ မြူးထူးပျော်ပါးခြင်းငှါလည်း။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေယျ၊ အပီ န၊ စားမျှီကုန်ရာသ
 လော။ မဒါယ ဝါ၊ အားမာန်ယစ်မှူးခြင်းငှါလည်း။ ပ။ မဏ္ဍနာယ ဝါ၊ အရေအဆင်း လှပတင့်တယ်
 ခြင်းငှါလည်း။ ပ။ ဝိဘူသနာယ ဝါ၊ အသားအရေ ပြည့်ပြီးခြင်းငှါလည်း။ အာဟာရံ၊ ကို။
 အာဟာရေယျ၊ အပီ န၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေ၊ ဤအမေး
 စကားသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဘိက္ခဝေ တို့။ တေ၊ ထိုလင်မယားနှစ်ယောက်တို့သည်။
 ကန္တာရာယ၊ (မကူးမြောက်သေးသော) ခရီးခဲကို။ ယာဝ နိတ္တရဏတ္တာယ ဝေ၊ ကူးမြောက်ရုံ
 အကျိုးငှါသာလျှင်။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေယျ၊ နန၊ စားမျှီကုန်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊
 ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေ၊ မှန်ပါသည်ဘုရား။ ဘိက္ခဝေတို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။
 ကဗဠိကာရော၊ သော။ အာဟာရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ မှတ်အပ်၏ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။
 ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ကဗဠိကာရော၊ သော။ အာဟာရော၊ ကို။ ပရိညာတေ၊
 (ပရိညာသုံးပါးဖြင့်) ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ပဉ္စကာမဂုဏိကော၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါး
 (ဟူသော အကြောင်း) ရှိသော။ ဝါ၊ ကာမဂုဏ်ငါးပါးကို မှီသော။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ ဝါ၊ ကို။
 ပရိညာတော၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဉ္စကာမဂုဏိကော၊ သော။ ရာဂေါ၊ ကို။
 ပရိညာတော၊ သော်။ ယေန သံယောဇနေန၊ အကြင်သံယောဇဉ်နှင့်။ သံယုတ္တော၊ ယှဉ်နေသော။
 အရိယသာဝကော၊ သည်။ ဣပံ လောကံ၊ ဤကာမဘုံလောကသို့။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂစ္စေယျ၊
 လာရာ၏။ တံ သံယောဇနံ၊ ထို(ဥစ္စန္ဓာဂီယ) သံယောဇဉ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဖဿာဟာရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ သေယျ-
 ထာပိ၊ အံ။ နိစ္စမ္မာ၊ အရေမရှိသော။ ဂါဝိ၊ နွားမသည်။ ကုန္နံ၊ နံရံကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝေ တိဋ္ဌေယျ၊
 အကယ်၍ တည်အံ့။ ကုန္နိဿိတာ၊ နံရံကို မှီကုန်သော။ ယေပါဏာ၊ အကြင်ပိုးတို့သည်။ (သန္တိ၊
 ရှိကုန်၏။) တေ၊ ထိုပိုးတို့သည်။ နံ၊ ထိုအရေမရှိသော နွားမကို။ ခါဒေယျ၊ ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏။
 ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ ပ။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ပ။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ကို။ ပ။ ခါဒေယျ၊ ကိုက်ခဲကုန်
 ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဟိ၊ အကျဉ်းချုံးအံ့။ နိစ္စမ္မာ၊ သော။ သာ ဂါဝိ၊ သည်။ ယံယဒေဝ၊ အကြင်
 အကြင်အရပ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်အံ့။ တန္တိဿိတာ၊ ထိုထိုအရပ်ကို မှီကုန်သော။
 ယေပါဏာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုပိုးတို့သည်။ နံ၊ ထိုအရေမရှိသော နွားမကို။
 ခါဒေယျ၊ ကိုက်ခဲကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဖဿာဟာရော၊ ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ မှတ်အပ်၏ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ ပဿေသော၊ အာဟာရော
 ကို။ ပရိညာတေ၊ သော်။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။
 ပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တိသု၊ ကုန်သော။ ဝေဒနာသု၊
 တို့ကို။ ပရိညာတာသု၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ကုန်လတ်သော်။ အရိယသာဝကဿ၊ သည်။ ဥတ္တရိ-
 ကရဏီယံ၊ အထက်၌ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ သာဓိကပေါရိသာ၊ အလွန်နှင့်တကွ တသုတရပ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝါ၊ တရပ်ကျော်ကျော်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ငါးတောင် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်ဟူလို။) ဝိတစ္ဆိကောနံ၊ ကင်းသောအလျှံရှိကုန်သော။ ဝိတဇ္ဇမာနံ၊ ကင်းသော အခိုးရှိကုန်သော။ အင်္ဂါရာနံ၊ မီးကျီးတို့ဖြင့်။ ပုတ္တော၊ ပြည့်သော။ အင်္ဂါရကာသု၊ မီးကျီးပုံ မီးကျီးတွင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) အထ၊ ထိုမီးကျီးပုံနား၌။ ဇီဝိတုကာမော၊ အသက်ရှင်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ အမရိတုကာမော၊ သေခြင်းငှါ အလိုမရှိသော။ သုခကာမော၊ ချမ်းသာကို အလိုရှိသော။ ဒုက္ခပုဂ္ဂိုလော၊ ဆင်းရဲဟူသော စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အာဂစ္စေယျ၊ လာရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုယောက်ျားကို။ ဗလဝန္တော၊ အားကြီးကုန်သော။ ခေ၊ ပုရိသော၊ ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့သည်။ နာနာဗာဟာသု၊ အသီးသီးသော လက်မောင်းတို့၌။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ တံ အင်္ဂါရကာသု၊ ထိုမီးကျီးပုံ-မီးကျီးတွင်းသို့။ ဥပကဇေယျံ၊ ရှေးရှုဆွင်င်ကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ခွံ။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုအသက်ရှင်လိုသော ယောက်ျား၏။ စေတနာ၊ မီးကျီးတွင်း၌ ဆင်းလိုသော စေတနာသည်။ အာရကာဝ၊ (မရှိ)ဝေးကွာသည်သာလျှင်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပတ္တနာ၊ မီးကျီးတွင်းကို တောင်တခြင်းသည်။ အာရကာ ဝေ၊ (မရှိ) ဝေးကွာသည်သာလျှင်။ အဿ၊ ရာ၏။ ပဏိမိ၊ မီးကျီးတွင်း၌ ဆင်းလို၏ဟု ဆုတောင်းခြင်းသည်။ အာရကာ ဝေ၊ (မရှိ)ဝေးကွာသည်သာလျှင်။ အဿ၊ ရာ၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဇေတု၊ နည်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဟိ၊ အကြောင်းကို ပြဆိုအံ့။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျား၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမံ အင်္ဂါရကာသု၊ ဤမီးကျီးတွင်းသို့။ စေ ပပတိဿာမိ၊ အကယ်၍ ကျအံ့။ တတော နိဒါနံ၊ ထိုကျခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုကျခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းသို့သော်၎င်း။ မရဏမတ္တံ၊ သေလောက်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့သော်၎င်း။ နိဂစ္ဆာမိတိ၊ ဧကန်အံ့ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့သောအကြံအစည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (သေခြင်းဆင်းရဲနှင့် သေမတတ်ဆင်းရဲကို ကြောက်သောကြောင့်ဟူလို။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ မနောသဉ္စေတနာဟာရော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ မှတ်အပ်၏ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ မနောသဉ္စေတနာယ၊ သော။ အာဟာရော၊ ကို။ ပရိညာဓေ၊ သော်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ တဏှာ၊ တဏှာတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပရိညာဓာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တိသု၊ ကုန်သော။ တဏှာသု၊ တို့ကို။ ပရိညာဓာသု၊ ကုန်လတ်သော်။ အရိယသာဝကဿ၊ သည်။ ဥတ္တရိကရဏီယံ၊ အထက်၌ ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ ကိစ္ဆိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှ။ နတ္တိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဝိညာဏာယာဇော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ နည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ အာဂုစာရိ၊ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်လေ့ရှိသော။ စောရံ၊ ခိုးသူကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းကြ၍။ “ဒေဝ၊ အရှင်မင်းကြီး။ အယံ၊ ဤသူသည်။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ အာဂုစာရိ၊ မကောင်းမှုကို ပြုကျင့်လေ့ရှိသော။ စောရော၊ ခိုးသူပါသည်။ ဣမဿ၊ ဤခိုးသူအား။ ယံ၊ အကြင်အထံကို။ ဣစ္ဆာမိ၊ အလိုရှိ၏။ တံ ဒဏှံ၊ ထိုအထံကို။ ပဏောတိ၊ ပေး(ထပ်)ပါလော့”ဟူ၍။ ရုညော၊ မင်းကြီးအား။ ဒဿေယျံ၊ ပြကုန်ရာ၏။ ရုဇော၊ မင်းကြီးသည်။ တမေနံ၊ ထိုခိုးသူကို။ “ဘော၊ အို မင်းချင်းယောက်ျားတို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြလော့။ ဣမံ ပုရိသံ၊ ဤခိုးသူယောက်ျားကို။ ပုပ္ဖဏုသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ သတ္တိသတေန၊ လုံချက်တရာဖြင့်။ ဟနထာတိ၊ သတ်ကြလော့”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုအမိန့်ပေးရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုခိုးသူကို။ ပုပ္ဖဏုသမယံ၊ ခွံ။ သတ္တိသတေန၊

ပြင်း၊ ဟနေယျ၊ သတ်ကုန်ရာ၏။ အထ၊ ထိုမှနောက်။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ မဇ္ဈနိကသမယံ၊ နေ့လယ် အခါ၌။ “အဗ္ဗော၊ ထို မင်းချင်းယောက်ျားတို့။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ကထန္တိ၊ ဘယ်သို့နည်း” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဇေယျ၊ ပြောဆိုမေးမြန်းရာ၏။ ဝေဝ၊ မင်းကြီး။ တထေဝ၊ ရှေးနည်းအတူ သာလျှင်။ ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကုန်၏။ (နံနက်မသေ၍ နေ့လယ် မေးကာ အသတ်ခိုင်းသဖြင့် သတ်ရာ၌၎င်း၊ နေ့လယ် မသေ၍ ညနေပေးကာ အသတ်ခိုင်းသဖြင့် သတ်ရာ၌၎င်း နည်းမှီး၍ သမ္ပန်။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ပေးမြဲ။) သော ပုရိသော၊ ထို ယောက်ျားသည်။ ဒီဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ တိဟိ သတ္တိသတေဟိ၊ လုံချက်သုံးရာတို့ဖြင့်။ ဟည- မာနော၊ သတ်အပ်သည်ရှိသော်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုသတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ- သတ်ခြင်းဟူသောအကြောင်းရှိသော။ ဒုက္ခံ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းကို၎င်း။ ဒေါမနဿံ၊ စိတ်နှလုံးမသာ ယာခြင်း (စိတ်ဆင်းရဲခြင်း)ကို၎င်း။ ပဋိသံဝေဒိယေထ အပိန၊ ခံစားရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှေး။ ကေဿာပိ သတ္တိယာ၊ လုံချက်တချက်ဖြင့်သော်လည်း။ ဟညမာနော၊ သော်။ တတောနိဒါနံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ကိံ။ ဒေါမနဿံ၊ ကိံ။ ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ ခံစားရာပါ၏။ တိဟိ သတ္တိသတေဟိ၊ လုံချက်သုံးရာတို့ဖြင့်။ ဟညမာနော၊ သော်။ ကော ပန ဝါဒေါ၊ အဘယ်ဆိုပွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ ဝေပေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဝိညာဏာ- ဟာရော၊ ကိံ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ၊ မှတ်အပ်၏ဟူ၍။ အဟံ၊ သည်။ ဝဒါမိ၊ ခေါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ ဝိညာဏေ၊ သော။ အာဟာရေ၊ ကိံ။ ပရိညာတေ၊ သော်။ နာမဂ္ဂပံ၊ သည်။ ဝါ-ကိံ။ ပရိညာထံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ။ နာမဂ္ဂပေ၊ ကိံ။ ပရိညာတေ၊ သော်။ အရိယသာဝကဿ၊ သည်။ ဥတ္တရိကရုတိယံ၊ သည်။ ကိဉ္စိ၊ ဗျ။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ခေါ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုထံ၊ ပြီ။

တထိယံ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-အတ္ထိရာဂသုတ်

၆၄။ (သာဝတ္ထိယံ၊ ပ။ အနုဂ္ဂဟာယ-ဝါကျကို နိဒါနသံယုတ်၁၊ ဗုဒ္ဓဝဂ် ၂၊ ဝိဘင်္ဂသုတ်၊ ၂-အပိုင်းကို ရှု၍ပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ ကဗန္ဓိကာရေ အာဟာရေ၊ ၌။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်သောရာဂသည်။ ဝေ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ နန္တိ၊ နှစ်သက်တတ်သော နန္တိသည်။ ဝေ အတ္ထိ၊ အံ့။ တဏှာ၊ တောင့်တတတ်သော တဏှာသည်။ ဝေ အတ္ထိ၊ အံ့။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုတောဘူမကဝဋ်၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်၏။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ စည်ပင်၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်တောဘူမကဝဋ်၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်အံ့။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ စည်ပင်အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုတောဘူမကဝဋ်၌။ နာမဂ္ဂပဿ၊ နာမ်ဂွပ်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ သက်ဆင်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်တောဘူမကဝဋ်၌။ နာမဂ္ဂပဿ၊ ခေါ။ အဝက္ကန္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုတောဘူမကဝဋ်၌။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝုပ္ပံ၊ ပွားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ခေါ။ ယတ္ထ၊ အကြင်တောဘူမက ဝဋ်၌။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ဝုပ္ပံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုတောဘူမကဝဋ်၌။ အာယတိံ၊ နောင် အခါ၌။ ပုနပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ တဖန်သဝဋ် ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ခေါ။ ယတ္ထ၊ အကြင်တောဘူမကဝဋ်၌။ (ယတ္ထာတိ ယသ္မိံ ဌာနေ ဘုပ္ပံ။ သပ္ပတ္တ ဝါ ပုရိမပုရိမပဒေ တေ ဘုပ္ပံ။ ဌ။ ယသ္မိံ ဌာနေတိ ယသ္မိံ ကာရဏေ သတိ-ဋီ။ ဤသို့အလို-အကြင်အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်ဟူပေး။) အာယတိံ၊ ၌။ ပုနပ္ပဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ ထိုတောဘူမကဝဋ်၌။ (ထိုအကြောင်း

သည်။ သတိ၊ သော်ဟု ငိုအလိုပေး။) အာယတိံ ၊ နှံ။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာတိ၊ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတ္ထ၊ အကြင်ထေဘူမကဝဋ်၌။ အာယတိံ ၊ နှံ။ ဇာတိဇရာမရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ အံ။ တံ၊ ထိုဇာတိဇရာမရဏရှိရာ တေဘူမကဝဋ်ကို။ သသောကန္တိ၊ သောကရှိ၏ဟူ၍။ သဒရန္တိ၊ ပူလောင်ခြင်းရှိ၏ဟူ၍။ သဥပါယာသန္တိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ယန်းခြင်းရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဇာတိ။

(ဖဿာဟာရ မနောသဉ္ဇေတနာဟာရ ဝိညာဏာဟာရ ဝါကျတို့၌လည်း ဤနည်းသမ္ပန်။)

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ရဇကော ဝါ၊ ဆေးဆိုးပန်းခိုက်ဆရာသည်၎င်း။ စိတ္တကာရကော ဝါ၊ ပန်းချီဆရာသည်၎င်း။ ရဇနာယ ဝါ၊ စွဲသော ဆေးရည်သည်သော်၎င်း။ လာခါယ ဝါ၊ ချိပ်ရည်သည်သော်၎င်း။ ဟလိမ္မိယာ ဝါ၊ နှုန်းရည်သည်သော်၎င်း။ နီလိယာ ဝါ၊ အညိုရောင်ဆေးရည်သည်သော်၎င်း။ မဉ္ဇိန္ဒာယ ဝါ၊ မောင်းသောအရောင်ဆေးရည်သည်သော်၎င်း။ သတိ၊ ရှိသော်။ (ရဇနာယ ဝါ၊ ပြင့်၎င်း။ လာခါယ ဝါ၊ ပြင့်၎င်း စသည်ဖြင့် ပေးလျှင် အနက်ပို၍ ပြောင့်၏။ သတိသဒ္ဓါပါရိနေ သောကြောင့် ပါဠိတိုင်း လက္ခဏ လက္ခဏဝန္တ ပေးလိုက်ရသည်။) သုပရိမဉ္ဇေ၊ အလွန်ပြေပြစ် ချောမွှေးသော။ ဇလကေ ဝါ၊ ပြင်ချပ်ပေါ်၌သော်၎င်း။ သိက္ခိယာ ဝါ၊ နံရံ၌သော်၎င်း။ ဒုဿပဇ္ဇေ ဝါ၊ ပုဆိုးပြားပိတ်ကားပေါ်၌သော်၎င်း။ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ၊ အလုံးစုံ အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣတ္ထိဓူပံ ဝါ၊ မိန်းမရုပ်ကို၎င်း။ ပုရိသဓူပံ ဝါ၊ ယောကျ်ားရုပ်ကို၎င်း။ အဘိနိမ္မိနေယျ သေယျထာပံ၊ ဖန်ဆင်းရိုက်နှိပ်ရေးဆရာထာပုသို့။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ သဥပါယာသန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဇာတိ။ (ဖဿာပ။ မနောသဉ္ဇေတနာယ။ ပ။ ဝိညာဏေ။ ပ။ ဝဒါမိ ဝါကျတို့ကိုလည်း ပေးယျာလထိုးသည်။)

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဗညိကာရေ အာဟာရေ၊ နှံ။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်သောရာဂသည်။ စေ နတ္ထိ၊ အကယ်၍မရှိအံ့။ (ဤသို့စသည်ဖြင့် ပရိသေစေကားကို အထူးပြု၍ သမ္ပန်လေ။)

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ကုဋ္ဌာဂါရံ ဝါ၊ အထွန်ထရတပ်သော အိမ်ကျောင်းသည်၎င်း။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ ဝါ၊ အထွန်နှစ်ခုတပ်သော ဇရပ်သည်၎င်း။ အဿ၊ ရှိရာ၏။ (ထေသံ၊ ထိုအိမ်ကျောင်း ဇရပ်တို့၏။) ဥတ္တရာယ ဝါ၊ မြောက်ဖက်နံရံ၎င်း။ ဇက္ခိဏာယ ဝါ၊ တောင်ဖက်နံရံ၎င်း။ ပါစိနာယ ဝါ၊ အရှေ့ဖက်နံရံ၎င်း။ ဝါတပါနာ၊ လေသောက်ပြုတင်းတို့သည်။ (အဿ၊ ရှိကုန်ရာ၏။) (လက်ရှိမှ၌ ကုဋ္ဌာဂါရသာလံ ဝါ-ဟု ဒုတိယန္တဖြင့် ရှိသော်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာတံ ဇေ ကတ္ထိကေ ဂယေတွာ ကတသာလာဟု ရှိသောကြောင့်၎င်း သိ၊ သျာ၊ ဣ တို့၌လည်း ကုဋ္ဌာဂါရသာလာဟုပင် ပဌမန္တဖြင့်ရှိသောကြောင့်၎င်း ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ ဝါ၊ သည်၎င်းဟု ကတုတ္ထ ပြန်ဆိုလိုက်သည်။)

သုရိယေ၊ နေသည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ၊ ထွက်လာသည်ရှိသော်။ ဝါတပါနေန၊ (အရှေ့ဖက်) လေသာပြုတင်းဖြင့်။ ရသ္မိ၊ အရောင်သည်။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ က၊ အဘယ်ဖက်နံရံ၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်သည်(နေရောင်ထိုးသည်)။ အဿ၊ ပြစ်ရာသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ပြစ်စွာဘုရား။ ပစ္စိမာယံ သိက္ခိယံ၊ အနောက်ဖက်နံရံ၌ (ပတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အဿ၊ ရာ၏)။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ပစ္စိမာသိက္ခိ၊ အနောက်ဖက်နံရံသည်။ စေ န အဿ၊ အကယ်၍ မရှိငြားအံ့။ က၊ အဘယ်၌။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အဿ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဇာတိ။ သန္တေ၊

၁။ ကုဋ္ဌာဂါရန္တိ ကေကတ္ထိကံ ဂါဟာပေတွာ ကတံ အဂါရံ၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယန္တိ ဇေ ကတ္ထိကေ ဂယေတွာ ကတသာလာ။

၎င်း။ ပထဝီ။ မြေ။ (ပတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အထာ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြောကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 ပထဝီ၊ မြေသည်။ စေ န အထာ၊ အံ။ က၊ နှံ။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အထာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ၎င်း။
 ဘန္တေ၊ ၎င်း။ အာပသ္မိံ၊ ရေ၌။ (ပတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အထာ၊ ၎င်း။) ဣတိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊
 တို့။ အာပေါ၊ ရေသည်။ စေ န အထာ၊ အံ။ က၊ နှံ။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အထာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ၎င်း။
 ဘန္တေ၊ ၎င်း။ အပ္ပတိဋ္ဌိတာ၊ (အဘယ်၌မျှ) မတည်တော့ပါ။ ဣတိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 ဝေပေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ပ။ အနုပါယာသန္တိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း မရှိဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ဇတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-နဂရသုတ်

၆၅။ (ဤသုတ်၌ သာဝတ္ထိယံအစ သေယျထာဝီကျ (မရောက်မီ) အထိ ၁-နိဒါနသံယုတ်၊
 ၁-ဗုဒ္ဓဝဂ်၊ ၄-ဝိပဿီသုတ်၊ အပိုဒ် ၄ နှင့်တူ၏။ ကတ္တာနှင့်နိဂုံးအကြံအစည်ဖြစ်ပုံသာ ထူး၏။ ၎င်း
 နိဂုံးအနက်ကား—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာ မဟံ၊ ထိုငါဘုရား၏။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤပရိသန္ဓေဝိညာဉ်၊ ဝိပဿနာ
 ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စုဒါဝတ္တတိ၊ ဆုတ်နှစ်၏ (မဖြစ်)။ နာမဂ္ဂပယု၊ နာမ်ဂုဏ်၊ ပရံ၊ နောက်၌။ ဝါ-
 နောက်သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ နာမဂ္ဂပပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (သမ္မဝတိ၊ ၎င်း)။ ပ။
 သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်၏ဟူသော။ ယဒိဒံ၊ အကြင် အတိုင်းအရှည်သည်။ (အတ္ထိ၊
 ၎င်း။) ဣတ္ထာ ဝတာ၊ ဤ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ ဇာယေထ ဝါ၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ရာ၏။ ဇီယေထ ဝါ၊
 ဆိုလည်း ဆိုရာ၏။ မုယေထ ဝါ၊ သေလည်း သေရာ၏။ စဝေထ ဝါ၊ စုတေလည်း စုတေရာ၏။
 ဥပပဇ္ဇေထ ဝါ၊ ပရိသန္ဓေလည်း နေရာ၏။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထာ မဟံ၊ ၎င်း။ နာမဂ္ဂပနိရောဓော၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏနိရောဓော၊ သည်။
 (ဟောတိ၊ ၎င်း)။ ပ။ နိရောဓော၊ သည်။ ဟောတီတိ၊ ၎င်းဟူသော။ ယဒိဒံ၊ အကြင်လမ်းကြောင်း
 သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း)။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းကြောင်းကို။ ဗောဓာယ၊ မဂ်
 ဉာဏ်အလို့ငှါ။ အဓိဂဏော ခေါ၊ ရအပ်ပြီ။ ဝါ-သိအပ်ပြီ။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာဝီ၊ အံ။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ အရညော၊ တောအုပ်ကြီး
 အထွင်း၌။ ယနေ၊ စည်ကားသောတော၌။ စရမာနေ၊ လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊
 ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿေဟိ၊ လူတို့သည်။ အနုယာတံ၊ အစဉ်သဖြင့်သွားအပ်သော။ ပုရာဏံ
 မဂ္ဂံ၊ လမ်းဟောင်းကို။ ပုရာဏစူသံ၊ ရှေးဟောင်းကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။ သော၊ ထို
 ယောကျ်ားသည်။ တံ၊ ထိုလမ်းဟောင်းသို့။ အနုဂစ္ဆေယျ၊ လိုက်၍သွားရာ၏။ တံ၊ ထို လမ်း
 ဟောင်းသို့။ အနုဂစ္ဆန္တော၊ လိုက်၍သွားသည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။
 မနုဿေဟိ၊ လူတို့သည်။ အဇ္ဈာဝဋ္ဌံ၊ နေထိုင်ဘူးသော။ အာရာမသမ္ပန္နံ၊ အရံနှင့်ပြည့်စုံသော။
 ဝနသမ္ပန္နံ၊ ဥယျာဉ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ပေါက္ခရဏိသမ္ပန္နံ၊ ရေကန်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ဥဒ္ဓါပဝန္တံ၊ တံ၊ ဟိုင်း
 ခြေရှိသော။ ဝါ-တံတိုင်းခြေခိုင်စုံသော။ ရမဏိယံ၊ ပွေလျော်ဖွယ်ကောင်းသော။ ပုရာဏံ နဂရံ၊
 မြို့ဟောင်းကို။ ပုရာဏံ ဓာဓောနိံ၊ မင်းနေပြည်ဟောင်းကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
 အထ ခေါ၊ နှံ။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ရညော ဝါ၊ မင်းအားသော်၎င်း။ ရာဇမဟာပစ္စယာ ဝါ၊

မင်း၏ မာမတ်ကြီးအားသော်၎င်း။ “ဘန္တေ၊ အရှင်မင်း၊ အပျင် အပတ်ကြီး။ ယဇ္ဇေ၊
 တိုက်ဟွန်းပါ၏။ ဇာနေယျာသိ၊ သိပေတော်မူပါ၏။ အဟံ၊ ကျွန်တော်မျိုးသည်။ အပုညေ၊
 နှံ။ပ။ ပုရာဏဉာသံ၊ ကို။ အဗ္ဗသံ၊ မြင်ပါပြီ။ တံ၊ ထိုလမ်းဟောင်းသို့။ အနုဂစ္ဆံ၊ လိုက်၍
 သွားပါပြီ။ တံ၊ သို့။ အနုဂစ္ဆန္တော၊ သော်။ပ။ ပုရာဏံ ထုဇောနိံ၊ မင်းနေပြည်တော်ဟောင်း
 ကို။ အဗ္ဗသံ၊ မြင်ပါပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်မင်း၊ အရှင်အမတ်ကြီး။ တံ၊ ထိုမြို့ဟောင်းကို။ နဂရံ၊
 မြို့သစ်ဖြစ်အောင်။ မာယေဟံတိ၊ ဖန်ဆင်းတည်ထောင်တော်မူပါလော့”ဟူ၍။ အာရောစေယျ၊
 သံတော်ဦးတင်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ နှံ။ သော ရာဇာ ဝါ၊ ထိုမင်းသည်သော်၎င်း။
 သော ရာဇမဟာမတ္ထော ဝါ၊ ထိုမင်း၏အမတ်ကြီးသည်သော်၎င်း။ တံ၊ ထိုမြို့ဟောင်းကို။ နဂရံ၊
 မြို့သစ်ဖြစ်အောင်။ မာယေယျ၊ ဖန်ဆင်းတည်ထောင်ရာ၏။ တံ နဂရံ၊ ထိုမြို့သစ်သည်။ အပရေန
 သမယေန၊ တပါးသောအခါ၌။ ဣစ္ဆံစေ၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသည်၎င်း။ ဇီတံ စ၊ စည်ကားသည်၎င်း။
 ဗဟုဇညံ စ၊ များသောလူရှိသည်၎င်း။ (ဗဟုဇညန္တိ ဗဟုဟိ ဉာတဗ္ဗံ၊ ဗဟုဇနာနံ ဟိတံ ဝါ-
 ဟူသော အဋ္ဌကထာအလို များစွာသော လူတို့သည် သိအပ်သည်၎င်း။ ဝါ-များစွာသော လူတို့၏
 အစီးအပွားဖြစ်သည်၎င်းဟု ပေး။ ဤ၌ ပေးအပ်သောအနက်ကား ဗဟုဇန္တိပိ ပါဠောဟူသော
 ဤအဋ္ဌကထာနှင့်၎င်း၊ မ ၂-၆၄ ပိုဒ်နှင့်၎င်း ညှိ၍ ပေးအပ်သော အနက်တည်း။) အာကိဏ္ဏမနုဿံ စ၊
 ရောပြမ်းသောလူရှိသည်၎င်း။ ဝုန္တိဝေပုဗ္ဗပုတ္တံ စ၊ ကြီးပွားခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းသို့ရောက်သည်၎င်း။
 အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ အဟံ၊ ငါတုရားသည်။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊
 ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ အနုယာတံ၊ အစဉ်သဖြင့် သွားအပ်
 သော။ ပုရာဏံ မဂ္ဂံ၊ လမ်းဟောင်းကို။ ပုရာဏဉာသံ၊ ခရီးဟောင်းကို။ အဗ္ဗသံ၊ မြင်တော်မူပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေဟိ၊ တို့သည်။ အနုယာတော၊ အစဉ်
 သဖြင့် သွားအပ်သော။ သော ပုရာဏမဂ္ဂေါ၊ ထိုလမ်းဟောင်းသည်။ သော ပုရာဏဉာသော၊ ထို
 ခရီးဟောင်းသည်။ ကတမော စ၊ အဘယ်နည်း။ အရိယော၊ ဖြစ်သော။ ဝါ-ဂ္ဂုစင်သန်ရှင်း
 သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ အယပေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤလမ်းပင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ
 အင်္ဂါရှစ်ပါးဟူသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၎င်း။ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊
 သမ္မာသမာဓိ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ပ။သော ပုရာဏဉာသော၊ သည်။
 အယံ ခေါ၊ ဤလမ်းပင်တည်း။ တံ၊ ထိုမဂ္ဂင်္ဂုစင်ပါးရှိသော လမ်းဟောင်းသို့။ အနုဂစ္ဆံ၊ လိုက်၍
 သွားတော်မူပြီ။ တံ၊ ထိုမဂ္ဂင်္ဂုစင်ပါးရှိသော လမ်းဟောင်းသို့။ အနုဂစ္ဆန္တော၊ လိုက်၍သွားတော်
 မူသည်ရှိသော်။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ အဗ္ဗညာသိံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီ။ ဇရာမရဏ
 သမုစယံ၊ ဇရာမရဏ၏ဖြစ်ကြောင်း လောဘကို။ အဗ္ဗညာသိံ၊ ပြီ။ ဇရာမရဏနိရောဓံ၊ ဇရာ-
 မရဏ၏ ချုပ်ဆန့်ဗွာန်ကို။ အဗ္ဗညာသိံ၊ ပြီ။ ဇရာမရဏနိရောဂေါပိနိံ ပဋိပဒံ၊ ဇရာမရဏ၏
 ချုပ်ဆန့်ဗွာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို။ အဗ္ဗညာသိံ၊ ပြီ။ပ။ သင်္ခါရနိရောဂေါပိနိံ ပဋိပဒံကို။
 အဗ္ဗညာသိံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုလမ်းဟောင်းကို။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူ၍။ ဘိက္ခုနံ၊
 ရဟန်းတို့အား၎င်း။ ဘိက္ခုနိနံ၊ ရဟန်းမတို့အား၎င်း။ ဥပါသကာနံ၊ ဥပါသကာတို့အား၎င်း။
 ဥပါသိကာနံ၊ ဥပါသိကာမတို့အား၎င်း။ အာစိက္ခံ၊ ဟောကြားတော်မူပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယိဒံ
 ပြဟူစရိယံ၊ ထိုသာသနာတော်သည်။ (ဝါ-ကို။ သပ္ပကာသိတံ၊ ဝိပဿိ) ဣစ္ဆံ စေ၊ ပြည့်လည်းပြည့်စုံ၏။
 ဇီတံ စ၊ စည်လည်း စည်ပင်၏။ ဝိတ္တာရိကံ စ၊ ပြန့်လည်းပြန့်ကျယ်၏။ ဗာဟုဇညံ စ၊ များသော
 လူလည်းရှိ၏။ ပုထုဘူတံ စ၊ များလည်းများပြားသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ၊

နတ်လူတို့တိုင်အောင်။ သပ္ပကာသိတံ စ၊ ကောင်းစွာဟောလည်း ဟောကြားပြသတော်မူအပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ပဉ္စမံ ငါးခုပြောက်ဆောသုတ်တည်း။

၆-သပ္ပဓသုတ်

၆၆။ (ဝေံမေ သုတံ ပေးမြဲ။) ကောံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုဋ္ဌသု၊ ကုဋ္ဌတိုင်း
တို့၌။ ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ၊ ကမ္မာသဓမ္မမည်သော။ ကုဋ္ဌနံ၊ ကုဋ္ဌတိုင်းတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံးသည်။
(အတ္တိံ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုနိဂုံး၌။) ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ တတြ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ အန္တရံ၊ အတွင်း၌။ သမ္ပသံ၊ သုံးသပ်မှုကို။ သမ္ပသတ နောတိ၊ သုံးသပ်ကြ
ကုန်၏လော” ဟူသော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါ စ၊ ပြီ။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ သော်။ အညတရော၊
တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တဂစ္ဆံ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ဝား။ အဟံ ခေါ၊ တပည့်တော်သည်။
အန္တရံ၊ အတွင်း၌။ သမ္ပသံ၊ သုံးသပ်မှုကို။ သမ္ပသာမိတိ၊ သုံးသပ်ပါ၏” ဟူသော။ ဝေံ၊ ကို။
အဝေါ စ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ယထာ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အန္တရံ၊ ၌။
သမ္ပသံ၊ ကို။ သမ္ပသသိ၊ သုံးသပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ အတ ခေါ၊ ၌။ သော-
ဘိက္ခု၊ သည်။ ဗျာဏာသိ၊ ပြေဆိုလျှောက်ထားပြီ။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင်
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဗျာဏာသိ၊ ပြေဆိုလျှောက်ထားပြီ။ (တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။
ဗျာဏရောန္တေ၊ ပြေဆိုလျှောက်ထားသော။) သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
စိတ္တံ၊ စိတ်တော်ကို။ န အာရာဇေတိ၊ မနှစ်သက်စေနိုင်။ (ဘုရားရှင်က ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကိုမေး၍
ရဟန်း၏ ဝုတ္တံ သဘုကာရဏောဋ္ဌာသကို ပြေသောကြောင့် နှစ်သက်တော်မမူ ဟူလို။)

ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ သော်။ အာယသွာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရား။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အန္တရံ၊ အတွင်း၌။ သမ္ပသံ၊ သုံးသပ်မှုကို။ ယံ ဘာသေယျ၊
အကြင်ဟောတော်မူရာ၏။ ဝေဿ၊ ဤဟောတော်မူခြင်း၏။ ကာလော၊ ဟောတော်မူရာအခါ
ပါတည်း။ သုဂတ၊ ဝား။ ဝေဿ၊ ၎င်း။ ကာလော၊ တည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏
(ထရာတော်ကို)။ သုတုာ၊ ကြားနာရသည်ရှိသော်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဓာရေဿန္တိတိ၊
ဆောင်ထားကြပါကုန်လတ္တံ့” ဟူသော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါ စ၊ ပြီ။ (ထေနအာနန္ဒ။ ပ။ ပစ္စသောသံ
ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္ပသမာနော၊ သုံးသပ်သည်ရှိ
သော်။ လောကေ၊ လောက၌။ အနေကဝိဓံ၊ ပျားသောအပြားရှိသော။ နာနပ္ပကာရကံ၊ အထူးထူး
အပြားပြားရှိသော။ ဇရာမရကံ၊ အိုခြင်း၊ သေခြင်းဟူသော။ ယံ ခေါ၊ ဣဒံ ခုကံ၊ အကြင် ဆင်းရဲ
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဒံ ခေါ၊ ခုကံ၊ ဤဆင်းရဲသည်။ ကိံ နိဒါနံ၊ အဘယ်လျှင် နိဒါန်ရှိ
သနည်း။ ကိံ သမုဒယံ၊ အဘယ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသနည်း။ ကိံ ဇာတိကံ၊ အဘယ်လျှင် ဇာတိဖြစ်
ရှိသနည်း။ ကိံ ပဓာဝံ၊ အဘယ်လျှင် အမှန်အစရှိသနည်း။ ကိံသိံ၊ အဘယ်အကြောင်းသည်။
သတိ၊ သော်။ ဇရာမရကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိံသိံ၊ သည်။ အသတိ၊ မရှိသော်။ ဇရာ-
မရကံ၊ သည်။ န ဟောတိတိ၊ မဖြစ်သနည်းဟူ၍။ အန္တရံ၊ အတွင်း၌။ သမ္ပသံ၊ သုံးသပ်မှုကို။
သမ္ပသတိ၊ သုံးသပ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သမ္ပသမာနော၊ သော်။ လောကေ၊ ၌။ ပ။ ယံ

ခေါ် ဣဒံ ဒုက္ခံ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣဒံ ခေါ် ဒုက္ခံ သည်။ ဥပဓိနိဒါနံ၊ ခန္ဓာကိုယ် (ဥပဓိ) လျှင် နိဒါနံ၊ ပ။ ဥပဓိသ္မိံ၊ ခန္ဓာကိုယ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ ဥပဓိသ္မိံ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိတိ၊ မပြစ်ဟူ၍။ ဝေ၊ သ္မိ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ သော၊ သည်။ ဇရာမရဏံ၊ ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ဇိ။ ပ။ ဇရာမရဏနိရောဓသေ- ရပ္ပဂါမိနိ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်အား၊ လျှောက်ပတ်သော ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ (၆-ဒုက္ခဝဂ်၊ ၁-ပရိဝိမံသသုတ်၊ စာပိုဒ်-၅၁-၌ သာရပ္ပသဒ္ဓါမပါ။) ယာ စ ပဋိပဒါ၊ အကြင်အကျင့်သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) တဉ္စ၊ ထိုအကျင့်ကိုလည်း။ ပဇာနာတိ၊ ဇိ။ တထာ ပဋိပန္နော စ၊ ထိုသို့သည်အတိုင်း ကျင့်သော ရဟန်းသည်လည်း။ အနုဓမ္မစာရီ၊ နိဗ္ဗာန်တရားသို့ အစဉ်လိုက်သော အကျင့်ကိုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ အယံ ဘိက္ခု၊ ကို။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဆင်းရဲ၏ ကုန်ခန်းခြင်းငှါ။ ဇရာမရဏနိရောဓာယ၊ ဇရာမရဏ၏ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သောရဟန်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အထာပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ သမ္ဗသမာနော၊ သုံးသပ်သည်ရှိသော်။ အယံ ဥပဓိ၊ ဤခန္ဓာကိုယ်သည်။ ကိန္ဒါနော၊ နည်း။ ပ။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဥပဓိ၊ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော ဥပဓိသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိသ္မိံ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဥပဓိ၊ သည်။ န ဟောတိတိ၊ မပြစ်သနည်းဟူသော။ သမ္ဗသံ၊ သုံးသပ်မှုကို။ အန္တရံ၊ အတွင်း၌။ သမ္ဗသတိ၊ သုံးသပ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သမ္ဗသမာနော၊ သော်။ ဥပဓိ၊ သည်။ တဏှာနိဒါနော၊ တဏှာလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ပ။ တဏှာယ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဥပဓိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ တဏှာယ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်။ ဥပဓိ၊ သည်။ န ဟောတိတိ၊ မပြစ်ဟူ၍။ ဝေ၊ သ္မိ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ (သော ဥပဓိ၌ ပဇာနာတိ။ ပ။ ဥပဓိနိရောဓာယ ဝါကျကို သော ဇရာမရဏံ ပဇာနာတိဝါကျ နည်းမှီးလေ။)

အထာပရံ၊ ၌။ သမ္ဗသမာနော၊ သော်။ အယံ တဏှာ၊ သည်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သနည်း။ ကတ္ထ၊ ၌။ နိဝိသမာနာ၊ သက်ဝင်တည်နေသည်ရှိသော်။ နိဝိသတိ၊ သက်ဝင်တည်နေသနည်းဟူသော။ သမ္ဗသံ၊ ကို။ အန္တရံ၊ ၌။ သမ္ဗသတိ၊ ဇိ။ သော၊ သည်။ သမ္ဗသမာနော၊ သော်။ လောကေ၊ ၌။ ယံ ပိယရူပံ၊ အကြင် ချစ်အပ်သောရုပ်သည်။ ယံသာတရူပံ၊ အကြင် သာယာအပ်သောရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣ၊ ဤချစ်အပ်၊ သာယာအပ်သော ရုပ်၌။ သာတဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣ၊ ၌။ နိဝိသမာနာ၊ သော်။ နိဝိသတိ၊ ဇိ။ လောကေ၊ ၌။ ပိယရူပံ၊ သည်။ သာတရူပံ၊ သည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ လောကေ၊ ၌။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ ပိယရူပံ၊ ချစ်အပ်သော ရုပ်တည်း။ သာတရူပံ၊ သာယာအပ်သောရုပ်တည်း။ ဣ၊ ဤစက္ခုပသာဒဟူသော ပိယရုပ်၊ သာတရူပံ။ သာတဏှာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ သော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣ၊ ၌။ နိဝိသမာနာ၊ သော်။ နိဝိသတိ၊ ဇိ။ (အကြောင်း၌ သောတဏှာန စသည် ပြောင်းလဲသည်သာတူ၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ အတိတမဒ္ဓါနံ၊ အတိတကာလ၌။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၎င်း။ လောကေ၊ ၌။ ယံ ပိယရူပံ၊ အကြင်ချစ်အပ်သောသဘောရှိသောတရားသည်၎င်း။ ယံ သာတရူပံ၊ အကြင်သာယာအပ်သောသဘောရှိသောတရားသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) တံ၊ ထိုချစ်အပ်၊ သာယာအပ်သော

သဘောရှိသောတရားကို။ နိစ္စတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ (“မြဲ၏ ဟူ၍” သော်လည်း ပေးနိုင်၏။) အဒက္ခ၊ ရှုမြင်ကုန်ပြီ။ သုခတော၊ ချမ်းသာသောအနေအားဖြင့်။ အဒက္ခ၊ ကုန်ပြီ။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့်။ အဒက္ခ၊ ကုန်ပြီ။ အာရောဂျတော၊ ရောဂါမဲ့သောအပြင်အားဖြင့်။ အဒက္ခ၊ ကုန်ပြီ။ ခေမတော၊ ဘေးမရှိသောအားဖြင့်။ အဒက္ခ၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ တဏှ၊ ကို။ ဝဇေသုံ၊ ပွားစေကုန်ပြီ။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ တဏှ၊ ကို။ ဝဇေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဥပဓိံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ဟူသော ဥပဓိကို။ ဝဇေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဥပဓိံ၊ ကို။ ဝဇေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဝဇေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဝဇေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုရဟန်း၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ။ ဇရာယ၊ အိုခြင်းမှ။ မရုဏေန၊ သေခြင်းမှ။ သောဏေဟိ၊ စိုးရိမ်ခြင်းတို့မှ။ ပရိဒေဝေဟိ၊ ငိုကြွေးခြင်းတို့မှ။ ဒုက္ခေဟိ၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့မှ။ ဒေါမနဿေဟိ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းတို့မှ။ ဥပါယာသေဟိ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ။ န ပရိမုစ္စံသု၊ မလွတ်မြောက်ကုန်။ ဒုက္ခသ္မာ၊ မှ။ န ပရိမုစ္စံ သုတိ၊ ကုန်ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

☞ (ယေပိ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ အနာဂတမဒ္ဓါနံ စသော ဝါကျကား အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ် ယာလတ္တံ။ ဒက္ခိယန္တိ၊ ရှုမြင်ကုန်လတ္တံ။ ဝဇိယန္တိ၊ ပွားစေကုန်လတ္တံ။ န ပရိမုစ္စိယန္တိ၊ မလွတ် မြောက်ကုန်လတ္တံ ဟု ပေးသည်သာ ထူး၏။ ကာရိတ်အကြေကြ၍ ဝဇိယန္တိ၊ ပွားစေကုန်လတ္တံဟု ပေးလိုက်သည်။ သို့မသာ ထေ တဏှံ ဝဇေသုံဟူသော ဝေဝါကျရှိပါ၍ တေ တဏှံ ဝဇေသုံဟူသော နောက်ဝါကျရှိပါ၍ ထိုနည်းမည်။ သို့မဟုတ် ဝဇိယန္တိကို ဝဇေသုံဟူ၍ သော်လည်းပြင်။ ယေပိ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ တေရဟိ ဝါကျလည်း တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ပဿန္တိ၊ ရှုမြင်ကုန်၏။ ဝဇေန္တိ၊ ပွားစေကုန်၏။ န ပရိမုစ္စိ၊ မလွတ်မြောက်ကုန်ဟု ပေးသည်သာထူး၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျဏာပိ၊ ထံ။ အာပါနိယကံသော၊ ဖျော်ရည်ခွက်သည်။ ဝတ္ထုထမ္ပန္နော၊ အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဂန္ဓသမ္ပန္နော၊ အနံနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ရသသမ္ပန္နော၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သော စ ခေါ၊ ထိုဖျော်ရည်ခွက်ကိုလည်း။ (သောအရ ဖျော်ရည်ခွက်ကိုစွဲသော် ဌာနပစာရတ္ထ၊ ဖျော်ရည်ကိုစွဲသော် မုချတ္ထ။) ပိသေန၊ အဆိပ်ဖြင့်။ သံသဋ္ဌော၊ ရောနှောအပ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ ၌။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ စမ္ပာဘိတတတ္တာ၊ အပူသည် အလွန်ပူလောင်စေအပ်သည်ဖြစ် ၍။ အဗ္ဗပရေတော၊ အပူသည် ရောက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ကိလန္တော၊ ပင်ပန်းသည် ဖြစ်၍။ တသိ တော၊ တပ်မက်သည်ဖြစ်၍။ ပိပါသိတော၊ သောက်လိုသည်ဖြစ်၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုယောက်ျားကို။ “အဓမ္မော ပုရိသ၊ အမောင်ယောက်ျား။ အယံ အာပါနိယကံသော၊ ဤဖျော်ရည်ခွက်သည်။ ပ။ သံသုဋ္ဌော၊ အပ်၏။ သစေ အာကင်္ခသိ၊ အကယ်၍သောက်ခြင်းငှါအလို ရှိအံ့။ ပိဝ၊ သောက်လော့။ တံ၊ ထိုဖျော်ရည်ကို။ ပိဝတောဟိ၊ သောက်သောသူ၏ (စိတ်သည်)။ ဝတ္ထေနပိ၊ အဆင်းအားဖြင့်၎င်း။ ဂန္ဓေနပိ၊ အနံအားဖြင့်၎င်း။ ရသေနပိ၊ အရသာအားဖြင့်၎င်း။ သာဒေဿတိ၊ နှစ်သက်လတ္တံ။ ပိဝိတော စ ပန၊ သောက်ပြီးသော်ကား။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုသောက် ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မရဏံ ဝါ၊ သေခြင်းသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆသိ၊ ရောက်၏။ မဂ္ဂာ မတ္တံ ဝါ၊ သေလုနီးပါးသော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆသိတိ၊ ရောက်၏” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တံ အာပါနိယကံသံ၊ ကို။ သဟသော၊ အဆောတလျှင်။ အပ္ပုဋိသင်္ခါ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်မှု၍။ ပိဝေယျ၊ သောက်ရာ၏။ န ပရိနိဿဋ္ဌေယျ၊

မစွန့်ဗျာ။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ ပ။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။
 ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ (ယေဟိ ကေစိ မှ ဒုက္ခသွာတိဝဒါံတိုင် ရှေးနည်း
 အတိုင်းပေး။ ။ ယေ စ ခေါ ကေစိ ဘိက္ခဝေ၊ အထိတမဒ္ဓါနံ ဝါကျ၊ ယေဟိ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ
 အနာဂတမဒ္ဓါနံ ဝါကျ၊ ယေဟိ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ တေရဟိဝါကျတို့ကိုလည်း ရှေးနည်း
 အတိုင်းပင်ပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပ။ မရုဏမတ္တံ ဝါ၊ သေလုနီးပါးမူလည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊
 ဆင်းရဲသို့။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝေဒယျ၊ ကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ဤ။
 တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ “မေ၊ ငါသည်။ အယံ သုရာပိပါသာ၊ ဤအရက်သောက်လိုသော
 အာသာကို။ ပါနိယေန၊ (အေးသော)သောက်ရည်ဖြင့်။ ဝိနေတံ ဝါ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါမူလည်း။
 ဒဝိမဏ္ဍကေန၊ နှိမ်နင်းကြည့်ဖြင့်။ ဝိနေတံ ဝါ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါမူလည်း။ သန္တလောဏိကာယ၊
 ဆားနှင့်တကွ လှော်အပ်ပြီးသော မှုံညက်ရည်ဖြင့်။ ဝိနေတံ ဝါ၊ ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါမူလည်း။
 လောဏသောဝိရကေန၊ ဆားခပ်သော ဆန်ပုံးရည်ဖြင့်။ ဝိနေတံ ဝါ၊ ငှါမူလည်း။ သက္ကာ၊
 တတ်ကောင်း၏။ ယံ၊ အကြင်အရည်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဝိတရတ္တံ၊ ရှည်ပြင့်စွာသောကာလ။ တံလုံး။
 အဟိတာယ၊ စီးပွားမဲ့အလိုငှါ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲအလိုငှါ။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ၊ ထိုသေရည်ကို။
 အဟံ၊ သည်။ န ပိဝေယျန္တိ၊ မသောက်”ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့သောအကြံအစည်သည်။ အဿ၊ ရာ၏။
 သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တံ အာပါနိယကံသံ၊ ထိုပျော်ရည်ခွက်ကို။ ပဋိသင်္ခါ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်
 ၍။ န ပိဝေယျ၊ မသောက်ရာ။ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ စွန့်ရာ၏။ ပ။ တံ၊ ထိုပိယရုပ်၊ သာဇရုပ်ကို။
 အနိစ္စတော၊ မပြုဟူ၍။ ပ။ ဒုက္ခတော၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ပ။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ဟူ၍။ ပ။
 ဧဝဂတော၊ ဧဝဂါဟူ၍။ ပ။ သယတော၊ သေးဟူ၍။ ပ။ ဒုက္ခသွာ၊ မှ။ ပရိမုစ္စိံ သူတိ၊ လွတ်မြောက်
 ကုန်ပြီဟူ၍။ ဝဓါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

(ယေဟိ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ အနာဂတမဒ္ဓါနံ ဝါကျကို ရှေးနည်းအတိုင်းပေး။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ပါတံ တုဇ္ဈာပိပါသာ၊ သုရာပိပါသာ = သုရာပိပါသာယု ကြံ၍ “သုရာပိပါသာ”ဟူသော မူလ်ပါဌ်
 အတိုင်း ယောဇနာသည်။ ဤသို့ သုရာပိပါသာယု ရှိ၏။

၂။ အပေါ်သို့ထက်လှာသောအရည်ကိုပင် “ည”ကို “က”ပြု၍၎င်း၊ တက်နှင့်ရက်ကို ရွှေ့နှောက်ပြန်သော
 အာပြင့်၎င်း “ရက်တက်”ဟုခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်ရကား-နှိုင်းရက်တက်ဖြင့် ဟု ပြန်ဆိုလျှင်လည်း “ဒဝိမဏ္ဍကေနာတိ
 ဒဝိမဏ္ဍမတ္တေန”ဟူသော အပွင့်နှင့်ညီသည်သာ။ “ကြည့်”ဟူသော အနက်သာ “မဏ္ဍကေန”ဟူသော
 ပုဒ်၏အနက်ဟု မဆိုသင့်။ သေရည်ကို သေရက်ဟု ခေါ်ဆိုသည်ကိုထောက်၍ “ည” ကို “က”ပြုခြင်း၌ သံသယ
 မရှိသင့်။

၃။ သောဝိရံ ကဋိယံ ဝုတ္တံပေ၊ လဝဏံ လောဏမုစ္စတေဟူသော အဘိဓာန်အရ သောဝိရ၊ ဆန်ပုံးရည်ဟော၊
 လောဏ၊ ဆားဟော၊ လောဏေန သံသဋ္ဌံ သောဝိရံ = လောဏသောဝိရံ၊ တပေဝ လောဏသောဝိရကံဟူသော
 ဝေဒနတ္ထအရ ပေးအပ်သောအနက်တည်း။ သပ္ပဓညလေကဋိရာဇိနိ ပကိပိသွာဟု အဋ္ဌကထာရှင်သောကြောင့် ဆားခပ်
 သောဆန်ပုံးရည်ဟူသော အနက်တည် ဥပလက္ခဏသာ အခြားသော အသီးအညွှောက်ရည်လည်း ရသည်သာ။

၄။ ယံ မမေပ၊ အဟိတာယ ဒုက္ခာယဟူ၍သော နာဂရိမူအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ လက်ရှိ ယံ မမေပ။
 ဟိတာယ သုခါယဟူသော ဝေဒနုကာ အဓိပ္ပါယ်မရ။

အာဝုသော၊ ငါရှင်ကောဠိက။ ဒေ၊ နှစ်စည်းကုန်သော။ နဋကလာပိယော၊ ကျူစည်းတို့သည်။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တိဋ္ဌေယျ၊ သေယျတာပိ၊ တည်ကုန်ရာသက်သို့။ အာဝုသော၊ က။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ နာမဂ္ဂပပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ဖြစ်၏။ ပ။ ကေဝလဿ၊ အတ္တဇီဝမဖက်သက်သက်သော။ ဗက္ကကန္ဓဿ၊ ဆင်းရဲအစု၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣ၊ ဣ၊ ဤသို့ရှင်သာရိပုတြာကမိန်တော်မူ၏။

☞ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ကြာ။ အစ္စရိယံ၊ စ။ အာဝုသောသာရိပုတ္တ၊ ကြာ။ အပ္ပတံ၊ စ။ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားထော်ကို။ ယာဝ သုဘာသိတံ၊ အလွန်လျှင်ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်ပေပြီ။ မယံ၊ တို့သည်။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ဤ။ ဘာသိတံ၊ သော။ ဣဒံ၊ ကို။ ဆတ္တိံ သာယ၊ ခုန-ပါးသော။ ဣမေဟိ၊ ဝတ္တူဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်—

အာဝုသော၊ ကြာ။ သိက္ခ၊ တစုံတယောက်သောရဟန်းသည်။ ဇရာမရဏဿ၊ ဤ။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြိမ်းငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဝေ ဒေသေတိ၊ အကယ်၍ယောအံ့။ ဓမ္မကထိကော သိက္ခူတိ၊ ဓမ္မကထိကရဟန်း ဟူ၍။ ဝေနာယံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အလံ၊ ထိုက်၏။ အာဝုသော၊ ကြာ။ သိက္ခ၊ သည်။ ဇရာမရဏဿ၊ ဤ။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ငှါ။ နိရောဓာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဝေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပရိပန္နော သိက္ခူတိ၊ လောကုတ္တရာ(နိဗ္ဗာန်) တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သောရဟန်း ဟူ၍။ ဝေနာယံ၊ ငှါ။ အလံ၊ ဤ။

အာဝုသော၊ ကြာ။ ပ။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မစွဲမ၍။ ဝိပုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်သည်။ ဝေ ဟောတိ၊ အံ့။ ဝိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပတ္တော သိက္ခူတိ၊ မျက်မှောက်သဝဋ်ပင်လျှင် နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်းဟူ၍။ ဝေနာယံ၊ ငှါ။ အလံ၊ ဤ။ (အကြွင်းမထူးပြီ။)

သတ္တမံ၊ ရုနိရုဒ္ဓိဗြာဟ္မဏသုတ်တည်း။

၈-ကောသပိသုတ်

၆၈။ ဧဝံ၊ သော။ သမယံ၊ နှံ။ အာယသ္မာ မုသိလော၊ ရှင်မုသိလသည်၎င်း။ အာယသ္မာစ ပဝိဋ္ဌော၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မာစ နာရဒေါ၊ သည်၎င်း။ အာယသ္မာစ အာနန္ဒော၊ သည်၎င်း။ ကောသပိယံ၊ ကောသပိပြည်၌။ ဧဝာသိတာရာမေ၊ ဧဝာသိတာရုံကျောင်း၌။ ဝိယရန္တိ၊ နေကုန်၏။ အထ ခေါ၊ နှံ။ အာယသ္မာ ပဝိဋ္ဌော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ မုသိလံ၊ ကို။ “အာဝုသော မုသိလ၊ လ။ သဒ္ဓါယ၊ (သုတပါးစကားကို) ယုံကြည်ခြင်းမှ။ အညဓတြေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ ရုမိယာ၊ (ကိုယ်ပိုင်ညာဏ်ဖြင့်ကြံစည်) နှစ်သက်ခြင်းမှ။ အညဓတြေဝ၊ သာလျှင်(ဝေလိက်)။ အနုဿဝါ၊ အဆင့်ဆင့်ကြားခြင်းမှ။ အညဓတြေဝ၊ သာလျှင်။ အာကာရပရိဝိတက္ကော၊ မိမိကြံစည်အပ်သော အခြင်းအရာမှ။

သဒ္ဓါ ရုမိ ဝေသာအကြောင်းကင်း၍ ကိုယ်ပိုင်သိသော အသိတည်း။ အဆိုပါ အသိ ၂မျိုးတွင် ဤ၌ အာဇာနန္တိ အသိသာဖြစ်သည်။ မ-၁ ၅-ဝဂ်၊ ဇာပိဓိ ၄၅-၌လည်း အာဇာနန္တိ ဟုပင်ရှိသည်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ အာဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏ဟု ကဲ့တောင်ပေ။

၁။ ဤ၌ သိက္ခသည် ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းဖြစ်သောကြောင့် ဓမ္မာနုဓမ္မ၌ ပဋ္ဌပဓမ္မအရ လောကုတ္တရာ ၉-ပါးလုံးထူးလွန်း နိဗ္ဗာန်ကိုသာယူ။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပရိပန္နောတိ လောကုတ္တရာထာ နိဗ္ဗာနဓမ္မဿ အနုဓမ္မဘူထံ ပရိပစိ ပရိပန္နော-ဟု ဇာပိဓိ ၁၆-၌ အဋ္ဌကထာမိန့်သည်။

အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ခွံ။ အာယသ္မာ နာရဒေါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ပဝိဋ္ဌံ၊ ကို။
 “အာဝုသော ပဝိဋ္ဌံ၊ ဌ။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ သည်။ တေ ပဉ္စ၊ (မှသိလအားမေးဘူး
 သော)ထိုပြဿနာကို။ (ဓူပသိဇ္ဇိဉ္စ တေသဒ္ဓါ သမိပဝါစကဟု ဆိုသော်လည်း ဤ၌ ဝုရဝါစကကြံ၍
 ပေးလိုက်သည်။) လဘေယျံ၊ ရလိုပါ၏။ မံ၊ ငါ့ကို။ တေ ပဉ္စ၊ ကို။ ပုစ္ဆ၊ မေးပါလော့။ အဟံ၊
 ငါ(နာရဒ)သည်။ တေ၊ သင်(ပဝိဋ္ဌ)အား။ တေ ပဉ္စ၊ ကို။ ဗျာကရိဏာမိတိ၊ ထင်စွာပြုအံ့။ ဝါ၊
 ပြေဆိုအံ့”ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (မှသိလမေးသောအမေးမျိုး ငါ့ကိုမေးစေ
 ချင်သည်။ ငါ့ကိုမေးစမ်းပါ။ ငါဖြေပါမည်ဟူလို။)

☞ (အညတြေဝ အာဝုသော နာရဒမှ ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိအထိ မထူးပြီ။)

တေနဟိ၊ လျှင်။ အာယသ္မာ နာရဒေါ၊ သည်။ အရဟံ၊ သော။ ဝိဏာသဝေါ၊ လော။ ဣတိ၊
 ဤသို့မေး၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ပဝိဋ္ဌ။ ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဘဝချုပ်ရာသည် နိဗ္ဗာန်ဟု။
 အမ၊ ငါ(နာရဒ)သည်။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်
 အတိုင်း။ သုဒိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာတွေ့မြင်အပ်ပြီ။ (အဟံ၊ ငါနာရဒသည်။) အရဟံ၊ သော။ ဝိဏာ-
 သဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာသည်။ န ဓမ္မိ၊ မဟုတ်သေးပါ။ အာဝုသော၊ ဌ။
 သေယျထာပိ၊ အံ့။ ကန္တာရမဂ္ဂေ၊ ရေဘူးဖြင့် ကူးသွားအပ်သော ခရီး၌။ (ကေန တရိတဗ္ဗောတိ
 ပြုလုပ်သော်လည်း၊ ဌာနျူပစာရတ္ထအားဖြင့် ရေဘူးဖြင့်ဟု ပေးလိုက်သည်။) ဥဒပါနော၊ ရေတွင်း
 သည်။ အဿ၊ ရှိရာ၏။ တတြ၊ ထိုရေတွင်း၌။ ရဇ္ဇ၊ ရေပုံးကြီးသည်။ နေဝ အဿ၊ မရှိရာ။
 ဥဒကဝါရကော၊ ရေပုံးသည်။ န အဿ၊ မရှိရာ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ ထမ္မာဘိ-
 တတ္ထော၊ အပူသည် အလွန်ပူထောင်စေအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဆပ္ပပရေတော၊ ၍။ ကိလန္တော၊ ပင်ပန်း
 သည်ဖြစ်၍။ တသိတော၊ တပ်မက်သည်ဖြစ်၍။ ပိပါသိတော၊ သောက်လိုသည်ဖြစ်၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊
 လာရာ၏။ သော၊ ထိုဟောကျိားသည်။ တံ ဥဒပါနံ၊ ထိုရေတွင်းကို။ ဩလောကေယျ၊ ငုံ့၍
 ကြည့်ရာ၏။ တဿ၊ ထိုဟောကျိား၏။ ဥဒကန္တိ ဟိ ခေါ ညဏံ၊ ရေဟူသော အသိညဏံသည်။ အဿ၊
 ဖြစ်ရာ၏။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဖုသိတွာ၊ တွေ့ထိ၍။ န စ ဝိဟရေယျ၊ မနေရာ။ အာဝုသော၊
 ဌ။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဘဝနိရောဓော နိဗ္ဗာနန္တိ၊ ဘဝချုပ်ရာသည် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူ၍။ ယထာ
 ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ သုဒိဋ္ဌံ၊ ပြီ။ အရဟံ၊ သော။ ဝိဏာသဝေါ၊
 သည်။ န ဓမ္မိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်သေး။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်ထော်မှု၏။

ဒဝံ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ မိန့်ဆိုအပ်သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ပဝိဋ္ဌံ၊ ကို။
 “အာဝုသော ပဝိဋ္ဌံ၊ ဌ။ တံ၊ သည်။ ဧဝံဝါဒိ”။ ဤသို့ပြောဆိုလေ့ရှိသော ”။ အာယသ္မန္တံ နာရဒံ၊
 ကို။ ကိ”။ အဘယ်ကို။ ဝဒေသိတိ၊ ပြောဆိုဘိသနည်း”ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊
 ဆိုပြီ။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နှာ။ အဟံ၊ ငါ(ပဝိဋ္ဌ)သည်။ ဧဝံဝါဒိ”။ ဤသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော။
 အာယသ္မန္တံ နာရဒံ၊ ကို။ ကလျာဏာ၊ ကောင်းသောစကားမှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ ကုသလာ၊
 အပြစ်မရှိသော စကားမှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ ကိဉ္စိ၊ ထရံတရသော စကားကို။ န ဝဒါမိ၊ မပြောဆို
 ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပဝိဋ္ဌက ပြန်လည်လျှောက်ထားပြီ။

၁။ ဧဝံ ဝါဒိ” ဟု ခုထိယန္တ အာယသ္မန္တံ နာရဒံ၏ ဝိသေသန အဖြစ်ဖြင့် ရှိသင့်သည်။ ဧဝံ ဝါဒီဟု ရှိမှ
 တံဟူသော ကတ္တား၏ ဝိသေသနအဖြစ် ကြံရလိမ့်မည်။ ယင်းထိုကြံသော် အဘိပ္ပာယ် မရ၊ ထိုကြောင့် အောက်
 ဖြေပြပါဌ်အတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ ဧဝံဝါဒါဟံကိုလည်း ဧဝံဝါဒိ” အဟံဟု ပဒေစ္စဖြေ။

(ဘဝ၏ချုပ်ရာသည် နိဗ္ဗာန်ဟု ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်အတိုင်း မြင်ရုံသာ မြင်သည်။ သို့သော် အကျွန်ုပ် (န:၇၅)သည် အာသဝေါ ကုန်ခန်းသော ရဟန္တာတော့ မဟုတ်သေးပါဟု ပြောဆိုသော အရှင်နာရဒကို သင်ပဋိပက္ခ “ဘာများ ပြောလိုက်သေးသလဲ”ဟု ရှင်အာနန္ဒာက မေးမြန်းသောအခါ ကောင်းသောစကား၊ အပြစ်ကင်းသော စကားလောက်ကိုသာ ပြောလိုက်ပါသည်။ အခြား ဘာကိုမျှ မပြောလိုက်ပါဟု ရှင်ပဋိပက္ခ ပြောဆိုသည်ဟူလို။)

အဋ္ဌမံ ရှစ်ခုပြောကံသောသုတ်တည်း။

၉-ဥပယန္တိသုတ်

၆၉။ (ဝေံ မေ သုတံ။ပ။ အာရာမေ ပေးမြူ။) တကြ ခေါ၊ ထိုသို့နေထော်မှုသောအခါ၌။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒြာသည်။ ဥပယန္တော၊ ရေတိုးသည်ရှိသော်။ မဟာနဒိယော၊ မြစ်ကြီးတို့ကို။ ဥပယာပေတိ၊ တိုးစေ၏။ မဟာနဒိယော၊ မြစ်ကြီးတို့သည်။ ဥပယန္တိယေ၊ တိုးကုန်သည်ရှိသော်။ ကုန္ဒဒိယော၊ မြစ်ငယ်တို့ကို။ ဥပယာပေန္တိ၊ တိုးစေကုန်၏ (ပြည့်စေကုန်၏ ဟူ၍သော်လည်း ပေး)။ ကုန္ဒဒိယော၊ တို့သည်။ ဥပယန္တိယော၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ မဟာသောဗ္ဗော၊ ထုံးအိုင်ကြီးတို့ကို။ ဥပယာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာသောဗ္ဗော၊ တို့သည်။ ဥပယန္တော၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ ကုသောဗ္ဗော၊ ထုံးအိုင်ငယ်တို့ကို။ ဥပယာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာသောဗ္ဗော၊ တို့သည်။ ဥပယန္တော၊ ကုန်သည်ရှိသော်။ ကုသောဗ္ဗော၊ ထုံးအိုင်ငယ်တို့ကို။ ဥပယာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူဝင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ ဥပယန္တိ၊ တိုးသည်ရှိသော်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ ဥပယာပေတိ၊ တိုးစေ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဥပယန္တော၊ ကုန်သော်။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ဥပယာပေန္တိ၊ တိုးစေကုန်၏။ပ။ ဇာတိ၊ သည်။ ဥပယန္တိ၊ တိုးသည်ရှိသော်။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ဥပယာပေတိ၊ တိုးစေ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ အပယန္တော၊ ရေဆုတ်သည်ရှိသော်။ (ရေချသည်ရှိသော် ဟူ၍ သော်လည်း ပေး။ အပယုဗ္ဗ ယာဇာတ် အန္တပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖဲသည်ရှိသော်၊ ကင်းသည်ရှိသော် ဟူ၍ သစ္စတ္ထလည်း ပေးနိုင်သည်။) မဟာနဒိယော၊ တို့ကို။ အပယာပေတိ၊ ဆုတ်စေ၏။ပ။ မဟာသောဗ္ဗော၊ တို့သည်။ အပယန္တော၊ ဆုတ်ကုန်သော်။ ကုသောဗ္ဗော၊ ထုံးအိုင်ငယ်တို့ကို။ အပယာပေန္တိ၊ ဆုတ်စေကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ပင်လျှင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ အပယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ အပယာပေတိ၊ ဆုတ်ယုတ်စေ၏။ပ။ ဇာတိ၊ သည်။ အပယန္တိ၊ သော်။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အပယာပေတိ၊ ဆုတ်ယုတ်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ပြီ။ (ဣတိတလုံး အကြေကြံ၍ ဝေံ မေ သုတံ၌ ပြန်စပ်။)

နိဂမံ ကိုးခုပြောကံသောသုတ်တည်း

၁။ ဥပယုဗ္ဗော ယာ ဝမနေ၊ အန္တပစ္စယောဟု ကြံ။ ဥပယန္တောတိ ဥဒကဝဇနသမယေ ဥပရိ ဂစ္ဆန္တော၊ အဋ္ဌကထာ။ အထက်သို့ သွားသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဆန်တက်သည်ရှိသော်ဟု သစ္စတ္ထပေး။ ဥပယာပေတိကိုလည်း အထက်သို့ သွားစေ၏။ ဝါ၊ ဆန်တက်စေ၏ဟုပေး။ တိုးစေ၏။ ပြည့်စေ၏ဟု ပေးသည်ကား အဓိပ္ပါယ်တ္ထ၊ ဥပယာပေတိတိ ဥပရိ ယာပေတိ၊ ဝဇရတိ ပူဇရတိတံ အတ္ထော။

၂။ ဝေမေဝကို သာသျှင်ဟု အဝဇာရဏတ္ထပေးသည်ကား နိဝတ္တာပနတ္ထ မလို၍ မကောင်း။ ပင်လျှင်ဟု သမ္ဘိဋ္ဌာနတ္ထ ပေးခြင်းသာ ကောင်း၏။

၁၀-သုသိမသုတ်

၇၀။ (ဝေံ မေ သုထံ။ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ ပေးမြဲ။) တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ ဘဂဝါ သည်။ (ဟောတိ၌စပ်။) သက္ကတော၊ အရိအသေပြုအပ်သည်။ ဂချကတော၊ (ကျောက်ထီးတန္တ) အလေးပြုအပ်သည်။ မာနိတော၊ မြတ်နိုးအပ်သည်။ ပုဇိတော (ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့်) ပုဇော်အပ်သည်။ အပစိတော၊ ရိုသေကျိုးနွဲ့အပ်သည်။ (မြင့်သောနေရာမှ ဆင်းပေးခြင်း လမ်းဖယ်ပေးခြင်း ဦးထုပ်ချွတ်ခြင်း နေရာမှထခြင်း စသည်သည် ရိုသေကျိုးနွဲ့ခြင်းပင်တည်း။) စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယ သေသဗ္ဗပရိက္ခာရာနံ၊ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ အသက်၏ အရံအတာ၊ ဖြစ်သော ဆေးပစ္စည်း ပရိက္ခရာတို့ကို။ လာဘီ၊ ရလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခုသံဃောပိ၊ ရဟန်းသံဃာသည်လည်း။ သက္ကတော၊ သည်။ပ။ လာဘီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အညတိတ္ထိယာ၊ သာသနာတော်မှ ထပါးသော အယူဝါဒရှိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ ပန၊ ပရိပိုင်တို့ သည်ကား။ အသက္ကတော၊ အရိအသေပြုမခံရကုန်သည်။ အဂရကတော၊ (ကျောက်ထီးတန္တ) အလေးပြုမခံရကုန်သည်။ အမာနိတော၊ အမြတ်နိုးမခံရကုန်သည်။ပ။ အနပစိတော၊ ရိုသေ ကျိုးနွဲ့မှုမခံရကုန်သည်။ ယောန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ လာဘီနော၊ ရလေ့ရှိကုန်သည်။ န ယောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

☞ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ သုသိမော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သုသိမပရိပိုင်သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ဌံ။ မဟတိယာ၊ များစွာသော။ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ၊ ပရိပိုင်ပရိသတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဋိဝသတိ၊ စိုးအုပ်၍နေ၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ သုသိမော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ၎င်း။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ သုသိမ- ပရိဗ္ဗာဇကံ၊ ကို။ “အာရုဿော သုသိမ၊ မ။ ဧဟိ၊ လာလော့။ တံ၊ သင်သည်။ သမထေ ဂေါတမေ၊ ရဟန်းဂေါတမ(ထံ)၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ စရ၊ သွား၊ ရောက်၊ ကျင့်ချေလော့။ တံ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပရိယာပုထိတုာ၊ သင်ယူ၍။ အမေ၊ ငါတို့ကို။ဝါဗေယျာသိ၊ ပို့ချလော့။ (ဆိုစေလော့၊ သစ္စတ္ထ)မယံ၊ ငါတို့သည်။ ထံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ ပရိယာပုထိတုာ၊ ၎င်းဂိဟိနံ၊ လူတို့အား။ သာသိသာမ၊ ယောပြောကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ယောပြောကုန်သည်ရှိသော်။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ သက္ကတော၊ အရိအသေပြုမခံရကုန်သည်။ပ။ စိဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယသေသဗ္ဗ- ပရိက္ခာရာနံ၊ တို့ကို။ လာဘီနော၊ ကုန်သည်။ ဘဝိသာမာထိ၊ မြစ်ပါကုန်လိမ့်လတ္တံ့” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစံ၊ ပြောဆိုကုန်ပြီ။ ဧဝံ အာရုဿော တိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီ။ ငါ့ရှင်(မိတ်ဆွေ) တို့ယူ၍။ သုသိမော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ သကာယပရိသာယ၊ မိမိပရိသတ်၏(စကားကို)။ ပဋိ- သုထိတုာ၊ ရှေးရှေးနာယူ၍(ဝန်ခံ၍ယူလို)။ ယေန၊ ဌံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ပ။ သုသိမော- ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ “အာရုဿော အာနန္ဒ၊ နှာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသုတ်၊ အသိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော်၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ စရိထံ၊ ကျင့်ခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆာမိတိ၊ အလိုရှိ၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ သုသိမပရိဗ္ဗာဇကံ၊ ကို။ အာဂါယ၊ ခေါ်ယူ၍။ ယေန၊ ဌံ။ သဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း) ဖထန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ပ။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ “သန္တေ၊ ဘုရား။ သုသိမော၊ သုသိမမည်သော။ အဟံ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ဤပရိပိုင်သည်။ ‘အာရုဿော အာနန္ဒ၊ နှာ။ အဟံ၊ သည်။ပ။ စရိထံ၊ ငှါ။ ဣစ္ဆာမိတိ၊ အလိုရှိ၏’ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟာတိ၊ ပြောဆိုပြီ” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ထေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ သုသိမံ၊

သုသိမကို။ ပဗ္ဗာဇေထ၊ ဝင်ရောက်စေကြကုန်လော့။ (ရှင်ရဟန်းပြုပေးကြကုန်လော့ဟုလို။) ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ သုသိမော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ဇိ။ သန္တိကော၊ အထံတော်၌။ ပဗ္ဗတ္တံ၊ သာမဏေအဖြစ်ကို။ အလတ္တ ခေါ၊ ရလေပြီ။ ဥပသမ္ပဒံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အလတ္တ၊ ရလေပြီ။

ထေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ သမ္ပဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ဇိ။ သန္တိကော၊ ၌။ “ဝိဏာဇာတိ။ပ။ ပဇာနာမာတိ၊ ပဇာနာမ”ဟူ၍။ အညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဝါကို။ ဗျာကတာ၊ ပြေဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ အာယသ္မာ သုသိမော၊ သည်။ “သမ္ပဟုလေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ပ။ အညာ၊ ကို။ ဗျာကတာကိဏတိ၊ ပြေဆိုအပ်သတံ”ဟူ၍။ အသောသိ ခေါ၊ ကြားပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သုသိမော၊ သည်။ပ။ တောဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “အာယသ္မန္တေဟိ၊ အရှင်တို့သည်။ပ။ အညာ၊ ကို။ ဗျာကတာ ကိရ၊ ပြေဆိုအပ်သတံ။ ဣတိ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စန္တိ၊ မှန်သလော”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်သုသိမ။ ဧဝံ၊ မှန်ပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ရဟန်းတို့က ပြေဆိုကြပြီ။

အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ တုမေ၊ အရှင်တို့သည်။ ဧဝံ ဇာနန္ဒာ၊ ဤသို့ သိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ ပဿန္တာ၊ ဤသို့ မြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနေကဝိဟိတံ၊ များသောအပြားရှိသော။ ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြိယအဘိညာဉ်ကို။ ပစ္စနုတောထ အပိန၊ ခံစားနိုင်ကြကုန်သလော။ ဧကောပိ ဟုတု၊ တယောကံတည်းဖြစ်လျက်လည်း။ ဗဟုခေါ၊ များသောအပြားရှိသည်။ ဟောထ အပိန၊ မြင်နိုင်ကြကုန်သလော။ ဗဟုခေါပိ ဟုတု၊ များသောအပြားရှိသည်ဖြစ်လျက်လည်း။ ဧကော၊ တယောကံတည်း။ ဟောထအပိန၊ မြင်နိုင်ကြကုန်သလော။ အာဝိဘာဝံ၊ မျက်မှောက်၌၎င်း။ တိရောဘာဝံ၊ မျက်ကွယ်၌၎င်း။ တိရောကုဋံ၊ နံရံခြားထွင်၎င်း။ တိရောပါကာရံ၊ တံတိုင်းခြားထွင်၎င်း။ တိရောပဗ္ဗထံ၊ ထောင်ခြားထွင်၎င်း။ အာကာသေ သေယျထာပိ၊ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့။ အသဗ္ဗမာနာ၊ မကပ်ငြိကုန်ပူ၍။ ဂစ္ဆထ အပိန၊ သွားနိုင်ကြကုန်သလော။ ပထဝိယာပိ၊ မြေ၌လည်း။ ဥဒကေသေယျထာပိ၊ ရေ၌ကဲ့သို့။ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဋံ၊ ပေါ်ခြင်း၊ ၎င်းခြင်းကို။ ကရောထ အပိန၊ ပြုနိုင်ကြကုန်၏လော။ အဘိဇ္ဇမာနေ၊ (အဓိဋ္ဌာန်ကြောင့်)မကွဲမပျက်သော။ ဥဒကေပိ၊ ရေ၌လည်း။ ပထဝိယံ သေယျထာပိ၊ မြေ၌ကဲ့သို့။ ဂစ္ဆထ အပိန၊ သွားနိုင်ကြကုန်သလော။ အာကာသေပိ၊ ကောင်းကင်၌လည်း။ ပက္ခိ၊ အတောင်ရှိသော။ သကုဏော သေယျထာပိ၊ ၎င်းကဲ့သို့။ ပလ္လင်္ကေန၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေသဖြင့်။ ကမထ အပိန၊ သွားနိုင်ကြကုန်သလော။ ဧဝံ မဟိန္ဒိကော၊ ဤသို့ ကြီးသောထန်သိုးရှိကုန်သော။ ဧဝံ မဟာနုသာဝေ၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဣမေပိ စနိမသုရိယေ၊ ဤ လှနေတို့ကိုလည်း။ ပါထိနာ၊ လက်ဖြင့်။ ပရိမသထ အပိန၊ သုံးသပ်နိုင်ကုန်သလော။ ပရိမဇ္ဇထ အပိန၊ ဆုတ်နယ်နိုင်ကုန်သလော။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဝသံ၊ အလိုအတိုင်း။ ဝတ္ထေထ အပိန၊ မြစ်စေနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သုသိမက မေးလျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် သုသိမ။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဇာနန္ဒာ၊ မြစ်၌။ ဧဝံ ပဿန္တာ၊ မြစ်၌။ အထိက္ကန္တမာနုသိကာယ၊ လူတို့၏ သောတပသာဒကိုလွန်သော။ ဝိသုပ္ပုယ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ သောတခာတုယာ၊ သောတခာတံဖြင့်။ ဝိဗ္ဗေစ၊ နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။ မာနုသေစ၊ လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဥသော၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ သဓမ္မ၊ အသံတို့ကို။ သုကာထ အပိန၊ ကြားနိုင်ကုန်သလော။ ယေ၊ အကြင် အသံတို့သည်။ ဗုရေ၊

ဝေးကုန်၏။ ယေ စ၊ အကြင် အသံတို့သည်ကား။ သန္တိကော နီးကုန်၏။ ဥသော၊ နှစ်မျိုးကုန်
သော။ တေ သဒ္ဓေ၊ ထိုအသံတို့ကို။ သုဏာထ အပိန၊ ကြားနိုင်ကုန်သလော။ ဣတံ၊ ဤသို့
သုသံမကမေးလျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် သုသံမ။ တေ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုပေ၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဇာနန္တော၊ ပြစ်၍။ ဧဝံ ပဿန္တော၊ ပြစ်၍။
ဧတေသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ ပရသတ္တာနံ၊ တပါးသောသတ္တဝါတို့၏။ ပရပုဂ္ဂလာနံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏။ ဧတော၊ စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပဇာနာထ အပိန၊ အပြားအားဖြင့် သိနိုင်ကုန်
သလော။ သရာဂံ ဝါ၊ တပ်စွန်းခြင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောဘမူစိတ်ကို။ သရာဂံ၊
သော။ စိတ္တန္တိ၊ စိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာထ အပိန၊ ကုန်သလော။ ဝီတရာဂံ ဝါ၊ တပ်စွန်းခြင်းကင်းသည်
လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်၊ အဗျာကတစိတ်ကို။ ပ။ သဒေါသံ ဝါ၊ အပျက်ထွက်ခြင်း ရှိသည်
လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဒေါသမူစိတ်ကို။ ပ။ ဝီတဒေါသံ၊ အပျက်ကင်းသည်လည်းဖြစ်သော။
စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်၊ အဗျာကတစိတ်ကို။ ပ။ သမောဟံ ဝါ၊ တွေဝေခြင်း ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊
မောဟမူစိတ်ကို။ ပ။ ဝီတမောဟံ ဝါ၊ တွေဝေခြင်းကင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်၊
အဗျာကတစိတ်ကို။ ပ။ သံဝိတ္တံ ဝါ၊ တွန့်တိုသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ထိနမိဒ္ဓနှင့် ယှဉ်သော
စိတ်ကို။ ပ။ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ၊ ပျံလွင့်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်စိတ်ကို။ ပ။ မဟဂ္ဂတံ
ဝါ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဝုပ၊ အဝုပစိတ်ကို။ ပ။ အမဟဂ္ဂတံ
ဝါ၊ မဟဂ္ဂုတ်မဟုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကာမ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ ပ။ သဥတ္တရံ ဝါ၊
မိမိထက် လွန်ပြတ်သော တရားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောကီစိတ်ကို။ ပ။ အနုတ္တရံ ဝါ၊
မိမိထက် သာလွန်သောတရားမရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ ပ။ သမာဟိ-
တံ ဝါ၊ ထည်ကြည်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဥပစာ၊ အပ္ပနာအဖြစ်သို့ ရောက်သောစိတ်ကို။ ပ။
အသမာဟိတံ ဝါ၊ မထည်ကြည်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဥပစာ အပ္ပနာအဖြစ်သို့ မရောက်
သော စိတ်ကို။ ပ။ ဝိပုတ္တံ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်၊
ဝိုလ်စိတ်ကို။ အဝိပုတ္တံ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှ မလွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်၊ ဝိုလ်
စိတ်တို့မှ ကြွင်းသော စိတ်ကို။ အဝိပုတ္တံ၊ သော။ စိတ္တန္တိ၊ စိတ်ဟူ၍။ ပဇာနာထ အပိန၊ ကုန်သလော။
ဣတံ၊ ဤသို့ သုသံမက မေးလျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် သုသံမ။ တေ၊ သည်။ နော ဟိ၊
မသင့်ပါ။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုပေ၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဇာနန္တော၊ ပြစ်၍။ ဧဝံ ပဿန္တော၊ ပြစ်၍။
အနေကဝိဟိတံ၊ များသော အပြားရှိသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါထံ၊ ရှေး၌နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။
အနုဿရထ အပိန၊ အစဉ်လျှောက်၍အောက်မေ့ကုန်သလော။ ယေယျထာ၊ အဘယ်မည်သော။
ဣဒံ၊ ဤရှေး၌နေဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို။ အနုဿရထ အပိန၊ ကုန်သလောဟူမူ။ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ၊
တဘဝကို၎င်း။ ဒေဝံ ဇာတိယော၊ နှစ်ဘဝတို့ကို၎င်း။ တိဿောပိ ဇာတိယော၊ သုံးဘဝတို့ကို၎င်း။
စထဿောပိ ဇာတိယော၊ လေးဘဝတို့ကို၎င်း။ ပဉ္စပိ ဇာတိယော၊ ငါးဘဝတို့ကို၎င်း။ ဒသပိ
ဇာတိယော၊ ဆယ်ဘဝတို့ကို၎င်း။ ဝိသမ္ပိ ဇာတိယော၊ နှစ်ဆယ်သောဘဝတို့ကို၎င်း။ ထိံသမ္ပိ
ဇာတိယော၊ သုံးဆယ်သောဘဝတို့ကို၎င်း။ စတ္တာလိသမ္ပိ ဇာတိယော၊ လေးဆယ်သောဘဝတို့ကို
၎င်း။ ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော၊ ငါးဆယ်သောဘဝတို့ကို၎င်း။ ဇာတိသထမ္ပိ၊ ဘဝအရကို၎င်း။
ဇာတိသဟသမ္ပိ၊ ဘဝအထောင်ကို၎င်း။ ဇာတိသထသဟသမ္ပိ၊ ဘဝအသိန်းကို၎င်း။ အနေကေပိ၊
များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ သံဂ္ဂကပေ၊ သံဂ္ဂကပ်တို့ကို၎င်း။ (အနုဿရထ အပိန၊ ကုန်

သလော။) အပ္ပတြ၊ ထိုမည်သောဘဝ၌။ ဧဝံ နာမော၊ ဤသို့သော အမည်ရှိသည်။ ဧဝံ ဂေါတ္ထော၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိသည်။ ဧဝံ ဝတ္ထော၊ ဤသို့သော အဆင်းရှိသည်။ ဝေမာယာ-
 ဧရာ၊ ဤသို့သော အစာအာဟာရရှိသည်။ ဧဝံ သုဗျေကမ္မပဋိသံဝေဒီ၊ ဤသို့သော ချမ်းသာဆင်းရဲ
 ကို ခံစားလေ့ရှိသည်။ ဝေမာယုပရိယန္တော၊ ဤသို့သော အသက်အပိုင်းအခြားရှိသည်။ အာသိံ၊
 ဖြစ်ဘူးပြီ။ သော၊ ထိုငါသည်။ တတော၊ ထိုဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေသော်။ အပ္ပတြ၊ ထိုဘဝ၌။
 ဥဒပါဒိံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တတြာပိ၊ ထိုဘဝ၌လည်း။ ဧဝံ နာမော၊ သည်။ပ။ အာသိံ၊ ပြီ။ သော၊
 သည်။ တတော၊ ထိုဘဝမှ။ စုတော၊ သော်။ ဣဓ၊ ဤဘဝ၌။ ဥပပန္နောတိ၊ ဖြစ်ပြီဟူ၍။
 (အနုဿရထ အပိန၊ ကုန်သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့။ သာကာရံ၊ အဆင်းစသော အခြင်အရာနှင့်
 တကူသော။ သဉ္စေသံ၊ အမည် အနွယ်ဟူသော ညွှန်ပြဖွယ်နှင့်တကူသော။ အနောကဝိဟိတံ၊
 သော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ကို။ အနုဿရထ အပိန၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သုသိမကမေးလျှောက်
 ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် သုသိမ။ တေံ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ ထုမေ၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဇာနန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဧဝံ ပဿန္တော၊ ဖြစ်၍။ အတိက္ကန္တ-
 မာနုသကေန၊ လူတို့၏ မျက်စိအမြင်ကိုလွန်သော။ ဝိသုဗ္ဗေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။
 ဝိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဝိဗ္ဗစက္ခုအသိညာဉ်ဖြင့်။ စဝမာနေ၊ စုတေကုန်သော။ ဥပပဗ္ဗမာနေ၊ ပဋိသန္ဓေ
 နေကုန်သော။ သတ္ထေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ပဿထ အပိန၊ မြင်နိုင်ကုန်သလော။ ဟိနေ၊ ယုတ်ကုန်
 သော။ ပဏိတေ၊ မြတ်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ပဿထ အပိန၊ ကုန်သလော။ သုဝတ္ထေ၊
 ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဗုဗ္ဗတ္ထေ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သတ္ထေ၊
 တို့ကို။ ပဿထ အပိန၊ ကုန်သလော။ သုဂတေ၊ ကောင်းသော ဂတိသို့လားကုန်သော။ ဝါ၊
 ကြွယ်ဝကုန်သော။ ဝုဂ္ဂတေ၊ မကောင်းသောဂတိသို့ လားကုန်သော။ ဝါ-ဆင်းရဲကုန်သော။
 သတ္ထေ၊ တို့ကို။ ပဿထ အပိန၊ ကုန်သလော။ (သတ္ထေ ပဿထကို လေးစုကလုံး၌ ယှဉ်ပေး
 သည်။) ယထာကပ္ပူပဂေါ၊ အကြင် အကြင်ကံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။
 “ဘောန္တော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ကာယ-
 ဓုဇ္ဈရိတေန၊ ကာယဓုဇ္ဈရိတနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဝစီဓုဇ္ဈရိတေန၊ ဝစီဓုဇ္ဈရိတနှင့်။
 သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ မနောဓုဇ္ဈရိတေန၊ မနောဓုဇ္ဈရိတနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အရိယာနံ၊
 သုဗျေကသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဥပဝါဒကော၊ စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ ဖောက်ပြန်
 သောအယူရှိကုန်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဓါနာ၊ ဖောက်ပြန်သောအယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သော
 အယူရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။
 ဝါ-ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ မရတာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းရာ
 ဖြစ်သော။ ဝုဂ္ဂတိံ၊ ဆင်းရဲ၏ လည်းလျှောင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ-မကောင်းမှုပြုသူတို့၏ လားရောက်
 ရာ ဖြစ်သော။ ဝိနိပါတံ၊ အလိုအာသာကင်းလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နံရယံ ဥပ၊ ငရံ၌။
 ပန္နော၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဘောန္တော၊ ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာယ-
 ဓုဇ္ဈရိတေန၊ ကာယဓုဇ္ဈရိတနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဝစီဓုဇ္ဈရိတေန၊ ဝစီဓုဇ္ဈရိတနှင့်။
 သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ မနောဓုဇ္ဈရိတေန၊ မနောဓုဇ္ဈရိတနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ အရိယာနံ၊
 တို့ကို။ အနုပဝါဒကော၊ မစွပ်စွဲတတ်ကုန်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကော၊ မှန်ကန်သော အယူရှိကုန်၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
 ကမ္မသမာဓါနာ၊ မှန်ကန်သောအယူဖြင့် ဆောက်တည်အပ်သောအယူရှိကုန်၏။ တေ၊ တို့သည်။
 ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ သော။ မရတာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ သုဂတိံ၊ ချမ်းသာ၏

လည်းလျောင်းရာဖြစ်သော။ ဝါ-ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော။ သင်္ဂု လောက် ဥပ၊ နတ်ပြည်၌။ ပန္နာတိ၊ ဖြစ်ကုန်၏'ဟူ၍။ ပဇာနာထ အပိန၊ သိနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပ။ ပဇာနာထ အပိန၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သုသိမက မေးလျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် သုသိမ၊ တေ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာယသ္မန္တော၊ တို့။ တုမေ၊ ထိုသည်။ ဧဝံ ဇာနန္တော၊ ဖြစ်၍။ ဧဝံ ပထန္တော၊ ဖြစ်၍။ သန္တော၊ ငြိမ်သက်ကုန်သော။ (ယေ တေ ဝိမောက္ခာ၌ စိ။) ရူပေ၊ ရူပဈာန်တို့ကို။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍ (တည်ကုန်သော)။ အာရပ္ပ၊ အာရပ္ပ မည်ကုန်သော။ ယေ တေ ဝိမောက္ခော၊ အကြင် ဝိမောက္ခ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုအာရပ္ပ ဝိမောက္ခတို့ကို။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတာ၊ တွေ့ထိ၍။ ဝိဟရထ အပိ န၊ နေနိုင်ကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သုသိမက မေးလျှောက်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် သုသိမ၊ တေ၊ သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ (အပိန ဟူသော သိ၊ သျှာ၊ ကံ မူအတိုင်း ယောဇနာလိုက်သည်။ မ ၁-၂၂၇-စသည်၌လည်း အမေးဝါကျ အရာ အပိ နုသာ လာသည်။)

☞ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ဝါနိ၊ ယံခုသခါ၌။ ဣတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ (တုမှာကံ၊ အရှင်ဘုရား တို့၏။) ဣဒ္ဓ ဝေယျာကရထံ၊ ဤပြေဆိုခြင်းသည်၎င်း။ (ဝိဏာ ဇာတိ။ပ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိကို ရည်သည်။) ဣမေသံ မ္မောနံ၊ ဤသမာပတ် (ဂ) ပါးတို့ကို။ အသမာပတ္တိ စ၊ မဝင် စားခြင်းသည်၎င်း။ (အပိ ပန တုမေ အာယသ္မန္တော။ပ။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ။ပ။ တေ ကာယေန ဖုသိတာ ဝိဟရထာတိဟူသော ဝါကျတို့ကို ရည်သည်။ ။ ဟောတိ၊ ၏။) အာဝုသော၊ တို့။ (တုမှာကံ၊ တို့၏။) ဣဒံ၊ ဤပြေဆိုခြင်း၊ မဝင်စားခြင်းသည်။ ကထံ နော၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သုသိမက မေး၏။ အာဝုသော သုသိမ၊ မ။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပညာဝိပုတ္တာ ခေါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ သက်သက်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သူတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ရဟန်းထိုက် ပြေဆိုကုန်၏။ (ဈာန် မရသော သုက္ခဝိပဿက ရဟန္တာတွေဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဣဒ္ဓိဝိဓေသော အသိညာဉ် ဝါ-သမာပတ် ဂ-ပါးကို မဝင်စားနိုင်ကုန် ဟူလို။)

အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဣမဿ၊ ဤတရားတော်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ န ခေါ အာဇာနာမိ၊ မသိရသေး။ အာယသ္မန္တော၊ တို့။ သာရ၊ ထောင်းပန်ပါ၏။ အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော၊ ဣမဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အာဇာနေယျံ၊ သိနိုင်လောက်၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဘာသန္တံ၊ မိန့်မြွက်တော်မူပါကုန်။ အာဝုသော သုသိမ၊ မ။ တံ၊ သင်သည်။ အာဇာနေယျာသိ ဝါ၊ သိနိုင်လောက်သည်မှလည်းဖြစ်စေ။ တံ၊ သည်။ န ဝါ အာဇာနေယျာသိ၊ မသိနိုင်လောက်သည်မှလည်း ဖြစ်စေ။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပညာဝိပုတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သက်သက်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သူတို့ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောတော်မူကုန်၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သုသိမော၊ သည်။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပ။ အာယသ္မာ သုသိမော၊ သည်။ တေဟိ သိက္ခယံ၊ ထိုရဟန်းထိုနှင့်။ သမ္ပိံ၊ ထက္ခ။ ယာဝတကော၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်၌သော။ ကထာသလ္လာပေါ၊ စကားပြောဆိုခြင်းသည်။ အဟောသိ၊

ဖြစ်ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဘဂဝတော၊ အား။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်ပြီ။ သုသိမ၊ မ။ ပုဗ္ဗေ ခေါ၊ ရှေး၌။ ဓမ္မိတိဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဇိ။) ပစ္စာ၊ နောက်ကလ၌။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇိ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ပဝတ္ထံ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်တည်းဟူ၍ ဆော်လည်းပေး။ န ခွါဟံ၊ ဘန္တေ။ ပ။ နိဗ္ဗာနေ ဉာဏံ ပေးမြဲ။)

သုသိမ၊ မ။ တံ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်လတ္တံ့ သောစကားကို။ ကိံ မညသိ၊ အဘယ်သို့ မှတ်တင်သနည်း။ ဝှုပ်၊ ဝှုပ်သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ (ဝါသဒ္ဓါ ဝိဘာဝနတ္ထံ။) အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ မမြဲပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင်ဝှုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုဝှုပ်သည်။ ဝှက်္စံ ဝါ၊ ဆင်းရဲလော။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားကမေးတော်မူ၏။ ဝှက်္စံ ဘန္တေ၊ ဆင်းရဲပါဘုရား။ ယံ၊ အကြင်ဝှုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝှက်္စံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောတည်း။ တံ၊ ထိုဝှုပ်ကို။ “တေ၊ ဤဝှုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤဝှုပ်သည်။ အဟံ၊ သည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤဝှုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း”ဟူ၍။ သမနုပသိတံ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ န၊ သင့်လျော်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ တေ၊ ဤသို့ရှုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မဆင့်ပါဘုရား။ (ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏတို့ကို ဝှုပ်အတိုင်းပေး။)

သုသိမ၊ မ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣယ၊ ဤလောက၌။ ကိဉ္စိ၊ ထရံတခုသော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်(ထိုတိုင်တခု) မူလည်းဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ မိမိသန္တာန်မူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပသန္တာန်မူလည်းဖြစ်သော။ ဩဠာရိကံ ဝါ၊ ရန်ရင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သုခမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဟိနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပတိထံ ဝါ၊ မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ဝှုပ်၊ အကြင်ဝှုပ်သည်။ ဝှုရေ ဝါ၊ ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ဝှုပ်၊ အကြင်ဝှုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တေ ဝှုပ်၊ ထိုဝှုပ်ကို။ (ဝေမေတံ မှ တေနှင့် ဝှုပ်ကိုတို့ဖက်ပေးသည်။ ဝဋ္ဋဗ္ဗံ၌ပင်။) “တေ၊ ဤဝှုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာသည်။ န၊ မယုတ်။ ဧသော၊ ဤဝှုပ်သည်။ အဟံ၊ သည်။ န အသ္မိ၊ မဖြစ်။ ဧသော၊ သည်။ န အတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်”ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊ ယုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာဖြင့်။ ဝဋ္ဋဗ္ဗံ၊ ဝှုပ်အပ်၏။ (ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏတို့၌ ဝှုပ် နည်းမျိုးပေး။)

သုသိမ၊ မ။ ဝေ၊ ဤသို့အပီရဲသည့်အတိုင်း။ ပဿံ၊ ဝှုပ်သည်ရှိသော်။ သုတဝါ၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော အာဂမ၊ အဓိကမရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာသာဝကသည်။ ဝှုပ်သ္မိံ၊ ဝှုပ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ပြီးငွေ၏။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဇိ။ သညာယ၊ ၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဇိ။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊

၁။ ဓမ္မာနံ ဌိတတာ တံသဘာဝတာ ဓမ္မိတိဓာနိစ္စရက္ခအနတ္တတာ တတ္ထ ဉာဏံ ဓမ္မိတိဉာဏန္တိ အာပံ ဝိပဿနာဉာဏန္တိ ဟူသော ဌိတထို ဝှုပ်နာမ်ဓမ္မတို့၏ အနိစ္စသော အဖြစ်အားဖြင့် ထည့်ခြင်း၌ သိသော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်ဟု ထရှုတ္ထ အဓိပ္ပါယ်ထူ ၂မျိုး ထွဲဖက်၌ပေး၊ ဤသံယုတ် ၃၄-စာပိုဒ်၌ကား ဓမ္မိတိဉာဏန္တိ ပစ္စယကာရေ ဉာဏံဟု ဖွင့်၏။

၏။ ဝိညာဏသို့ ၊ ဤ။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၎င်း။ နိဗ္ဗိဒါ၊ ငြိမ်းငြိမ်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇာဒိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုတ္တဘိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်၏။ ဝိမုတ္တသို့ ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သည်ရှိသော်။ (မေး ငါ၏။ စိတ္တံ၊ သည်း။) ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီ။ ဣဘိ၊ သို့။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ “ဝိကာဇောပ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ၊ ဝိကာ။ပ။ ဣတ္ထတ္တာယ” ဟူ၍။ ပဇာနာတိ၊ ၎င်း။

သုသိမ၊ မ။ ဇာတိပစ္စယာဇရာမရဏန္တိ၊ ဇာတိဟူသောအကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏဖြစ်၏ ဟူ၍။ ပဿသိ၊ ရှု၏လော။ ဣဘိ၊ ဤသို့ဘုရားကမေးတော်၏။ ဧဝံ ဘန္တေ၊ မှန်ပါဘုရား။ပ။ သုသိမ၊ မ။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောအကြောင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ဖြစ်ကုန်၏ ဟူ၍။ ပဿသိ၊ ရှု၏လော။ ဣဘိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဧဝံ ဘန္တေ၊ မှန်ပါဘုရား။

သုသိမ၊ မ။ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏနိရောဓောဘိ၊ ဇာတိချုပ်ခြင်းကြောင့် ဇရာမရဏချုပ်၏ ဟူ၍။ ပဿသိ၊ ရှု၏လော။ ဣဘိ၊ ဤသို့ဘုရားကမေးတော်မူ၏။ ဧဝံ ဘန္တေ၊ မှန်ပါဘုရား။ပ။ သုသိမ၊ မ။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓောဘိ၊ အဝိဇ္ဇာချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရချုပ်၏ဟူ၍။ ပဿသိ၊ ရှု၏လော။ ဣဘိ၊ ၎င်း။ ဧဝံ ဘန္တေ၊ မှန်ပါဘုရား။

☞ (အပီ ပန တံ သုသိမ ဧဝံ ဇာနန္တောမှ ဝေ ကာယေန ဗုဒ္ဓိသု ဝိဟရသီဘိ နော ယေတံ ဘန္တေတိင်အောင် မထူး၊ ရွေးပေးခဲ့ပြီ။)

သုသိမ၊ မ။ ဝါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဣတ္ထိ၊ ဤအရာ၌။ တဝ၊ သင်၏။ ဣဒ္ဓ ဝေ၊ ယျာကရဏံ၊ ဤဝိကာဇာတိ စသည်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်းသည်၎င်း။ ဣမေသံ မ္ဗောနံ၊ ဤဣဒ္ဓိဝိစ စသောအသိဉာဉ်တရားတို့ကို။ ဝါ-ဤသမာပတ် (၈) ပါးတရားတို့ကို။ အသမာပတ္တိစ၊ မဝင်စားခြင်းသည်၎င်း။ (ဟောဘိ၊ ၎င်း။) သုသိမ၊ မ။ တဝ၊ သင်၏။ ဣဒံ၊ ဤဝိကာဇာတိ စသည်ဖြင့် ပြောဆိုခြင်း၊ သမာပတ် (၈) ပါးတို့ကို မဝင်စားခြင်းသည်။ ကထံ နော၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဣဘိ၊ ဤသို့ဘုရားကမေးတော်မူ၏။

အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသွာ သုသိမော၊ သည်။ သကဝတော၊ ၎င်း။ ပါဒေသု၊ ခြေထောက်တို့၌။ သီရဿ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ နိပဘိတော၊ ပျပ်ဝပ်၍။ ဘကာန္တိ၊ ကို။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ယှာယံ၊ အကြင်ငါသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သွာက္ခာဒထ၊ ကောင်းစွာဟောကြားတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယေ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာဝိနည်းဟူသော သာသနာတော်၌။ ဓမ္မတ္ထေ၊ ကော၊ တရားရိုးညီဖြစ်၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဝင်ရောက်၏။ တံ မံ၊ ထိုတပည့်တော်ကို။ အစုယော၊ အပြစ်သည်။ ယထာဗာလံ၊ မိုက်သည် အလျောက်။ ယထာမုဋံ၊ တွေဝေသည့်အလျောက်။ ယထာအကုသလံ၊ မလိမ္မာသည့်အလျောက်။ အစုကမာ၊ လွန်၍ဖြစ်ပါပြီ (လွမ်းမိုးပြီဟုလို)။ ဘန္တေ၊ ရား။ တဿ မေ၊ ထိုတပည့်တော်၏။ အစုယံ၊ အပြစ်ကို။ အစုယထော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝဗ္ဗယ၊ ဝေင့်စည်း

၁။ ဟောတံ။ပ။ ပဗ္ဗဇိတော ဟူသော အနိယမဝါကျ၏ အဏ္ဍိတဖြစ်သော နိယမဝါကျသည် တဂ္ဂ တံ။ပ။ ယထာအကုသလံ ဝါကျမှ ထပ်မံ အခြားမရှိသည်ကို ထောက်၍ ဤ၌လည်း ယှာယံ ပ။ ပဗ္ဗဇိတော ဟူသော အနိယမဝါကျ၏တွဲဝက် နိယမဝါကျသည် အစုယော မံ။ပ။ယထာ အကုသလံ သာ ဖြစ်ရမည်။ ထာထ မေဝါကျသည် ယှာယံ၏အဖက် နိယမဝါကျမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် အစုယော မံ၌မံကို တံ မံ ယု နိယတ်ထည့်၍ ဟောနာသည်။

ရန်အသို့ငါ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂဏှာတုတိ၊ ခံယူတော်မူပါ” ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို အဝေါစ၊ပြီ။

သုသိမ၊မ။ ယော တံ၊ အကြင်သင်သည်။ပ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဝင်ရောက်၏။ တံ တံ၊ ထိုသင်ကို။ အစွယော၊ သည်။ပ။ ယထာအကုသလံ၊ လျောက်။ တဂ္ဂ၊ စင်စစ်။ အစွကမာ၊ လွန်၍ဖြစ်ပြီ။ သုသိမ၊မ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ အာဂုစာရိ၊ မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသော။ စောရံ၊ သူ့ခိုးကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ ရညော၊ မင်းအား။ “ဒေဝ၊ အရှင်မင်းမြတ်။ အယံ၊ ဤသူသည်။ တေ၊ သင်မင်းကြီး၏။ အာဂုစာရိ၊ သော။ စောရော၊ သူ့ခိုးပါတည်း။ ဣမဿ၊ ဤခိုးသူအား။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိ၏။ တံ၊ ထိုခိုးသူသို့။ တံ ဝတ္ထံ၊ ထိုဝတ်အမှုကို။ ပဏေပိတိ၊ ရောက်စေပါလော့” ဟူ၍။ ဒဿယျ၊ ပြကုန်ရာ၏။ (ပုပ္ဖော နိ ပါပဏေ၊ ပကြောင့်နုကိုစာကြီး ပြန်၊ ဒိကမူကဘတ်ဖြစ်၍ ထံနှင့် ဝတ္ထံ-ဟု ကံ ၂-ခုရှိသည်။ ထိုသူကို ဝတ်ပေးပါဟူလို။) တမေနံ၊ ထိုသူခိုးဖမ်းလာသော ယောက်ျားကို။ ရာဇော၊ မင်းသည်။ “သော၊ အချင်းတို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြ ကုန်လော့။ ဣပံ ပုရိသံ၊ ဤခိုးသားယောက်ျားကို။ ဝဋ္ဌာယ၊ ခိုင်ခန့်သော။ ရဇ္ဈယ၊ ကြီးမြင့်။ ပစ္စာဗာဟံ၊ လက်ပြန်။ ဂါဠဗန္ဓုနံ ဗန္ဓိတွာ၊ မြဲမြံစွာချည်နှောင်၍။ ခုရမုတ္တံ၊ သင်ခုန်းဖြင့် ခေါင်း တုံးသည်ကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ခရဿဓရေန၊ ကြမ်းတမ်းသော အသံရှိသော။ ပဏဝေန၊ ထက်စည် ဖြင့်။ ရထိယာယ ရထိယံ၊ ရထားလမ်းပတ်ခုမှ ရထားလမ်းမတ်ခုသို့။ သိတံတကေန သိတံတကံ၊ လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံတခုသို့။ ပရိနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဒက္ခိဏေနဇ္ဈါရေန၊ တောင်တခါးဖြင့်။ နိက္ခာ- မေတွာ၊ ထွက်စေ၍ (ထုတ်၍ဟူလို)။ နဂရဿ၊ မြို့၏။ ဒက္ခိဏတော၊ တောင်အရပ်၌။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ သိန္ဓုထာတိ၊ ပြတ်ကြလော့” ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝပေယျ၊ (အမိန့်ပေးစကား) ပြောကြားရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုသူခိုးကို။ ရညော၊၏။ ပုရိသာ၊ တို့သည်။ပ။ သိသံ၊ကို။ ဝိန္ဒေယျ၊ ပြတ်ကုန်ရာ၏။ သုသိမ၊မ။ တံ၊ ထိုပေးအပ်လတ္တံ့ သောစကားကို။ ကံ မညသိ၊ အသို့မှတ်ထင်သ နည်း။ သောပုရိသော၊ ထိုခိုးသူယောက်ျားသည်။ တထောနိဒါနံ၊ ထိုနှိပ်စက်ညှင်းပန်ခြင်း ဟူ သော အကြောင်းကြောင့်။ ဇုက္ခံ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းကို။ ဒေါမနဿံ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကို။ ပဋိသံ- ဝေဒိယေထ အပိန၊ ခံစားရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့သုရားရှင်ကပေးတော်မူ၏။ ဝေံသန္ဓေ မှန်ပါ သုရား။

သုသိမ၊ မ။ သော ပုရိသော၊ ထိုယောက်ျားသည်။ တထောနိဒါနံ၊ ကြောင့်။ ယံ ဇုက္ခံ ဒေါ- မနဿံ၊ အကြင်ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ ခံစားရာ၏။ ဝေံ၊ သို့။ သွာက္ခာတေ၊ ကောင်းစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယေ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်း ဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော်၌။ ဓမ္မတ္ထေနကဿ၊ တရားကိုခိုးသောသူ၏။ ယာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ အကြင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊၏။) အယံ၊ ဤရဟန်းအဖြစ်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်း သည်။ တထော၊ ထိုကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းထက်။ ဇုက္ခဝိပါကတရာ စ၊ သာလွန်ဆင်းရဲ သော အကျိုးလည်းရှိ၏။ ကလ္လကဝိပါကတရာ စ၊ သာလွန်စပ်ခါးသောအကျိုးလည်းရှိ၏။ အပိစ၊ စင်စစ်မှုကား။ ဝိနိပါတာယ၊ အလိုအာသာကင်းလျက် ကျရောက်ခြင်း (အပိယံ)အသို့ငါ။ သံဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ သုသိမ၊မ။ ယထော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ တံ၊သည်။ အစွယံ၊ကို။ အစွ- ယထော၊အားဖြင့်။ပိသု၊ ပြင်၍။ ယထာဓမ္မံ၊ တရား(နည်းလမ်း) အားလျော်စွာ။ ပဋိကဓောသိ၊ ကုစား၏။(တထော၊ ထိုအခါ၌) မယံ၊ ငါတို့သည်။ ထေ၊သင်၏။တံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ခံယူကုန်၏။ သုသိမ၊မ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အစွယံ၊ ကို။ အစွယထေံ၊ အားဖြင့်။ ဒိသု၊

မြင်၍။ ယကာဓမ္မံ၊ လျော်စွာ။ ပဋိကဓရာတိ၊ ကုစား၏။ အာယတိံစ၊ နောက်ကာလ၌လည်း။
သံဝရံ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ (တဿ၊ ထိုသို့၏။) သော၊ ဤကုစားခြင်း
စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ ဆုံးမရာ သာသနာ၌။ ဝုဒ္ဓိဟိ၊ ကြီးပွား
ကြောင်းသာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ဒဿံ၊ ဧ၊ ငါ့အမြောက်သောသုတ်တည်း။

သတ္တမော၊ သော။ မဟာဝဂ္ဂေါ၊ မဟာဝဂ်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုမဟာဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မံ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ အဿုတဝတာ၊
အဿုတဝါသုတ် ဒုတိယ အဿုတဝါသုတ်တို့၎င်း။ ပုတ္တမံသေန၊ ပုတ္တမံသသုတ်နှင့်တကွ။
အပရံ စ၊ ထပါးလည်းဖြစ်သော။ အတ္ထိရာဂေါစ၊ အတ္ထိရာဂသုတ်၎င်း။ နဂရံ၊ နဂရ
သုတ်၎င်း။ သမ္ပသံ၊ သမ္ပသသုတ်၎င်း။ နဋ္ဌကလာပိယံ၊ နဋ္ဌကလာပီသုတ်၎င်း။ ကော-
သမ္ပိ၊ ကောသမ္ပိသုတ်၎င်း။ ဥပယန္တိစ၊ ဥပယန္တိသုတ်၎င်း။ သုသိမေန၊ သုသိမအမည်ဖြင့်
(ဝုတ္တော၊ သော။) ဒသမောစ၊ သယ်သုတ်မြောက်သုတ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

ဂ-သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ်

၁-ဧရာမရဏသုတ်

၇၁။ (ဤသုတ်သည် သမဏဗြာဟ္မဏသုတ် ဇာတိစိ ၁၃-နှင့် တူ၏။)

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်တည်း။

၂၁၁-ဇာတိသုတ္တံအိဒဏက

၇၂။ (ဤသုတ် ၁၀-သုတ်၌ ဇာတိအစ သင်္ခါရအထိ ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏။)

ဧကာဒသမံ၊ တဆယ့်တသုတ်မြောက်စောသုတ်တည်း။

အဋ္ဌမော၊ သော။ သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုသမဏ၊ ဗြာဟ္မဏဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

ပစ္စယေ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၌။ စတုသစ္စဝိသစ္စနာ၊ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို ဝေသာန်ရာ
ဝေသာန်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧကာဒသ၊ တဆယ့်တသုတ်တို့ကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူ
အပ်ကုန်၏။ နိဒါနော၊ နိဒါနံ၌။ အဋ္ဌမော၊ ဝဂ်ဝက်မြောက်ဖြစ်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏ
ဝဂ္ဂေါ၊ သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ်သည်။ သဝတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝဂ္ဂုဒ္ဓါနံ၊ ဝဂ်၏ဥဒ္ဓါနံကား—

ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓဝဂ်၎င်း။ အာဟာရော၊ အာဟာရဝဂ်၎င်း။ ဒသဗလော၊ ဒသဗလဝဂ်၎င်း။ ကဋ္ဌာရော၊ ကဋ္ဌာရဝဂ်၎င်း။ ဂဟပထိပဉ္စမော၊ ငါးဝဂ်မြောက်ဂဟပထိဝဂ်၎င်း။ ဒုက္ခဝဂ္ဂေါ၊ ဒုက္ခဝဂ်၎င်း။ မဟာဝဂ္ဂေါ၊ မဟာဝဂ်၎င်း။ အဋ္ဌမော၊ ရှစ်ဝဂ်မြောက်ဖြစ်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏော၊ သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ်၎င်း။ ဗုဒ္ဓိ၊ ဤသည်တည်း။

၉-အန္တရပေယျာဏ

၁-သတ္တုသုတ်

၇၄။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ အဇာနထာ၊ မသိသူသည်။ အပဿတာ၊ မမြင်သူသည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ ဉာဏာယ၊ သိခြင်းငှါ။ သတ္တာ၊ ဆရာကို။ ပရိယေသိတဗ္ဗော၊ ရှာမှီးအပ်၏။ ဇရာမရဏသမုဒယံ၊ ဇရာမရဏ၏ဖြစ်ကြောင်းကို။ ပ။ ပရိယေသိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဇရာမရဏနိရောဓံ၊ ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာကို။ ပ။ ပရိယေသိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဇရာမရဏနိရောဂေါပိနိ၊ ပဋိပဓိ၊ ဇရာမရဏ၏ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို။ ပ။ ပရိယေသိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ဝေ-ရဏိယသတ္တုသုတ္တာဓိဓသက

(ဤသုတ် ၁၀-သုတ်၌ ဇာတိအစ သင်္ခါရတိုင်အောင် ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏။ ဤသုတ်တို့၌ သမဏဗြာဟ္မဏဝဂ် ဇာတိသုတ္တာဓိဓသကတို့ကဲ့သို့ စာပိုဒ် ၇၄-ထပ်ဆင့်၏။ ၂၃-စသည် ဖြင့် မတပ်ဆင့်။)

၂-၁ ၂-တိက္ခာသုတ္တာဓိဓပေယျာဏကောဓထံက

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇရာမရဏံ၊ ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ အဇာနထာ၊ မသိသူသည်။ အပဿတာ၊ မမြင်သူသည်။ ဇရာမရဏေ၊ ဌံ။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ ဉာဏာယ၊ သိခြင်းငှါ။ သိက္ခာ၊ သင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်းကို။ ကရဏိယာ၊ ပြုအပ်၏။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ ပ။ ယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏိယော၊ အပ်၏။ ပ။ ဆန္နော၊ အားထုတ် လိုသော ဆန္ဒကို။ ကရဏိယော၊ အပ်၏။ ပ။ ဉာဏောဋ္ဌိ၊ လွန်ကဲသောလုံ့လကို။ ကရဏိယာ၊ အပ်၏။ ပ။ အပ္ပဋ္ဌိပါနိ၊ နောက်မဆုတ်သောလုံ့လကို။ ကရဏိယာ၊ အပ်၏။ ပ။ အာတပ္ပံ၊ ကိလေ သာတို့ကို လွန်စွာလောင်ကျွမ်းစေထုတ်သောလုံ့လကို။ ကရဏိယံ၊ အပ်၏။ ပ။ ဝိရိယံ၊ လုံ့လကို။ ကရဏိယံ၊ အပ်၏။ ပ။ သာတပ္ပံ၊ စွဲမြဲသောလုံ့လကို။ ကရဏိယံ၊ အပ်၏။ ပ။ သတိ၊ (သစ္စာလေး ပါးကို သိမ်းဆည်းထုတ်သော) သတိကို။ ကရဏိယာ၊ အပ်၏။ ပ။ သပ္ပဓညံ၊ (သစ္စာလေးပါးကို သိမ်းဆည်းထုတ်သော) ဉာဏ်ကို။ ကရဏိယံ၊ အပ်၏။ ပ။ အပ္ပမာဒေါ၊ (သစ္စာလေးပါးကိုပွား

ခြင်း၌) မဓမ္မလျော့ခြင်းကို။ ကရုဏီယော၊ ပြုအပ်၏။

(ဤသုတ်တို့၌လည်း ၂-၃-စသည်ဖြင့် မတပ်သင့်။ ရွှေသုတ်များကဲ့သို့ ၇၅-နှင့် ၇၆-သာ တပ်သင့်၏။ အဘိသမယသံယုတ် နဝသိသုတ်မှစ၍ ၇၇-စသည်ဖြင့် ပြင်၍တပ်ပါ။)

နဝဓမ္မာ၊ သော။ အန္တရပေယျာလော၊ သည်း
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး။

တဿ၊ ထိုအန္တရပေယျာလ၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

သတ္တံ၊ သတ္တုသုတ်၎င်း။ သိက္ခာ၊ သိက္ခာသုတ်၎င်း။ ယောဂေါ စ၊ ယောဂသုတ်
၎င်း။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒထုတ်၎င်း။ ဥသောဋ္ဌိပဉ္စမိ၊ ငါးသုတ်မြောက် ဥသောဋ္ဌိသုတ်၎င်း။
အပ္ပဋ္ဌိဝါနိ၊ အပ္ပဋ္ဌိဝါနိသုတ်၎င်း။ အာတပ္ပံ၊ အာတပ္ပသုတ်၎င်း။ ဝိရိယံ၊ ဝိရိယသုတ်၎င်း။
သာတစ္စံ၊ သာတစ္စသုတ်၎င်း။ (ဥစ္စတိကား ဂါထာဝူရဏ) သတိစ၊ သတိသုတ်၎င်း။ အပ္ပ
မာဒေန၊ အပ္ပမာဒသုတ်နှင့်တကွ။ သပ္ပဗညော၊ သပ္ပဗညသုတ်၎င်း။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်သုတ်
ထိုတည်း။ (သတ္တုသုတ် သ-သုတ်ရှိသည်။ နောက်သုတ်များ၌လည်း ဤနည်း။)

အန္တရပေယျာလာ၊ အန္တရပေယျာလမည်ကုန်သော၊ သုတ္တံ၊
ထုတ်ထိုသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးကုန်ပြီ။

ပေယျာလအန္တရပိ၊ အန္တရပေယျာလ၌။ ဝေ၊ အကြင်ဇရာမရဏစသော တဆယ့်
တပါးသော တရားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဝေ၊ ထိုဇရာမရဏစသော တဆယ့်
တပါးသော တရားတို့ကို။ စတုသစ္စေန၊ သစ္စာလေးပါးဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ယောတော်မူအပ်
ကုန်၏။ ပရေ၊ ဇရာမရဏစသော တဆယ့်တပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဝေ၊ ထိုသတ္တု
စသော အမည်ထိုသည်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်မျိုးထိုသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုတ္တိံ သ
သဏာနိ၊ တရားသုံးဆယ့်နှစ်သုတ်ကုန်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ထိုသည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အန္တရပေယျာလထု၊ အန္တရပေယျာလတို့၌။ ဥဒ္ဓါနံ၊
ဥဒ္ဓါနံသည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

နိဒါနသံယုတ္တံ၊ နိဒါနသံယုတ်သည်။
သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

၂-အသိသမသံသုတ်

၁-နသိခါသုတ်

၇၄။ (ဝေ မေ သုတ် အာရာမေ ပေးပြီ) အထ ခေါ်၌။ ဘဂဝါ။ သည်။ နသိခါယံ။ လက်သည်း ဖျားပေါ်၌။ ပရိတ္တံ။ အနည်းငယ်သော။ ပံသု။ မြေမှုန့်ကို။ အာရောပေတော။ တင်၍။ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ “ဘိက္ခုဝေတို့။ တံ။ သိုမေးအပ်လတ္တံ့ သော စကားကို။ ကိံ မညထ။ အသို့မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။ နသိခါယံ။ ၌။ မယာ။ သည်။ အာရောပိတော။ တင်အပ်သော။ ပရိတ္တော။ အနည်းငယ်သော။ ယော ဝါယံ ပံသု။ အကြင်မြေမှုန့်သည်၎င်း။ အယံ ဝါ မဟာပထဝီ။ ဣ (မဟာပထဝီ) မြေကြီးသည် ၎င်း။ (အတ္ထိ။ ရှိ၏။) ကတမံ။ အဘယ်သည်။ ဗဟုတရံ န ခေါ်တိ။ ပိဋိမျှားသနည်း” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ။ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ။ ဘုရား။ ယဒိဒံ မဟာပထဝီ။ အကြင်မြေကြီးသည် (အတ္ထိ။ ၎င်း) တေဒေဝ။ ထိုမြေကြီး သည်သာ။ ဗဟုတရံ။ ပိဋိမျှား၏။ နသိခါယံ။ ၌။ ဘဂဝတော။ သည်။ အာရောပိတော။ သော။ ပရိတ္တော။ သော။ ပံသု။ သည်။ အပ္ပမတ္တကော။ နည်း၏။ နသိခါယံ။ ၌။ ဘဂဝတော။ သည်။ အာရောပိတော။ သော။ ပရိတ္တော။ သော။ ပံသု။ သည်။ မဟာပထဝီ။ ကိံ။ ဥပနိဓာယ။ ထောက်၍။ သတိမံ။ တရာမြောက်သော။ ကလံ။ အစိတ်သို့။ နေဝ ဥပေတိ။ မရောက်။ သတသယသိမံ။ တထောင်မြောက်သော။ ကလံ။ သို့။ န ဥပေတိ။ မရောက်။ သတသယသိမံ။ တသိန်းမြောက်သော။ ကလံ။ သို့။ န ဥပေတိ။ မရောက်။ ဣတိ။ ဤသို့ လျှောက်ထား၏။ ဘိက္ခုဝေ။ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ်။ ဤအတူပင်လျှင်။ အရိယသာဝကဿ။ အရိယာသာဝကဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နဿ။ မင်္ဂညဏ်အပြင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အဘိသမေတာဝိနော။ (သစ္စာလေးပါးတို့ကို) ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော။ ပုဂ္ဂလဿ။ ၎င်း။ ပရိက္ခိတံ။ ကုန်ခမ်းပြီးသော။ ပရိယာဒိတ္တံ။ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်ပြီးသော။ ယဒိဒံ (ခုကဲ့)။ အကြင်ဆင်းရဲသည်။ (အတ္ထိ။ ၎င်း) တေဒေဝ ဒုက္ခံ။ ထိုဆင်းရဲသည်သာ။ ဗဟုတရံ။ ပိဋိမျှား၏။ အဝသိဋ္ဌံ။ ကြွင်းသောဆင်းရဲသည်။ အပ္ပမတ္တကံ။ နည်းလှစွာ၏။ ယဒိဒံ သတ္တကုတ္တံ။ ပရမတာ။ ခုနစ် ကြိမ်အလွန်ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော ဆင်းရဲသည်။ (သတ္တကုတ္တံ + ပရမံ + သဿာတိ = သတ္တကုတ္တံ - ပရမော။ တဿ + သာဝေါ = သတ္တကုတ္တံ ပရမတာ။ ။ အတ္ထိ။ ၎င်း) သော။ ထိုဆင်းရဲသည်။ ပရိက္ခိတံ။ သော။ ပရိယာဒိတ္တံ။ သော။ ပုရိမံ။ ဈေးဖြစ်သော။ ဒုက္ခကုန္တံ။ ဆင်းရဲအစုကို။ ဥပနိဓာယ။ ထောက်၍။ သတိမံ။ တရာမြောက်သော။ ကလံ။ အစိတ်သို့။ နေဝ ဥပေတိ။ မရောက်။ ပ။ သတသယသိမံ။ သော။ ကလံ။ သို့။ န ဥပေတိ။ မရောက်။ (သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ တွေ့ကြုံရသော ဒုက္ခသည် သောတာပန် မဖြစ်ခင်က ဒုက္ခနှင့်စာလျှင် အပုံတရာ အပုံတထောင် အပုံတသိန်းပုံလျှင် တပုံစာမျှပင် မရှိတော့ ဟူလို။) ဘိက္ခုဝေ။ တို့။ ဝေ။ ဤသို့။ ဓမ္မာဘိသမယော။ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း သည်။ မဟတ္ထိယော။ များသောကျေးဇူးရှိ၏။ ဝေ။ သို့။ ဓမ္မစက္ခုပင်္ဂလာသော။ (သောတာပတ္တိ မင်္ဂညဏ်ဟူသော) တရားမျက်စိကို ရခြင်းသည်။ မဟတ္ထိယော။ ၎င်း။ ဣတိ။ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

(မဟာတော အတ္တဿနိပ္ပါဒကောဟု ဌ အလို ကပ္ပဓာရယဂစ္ဆနိပ္ပါဒေတိ တဒ္ဓိတံ ပြုရမည်ကဲ့သို့ ရှိသော်လည်း မဟာ အတ္ထော ဂုဏော မဟတ္ထော သော တေဿ အတ္ထိတိ မဟတ္ထိယော ကကာရဿ ယကာရံ ကတွာဟူသော ရှိနှင့်အညီပေးလိုက်သည်။)

ပဌမံ ပဌမထုတ်သည်။

၂-ပေါက္ခရဏီသုတ်

၇၅။ (သဘဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပေါက္ခရဏီ၊ လေးထောင့်ကန်သည်။ အာယာမေန၊ အလျားအားဖြင့်။ ပညာသယောဇနာနိ၊ ယူဇနာငါးဆယ်တိုင်တိုင်။ ဝိတ္တာဓေန၊ အနံအားဖြင့်။ ပညာသယောဇနာနိ၊ တိုင်တိုင်။ ဥဗ္ဗေဓေန၊ အစောက်အားဖြင့်။ ပညာသယောဇနာနိ၊ တိုင်တိုင်။ (ပုဏ္ဏာ၌စပ် ပညာသယောဇနာဟုရှိသော သျှာ-မူအလို ပေါက္ခရဏီသည်။) ပ။ ဥဗ္ဗေဓေန၊ အားဖြင့်။ ပညာသယောဇနာ၊ ငါးဆယ်သော ယူဇနာရှိဟုပေး။) ဥဒကဿ၊ ရေဖြင့်။ ပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်၏။ (ပုဏ္ဏာကား ပုရဓာတ် တပစ္စည်းဖြစ်၍ ပုရဓာတ်အယုဉ် ဥဒကဿကို ကရဏတ္ထပေး။) သမတိတ္ထိကာ၊ ကမ်းအရေနှင့်ညီမျှသော ရေတည်ရှိ၏။ ကာကပေယျာ၊ ကျီးသောက်နိုင်၏။

(ကာကပေယျာ၌ ပါဓာတ် ဣပစ္စည်း သကတ္ထံ ဌ ချ။) တတော၊ ထိုလေးထောင့်ကန်မှ။ ပုရိသော၊ သည်။ ကုသဂ္ဂေန၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ထုတ်ဆောင်ရာ၏။ ကုသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဥဗ္ဗတံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊ အကြင်ရေသည်၎င်း။ ပေါက္ခရဏီယာ၌။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊ အကြင်ရေသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရေ နှစ်မျိုးတို့တွင်။) ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဗဟုတရံ န ခေါ၊ ပို၍များသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ပေါက္ခရဏီယာ၊ ၌။ ယဒိဒံ ဥဒကံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေဒေဝ၊ ထိုရေသည်သာ။ ဗဟုတရံ ပို၍များပြား၏။ ကုသဂ္ဂေန၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်။ ဥဗ္ဗတံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော။ ဥဒကံ၊ သည်။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်မျှတည်း။ ပေါက္ခရဏီယာ၊ ၌။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။ ကုသဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဥဗ္ဗတံ၊ သော။ ဥဒကံ၊ သည်။ သတိမံ၊ တရာမြောက်သော။ ကလံ၊ အစိတ်အပိုင်းသို့။ နေဝ ဥပေတိ၊ မရောက်။ သဟသိမံ၊ တထောင်မြောက်သော။ ကလံ၊ သို့။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ သတသဟသိမံ၊ တသိန်းမြောက်သော။ ကလံ၊ သို့။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ပင်လျှင်။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယာသာဝကဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိသပ္ပန္နဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ညစ်တပြင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ အဘိသမေဏာပိနော၊ သစ္စာတရားကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ပရိက္ခိတံ၊ ကုန်ခန်းပြီးသော။ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဟုပစ်အပ်ပြီးသော။ ယဒိဒံ ခုက္ကံ၊ အကြင်ဆင်းရဲသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေဒေဝ ခုက္ကံ၊ ထိုဆင်းရဲသည်သာ။ ဗဟုတရံ ပို၍များ၏။ ယဒိဒံ သတ္တကတ္ထံ၊ ပရမတာ၊ ခုနစ်ကြိမ်အလွန်ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အကြင်ဆင်းရဲသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ (သာ၊ သည်။) ပုရိမံ၊ (သောတာပန်ဖြစ်သည်မှ) ရွေးဖြစ်သော။ ပရိက္ခိတံ၊ သော။ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ သော။ ဒုက္ကန္တံ၊ ဆင်းရဲအစုကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။ သတိမံ၊ သော။ ကလံ၊ သို့။ နေဝ ဥပေတိ၊ မရောက်။ ပ။ သတသဟသိမံ၊ သော။ ကလံ၊ သို့။ န ဥပေတိ၊ မရောက်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ ဓမ္မာဘိသမယော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ မဟတ္ထိယော၊ များသောကျေးဇူးရှိ၏။ ဝေ၊ သို့။ ဓမ္မစက္ခုပရိလာဘော၊ သောတာပတ္တိမဂ်ညစ်တဟူသော ထရားမျက်စိကို ရခြင်းသည်။ မဟတ္ထိယော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဓုတိယံ နှစ်ရမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-သံဘောဇ္ဇဥဒကသုတ်

၇၆။ သာဝတ္ထိယံ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ယတ္ထ၊ အကြင် ပေါင်းဆုံရာအရပ်၌။ ဣမာ မဟာနဒိယော၊ ဤမြစ်ကြီးတို့သည်။ သံသန္တန္တိ၊ စီးကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤမြစ်ကြီး တို့သည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါ မြစ်ကြီး၎င်း။ ယမုနာ၊ ယမုနာမြစ်ကြီး၎င်း။ အစိရဝတိ၊ အစိရဝတိမြစ်ကြီး၎င်း။ သရဘူ၊ သရဘူ မြစ်ကြီး၎င်း။ မဟိ၊ မဟိမြစ်ကြီး၎င်းတည်း။ တတော၊ ထိုပေါင်းဆုံရာအရပ်မှ။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ နှစ်ပေါက် သုံးပေါက်သော ရေပေါက်တို့ကို။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ထုတ်ဆောင်ရာ၏။ (ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ၌ ဏိ ကျပျက်၍ ဤဒိဃမု ဣဒဿဖြစ်သော ပါဠိကို တွေ့မြင်သောကြောင့် ဋ ဋီတို့၌ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတရအနေဖြင့် ဖွင့်ပြနေကြ၏။) သိက္ခဝေ၊ တိ။ တံ၊ ကိံ၊ ကိံ မညထ၊ ကုန်သနည်း။ ဥပ္ပတနိ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သော။ ယာနိ ဝါ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ အကြင်နှစ်ပေါက် သုံးပေါက်သော ရေပေါက်တို့သည်၎င်း။ ယံ ဝါ သံဘောဇ္ဇဥဒကံ၊ အကြင်ပေါင်းဆုံရာအရပ်၌ ရေသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။ တတ္ထ၊ ထိုရေနှစ်မျိုးတို့ တွင်။) ကတမံ၊ သည်။ ဗဟုတရံ န ခေါ၊ ပို၍များပြားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ယဒိဒံ သံဘောဇ္ဇဥဒကံ၊ အကြင်ပေါင်းဆုံရာ အရပ်၌ ရေသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) တေဒေဝ၊ ဤပေါင်းဆုံရာအရပ်၌ ရေသည်သာလျှင်။ ဗဟုတရံ၊ ပို၍ များပြား၏။ ဥပ္ပတနိ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သော။ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ နှစ်ပေါက် သုံးပေါက်သော ရေပေါက်တို့သည်။ အပ္ပမတ္တကာနိ၊ အနည်းငယ်မျှတို့ပါတည်း။ (နေဝ သထိမံ၊ ပ။ ဓမ္မစက္ခုပဋိ- လာဘောတိ၊ ပေးမြဲ။)

တတိယံ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ရတိယသံဘောဇ္ဇဥဒကသုတ်

၇၇။ သာဝတ္ထိယံ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ဣမာ မဟာနဒိယော၊ တို့သည်။ သံသန္တန္တိ၊ စီးကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ပေါင်းဆုံကုန်၏။ ဣဒံ၊ တို့သည်။ သေယျထာ၊ တို့နည်း။ ဂင်္ဂါ၊ ၎င်း။ ပ။ မဟိ၊ ၎င်းတည်း။ တံ ဥဒကံ၊ ထိုပေါင်းဆုံရာအရပ်၌ ရေသည်။ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ နှစ်ပေါက် သုံးပေါက်သော ရေပေါက်တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ချန်ထား၍။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့။ ပရိယာဒါနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူပစ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ တံ၊ ကိံ၊ ကိံ မညထ၊ ကုန်သနည်း။ ပရိက္ခိယံ၊ ကုန်ခန်းပြီးသော။ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ ယူပစ်အပ်ပြီးသော။ ယံ ဝါ သံဘောဇ္ဇဥဒကံ၊ အကြင်ပေါင်းဆုံရာအရပ်၌ ရေသည်၎င်း။ အဝသိဋ္ဌာနိ၊ ကြွင်းကျန်ကုန်သော။ ယာနိ ဝါ ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ အကြင်နှစ်ပေါက် သုံးပေါက်သော ရေပေါက်တို့သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။ တတ္ထ၊ ထိုရေနှစ်မျိုးတို့တွင်။) ကတမံ၊ အဘယ်သည်။ ဗဟုတရံ န ခေါ၊ ပို၍ များပြားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ပရိက္ခိယံ၊ ကုန်ခန်းပြီးသော။ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူပစ်အပ်ပြီးသော။ ယဒိဒံ၊ အကြင်ပေါင်းဆုံရာအရပ်၌ ရေသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇါ။) တေဒေဝ သံဘောဇ္ဇဥဒကံ၊ ဤပေါင်းဆုံရာ အရပ်၌ ရေသည်သာလျှင်။ ဗဟုတရံ၊ ပို၍များပြားပါ၏။ အဝသိဋ္ဌာနိ၊ ကြွင်းကျန်ကုန်သော။

ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါ ဥဒကဒုသိတာနိ၊ နှစ်ပေါက် သုံးပေါက်သောရေတို့သည်။ အပ္ပမတ္တကာနိ၊ အနည်းငယ်မျှတို့ပါတည်း။ (နေဝ သတိံ။ပ။ ဓမ္မစက္ခုပဋိလာဘောတိ၊ ပေးမြဲ။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ပထဝီသုတ်

၇၈။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ဇာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ မဟာပထဝီယာ၊ မြေကြီးမူ။ (ဥဒ္ဓဂိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ ဥပ္ပတ္တဝိသယအပါဒါနံ၊ ဌ။) ကောလဋ္ဌိမတ္တိယော၊ သီးစေ့ခန့်မျှရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ဂုဠိကာ၊ ခုနစ်လုံးသောမြေညက်လုံးထို့ကို။ ဥပနိက္ခိပေယျ၊ ချထားရာ၏။ (ဥပ-အနက်မဲ့။ ဥပနိက္ခိပေယျထာတိ ကေသို့၊ ဌာနေ ဌပေယျ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကိ၊ ကိ၊ မညထ၊ ကုန်သနည်း။ ဥပနိက္ခိတွာ၊ ချထားအပ်ကုန်သော။ ကောလဋ္ဌိပတ္တိယော၊ သီးစေ့ခန့်မျှရှိကုန်သော။ ယာ ဝါ သတ္တ၊ ဂုဠိကာ၊ အကြင်ခုနစ်လုံးသောမြေညက်လုံးတို့သည်၎င်း။ ယာ ဝါ မဟာပထဝီ၊ အကြင်မြေကြီးသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ဇာ၊ တတ္ထ၊ ထိုမြေနှစ်မျိုးတို့တွင်။) ကတမံ၊ သည်။ ဗဟုတရံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ယဒိဒံ၊ မဟာပထဝီ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာ၊) တေဒေဝ၊ ထိုမြေကြီးသည်သာ။ ဗဟုတရံ၊ ပို၍များပြား၏။ ကောလဋ္ဌိမတ္တိယော၊ ကုန်သော။ ဥပနိက္ခိတွာ၊ ထားအပ်ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂုဠိကာ၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တိကာ၊ အနည်းငယ်မျှတို့တည်း။ ကောလဋ္ဌိမတ္တိယော၊ ကုန်သော။ ဥပနိက္ခိတွာ၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂုဠိကာ၊ တို့သည်။ သထိမံ၊ တရာမြောက်သော။ ကလံ၊ သို့။ နေဝ ဥပေန္တိ၊ မဖောက်ကုန်။ (အကြင်ပေးမြဲ။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ဒုတိယပထဝီသုတ်

၇၉။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ကောလဋ္ဌိမတ္တိယော၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဂုဠိကာ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့။ ပရိယာဒါနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူပစ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုသို့အပ်ထုတ်သောစကားကို။ ကိ၊ မညထ၊ အသို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ မဟာပထဝီယာ၊ မြေကြီး၏။ ယံ ဝါ ပရိက္ခိဏံ၊ အကြင်ကုန်ခန်း(သွား)သော မြေကြီးသည်၎င်း။ ယံ ဝါ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ အကြင်ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူပစ်လိုက်သော မြေကြီးသည်၎င်း။ ကောလဋ္ဌိမတ္တိယော၊ ကုန်သော။ အဝသိဌာ၊ ကြွင်းကျန်ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ယာ ဝါ ဂုဠိကာ၊ အကြင်မြေညက်လုံးတို့သည်၎င်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။) ကတမံ၊ အဘယ်မြေကြီးသည်။ ဗဟုတရံ န ခေါ၊ ပို၍များသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ (မဟာပထဝီယာနှင့် ပရိက္ခိဏံသည် မနုဿဿေဝ တေ သီသံ ကဲ့သို့ အပိပိအပေါင်းသမ္ပန်တည်း။ သမုဗ္ဗသုတ် ယံ ဝါ မဟာသမုဗ္ဗေကို နည်းမှီကြံလျှင် မဟာပထဝီယာ၊ ဌံ။ ဟု အာဓာရသော်လည်းပေး။)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ မဟာပထဝီယာ၊ ၏။ ပရိက္ခိဏံ၊ သည်၎င်း။ ယဒိဒံ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ဇာ၊) တေဒေဝ၊ သည်သာ။ ဗဟုတရံ၊ ၏။ ကောလဋ္ဌိမတ္တိယော၊ ကုန်သော။ အဝသိဌာ၊

ကုန်သော။ သတ္တ ဂုဠိကော၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တိကော၊ အနည်းငယ်မျှတို့သာတည်း။ ကောလဗ္ဗိမတ္တိ-
 ယော၊ ကုန်သော။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ သတ္တ ဂုဠိကော၊ တို့သည်။ မဟာပထဝိယာ၊ ဇာ၊
 ပရိက္ခိဏံ၊ ကုန်ခန်း(သွား)သော မြေကြီးကို။ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူပစ်လိုက်သော
 မြေကြီးကို။ ဥပနိဇာယ၊ ထောက်၍။ သတိံ၊ သော။ ကလံ၊ သို့။ နေဝ ဥပေန္တိ၊ ကုန်။ (အကြွင်း
 ပေးမြဲ။)

ဆဉ္စ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

၇-သမုဒ္ဒသုတ်

၈၀။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဆံ။ ပုရိသော၊ သည်။ မဟာ-
 သမုဒ္ဒတော၊ မဟာသမုဒ္ဒာမှ။ ဒွေ ဝါ ထိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ ရေနစ်ပေါက်သုံးပေါက်တို့ကို။
 ဥဒ္ဓရေယျ၊ ထုတ်ဆောင်ရာ၏။ (တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခုဝေ ပေးမြဲ။) ဥပ္ပတာနိ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်
 ကုန်သော။ ယာနိ ဝါ ဒွေ ဝါ ထိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ အကြင်ရေနစ်ပေါက်သုံးပေါက်တို့သည်၎င်း။
 မဟာသမုဒ္ဓေ၊ ၌။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊ အကြင်ရေသည်၎င်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုရေနစ်မျိုးတို့
 တွင်။) ကတမံ၊ အဘယ်ရေသည်။ ဗဟုတရံ နု ခေါ်၊ ပိုမိုများပြားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်
 မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ မဟာသမုဒ္ဓေ၊ ၌။ ယဒိဗံ ဥဒကံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇာ။) တေဒေဝ၊ ထိုရေသည်သာ။
 ဗဟုတရံ၊ ဇာ။ ဥပ္ပတာနိ၊ ကုန်သော။ ဒွေ ဝါ ထိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တကော၊
 အနည်းငယ်မျှတည်း။ (အကြွင်းပေးမြဲ။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

၈-ရုတိယသမုဒ္ဒသုတ်

၈၁။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဆံ။ ဒွေ ဝါ ထိဏိ ဝါ ဥဒက
 ဗုသိတာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတော၊ ထား၍။ မဟာသမုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ သို့။
 ဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ (တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခုဝေ ပေးမြဲ။) မဟာသမုဒ္ဓေ၊ ၌။ ပရိက္ခိဏံ၊ သော။
 ပရိယာဒိတ္ထံ၊ သော။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊ အကြင် ရေသည်၎င်း။ အဝသိဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိ ဝါ
 ဒွေ ဝါ ထိဏိ ဝါ ဥဒကဗုသိတာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ရေနစ်မျိုးတို့တွင်။)
 ကတမံ၊ အဘယ်ရေသည်။ ဗဟုတရံ နု ခေါ်၊ ပိုမိုများပြားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်
 မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ မဟာသမုဒ္ဓေ၊ ၌။ ပရိက္ခိဏံ၊ သော။ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ သော။ ယဒိဗံ ဥဒကံ၊ သည်။
 (အတ္ထိ၊ ဇာ။) တေဒေဝ၊ ထိုကုန်ခန်းယူပစ်လိုက်သော ရေသည်သာ။ ဗဟုတရံ၊ ပိုမိုများပြား၏။
 (နေဝ သတိမံစသည် ပေးမြဲ။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

၉-ပဗ္ဗထသုတ်

၈၂။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဆံ။ ပုရိသော၊ သည်။ ဟိမ-
 ဝထော ပဗ္ဗထရာဓေသ ဥပ၊ ဟိမဝန္တာထောင်မင်း၏အနီး၌။ ဘာသပမတ္တိယော၊ မုန်ညှင်းစေ့ခန်းမျှ

ရုံကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ပါသာဏသက္ခရာ၊ ကျောက်စရစ်ခဲတို့ကို။ နိက္ခိပေယျ၊ ချထားရာ၏။
 (တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ပေးမြဲ။) သာသပမတ္ထိယော၊ ကုန်သော။ ဥပနိက္ခိတ္တာ၊ ကုန်သော။
 သတ္တ၊ ကုန်သော။ ယာ ဝါ ပါသာဏသက္ခရာ၊ တို့သည်၎င်း။ ယော ဝါ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတရာဇာ၊
 အကြင် ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည်၎င်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောက်စရစ် ဟိမဝန္တာတို့
 တွင်။) ကထမံ၊ သည်။ ဗဟုတရံ န ခေါ၊ ပိုမိုများပြားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

ဘဇန္တ၊ ရား။ ယဒိဒံ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတရာဇာ၊ အကြင် ဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)
 ဧတေဒေဝ၊ ထိုဟိမဝန္တာတောင်မင်းသည်သာ။ ဗဟုတရံ၊ ၏။ သာသပမတ္ထိယော၊ ကုန်သော။ ဥပ-
 နိက္ခိတ္တာ၊ ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ပါသာဏသက္ခရာ၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္ထိကာ၊ အနည်း
 ငယ်မျှတို့တည်း။

နဓမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ခုတိယပဗ္ဗတသုတ်

၈၃။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ သာသပမတ္ထိယော၊
 ကုန်သော။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ပါသာဏသက္ခရာ၊ တို့ကို။ ဌပေထော၊ ထား၍။ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတ-
 ရာဇာ၊ သည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့။ ပရိယာဒါနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူပစ်ခြင်းသို့။
 ဂစ္ဆေယျ၊ ရ၏။ (တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ပေးမြဲ။) ဟိမဝတော ပဗ္ဗတရာဇာ၊ ၏။ ယံ
 ဝါ ပရိက္ခိယံ၊ အကြင် ကုန်ခန်း (သွား) သော ကျောက်စရစ်သည်၎င်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။
 သာသပမတ္ထိယော၊ ကုန်သော။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်းကျန်ကုန်သော။ ယာ ဝါ ပါသာဏသက္ခရာ၊
 အကြင် ကျောက်စရစ်တို့သည်၎င်း။ (ပါဠိအစဉ် ကျန်သမျှ ကျစေခြင်းငှါ တမျိုးပေးလိုက်သည်။)
 (သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောက်စရစ်နှစ်မျိုးတို့တွင်။) ကထမံ၊ အသယ် ကျောက်စရစ်သည်။
 ဗဟုတရံ န ခေါ၊ ပိုမိုများပြားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။

ဘဇန္တ၊ ရား။ ဟိမဝတော ပဗ္ဗတရာဇာ၊ ၏။ ယဒိဒံ ပရိက္ခိယံ၊ အကြင်ကုန်ခန်းသွားသော
 ကျောက်စရစ်သည်။ ယဒိဒံ ပရိယာဒိတ္ထံ၊ အကြင်ထက်ဝန်းကျင်မှယူပစ်အပ်ပြီးသော ကျောက်စရစ်
 သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဧတေဒေဝ၊ ထိုကုန်ခန်းယူပစ်အပ်ပြီးသော ကျောက်စရစ်သည်သာ။ ဗဟုတရံ၊
 ပိုမိုများပြား၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ သာသပမတ္ထိယော၊ ကုန်သော။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်းကျန်
 ကုန်သော။ ပါသာဏသက္ခရာ၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္ထိကာ၊ အနည်းငယ်မျှတို့တည်း။ (အကြင်ပေးမြဲ။)
 (ဝေမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကဿ စသည် ၇၄-ပိုဒ်နှင့် တူ၏။)

ဧသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-တတိယပဗ္ဗတသုတ်

၈၄။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ သည်။
 သိနေရဿ ပဗ္ဗတရာဇာ၊ ဥပ၊ မြင့်မိုရ်တောင်မင်း၏အနီး၌။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ မုဂ္ဂမတ္ထိယော၊
 ပဲနောက်ခန်းမျှတို့ကုန်သော။ ပါသာဏသက္ခရာ၊ ကျောက်စရစ်တို့ကို။ နိက္ခိပေယျ၊ ချထားရာ၏။
 (တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ပေးမြဲ။) သတ္တ၊ ကုန်သော။ မုဂ္ဂမတ္ထိယော၊ ကုန်သော။ ဥပနိက္ခိတ္တာ၊
 ချထားအပ်ကုန်သော။ ယာ ဝါ ပါသာဏ သက္ခရာ၊ အကြင်ကျောက်စရစ်ခဲတို့သည်၎င်း။ ယော ဝါ

သိနေရပဗ္ဗတရာဇာ၊ အကြင်မြင့်မိုရ်တောင်ပင်းသည်၎င်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကျောက်စရစ်
မြင့်မိုရ်တောင်ထို့တွင်။) ကတမံ၊ သည်။ ဗဟုတရံ န ခေါ၊ ပိုမိုများပြားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
မေးတော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ ယဒိဓံ သိနေရ ပဗ္ဗတရာဇာ၊ အကြင်မြင့်မိုရ်တောင်ပင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ဝေဇေဝ၊
ထိုမြင့်မိုရ်တောင်ပင်းသည်သာ။ ဗဟုတရံ၊ ပိုမိုများပြား၏။ သတ္ထ၊ ကုန်သော။ မုဂ္ဂမတ္ထိယော၊
ပဲနောက်ခန့်မျှရှိကုန်သော။ ဥပနိက္ခိတ္တာ၊ ချထားအပ်ကုန်သော။ ပါသာဏသက္ခရာ၊ တို့သည်။
အပ္ပမတ္ထိကာ၊ အနည်းငယ်တို့တည်း။ ပ။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူပင်လျှင်။ အရိယဿ၊
သော။ ဒိဋ္ဌိသပ္ပန္နဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎င်း။ အဓိဂံ၊ ရအပ်သောဂုဏ်ကို။ (ဈာန်အဘိညာဉ်
မဂ်ပိုလ် စသည်ကိုယူ။) ဥပနိဝေယ၊ ထောက်၍။ အညာဘိတ္တိယ သမဏ ဗြာဟ္မဏ ပရိဗ္ဗာဏာနံ၊
တပါးသောအယူရှိကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အဓိဂမော၊ ရအပ်သောဂုဏ်သည်။ (ဈာန်
အဘိညာဉ်ကိုယူ။) သတိမံ၊ တရာမြောက်သော။ ကလံ၊ အစိတ်သို့။ နေဝ ဥပေတိ၊ မရောက်။ ပ။
သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌိသပ္ပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မဟာဓိဂမော၊ များသောဂုဏ်
ရှိ၏။ ဝေံ၊ သို့။ မဟာဘိညော၊ များသောအဘိညာဉ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မောတော်မူ၏။

ကောသမံ၊ တဆယံတရုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

အဘိသမယသံယုတ္တံ၊ အဘိသမယသံယုတ်သည်။
သမတ္တံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှယူအပ်ပြီ။

တဿ၊ ထိုအဘိသမယသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

နခသိခါ၊ နခသိခသုတ်၎င်း။ ပေါက္ခရထီ၊ ပေါက္ခရထီသုတ်၎င်း။ ရွေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်
သော။ သံဘေဇ္ဇဉ္ဇကေ စ၊ သံဘေဇ္ဇဉ္ဇကသုတ် ခုတိယသံဘေဇ္ဇဉ္ဇကသုတ်တို့၎င်း။ ရွေ၊
ကုန်သော။ ပထဝီ၊ ပထဝီသုတ် ခုတိယပထဝီသုတ်တို့၎င်း။ ရွေ၊ ကုန်သော။ သမုဒ္ဓါ၊ သမုဒ္ဓ
သုတ် ခုတိယသမုဒ္ဓသုတ်တို့၎င်း။ တယော၊ သုံးသုတ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗတူပမာ စ၊ ပဗ္ဗတသုတ်
ခုတိယပဗ္ဗတသုတ် တတိယပဗ္ဗတသုတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၃-ဓာတုသံယုတ်

၁-နာနတ္ထဝဂ်

၁-ဓာတုနာနတ္ထသုတ်

၈၅။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ဓာတ်တို့၏ အမျိုးမျိုးသောသဘာဝကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်လတ္တံ့ သောစကားကို။ သာဇေ၊ ကောင်းစွာ။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ မနသိဇေထ၊ နှစ်လုံး သွင်းကြကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောပေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဝေ ဘန္တေတိ ဝေါ၊ ကောင်းပါပြီဘုရား ဟူ၍။ ဧတ ဘိက္ခု၊ ထိုဘုရားတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ဘုရား၏(စကားတော်ကို)။ ပစ္စယောသံ၊ ရွေးရွေးနာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ဓာတ်တို့၏အမျိုးမျိုးသော သဘာဝသည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ် နည်း။ စက္ခုဓာတု၊ စက္ခုဓာတ်၎င်း။ ရူပဓာတု၊ ရူပဓာတ်၎င်း။ စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတ်၎င်း။ ပ။ မနောဓာတု၊ မနောဓာတ်၎င်း။ မနောဝိညာဏဓာတု၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၎င်း ထည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဣဒံ၊ ဤ (စက္ခုဓာတ်စသော) အလုံးစုံကို။ ဓာတုနာနတ္ထန္တိ၊ ဓာတ်တို့၏ အမျိုးမျိုးသောသဘာဝ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိတိ၊ ဆိုအပ်၏ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ဓာတုနာနတ္ထန္တိ ဣတိတလံ၊ ကြေ။)

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ဇယနာနတ္ထသုတ်

၈၆။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ဓာတ်တို့၏ အမျိုးမျိုးသော သဘာဝကို။ ပဋိစ္စံ၊ စွဲ၍။ ဇယနာနတ္ထံ၊ ဇယတို့၏အမျိုးမျိုးသောသဘာဝသည်။ ဝါ-အမျိုးမျိုး သောသဘာဝရှိသော ဇယသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ စက္ခုဓာတု၊ စက္ခုဓာတ်၎င်း။ ပ။ မနောဓာတု၊ မနောဓာတ်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ဓာတ်တို့၏အမျိုးမျိုးသော သဘာဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကို။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။ ဇယနာနတ္ထံ၊ ဇယ တို့၏ အမျိုးမျိုးသော သဘာဝသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ စက္ခုဓာတု၊ စက္ခုဓာတ်ကို။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။ စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုပသာဒကိုမှီ၍ဖြစ်သော တွေ့ထိခြင်းဟူသော စက္ခုသမ္ပယသည်။ (စက္ခု နိဿာယ ဥပ္ပန္နော သမ္ပယော စက္ခုသမ္ပယော၊ မ ဝိ-၁-၉၈။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။ သောထ- ဓာတု၊ သောထဓာတ်ကို။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။ ကာယဓာတု၊ ကို။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။ မနောဓာတု၊ ကို။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။

၁။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇယနာနတ္ထန္တိ နာနာသဘာဝေါ ဇယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဌ။ ဇာထိပသုထိ အာရုဏာဓိ- သေဓန နာနာသဘာဝေါ ဇယော၊ ဝိ။ ဤ ဌ-ဝိ တို့အရ ဝါ-အမျိုးမျိုးသော သဘာဝရှိသော ဇယသည်ဟူ၍ သမ္ပန်သည်။

မနောသမ္ပယော၊ ဘွင်ကိုမှို၍ပြစ်သော တွေထိခြင်းဟူသော မနောသမ္ပယသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဇိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

ဒုတိယံ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-နောပဿနာနတ္ထသုတ်

၈၇။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ ကထမဉ္စ၊ နည်း။ ဧက္ခဓာတု၊ ၎င်း။ ပ။ မနောဓာတု၊ ၎င်း
တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထမဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်သနည်း။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧက္ခဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဧက္ခသမ္ပယော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။
ဧက္ခသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဧက္ခဓာတု၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ ပ။ မနောဓာတု၊ ကိ။
ပဋိစ္စ၊ ဤ။ မနောသမ္ပယော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ မနောသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ မနောဓာတု၊
သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။
ဖဿနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

တတိယံ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဝေဒနာနာနတ္ထသုတ်

၈၈။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊
သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဝေဒနာနာနတ္ထံ၊ ဝေဒနာတို့၏ အမျိုးမျိုး
သောသဘာဝသည်။ ဝါ-အမျိုးမျိုးသဘာဝရှိသော ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ (ကထမဉ္စ၊ ပ။
ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ပေးပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထမဉ္စ၊ လျှင်။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
နည်း။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဝေဒနာနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧက္ခ-
ဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဧက္ခသမ္ပယော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဧက္ခသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။
ဧက္ခသမ္ပယော၊ ဧက္ခသမ္ပယာကြောင့်ပြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပ။ မနော-
ဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ မနောသမ္ပယော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ မနောသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။
မနောသမ္ပယော၊ မနောသမ္ပယာကြောင့်ပြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ခေါ၊ လျှင်။ ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

တတိယံ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ပုတိယဝေဒနာနာနတ္ထသုတ်

၈၉။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဝေဒနာနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဝေဒနာနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ ဖဿနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ (ကထမဉ္စ စသည် ပေးပြီ။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ကထဉ္စ၊ လျင်။ပ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်သနည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ စက္ခုဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ စက္ခုသမ္ပယောဂ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ စက္ခုသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ စက္ခုသမ္ပယာဇာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ စက္ခုသမ္ပယာဇံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ စက္ခုသမ္ပယောဂ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ စက္ခုသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ စက္ခုဓာတု၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ပ။ မနောဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ မနောသမ္ပယောဂ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ မနောသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ မနောသမ္ပယာဇာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ မနောသမ္ပယာဇံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ မနောသမ္ပယောဂ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ မနောသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ မနောဓာတု၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဝေဝေါ၊ လျင်။ပ။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

ပဉ္စံ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ဗာဟိရဓာတုနာနတ္ထသုတ်

၉၀။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဝေါ၊ တိ။ အာ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ဒေသေသာမိ၊ အံ။ပ။ ပစ္စယောသု၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ ကထမဉ္စ၊ နည်း။ ဝူပဓာတု၊ ၎င်း။ပ။ ဓမ္မဓာတု၊ ၎င်း။တည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဣဒံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

ဓဉ္စံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သညာနာနတ္ထသုတ်

၉၁။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ သညာနာနတ္ထံ၊ သညာတို့၏ အမျိုးမျိုးသောသဘာဝသည်။ ဝါ၊ အမျိုးမျိုးသော သဘာဝ ရှိသော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ သညာနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ သင်္ကပ္ပနာနတ္ထံ၊ သင်္ကပ္ပတို့၏ အမျိုးမျိုးသောသဘာဝသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ သင်္ကပ္ပနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဆန္ဒနာနတ္ထံ၊ ဆန္ဒတို့၏ အမျိုးမျိုးသောသဘာဝသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဆန္ဒနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပရိတ္တဟနာနတ္ထံ၊ အမျိုးမျိုးသော သဘာဝရှိသော ပူလောင်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပရိတ္တဟနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပရိယေသနာနာနတ္ထံ၊ အမျိုးမျိုးသော သဘာဝရှိသော ရွာပိုးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ (ကထမဉ္စ စသည် ပေးပြီ။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျင်။ပ။ ပရိယေသနာနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။

ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဝူပဓာတု၊ ဝူပဓာတ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဝူပသညာ၊ ဝူပါရုံ၌ မှတ်တတ်သောသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဝူပသညံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဝူပသင်္ကပ္ပေါ၊ ဝူပါရုံ၌ ကြံစည်တတ်သောသင်္ကပ္ပသည်။

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဂ္ဂပပာပံပွ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဂ္ဂပစ္စန္ဓော၊ ဂ္ဂပါရုံ၌ လိုချင်တတ်သောဆန္ဒသည်။
 (ဂ္ဂပစ္စန္ဓောဟံ ပ္ပပေ ဆန္ဒကတဋ္ဌေန ဆန္ဒောဋ္ဌ။ ဆန္ဒကတဋ္ဌနာတိ ဆန္ဒကရဏဋ္ဌေန၊ ဣစ္ဆိတဋ္ဌ-
 နာတိ အတ္ထော၊ ဝိ။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဂ္ဂပစ္စန္ဒံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဂ္ဂပပရိဋ္ဌာဟော၊ ဂ္ဂပါရုံ၌ လောင်
 မြိုက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဂ္ဂပပရိဋ္ဌာဟံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဂ္ဂပပရိယေသနာ၊ ဂ္ဂပါရုံကိရူာမိုးခြင်း
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပ။ ဓမ္မဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓမ္မသညာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ မှတ်တတ်သောသညာသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဓမ္မသညာ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓမ္မသကံပေါ၊ ဓမ္မာရုံ၌ကြံစည်တတ်သော သကံပူသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဓမ္မသကံပွ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓမ္မစ္စန္ဓော၊ ဓမ္မာရုံ၌လိုချင်တတ်သောဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဇိ။ ဓမ္မစ္စန္ဒံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓမ္မပရိဋ္ဌာဟော၊ ဓမ္မာရုံ၌ လောင်မြိုက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဓမ္မပရိ-
 ဋ္ဌာဟံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓမ္မပရိယေသနာ၊ ဓမ္မာရုံကိရူာမိုးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။

ဘိက္ခဝေတိ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပ။ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပရိယေသနာနာနတ္ထံ၊
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-နောပရိယေသနာနာနတ္ထသုတ်

၉၂။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ သညာနာနတ္ထံ၊
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပ။ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပရိယေသနာနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။
 ပရိယေသနာနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပရိဋ္ဌာဟနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ ပ။ သညာနာ-
 နတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ (ကတမ္မ စသည်ပေးမြဲ။)

ဘိက္ခဝေတိ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ သညာနာနတ္ထံ၊ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ပ။ သညာနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်
 သနည်း။

ဘိက္ခဝေတိ။ ဂ္ဂပဓာတု၊ ဂ္ဂပဓာတ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဂ္ဂပသညာ၊ ဂ္ဂပါရုံ၌ မှတ်တတ်သောသညာ
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပ။ ဓမ္မသညာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ မှတ်တတ်သောသညာကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓမ္မဓာတု၊ ဓမ္မဓာတ်
 သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ (အစဆုံး အနုယဝါကျ ၁-ခုနှင့်အဆုံးဆုံး ဗျတိရေကဝါကျထရကို
 သာရေးသည်။ အကြွင်းကို ပါဠိအတိုင်း ဖော်ပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေတိ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပ။ သညာနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။
 နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ကေဝေနဝါရံ၌ ဂ္ဂပသညာအရ- ဧက္ခဝိညာဉ်စိတ်၌ ယှဉ်သောသညာကိုယူ။ ဂ္ဂပသကံပွအရ-သမ္ပုဋ်စွိုင်း
 သန္တိရဏ ဝုဋ္ဌောတို့၌ ယှဉ်သောဝိတက်ကိုယူ။ ဂ္ဂပစ္စန္ဒအရ-ဇောဉ်ယှဉ်သောဆန္ဒကိုယူ။ ဧက္ခဝိညာဉ်၌ယှဉ်သော
 သညာကိုစွဲ၍ သမ္ပုဋ်စွိုင်း သန္တိရဏ ဝုဋ္ဌောတို့၌ယှဉ်သောဝိတက်ဖြစ်သည်။ သမ္ပုဋ်စွိုင်း သန္တိရဏဝုဋ္ဌောတို့၌ ယှဉ်
 သောဝိတက်ကိုစွဲ၍ ဇောဉ်ယှဉ်သောဆန္ဒဖြစ်သည် ဟုလို။ နာနာဝေနဝါရံ၌ကား ဂ္ဂပသညာ ဂ္ဂပသကံပွ
 ဂ္ဂပစ္စန္ဒတို့အရ-ယှဉ်နိုင်သောစိတ်များ၌ ယှဉ်သောသညာ ဝိတက်ဆန္ဒတို့ကိုယူလေ။ သညာယှဉ်နိုင်သော စိတ်၌
 သညာကိုစွဲ၍ ဝိတက်ယှဉ်နိုင်သောစိတ်၌ ဝိတက်ဖြစ်၏။ ၎င်းဝိတက်ကိုစွဲ၍ ဆန္ဒယှဉ်နိုင်သောစိတ်၌ ဆန္ဒဖြစ်၏ ဟု
 လို။ ပရိဋ္ဌာဟနှင့် ပရိယေသနာတို့အရဓမ္မဋ္ဌေသာန လောဘကိုယူ။ ၎င်းတို့ကို နာနာဝေနဝါရံ၌သာရအပ်ကုန်၏။

ဇု-ဗာဟိရဗျာနာနတ္ထသုတ်

၉၃။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သင်္ခယနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဗျာနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဗျာနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဝေဒနာနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပရိယေသနာနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ လာဘနာနတ္ထံ၊ ရအပ်ကုန်သော အာရုံတို့၏ အမျိုးမျိုးသော သဘာဝသည်။ ဝါ-အမျိုးမျိုးသော သဘာဝရှိသော ရအပ်သော အာရုံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ (အထူးပြု၍ ဟောအပ်သည်ကိုသာ ဖော်၍ပေးသည်။ ကတမဉ္စ စသော ဝါကျနှင့် ကထဉ္စ စသော အမေးဝါကျကိုပေးမြဲပေး။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣပဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပသညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣပသညံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣပသင်္ကပ္ပံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပသမ္ပယော၊ ဣပါရုံကို တွေ့ထိ တတ်သော ဖောဓသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣပသမ္ပယံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပသမ္ပယော၊ ဣပါရုံကို တွေ့ထိ တတ်သော ဖောဓကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ဣပသမ္ပယာဇံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပစ္စန္ဒော၊ ဣပါရုံ၌ လိုချင်တတ်သော ဆန္ဒသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပ။ ဣပပရိယေသနံ၊ ဣပါရုံကို ရွာမှီးခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပလာဘော၊ ရအပ်သော ဣပါရုံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ (လဗ္ဘထိတိ လာဘော၊ ဣပမေဝလာဘောဟု ဝိသေသနပရပဒကပ္ပဓာရ်ပြု)။ ပ။ ဣပဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပသညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပ။ ဣပပရိယေသနံ၊ ဣပါရုံကို ရွာမှီးခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပလာဘော၊ ရအပ်သော ဣပါရုံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ (ဝေ ခေါ စသော နိဂုံးဝါကျပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ ကိ။ ရုဗြာဂ်သော သုတ်တည်း။

၁၀-ဒုတိယဗာဟိရဗျာနာနတ္ထသုတ်

၉၄။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ သညာနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပ။ သညာနာနတ္ထံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဓာတုနာနတ္ထံ၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ (ကတမဉ္စစသည်နှင့် ကထဉ္စစသည်ကို ပေးမြဲပေး။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣပဓာတု၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပသညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇိ။ ပ။ ဣပသညံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ဣပဓာတု၊ သည်။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်။ (အစအဆုံးသာ ပေးလိုက်သည်။ အကြွင်းကို ပါဠိအတိုင်းဖော်။ ဝေ ခေါ စသော နိဂုံးဝါကျ ပေးမြဲပေးလော။)

သမံ၊ ဝယ်ရုဗြာဂ်သော သုတ်တည်း။

ပဌမော၊ သော။ နာနတ္ထဝဂ္ဂေါ၊ သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုနာနတ္ထဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

ဓာတုဗျာနာ ဓာတုနာနတ္ထသုတ် ဖောဓနာနတ္ထသုတ်၎င်း။ နော စေတံ၊ နောဗျာ နာနတ္ထသုတ်၎င်း။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာနာနတ္ထသုတ် ဒုတိယဝေဒနာနာနတ္ထသုတ်တို့၎င်း။ ဝေ၊ ဤသုတ် ၅-သုတ်သည်။ အဇ္ဈတ္တပဉ္စကံ၊ အဇ္ဈတ္တသုတ် ၅-သုတ်အပေါင်းတည်း။ ဓာတုသညာ၊ ဗာဟိရဓာတုနာနတ္ထ

သုတ် သညာနာနတ္ထသုတ်၎င်း။ နော စေတံ၊ နော ပရိယေသနာနာနတ္ထသုတ်၎င်း။ အပရေ၊ ကုန်သော။ ဒုဝေ၊ ကုန်သော။ ဖဿာ စ၊ ဗာဟိရုပဿနာနတ္ထသုတ်၊ ဒုတိယဗာဟိရုပဿနာနတ္ထသုတ်တို့၎င်း။ ဧတံ၊ သည်။ ဗာဟိရုပဉ္စကံ၊ ဗာဟိရုသုတ် ၅-သုတ်အပေါင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၂-ရုတိယဝဂ်

၁-သတ္တဓာတုသုတ်

၉၅။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဣမာ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့သည်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ ကတမာ သတ္တ၊ အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်း။ အာဘာဓာတု၊ အလင်းရောင်ဓာတ်၎င်း။ (အာလောကကသိုဏ်းနှင့် ၎င်းကသိုဏ်းကို စီးပြန်း၍ ရအပ်သောဈာန်ကိုယူ။) သုဘဓာတု၊ ကောင်းသောအဆင်းဓာတ်၎င်း။ (သုဘကသိုဏ်းနှင့် ၎င်းကသိုဏ်းကိုစီးပြန်း၍ ပြစ်သောဈာန်ကိုယူ။) အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတု၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတ်၎င်း။ ဝိညာဏဉ္စာယတနဓာတု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဓာတ်၎င်း။ အာကိဉ္စာယတနဓာတု၊ အာကိဉ္စာယတနဓာတ်၎င်း။ နေဝသညာနာသညာယတနဓာတု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနဓာတ်၎င်း။ သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတု၊ သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ဓာတ်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဣမာ ခေါ၊ ဤသည်တို့ကား။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ အညတဓရာ၊ ထပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓ။ ယာ စာယံ အာဘာဓာတု၊ အကြင်အလင်းရောင်ဓာတ်သည်၎င်း။ ယာ စ သုဘဓာတု၊ အကြင်ကောင်းသော အဆင်းဓာတ်သည်၎င်း။ ယာ စ အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတု၊ အကြင်အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတ်သည်၎င်း။ ယာ စ ဝိညာဏဉ္စာယတနဓာတု၊ သည်၎င်း။ ယာ စ အာကိဉ္စာယတနဓာတု၊ သည်၎င်း။ ယာ စ နေဝသညာနာသညာယတနဓာတု၊ သည်၎င်း။ ယာ စ သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတု၊ အကြင်သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ဓာတ်သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) ဘန္တေ၊ ဗုဒ္ဓ။ ဣမာ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပညာယန္တိ န ခေါတိ၊ ထင်ရှားပါကုန်သနည်းဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယာယံ အာဘာဓာတု၊ အကြင်အလင်းရောင်ဓာတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) အယံ ဓာတု၊ ဤအလင်းရောင်ဓာတ်သည်။ အန္ဓကာရံ၊ အမိုက်မှောင်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယာယံ သုဘဓာတု၊ အကြင်ကောင်းသောအဆင်းဓာတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) အယံ ဓာတု၊ ဤကောင်းသောအဆင်းဓာတ်သည်။ အသုဘံ၊ မကောင်းသောအဆင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပညာယတိ၊ ခါ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယာယံ အာကာသာနဉ္စာယတနဓာတု၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) အယံ ဓာတု၊ သည်။ ဝှုပ်၊ ဝှုပ်ပါဝစေရသမာပတ်ကို။ (သမာပတ္တိဟူသော နောက်ပုဂံကြောသော ဥတ္တရပဒလောပနိဗ္ဗေသတည်း။) ပဋိစ္စ၊ ၍။ ပညာယတိ၊ ခါ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယာယံ ဝိညာဏဉ္စာယတန

၁။ ပါဠိယံ အန္ဓကာရံ ပဋိစ္စ ပညာယတိတိ ဣတ္ထာပိ အာရပ္ပအပေဝ ဂဟိတံ၊ ထဏာအယံ ဓာတု အသုဘံ ပဋိစ္စ ပညာယတိတိ ဣတ္ထာပိ ယထာဟိ ဣစ သုဝတ္ထံ ကသိတံ သုယန္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ ဧဝံ ဣတ္ထံ အထုတန္တိ၊ ဝိ။

ဓာတု၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) အယံ ဓာတု၊ သည်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန
 သမာပတ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပညာယတိ၊ ဇိ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယာယံ အာကိဉ္စညာယတနဓာတု၊
 သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) အယံ ဓာတု၊ သည်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပညာယတိ၊ ဇိ။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယာယံ နေဝသညာနာသညာယတနဓာတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇိ။ အယံ ဓာတု၊ သည်။
 အာကိဉ္စညာယတနံ၊ ကိ။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပညာယတိ၊ ဇိ။ ယာယံ သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတု၊
 သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) အယံ ဓာတု၊ သည်။ နိရောဓံ၊ (ပဋိသင်္ခါဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလ
 အားလျော်စွာ) နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးတို့၏ ချုပ်ငြင်းကို^၁။ ပဋိစ္စ၊ ချိ။ ပညာယတိ၊ ဇိ။ ဣတိ၊
 ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

သန္တေ၊ ဓား။ ယာ စာယံ အာဘာဓာတု၊ သည်၎င်း။ ပ။ ယာ စ သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတု၊
 သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) သန္တေ၊ ဓား။ ဣမာဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့သို့။ ကထံ သမာပတ္တိ၊
 အဘယ်သို့သော သမာပတ်တို့မည်သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ (သမာပတ္တိယောဟု ဗဟုဝန်ဖြင့် ဖွင့်ပြ
 သောကြောင့် သမာပတ္တိဟု ခံယူဖြင့် ရှိသင့်၏။) ပတ္တဗ္ဗာ န ခေ။ ရောက်အပ်ပါကုန်သနည်း^၂။ ဣတိ၊
 ဤသို့ ရဟန်းထမ်းက လျှောက်၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယာ စာယံ အာဘာဓာတု၊ သည်၎င်း။ ပ။ ယာ စ အာကိဉ္စညာယတနဓာတု၊ သည်
 ၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) ဣမာ ဓာတုယော၊ ဤဓာတ်တို့သို့။ သညာသမာပတ္တိ၊ သညာသမာပတ်တို့မည်
 သည်။ ဟုတော၊ ဖြစ်၍။ (ထင်ရှားသော သညာသို့သောကြောင့် သညာသမာပတ်မည်သည်။ ဤ၌လည်း
 သညာသမာပတ္တိဟု ခံယူဖြင့်ပင် ရှိသင့်၏။) ပတ္တဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယာယံ
 နေဝသညာနာသညာယတနဓာတု၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) အယံ ဓာတု၊ ဤဓာတ်သို့။ သင်္ခါရာဝသေသ-
 သမာပတ္တိ၊ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ်မည်သည်ဖြစ်၍။ (သိမ်မွေ့သော 'သညာ' သင်္ခါရတို့၏
 ကြွင်းကျန်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ်မည်သည်။) ပတ္တဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်၏။ ဘိက္ခု၊
 ရဟန်း။ ယာယံ သညာဝေဒယိတနိရောဓဓာတု၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) အယံ ဓာတု၊ ဤဓာတ်သို့။
 နိရောဓသမာပတ္တိ၊ နိရောဓသမာပတ်မည်သည်ဖြစ်၍။ ပတ္တဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မိန့်တော်မူ၏။

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ဆနိဒါနသုတ်

၉၆။ (ဘာဝတ္တိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကာမဝိတက္ခော၊ ကာမဝိတက်သည်။ ဆနိဒါနံ၊
 အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍ (ဘာဝနပုံသက)။ ဥပ္ပဗ္ဗတိ၊ ဇိ။ အနိဒါနံ၊ အကြောင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။

၁။ နိရောဓံအရ စိတ်စေတသိက် စိတ္တဇရုပ်များ ချုပ်ငြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ရုပ်ခန္ဓာထည်မှ စိတ္တဇရုပ်
 ချုပ်သေးသော်လည်း အထုံးစုံချုပ်သော ခန္ဓာကိုသာ ရည်ရွယ်တော်မူ၍ နိရောဓံ ပဋိစ္စာတိ တေန္တံ ခန္ဓာနံ
 ပဋိသင်္ခါအပ္ပဝတ္တိ^၁ ပဋိစ္စ ဟု ဆဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။

၂။ ကထံ သမာပတ္တိ ပတ္တဗ္ဗာတိ ကထံ သမာပတ္တိယော ကိဓိသာ သမာပတ္တိယော နာမ ဟုတော ပတ္တဗ္ဗာ၊
 ၄။ ကထံ သမာပတ္တိ ပတ္တဗ္ဗာတိ ဣမာသု သတ္တသု ဓာတုသု ကာ ပကာရာ သညာသမာပတ္တိ နာနာ ဟုတော
 သမာပတ္တိတဗ္ဗာရီ။

နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ ဗျာပါဒဝိတက်သည်။ပ။ ဝိဟိံ သာဝိတက္ကော၊ ဝိဟိံ သာဝိတက်သည်။ သနိဒါနံ၊ ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နေ။ အနိဒါနံ၊ ဖြစ်၍။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကာမဝိတက္ကော၊ သည်။ပ။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ သည်။ပ။ ဝိဟိံ သာဝိတက္ကော၊ သည်။ သနိဒါနံ၊ ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အနိဒါနံ၊ ဖြစ်၍။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမဓာတု၊ ကာမဓာတ်ကို။ (ကာမ ဝိတက်နှင့် ဗျာပါဒ ဝိဟိံ သာတို့မှ ကြွင်းသော ကာမာဝဓရဓမ္မကိုယူ။) ပဋိစ္စ၊ ၍။ ကာမသညာ၊ ကာမဂုဏ်၌ မှတ်တတ်သောသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နေ။ပ။ ကာမပရိဋ္ဌာဟံ၊ ကာမဂုဏ်၌ လောင် မြိုက်ခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ကာမပရိယေသနာ၊ ကာမဂုဏ်ကို ရွာမှီးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကာမပရိယေသနံ၊ ကာမဂုဏ်ကို ရွာမှီးခြင်းကို။ ဝါ၊ ရွာမှီးအပ်သော ကာမဂုဏ်ကို။ ပရိယေသမာနော၊ ရွာမှီးသော။ အဿုတဝါ၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော အာဂမ အဓိဂမမရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့် ၎င်း။ တိဟိ ဌာနေဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ မိစ္ဆာ၊ မှားသော အကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗျာပါဒဓာတု၊ ဗျာပါဒဓာတ်ကို။ (ဗျာပါဒဝိတက်နှင့် ဗျာပါဒကိုယူ။) ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဗျာပါဒသညာ၊ ဗျာပါဒ၌ မှတ်တတ်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နေ။ပ။ ဗျာပါဒပရိဋ္ဌာဟံ၊ ဗျာပါဒ၌ လောင်မြိုက်ခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဗျာပါဒပရိယေသနာ၊ ဗျာပါဒကို ရွာမှီးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗျာပါဒပရိယေသနံ၊ ဗျာပါဒကို ရွာမှီးခြင်းကို။ ဝါ၊ ရွာမှီးအပ်သော ဗျာပါဒကို။ ပရိယေသမာနော၊ ရွာမှီးသော။ အဿုတဝါ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ တိဟိ ဌာနေဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ ဖြင့်။ မိစ္ဆာ၊ မှားသော အကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိဟိံ သာဓာတု၊ ဝိဟိံ သာဓာတ်ကို။ (ဝိဟိံ သာဝိတက်နှင့် ဝိဟိံ သာကိုယူ။) ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိဟိံ သာသညာ၊ ဝိဟိံ သာ၌ မှတ်တတ်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နေ။ပ။ ဝိဟိံ သာ- ပရိဋ္ဌာဟံ၊ ဝိဟိံ သာ၌ လောင်မြိုက်ခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဝိဟိံ သာပရိယေသနာ၊ ဝိဟိံ သာကို ရွာမှီးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နေ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိဟိံ သာပရိယေသနံ၊ ဝိဟိံ သာကို ရွာမှီးခြင်းကို။ ဝါ၊ ရွာမှီးအပ်သော ဝိဟိံ သာကို။ ပရိယေသမာနော၊ ရွာမှီးသော။ အဿုတဝါ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ တိဟိ ဌာနေဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ မိစ္ဆာ၊ မှားသော အကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဆုံး။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ အာဒိတ္တံ၊ မီးတောက်လောင် သော။ တိဏ္ဍကံ၊ မြက်မီးရှူးကို။ သုက္ကေ၊ ခြောက်သော။ တိဏဒါယေ၊ မြက်ထော၌။ နိက္ခိပေယျ၊ ချထားရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုမြက်မီးရှူးကို။ ဟတ္ထေဟိ စ၊ လက်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပါဒေဟိ စ၊ ခြေတို့ဖြင့် ၎င်း။ ဝိပုဗေဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ နော စေ နိဗ္ဗာပေယျ၊ အကယ်၍ မငြိမ်းစေဆုံး။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့မငြိမ်းစေခဲ့သော်။ တိဏကဋ္ဌနိဿိတာ၊ မြက်ထင်းကိုမှီနေကုန်သော။ ယေ ပါဏာ၊

အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ တိုသတ္တဝါတို့သည်။ အနုယဗျသနံ၊ မကြီးပွားသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ။ အာပဇ္ဇေယျံ၊ ရောက်ကုန်ရာ၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ပင်လျှင်။ ကောစိ၊ အချို့သော။ ယော ဟိ သမကော ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းသည်၎င်း။ ယော ဟိ ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိသမကတံ၊ မညီညွတ်သော။ သညံ၊ (အကုသိုလ်)သညာကို။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ န ပဟတိ၊ မစွန့်။ န ဝိနောဒေတိ၊ မပယ်ဖျောက်။ န ဗျန္တိကဏ္ဍေတိ၊ ကင်းသောအပိုင်းအခြားရှိသည်ကို မပြု။ န အနဘာဝံဂမေတိ၊ တပန်မဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်စေ။ သော၊ ထိုရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခိဇ္ဇေဝေ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌လည်း။ သဝိစာတံ၊ ပင်ပန်းခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သဥပါယာသံ၊ ပူပန်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သပရိဋ္ဌာဟံ၊ ဝူလောင်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ သေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ-ပျက်သော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ စ၊ နောက်၌လည်း။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသောဂတိကို။ ဝါ-မကောင်းသုတို့၏လားရာဂတိကို။ ပါဠိကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကော၊ နေက္ခမ္ပဝိတက်သည်။ သနီဒါနံ၊ အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနီဒါနံ၊ အကြောင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ အဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ အဗျာပါဒဝိတက်သည်။ ပ။ အဝိဟိံ သာဝိတက္ကော၊ အဝိဟိံ သာဝိတက်သည်။ သနီဒါနံ၊ ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနီဒါနံ၊ ဖြစ်၍။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ နေက္ခမ္ပဝိတက္ကော၊ သည်။ ပ။ အဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ သည်။ ပ။ အဝိဟိံ သာဝိတက္ကော၊ သည်။ သနီဒါနံ၊ ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အနီဒါနံ၊ ဖြစ်၍။ နော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သနည်း။

၁။ အနုယဗျသနန္တိ အဝုတ္တိံ ဝိနာသံဟူသော ဌဖြင့် အနုယဗျသနံ၌ အနုယကို အဝုတ္တိံ၊ ဗျသနံကို ဝိနာသံ၊ အနုယနှင့် ဗျသနအရတူဟု သိစေသည်။ ၎င်းဖြင့် အနုယကို အနု အယဟု ပုတ်ခွဲ၍ အနုကို ပဋိသေဝ အယကို ဝုတ္တိအနက်ဟောဟုလည်း သိစေသည်။ အနုယဗျသနန္တိ အပါယဗျသနံဟူသော ဋီလည်း အနုကို အပဋိသေဝဖြင့် မပုတ်ခွဲ၍ အပဥပသာဝဖြင့် ပြောင်းလဲပွင့်ဆိုသည်သာထူး၏။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါ ဌ ဋီတို့အလို မကြီးပွားသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ဟု အနက်သမ္ပန်။

ပရိယရတူပါယရဟိတံ ဝိပတ္တိန္တိ ဝါ အတ္တောဟူသော ဋီဖြင့် အနုယကို အနုယဟု ပုတ်ခွဲ၍ အကို ရဟိတ၊ နုယကို ဥပါယအနက်ဟောဟု သိစေသည်။ ဗျသနံကို ဝိပတ္တိံဟု ဖွင့်သည်ကား ဝိနာသံဟု ဌပွင့်ဆိုခြင်းနှင့် ပရိယာဟံမျသာ ခြားနားသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနိကာအလို ပြုပြင်ရန်နည်းလမ်းမရှိသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ဟု အနက်သမ္ပန်။

အဝုတ္တိံ ဝိနာသန္တိ အဝုတ္တိံ ဝေဝ ဝိနာသဉ္စာတိ ဝဒန္တိ သဗ္ဗသော ဇနိရဟိတံဟူသော ဋီဖြင့် အနုယ၌ အပဋိသေဝ၊ အယ-ဝုတ္တိ အနက်ဟော စသည်ကြည့်ပုံ ပဌမနည်းနှင့်မထူးသော်လည်း အနုယနှင့် ဗျသနံကား ပ ဝုဇ္ဇာတို့ ကဲ့သို့ အရတူမဟုတ် အရကဲ့ဟု သိစေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤနိကာ ဝဒန္တိဖွင့်သည့်အလို မကြီးပွားခြင်း (ဆုတ်ယုတ်ခြင်း)ပျက်စီးခြင်းသို့ ဟု အနက်သမ္ပန်။ ဝီ ဋီ ၃-စာပိုဒ်-၃၆။ ဝီ-ဒီ-နဝ ၁-စာပိုဒ် ၁-စာပျက်နာ သက္ကတို့ ကိုလည်း ဝူလေ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ နေက္ခမ္မဓာတု၊ နေက္ခမ္မဓာတ်ကို။ (နေက္ခမ္မဝိတက်နှင့် အဗျာပါဒ အဝိဟိံသာ တို့မှ ကြွင်းသော ကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကိုယူ။) ပဋိစ္စ၊ ဌ။ နေက္ခမ္မသညာ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက် ခြင်း၌ မှတ်တတ်သောသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇ။ပ။ နေက္ခမ္မစန္ဒ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက် ခြင်း၌ တောင့်တတတ်သောဆန္ဒကို။ ပဋိစ္စ၊ ဌ။ နေက္ခမ္မပရိဋ္ဌာဟော၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက် ခြင်း၌ ပူလောင်ခြင်းသည် ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇ။ နေက္ခမ္မပရိဋ္ဌာဟံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ဌ။ နေက္ခမ္မပရိယေ သနာ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ရွာမှီးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ နေက္ခမ္မပရိယေသနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ရွာမှီးခြင်းကို။ ဝါ-ရွာမှီးအပ်သောကာမ ဂုဏ်တို့မှထွက်မြောက်ခြင်းကို။ ပရိယေသမာနော၊ ရွာမှီးသော။ သုတဝါ၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ တိဟိ ဌာနေဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဗျာပါဒဓာတု၊ အဗျာပါဒဓာတ်ကို။ (အဗျာပါဒဝိတက်နှင့် နေက္ခမ္မအဝိ ဟိံသာတို့မှ ကြွင်းသော ကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကိုယူ။) ပဋိစ္စ၊ ဌ။ အဗျာပါဒသညာ၊ အဗျာပါဒ၌ မှတ်တတ်သောသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇ။ပ။ အဗျာပါဒပရိဋ္ဌာဟံ၊ အဗျာပါဒ၌ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ဌ။ အဗျာပါဒပရိယေသနာ၊ အဗျာပါဒကိုရွာမှီးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဗျာပါဒပရိယေသနံ၊ အဗျာပါဒကိုရွာမှီးခြင်းကို။ ဝါ-ရွာမှီးအပ်သော အဗျာပါဒကို။ ပရိယေ သမာနော၊ ရွာမှီးသော။ သုတဝါ၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ တိဟိ ဌာနေဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်သောအကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဝိဟိံသာဓာတု၊ အဝိဟိံသာဓာတ်ကို။ (အဝိဟိံသာဝိတက်နှင့် နေက္ခမ္မ အဗျာပါဒတို့မှ ကြွင်းသော ကုသိုလ်ဓမ္မတို့ကိုယူ။) ပဋိစ္စ၊ ဌ။ အဝိဟိံသာသညာ၊ အဝိဟိံသာ၌ မှတ်တတ်သောသညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇ။ပ။ အဝိဟိံသာ ပရိဋ္ဌာဟံ၊ အဝိဟိံသာ၌ ပူလောင် ခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ ဌ။ အဝိဟိံသာပရိယေသနာ၊ အဝိဟိံသာကို ရွာမှီးခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဝိဟိံသာပရိယေသနံ၊ အဝိဟိံသာကို ရွာမှီးခြင်းကို။ ဝါ-ရွာမှီးအပ်သော အဝိဟိံသာကို။ ပရိယေသမာနော၊ ရွာမှီးတတ်သော။ သုတဝါ၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ တိဟိ ဌာနေဟိ၊ သုံးပါး သောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ သမ္မာ၊ မှန်ကန်သောအကျင့်ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ကျင့်၏။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ အာဒိတ္တံ၊ မီးတောက် လောင်သော။ တိကုက္ကံ၊ မြက်မီးရှူးကို။ သုက္ခေ၊ ခြောက်သော။ တိဏဒါယေ၊ မြက်တော၌။ နိက္ခိပေယျ၊ ချထားရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုမြက်မီးရှူးကို။ ဟတ္ထေဟိ စ၊ လက်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပါဒေဟိ စ ခြေတို့ဖြင့်၎င်း။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ နိဗ္ဗာပေယျ၊ ငြိမ်းစေရာ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေ ဟိ၊ ဤသို့လျှင်။ တိဏက္ခန္ဓနိသိတာ၊ မြက်ထင်းကို ပိုနေကုန်သော။ ယေ ပါဏာ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဝေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ အနယဗျသနံ၊ မကြီးပျိုးသော

၁။ ကထံ ပနေတ္ထ ကုသလဓမ္မေသု ပရိဋ္ဌာဟော ဝုတ္တောတိ ? သင်္ခါရပရိဋ္ဌာဟမတ္ထံ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ၊ သောဋ္ဌသသု အာကာရရသု ဝုက္ခာသဓဇ္ဇ သန္တာပဋ္ဌော ဝိယ ဝုတ္တော၊ ယသ ဝိဂမေန အရဟတော သီလိသာဝပ္ပတ္တိ ဝုတ္တံ ဟူသော ဂိုဏ်းအရ နေက္ခမ္မပရိဋ္ဌာဟဖြစ်ပုံကို သိလေ။

ပျက်စီးခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇေယျံ၊ မရောက်ကုန်ရာ၊ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေပေဝ ခေါ်၊ ပင်လျှင်။
 ကောစိ၊ အချို့သော။ ယော ဟိ သမဏော ဝါ၊ အကြင် ရဟန်းသည်၎င်း။ ယော ဟိ ဗြာဟ္မဏော
 ဝါ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဝိသမဂတံ၊ မညီညွတ်သော။ သညံ၊ အကုသိုလ်
 သညာကို။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ ပဇယတိ၊ စွန့်၏။ ဝိနောဒေတိ၊ ပယ်ဖျောက်၏။
 ဗျန္တိကရေတိ၊ ကင်းသော အပိုင်အခြား ရှိသည်ကိုပြု၏။ အနဘာဝံဂမေတိ၊ တဖန် မပြစ်ခြင်း
 သို့ ရောက်စေ၏။ သော၊ ထို ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဇ္ဇေ စေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏
 အဖြစ်၌လည်း။ အဝိဇာတံ၊ ပင်ပန်းခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ အနုပါယာသံ၊ ဗုဒ္ဓန်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။
 အပရိဋ္ဌာယံ၊ ပူလောင်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ကာယဿ၊
 ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ သေခါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ-ပျက်ခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ စ၊
 နောက်၌လည်း။ သုဂတိ၊ ကောင်းသောဂတိကို။ ဝါ-ကောင်းသောသူတို့၏ လာရာ ဂတိကို။
 ပါဠိကခါ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

ဒုတိယံ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်သည်။

၃-ဂိဇ္ဇကာဝသထသုတ်

၉၇။ ကေံ ထပါသော၊ သမယံ၊ အခါပတ်လုံး။ သဂဝါ၊ သည်။ ဉာတိကော၊ ဉာတိကရွာ၌။
 ဂိဇ္ဇကာဝသထေ၊ အုတ်ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တဗြ ခေါ်၊ ထိုသို့ နေတော်မူသော
 အခါ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ သိက္ခု၊ ထိုကို။ သိက္ခဝေတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာပဇ္ဇေသိ၊ ခေါ်တော်
 မူပြီး ထေ သိက္ခု၊ ထိုသည်။ သဂဝထော၊ သုဗျာဓိ(ကောကို)။ သဇန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရားဟူ၍။
 ပစ္စေသောသုံ၊ ရွေးချွန်ကြားကုန်ပြီး သဂဝါ၊ သည်—

“သိက္ခဝေ၊ ထို့၊ ဇာတုံ၊ အဇ္ဈာသယဓာတ်ကို”။ ပရိစ္စ၊ ၌။ သညာ၊ သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၏။ ဝိဇ္ဇိ၊ ဝိဇ္ဇိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိသမဂ္ဂော၊ ဝိသမဂ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဖြစ်၏”ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။
 ဝုတ္ထေ၊ ဝိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ အာယတ္တာ ကစ္စာနော၊ အရှင်ကစ္စာနသည်။ သဂဝန္တံ၊ ထို။
 “သဇန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ၊ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု၊ ဘုရားမဟုတ်သူတို့၌။ (မကွလိခေါသာလစသော စ သတ္တာရ
 ကိုယူ၊ အသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသုတ် အသု သတ္တာရေသု၌။) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါတိ၊ ဘုရားတို့ဟူ၍။ ယာယံ
 ဝိဇ္ဇိ၊ အကြင် အယူသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဇန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ၊ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ၌။ အယံ ဝိဇ္ဇိ၊
 ဤအယူကို။ ပညာယတိ န ခေါ်တိ၊ သိအပ်သနည်း”ဟူသော။ ထေံ၊ ဤကောကို။ အဝေါစ၊
 လျှောက်ထားပြီး။

ကစ္စာန၊ ကစ္စာန၊ ယဒိဓံ အဝိဇ္ဇာဓာတု၊ အကြင် အဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော-
 ဓာတု၊ ဤဓာတ်သည်။ မယတိ၊ ကြီးမား၏။ ကစ္စာန၊ န၊ ဟိနံ၊ ဟုတ်သော။ ဇာတုံ၊ အဇ္ဈာ-
 သယဓာတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ၌။ ဟိနာ၊ သော။ သညာ၊ သညာသည်။ ဟိနာ၊ သော။ ဝိဇ္ဇိ၊ ဝိဇ္ဇိသည်။

၁။ ဇာတုံ သိက္ခဝေ။ပ။အဇ္ဈာသယံ ဇာတုတိ ဝိပေတိဋ္ဌ။ နေတော ဥပဂန္ဓာ သေတိ ဣတ္ထာတိ အာသယော၊
 ဟိနာဓိသာဝေန အဝိနော အာသယော၊ အဇ္ဈာသယောတို့။

၂။ ဥာ သုမာရဏနိသာနတို့သုတုပရဏတုဗျာဏောနေသုသု ကံ သုဇ္ဇနေဉာဏောတယောဟူသော
 ဓာတ် ကျမ်းအလို ဝိဝါဒိကတိက မရှိသောကြောင့်ကစ္စာနာဟူ၍ ကံ အနက် ပြန်ဆိုလိုက်သည်။ ထင်ရှား၏ဟုပေးစိုး
 ရှိသည်ကား အဝိပ္ပါယတ္တ ဓောက္ခန္ဓာသိသုဇာဏိယတ္တ ၆၅-သုတ်နိဿယ၌ကား ကတ္တုရပ်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်၏။

ဟိနော၊ သော။ ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဟိနော၊ သော။ စေတနာ၊ သည်။ ဟိနော၊ သော။ ပတ္တနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ ဟိနော၊ သော။ ပကိဓိ၊ စိတ်ကိုတည်ထားခြင်းသည်။ (ပကိဓိတိ စိတ္တဋ္ဌပနံ။) ဟိနော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟိနော၊ သော။ ဝါစာ၊ စကားသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဇာ၊ ဟိနံ၊ ကို။ အာစိက္ခတိ၊ ပြောကြား၏။ ဒေသေတိ၊ ရွတ်ဆို၏။ (ဒိသိ-ဥစ္စာရဏေနှင့် အညီ ပေးသည်။ ဟော၏ဟု ပေးပို့သော်လည်း ဤ၌ မလျော်။) ပညပေတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေ၏။ ပဋ္ဌပေတိ၊ အပြားအားဖြင့် ထား၏။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ဟ၏။ ဝိသဇတိ၊ ဝေဖန်၏။ ဥတ္တာနိကဇေတိ၊ ပေါ်လွင်အောင်ပြု၏။ (အာစိက္ခတိ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်အကျယ်သိလိုက အဋ္ဌသာလိနိ ပြည်နိဿယျ ဈာန်ခက်၌ ဤ ဟိနံကို အာစိက္ခတိ စသောကြိယာတိုင်းနှင့်စပ်။) တဿ၊ ထို (ဟိနသညာ စသည်ဖြစ်သော) ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပပတ္တိ၊ ပြစ်ခြင်းသည်။ ဟိနာတိ၊ ယုတ်၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ငါဘုရား ဟောတော်မူ၏။ (ဥပပတ္တိတိ ဒေ ဥပပတ္တိယော ပရိလာဘော စ နိဗ္ဗတ္တိ စ။ ပ။ ဣမသ္မိံ ပန ဌာနေ နိဗ္ဗတ္တိယေဝ အဓိပ္ပေတောတိ။ ။ မဇ္ဈိမံ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်အလယ်ဖြစ်သော။ ပကိတံ ပကိတာ၊ မှန်ပြတ်သောပေးသည်မှတစ်ပါး အကြွင်းမထူး။)

တတိယံ သုံးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၇-ဟိနာစိပုတ္တိကသံသံ

၉၈။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) သိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဓာတုသော၊ ဓာတ်အားဖြင့်။ (ပါဠိ၌ ဓာတုသောဝ ဟု ရှိ၏။ သီ ဣ မုတ္တိတိုင်းပေးလိုက်သည်။) သံသန္နန္တိ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ ဟိနာစိပုတ္တိကာ၊ ယုတ်သော နှလုံးသွင်းပို့သူတို့သည်။ ဟိနာစိပုတ္တိကေဟိ၊ ယုတ်သောနှလုံးသွင်း ပို့သူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ထကူ။ သံသန္နန္တိ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၏။ ကလျာဏာစိပုတ္တိကာ၊ ကောင်းသော နှလုံးသွင်းပို့သူတို့သည်။ ကလျာဏာစိပုတ္တိကေဟိ၊ ကောင်းသောနှလုံးသွင်း ပို့သူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ထကူ။ သံသန္နန္တိ၊ ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ကုန်၏။

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အတိတမ္ပိ ခေါ် အခွါနံ၊ အတိတ်ကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဓာတုသောဝ၊ ဓာတ်အားဖြင့်သာ။ သံသန္နိံ သု၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်ပြီ။ သမိံ သု၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီ။ (အကြွင်းမထူး။)

သိက္ခဝေ၊ တို့။ အနာဂတမ္ပိ ခေါ် အခွါနံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌လည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဓာတုသောဝ၊ ဓာတ်အားဖြင့်သာ။ သံသန္နိံ သန္တိ၊ တပေါင်းတည်းအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ သမေသန္တိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ (အကြွင်းမထူး။)

သိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟိပိ ခေါ်၊ ယခုအခါ၌လည်း။ ပဗ္ဗုပ္ပန္နံ အခွါနံ၊ ပဗ္ဗုပ္ပန်ကာလ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဓာတုသောဝ၊ ဓာတ်အားဖြင့်သာ။ (အကြွင်းမထူး။)

စတုတ္ထံ လေးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၁။ (ပဗ္ဗုပ္ပန္နံ-အခွါနံဖြင့် ပဗ္ဗုပ္ပန် တခေတ်လုံးကို ရည်ရွယ်သည်။ အရာကျယ်သည်။ တေရဟိဖြင့် တောတောဆယ် မျက်ပျောက်အချိန်အခါကိုသာ ရည်ရွယ်သည်။ အရာကျဉ်းသည်။ ထနည်း။ ပဗ္ဗုပ္ပန္နံ အခွါနံကာ၊ သာမညကာလ၊ တေရဟိကာ၊ ဝိသေသကာလ၊ ဝေရဋ္ဌာယံ ဝိဟရတိ နုဋ္ဌေပုပုစိမုပ္ပုလေဟု သာမညာဓာရ ဝိသေသာဓာရ ၂မျိုး ရှိသကဲ့သို့တည်း။ မ-၂-၁၁၂၅ ယေဝိဟိ ဂေစိ ရာဟုသ တေရဟိ ဟုသာ ရှိ၏။ ပဗ္ဗုပ္ပန္နံအခွါနံ မပါ။)

၅-စက်မသုတ်

၉၉။ ဧ ဘံ၊ တပါးသော၊ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ်၌။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်ထောင်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ အာယသ္မာ ဘာရိပုတ္တော၊ ရှင်ဘာရိပုတြာသည်။ သမ္ပဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့နှင့်။ သဗ္ဗိံ၊ တကွ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဝိဒ္ဓရေ၊ အနီးအပါး၌ (မလှမ်းမကမ်း၌ ဟူလို)။ စက်မတိ၊ ခေါက်တို့ ခေါက်ပြန်လျှောက်၏။ အာယသ္မာပိ ခေါ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်လည်း။ ပ။ အာယသ္မာပိ ခေါ မဟာကဿပေါ၊ ရှင်မဟာကဿပသည်လည်း။ ပ။ အာယသ္မာပိ ခေါ အနုရုဓ္မော၊ ရှင်အနုရုဓ္မာသည်လည်း။ ပ။ မန္တန်နိပုတ္တော၊ မန္တန်၏သားဖြစ်သော။ အာယသ္မာပိ ခေါ ပုတ္တော၊ ရှင်ပုတ္တသည်လည်း။ ပ။ အာယသ္မာပိ ခေါ ဥပါလိ၊ ရှင်ဥပါလိသည်လည်း။ ပ။ အာယသ္မာပိ ခေါ အာနန္ဒော၊ ရှင်အာနန္ဒာသည်လည်း။ ဒေဝဒတ္တောပိ ခေါ၊ ဒေဝဒတ်သည်လည်း။ ပ။ စက်မထိ၊ ၏။

အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ သာရိပုတ္တံ၊ သာရိပုတြာကို။ သမ္ပဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်။ သဗ္ဗိံ၊ တကွ။ စက်မန္တံ၊ ခေါက်တို့ ခေါက်ပြန်လျှောက်သည်ကို။ ပထထနော၊ မြင်ကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ မှန်ပါ (မြင်ပါ) သူများ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗေ ခေါ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဧတေ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ မဟာပညာ၊ ကြီးသောပညာရှိသူတို့တည်း။ ပ။ မောဂ္ဂလ္လာနံ၊ မောဂ္ဂလာန်ကို။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗေ ခေါ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဧတေ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ မဟိန္ဒိကံ၊ ကြီးကျယ်သောအစွမ်းထန်စိုးမိုးသူတို့တည်း။ ပ။ ကဿပံ၊ ကဿပကို။ ပ။ ဓုတဝါဒါ၊ ကိလေသာတို့ကို ကိုယ်ထိုင်ခါတွက်ပြီးသူဖြစ်၍ ခါတွက်ထတ်သော မဂ်တရားကို ဟောပြောတတ်သူတို့တည်း။ ပ။ ဝိဗ္ဗက္ခေကာ၊ ဝိဗ္ဗက္ခေအဘိညာဉ်ကို ရသူတို့တည်း။ ပ။ ဓမ္မကထိကာ၊ ဓမ္မကထိကတို့တည်း။ ပ။ ဝိနယဓရာ၊ ဝိနည်းကိုဆောင်သူတို့တည်း။ ပ။ ဗဟုဏှတံ၊ များသော ကြားအပ်ပြီးရှိသူတို့တည်း။ ပ။ ပါပိစ္ဆာ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိသူတို့တည်း။ (ကြွင်းဟိနာဓိမုတ္တိကသုတ်နှင့် တူပြီ။)

ပညာံ ငါးခုပြောကံသောသုတ်တည်း။

၆-ဆဂါထာသုတ်

၁၀၀။ (သာဓတ္ထိယံမှ သဗေဒန္တိအထိ ဟိနာဓိမုတ္တိကသုတ်နှင့် တူပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဂူထော၊ မစင်သည်။ ဂူထေန၊ နှင့်။ သံသန္ဓတိ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၏။ သမေတိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ရောက်၏။ (မစင် မစင်ချင်း တထပ်တည်း တသားတည်းချွတ်စွပ်တူ၏ ဟူလို။) မုတ္တံ၊ ကျင်ငယ်သည်။ မုတ္တေန၊ နှင့်။ ပ။ ခေဋ္ဌော၊ တံထွေးသည်။ ခေဋ္ဌေန၊ နှင့်။ ပ။ ပုဗ္ဗော၊ ပြည်သည်။ ပုဗ္ဗေန၊ နှင့်။ ပ။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ လောဟိတေန၊ နှင့်။ သံသန္ဓတိ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်၏။ သမေတိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေ ခေါ၊ ဤအတူ

၁။ ဓုတော ယုတ္တာ ဓုတံ ဝေဒန္တိတိ ဓုတဝါဒါ ဟူပြီ။ ဓုတရထဝါဒါယု ဆိုလိုလျက် ထပုဂ်ဓရ၊ ကိလေသာ ဓုနိ ဓုထဝါဒိ ဓုတော၊ ဓုထကိလေထော ပုစ္ဆထော။ ပ။ တံ ဓုတသည်ကံ ကိလေသာဓုနုနုဓမ္မံ ဝေတိ၊ ပဝရ တတ္ထ ပထိဋ္ဌာပေထိတိ ဓုတဝါဒေါ၊ အံ ဝိဝ ဓာရိန္ဒိ-ဝဠာ။

သာလျှင်။ (ကြွင်း ဟိနာခိမုတ္တိကသုတ်နှင့်တူ၏။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေယျထာပိ၊ အံ။ ခိရံ၊ နို့ရည်
 သည်။ ခိရေန၊ နှင့် ။ပ။ တေလံ၊ ဆီသည်။ တေလေန၊ နှင့် ။ပ။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်သည်။ သပ္ပိနာ၊
 နှင့် ။ပ။ မဓု၊ ပျားရည်သည်။ မဓုနာ၊ နှင့် ။ပ။ ဖာဘိတံ၊ တင်လဲရည်သည်။ ဖာထိတေန၊ နှင့် ။
 သံသန္တတိ၊ ၎င်း။ သမေတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမေန္တိ၊ တသား
 တည်းအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ သုဂတော၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ဝတ္တာန၊ ဟောတော်မူ၍။ အထာပရံ၊ ထိုမှတပါးသော—

သံသဂ္ဂါ၊ ကပ်ငြိခြင်းထက်ကြောင့်။ ဝနထော၊ ကိလေသာဟူသောတောသည်။
 ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ အသံသဂ္ဂေန၊ မကပ်ငြိခြင်းကြောင့်။ (အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော
 အလောဘယူ။ ။ဝနထော၊ သည်။) ဆိန္ဒတိ၊ ပြတ်၏။ ပရိတ္တံ၊ သေးငယ်သော။ ခါရံ၊
 သစ်သားကို။ အာရုဟ၊ ထက်စီးမိ၍။ မဟတ္ထဝေ၊ သပူခြင်း။ သိဒ္ဓေယထာ၊ နှစ်မြှုတ်ရာ
 သကဲ့သို့။

ဝေ၊ ဤအတူ။ သာဓုဇီဝိပိ၊ ကောင်းစွာ အသက်မွေးထေ့ရှိသူသည်လည်း။ ကုသိတံ၊
 ပျင်းရိသူ၏အဖြစ်သို့(သာဝပဓာန)။ အာဂပ္ပ၊ ရောက်၍။ (သံသာဓရ၊ သံသရာ၌။)
 သိဒ္ဓတိ၊ နှစ်မြှုတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ကုသိတံ၊ ပျင်းရိသော။ ဟိနာခိရိယံ၊ ယုတ်လျော့
 သောလုံ့ လရှိသော။ တံ၊ ထိုသူကို။ ပရိဝဇ္ဇေယျ၊ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

ပဝိဝိတ္တယိ၊ (ကိလေသာတို့မှ) လွန်စွာကင်းဆိတ်ကုန်သော။ အရိယေဟိ၊ ခြုံစင်ကုန်
 သော။ ပဟိတတ္တယိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေတုတ်အပ်သောစိတ်ရှိကုန်သော။ ဈာယိဟိ၊ ဈာန်ရ
 ကုန်သော။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အာရုဗ္ဗဝိရိယေဟိ၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့ လရှိကုန်သော။
 ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့နှင့်။ သဟ၊ အတူတကွ။ အာဝဓေတိ၊ နေရာ၏ဟူသော။ ဝေ၊
 ဤကေားတော်ကို။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။

ဆဋ္ဌံ၊ ရြောက်ရမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-အဿဒ္ဓသံသန္ဓနသုတ်

၁၀၁။ အဿဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတရားမရှိသူတို့သည်။ အဿဒ္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ အဟိရိကော၊ အရှက်မရှိ
 သူတို့သည်။ အဟိရိကေဟိ၊ တို့နှင့်။ အနောတ္တပ္ပိနော၊ ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိသူတို့သည်။ အနောတ္တ-
 ပ္ပိဟိ၊ တို့နှင့်။ အပ္ပဿတော၊ နည်းသောအကြားအမြင်ရှိသူတို့သည်။ အပ္ပဿတေဟိ၊ တို့နှင့်။
 ကုသိတာ၊ ပျင်းရိသူတို့သည်။ ကုသိတေဟိ၊ တို့နှင့်။ မုဋ္ဌာသတိနော၊ ပျောက်ပျက်သော သတိရှိ
 သူတို့သည်။ မုဋ္ဌာသတိဟိ၊ တို့နှင့်။ စုပ္ပညာ၊ ပညာမဲ့သူတို့သည်။ စုပ္ပရညဟိ၊ တို့နှင့်။
 သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ ရှိသူတို့သည်။ သဒ္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဟိရိမနာ၊ ရှက်သောစိတ်ရှိသူတို့သည်။ ဟိရိမနေဟိ၊
 တို့နှင့်။ ဩတ္တပ္ပိနော၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူတို့သည်။ ဩတ္တပ္ပိဟိ၊ တို့နှင့်။ ဗဟုဿတော၊ များသော
 ကြားနာအပ်ပြီးရှိသူတို့သည်။ ဗဟုဿတေဟိ၊ တို့နှင့်။ အာရုဗ္ဗဝိရိယော၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော
 လုံ့ လရှိသူတို့သည်။ အာရုဗ္ဗဝိရိယေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဥပဋ္ဌတဿတိနော၊ အာရုံ၌ကပ်၍ တည်သောသတိ

ရှိသူတို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတဿတိဟိ၊ တို့နှင့်။ ပညာဝဒန္တာ၊ ပညာရှိသူတို့သည်။ ပညာဝန္တေဟိ၊ တို့နှင့်။
(ထူးစာကိုသာပေးလိုက်သည်။ ကြွင်း ဟိနာဓိမုတ္တိကသုတ်နှင့်တူ၏။)

သတ္တမံ ရုနစ်ရုပြောက်သောသုတ်တည်း။

က-အာဇာနည်ပူလကသုတ်

၁၀၂။ (အာဇာနည်ကိုပူတည်၍ အဟိရိက စသည်ကို မူလီသွင်းသည်သာထူး၏။ အနက်ပေးနည်း မထူး ချွေးနည်းမှီးပေး။)

အဋ္ဌမံ ရှစ်ရုပြောက်သောသုတ်တည်း။

ဉ-အဟိရိကပူလကသုတ်

၁၀၃။ (အဟိရိကကို ပူတည်၍ အနောတ္တပ္ပိ စသည်ကို မူလီသွင်းသည်သာထူး၏။ ချွေးနည်း မှီးပေး။)

နဝမံ ကိုးရုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-အနောတ္တပ္ပပူလကသုတ်

၁၀၄။ (အနောတ္တပ္ပိကို ပူတည်၍ အပ္ပဗျာထစသည်ကို မူလီသွင်းသည်သာထူး၏။ ချွေးနည်း မှီးပေး။)

ဒသမံ ဆယ်ရုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-အပ္ပဗျာထပူလကသုတ်

၁၀၅။ (အပ္ပဗျာထကို ပူတည်၍ ကုသိတ စသည်ကို မူလီသွင်းသည်သာထူး၏။ ချွေးနည်း မှီးပေး။)

စကားသမံ တဆုံးရုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၂-ကုသိတပူလကသုတ်

၁၀၆။ (ကုသိတကိုပူတည်၍ မုဋ္ဌဿတိစသည်ကိုမူလီသွင်းသည်သာထူး၏။ ချွေးနည်းမှီးပေး။)

ခွါသမံ တဆုံးရှစ်ရုပြောက်သောသုတ်တည်း။

ရတီယော၊ ၂-ရုပြောက်သော၊ ၀ဇ္ဇေါ၊ သုတ်ဆရာသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုရတီယဝဂ်၏။ ဥဂ္ဂါနံ၊ ဥဂ္ဂါနံကား—

သတ္တိမာ၊ သတ္တဓာတုသုတ်၎င်း။ သနိခါနဉ္စ၊ သနိခါနသုတ်၎င်း။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေနစ၊ ဂိဉ္ဇကာဝသထသုတ်နှင့်တကွ။ ဟိနာဓိမုတ္တိ၊ ဟိနာဓိမုတ္တိကသုတ်၎င်း။ စကံမံ၊ စကံမသုတ်၎င်း။ သဂါယာ၊ သဂါယာသုတ်၎င်း။ အာဇာနည်သတ္တမံ၊ ရုနစ်သုတ်ပြောက် အာဇာနည်သတ္တနသုတ်၎င်း။ ပဉ္စ၊ ငါးသုတ်ကုန်သော။ အာဇာနည်ပူလက၊ အာဇာနည်ပူလက သုတ်တို့၎င်း။

စတ္တာရော၊ လောသုတ်ကုန်သော။ အဟိရိကမူလကော၊ အဟိရိကမူလကသုတ်တို့၎င်း။
 ထိထိ၊ သုံးသုတ်ကုန်သော။ အနောတ္ထပ္ပမူလကော၊ အနောတ္ထပ္ပမူလကသုတ်တို့၎င်း။ အပ္ပဿု-
 ထေနစ၊ အပ္ပဿုတမူလကအမည်ဖြင့်လည်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်တို့၎င်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်သော။ ကေကံ၊ တသုတ်တည်းသော။ ကသိတံ၊ ကုသိတမူလကသုတ်၎င်းတည်း။
 ထိထိပဉ္စကော၊ မူလကအားဖြင့် တဆင်းသုတ်ကုန်သော။ သုတ္တန္တာ၊ သုတ်တို့ကို။ ဝုတ္တော၊
 ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဗာဝိသတိ၊ ရသင့်သမျှအားဖြင့် နှစ်ဆဲနှစ်သုတ်ကုန်သော။
 သုတ္တော၊ သုတ်တို့ကို။ ဝုတ္တော၊ အပ်ကုန်၏။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုပြောကံသော။ ဝဂ္ဂေါ-
 ဝဂ် (သုတ်အစု)ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

(ပထမဂါထာအရ သတ္တဝါတုအစ အဿဒ္ဓသံသန္နနတိုင် (၇) သုတ်၊ ဒုတိယဂါထာအရ ပဉ္စ
 စတ္တာရောထိထိ ဒုဝေ၊ တထိယံ ဂါထာအရ ငါကကံတို့ကိုပေါင်းလျှင် ဤဒုတိယဝဂ်၌ ဗာဝိသထိ
 သုတ်ဖြစ်သတည်း။ တနည်း - အဿဒ္ဓမူလကသုတ် ၅-သုတ်တွင် တသုတ်တသုတ်၌ ကာလ ၃-ပါးစီ
 ရှိရကား ၁၅-သုတ်ဖြစ်၏။ ၎င်း ၁၅-သုတ်နှင့် ပထမဂါထာအရ သတ္တဝါတုအစ အဿဒ္ဓသံသန္နန
 သုတ်အဆုံးရှိသော (၇)သုတ်ပေါင်းသော် ဗာဝိသထိသုတ်ဖြစ်သတည်း။)

၃-ကမ္မပထဝဂ်

၁-အသမာဟိတသုတ်

၁၀၇။ အသမာဟိတာ၊ မတည်ကြည်သူတို့သည်။ အသမာဟိတေဟိ၊ တို့နှင့်။ (ဥပစာရသမာဓိ-
 အပ္ပနာသမာဓိ မရှိသူတို့ဟူလို။ ။ ထူးရာကိုသာပေးလိုက်သည် ကြွင်းခွေဆိုအပ်ပြီး ဝဂ်အတိုင်ပင်။)

၂-ဒုဿိတသုတ်

၁၀၈။ ဒုဿိလာ၊ သီလမရှိသူတို့သည်။ ဒုဿိလေဟိ၊ တို့နှင့်။ (ကြွင်းမတူ။)

၃-ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ်

၁၀၉။ ပါဏာတိပါတိနော၊ အဆက်ကို လျင်မြန်စွာကျစေသူတို့သည်။ ပါဏာတိပါတိဟိ၊
 တို့နှင့် (သတ္တဝါတို့ကို သတ်ဖြတ်လေ့ရှိသူတို့ဟူလို)။ အဓိန္နာဒါယိနော၊ အရှင်သည် မပေးအပ်သော
 သူ့ဥစ္စာကို ဟူသူတို့သည်။ အဓိန္နာဒါယိဟိ၊ တို့နှင့် (ခိုးလေ့ရှိသူတို့ဟူလို)။ ကာမေသုမိစ္ဆာ-
 စာရိနော၊ မထုန်ကာမတို့၌ မှားယွင်းစွာ ပြုကျင့်သူတို့သည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိဟိ၊ တို့နှင့်
 (သူတပါးသားမယားကို မထုတ်ပြုကျင့်လေ့ရှိသူတို့ဟူလို)။ မုသာဝါဒိနော၊ အမှားကိုပြောဆို
 သူတို့သည်။ မုသာဝါဒိဟိ၊ တို့နှင့် (မှားပြောလေ့ရှိသူတို့ဟူလို)။ သုရာမေရယမဗ္ဗပ္ပမာဓဋ္ဌာယိနော၊
 မူးယစ်စေတတ်သော သေရည်ဆေရက်တို့ကို သောက်ကြောင်း စေတနာဟူသော ပမာဓတရား၌
 တည်သူတို့သည်။ သုရာမေရယမဗ္ဗပ္ပမာဓဋ္ဌာယိဟိ၊ မူးယစ်စေတတ်သော သေရည်ဆေရက်တို့ကို
 သောက်ကြောင်း စေတနာဟူသော ပမာဓတရား၌ တည်သူတို့နှင့်။ သမ္ဘိံ၊ ကု။ သံသန္နန္တိ၊
 တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်၏။ သပေန္တိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။

ပါဏာတိပါတာ၊ သု အသက်ကို လျှင်စွာကျစေခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။
 ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတေဟိ၊ တို့နှင့်။ အဒိန္နာဒါနာ၊ အရှင်သည် မပေးအပ်သောသူတပါး
 ဥစ္စာကိုယူခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတေဟိ၊ တို့နှင့်။
 ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှူးမူးယွင်းစွာပြုကျင့်ခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ တို့သည်။ ကာမေသု
 မိစ္ဆာစာရာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတေဟိ၊ တို့နှင့်။ မုသာဝါဒါ၊ မှားမှားယွင်းယွင်းပြောဆိုခြင်းမှ။ ပဋိဝိရတာ၊
 တို့သည်။ မုသာဝါဒါ၊ မှ။ ပဋိဝိရတေဟိ၊ တို့နှင့်။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မူးယစ်စေတတ်
 သော သေချည်သေရက်ကို သောက်ကြောင်းစေတနာဟူသော မေုဇျေဒုခြင်း၏အကြောင်းမှ။
 ပဋိဝိရတာ၊ တို့သည်။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။
 သံသန္တိံ၊ ထံပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သမေန္တိံ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ထူးရာကိုသာ ပေးလိုက်သည်။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ဤအနက်ကား သုရာမေရယမဇ္ဇာန် ပါနစေတနာသင်္ခါတံ ပမာဒကာရတံ ဟူသော အံ၊ ၄၂ ဥပါသထ
 သုတ် စာပိုဒ် ၇-နှင့် ဤအဋ္ဌကထာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာယိနောပုစ်၏ အပွင့်ကိုပို၍ ပေးခြင်းဖြစ်သည်။
 ပမာဒဋ္ဌာနန္တိ ယာယ စေတနာယ တံ ပိဝတိ အဇ္ဈောဟရတိ၊ သာ စေတနာ ပမာဒယေတုတော ပမာဒ-
 ဋ္ဌာနန္တိ ဝုဇ္ဇတိ၊ ယတော အဇ္ဈောဟရတောပိပ္ပါယန ကာယဒ္ဓါရပဝတ္ထာ သုရာမေရယမဇ္ဇာန် အဇ္ဈောဟရတ-
 စေတနာ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနန္တိ ဝေဝိတဗ္ဗာ ဟူသော ဝုဇ္ဇကပါဌ-၄၂-စာမျက်နှာ ၁၇-အလို မူးယစ်စေ
 တတ်သော သေချည်သေရက်တို့ကို သောက်မျှီကြောင်း စေတနာဟူသော မေုဇျေဒုခြင်း၏ အကြောင်းမျှဟုပေး။
 တံ သဒ္ဓိံ မကောရသေန မဒ္ဓံ ပိဝန္တံ မဇယထိတိ ကဏ္ဍာ၊ ပမာဒဋ္ဌာနန္တိ ပမာဒကာရတံ၊ ယာယ စေတနာယ
 တံ မဒ္ဓံ ပိဝန္တိ၊ တဏှာ စေတံ အဝိဝေနံ သုရာမေရယမဇ္ဇ ပမာဒဋ္ဌာနံ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနံဟူသော သာရတ္ထ
 ဋီ ၃၊ စာပိုဒ် ၁၀၆-အလို မူးယစ်စေတတ်သော သေချည်သေရက်ကြောင့် (ဝါ-ပတ်သက်၍) မေုဇျေဒုကြောင်း
 ပါနစေတနာမှ ဟုပေး။

အထက်ပါ အံ-၄၂ ဝုဇ္ဇကပါဌ-၄၂-နှင့် သုရာမေရယမဇ္ဇာန်ဟု ဆဋ္ဌန္တပွင့်ဆိုခြင်းသည် ပါနအဇ္ဈောဟရတပုစ်တို့
 ၌ ဆဋ္ဌိကံအဖြစ်ဖြင့် ဝေပဝေလိ၍ဖြစ်သည်။ သုရာမေရယမဇ္ဇနှင့် ပမာဒကို သို့မဟုတ် ပမာဒဋ္ဌာနကို ဆဋ္ဌိထပျူချိသ်
 တို့စပ်စေလို၍မဟုတ်။ သာရတ္ထဋီ၌ကဲ့သို့ သတ္ထမိသာ တို့စပ်ရမည်။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာယိနော သုရာမေရယ-
 မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာယိဟိ ပုစ်တို့၌ မူးယစ်စေတတ်သော သေချည်သေရက်တို့ကို သောက်ကြောင်း စေတနာဟူသော
 ပမာဒထရာ၌ ထည့်သူတို့သည် တို့နှင့်ဟု ဤအဋ္ဌကထာနှင့် အံ-၄၂ ဝုဇ္ဇကပါဌတို့ အလိုပေး။ သာရတ္ထအလို-မူးယစ်
 စေတတ်သော သေချည်သေရက်ကြောင့် မေုဇျေဒုကြောင်း ပါနစေတနာ၌ ထည့်သူတို့သည် တို့နှင့် ဟုပေးလေ။

ပိဝန္တံ မဇယထိတိ မဒ္ဓံ၊ သုရာမေရယဉ္စ တံ မဇ္ဇဉ္စာတိ သုရာမေရယမဒ္ဓံ၊ ပမဒ္ဓတိ စေတနာတိ ပမာဒေါ။
 ပါနစေတနာ၊ သို့မဟုတ် အဇ္ဈောဟရတစေတနာကောက်။ သုရာမေရယမဇ္ဇ ပမာဒေါ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒေါ၊
 တသ္မိံ ဆိဋ္ဌန္တိတိ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာယိနော ဟု ဝစေနတ္ထပိ။

သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနံကံ၊ ပမာဒထာ ဌာနံ ပမာဒဋ္ဌာနံ။ သုရာမေရယမဇ္ဇ ပမာဒဋ္ဌာနံ သုရာမေရယ
 မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနံဟု ပြ။

၄-သတ္တကပ္ပပထသုတ်

၁၁၀။ ပိသုဏဝါစာ၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သောစကားရှိသူတို့သည်။ ပိသုဏဝါစေဟိ၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော စကားရှိသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ သံသန္တန္တိ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ ဖရုသဝါစာ၊ ကြမ်းထမ်းသော စကားရှိသူတို့သည်။ ဖရုသဝါစေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပပ္ပလာပိနော၊ ပြန်ဖျင်းသော စကားရှိသူတို့သည်။ သမ္ပပ္ပလာပိဟိ၊ တို့နှင့်။ သံသန္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ကုန်၏။

ပိသုဏာယ၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော။ ဝါစာယ၊ စကားမှ။ ပဋိဝိရထာ၊ ရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ ပိသုဏာယ၊ သော။ ဝါစာယ၊ မှ။ ပဋိဝိရထေဟိ၊ သူတို့နှင့်။ ဖရုသာယ၊ ကြမ်းထမ်းသော။ ဝါစာယ၊ စကားမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ ဖရုသာယ၊ သော။ ဝါစာယ၊ မှ။ ပဋိဝိရထေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပပ္ပလာပါ၊ ပြန်ဖျင်းသောစကားမှ။ ပဋိဝိရတာ၊ ရှောင်ကြဉ်သူတို့သည်။ သမ္ပပ္ပလာပါ၊ မှ။ ပဋိဝိရထေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ သံသန္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ထူးထူးကိုသာပေးသည်။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-အသကပ္ပပထသုတ်

၁၁၁။ အသိဇ္ဈာလုနော၊ သုဏပါးပစ္စည်းတို့၌ ရှေးရှုကြံဖန်ခြင်း များသူတို့သည်။ အသိဇ္ဈာလုဟိ၊ တို့နှင့်။ ဗျာပန္နစိတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သော စိတ်ရှိသူတို့သည်။ ဗျာပန္နစိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ မိစ္ဆာဓိဋ္ဌိကာ၊ မှားသောအယူရှိသူတို့သည်။ မိစ္ဆာဓိဋ္ဌိကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ သံသန္တန္တိ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ထူးထူးကိုသာပေးသည်။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-အဋ္ဌဂီကသုတ်

၁၁၂။ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပိ၊ မှားသော ကြံစည်ခြင်းရှိသူတို့သည်။ပ။ မိစ္ဆာဝါစာ၊ မှားသောစကားရှိသူတို့သည်။ မိစ္ဆာကပ္ပန္တာ၊ မှားသောအယူရှိသူတို့သည်။ မိစ္ဆာအာဇီဝိ၊ မှားသောအသက်မွေးမှုရှိသူတို့သည်။ မိစ္ဆာဝါယာမာ၊ မှားသောလုံ့လရှိသူတို့သည်။ မိစ္ဆာသထိနော၊ မှားသောသထိရှိသူတို့သည်။ မိစ္ဆာသမာဓိနော၊ မှားသော သမာဓိရှိသူတို့သည်။ မိစ္ဆာသမာဓိဟိ၊ မှားသောသမာဓိရှိသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ သံသန္တန္တိ၊ တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၏။ (မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပိ၊ ဖောက်ပြန်သောအကြံရှိသူတို့သည် စသည်ဖြင့်လည်းပေးနိုင်၏။) သမ္မာဓိဋ္ဌိကာ၊ မှန်ကန်သော အယူရှိသူတို့သည်။ သမ္မာဓိဋ္ဌိကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပိ၊ မှန်ကန်သော အကြံရှိသူတို့သည်။ သမ္မာဝါစာ၊ မှန်ကန်သောစကားရှိသူတို့သည်။ သမ္မာကပ္ပန္တာ၊ မှန်ကန်သောအယူရှိသူတို့သည်။ သမ္မာအာဇီဝိ၊ မှန်ကန်သောအသက်မွေးမှုရှိသူတို့သည်။ သမ္မာဝါယာမာ၊ မှန်ကန်သောလုံ့လရှိသူတို့သည်။ သမ္မာသထိနော၊ မှန်ကန်သောသထိရှိသူတို့သည်။ သမ္မာသမာဓိနော၊ မှန်ကန်သောသမာဓိရှိသူတို့သည်။ သမ္မာသမာဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ သံသန္တန္တိ၊ တပေါင်းတည်းဖြစ်

ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ တသားတည်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပိန်တော်မူ၏။ (တူးရာကိုသာပေးသည်။)

ဆဋ္ဌံ ခြောက်ခုပြောရန်ဆောင်သည်။

၇-အဆက်ဆက်

၁၁၃။ ပိစ္ဆာဉာဏိနော၊ မှားသောဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသူတို့သည်။ ပိစ္ဆာဉာဏိဟိ၊ တို့နှင့်။ ပိစ္ဆာဝိပုတ္တိနော၊ မှားသော ဝိပုတ္တိ (ဓူပါဓူပထမာပတ်) ရှိသူတို့သည်။ ပိစ္ဆာဝိပုတ္တိဟိ၊ တို့နှင့်။ သဗ္ဗိ၊ ကု။ သံသန္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ကုန်၏။

သမ္မာဉာဏိနော၊ မှန်ကန်သော ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသူတို့သည်။ သမ္မာဉာဏိဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္မာဝိပုတ္တိနော၊ မှန်ကန်သော ဝိပုတ္တိ (ဝိလ်ဝိတ္ထုပ္ပါမ်) ရှိသူတို့သည်။ သမ္မာဝိပုတ္တိဟိ၊ တို့နှင့်။ သဗ္ဗိ၊ ကု။ သံသန္တန္တိ၊ ကုန်၏။ သမေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပိန်တော်မူ၏။ (တူးရာကိုသာပေးလိုက်သည်။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုပြောရန်ဆောင်သည်။

(သဗ္ဗတ္ထံ၊ အသမာပိတစသော အထုံးစုံသော သုတ်တို့၌၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ကာလကို။ ကာထမ္ပံ၊ ပြုလိုက်၏။)

ဣတိဟော၊ သော၊ ကမ္မပထဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁။ ပိစ္ဆာဉာဏိနော၌ ပိစ္ဆာဉာဏ်ဟူသည် မှားသောဆင်ခြင်ဉာဏ်သည်။ မဆင့်သောအားဖြင့် ဖြစ်သော အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါမ်ကိုကောက်။ ထနည်း မကောင်းမှုပြုရာတို့၌ သင့်လျော်သောနည်းတမ်း ရှာကြံသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် နှလုံးမသာယာကြောင်း မကောင်းမှုကိုပြု၍ သို့မဟုတ် ငါသည် ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီဟု ဝမ်းသာကြောင်း မကောင်းမှုကိုပြု၍ ဆင်ခြင်ခြင်းအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော မောဟကိုကောက်။ ၎င်းမောဟကား အညာဏပင်ဖြစ်သော်လည်း နှလုံးစမ်းဟုတ် နှလုံးဝင့်၌ နှစ်ဟုခေါ်သကဲ့သို့ ပိစ္ဆာဉာဏ်ဟုခေါ်သည်။ မ-၄-၁၊ ၁၉၂။ မ-၄-၂၊ ၂၉၀။ ဤ ၄-၄၊ တို့ကိုရှု။

၂။ ပိစ္ဆာဝိပုတ္တိနော၌ ပိစ္ဆာဝိပုတ္တိဟူသည် ဓူပ အဓူပ သမာပတ်ကို ရုက္ခာမျှဖြင့် ဝဋ်မှလွတ်မြောက်ပြီးသူ မဟုတ်ပဲ ဝဋ်မှလွတ်မြောက်ပြီးသူဟု မှတ်တင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော ထနည်း-ပကထိပုရိသ အထူးကိုသိခြင်းအသော အဝိပုတ္တိ၌ ဝိပုတ္တိဟု မှတ်တင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သော အကုသိုလ်အစုတည်း။ ၎င်း-၄-၄၊ တို့ကိုရှု။

၃။ သမ္မာဉာဏိနော၌ သမ္မာဉာဏ်ဟူသည် (အောက်ဝလ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့၏ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ပဟိနိလိယော အပ္ပမာဒနိယောတို့ကို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဓမ္မစတုပါးတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်) ထရဲကိုပေးသော ပစ္စုပ္ပန်ကာလသည်။ ၎င်း-၄-၄၊ တို့ကိုရှု။

၄။ သမ္မာဝိပုတ္တိနော၌ သမ္မာဝိပုတ္တိ ဟူသည် ဝိလ်ဝိတ္ထုပ္ပါမ်အားလုံးတည်း။ မ-၄-၂၊ ၁၉၂။ မ-၄-၃၊ ၂၉၄ တို့၌ စတင်ရှစ်ပါးကို ကြည့်သားအောင်တည်း။ မ-၄-၂၊ ၁၉၀။ ၌ သဗ္ဗပိပန ဗလဓမ္မေ ဝိပုတ္တိက္ခဏသင်္ဂဟတော ဝိပုတ္တိတိ ဝုပ္ပမာနေန ကောစိ ဝိရောဓောယု အစစ်ရချစ်သည်ကို ပြထားသောကြောင့် ဝိလ်ဝိတ္ထုပ္ပါမ်အားလုံးကောက်လိုက်သည်။ မ-၄-၂၊ ၁၉၂။ မ-၄-၂၊ ၂၉၀။ ဤ ၄-၄၊ တို့ကိုရှု။

တဿ၊ ထိုကမ္မပထဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါန်းကား—

အသမာဟိတံ၊ အသမာဟိတသုတ်၎င်း။ ခုဿိလံ၊ ခုဿိလသုတ်၎င်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်
သော။ သိက္ခာပဒါနိ စ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုလည်း။ (ဝုတ္တန္တနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။)
တနည်း- ပဉ္စသိက္ခာပဒါနိ စ၊ ပဉ္စသိက္ခာပဒသုတ်၎င်း (အဘိဓမ္မေယျတ္ထ)။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါး
ကုန်သော။ ကမ္မပထာ၊ ကမ္မပထတို့ကို။ ဝုတ္တန္တ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ တနည်း- သတ္ထ-
ကမ္မပထာ ဝုတ္တန္တ၊ သတ္ထကမ္မပထသုတ်၎င်း။ ဒသကမ္မပထေန စ၊ ဒသကမ္မပထသုတ်နှင့်
တက။ ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်။ ဝုတ္တန္တ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ အဋ္ဌဂီက
သုတ်၎င်း။ ဒသဂေါန စ၊ ဆယ်ပါးသော အင်္ဂါဖြင့်လည်း။ သတ္ထမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်။ (ဝုတ္တံ၊
ဟောတော်မူအပ်သော ဒသဂံသုတ်၎င်းတည်း။) (သတ္ထန္တံ သတ္ထန္တနံ ဥဒ္ဓါနံ ဟု ဓမ္မ
ဇောပြုခြင်းသည်၎င်း တတိယော ကမ္မပထဝဂ္ဂေါဟု ဥဒ္ဓါန်းဂါထာ နောက်မှထားခြင်း
သည်၎င်း ဓမ္မဝဂ်တို့နှင့် မညီ၊ သို့ဖြစ်၍ တတိယော ကမ္မပထဝဂ္ဂေါ တဿဒ္ဓါနံဟု ပြင်၍
အနက်သမ္ပန်လိုက်သည်။)

၄-ဇေယျဇ္ဇဂ်

၁-ဇေယျဇာတုသုတ်

၁၁၄။ သဂဝါ၊ သည်။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါပတ်လုံး (၌လည်း ပေးနိုင်သည်)။
သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ အနာထပိတ္တိကဿ၊ အနာထပိတ် (သူဌေး)၏။ အာရာမံ၊ အရံ၌။ ဇေတဝနေ၊
ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေထော်မူ၏။ (တခုသော ဣရိယာပုဒ်ဖြင့် ကျင်နာသည်ကို
တခုသော ဣရိယာပုဒ်ဖြင့် ပြတ်၍ အတ္တသောကို ဆောင်၏ဟုသော်လည်း ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ
အတိုင်း ပေး။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာ စတဿော၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ဇာတုယော၊ ဇာတ်တို့
တည်း။ ဣတမာ စတဿော၊ အဘယ်လေးပါးတို့နည်း။ ပထဝီဇာတု၊ ပထဝီဇာတ်၎င်း။ အာပေါ-
ဇာတု၊ အာပေါဇာတ်၎င်း။ တေဇောဇာတု၊ တေဇောဇာတ်၎င်း။ ဝါယောဇာတု၊ ဝါယောဇာတ်
၎င်းတည်း။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာ ဝေါ စတဿော၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ဇာတုယော၊ ဇာတ်တို့
တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ပုဗ္ဗေဆပွေဇာတု

၁၁၅။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) သိက္ခဝေ၊ တို့။ သပွေဇာ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍
သိသည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးမဆွံ့ပင်လျှင်။ အနုသိသဗ္ဗဒ္ဓဿ၊ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော။
ဗောဓိသတ္တဿော၊ ဘုရားအလောင်းတော်မူသည်သာ။ သတော၊ ဖြစ်သော။ မေ၊ ငါဘုရား၏။
ပထဝီဇာတုယာ၊ ပထဝီဇာတ်၏။ အဿာဓေါ၊ သာယာကြောင်း (တဏှာ) သည်။ ဧကော န ဝေါ၊
အဘယ်နည်း။ အာဇီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ဧကော၊ အဘယ်နည်း။ နိဿရဏံ၊ ထွက်ပြောက်ကြောင်း
သည်။ ဂီ၊ အဘယ်နည်း။ အာပေါဇာတုယာ၊ အာပေါဇာတ်၏။ အဿာဓေါ၊ သည်။ ဧကော၊
နည်း။ အာဇီနဝေါ၊ သည်။ ဧကော၊ နည်း။ နိဿရဏံ၊ သည်။ ဂီ၊ နည်း။ တေဇောဇာတုယာ။

တေဇောဓာတ်၏။ အာယာဒေါ၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ နိဿရုဏံ၊ သည်။ ကိံ၊ နည်း။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၎င်း။ အာယာဒေါ၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ နိဿရုဏံ၊ သည်။ ကိန္တိ၊ နည်းဟူသော^၁။ တေ၊ ဤသို့သော အကြံအစည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ မယျံ၊ ထိုငါဘုရား၏။ ယံ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပထဝီဓာတု၊ ကို။ ပရိစ္ဆာဒံ၊ သူ့။ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ဘောမနဿံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ အယံ၊ ဤချမ်းသာကြောင်း ဝမ်းမြောက်ကြောင်း (ဖြစ်သောတဏှာ)သည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၎င်း။ အာယာဒေါ၊ သာယာကြောင်းသည်။ (ယန္တိ ဟေတုအတ္ထေ နိပါတော ယံ နိမိတ္တန္တိ အတ္ထော၊ အာယာဒေတိ ဧတေနာတိ အာယာဒေါ၊ တဏှာ၊ ဝိကာ။) ယံ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ အနိစ္စာ၊ မပြု။ စုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိတာမဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤမြဲလည်း မမြဲ ဆင်းလည်း ဆင်းရဲ ဖောက်လည်း ဖောက်ပြန်သော အခြင်းအရာသည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၎င်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ (အယံ ပထဝီဓာတုယာ အာဒီနဝေါတိ ယေန အာကာရေန သာ အနိစ္စာ စုက္ခာ ဝိပရိတာမဓမ္မာ အယမာကာရော ပထဝီဓာတုယာ အာဒီနဝေါတိ အတ္ထော-၄။)

ပထဝီဓာတုယာ၊ ၎င်း။ ယောသန္ဓရာဂဝိနယော၊ အကြင်သန္ဓရာဂပယ်ကြောင်းသည်။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။) ဣဒံ၊ ဤသန္ဓရာဂငြိမ်းကြောင်း ပယ်ကြောင်း (ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်)သည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ၎င်း။ နိဿရုဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းသည်။ (ယံ အာပေါဓာထံ၊ ယံ တေဇောဓာထံ၊ ယံ ဝါယောဓာထံ၊ ဝါကျထိုတို့ ဤနည်းအတိုင်း ပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝကိဝဉ္စ၊ အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣမာသံ ဓာတုနံ၊ ဤဓာတ်တို့၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာယာဒဉ္စ၊ သာယာကြောင်းကိုလည်း။ အာယာဒေတော၊ သာယာကြောင်းဟူ၍။ အာဒီနဝဉ္စ၊ အပြစ်ကိုလည်း။ အာဒီနဝေတော၊ အပြစ်ဟူ၍။ နိဿရုဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း။ နိဿရုဏေတော၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းဟူ၍။ ယထာဘူထံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ န အဗ္ဘညာသိံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသေး။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ထိုမျှဆောက်ကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သဒေဝကေ၊ ကာမာဝစရ နှစ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်ထက္ခသော။ သမာရကေ၊ ဝသဝတ္ထိမာရ်မင်းပြည်နှင့်ထက္ခသော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာ နှစ်ထပ်နှင့်ထက္ခသော။ လောကေ၊ ဩကာသလောက၌၎င်း။ သဿမဏဗြာဟ္မာဏိယာ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ထက္ခသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိနတ်မင်း ကြွင်းသော လူနှင့်ထက္ခသော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောက၌၎င်း။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်သာလွန်သောတရားမရှိသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ ကောင်းစွာ ကိုယ်တိုင်သိကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသူဟူ၍။ နေဝပစ္စညာသိံ၊ ဝန်မခံနိုင်ခဲ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ပ။ အဗ္ဘညာသိံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။

၁။ ပထဝီဓာတ်စသည်တို့၏ သာယာကြောင်း အပြစ်ထွက်မြောက်ကြောင်းဟုဆိုသော်လည်း ပထဝီဓာတ်စသည်ကို မှီခိုသော သာယာကြောင်း အပြစ်ထွက်မြောက်ကြောင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ကိုသိ။ ထို့ကြောင့် ပထဝီဓာတုနိဿယော အာယာဒေါ (၄) ပထဝီဓာတု နိဿာမေ တံ အာရဗ္ဗ ပဝတ္ထော အာယာဒေါ (၅) ဟု ဖွင့်ဆိုလေသည်။

အထံ၊ ထိုအခါ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပ။ ပစ္စညာသိံ၊ ဝန်ခံနိုင်ပြီ။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အက္ခပ္ပါ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ အယံ၊ ဤ(ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်)ဖြစ်ခြင်းသည်။ အန္တိမာ၊ အဆုံးစွန်သော။ ဇာတိံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုနဗ္ဗဝေ။ ထပ်နားတစ်ကြိမ်ပြုခြင်းသည်။ (ပုနဗ္ဗဝကရဏဟု ဆိုလိုလျက် ကရဏကြော့) နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူသော။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ဒဿနံ၊ မြင်စမ်းနိုင်သော။ ဉာဏဉ္စ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်လည်း။ ဥပပါဒိတိ၊ ဖြစ်ပြီဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံအစည်သည်။ အဟောသိံ၊ ဖြစ်ပြီ။

ဇုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

၃-အစရိံ ဆုတ်

၁၁၆။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ ထို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပထဝီဇာတုယော၊ ပထဝီဇာတ်၏။ အဿာပေရိယေသနံ၊ သာယာကြောင်းတကျာကိုရှာဖွေခြင်းငှါ။ အစရိံ၊ လှည့်လည်ပြီ။ (ဉာဏစာရေန အစရိံ၊ အနုဘဝနာစာရေနာတိ အတ္တော-ဌ။) ပထဝီဇာတုယော၊ ၏။ ယော အဿာပေရိ၊ အကြင် သာယာကြောင်းတကျာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုသာယာကြောင်းတကျာကို။ အဇ္ဈကံ၊ ရပြီ။ ပထဝီဇာတုယော၊ ၏။ အဿာပေရိ၊ သာယာကြောင်းတကျာသည်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရွယ်ရှိ၏ (ယာဝတာတိ ယတ္ထကော-ဌ။)။ သော၊ ထိုအတိုင်းအရွယ်ကို။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ သုခိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာ တွေ့မြင်အပ်ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ ထို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပထဝီဇာတုယော၊ ၏။ အာဗိနဝပရိယေသနံ၊ အပြစ်ကိုရှာဖွေခြင်းငှါ။ အစရိံ၊ လှည့်လည်ပြီ။ ပထဝီဇာတုယော၊ ၏။ ယော အာဗိနဝေ၊ အကြင် အပြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ အဇ္ဈကံ၊ ရပြီ။ ပထဝီဇာတုယော၊ ၏။ အာဗိနဝေ၊ သည်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရွယ်ရှိ၏။ သော၊ ထိုအတိုင်းအရွယ်ကို။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သုခိဋ္ဌော၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ ထို့။ အဟံ၊ သည်။ ပထဝီဇာတုယော၊ ၏။ နိဿရဏပရိယေသနံ၊ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရှာဖွေခြင်းအကျိုးငှါ။ အစရိံ၊ ပြီ။ ပထဝီဇာတုယော၊ ၏။ ယံ နိဿရဏံ၊ အကြင် ထွက်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုထွက်မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်ကို။ အဇ္ဈကံ၊ ရပြီ။ ပထဝီဇာတုယော၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ သည်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်း အရွယ်ရှိ၏။ တံ၊ ထိုအတိုင်းအရွယ်ကို။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သုခိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာတွေ့မြင်

၁။ ဤကား ဥာနဉ္စ ဖန မေ ဒဿနံ ဥပပါဒိတိ။ ပ။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာနဉ္စ မေ ဥပပါဒိ၊ အက္ခပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိတိ။ အဟံ မဟံ အရဟတ္တဖိုလ်မုတ္တိ အက္ခပ္ပါတိ ဗေ ဥာနံ ဥပပါဒိ ဟူသော ဤအဋ္ဌကထာနှင့် အညီ ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ မ-ဋ္ဌ-၂၊ ဇာပိဓိ ၂၈၀-၅ကား ဥာနဉ္စ ဖန မေ ဒဿနန္တိ။ ပ။ သပ္ပညတညာဏံ ဥပပါဒိ။ ပ။ ဣဒါနိ မေ ပုန ပဋိသန္တိ နာ။ နတ္ထိတိ ဗေ ပစ္စဝေက္ခဏဉာနဉ္စ မေ ဥပုန္တန္တိ ဒေသေတိ ယု ပုဋ်၏။ ထို့ကြောင့် မူလပစ္စာသထလို ဥာနဉ္စ ဖန မေ ဒဿနံဖြင့် သပ္ပညတညာဏံ အက္ခပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ အယမန္တိမာ ဇာတိ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေထိဖြင့် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏ အကောရအဖြစ်ဖြင့် သပ္ပန်ဝေ။ သို့သော် မူလပစ္စာသဋ္ဌကထာ ဝဋ်ပုံသည် ဥာနဉ္စ ဖန မေ ဒဿနံ ဥပပါဒိ အက္ခပ္ပါ မေ ဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေထိ ဧတ္ထ ပစ္စဝေက္ခဏဉာနံ ဥာနဉ္စ ဖန မေ ဒဿနံ ဥပပါဒိ သတ္တာယ ကာယကထော အာဋ္ဌာဓရာ ကာလာမောတိ ဧတ္ထ သပ္ပညတညာဏံ ဟူသော အင်္ဂါနိရုဇာတိ ၅၁-၂ နှင့်မူလိ။ သာရဏ္ဍရီ ၃-ဇာပိဓိ ၁၆-လည်း သံယုတ် ဋ္ဌကထာနှင့် တူ၏။

အပ်ပြီ။ (အာပေါဓာတုယာဟံ စသော ဝါကျတို့ကို ပထဝီဓာတုယာဟံဟူသော ဝါကျကို မှီ၍
ပေး။ ယာဝ ကိဝ္ဗာဟံစသော ဝါကျတို့သည် ပုဗ္ဗသဗ္ဗောသုတ် နောက်ပိုင်းနှင့် တူ၏။)

ထထိယံ သုံးခုပြောရသောသုတ်တည်း။

၄-နောစေခံသုတ်

၁၁၇။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရထိ) သိက္ခဝေ၊ တိ။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ခါ။ အဿာဒေါ၊ သာယာ
ကြောင်းထာရာသည်။ နော စေ အသဝိဿ၊ အကယ်၍ မပြစ်ငြားအံ့။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။
ပထဝီဓာတုယာ၊ နှို။ န သာရဇ္ဇေယျ၊ ပထပ်မက်ကုန်ရာ။ (စေခံ နယိဒံ၌ ဣဒံကာ၊ အနက်မဲ့။)
သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ခါ။ အဿာဒေါ၊ သာယာ
ကြောင်းထာရာသည်။ အတ္ထိ၊ ခါ။ ထသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊
နှို။ သာရဇ္ဇန္တိ၊ ထပ်မက်ကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ခါ။ အာဓိနဝေါ၊ သည်။ နော စေ
အသဝိဿ၊ အကယ်၍ မပြစ်ငြားအံ့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ နှို။ နနိဗ္ဗိန္ဒေယျ၊ မငြီးငွေ့ကုန်
ရာ။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ခါ။ အာဓိနဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
ခါ။ ထသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ နှို။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ၊ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ သိက္ခဝေ၊
တိ။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ခါ။ နိဿရထံ၊ ထွက်ပြောက်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ နော စေ အသဝိဿ၊ အကယ်၍
မပြစ်အံ့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ မှ။ န နိဿရေယျ၊ မထွက်ပြောက်ကုန်ရာ။ သိက္ခဝေ၊
တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ခါ။ နိဿရထံ၊ ထွက်ပြောက်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။
အတ္ထိ၊ ခါ။ ထသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ မှ။ နိဿရန္တိ၊ ထွက်ပြောက်
ကုန်၏။ (နော စေခံ သိက္ခဝေ အာပေါဓာတုယာ စသောဝါကျတို့ကို ဤပထဝီဝါကျကိုမှီ၍ပေး။)
သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယာဝကိဝ္ဗ၊ အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။
ဧတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ ဓာတုနံ၊ ဤဓာတ်တို့၏။ ပ။ ယထာဘူထံ၊ စွာ။ န အပ္ပညံသု၊ ထူးသော
ညထံဖြင့် မသိနိုင်ကုန်ခဲ့။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်ပတ်လုံး။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။
သဒ္ဓေဝကာ၊ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်ထက္ကသော။ သမာရကာ၊ ဝသဝတ္ထိမာရ်မင်းပြည်နှင့်ထက္ကသော။
သဗြဟ္မကာ၊ ဗြဟ္မာနတ်ထပ်နှင့်ထက္ကသော။ လောကာ၊ ဩကာသလောကမှ၊ သဿမထပြာဟူထိယာ၊
ရဟန္တံ၊ ပုဏ္ဏားနှင့်ထက္ကသော။ သဒ္ဓေဝမနုဿာယ၊ သမ္ပုထိနတ်မင်းကြွင်းသော လူနှင့်ထက္ကသော။
ပဇာယ၊ သတ္တလောကမှ။ နေဝနိဿဇာ၊ မထွက်ပြောက်ကုန်။ နေဝဝိသံယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။
နေဝဝိပုပ္ဖတ္တာ၊ မလွတ်ပြောက်ကုန်။ ဝိမရိယာဒိကထေန၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော။
ဧတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ နေဝဝိယရိ သု၊ မနေနိုင်ကုန်။

သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယထော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဣမေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (သျှာမု၌ ယထောစ
နိမေဟုရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဣမေသတ္တာဟု ပြန်ဆိုလိုက်သည်။) ဧတုန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမာသံ
ဓာတုနံ၊ တို့၏။ ပ။ အပ္ပညံသု၊ ထူးသောညထံဖြင့်သိကုန်ပြီ။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။
သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပ။ နိဿဇာ၊ ထွက်ပြောက်ကုန်ပြီ။ ဝိသံယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ ဝိပုပ္ဖတ္တာ၊
လွတ်ပြောက်ကုန်ပြီ။ ဝိမရိယာဒိကထေန၊ ပြုအပ်သော အပိုင်းအခြားမရှိသော။ ဧတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။
ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣထိ၊ ဤတို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဧတုန္တံ ထူးသောပြောရသောသုတ်တည်း။

၅-ကေန္တဒုက္ခသုတ်

၁၁၈။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကေန္တဒုက္ခာ၊ စင်စစ် ဆင်းရဲသည်။ ဒုက္ခာနုပတိတာ၊ ဆင်းရဲသည်ကပ်ရောက်အပ်သည်။ ဒုက္ခာဝက္ကန္တာ၊ ဆင်းရဲသည် သက်ဝင်အပ်သည်။ သုခေန၊ ချမ်းသာသည်။ အနဝက္ကန္တာ၊ မသက်ဝင်အပ်သည်။ ဧ ဧ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဌ။ န သာရဇ္ဇေယျ၊ မထပ်မက်ကုန်ရာ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ သုခါ၊ ချမ်းသာ၏။ သုခါ- နုပတိတာ၊ ချမ်းသာသည် ကပ်ရောက်အပ်၏။ သုခါဝက္ကန္တာ၊ ချမ်းသာသည် သက်ဝင်အပ်၏။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသည်။ အနဝက္ကန္တာ၊ မသက်ဝင်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဌ။ သာရဇ္ဇန္တိ၊ တပ်မက်ကုန်၏။ (အာပေါဓာတု ဖေဟိဒံ စသောဝါကျတို့ကို ပထဝီဓာတုဝါကျမှီးပေး။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ကေန္တသုခါ၊ စင်စစ် ချမ်းသာသည်။ သုခါနုပတိတာ၊ ချမ်းသာသည် ကပ်ရောက်အပ်သည်။ သုခါဝက္ကန္တာ၊ ချမ်းသာသည် သက်ဝင်အပ်သည်။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသည်။ အနဝက္ကန္တာ၊ မသက်ဝင်အပ်သည်။ ဧ ဧ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဌ။ န နိဗ္ဗိဇ္ဇေယျ၊ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဒုက္ခာနုပတိတာ၊ ဆင်းရဲသည် ကပ် ရောက်အပ်၏။ ဒုက္ခာဝက္ကန္တာ၊ ဆင်းရဲသည် သက်ဝင်အပ်၏။ သုခေန၊ ချမ်းသာသည်။ အနဝက္ကန္တာ၊ မသက်ဝင်အပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ ထိုသည်။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဌ။ နိဗ္ဗိန္တိ၊ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ (အာပေါဓာတုစသော ဝါကျတို့ကို ပထဝီဓာတု ဝါကျမှီးပေး။)

ပစ္စမံ ငါရုဗြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-အဘိနန္ဒသုတ်

၁၁၉။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီ ဓာတ်ကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက် သည်မည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒုက္ခာသ္မာ၊ ဆင်းရဲမှ။ အပရိမုတ္တောတိ၊ လွတ်မြောက်သူမဟုတ်ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ငါတုရားဟောတော် မူ၏။ (ယော အာပေါဓာတု စသည်မတူး၊ ပေးလေ။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယော စ ခေါ၊ အကြင်သူသည်ကား။ ပထဝီဓာတု၊ ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်သည်မမည်။ ယော၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒုက္ခာသ္မာ၊ ဆင်းရဲမှ။ ပရိမုတ္တောတိ၊ လွတ်မြောက် သူဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ငါတုရားဟောတော်မူ၏။ ပ။ ဣတိ ဣသိ ယောတော်မူ၏။

အဋ္ဌံ၊ ခြောက်ရုဗြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ဒုက္ခာနုပတိတာတိ ဒုက္ခေန အနုပတိတာ တိ ဒုက္ခေန ဝ သပ္ပသော ဥပထာ(၆)။

၇-ဥပ္ပါဒသုတ်

၁၂၀။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဇိ။ ယော၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ အကြင် ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ ဌိတိ၊ အကြင်တည်ခြင်းသည်။ ယာ အသိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင်လွန်စွာဖြစ်ခြင်းသည်။ ယော ပါတုဘာဝေါ၊ အကြင်ထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) ယော၊ ထိုပထဝီဓာတ်၏ဖြစ် ခြင်း တည်ခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဗုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဧဝဂါနံ၊ ဧဝဂါတို့၏။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းတည်း။ ဧဝမရဏဿ၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင် ရှားဖြစ်ခြင်းတည်း။ (ယော အာပေါဓာတုယာ စသည်မတူ၊ ပေးလေ။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ပထဝီဓာတုယာ၊ ဇိ။ ယော စ ခေါ နိရောဓော၊ အကြင်ချုပ်ခြင်းသည်။ ယော ဝူပ သမော၊ အကြင်ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ ယော အတ္တဂံမော၊ အကြင်ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) ယော၊ ထိုပထဝီဓာတ်ချုပ်ခြင်းငြိမ်းခြင်းပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဗုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဧဝဂါနံ၊ တို့၏။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းအေးခြင်းတည်း။ ဧဝ မရဏဿ၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏။ အတ္တဂံမော၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းတည်း။ (ယော အာပေါ ဓာတုယာ စသည်မတူ၊ ပေးလေ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

သတ္တမံ ခုနစ်ရပြောက်သောသုတ်တည်း။

ဂ-သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၁။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့သည်။ ဣမာ စတသော၊ ဤထေးပါးတို့တည်း။ ကဏမာ စတသော၊ အသယ်လေးပါးတို့နည်း။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ် ၎င်း။ ပ၊ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်သော်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သော်၎င်း။ ဧတုနံ၊ ထေးပါးကုန်သော။ ဣမာသံဓာတုနံ၊ ဤဓာတ်တို့၏။ အဿာဒဉ္စ၊ သာယာကြောင်းထော့ ကို၎င်း။ အာစီနုဉ္စ၊ အပြစ်ကို၎င်း။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်ပြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ မသိနိုင်ကုန်။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ ဧတ သမဏာ ဝါ၊ ထို (အဿာဒ စသည်ကို မသိသော) ရဟန်းတို့ကိုသော်၎င်း။ ဧတ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ ထို (အဿာဒ စသည်ကို မသိသော) ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုသော်၎င်း။ သမဏေသု ဝါ၊ ကိလေသာတို့ကိုငြိမ်းအေးစေပြီး သော အရိယာသမဏတို့၌လည်း။ န သမဏသမ္ပတာ၊ ကိလေသာတို့ကိုငြိမ်းအေးစေပြီးသော သမဏ တို့ဟူ၍ အသိအမှတ်မပြုအပ်ကုန်။ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ၊ မကောင်းမှုကိုအပြုပြီးသော ဗြာဟ္မဏတို့၌ လည်း။ န ဗြာဟ္မဏသမ္ပတာ၊ မကောင်းမှုကို အပြုပြီးသော ဗြာဟ္မဏတို့ဟူ၍ အသိအမှတ်မပြု အပ်ကုန်။ အာယသ္မန္တေ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်သော။ ဧတ၊ ထိုအဿာဒစသည်ကို မသိကုန်သော

၁။ အသိဗျတ္တံ နိဗ္ဗတ္တိ အသိနိဗ္ဗတ္တိ မ-၃-၁-၁၀၂၆ ဣ-အထို ပါတုဘာဝေါနှင့် ပရိယာယ်တူတည်း။ ပါတု ဘာဝေါနှင့် အနက်ရှင်မထပ်စေရန် လွန်စွာဖြစ်ခြင်းဟုဖော်သည်။

၂။ ဓာတ်ထေးပါးတို့၏ အဿာဒ စသည်ကိုမသိကြလျှင် ရဟန်းပင်ဖြစ်စေ ပုဂ္ဂိုလ်ပင်ဖြစ်စေ ကိလေသာ တို့ကိုငြိမ်းအေးစေပြီးသောအရိယာသမဏ၊ မကောင်းမှုကို အပြုပြီးသော အရိယာဗြာဟ္မဏ ၂မျိုးတွင် ဖော်သည့် အချို့အစားသို့မူ မသက်ဝင်ဟူသို။

ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သာမညတ္ထံ ဝါ၊ သမဏအဖြစ်ဟူသော အရိယာမဂ်အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်ကို
 သော်၎င်း။ (သစ္စိကတုာဒ္ဓိစပ်) ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ (ဥပသမ္ပုဇ္ဇန္တံစပ်) ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ၊ ဗြဟ္မဏအဖြစ်
 ဟူသော အရိယာမဂ်အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်ကိုသော်၎င်း။ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ဝိဇ္ဇေဝဓပေ၊ မျက်
 မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်ပင်လျှင်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အသိညာ၊ တူးသောညာထံပြင်။ သစ္စိ-
 ကတုာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပုဇ္ဇ၊ ကပ်ရောက်၍။ န စ ပန ဝိဟရန္တိ၊ နေလည်းမနေနိုင်ကုန်။
 (ယေ စ ခေါ ကေစိ ဘိက္ခဝေ စသော နောက်ဝါကျတို့၌ န မပါသည်သာ ထူး၏။)

အဋ္ဌမံရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ခုထိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၂။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း။ အတ္တကံမဉ္စ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့
 ရောက်ခြင်းကို၎င်း။ အသောဓဉ္စ၊ သာယာကြောင်းကို၎င်း။ အာဒိနဝဉ္စ၊ အပြစ်ကို၎င်း။ နိဿရဏဉ္စ၊
 ထွက်မြောက်ရာကို၎င်း။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ မသိနိုင်ကြကုန်။ (ထူးရာကိုသာ ပေးသည်။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ခုထိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၂၃။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊
 အကြင်ရဟန်းတို့သည်သော်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သော်၎င်း။ ပထဝီဇာတံ၊
 ကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ မသိနိုင်ကုန်။ ပထဝီဇာတုသမုဒယံ၊ ပထဝီဇာတ်ဖြစ်ကြောင်းကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။
 ပထဝီဇာတုနိရောဓံ၊ ပထဝီဇာတ်ချုပ်ရာကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ပထဝီဇာတုနိရောဓဂါမိနိံ၊ ပထဝီ
 ဇာတ် ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ပဋိပဓံ၊ အကျင့်ကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။
 (ကြွင်းမထူး။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

တေတဏ္ဍာ၊ တေးခုမြောက်သော၊ ဝေဠု၊ သည်း။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုစတုတ္ထဝဂ်၏။ ဥဇ္ဈိနံ၊ ဥဇ္ဈိန်ကား—

စတဿော၊ တေတထုသုတ်၎င်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ပုဗ္ဗသဗ္ဗောသုတ်၎င်း။ အစရိံ၊ အစရိံ
 သုတ်၎င်း။ နောစေဒံ၊ နောစေဒံသုတ်၎င်း။ ဝုက္ခေနစ၊ ကေန္တဝုက္ခသုတ်နှင့်တကွ။

၁။ သာမညတ္ထံ ဝါ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါဟိ ဣစ္ဆ အရိယမဂ္ဂေါ သာမညေဝ ဗြဟ္မညဉ္စ ဥဿတ္ထာပိ ယ
 အတ္ထော နာမ အရိယဓထံ ဝေစိထံဟူသော သံ-၅၂ စာပိုဒ် ၁၃-နှင့်အညီ ပေးသည်။ သံ-၅၃ စာပိုဒ်မှာ
 သိဇ္ဇန္တံကဿ သာမညတ္ထန္တိ နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ယိ သာမညေန ဥပဝန္တပ္ပာယာ သာမညတ္ထာတိ ဝုက္ခေသညံပြင်
 အရာအားလျော် တပျို့ပုဒ်၏။

အဘိနန္ဒ၊ အဘိနန္ဒသုတ်၎င်း။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပါဒသုတ်၎င်း။ တယော၊ သုံးသုတ်ကုန်သော။
သမဏဗြာဟ္မဏ၊ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ် ဇုတိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ် တတိယသမဏ-
ဗြာဟ္မဏသုတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

ဓာတုသံယုတ္တံ၊ ဓာတုသံယုတ်သည်။

သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

၄-အနမတဋ္ဌသံသုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁-တိဏကဋ္ဌသုတ်

၁၂၄။ မေ၊ တပည့်ဘော်အာနန္ဒာသည်။ (ဗုဒ္ဓံ သုတ္တံ၊ ဣတိဏကဋ္ဌသုတ်ကို။) ဝေ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား၊ ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဣ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိမြို့အနီး၌။ အနာထပိက္ခိကဿ၊ ဤ။ ဘေရာမေ၊ အရံပြင်သော။ ဧတဝနေ၊ ဤ။ ဝိဟရတိ၊ နေထော်မူ၏။ ဗာတြ၊ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ သိက္ခူ၊ ရဟန်းထိုကို။ သိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်ထော်မူပြီ။ ဘဒန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရားဟူ၍။ ဧတ သိက္ခူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ သဂဝတော၊ ဘုရား၏(စကားတော်ကို)။ ပစ္စုဏ္ဍာသံ၊ ရွေးချွန်နာယူကုန်ပြီ။ သဂဝါ၊ သည်—

သိက္ခဝေါ တို့။ အယံ သံသာဓရာ၊ ဤသံသရာသည်။ အနမတဂ္ဂေါ၊ ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လျှောက်၍ သော်လည်း မသိနိုင်သော အပိုင်းအခြားရှိ၏။ (ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လျှောက်၍သော်လည်း သိနိုင်သော အပိုင်းအခြားမရှိဟူ၍သော်လည်းပေး။) အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အပိတ် အပင်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ၊ တဏှာတည်းဟူသော သံယောဇနိကုန်သည် ဖြစ်၍။ သန္တာဝတံ၊ ပြေးသွားကုန်သော။ သံသရတံ၊ ကျင်လည်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါ တို့၏။ ပုဗ္ဗာ၊ ရွေးဖြစ်သော။ ဧကောဋီ၊ အပိုင်းအခြားကို။ န ပညာယတိ၊ မသိအပ် မသိနိုင်။ သိက္ခဝေါ ထို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့် ဖြစ်ရာ ဥပမာကိုဆိုဆုံး။ ဣမသ္မိံ ဇမ္မုဒီပေ၊ ဤဇမ္မုဒီပ (ကျွန်း)၌။ ယံ တိဏကဋ္ဌသာခါပလာသံ၊ အကြင်မြက်ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်သည်။ (အတ္ထိ၊ ဤ။) တံ၊ ထိုကို။ သေတော၊ ဖြတ်တောက်၍။ ဧကဋ္ဌံ၊ တပေါင်းတည်း။ သံဟရိတော၊ စုရုံး၍။ စတုရဂုံလံ၊ စတုရဂုံလံ၊ လက်လေးသစ်မျှ လက်လေးသစ်မျှ။ သဒ္ဓိကံ၊ ကျည်းသားလောက်။ ကတော၊ ပြု၍။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မေ၊ ငါ၏။ မာတာ၊ အမိတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မေ၊ ငါ၏။ တဿာမာတု၊ ထိုအမိ၏။ မာတာတိ၊ အမိတည်းဟူ၍။ နိက္ခိပေယျ၊ ချထားရာ၏။ သိက္ခဝေါ ထို့။ ဣမသ္မိံ ဇမ္မုဒီပေ ၌။ တိဏကဋ္ဌသာခါပလာသံ၊ သည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ပရိယာခါနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူပစ်ခြင်းသို့။ အထ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်သော်လည်းရောက်ရာ၏။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ မာတု မာတဓရာ၊ အမိ၏ အမိတို့သည် (အမိအဆက်ဆက်တို့ဟူလို)။ အပရိယာ- ဒိန္နာဝ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မယူအပ်ကုန်သည်သာ (မကုန်မခမ်းနိုင်ကုန်သည်သာဟူလို)။ အဿု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဂံ၊ ဝ၊ အတယ်မည်သော။ ဟေတု၊ အကြောင်းကြောင့် နည်း။ ပ၊ သိက္ခဝေါ ထို့။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်ပြင်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ပစ္စုနဘူတံ၊ ခံစားအပ်ခဲ့လှလေပြီ။ တိဋ္ဌံ၊ အားကြီးသော စင်းရဲကို။ ပစ္စုနဘူတံ၊ ပြီ။ ဗျထနံ၊ ဉာဏ်ဗျသန စသော ပျက်စီးမှုအမျိုးမျိုးကို။ ပစ္စုနဘူတံ၊ ပြီ။ ကဋ္ဌသံ၊ သင်းချိုင်းမြေပုံကို။ ဝစိတာ၊ တိုးပွားစေအပ်လှလေပြီ။ သိက္ခဝေါ ထို့။ ယာဝဏ္ဏံ၊ အလွန်သာလျှင်။ (ဗုဒ္ဓံနိပါတမတ္ထ) သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရသို့။ နိဗ္ဗိန္ဒိတံ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ အလမေဝ၊

သင့်သည်သာတည်း။ ဝိရုဇ္ဈိတုံ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ။ အလံ၊ သင့်၏။ ဝိမုစ္ဆိတုံ၊ သင်္ခါရထို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ။ အလန္တိ၊ သင့်၏ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားတော်ကို။ အလေ၊ မိန့်တော် မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာယုမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ (ဣတိ တလုံး အကြေကြံ။ ဧဝံ မေ သုတံ မှ သုတံ၌ ပြန်စပ်။)

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ပထဝီသုတ်

၁၂၅။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ အနမတဂေါယံမှ သံသရတံအထိ ၁၂၄-စာပိုဒ်အတိုင်းပေး။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ။ ပုရိသော၊ သည်။ ဣမံ မဟာပထဝီ၊ (စကြာဝဠာအဆုံးအပိုင်း အခြားရှိသော) ဤမြေကြီးကို။ ဧကောလဋ္ဌိမတ္ထံ ဧကောလဋ္ဌိမတ္ထံ၊ ဇီးခွေခန့်ဇီးခွေခန့်ရှိသော။ မတ္တိကာ- ဂုဋ္ဌိကံ၊ မြေညက်လုံးကို။ ကရိတု၊ ပြု၍။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မေ၊ ငါ၏။ ပိတာ၊ အဘတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မေ၊ ငါ၏။ တဿပိတု၊ ထိုအဘ၏။ ပိတာတိ၊ အဘတည်းဟူ၍။ နိက္ခိ- ပေယျ၊ ချထားရာ၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ မဟာပထဝီ၊ (စကြာဝဠာအဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိသော) ဤမြေကြီးသည်။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။ ပရိယာခါနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယှပ်ခြင်းသို့။ အထ ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်သော် ရောက်ရာ၏။ ထဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏။ ပိတုပိတရော၊ အဘ၏အဘတို့သည် (အဘအဆက်ဆက်တို့သည်ဟုလို)။ အပရိယာဒိန္နာဝ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မယူ အပ် မယူနိုင်ကုန်သည်သာ။ အဿု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ကြွင်းမထူး။) ☸

ဒုတိယံ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-အဿူသုတ်

၁၂၆။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိမှ သံသရတံအထိ ၁၂၄-စာပိုဒ်အတိုင်းပေး။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုမိန့်ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော စကားကို။ ကိံ မညထ၊ အသို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ဒီဇေန၊ ရှည်စွာသော။ ဣမိနာ အဗ္ဗုနာ၊ ဤကာလ၌။ သန္တာဝတံ၊ ပြေးသွားရကုန်သော။ သံသရတံ၊ ကျင်လည်ရကုန်သော။ အမနာပထမ္ပယောဂါ၊ စိတ်နှလုံးကို မပျိုးစေတတ်သောသူတို့နှင့် ယှဉ်တွဲရ ခြင်းကြောင့်။ မနာပထိပ္ပယောဂါ၊ စိတ်နှလုံးကို ပျိုးတိုးစေတတ်သော သူတို့နှင့် မယှဉ်တွဲရခြင်း ကြောင့်။ ကန္တန္တာနံ၊ မြည်တမ်းကြကုန်သော။ ဧဝေန္တာနံ၊ ငိုကြွေးကြကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့ ၏။ ပဿန္တံ၊ စီးသော ။ ပဂ္ဂရိတံ၊ ယိုသော။ ယံ ဝါ အဿု၊ အကြင်မျက်ရည်သည်၎င်း။ စတုသု၊ လေးစင်းကုန်သော။ မဟာသမုဓ္ဓေသု၊ မဟာသမုဓ္ဓာတို့၌။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊ အကြင်ရေသည်၎င်း။ (အတ္တိ၊ ၏။ တေသု၊ ထိုမျက်ရည်သမုဓ္ဓာရေတို့တွင်။) ကတမံ၊ အဆယ်သည်။ ဗဟုတရံ န ခေါ၊ ပို၍ ပျားပြားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးထော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယထာ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ အာဇာနာမ၊ သိရပါကုန်၏။ ဝိဇေန၊ သော။ ဣမိနာ အဗ္ဗုနာ၌ပ။ ဧဝေန္တာနံ၊ ငိုကြွေးကုန်သော။ နော၊

၁-ပဿန္တံကား ပပုဗ္ဗ သဗ္ဗုဇာတ် တပစ္စည်း။ သဗ္ဗု=ပဿာဝဟူသော ခေါတ်ကျမ်းနှင့်အညီ ယိုစီးခြင်း အနက် ဟော။ ဝိပ္ပသဗ္ဗေန စေတသာ၌ကဲ့သို့ သခေါတ်မဟုတ်သောကြောင့် ကြည်သင်သောဟု မပေးသင့်။ ပဿန္တံ သနိတ် ပဝတ္ထံ၌။)

တပည့်တော်တို့၏။ ပဿန္နံ၊ စီးသော။ ပဂ္ဂရိတံ၊ ယိုသော။ ယံ အဿ၊ အကြင် မျက်ရည်သည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) ဘန္ဓေ၊ စား။ တေဒေဝ၊ ထိုမျက်ရည်သည်သာ။ ဗဟုတရံ၊ ပို၍ များပြား၏။ စတုသု၊ ကုန်သော။ မဟာသမုဒ္ဒေသု၊ တို့၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ နုတေဝ ဗဟုတရံ၊ ပိုမို များပြား။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွာ ကောင်းစွာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါတို့၏။ ဝေ ဒေသိတံ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ တုဗ္ဗေ၊ သင်တို့သည်။ သာဓု ခေါ် အာဇာနာထ၊ ကောင်းစွာ သိကြပေစွတကား။ ဒီဃေန၊ ရှည်စွာသော။ ဣမိနာ အဗ္ဗုနာ၊ ၌။ပ။ ရောဒန္တာနံ၊ ငိုကြွေးကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ပဿန္နံ၊ စီးသော။ ပဂ္ဂရိတံ၊ ယိုသော။ ယံ အဿ၊ အကြင် မျက်ရည်သည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေဒေဝ၊ ထိုမျက်ရည်သည် သာ။ ဗဟုတရံ၊ ပိုမို များပြား၏။ စတုသု၊ ကုန်သော။ မဟာသမုဒ္ဒေသု၊ တို့၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ နု တေဝ ဗဟုတရံ၊ ပိုမို များပြား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာ သော ကာလပတ်လုံး။ မာတုမရဏံ၊ အမိသေခြင်းဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ခံစားအပ်လှလေပြီ။ မာတုမရဏံ၊ အမိသေခြင်းဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘောန္တာနံ၊ ခံစားကြကုန်သော။ပ။ ရောဒန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ဝေါ၊ ထိုသင်တို့၏။ ပဿန္နံ၊ စီးသော။ ပဂ္ဂရိတံ၊ ယိုသော။ အဿ၊ မျက်ရည်သည်။ ဗဟုတရံ၊ ပိုမို များပြား၏။ စတုသု၊ ကုန်သော။ မဟာသမုဒ္ဒေသု၊ တို့၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ နု တေဝ ဗဟုတရံ၊ ပိုမို များပြား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုံး။ ပိတု မရဏံ၊ အဘသေခြင်း ဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ခံစားအပ်လှလေပြီ။ပ။ ဘာတုမရဏံ၊ အစ်ကိုသေ ခြင်းဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ပြီ။ ဘဂီနိမရဏံ၊ နှမသေခြင်းဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ပြီ။ (ညီညီမ မောင် သေခြင်းဆင်းရဲကို ဥပလက္ခဏနည်းအရယူ။) ပုတ္တမရဏံ၊ သားသေခြင်းဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ပြီ။ ဓိတုမရဏံ၊ သမီးသေခြင်းဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ပြီ။ ဉာတိဗျသနံ၊ ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်း ဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ပြီ။ ဘောဂဗျသနံ၊ စည်းစိမ်ပျက်စီးခြင်းဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ ရောဂဗျသနံ၊ ဂျက်သီးတတ် သောရောဂါ (ကြောင့်ဖြစ်သော) ဆင်းရဲကို။ ပစ္စနဘူတံ၊ ပြီ။ ရောဂဗျသနံ၊ ကို။ ပစ္စနဘောန္တာနံ၊ ကုန်သော။ပ။ ရောဒန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ဝေါ၊ ထို သင်တို့၏။ ပဿန္နံ၊ စီးကျခဲ့သော။ ပဂ္ဂရိတံ၊ ယိုကျခဲ့သော။ အဿ၊ သည်။ ဗဟုတရံ၊ ပိုမို များပြား၏။ စတုသု၊ ကုန်သော။ မဟာ သမုဒ္ဒေသု၊ တို့၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ နု တေဝ ဗဟုတရံ၊ ပိုမို များပြား။ပ။ ဝိမုစ္စိတံ၊ ကိလေသာမှလွတ် ပြောက်ခြင်းငှါ။ အလံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

တတိယံသုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဓိရသုတ်

၁၂၇။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဒီဃေန၊ ရှည်စွာသော။ ဣမိနာ အဗ္ဗုနာ၊ ဤကာလ၌။ သန္တာဝတံ၊ ပြေးသွားကုန်စဉ်။ သံသရဏံ၊ ကျင်လည်ကုန်စဉ်။ ပီထံ၊ သောက်အပ်သော။ ယံ ဝ၊ မာတုထည့်၊ အကြင်အမိန့်ရည်သည်၎င်း။ စတုသု၊ ကုန်သော။ မဟာသမုဒ္ဒေသု၊ တို့၌။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊ သည်၎င်း။ (အတ္တိ၊ ၏။ ။ တေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်။) ကထမံ၊ သည်။ ဗဟုတရံ နု ဝေါ၊ ပိုမို များပြား သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ (ထူးထူးကိုသာပေးသည်။)

တေတ္ထံ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ပဗ္ဗတသုတ်

၁၂၇။ (သာဝတ္ထိံသံပ။ အာရာမေ) အာသ ခေါ၊ ထိုအခါ၌၊ အညာဘရာ၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ (အတ္ထိ၏။) တေန၊ ထိုဘုရားရှိ ရာ၌။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိဘူ၊ ဘဂဝန္တံကို။ အဘိပါဒေတွာ၊ ရှိခိုး၍။ (သုခိ ဟောထ စသော စကားမြက်ကြားစေ၍သော်လည်းပေး။) ဧကမန္တံ၊ တခုသော အရပ်၌။ နိသိဒ္ဓိ၊ ထိုင်ပြီ။ ဧကမန္တံ၌။ နိသိဒ္ဓော၊ သော။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ ကို။ ဘန္တေ၊ ထူး။ ကပ္ပေါ၊ ကပ် (ကမ္ဘာ)သည်။ ကိဝဇိဇော န ခေါတိ၊ မည်မျှရှည်ကြာသနည်း ဟူသော။ ဘေ၊ ဤ ကောင်းကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ထားပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ကပ္ပေါ၊ သည်။ ဝိဇော ခေါ၊ ရှည်ကြာသည် သာတည်း။ သော၊ ထိုကပ်သည်။ ဧတ္တကာနိ ဝဿာနိ၊ ဤမျှနှစ်အပိုင်း အခြားရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဧတ္တကာနိ ဝဿသဘာနိ၊ ဤမျှရာစုနှစ်အပိုင်းအခြားရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဧတ္တကာနိ ဝဿသတသဟာနိ၊ ဤမျှထောင်စုနှစ်အပိုင်းအခြား ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ သခါဘုံ၊ ရေတွက် ခြင်းငှါ။ န သုကရာ၊ လွယ်ကူသောအရာမဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ထူး။ ဥပသံကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်ပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး တော်မူ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်ပါ၏။ ဣတိသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ပြီး။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သေယျထာပိ၊ အံ။ မဟာသေလော၊ ကြီးစွာသော ကျောက်ပြင်ပြီးသော။ ပဗ္ဗတော၊ တောင်သည်။ အာယာမေန၊ အလျားအားဖြင့်။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာတည်း။ ဝိတ္တာရေန၊ အနံ အားဖြင့်။ ယောဇနံ၊ တည်း။ ဥပဗ္ဗဇေန၊ အစောက်အားဖြင့်။ ယောဇနံ၊ တည်း။ အဋ္ဌိန္ဒော၊ အကဲ့အပြတ်မရှိ။ (သိ-သျှာ-ဣ ထို၌ အဋ္ဌိန္ဒေါ ဟု ရှိ၏။ အပေါက်မရှိဟုပေး။) အသုသိရာ၊ အခေါင်းမရှိ။ ဧကဋ္ဌဇော၊ တခဲနက်တည်း။ တမေနံ၊ ထိုကျောက်တောင်ကို။ ပုရိသော၊ သည်။ ဝဿသဘာသ ဝဿသတသ၊ အနှစ်တရာ အနှစ်တရာကို။ အဓူယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ ကာသိ- ဧကေန၊ ကာသိတိုင်း၌ ဖြစ်သော။ ဝတ္ထေန၊ အဝတ်ဖြင့်။ သင်္ကံ သင်္ကံ၊ တကြိမ် တကြိမ်။ ပရိ- မဇ္ဇေယျ၊ ပွတ်ထိုက်ရာ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မဟာသေလော၊ သော။ သော ပဗ္ဗတော၊ ထိုတောင် သည်။ ဣမိနာ ဥပက္ကမေန၊ ဤလုံ့လပယောဂကြောင့်။ ပရိက္ခယံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကုန်ခန်း ခြင်းသို့။ ပရိယာဒါနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဟုတ်ခြင်းသို့။ ဝိပ္ပတရံ၊ အလွန်လျင်စွာ။ ဂဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ကပ္ပေါ၊ သည်။ န တောဝါ၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ မရောက်ရာ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ကပ္ပေါ၊ သည်။ ဧဝံ ဝိဇော၊ ဤမျှရှည်ကြာ၏။ (ကိဝဇိဇော-ဟူသော အမေးနှင့်အညီ ဧဝံ ဝိဇောကို သမာသ်အဖြစ်ပေးလိုက်သည်။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ ဝိဇာနံ၊ ဤမျှရှည်ကြာကုန်သော။ ကပ္ပိနံ၊ ကပ်တို့၏။ ဧကောကပ္ပေါ၊ တကပ်မျှလောက်ကိုသာ။ န သံသိဘော၊ ကျင်လည်အပ်ဘူးသည်မဟုတ်။ ဧကံ ကပ္ပသထံ၊ ကပ်တရာမျှလောက်ကိုသာ။ န သံသိတံ၊ ကျင်လည်အပ်ဘူးသည်မဟုတ်။ ဧက- ကပ္ပသဟာသံ၊ ကပ်သထောင်မျှလောက်ကိုသာ။ န သံသိတံ၊ ကျင်လည်အပ်ဘူးသည်မဟုတ်။ ဧကံ ကပ္ပသထာသဟာသံ၊ ကပ်သထိန်းမျှလောက်ကိုသာ။ န သံသိတံ၊ ကျင်လည်အပ်ဘူးသည်

၁။ သုခေန ကရိယထိတိ သုကရာယျံ။ ယင်သို့ ကမ္ဘာသင်္ဂြိုဟ်သော်လည်း သုနင့်ကရ သမာသ်ပေါ်ပြီးရာ နိပ္ပဇ္ဇကာလ၌ အပ္ပမောနဖြစ်သောကြောင့် သော၊ သည်။ န သုကရာ၊ မဟုတ် ဟု ထုလျှောက်လိုက်သမျှနံ၊ သုက- ရောက် ပဋိကာ ၅-ကဏ္ဍ ၄၄-သုတ်၌ သုခေန ကရိယထိတိ ဝိဂ္ဂဟ ပါမိသမာသော ဟု ဖွင့်၏။

မဟုတ် ။ တံ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿယေတု၊ ဧဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-သာသပသုတ်

၁၂၉။ (သာဝတ္ထိယံမ ဘဂဝါ အဝေါစ အထိပေးမြဲ။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သေယျထာပီ၊ အံ။ အာယသံ၊ သံတံတိုင်းကာရံအပ်သော။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ အာယာမေန၊ အလျားအားဖြင့်။ ယောဇနံ၊ တယူဇနာတိုင်တိုင်။ ဝိတ္တာဇေန၊ အနံအားဖြင့်။ ယောဇနံ၊ တိုင်တိုင်။ ဥဗ္ဗေဇေန၊ အစောက်အားဖြင့်။ ယောဇနံ၊ တိုင်တိုင်။ သာသပါနံ၊ မုံညှင်းစေ့ထုံးဖြင့်။ ပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်၏။ ဂုဏ္ဏိကာဗဒ္ဓိံ၊ တံလုံးတည်း (တံစေ့တည်း) ကဲ့သို့ ဖွဲ့စပ်ညှင်းရှိ၏။ ပုဂ္ဂိုလော၊ သည်။ တတော၊ ထိုမြို့မှာ။ ဝဿသတဿ၊ ဝဿသတဿ၊ အနှစ်ဟရာ အနှစ်တရာကို။ အဂ္ဂယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ ဧကမေကံ သာသပံ၊ မုံညှင်းတစေ့တရာကို။ ဥဒ္ဓရေယျ၊ ထုတ်ဆောင်ရာ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သော မဟာသာသပရာသိ၊ ထိုမုံညှင်းစေ့ပုံကြီးသည်။ ဣဒိနာ ဥပက္ကမေန၊ ဤ(ယူပစ်ခြင်း ဟူသော)လုံလပယောဂကြောင့်။ ပရိက္ခယံ၊ သို့။ ပရိယာဒါနံ၊ သို့။ သိပ္ပထရံ၊ စွာ။ ဂစ္ဆေယျ၊ ရာ၏။ ကပ္ပေါ၊ သည်။န တွေဝ၊ ကုန်ခန်းခြင်းသို့ မရောက်ရာ။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သာဝကသုတ်

၁၃၀။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ သမ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ထိုသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧကမန္တံ၊ တရသောအရပ်၌။ နိသိန္ဒာ၊ ထိုင်နေကုန်သော။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ ရား။ အပ္ပတိတာ၊ အလွန် ရွေးကျကုန်သော။ အတိက္ကန္တာ၊ ကျော်လွန်ခဲ့ကုန်သော။ ကပ္ပေါ၊ ထိုသည်။ ကိဝဗဟုကာထိ၊ မည်မျှ များပြားကုန်သနည်းဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားကုန်ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ ထို့။ အပ္ပတိတာ၊ ကုန်သော။ အတိက္ကန္တာ၊ ကုန်သော။ ကပ္ပေါ၊ ထိုသည်။ ဗဟုကာ၊ များပြား ကုန်၏။ တေ၊ ထိုကပ်ထိုသည်။ 'ကပ္ပေါ၊ ထိုသည်။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရွယ်ရှိကုန်၏'။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ 'ကပ္ပသတာနိ၊ ကပ်အရာတို့သည်။ ဧတ္တကာနိ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရွယ်ရှိကုန်၏'။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ 'ကပ္ပသဟဿာနိ၊ ကပ်အထောင်တို့သည်။ ဧတ္တကာနိ၊ ကုန်၏'။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။

၂၂

၁။ သတ္တဝါ တို့ သံသရာကျပ်လည်ရာခြင်းသည် တကပ် ၂-ကပ်မျှသာ၊ သို့မဟုတ် ကပ်ထရာ ၂ရာမျှသာ၊ သို့မဟုတ် ကပ်တထောင် ၂ထောင် ကပ်တသိန်း ၂သိန်းမျှသာ ကျပ်လည်ရသည်မဟုတ် မည်ရွေ မည်မျှဟု သိပ္ပာတတ်၍ မရနိုင်သော ကပ်ကမ္မာပေါင်းများစွာ ကျပ်လည်ရသည်ဟုလို။ ဝိရုတ္တသံသိတန္တိ၊ ပ။ သံသိတံ သံသရိတံ အနုစိတ္တံ ဇာတက-၄-၅-၁၃၆-ဂါထာဖွဲ့ သံသိတန္တိ သံသရိတံ ဝိဋ္ဌ-၃ ဇာပိစ် ၂၇-သာရတ္ထရိ-၃-ဇာပိစ် ၂၇။ သံသိတန္တိ ဧတ္ထ သရဇာတုယာ ရကာရော လောပေါတိ အာဟ သံသရိတန္တိ- ပါပိယျာပိယောဇနာ သေသဗ္ဗက္ခန္ဓက ၂၇-နှင့်အညီပေးသည်။ သတော ဟတော ကတော စသည်တို့၌ ဇာတုန်ရကြေရာ၌ ဣဇာဂုဏ် တာသို့ မလိုဘဲသို့ ဤ၌လည်း ဇာတုန်ရကြေပါလျက် ဣဇာဂုဏ်လာခြင်းသည် ပုန်အန်ထရအဖြစ်ဖြင့် သထိ ပြုရာ၏။

‘ကပ္ပသတသဟဿာနိ၊ ကပ်အသိန်းတို့သည်။ ဣတ္ထကာနိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ၎င်း။ သခါတံ၊ ရေထွက်ခြင်းငှါ။ န သုကရာ၊ လွယ်ကူသဖြင့် ပြုအပ်သော အရာမဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

သန္တေ၊ ဘုရား။ ဥပမံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်ပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣ၊ ဤသဘာဝတော်၌။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သာဝကာ၊ သာဝက တို့သည်။ ဝဿသတာယုကာ၊ သက်တမ်း အနှစ်တရာရှိကုန်၏။ ဝဿသတဇီဝိနော၊ (သက်တမ်း နှင့် အမျှ) အနှစ်တရာ အသက်ရှည်ကုန်၏။ ဝေ၊ ထိုသာဝကတို့သည်။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ ဧဒေစဉ် နေ့တိုင်း။ ကပ္ပသတသဟဿံ ကပ္ပသတသဟဿံ၊ ကပ်ဘသိန်း ကပ်တသိန်းစီကို။ အနုဿရေယျ၊ အစဉ်လျှောက်၍ အောက်မေ့ကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဟိ၊ ထိုသာဝကတို့သည်။ ကပ္ပိ၊ ကပ်တို့ကို။ အနုဿသိတာဝ၊ အစဉ်လျှောက်၍ အောက်မေ့အပ်ပြီးချိန် မဟုတ်ကုန်သည်သာ။ အာ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝဿသတာယုကာ၊ ကုန်သော။ ဝဿ သတဇီဝိနော၊ ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝေ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ဝဿသတဿ၊ အနှစ်တရာကို။ အစူယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ ကာလံ၊ အတ္ထဘောဂိပစ်ချခြင်းကို။ ကရေယျ၊ ပြုကုန်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပ္ပထိတာ၊ ကုန်သော။ အတိတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ ကပ္ပိ၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဗဟုကာ၊ ဤမျှ များပြားကုန်၏ ။ (ကြွင်းပေးပြီ။)

သတ္တမံ၊ ရုနစ်ရမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-ဂင်္ဂါသုတ်

၁၃၁။ (ရာဇကပေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ) အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အညတရော၊ တယောက် သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ သဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၎င်း။) ဝေနေ၊ ထိုဘုရားရှိရာအရပ်သို့။ ဥပသင်္ဂမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ဂမိတူ၊ ၎်။ သဂဝဏာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ သမ္ပောဒိ၊ ကျန်းခံ၏လော စသည် ပြောဟောလျက် ရောနှောမိလေပြီ။ သမ္ပောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်သော။ သာရဏိယံ၊ အောက်မေ့ဖွယ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ကေမန္တံ၊ ထရသောအရပ်၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ကေမန္တံ၊ ၎်။ နိသီဒော၊ ထိုင်နေ သော။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ ကိဝဗဟုကာ။ပ။ ဣတိ ဝါတိ၊ ဣတိ ဝါ ဟူသော။ ဝေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ ဝ၊ ပြီ။ (ကိဝစသည် ရှေး၌ပါပြီးဖြစ်၍ အာကာရ ငှဲပေး လိုက်သည်။)

သော ဂေဓမ္မ မ။ ဥပမံ၊ ကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ စွမ်းနိုင်ပါ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ၎င်း။ သေယျထာပံ၊ အံ။ ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါ မည်သော။ အယံ နဒီ၊ ဤမြစ်သည်။ ယထော၊ အကြင်အရပ်မှ။ ပဘဝတိ၊ အမှန်အဖြစ်၏။ (ဤကော၊ဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်အစကို ပြ၏။) ယတ္ထ၊

၁။ သဒ္ဓါဒေဝမလူတ်အောင်ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား သာဝကလေးပါး တနေ့ တနေ့လျှင် ကပ်တသိန်းစီ အနှစ်တရာထိ အောက်မေ့သော်လည်း ကပ်ကာလက ရှည်လျားလှသောကြောင့် မကုန်နိုင် ဟူလို။

၂။ ကိဝဗဟုကာဟူသော အပေးသည် သမာသိဖြစ်သဖြင့်၎င်း ဧဝံဗဟုကာဟူသောအပေးသည် သမာသိဖြစ် သဖြင့်၎င်း ဧဝံဗဟုကာကိုလည်း သမာသိအဖြစ် ပေးသည်။ ဤပါဠိ၌ကား ဝါကျအနေဖြင့်ပင်။

အကြင်အရပ်၌။ မဟာသမုဒ္ဒံ။ သို့။ အပေတိ။ ဝင်ရောက်၏။ (ဤကေားဖြင့်ဂင်္ဂါမြစ်အဆုံးကိုပြ၏။ အယံ
 နဒီကို ပဘဝတိ အပေတိ ၂ပုဒ်၌ကပ်။) တေသို့ အန္တရေ၊ ဤဂင်္ဂါ မြစ်အတွင်း၌။ ယာ ဝါလိကာ၊
 အကြင်သဲသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ ဝါလိကာ၊ ထိုသဲသည်။ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှ အတိုင်းမရည်
 ရှိ၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပ။ ဝါလိကသတသဟဿာနိ၊ သဲအသိန်းတို့သည်။ ဧတ္တကာနိ၊ ဤမျှအတိုင်း
 အရှည်ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ သင်္ခါတုံ၊ ရေတွက်ခြင်းငှါ။ န သုကရာ၊ လွယ်ကူသဖြင့် ပြုအပ်
 သောအရာမဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣတိ။ အဗ္ဗတိတာ၊ အလွန်ရှေးကျကုန်
 သော။ အတိက္ကန္တာ၊ ကျော်လွန်ခဲ့ကုန်သော။ ကပ္ပိ၊ တို့သည်။ တတော၊ ထို(ဂင်္ဂါမြစ်တွင်းရှိ)
 သဲထက်။ ဗဟုတရာ၊ ပိုမိုများပြားကုန်၏။ တေ၊ ထိုကပ်တို့သည်။ 'ကပ္ပိ၊ တို့သည်။ ဧတ္တကာ၊
 ကုန်၏'။ ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ပ။ 'ကပ္ပသတသဟဿာနိ၊ ကပ်အသိန်းတို့သည်။ ဧတ္တကာနိ၊ ကုန်၏'။
 ဣတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သင်္ခါတုံ၊ ရေတွက်ခြင်းငှါ။ န သုကရာ၊ လွယ်ကူသဖြင့်ပြုအပ်သော
 အရာမဟုတ်ကုန်။ (တံ ကိဿဟေတု စသည်ကို စာပိုဒ် ၁၂၄-တိဏကဋ္ဌသုတ်အတိုင်းပေး။)

တေ၊ သို့။ ဝတ္ထေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ သော ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘောဂေါ-
 တမ၊ မ။ အဘိက္ကန္တံ၊ အလွန်နှစ်သက်အပ်ပေစွ။ ဘောဂေါတမ၊ မ။ အဘိက္ကန္တံ၊ စ။ ပ။ သဝံ ဂေါ-
 တမော၊ အရှင်ဂေါတမသည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကိုအစပြု၍။ ပါဏုပေတံ၊
 အသက်ထက်ဆုံး။ သရဏံ ဂတံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်သော။ ဥပါသကံ၊ ဥပါသကာဟူ၍။
 ဓာရေတုတိ၊ မှတ်တော်မူပါလော့။ (အသိအမှတ်ပြုတော်မူပါ) ဟူသော။ တေ၊ ဤကေားကို။
 အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဧတ္ထသုတ်

၁၃၂။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိယရထိ။ အနမတဂ္ဂေါယံစသည်ကို စာပိုဒ် ၁၂၄-တိဏကဋ္ဌသုတ်
 အတိုင်းပေး။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျတာပိ၊ ဆုံး။ ဥပရိဝေယာသံ၊ အထက်ကောင်းကင်သို့။
 ဝိဇ္ဇော၊ ပစ်လွှတ်အပ်သော။ ဧတ္ထော၊ တုတ်သည်။ သကိမ္ပိ၊ တကြိမ် (တခါတရံ)လည်း။ မူလေန၊
 အရင်းဖြင့်။ နိပတတိ၊ ကျ၏။ သကိမ္ပိ၊ လည်း။ မဇ္ဈေန၊ အလယ်ဖြင့်။ နိပတတိ၊ ၏။ သကိမ္ပိ၊
 လည်း။ အန္တေန၊ အဖျားဖြင့်။ နိပတတိ၊ ၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။
 အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော အပိတ်အပင်ရှိကုန်သော။ တဏှာသံယောဇနာ၊ တဏှာ ဟူ
 သောသံယောဇနာရှိကုန်သော။ သန္တာဝန္တာ၊ အဖန်ဖန်ပြေးသွားရကုန်သော။ သံသရန္တာ၊ ကျင်
 လည်ရကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သကိမ္ပိ၊ တကြိမ် (တခါတရံ)လည်း။ အသ္မာ လောကာ၊ ဤ
 လောကမှ။ ပရံ လောကံ၊ တပါးသော လောကသို့။ ဝစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ သကိမ္ပိ၊ လည်း။ ပရသ္မာ
 လောကာ၊ တပါးသော လောကမှ။ ဣဒံ လောကံ၊ ဤလောကသို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာကုန်၏။ (တံ ကိဿ-
 ဟေတု၊ စသည် စာပိုဒ် ၁၂၄-တိဏကဋ္ဌသုတ်အတိုင်းပေး။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ပုဂ္ဂထသုတ်

၁၃၃။ ဣံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ ရာဂေယေ၊ ၌။ ဂိဇ္ဈ၊ ဣဇ္ဈေပဗ္ဗတေ၊
 ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌။ ဝိယရထိ၊ ၏။ ယတြ ခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ သိက္ခ။

ထိုကို၊ ဘိက္ခုဝေ၊တိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမဋ္ဌေသိ၊ ခေါ်တော်မူပြီ။ သဒန္တေတိ၊ ဝါဂ္ဂင်ဘုရားဟူ၍။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ဘုရား၏ (စကားတော်ကို)။ ပဗ္ဗေသေ သံ၊ ငြိမ်းချမ်းစွာ ကုန်ပြီ။ ဘဂပါ၊သည်။—

ဘိက္ခုဝေ၊တို့၊ အယံ သံသာဓရာ၊ ဤသံသာဓရာသည်။ အနမတဂ္ဂေါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်အစဉ်လျှောက်၍ လည်း မသိသံသာ အဆုံးအပိုင်းဘခြားရှိ၏။ သံဟာရဒကာ၊ စုပေါင်းဆောင်ထားအပ်သည် (သံပုဗ္ဗ ဟရဓာတ် အူပစ္စည်း ကံဟော သတ္တဟာရကံ၌ တူကဲ့သို့တည်း။ မောဂ္ဂလ္လာန် ၅-ကဏ္ဍ ၃၃-၅)။ သစေ အဿ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ သမ္ဘတဉ္စ၊ စုပေါင်းဆောင်ထားအပ်သော အစိုးစုသည်လည်း။ သစေ န ဝိနဿေယျ၊ အကယ်၍ ပျက်စီးငြားအံ့။ အယံ ဝေပုလ္လော ပဗ္ဗတော ယထာ၊ ဤဝေပုလ္လတောင်ကဲ့သို့။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ကပ္ပံ၊ ကပ်ကမ္ဘာပတ်လုံး။ သန္တာဝတော၊ အဖန်ဖန် ပြေးသွားသော။ သံသာဓတော၊ ကျင်လည်သော။ ဧကပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်၏။ အဋ္ဌိကင်္ဂလော၊ အစိုးအပေါင်းသည်။ အဋ္ဌိပုဂ္ဂော၊ အစိုးပုံသည်။ အဋ္ဌိရာသိ၊ အစိုးအစုသည်။ မဟာ၊ ကြီးကျယ်များပြားသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (တံကိဿဟေတု စသည် စာပိုဒ် ၁၂၄-ထိတကဋ္ဌသုတ်အတိုင်းပေး။)

☞ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊သည်။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဣဒံ၊ကို။ ဝတုာန၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို မိန့်တော်မူတတ်သော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထာပရံ၊ ထိုမှထပါးသော။ ဧကဿေကေန၊ပ။ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာသိ၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာဟူသော။ ဝေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ မြီ—

ဧကဿ၊ တယောက်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧကေန ကပ္ပေန၊ ထကပ်ထည်း၌။ အဋ္ဌိသဉ္စယော၊ အစိုးတို့၏ အစုအပေါင်းသည်။ ပဗ္ဗတသမော၊ တောင်နှင့်တူသော။ ရာသိ၊ အစုအပုံသည်။ သိယာ၊ ၎င်း။ ဣထိ၊ သို့။ မဟေသိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတ္ထိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

မဂဓော၊ မဂတိုင်းတို့၌။ ဂိရိဗ္ဗဇေ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ ဂိဇ္ဈက္ခယံ၊ ဂိဇ္ဈကုန်တောင်၏။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်၌။ ဌိတော၊ တည်သော။ ဝေပုလ္လော၊ ဝေပုလ္လမည်သော။ သော အယံ ပဗ္ဗတော၊ ထိုတောင်ကို။ မဟာ၊ ကြီးကျယ်၏ဟူ၍။ အက္ခာတော၊ ဆိုအပ်၏။ (ဥတ္တရေန ဂိဇ္ဈက္ခယံ၊ မဂဓော ဂိရိဗ္ဗဇေ ဟူသော ပါဌ်အရ ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ ဤပါဌ်ကား ဥတ္တရေ ဂိဇ္ဈက္ခယံ၊ မဂဓာနံ ဂိရိဗ္ဗဇေ ဟု ရှိ၏။)

ယတော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပစ္စန္တဝစနကို တော အာဒေသကြံ၊ ပစ္စန္တအနက်၌ တော ပစ္စည်းသော်လည်းသက်။ သ သတ္တကုတ္တုပရဒံ၌ သ ဟု ပဌမန္တဖြင့် ရှိသော နိယတ်ကိုထောက်။) ဓုက္ခံ၊ ဓုက္ခသစ္စာကို၎င်း။ ဓုက္ခသမုပ္ပါဒံ၊ ဓုက္ခဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကို၎င်း။ ဓုက္ခဿ၊ ၎င်း။ အတိက္ကမံ၊ လွန်မြောက်ရာ နိရောဓသစ္စာကို၎င်း။ ဓုက္ခပဿဂါမိနံ၊ ဓုက္ခ၏ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယံ၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂိကံ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို၎င်း။ ဣထိ၊ သို့။ အရိယသစ္စာနိ၊ အရိယသစ္စာထိုကို။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့်။ ပဿသိ၊ သိမြင်၏။

သ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တကုတ္တုပရပံ၊ အလွန်ဆုံး(၇)ကြိမ်သာ။ သန္တာ-
ဝိတုန၊ ပြေးသွား၍။ သဗ္ဗသံယာဇနက္ခယာ၊ အသုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခန်း
ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခာနန္တကရော၊ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုသည်။ ဟောတိ၊ ခ်။

စသမ်ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ပဌမော၊ ဈေးဦးစွာသော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုပဌမဝဂ်၏။ ဥဂ္ဂါနံ၊ ဥဂ္ဂါနိကား—

တိဏကဋ္ဌ၊ တိဏကဋ္ဌသုတ်၎င်း။ ပထဝီ၊ ပထဝီသုတ်၎င်း။ အဿ၊ အဿသုတ်၎င်း။
ခီရဉ္စ၊ ခီရသုတ်၎င်း။ ပဗ္ဗတံ၊ ပဗ္ဗတသုတ်၎င်း။ သာသပါ၊ သာသပသုတ်၎င်း။ သာဝကာ၊
သာဝကသုတ်၎င်း။ ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါသုတ်၎င်း။ ဒဏ္ဍောစ၊ ဒဏ္ဍသုတ်၎င်း။ ပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂလသုတ်
၎င်းတည်း။ (ပဌမာအနက်၌ ထတိယာသက်သည်။) ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

၂-ခုတိယဝဂ်

၁-ဗုဂ္ဂတထုတ်

၁၃၄။ (ကံ သမယံ။ပ။ ဝိဟရတိ။ ။စာပိုဒ် ၁၂၄-တိဏကဋ္ဌသုတ်ကိုရှု၍ ထကြ ခေါ်ပ။
သံသရတံကို ပေးလေ။) သိက္ခဝေ၊ ထို။ ဗုဂ္ဂတံ၊ ဆင်းရဲသော။ ဗုဂ္ဂပတံ၊ မကောင်းသော လက်
ခြေ ပုံသဏ္ဍာန်နှင့်ပြည့်စုံသော။ ယံ၊ အကြင်သူကို။ ပဿယျာထ၊ တွေ့မြင်ကုန်ရာ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့
တွေ့မြင်ရာ၌။ အမေဟိပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ ဝေဗ္ဗပံ၊ ဤသို့ ဆင်းရဲခြင်း ရပ်အဆင်း မှီခြင်း
သဘောကို။ ဝိစေန၊ ရှည်စွာသော။ ဣမိနာ အဗ္ဗုနာ၊ ဤကာလ၌။ ပစ္စုဒ္ဓဘူတန္တိ၊ ခံစားအပ်ဘူး
လေပြီဟူ၍။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက်၏။ (ထံ ကိဿယေတု စသည်ကို စာပိုဒ်
၁၂၄-အထိုင်းပေး။)

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-သုခိဓာသုတ်

၁၃၅။ သိက္ခဝေ၊ ထို။ သုခိတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ချမ်းသာခြင်းရှိသော^၁။ သုသန္တိတံ၊
ကောင်းသော ဝတ်စားတန်ဆာတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ ယံ၊ အကြင်သူကို။ ပဿယျာထ၊ တွေ့မြင်
ကုန်ရာ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့တွေ့မြင်ရာ၌။ အမေဟိပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ ဝေဗ္ဗပံ၊ ဤသို့ ချမ်းသာခြင်း
ဝတ်စားတန်ဆာတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သောသဘောကို။ ဝိစေန၊ သော။ ဣမိနာ အဗ္ဗုနာ၊ ၎င်း။ ပစ္စုဒ္ဓ-
ဘူတန္တိ၊ ပြီးဟူ၍။ နိဋ္ဌံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဂန္ထဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက်၏။ (ထူးထူးကိုသာ ပေးသည် ကြွင်း
စာပိုဒ် ၁၂၄-၅။)

ဗုတိယံ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ သုခံ သဗ္ဗာထံ အဿာတိဟု အဿသဗ္ဗာထတစိတိပြု၊ သုခုဒ် ဣတပစ္စည်း၊ ဝေတော၊ စသည်
ကဲ့သို့တည်း။

၃-တိသမတ္တသုတ်

၁၃၆။ (ရာဇဂဟေ ဝိဟရထိ ဝေဠုဝနေ) အထ ခေါ၊ ထိုသို့ နေတော်မူသောအခါ၌။ တိသမတ္တာ၊ ၃၀-အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ပါဝေယျက၊ ပါဝါမြို့၌နေကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ အာရညိကာ၊ ထောင့်နေလေ့ရှိကုန်သော (အာရညကင်စုတင် ဆောင်ကုန်သော)။ သိက္ခူ၊ (သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်) ရဟန်းတို့သည်။ ပိတ္တုပါတိကာ၊ ဆွမ်းခံလေ့ရှိကုန်သော။ (ပိတ္တုပါတိရတင်ဆောင်ကုန်သော ဟူ၍ လော်လည်းပေး။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပံသုကူလိကာ၊ ပံသုကူထက်န်းကို ဆောင်လေ့ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေစိဝဂိကာ၊ သုံးထည်သော သက်န်းကို ဝတ်လေ့ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သသံယောဇနာ၊ သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့ရှိကုန်သော။ သိက္ခူ၊ (သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်) ရဟန်းတို့သည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ သဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိံ သု၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီ။ ဥပသကံပိတု၊ ချဉ်းကပ်ကုန်၍။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ အသိဝါဒေတွာ၊ အလွန်ရှိသောစွာရှိခဲ့၍။ ဧကမန္တံ၊ တခုသောအရပ်၌။ နိသိဒိံ သု၊ ထိုင်နေကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ သဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ တိသမတ္တာ၊ ကုန်သော။ ပ။ သသံယောဇနာ၊ သံယောဇဉ်အနှောင်အဖွဲ့ရှိကုန်သော။ ဣမေ သိက္ခူ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဒေသိယမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သော်။) နေသံ၊ ထို(သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်)ရဟန်းတို့၏။ ဣမသ္မိံ ယေဝ အာသနေ၊ ဤနေရာ၌ပင်လျှင်။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝေတို့သည်။ အနုပါဒါယ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ပဟူမူ၍။ စိတ္တာနိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်တို့ကို။ ဝိမုစ္စေယျ၊ လွတ်အပ်ကုန်ရာ၏။ (လွတ်စေအပ်ကုန်ရာ၏ဟူ၍လော်လည်းပေး။) ဣမေသံ၊ ဤသောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန်းတို့အား။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေယျ၊ ဟောရမူကား။ ယံနုနာထိ၊ ကောင်းလေစွ ဟူသော။ ဝေဟံ၊ ဤအကြံအစည်သည်။ အယောသိ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ သိက္ခူ၊ ထိုကို။ သိက္ခဝေတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူပြီ။ သဒန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရားဟူ၍။ ဝေ သိက္ခူ၊ တို့သည်။ သဂဝတော၊ ဘုရား၏ (စကားတော်ကို)။ ပစ္စုသောသံ၊ ရွေးချွန်ကြားကုန်ပြီ။ သဂဝါ၊ သည်။

(အနုမထဂ္ဂေါယံ။ ပ။ သံသရထံကို စာပိုဒ် ၁၂၄-အတိုင်းပေး။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့သော အမေးကို။ ကိံမညထ၊ အသို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ဒိဓေန၊ စွန့်စွာသော။ ဣမိနာအဗ္ဗုနာ၊ ဤကာလ၌။ သန္တာဝေ၊ ပြေးသွားကုန်သော။ သံသရထံ၊ ကျင်လည်ကုန်သော။ သိသန္တိနုနာ၊ ပြတ်သောဦးခေါင်းရှိကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်ထို၏။ ပဿန္တံ၊ စီးကျသော။ ပဏ္ဍရိတံ၊ ယိုသော။ ယံ ဝါလောဟိထံ၊ အကြင်သွေးသည်၎င်း။ စတုသု၊ ကုန်သော။ မဟာသမုဒ္ဒေသု၊ တို့၌။ ယံ ဝါ ဥဒကံ၊

၁။ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံ သူထိ ဧတ္ထ အာသဝေဟိထိ ကတ္ထုအတ္ထေ ကရဏနိဒ္ဒေသော၊ စိတ္တာနိထိ ပစ္စုတ္ထေယုဝစနံ၊ ဝိမုစ္စိံ သူထိ ကမ္မသာဓနံ၊ တသွာ အာသသဟိ ကတ္ထုဘူသဟိ အနုပါဒါယ အာရမ္မအဝသေန အဂ္ဂယေတွာ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံထာနိထိ ဝေမေတ္တ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော-ဟူသော သာရတ္ထ ဇာရုဏ်နာ ၄၄၇-နှင့်အညီ ပေးအပ်သော အနုမထ၎င်း။ ဝိမုစ္စိံ သူသည် ဝိပဗ္ဗ မုစေတံ ဝိဝါဒိကထိက ဖြစ်သော် ထည်း ကာရိတ်ကြေသောကြောင့် ကမ္မရုပ် ပြီးသည်။ လွတ်အပ်ကုန်ပြီ ဝါ လွတ်စေအပ်ကုန်ပြီဟု ကမ္မတ္တ ပြန်ဆိုသည်။ အနုပါဒါယ ၌။ စိတ္တာနိ တို့သည်။ အာသဝေဟိ တို့မှာ ဝိမုစ္စိံ သူ လွတ်ကုန်ပြီဟု ပေးအပ်သော အနုမထကား အထက်ပါ သာရတ္ထနှင့် မည်။

၄-မာတုသုတ်

၁၃၇။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) သိက္ခဝေ၊ တိ။ အယံ သံသာဓရာ၊ ဤသံသရာသညံ၊ အနမတဂ္ဂေါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်လျှောက်၍ သော်လည်း မသိအပ် (မသိနိုင်) သော အစရှိ၏။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ ဝိဇ္ဇေန၊ ရှည်စွာသော။ ဣမိနာ အဇ္ဈနာ၊ ဤကာလ၌။ န မာတာဘူတပုဗ္ဗော၊ အမိမဖြစ်စဘူး၊ သော သတ္တော၊ ထိုသတ္တဝါသည်။ န သုလဘဂ္ဂပေါ၊ လွယ်ကူသဖြင့် ရအပ်သော သဘောရှိသည်မဟုတ်။ (ကြွင်းမထူး။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ပိတုသုတ်

၁၃၈။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ ဝိဇ္ဇေန၊ သော။ ဣမိနာ အဇ္ဈနာ၊ ၌။ န ပိတာဘူတပုဗ္ဗော၊ အဘမဖြစ်စဘူး၊ သော သတ္တော၊ သည်။ န သုလဘဂ္ဂပေါ၊ မဟုတ်။ (ထူးရာကိုသာပေးသည်။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ဘာတုသုတ်

၁၃၉။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ န ဘာတာဘူတပုဗ္ဗော၊ အကိုမဖြစ်စဘူး၊ သော သတ္တော၊ သည်။ န သုလဘဂ္ဂပေါ၊ မဟုတ်။ (ထူးရာကိုသာပေးသည်။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ဘင်္ဂိသုတ်

၁၄၀။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ န ဘင်္ဂိဘူတပုဗ္ဗော၊ နှမည်မမဖြစ်စဘူး၊ သော သတ္တော၊ သည်။ န သုလဘဂ္ဂပေါ၊ မဟုတ်။ (ထူးရာကိုသာပေးသည်။)

ဇတ္ထမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-ပုတ္တသုတ်

၁၄၁။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ယော၊ အကြင်သတ္တဝါသည်။ န ပုတ္တဘူတပုဗ္ဗော၊ သားမဖြစ်စဘူး၊ သော သတ္တော၊ သည်။ န သုလဘဂ္ဂပေါ၊ မဟုတ်။ (ထူးရာကိုသာပေးသည်။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဇိတုသုတ်

၁၄၂။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) သိက္ခဝေ၊ တိ။ အယံ သံသာဓရာ၊ သည်။ အနမတဂ္ဂေါ၊ ဉာဏ်ဖြင့်လျှောက်၍မသိအပ် (မသိနိုင်)သော အစရှိ၏။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသောအပိတ်အပင် ရှိကုန်သော။ ထဏှာသံယောဇနာနံ၊ ထဏှာဟူသော သံယောဇဉ်ရှိကုန်သော။ သန္တာဝထံ၊ အပန်ပန်ပြေးသွားရကုန်သော။ သံသရထံ၊ ကျင်လည်ရကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ ထို၏။ ပုပ္ဖာ၊

ရွေးဖြစ်သော။ ကောဋီ၊ အပိုင်းအခြားကို။ န ပညာယတိ၊ မသိအပ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ အကြင် သတ္တဝါသည်။ ဒိဃေန၊ သော။ ဣမိနာ အဗ္ဗုနာ၊ ခွဲ။ န ဖိတာဘူတပုဗ္ဗော၊ သမီးမဖြစ်စဘူး။ သောသတ္တော၊ သည်။ န သုလဘဓ္မပေါ၊ လွယ်ကူသဖြင့်ရအပ်သောသဘောမရှိ။ (ကြွင်းစာပိုဒ် ၁၂၄ အတိုင်းပေး။)

နဿံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-စေပုဏ္ဏပဗ္ဗတသုတ်

၁၄၃။ (ကော် သမယံ။ ပ။ သံသရတံကို စာပိုဒ် ၁၂၄-အတိုင်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဏ္ဏ၊ ရွေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား ။ ဝေပုဏ္ဏဿ၊ မည်သော။ ဣမဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ဤတောင်၏။ သမညာ၊ အမည်သည်။ ပါစိနဝံသောတွေဝ၊ ပါစိနဝံသဟူ၍သာလျှင်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ခွဲ။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ သမညာ၊ အမည်သည်။ တိဝရာတူဝ၊ တိဝရ ဟူ၍သာလျှင်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဝရာနံ၊ မည်ကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အာယုပ္ပ မာဏံ၊ အသက်အတိုင်းအချည်သည်။ စတ္တာရိသ ဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် လေးသောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (အာယုပ္ပမာဏံဟူသော ပကတိကတ္တာဒေဝံ အဟောသိဟု ကေဝစနန္ဒကြံယာ ဝှိသည်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဝရာ၊ ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပါစိနဝံသံ၊ မည်သော။ ပဗ္ဗတံ၊ တောင်ကို။ စဘူဟေန၊ လေးရက်ဖြင့်။ အာရောဟန္တိ၊ တက်ကုန်၏။ စတုဟေန၊ ဖြင့်။ ဩရောဟန္တိ၊ သက်ဆင်းကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ခွဲ။ ကကုသန္ဓော၊ မည်သော။ အရဟံ၊ ပူဇော်အဖူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အလုံးစုံသောတရားကို ကောင်းစွာ ကိုယ်တိုင် သိမြင်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ ခွဲ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်လှာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကကုသန္ဓဿ၊ သော။ အရဟတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝိရုသဗ္ဗိဝံနာမ၊ ဝိရုသဗ္ဗိဝမည်သော။ သာဝကယုဂံ၊ သာဝကအစုံသည်။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဘဒ္ဒယုဂံ၊ ကောင်းသောအစုံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဿထ၊ ဂ္ဂကုန် လော။ ဣမဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ဤတောင်၏။ သာဝေဝ သမညာ၊ ထိုပါစိနဝံသ အမည်သည်လည်း။ အန္တရဟိတာ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။ တေ စ မနုဿာ၊ ထိုလူတို့သည်လည်း။ ကာလကံတာ၊ ပြုအပ်ပြီး သောအတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းရှိကုန်၏။ သော စ ဘဂဝါ၊ ထိုဘုရားရှင်သည်လည်း။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ခန္ဓာဘေတသိမ်း ငြိမ်းအေးပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရာတရားတို့သည်။ ဝေံ၊ ဤသို့အပ်ခဲ့ သည့်အတိုင်း။ အနိစ္စာ၊ မပြုကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဝေံ၊ ထိုင်း။ အဗ္ဗုဝါ၊ မခိုင်ခန့် ကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဝေံ၊ ထိုင်း။ အနုဿာသိကာ၊ သက်သာရာမှ ကင်းကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝဂ္ဂ၊ အလွန်လျှင်။ (ဣဒံ အနုကမ္ပံ။) သဗ္ဗသင်္ခါရေသု၊ အလုံးစုံသောသင်္ခါရတို့၌။ နိဗ္ဗိန္ဒိတံ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ အလမေဝ၊ သင့်သည်သာတည်း။ ဝိရုဒ္ဓိတံ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ။ အလံ၊ သင့်၏။ ဝိမုစ္စိယံ၊ ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်းငှါ။ အလံ၊ သင့်၏။

ဝက်ကောတွေဝ၊ ဝက်ကဟူ၍သာလျှင်။ ရောဟိတဿာတွေဝ၊ ရောဟိတဿဟူ၍သာလျှင်။ ထိံ သ- ဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်သုံးသောင်းတို့သည်။ ရောဟိတဿာ၊ ရောဟိတဿမည်ကုန်သော။ ဝက်ကံ

၁။ ရွေး၌ဖြစ်ဘူး၏ဟုသော်လည်းပေ။ ဖြစ်ဘူးသည်ကားဟုပေးလျှင် ဤသို့တည်းစသည်ဖြင့် ပြန်သတ်ရ မည်။ ပြန်မသတ်လျှင် ကတ္တာဗျည်းတန်းလန်းဖြစ်နေတတ်သည်။ သို့သော် ဤ၌ ရိုးရာအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။
၂။ အနုဿာသိကာနီထိ အဿာသင်္ခါရဟိတာနိ မဋ္ဌ ၃-၂၂၄-စာပိုဒ်။

ပဗ္ဗတံ၊ ဝက်ကတောင်သို့။ ထိယေန၊ သုံးရက်ဖြင့်။ ကောဏာဂမနဿ၊ ကောဏာဂမနမည်သော။
ဘိယျောသုတ္တရံနာမ၊ ဘိယျောသုတ္တရမည်သော။ (တူးရာကိုသာ ပေးသည်။ ဆိုအပ်ပြီး ဘူတ-
ပုဗ္ဗဝါကျမှီး။)

သုပဿောတွေဝ၊ သုပဿဟူ၍သာလျှင်။ သုပ္ပိယာတွေဝ၊ သုပ္ပိယဟူ၍သာလျှင်။ ဝိသတိ-
ဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်နှစ်ဆောင်းတို့သည်။ သုပ္ပိယာ၊ သုပ္ပိယမည်ကုန်သော။ သုပဿံ ပဗ္ဗတံ၊
သုပဿထောင်ကို။ ဒွိယေန၊ ၂-ရက်ဖြင့်။ တိဿဘာရဒ္ဒါနာမ၊ တိဿဘာရဒ္ဒါမည်သော။
(တူးရာကိုသာပေးသည်။ အကြွင်းကို ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး ဘူတပုဗ္ဗဝါကျမှီးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟိ ခေါ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေပုလ္လဿ၊ သော။ ဣမဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ၎င်း။ သမညာ၊
သည်။ ဝေပုလ္လော တွေဝ၊ ဝေပုလ္လဟူ၍သာ။ မာဂကော တွေဝ၊ မာဂကောဟူ၍သာ။ မာဂကောနံ၊
မာဂကောမည်ကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ အပ္ပကံ၊ နည်းစွာ၏။ ပရိတ္တံ၊
တိုစွာ၏။ လဟကံ၊ လျင်မြန်လှ၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ စီရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဇီဝတိ၊ ဘသက်
ရှည်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဝဿသထံ၊ အနှစ်တရာသော်၎င်း။ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော၊ အနှစ်တရာထက်
အနည်းငယ်ကျော်လွန်၍သော်၎င်း။ ဇီဝတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မာဂကော၊ မည်ကုန်သော။
မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဝေပုလ္လံ ပဗ္ဗတံ၊ ဝေပုလ္လထောင်ကို။ မုဟုတ္တေန၊ တမုဟုတ်ဖြင့်။ အာဇောဟန္တိ၊
တက်ကုန်၏။ မုဟုတ္တေန ဖြင့်။ ဩဇောဟန္တိ၊ သက်ဆင်းကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟိ ခေါ ပန၊
ကား။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နော၊
ဖြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟံ၊ ငါဘုရား၏။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနံနာမ၊ သာရိပုတ္တရာမောဂ္ဂလ္လာနံ
မည်သော။ သာဝကယုဂံ၊ သာဝကအစုံသည်။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သော။ ဘဒ္ဒယုဂံ၊ ကောင်းသောအစုံ
တည်း။ ဣမဿ ပဗ္ဗတဿ၊ ဤတောင်၏။ အယဉ္ဇေဝ သမညာ၊ ဤဝေပုလ္လဟူသော အမည်သည်
တည်း။ ယံအန္တရဓာယိဿတိ၊ အကြင်ကွယ်ပျောက်လတ္တံ့။ ဣမေ စ မနုဿာ၊ ဤလူတို့သည်လည်း။
ကာလံ၊ အတ္တသောကိုပစ်ချခြင်းကို။ ယံ ကရိဿန္တိ၊ အကြင်ပြုကုန်လတ္တံ့။ အဟဉ္ဇူ၊ ငါဘုရား
သည်လည်း။ ယံ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ အကြင်ပရိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့။ (ဝေအနိစ္စာ။ပ။ အလံ ဝိပုဗ္ဗိတန္တိ ကို
ရှေးအတိုင်းပေး။)

ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတုာန၊ ဟောတော်
မူပြီး၍။ အတာပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုထော်မူတတ်သော။
သတ္တာ၊ သည်။ ပါစိနဝံသော။ပ။ သုခေါတိ၊ သုခေါဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

အယံ၊ ဤတောင်သည်။ တိဝရာနံ၊ တိဝရမည်သောလူတို့၏ (လက်ထက်၌)။ ပါစိန-
ဝံသော၊ ပါစိနဝံသမည်၏။ ရောဟိတဿာနံ၊ ရောဟိတဿမည်သောလူတို့၏(လက်ထက်၌)။

၁။ ပရိအာပုဗ္ဗ ဓါဓာတ် တပစ္စည်းဖြင့်ပြီးရာကား ထက်ဝန်းကျင်မှ ပိုင်းခြားနိုင်လောက်အောင် ထိုတောင်
သည် ဖူလို။

၂။ ယာဟု၍က သမညာကိုခွဲရာ၏။ ယင်ဆို့ခွဲထော် သော သမယောဟူသော နိယတ်နှင့်အနိကျင်ရာ၏။
ထို့ကြောင့် ယာဟု ထက်ရှိမှုအတိုင်း ရှိခြင်းထက် ယံဟု သိမှုအတိုင်း ရှိခြင်းသည်သာကောင်း၏။ ၎င်းယံကိုလည်း
ကြိယာပခုမသနကြ၍ အန္တရဓာယိဿာ ကရိဿန္တိ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိတို့နှင့် တွဲစပ်ပေး။ သို့မဟုတ် သောသမ
ယောကိုထောက်၍ ယံ အကြင်အခါ၌ ဟူ၍သော်လည်းပေး။

ဝက်ဝက်၊ ဝက်ကပ်၊ ဝက်ကပ်၊ ဝက်ကပ်၊ ဝက်ကပ်၊ ဝက်ကပ် (လက်ကပ်)။ သု-
သောဘိ၊ သုသမည၊ သုသမည၊ သုသမည၊ သုသမည (လက်ကပ်)။
ဝေပုဇ္ဈော၊ ဝေပုဇ္ဈော၊ ဝေပုဇ္ဈော၊ ဝေပုဇ္ဈော၊ ဝေပုဇ္ဈော။

သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရာတု ဝိသုဿံ။ အနိက္ခာတ၊ အနိက္ခာတ၊ အနိက္ခာတ၊ အနိက္ခာတ၊ အနိက္ခာတ။ ဥပ္ပါဒဝယဇ္ဇိနော၊
ပြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းသဘော ဝိက္ခန္ဓာ၊ ဥပ္ပါဒတော၊ ပြစ်ခြင်း။ နိဂါဇ္ဇိ၊ ချုပ်ကန့်၏။ တေသံ၊
ထိုသင်္ခါရာတည်းတို့၏။ ဂူသမော၊ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။

ဒေသံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီး။

တဿ၊ ထိုဒုတိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနိကား—

ဒုဂ္ဂဘံ၊ ဒုဂ္ဂတသုတ်၎င်း။ သုခိတဇ္ဇေဝ၊ သုခိတသုတ်၎င်း။ တိံ သ၊ တိံ သမတ္ထသုတ်၎င်း။
မာတာ၊ မာတုသုတ်၎င်း။ ပိတေနစ၊ ပိတုသုတ်၎င်း။ ဘာတာ၊ ဘာတုသုတ်၎င်း။
ဘနီ၊ ဘဂိနိသုတ်၎င်း။ ပုတ္တောစ၊ ပုတ္တသုတ်၎င်း။ ဝိတာ၊ ဝိတုသုတ်၎င်း။ ဝေပုဇ္ဈပဗ္ဗတံ၊
ဝေပုဇ္ဈပဗ္ဗတသုတ်၎င်းတည်း။

အနမတဂ္ဂသံယုတ္တံ၊ အနမတဂ္ဂသံယုတ်သည်။

သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

၅-ကသဒပသံပုတ်

၁-သန္တုဋ္ဌသုတ်

၁၄၄။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) သိက္ခဝေ၊ တို့။ အသံကဿပေါ၊ ဤအရှင်မဟာကဿပသည်။ ဣတရိတရေန၊ တပါးပါးသော။ ဝါ၊ ရရသမျှသော။ စီဝရေန၊ သင်္ကန်းဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌော၊ ကျေနပ်ရောင်ရဲ၏။ ဣတရိတရစီဝရသန္တုဋ္ဌိယာ-စ၊ တထည်ထည်သောသင်္ကန်းဖြင့် ကျေနပ်ရောင်ရဲခြင်း၏လည်း။ ဝတ္ထုဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုဆိုလေ့ရှိ၏။ စီဝရဟေတု၊ သင်္ကန်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အပ္ပုဋ္ဌိရူပံ၊ မလျှောက်ပတ်သော။ အနောသနံ၊ မသင့်သောရှာမိုးခြင်းသို့ ။ န စ အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ စီဝရံ၊ ကို။ အလဒ္ဓါ စ၊ မရ၍လည်း။ ဝါ၊ မရခြင်းကြောင့်လည်း။ (အလဒ္ဓါတိ အလတိတော ဌ။) န ပရိတဿတိ၊ မကြောင့်ကျ မစိုးရိမ် ။ လဒ္ဓါစ၊ ရ၍လည်း။ ဝါ၊ ရခြင်းကြောင့်လည်း။ စီဝရံ၊ ကို။ အဂဓိတော၊ မမက်မောသည်ဖြစ်၍။ အပ္ပုဋ္ဌိတော၊ မထေဝေသည်ဖြစ်၍။ အနတ္တာပန္နော၊ တဏှာလွမ်းပိုးပင်ရသည်ဖြစ်၍ ။ အာပိနဝဓဿာဒိ၊ အပြစ်ကိုမြင်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ နိဿရဏပညော၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း(ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိတ္တုတိ၊ သုံးဆောင်၏။

(ပိတ္တုပါထေန၊ ဆွမ်းဖြင့်။ ဣတရိတရပိတ္တုပါတသန္တုဋ္ဌိယာ စ၊ တပါးပါးသော။ ဝါ၊ ရရသမျှသော ဆွမ်းဖြင့် ကျေနပ်ရောင်ရဲခြင်း၏လည်း။ ပိတ္တုပါထဟေတု၊ ဆွမ်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပိတ္တုပါတံ၊ ဆွမ်းကို ဟု ပေးသည်သာလျှင်။ ကြင်းမထူး။

သေနာသနေန၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဖြင့်။ ဣတရိတရသေနာသနသန္တုဋ္ဌိယာစ၊ တပါးပါးသော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာဖြင့် ကျေနပ်ရောင်ရဲခြင်း၏လည်း။ သေနာသနဟေတု၊ ကျောင်းအိပ်ရာ

၁။ အနောသနံ အဟုတ္တံ သေနံ၊ အံ ဝိ ၂-စာမျက်နှာ ၂၇၀။ အဟုတ္တာ သေနာ အနောသနာ ယထာဝုတ္တ ပိစ္ဆာဇီဝထက်ဟာ၊ စိသ္မိ ဝိ ၁-စာမျက်နှာ ၆၈-နှင့်အညီ အဓိပ္ပါယ်တူပေသည်။ အနောသနံ အယောနိသော ပိစ္ဆာဇီဝသေန ပစ္စယပရိထေသနံဟူသော ဤဝိသေသီ မသင့်သောအားဖြင့် ရှာမိုးခြင်းသို့ အဓိပ္ပါယ်တူပေ။ သစ္စတ္ထအားဖြင့်သော်ကား တရားသဖြင့်ရှာမိုးခြင်းမဟုတ်သည်ဆိုဟူပေ။ သေနံ၊ တရားသဖြင့်ရှာမိုးခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ အနောသနံ၊ တရားသဖြင့်ရှာမိုးခြင်းမဟုတ်။ တရားသဖြင့်ရှာမိုးခြင်းမဟုတ်ဟူသည် မသင့်သောရှာမိုးခြင်း၊ ဝါ မသင့်သောအားဖြင့် ရှာမိုးခြင်းပင်တည်းဟု အဓိပ္ပါယ်တူအားဖြင့် ဖော်ပြလို၍ အထက်ပါ အံ၊ သံ၊ ဝိသ္မိဝိသ္မိဝိသ္မိ အဟုတ္တံ အယောနိသောဟု ဇွင့်ဆိုလေသည်။ အနောသနံ အနာသညံ အဟုတ္တတ္တဟုသိခြားဖွင့်ပြခြင်း မဟုတ်။ အနောသနံပင်သည် န သေနံ ဟူသော ဝါကျအစိုက်၌ မသင့်သော ရှာမိုးခြင်း ဟူသော ဝိသေသတ္တကို ဟောသော်လည်း အနောသနံဟု အမာသိပြီးသောအခါ သာမညတ္တကိုသာ ဟောသည်။ ထေလံသည် ဆီ သာမည၊ သုဂတစီဝရံသည် သင်္ကန်း သာမညကို ယောသကဲ့သို့တည်း။ ယင်းသို့ သာမညတ္တကို ဟောသောကြောင့် အပ္ပုဋ္ဌိရူပံ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့် ဝိသေသန မှုရပြန်သည်။ သုဂတစီဝရံ သုဂတပါပီဖြစ်လျက် သုဂတဿဟု ဝိသေသန မှုသကဲ့သို့တည်း။

၂။ ပရိပ္ပုဋ္ဌ ဝိဝါဒိဂဏိက တထာဝရံသည် အသော၊ မိ၊ သဗေ ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ခြင်း ယောတည်း။ တထာဝရံ ပရိတဿတိတိ တဏှာ၌ကဲ့သို့ ပိပါသ(တပ်မက်)အနက်ဟောမဟုတ်။

၃။ တဏှာယ အနောတ္ထဓော အပရိယောနဓော၊ ၂၄။

နေရာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သေနဒသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကိုဟု ပေးသည်သာ ထူး၏။ ကြွင်းမထူး။

ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရေန၊ အနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အသက်၏ အရံအကော တန်ဆာ အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးဖြင့်။ ဣတရိတရဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရသန္တုဋ္ဌိယာ စ၊ တပါးပါးသောအနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အသက်၏ အရံအကော တန်ဆာအဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးဖြင့် ကျေနပ် ရောင်ရဲခြင်း၏လည်း။ ဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ ကိုဟု ပေးသည်သာ ထူး၏။ ကြွင်းမထူး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဣတရိတရေန၊ တပါးပါး သော။ စိဝရေန၊ ဖြင့်။ သန္တုဋ္ဌာ၊ ကျေနပ်ရောင်ရဲကုန်သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဣတရိ တရစိဝရသန္တုဋ္ဌိယာ စ၊ တပါးပါးသောသက်န်းဖြင့် ကျေနပ်ရောင်ရဲခြင်း၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ- နော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုလေ့ရှိကုန်သည်။ (ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။) စိဝရယေတု၊ သက်န်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အပ္ပုဋ္ဌိပုံ၊ မလျောက်ပတ်သော။ အနေသနံ၊ မသင့်သော ရွာမှီး ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇိဿာမ၊ ရောက်ကုန်အံ့။ စိဝရံ၊ ကို။ အလဒ္ဓါ စ၊ မရ၍လည်း။ ဝါ၊ မရခြင်း ကြောင့်လည်း။ န စ ပရိတသိဿာမ၊ မကြောင့်ကျ မစိုးရိမ်ပါကုန်။ လဒ္ဓါ စ၊ ရ၍လည်း။ ဝါ၊ ကြောင့်လည်း။ အဂဓိတာ၊ မမက်မောကုန်သည်ဖြစ်၍။ အမုစ္ဆိတာ၊ မတွေဝေကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနဇ္ဈာပနာ၊ တကောလွမ်းမိုးမခံရကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာဓိနဝဒဿာဝိနော၊ အပြစ်ကိုတွေမြင် ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိဿရဏပညာ၊ ထွက်ပြောက်ကြောင်း(ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်)ပညာရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမာတိ၊ သုံးဆောင်ကုန်အံ့ဟူ၍။ (ဣတိ ကြေ) ဝေ၊ သို့။ သိက္ခိဗ္ဗံ၊ ကျင့်ထိုက် ၏။ (ဝေ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ ပိတ္တပါတသေနာသနဂိလာနပ။ ပရိက္ခာရဝါကျထို့ကို ဆိုအပ်ပြီး ဝါကျထို့ကိုမှီး၍ ပေးလေ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ ဟိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝေါ၊ သင်ထို့သည်။ သိက္ခိဗ္ဗံ၊ ကျင့်ထိုက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်ထို့အား။ ကဿပေန ဝါ၊ ကဿပဥပမာဖြင့်၎င်း။ (ကဿပေန နိဒဿနဘူတေန ဋီ။) ယော၊ အကြင်ထေရ်သည်။ ကဿပ- သဒိသော၊ ကဿပနှင့်တူသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ထေန ဝါ၊ ကဿပအလား ထိုပုဂ္ဂိုလ်စား ဥပမာဖြင့်၎င်း။ ဩဝဓိဿာမိ၊ ဆုံးမခဲ့ပြီ ။ ဩဝါဒိတေဟိ၊ ဆုံးမခံရကုန်သော။ ဝေါ စ၊ သင်ထို့ သည်လည်း။ တထတ္ထာယ၊ ထိုဆုံးမအပ်တိုင်းဖြစ်ရန်အလို့ငှါ။ ပရိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

၁။ နိဂုံးဝါကျဖြစ်ပါလျက် ဩဝဓိဿာမိဟု အနာဂတ်ကာလဟော ဘဝိဿန္တိ ဝိဘဝိဖြင့် ချီးမြှင့်ကိုး၎င်း၊ ကဿပပ ဩဝါဒသာသိ၍ ကဿပသဒိသုပပ (အညထေရ) ဩဝါဒ မပါရှိပါလျက် ယော ဝါ ပနဿ ကဿပသဒိသော ဟူသော ဝါကျ ဤစာပုဂ္ဂို တွေနေရာခြင်းကို၎င်း စဉ်းစားသင့်၏။ ဩပဗ္ဗသံယုတ် ကုဋသုတ်အစ ဒုတိယသင်္ဂါလသုတ် အဆုံးရှိသော ၁၂-သုတ်တို့၌ ဝေ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိဗ္ဗန္တိဟူသော အဆုံးသတ်ပါလျက် ၎င်းဝါကျအပြင် ကဿ- ပေန ဝါ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေပ။ ပရိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိဟူသော ဝါကျကို ဤသုတ်နှင့် ဧပုပသုတ် ကုလုပကသုတ်တို့၌ တွေ့ ရှိနေခြင်းသည် ထူးဆန်း၏။

၂။ ယော ယော ကထိတံ တထတ္ထာယ တဏှာဘာဝါယ တုဗျဟိပိ ပရိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဟူသော ဤအဋ္ဌကထာအရ တထတ္ထာယသည် တဏှာပုဒ် ဘောအနက်၌ တန့်တံ တ္ထပစ္စည်းဖြင့် ပြီး၏။ ၎င်းဘာသာသည်လည်း ယထာ၏တုံဖက် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဝါဘုရား ဟောပြော ဆုံးမအပ်တိုင်း၏အဖြစ်အလို့ငှါဟု သစ္စတ္တအထိအကျ ပေးဆောင်၏သို့သော်

၂-အနောတ္တပ္ပိယုတ်

၁၄၅။ (ဝေ မေ သုတ်) ကေ၊ သော၊ သမယံ ဌံ။ အာယသ္မာ စ မဟာကဿပေါ။ သည်၎င်း။ အာယသ္မာ စ သာရိပုဏ္ဏော၊ သည်၎င်း။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဌံ။ ဣသိပတနေ၊ ရသေ့တို့၏ သက်ဆင်းရာဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊ (သားထိုအားသောမဲ့ပေးရာ) မိဂဒါဝုန်၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေ ကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ သာရိပုဏ္ဏော၊ သည်။ သာယနသမယံ ညချမ်းအခါ၌။ ပဋိ သလ္လာနာ၊ သတ္တသင်္ခါရုမှစ၍ (တပါးတည်း) ကိန်းအောင်းနေတော်မူရာမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူပြီး သည်ဖြစ်၍။ (ယေနာယသ္မာ။ပ။ အာယသ္မန္တံ မဟာကဿပံကို စာပိုဒ် ၁၃၁-ကံ၊ သုတ်မိုး၌ပေး။) အာဝုသော ကဿပ၊ အနာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လမရှိသူ သည်။ အနောတ္တပ္ပိ၊ ဒုစရိုက်တို့မှ ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိသူသည်။ သမ္ပောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိခြင်း ငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျှက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ အနုတ္တ ရဿ၊ မိမိထက်သာလွန်သောတရားမရှိသော။ ယောဂက္ခေမဿ၊ ယောဂလေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ အရ ဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဓိကမာယ၊ ရခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကိုလောင်ကျွမ်း စေတတ်သော လုံ့လမရှိသူသည်။ ဩတ္တပ္ပိ၊ ဒုစရိုက်တို့မှ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသူသည်။ သမ္ပောဓာယ၊ ငှါ။ သဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ပ။ ယောဂက္ခေမဿ၊ ကို။ အဓိကမာယ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗောတိ၊ ထိုက်၏ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုဋ္ဌတိ၊ မိန့်တော်မူအပ်၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ကဿပ။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ အနာတာပီ၊ သည်။ အနောတ္တပ္ပိ၊ သည်။ပ။ အဓိကမာယ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အာဝု သော။ပ။ ကိတ္တာဝတာ၊ဖြင့်။ အာတာပီ၊ သည်။ ဩတ္တပ္ပိ၊ သည်။ပ။ အဓိကမာယ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်သည်။ ဟောတိတိ၊ နည်း ဟူသော။ ဝေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဈောဗောပြုပြန်ခြင်းငှါ ဆုံးမအပ်တိုင်ဖြစ်ရန်အလို့ငှါဟု ပေးလိုက်သည်။ ဤနိကာ၌ တထဘာဝါယဟု ထ၌ ရသဖြင့်ထည်၍ ယထာတ္တံ သကထာ ခမ္မာ အသိတော ယထာတ္တံ သာသန ပဗ္ဗော တဒတ္တာယဟု ပွင့်ဆိုသောကြောင့် တထဘာဝါယ-ဟု ပါဠိရှိသင့်သောလား ဆိုမဟုတ် တထာတ္တံ-ဟု ရှိသင့်လေသလားဟု သံသယ ဖြစ်တတ်၏။

ဤနိကာ၌ သာရတ္ထ ၁-စာမျက်နှာ ၂၂၅-ခုတို့ တထာတ္တံယာတိ ယထာတ္တံယ သကထာ ခမ္မာ အသိတော တထာတ္တံယ တထာဘာဝါယဟု အကျယ်၌ ဤထိုစာရာနှင့်ဆိုင်ကျွမ်းကျင်ကား ဘံသယဖြစ်မည် မဟုတ်ပေ။

ဤသို့သာ ယထာတ္တံ တထာတ္တံယတို့၌ ယံ ထံ ပုဂံတို့သည် သာရတ္ထံ ယထာ တထာတို့နှင့် ပရိမာယ်မျှသာ ခြား နား၏။ တွာယဟူသောပါဠိ သာဝါယဟူသောအဋ္ဌကထာ အတ္ထာယဟူသော ဤနိကာကားတို့လည်း အဓိပ္ပါယ် မခြားနားသောကြောင့် တထာတ္တံယဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို၎င်း၊ ၎င်းနည်း၏ ထိုဆုံးမအပ်တိုင်ဖြစ်ရန် အလို့ငှါ ဟူသောအနက်ကို၎င်း၊ နိသံသယမှတ်သာဆင့်၏။ ဝိ-ဋ္ဌ ၁-စာမျက်နှာ ၂၉-၄၆-အပွင့် ဝိ တို့ကိုလည်း ခူ။

၁။ အာယသ္မာ သာရိပုဏ္ဏော ထေဇဝေါစ (က) သပ္ပာစိဋ္ဌိ သပ္ပာစိဋ္ဌိတိ အာဝုသော ဝုဋ္ဌတိ (ခ) ကိတ္တာ ဝတာ န ခေါ အာဝုသော အရိယတာဝတော သပ္ပာစိဋ္ဌိ ဟောတိ။ပ။ အာဂတော ဣမံ သဗ္ဗပ္ပန္နိဟူသော မ-၁ သပ္ပာစိဋ္ဌိသုတ်၌ ထေဇဝေါစ၏ အာကာရဝါကျ က-ဝါကျ ဝ-ဝါကျဟု ၂-ဝါကျရှိသကဲ့သို့ ဤ၌လည်း အာယသ္မာ သာရိပုဏ္ဏော အာယသ္မန္တံ မဟာကဿပံ ထေဇဝေါစ က-ဝုဋ္ဌတိ ဟိမ် အာဝုသော (ကဿပ) အနာတာပီ။ပ။ သဗ္ဗော အနုတ္တရဿ ယောဂက္ခေမဿ အဓိကမာယာတိ။ ဝ-ကိတ္တာဝတာ န ခေါ အာဝုသော။ပ။ သဗ္ဗော အနုတ္တရဿ ယောဂက္ခေမဿ အဓိကမာယာတိဟု ၂-ဝါကျရှိရမည်။ ထက်ရှိ ဆဋ္ဌာ၌ ကိတ္တာဝတာ န ခေါ။ပ။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ။ အနာတာပီ၊ ကိလေသာကိုပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသူ မဟုတ်သည်။ ကထဉ္စ ဟောတိ၊ နည်းဟူမူ ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာ တော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ (န ကထေတိတိန္ဒိဓိ) မေ၊ ငါ၏(သန္တာန်၌)။ အနုပ္ပန္နာ၊ မပြစ်ဘူးသေးကုန် သော။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနတ္တာယ၊ အကျိုးမဲ့အလိုငှါ။ သံဝတ္ထေယျန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏ ဟူ၍။ အာတပ္ပံ၊ ကိလေသာကိုလောင်ကျွမ်းစေတတ်သောလုံ့လကို။ န ကထေတိ၊ မပြုလုပ်။ မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ ပါပကာ၊ ကုန်သော။ အကုသလာဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟိယမာနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေးသော်။ အနတ္တာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္ထေယျန္တိ၊ ကုန်ရာ၏ ဟူ၍။ အာတပ္ပံ၊ ကို။ န ကထေတိ၊ မပြုလုပ်။ မေ၊ ငါ၏ (သန္တာန်၌)။ အနုပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ မပြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနတ္တာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္ထေယျန္တိ၊ ကုန်ရာ၏ ဟူသော။ အာတပ္ပံ၊ ကို။ န ကထေတိ၊ မပြုလုပ်။ မေ၊ ငါ၏သန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈမာနာ၊ ချုပ်ကုန်သော်။ အနတ္တာယ၊ ငှါ။ သံဝတ္ထေယျန္တိ၊ ကုန်ရာ၏ ဟူ၍။ အာတပ္ပံ၊ ကို။ န ကထေတိ၊ မပြုလုပ်။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အနာတာပီ၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သောလုံ့လရှိသူမဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

အာဝုသော၊ ရာ။ အနောတ္တပ္ပိ၊ ဒုစရိုက်မှ ထိပ်လန်လေ့ရှိသူ မဟုတ်သည်။ ကထဉ္စ ဟောတိ၊ အသို့ဖြစ်သနည်း ဟူမူ။ အာဝုသော၊ ရာ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုပ္ပန္နာ၊ ပ။ သံဝတ္ထေယျန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဩတ္တပ္ပတိ၊ ဒုစရိုက်တို့မှ မထိပ်လန်။ ပ။ အာဝုသော၊ ရာ။ အနောတ္တပ္ပိ၊ သည်။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အာဝုသော၊ ရာ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤမျှအတိုင်းအတည်ပြင့်။ (အနာတာပီ အနောတ္တပ္ပိ ဝါကျတို့ကို ပဋိသေခ ဖြုတ်၍ သမ္ပန်ရုံသာ။)

ဇုတိယံနှစ်ခုပြောရန်သောသုတ်တည်း။

သဗ္ဗော အနတ္တရဿ ဟောဂက္ခေမဿ အဓိမာယာတိဟူသော သမုတ် ၂-ဝါကျကို ထေဒဝေါစေ အာကာရ ဝါကျမဟုတ်သလို ရိုက်နှိပ်ထားသည်။ ကော်မာအသေးအကြီး ထားပုံကိုလည်း ဤပြင်ချက်အတိုင်း ထားပြီ။

၁။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုစသောဝါကျ၏ ဧဇ္ဈံ ကထဉ္စာဝုသော အနာတာပီ ဟောတိဟူသော ဝါကျပါရှိသင့် သည်။ သို့မှသာ ကထဉ္စာဝုသော အနောတ္တပ္ပိ ဟောတိ၊ ကထဉ္စာဝုသော အာတာပီ ဟောတိ၊ ကထဉ္စာ- ဝုသော ဩတ္တပ္ပိ ဟောတိဟူသော 'နောက်ထုံးဝါကျနှင့် ညီမည်။ စဉ်းစားလေ။

၂။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အနာတာပီ ဟောတိ၌ ဧဝံ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အနောတ္တပ္ပိ ဟောတိ၌ ဧဝံတို့ကား ကထဉ္စဟူသော အပေး၏အဖြေ စွန့်နိဂမနဝါကျဖြစ်သောကြောင့် ကထံဟူသော အပေးအား လျော်စွာ ဧဝံတို့ကိုလည်း ွသို့ဟု နိဒဿနတ္ထပေးသည်။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အနာတာပီ အနောတ္တပ္ပိ အသဗ္ဗောဟူသော ဟောနိဂမနဝါကျ၌ ဧဝံကား ကိတ္တာဝတာဟူသော အပေး၏ အဖြေ ဖြစ်သောကြောင့် ဤမျှအတိုင်းအတည်ပြင့်ဟု ပေးသည်။ ကထံဟူသော အပေးကို ဧဝံဟု နိဂုံးအုပ်ထားသည့် ကိတ္တာဝတာဟူသော အပေးကိုလည်း ဣတ္ထာဝတာ ခေါ အာဝုသော ထေဉ္စိပြင် နိဂုံးအုပ်မှု ကောင်းစွာ ကိတ္တာဝတာဖြင့် ပေး၍ ဣတ္ထာဝတာဖြင့် နိဂုံးအုပ်ကာ ဖြေသောဝါကျတို့ကို မ-၁ မေ့ပါဟောသုတ် စာပိုဒ် ၃-၁၅။

၃-စန္ဒူပမသုတ်

၁၄၆။ (သာဝက္ခိယံ ဝိယာရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ ကုလ္လာနိ၊ အပျိုးတို့သို့ (အပျိုးလေးပါးယု)။ အပကဿဝ၊ မငင်မု၍သာလျှင်၊ စိတ္တံ၊ ကို။ အပကဿ၊ မငင်မု၍သာလျှင်။ ကုလေသု၊ တို့၌။ နိစ္ဆန္ဒဝကာ၊ (ဧည့်သည်ပမာ) အမြဲထန်း အသစ်စက်စက်ဖြစ်ကုန်၍ ။ အပ္ပဂဗ္ဘာ (ကိုယ်နှုတ်စိတ်) ကြမ်းကြုတ်ခြင်းမရှိ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ (န-ပဂဗ္ဘာပ။ ကာယပါဂစ္ဆိယေန စသော ၄-၅။) စန္ဒူပမာ၊ လလျှင် ဥပမာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ကုလ္လာနိ၊ တို့သို့လိုက်။) ဥပသကံမထ၊ ချဉ်းကပ်ကြကုန်လော့။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ပုရိသော၊ သည်။ ကာယံ၊ ကို။ ဇေဓမ္မာနံ ဝါ၊ ရေတွင်းပျက်သို့သော်၎င်း။ (အပကဿဝ နှင့်အပကဿာ၌စပ်။) ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ (ဩလောကေယျု၌စပ်) ပဗ္ဗတဝိသမံ ဝါ၊ တောင်၌ပည့်ညွတ်သော ရှိမျှောင်ချပ်ကြားသို့သော်၎င်း။ ဝါ-ကိုသော်၎င်း။ နဒီဝိဒ္ဓဂုံ ဝါ၊ မြစ်၌ အသွားစက်သော ကမ်းပါးပြတ်သို့သော်၎င်း။ ဝါ-ကိုသော်၎င်း (ဈေးနည်းအတိုင်းစပ်)။ (အပကဿဝ၊ မငင်မု၍သာလျှင် ၂။ စိတ္တံ၊ ကို။ အပကဿ၊ မု၍သာလျှင် (ဈေးမဝေလိုက်)။ ဩလောကေယျု သေယျုထာပိ၊ ကြည့်ရှုရာသက်သို့။ ဘိက္ခုဝေ၊ တိ။ ဝေပေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ကာယံ၊ ကို။ ကုလ္လာနိ၊ တို့သို့။ (အပကဿဝ အပကဿ ဥပသကံမထ ၃-ပုဒ်၌စပ်။) အပကဿဝ၊ မငင်မု၍သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အပကဿ၊ မု၍သာလျှင်။ ကုလေသု၊ တို့၌။ နိစ္ဆန္ဒဝကာ၊ (ဧည့်သည်ပမာ) အမြဲထန်း အသစ်စက်စက်ဖြစ်ကုန်၍ ။ အပ္ပဂဗ္ဘာ၊ (ကိုယ်နှုတ်စိတ်) ကြမ်းကြုတ်ခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ စန္ဒူပမာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပသကံမထ၊ ချဉ်းကပ်ကြကုန်လော့။

၁။ နိစ္ဆန္ဒဝယာတိ နိစ္ဆန္ဒဝကာ ဣဒံစ ဣတ္ထိ ယောတိ၊ က-သဇ္ဇေန ဟိ ပမံ ဝစီထံ ကကာရဿ စ ယကာရာစေသော ဟူသော ဤသို့အလို နိစ္ဆန္ဒဝယာ ဟု ပါဠိရှိရာသည်၊ အနက်ကိုလည်း က-ပဝစီထမ္ပ ဖြစ်သောကြောင့် အမြဲထန်း အသစ်စက်စက်ဖြစ်ကုန်၍ ဟု ယေး။ မောဂ္ဂဏ္ဍာန် ၄-ကဏ္ဍ ၄၀-ဆုတ်နှင့် အာဂန္တုကသဝိယာ စေ ဟုတူဟူသော ဤဋကဏ္ဍအလို နိစ္ဆန္ဒ နဝါ နိစ္ဆန္ဒဝါဟုပြု၊ အာဂန္တုဧည့်သည်အရကောက်။ နိစ္ဆန္ဒဝါ ဝိယာတိ နိစ္ဆန္ဒဝကာ ဟု ပဋိသာကထာစိတ်ထပ်ဆင့်လျှင် ဧည့်သည်နှင့်တူသော ရဟန်း၏ နွားနှင့်တူသော နွားနောက်သတ္တဝါ ယောပုန်သည် ကဝကောဟု မရှိပဲ ကကိုထပြု၍ ကံယောသို့သကဲ့သို့ နိစ္ဆန္ဒဝယာ ဟု ရှိစေ။

၂။ အပကဿ ဘညံ အပယုဗ္ဗ ကဿဓာတ် (ကဿဓာတ်မဟုတ်) ကရုနတ္ထ တွာပဉ္စည်း၊ အပကဿိယ ဟု ဆိုလိုလျက် တွာကာနိယ ယခကြသောကြောင့် အပကဿ ဟု ရှိသည်။ အပလည်း ဝေတုတ္ထ ဗာကေဖြစ်သော ကြောင့် ငင်၍ ဟု မပေးမု၍ မငင်မု၍ ဟု တေးသည်။ ယင်ကဿဓာတ်သည် စိုကမ္ပကဓာတ်ည်း။ ထို့ကြောင့် ကာယံ စိတ္တံတို့ကို ပဓာနကံ၊ ဇေဓမ္မာနံ ပဗ္ဗတဝိသမံ နဒီဝိဒ္ဓဂုံတို့ကို အပဓာနကံအဖြစ်ဖြင့် ယောဇနာသည်။ ဥပမယျပက္ခန္ဓာကံ၊ ကာယံ စိတ္တံတို့ကို ပဓာနကံ၊ ကုလ္လာနိကို အပဓာနကံအဖြစ်ဖြင့် ယောဇနာသည်။

မိခ္ဓာဒိပသုတယောကျိာအည် မိမိကိုယ်ခန္ဓာကို နောက်ကျောသက်သို့ အာရုံဆွဲငင်ခြင်း မပြုပဲ ရေတွင်းပျက် စသော ဌာနသက်သို့ အာရုံဆွဲငင်ခဲ့သော် (အနပကဿ) ရေတွင်းပျက် စသည်တို့တွင် တခုခုသို့ ကျရောက်၍ ကျီးပဲ့ပျက်စီးရာ၏။

မိမိကိုယ်ခန္ဓာကို ရေတွင်းပျက်စသော ဌာနသက်သို့ အာရုံဆွဲ မဆွဲငင်ပဲ (အပကဿ) နောက်ကျောသက်သို့ အာရုံဆွဲငင်ခြင်းပြုခဲ့သော် ရေတွင်းပျက်စသည်တို့တွင် တခုခုသို့ မကျရောက်နိုင်ဟူလို (ဤဋကဏ္ဍ) (အပကဿ စိတ္တံသည် နည်းတူ အပကဿဝ ကာယံ အပကဿ စိတ္တန္တိ ဝေတေနဝ သန္တဝါဒိနံ အကရုဏေန ကာယဉ္စ စိတ္တဉ္စ အပကဿိတုာ အပဓနတုာတိ အဓတ္တာ ဟူသော အံ-ဒီ-ဝါ ဝေပျက်နာ ၁၅၄-၅၅-၅၆-၅၇-၅၈-၅၉-၆၀-၆၁-၆၂-၆၃-၆၄-၆၅-၆၆-၆၇-၆၈-၆၉-၇၀-၇၁-၇၂-၇၃-၇၄-၇၅-၇၆-၇၇-၇၈-၇၉-၈၀-၈၁-၈၂-၈၃-၈၄-၈၅-၈၆-၈၇-၈၈-၈၉-၉၀-၉၁-၉၂-၉၃-၉၄-၉၅-၉၆-၉၇-၉၈-၉၉-၁၀၀) ကဿဓာတ် ကရုနတ္ထ အပဥပသာရ ဝေတုတ္ထဗာကေ အဖြစ်ဖြင့်ပွင့်၏။

ဗို့သော။ ဘိက္ခု။ သည်။ ကုလင်္ဂါ။ ထို့သို့။ ဥပသကံမိတုံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ထိုက်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပေးထော်မှု၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ နော၊ တို့၏။ မော၊ ထိုသည်။ ဘဂဝံမူလကာ၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်းမူလရှိပါကုန်၏။ ဘဂဝံနေတ္ထိကာ၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ဆောင်တတ်သူရှိပါကုန်၏။ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိပါကုန်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သာရာ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ တေဿ သာသိတဿ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်၏။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ ဘဂဝန္တညေဝ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ညက်အားသာလျှင်။ ပဋိဘာတု၊ ထင်လှာ စေထော်မှုပါ၏။ (ဤဝါကျမျိုး ဗာလပဏ္ဍိတသုတ် စာပိုဒ် ၁၉-၌လည်း ပါခဲ့ပြီ။ ဘဂဝံမူလကာ စသောပုဒ်တို့၏ သိမှတ်ဖွယ်နှင့် ပဋိဘာတုပုဒ်၏ သိမှတ်ဖွယ်တို့ကို မ ဝ၊ မဟာဓမ္မသမာဓါနသုတ် စာပိုဒ် ၄၇၃-၌ ရေးသားခဲ့ပြီ။) ဘဂဝတော၊ ဘုရား၏(တရားတော်ကို)။ သုတ္တံ၊ ကြားနာရကုန် သော်။ ဘိက္ခု။ ထိုသည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

အထ ခေါ်၊ ထိုသို့ လျှောက်ထားသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပါဏိံ၊ လက်တော်ကို။ စာလေသိ၊ ဝေရမ်းသောအား လှုပ်ရှားစေတော်မူပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ သေယျထာပိ၊ ဆုံး၊ အယံ ပါဏိံ၊ ဤလက်သည်။ အာကာသေ၊ ၌။ န သဗ္ဗတိ၊ မကပ်ငြိ။ န ဂဟတိ၊ မယူ(မကိုင်)ပိ။ န ဗဇ္ဈတိ၊ မဖွဲ့မိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေပေဝ ခေါ်၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ကုလင်္ဂါ၊ ထို့သို့။ ဥပသကံမတော၊ ချဉ်းကပ်သော၊ ကဿစိ၊ ထစုံတဟောက်သော။ ယဿ သိက္ခုနော၊ အကြင်ရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကုလေသု၊ ထို၌။ “လာဘကာမာ၊ လာဘ်ကို လိုလားသူတို့သည်။ လဘန္တု၊ လာဘ်ရစေကုန်သတည်း။ ပုညကာမာ၊ ကောင်းမှုကိုလိုလားသူတို့ သည်။ ပုညာနိ၊ ကောင်းမှုတို့ကို။ ကရောန္တုတိ၊ ပြုစေကုန်သတည်း”ဟူ၍။ န သဗ္ဗတိ၊ မကပ်ငြိ။ န ဂဟတိ၊ စွဲလမ်းသောအားဖြင့် မယူ ။ (မစွဲလမ်းဟူ၍သော်လည်း ပေး။) န ဗဇ္ဈတိ၊ မဖွဲ့နှောင်။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ လာဘေန၊ လာဘ်ဖြင့်။ အတ္ထမနော၊ မိမိစိတ်ရှိသည် ။ သုမနော၊ ကောင်းသောစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ ပရေသံ၊ တပါးသူတို့၏။ လာဘေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထမနော၊ သည်။ သုမနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဂ္ဂပေါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဘိက္ခု။ သည်။ ကုလင်္ဂါ၊ ထို့သို့။ ဥပသကံမိတုံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကုလင်္ဂါ၊ ထို့သို့။ ဥပသကံမတော၊ သော။ ကဿပဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ကြွင်း မထူး)။

ဘိက္ခဝေ၊ ထို့။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့ သောစကားကို။ ကိံ မညထ၊ ကုန်သနည်း။ ကထံ ဓူပဿ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာ၊ ထရားဒေသနာသည်။ အပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ သနည်း။ ကထံ ဓူပဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။

၁။ စိဝါဒိကကမ္မဓာတ်ဟူ၍ ဓာတ်ကျမ်းတို့၌ မလာ။ ကမ္မရုပ်အဖြစ်သာ လာ၏။ ကမ္မရုပ်ဆိုသော် အယံ ပါဏိံ စိတ္တံဟူသော ပဌမန္တရတ္တကတ္တာနှင့် မလျော်။ ဓမ္မဒေသနာဓာတ်အနေဖြင့် ဂဟယတိဟူကား ၌၏။ ယင်း ဂဟယတိကိုပင် ဟ-နှင့် ယ ဝေဒနာကံပြန်၍ ဂဟတိ၊ ပြီးသည်ဟု ကြံလျှင် အထက်ပါ ဝတ္ထကတ္တာများ နှင့် မီလျော်ရာ၏။

၂။ အတ္ထမနောတိ တုဂ္ဂစိတ္တော သကမနောဟူသော ဌ-နှင့်အညီ ပေးသည်။ ပီတိသောမနသေယံ ဂဟိတ- မနောဟူသော ဌိ-အလို ပီတိသောမနသေယံသည် ယူအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသည်ဟု ပေး။ အတ္ထပုန်သည် အာပုပ္ဖ- ခြောက် ထပ်စွာဖြင့် ပြီးသည် ဟူလို။

ဓမ္မဒေသနာ သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ပေးတော်မူ၏။ (ဘဂဝံပုလကောမှစာရေသန္တိယံ အထိပေးပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ ပြစ်လျှင်။ သုကာထ၊ နားထောင်ကြကုန်လော့။ သာဓကံ၊ စွာ။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကဗောဓ၊ ကုန် လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပိဋ်တော်မူ၏။ ဝေံ သန္တေတိ၊ မှန်ပါအရှင် ဘုရား ယုံ၍။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ဘုရား၏ (စကားတော်ကို)။ ပစ္စုဆောသံ၊ ရှေးရှု နာကြားကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကောစိ၊ သော။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏေယျံ၊ ကြား နာကုန်မှုကား။ သုတွာ စ ပန၊ ကြားနာပြီး၍လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပသိဒေယျံ၊ ကြည်ညိုကုန်မှုကား။ ပသန္တာ စ၊ ကြည်ညိုသလိုသည်လည်း။ မေ၊ ငါအား။ ပသန္တာကာရံ၊ ကြည်ညိုသလို၏ ဓမ္မပုဇောကို ။ (ကြည်ညိုသလိုသည် ပြုအပ်သော ဓမ္မပုဇောကိုဟူ၍ သော်လည်းပေး။) ကဓေယျံ၊ ပေးလှူမှုပြုကုန် မှုကား။ အဟောဝတာတိ၊ ကောင်းလေစွဟူ၍။ ဝေံ စိတ္တော၊ ဤသို့သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရေသံ၊ တပါးသောသုတိုအား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟော၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဂ္ဂပဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ဓမ္မဒေသနာ၊ သည်။ အပရိသုဒ္ဓါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော စ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ သုကာထော၊ ကောင်း စွာ ဟောတော်မူအပ်ပါပေ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌိကော၊ ကိုယ်တိုင်သိမြင်ခြင်း ၎်ထိုက်တော်မူပါပေ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ အကာလိကော၊ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတော်မူတတ်ပါပေ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ ယေပဿိကော၊ လာလည် ရှုလည်ဟု ပြုထိုက်တော်မူပါပေ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဩပနေယျိကော၊ (ပိပိစိတ်ထည်း၌) ဆောင်ယူထားထိုက်တော်မူပါပေ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဝိညုဟိ၊ (အရိယာ) ပညာရှိ ထိုသည်။ ပစ္စုတ္တံ၊ အသိသိ။ ဝေဓိတဗ္ဗောတိ၊ သိအပ်ခံစားအပ်ပါပေ၏ဟူ၍၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏေယျံ၊ နာကြားရကုန်မှုကား။ သုတွာ စ ပန၊ ကြားနာပြီး၍လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဇာနေယျံ၊ သိကြကုန်မှုကား။ အာဇာနိတွာ စ ပန၊ သိရှိကြ၍လည်း။ တထတ္ထာယ၊ ထိုသို့သည်

၁။ ပသန္တာရန္တိ ပသန္တေဟိ ကာထဗ္ဗသက္ကာရံ ဟူသောသာရတ္ထ သီရိဗျောင်း သစ်နှင့်ကာရောကသေဓ သက္ကာရေ ကာရာဗု ဗန္ဓနာယယေဟူသော အသိဓာန်ထိုကိုထောက်၍ သက္ကာရဟော ကာရဟူ၍သာရှိ၍ သက္ကာရဟော အာ ကာရဟု မရှိသောကြောင့် ဤသက္ကာရ ပသန္တာကာရဟု ရှိသော်လည်း ပသန္တ ကာရပါဌ်ကို အထည်ပြု၍ အနက်ယော နောသည်။ ပသန္တေဟိ ကာထဗ္ဗကိရိယံ ထံ သဂ္ဂပတော ဒဿေထိ စိဝရာယော ပဋ္ဌယေဓမ္မေယျန္တိ ဟူသော ဤသီတာ လည်း ကာထဗ္ဗောတိ ကာရာ၊ ပဋ္ဌည်းဓလ်ပါးကောက်။ ပသန္တာနံ ကာရာ ပသန္တာကာရာ၊ ထံ ပသန္တာကာရံ။ ကြည်ညို သလိုလှူဒါန်းပြုလုပ်အပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးကိုပင် ကောက်စေလိုသောကြောင့် ပသန္တာကာရံပင်ရှိစေ ၎င်းပြင်ပသန္တာစ မေ ပသန္တာကာရံ ကဓေယျံ၌ မေကို ပသန္တာကာရံနှင့် သာသိသံလည်း ပစပ်နိုင်၊ မေ ငါအား။ ကဓေယျံ၊ ပြုကုန်မှု ကားဟုပေးရုံပေးစဉ်ပေးနှင့်ကဓေယျံကိုသပ္ပဒါန် သံပုဒ်ပါ၏ကြိယာအဖြစ်ဖြင့်ပင်ရိပေဉ်ရှိသော်လည်းချာကရုတ်တို့၌ ကရုတ်၏ အဟူ၍သပ္ပဒါန်သညာသုတ် စတုတ္ထဝိသတ္ထိဝိသိလုတ်ဟူ၍ မရှိရကား မေ မပါခြင်းသာကောင်းအံ့ထင်၏။ သီလက္ခန္ဓံ မဟာသီဟနာသေုတ်၌လည်း နော စ ခေါ် ပသန္တာကာရံ ကဓေယျံ မဟာပသန္တာကာရာ ကဓေယျံဟူသောရှိ၏သို့ မဟုတ် မေကိုပါကပစ္စုဆောသံလည်းကြုံ။ ဤနိဿယ၌ကား ကဓေယျံကို ဒေယျံပွင့်ဆိုသောကြောင့်၎င်း၊ ကရ ဇာတ်၏ ဇာတ်ပင်ဖြစ်၍ ပေးခြင်းအမျိုးမျိုး ဝါနတ္ထ အန္တောဂဓပြုကာ ပေးနိုင်သောကြောင့်၎င်း မေ ငါအား။ ကဓေ ယျံ၊ ပေးလှူခြင်းအမျိုးမျိုးကုန်မှုကားဟု သင့်ဆောင်ယောဒနာလိုက်သည်။ သံ-၄-၂-၂၁-၁-၁ ပိုမိုအတွက်ကိုလည်းရှု။

အတိုင်းပြစ်ရန်အလိုငှါ။ ပဋိပဇ္ဇေယျံ။ ကျင့်ကုန်မှုကား။ အဟောဝတာတိ။ ကောင်းလေစွဟူ၍၎င်း။
 ဧဝံ စိတ္တော။ ဤသို့သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရေသံ။ တို့အား။ ဓမ္မံ။ ကို။ ဒေသေတိ။ နိ။ ဣတိ။
 ဤသို့။ ဓမ္မသုဓမ္မတံ။ တရားတော်၏တရားကောင်း (တရားမှန်) ၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိစ္စံ။ စွဲ၍။ ပရေသံ။
 တို့အား။ ဓမ္မံ။ ကို။ ဒေသေတိ။ နိ။ ကာရသံ။ သနားခြင်းကို။ ပဋိစ္စံ။ ၍။ အနုဒ္ဓယံ။ ကြင်နာခြင်းကို။
 ပဋိစ္စံ။ ၍။ အနုကမ္ပံ။ စောင့်ရှောက်ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ။ အစွဲပြု၍။ ပရေသံ။ တို့အား။ ဓမ္မံ။ ကို။
 ဒေသေတိ။ နိ။ သိက္ခဝေ။ တို့။ ဝေဠုပဿ။ ဤသို့သဘောရှိသော။ သိက္ခုနော။ နိ။ ဓမ္မဒေသနာ။
 သည်။ ပရိသုဒ္ဓါ။ ထက်ဝန်းကျင်မှစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ။ နိ။

သိက္ခဝေ။ တို့။ ကဿပေါ။ သည်။ ပ။ အနုကမ္ပံ။ ကို။ ဥပါဒါယ။ ၍။ ပရေသံ။ တို့အား။ ဓမ္မံ။ ကို။
 ဒေသေတိ။ နိ။ (ကြမ်းစာပိုဒ် ၁၄၄-အဆုံး ဝါကျနှင့်တူ၏။)

ထတိယံ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ကုလူပကသုတ်

၁၄၇။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိယရတိ) သိက္ခဝေတို့။ တံ။ ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့။ သောစကားကို။ ကိံ မညထ။
 အသို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ကထံ ဝူပေါ။ အသက်သို့သဘောရှိသော။ သိက္ခု။ သည်။ ကုလူပကော။
 အမျိုးအိမ်ထိုက်ပတ်တတ်သောသူသည်။ ဟောတုံ။ ပြစ်ခြင်းငှါ။ အရဟတိ။ ထိုက်သနည်း။ ကထံ
 ဝူပေါ။ သော။ သိက္ခု။ သည်။ ကုလူပကော။ သည်။ ဟောတုံ။ ငှါ။ န အရဟတိ။ မထိုက်သနည်း။
 (သကံပုလကော စသည် စာပိုဒ် ၁၄-အတိုင်းပေး။) သကဝါ။ သည်—

သိက္ခဝေ။ တို့။ ဧကောစိ။ ထစုံတယောက်သော။ ယောံ သိက္ခု။ သည်။ မေ။ ငါအား။ ဒေန္တုယေဝ။
 ပေးလှူသည်သာ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ မာနာဒံသု။ မပေးလှူသည် မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်။ မေ။
 ငါအား။ မဟုကမေဝ။ များစွာသာလျှင်။ ဒေန္တု။ ပေးလှူစေကုန်သတည်း။ တေကံ။ အနည်းငယ်။
 မာဒေန္တု။ မပေးလှူပါစေကုန်လင့်။ မေ။ အား။ ပတိတညေဝ။ မှန်ပြတ်သောပစ္စည်းဝတ္ထုကိုသာ။
 ဒေန္တု။ ပေးလှူပါစေကုန်သတည်း။ လူဝံ။ ယုတ်ညံ့သောပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ မာဒေန္တု။ မပေးလှူပါ
 စေကုန်လင့်။ မေ။ အား။ သီတညေဝ။ လျင်လျင်ပြန်ပြန်သာ။ ဒေန္တု။ ကုန်သတည်း။ ဝန္တံ။ ပြေးနှေး
 ထေးကန်စွာ။ မာဒေန္တု။ ကုန်လင့်။ မေ။ အား။ သက္ကစ္စညေဝ။ ရိုသေသမှုပြု၍သာလျှင်။ ဒေန္တု။
 ကုန်သတည်း။ အသက္ကစ္စံ။ မလိုမသေ။ မာဒေန္တု။ တိ။ မပေးလှူစေကုန်လင့်ဟူ၍။ ဧဝံ စိတ္တော။ ဤသို့
 သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကုလာနိ။ တို့သို့။ ဥပသကံမတိ။ နိ။ သိက္ခဝေ။ တို့။ ဧဝံ စိတ္တဿ။ သော။
 ကုလာနိ။ တို့သို့။ ဥပသကံမတော။ သော။ ထဿ သိက္ခုနော။ အား။ စေ နဒေန္တိ။ အကယ်၍မပေး
 လှူကုန်ဆုံး။ ထေန။ ထိုမပေးလှူခြင်းသည်။ သိက္ခု။ ကို။ သန္နိယတိ။ နှိပ်စက်အပ်၏ ။ သော။

၁။ ငွ-ငွဲကား အနုပယန္တိ ရက္ခတသာဝံ အနုကမ္ပန္တိ မုဗ္ဗိတ္တထံဟု ဝုင်၏။
 ၂။ သန္နိယတိထိ အနိယထိ ပိဋိယထိ ဟူသော ငွ-နှင့်အညီပေးသည်။ ဤငွဲကထာ၌ အနိယတိကို ဘူဝါဒိ
 ကထိက အဋ္ဌဇာတ် မာဒေန္တု ဘာဝကဓမ္မသု ယော-ဖြင့်သက်သော ယ-ပစ္စည်း တေ-ဝိဘက်ဖြင့် ပြီး၏။
 ထို့ကြောင့် ပိဋိယထိ ဟု ကမ္ပုရိဖြင့် ထပ်မံဝုင်သည်။ သိက္ခုသာဝံ အနိယမာဒေန္တိကံသို့ အဋ္ဌသည် နာမဇာတ်
 ထည်မဟုတ် ဤယုပမာနာဖြင့် သက်သော ဤယပစ္စည်းလည်း မဟုတ်ဟူလို။ သန္နိယထိထိ သဗ္ဗသော
 ဝိယထိ။ အဝေတ္တိယထိထိ အတ္တော ဟူသော ငွဲ ထောက်၍ သန္နိယထိသည် သံပုဗ္ဗ-ဒါဇာတ် အတက္ကနတ္ထ
 ယ-ပစ္စည်း ကံယော တေ-ဝိဘက်ကို ထိပြန်၍ ပြီးသော ပုဒ်တည်း။ ဒါ ဝါ ဝါသောနေသုဒ္ဓသေဝရက္ခာပလာယနေ
 ဟူသော ဓာတုက္ခယကံယန္တိ ဝေဝနတ္ထလည်း ဤငွဲကနှင့်အတူပင် ထို့ကြောင့် သန္နိယတိ။ အကြားမဲ့ ဖြတ်တောက်
 အပ်၏ဟု ငွဲ အလိုသဗ္ဗတ္ထလည်းပေး။ ငွ-အလိုပေးခဲ့သည်ကား ဘာဝတ္ထတည်း။

ထိုရဟန်းသည်၊ တတောနိဒါနံ၊ ထိုနိဝိစက်ခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းကို။ ဒေါမနဿံ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒယတိ၊ ခံစားရ၏။

ထောက်၊ အနည်းငယ်။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗဟုကံ၊ များစွာ။ နော ဒေန္တိ၊ မပေးလှူကုန်။ ပ။ လူခံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပကိတံ၊ ကို။ နော ဒေန္တိ၊ မပေးလှူကုန်။ ဒန္တံ၊ ပြေးနှေးလေးကန်စွာ။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ သိသံ၊ လျင်လျင်မြန်မြန်။ နော ဒေန္တိ၊ ကုန်။ (ထူးထူးကိုသာ ပေးအံ့။) ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ ဝေဇ္ဇပေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကုလူပကော၊ အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်ရောက်သောသူသည်။ ဟောတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ န အရဟတိ၊ မထိုက်။

ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ ယော စ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား။ ဒေန္တုယေဝ မေ။ ပ။ မာ အသက္ကစန္တိ၊ မာအသက္ကစွံဟူသော။ တံ၊ ထိုတောင့်တမှုမျိုးကို။ ဣတ္ထ၊ ဤရဟန်းဘောင်၌။ ပရကုလေသု၊ တပါးသောအမျိုးတို့၌။ ကုတောလဗ္ဗာတိ၊ အဘယ်မှာရနိုင်ပါအံ့နည်း ဟူ၍။ (အာကာရဏတိ တလံးကြေ) ဝေ စိတ္တော၊ ၍။ ကုလာနိ၊ ထိုသို့။ ဥပသကံမတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ ဝေ စိတ္တဿ၊ ဤသို့သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကုလာနိ၊ ထိုသို့။ ဥပသကံမတော၊ သော။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ စေ န ဒေန္တိ၊ အကယ်၍ မပေးလှူကုန်အံ့။ တေန၊ ထိုမပေးခြင်းသည်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ န သန္တိယတိ၊ မနိဝိစက်အပ်။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တတော နိဒါနံ၊ ထိုမပေးလှူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဒေါမနဿံ၊ ကို။ န ပဋိသံဝေဒယတိ၊ မခံစားရ။ (ဆိုအပ်ပြီး ဝါကျနှင့် ပဋိသေဝ ပါ မပါမျှသာ ထူး၏။ ခွေဝါကျမှီး၍ ပေးလေ။) ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ ဝေဇ္ဇပေါ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကုလူပကော၊ အမျိုးအိမ်သို့ ကပ်ရောက်သူသည်။ ဟောတုံ၊ ငှါ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏ ။

(ကဿပေါ၊ သည်။ ကဿပဿ၊ အားဟုပေးသည်သာ ထူးသည်။ ခွေဝါကျနည်းမှီးပေးလေ။ ကဿပေန ဝါ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ စသော အဆုံး ဝါကျကိုလည်း စာပိုဒ် ၁၄၄-အဆုံးဝါကျအတိုင်း ပေးလေ)။

စတုတ္ထံ လေးခုခြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ဒေန္တုယေဝ မေ မာနာဒံသုစသော ယုတ်ညံ့သော စိတ်ထားဖြင့် ဒကာ-ဒကာမအိမ်သို့ကပ်ရောက်သော ရဟန်းသည် ကုလူပကမည်၏။ ဒေန္တုယေဝ မေ မာနာဒံသုစသော ယုတ်ညံ့သောစိတ်ထားမရှိပဲ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဗာ ပရကုလေသုဟု ကောင်းသောစိတ်ထားဖြင့် ဒကာဒကာမအိမ်သို့ ကပ်ရောက်သောရဟန်းသည် ကုလူပက မမည်ဟု သုတေသနပေးတော်မူလိုရင်းဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ခွေအမေးဝါကျ၌လည်း ကထံ ခွေပေါ ဘိက္ခု အရဟတိ ကုလူပကော ဟောတုံဟု နန္ဒယမေးခွန်းကို ခွေ ကထံ ခွေပေါ ဘိက္ခု န အရဟတိ ကုလူပကော ဟောတုံဟု ဗျတိရောဂမေးခွန်းကိုနောက်ဆုံးလျက်ရှိသောကြောင့်၎င်း အဖြေ ၂-ဝါကျတွင် ပထမဝါကျ၏ နိဂုံး၌ ဝေဇ္ဇပေါ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န အရဟတိ ကုလူပကော ဟောတုံဟု ပဋိသေဝ န ပါရှိခြင်းသည် သင့်မည် မထင်။ ယော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ စသော ဒုတိယအဖြေဝါကျ၏ နိဂုံး၌ ဝေဇ္ဇပေါ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရဟတိ ကုလူပကော ဟောတုံဟု ပဋိသေဝ န မပါရှိခြင်းသည်လည်း သင့်မည် မထင်။ ခွေဝါကျမှီ န အရဟတိ မှ န ကိုဖြုတ်၍ နောက်ဝါကျသို့ ခွေပြောင်းခြင်းသည်သာ သင့်လျော်အံ့ ထင်သည်။ သို့မှသာ ဣာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ စသော ဒုတိယဝါကျလာ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကုသည့် ကဿပေါ ဘိက္ခဝေ ဝါကျလာ ရှင်မဟာကဿပကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတည်းကု ယုတ္တိရှိသောအဓိပ္ပါယ် ရမည်။

၅-စိတ္တသုတ်

၁၄၈။ (ဝေ မေ သုတ် ဓုတဂယေ ဝေဠုဝနေ။ ။ အထ ခေါ။ပ။ အာယသ္မန္တံ မဟာကထာပံ-ကို စာပိုစ် ၄၁-ပိုဒ်ပေး။) ဘဂဝါ၊ သည်း။ ကထာပပ။ တံ၊ သည်း။ ဒါနိ၊ ယသုအခါ၌။ ဇိတ္ထော၊ တို့ မင်းသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ထေ၊ သင်၏။ သာဏာနိ၊ ပိုက်ဆံလျှော်တေပြင့်ပြီးကုန်သော။ (သာဏဝါ- ကမယာနိ သာရတ္ထ-၁၊ စာပျက်နာ-၃၆) နိဗ္ဗသနာနိ၊ ပြီးပြီးသော ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်မှုရှိကုန် သော။ (နိဗ္ဗသနာနိထိ နိဗ္ဗိတဝသနကိစ္စာနိ၊ ၎င်းသာရတ္ထ။) ပံသုကုလာနိ၊ ပံသုကုသကံန်းတို့သည်။ ဂရုဏာနိ၊ လေးလံလှကုန်၏။ ကထာပပ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ (တိဟအနက်မဲ့။ တိကာရဟကာ ဓု ဟိ နိပါထာ-မ-၄-၁ စာပျက်နာ ၅၆။) တံ၊ သည်း။ ဂဟပတာနိ၊ ဒကာတို့ လှူဒါန်းအပ်ကုန် သော။ စိဝရာနိစေဝ၊ သကံန်းတို့ကိုလည်း။ ဝေရေဟိ၊ (ဝတ်ရုံသုံးစွဲသောအားဖြင့်) ဆောင်လော။ (ပံသုကုသကံန်းချဉ်-ဝတ်ရုံမနေပါနှင့်ဟူလို။) နိမန္တနာနိ စ၊ ပင်ပိတ်အပ်သောဆမ်းတို့ကိုလည်း။ ဘညာဟိ၊ စားလော။ (ပိတ္တပါတ်ဆွမ်းချဉ်စားမနေနှင့် ဟူလို။) မမ စ၊ ငါဘုရား၏လည်း။ သန္တကေ၊ အထံ၌။ ဝိယရာဟိတိ၊ နေဦးလော့ ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန်ထော်မှုပြီ။ (အာရညကင်ရတင်ချဉ် ဆောက်တည်မနေနှင့် ဂါမန္တသေနာသနလည်း ချဉ်ကပ် နေဦးဟူလို။)

သန္တေ၊ ပြတ်စွာသုရာ။ အဟံ၊ တပည့်ထော်သည်။ ဝိထရတ္ထံ၊ ရွယ်စွာသောကာလပတ်လုံး။ အာရညိကောစေဝ၊ တော၌နေလေ့ရှိသူလည်းဟုတ်၏။ အာရညိကတ္တဿ စ၊ တော၌နေလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်၏လည်း။ (ဝတ္ထဝါဒိသာစပ်။) ဝတ္ထဝါဒိ စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုလေ့ရှိသူပါတည်း။ ပိတ္တပါတိကောစေဝ၊ ဆွမ်းခံလေ့ရှိသူလည်းဟုတ်၏။ ပိတ္တပါတိ ကတ္တဿ စ၊ ဆွမ်းခံလေ့ရှိသူ၏အဖြစ် ၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ စ၊ တည်း။ ပံသုကုလိကောစေဝ၊ ပံသုကုသကံန်းကိုဆောင်လေ့ရှိသူလည်းဟုတ်၏။ ပံသုကုလိကတ္တဿ စ၊ ပံသုကုသကံန်းကို ဆောင်လေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ စ၊ တည်း။ ထေစိဝရိကောစေဝ၊ ထိစိဝရိကံကိုသာဆောင်လေ့ရှိသူလည်းဟုတ်၏။ ထေစိဝရိကတ္တဿစ၊ ထိစိဝရိကံ ကိုသာ ဆောင်လေ့ရှိသူ၏အဖြစ်လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ စ၊ တည်း။ အပ္ပိစ္ဆောစေဝ၊ ကင်းသောအလိုရမက် ရှိသူလည်းဟုတ်၏။ အပ္ပိစ္ဆတယ စ၊ ကင်းသော အလိုရမက်ရှိသူ၏အဖြစ်၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ စ၊ တည်း။

သန္တုဋ္ဌောစေဝ၊ တင်းတိမ်ဆောင့်ရဲသူလည်းဟုတ်၏။ သန္တုဋ္ဌိယာ စ၊ တင်းတိမ်ဆောင့်ရဲခြင်း ၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ၊ တည်း။ ပပိဝိတ္ထောစေဝ၊ ကင်းဆိတ်သူလည်းဟုတ်၏။ (ကာယဝိဝေကဝိတ္ထ ဝိဝေက ၂-ပါးရုံအားဖြင့်ကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေသူပါဟူလို။) ပပိဝိဝေကဿ စ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ စ၊ တည်း။ အသံသဋ္ဌောစေဝ၊ လူတို့နှင့်ရောနှောသူလည်းမဟုတ်။ အသံသဂ္ဂဿ စ၊ လူတို့နှင့် မရောနှောခြင်း၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ၊ တည်း။ အာရဒ္ဓဝိရိယောစေဝ၊ အားထုတ်အပ်သောလုံ့ လ ရှိသူလည်းဟုတ်၏။ ဝိရိယာရမ္ဘဿ စ၊ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒိ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထား၏။

၁။ အပ္ပိစ္ဆတန္တံ ဣစ္ဆာဝိရမိတတ္ထံ၊ စန္ဒေယံ ဗျူနံ သာဝေသထံဝိယ၊ အတ္ထော ပန နိဝေသသော၊ အပ္ပ- သဗ္ဗေါ ယေတ္ထ အသာဝတ္ထောထံ၊ သက္ကာဝိညာထံ၊ အပ္ပေါ ဗာထေဉ္စ သဉ္စာနာမိတိ၊ အာဒိသုဝိယဟူသော သာရတ္ထ-၂ စာပျက်နာ ၂၆-နှင့်အညီ နိဝေသသတ္ထံ ဝေါ အောင်ပေးသည်။ နည်းသောအလိုရမက်လည်း ရှိ၏ဟုပေးလျှင် သာဝေသသဖြစ်စေသဖြောင့် မထင့်။ အံ-၄ ၁-စာပျက်နာ ၅၇၅-၌လည်း နည်းထူထား၏။

ကဿပ၊ပ။ တုံ၊သည်။ ကိံပန အတ္တဝေသံ၊အဘယ်အကျိုးထူးကို။ (အတ္တဝေသေတိ ဝုဇ္ဇိဝိသေသေ အာနိသံသဝိသေသေ။ သာရတ္ထ ၂-စာမျက်နှာ-၃၃။) သပ္ပာယ်မာနော၊ တွေ့မြင်သည်ဖြစ်၍။ (ဒီဃ ရတ္တံ စသည်ပေးပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ဇာ။ အဟံ၊တပည့်တော်သည်။ ဒေ၊ အတ္တဝေသေ၊ ၂-ပါးသောအကျိုးထူးတို့ကို။ သပ္ပာယ် မာနော၊ တွေ့မြင်သည်ဖြစ်၍။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုံး။ အာရညိကောစေ၊ တော၌ နေလေ့လည်းရှိ၏။ အာရညိကတ္တဿ စ၊၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒီ၊၏။ (အထက်ပါဝါကျ၌ အာရညိကော ဝတ္ထဝါဒီ စသည်ကို သူဟု ဗုဒ္ဓပဓာနပေးခဲ့သော်လည်း ဤ၌ နေလေ့လည်းရှိ၏ ဆိုလေ့ရှိ၏ စသည်ဖြင့် ကြိယာသ- ဘောသက်ရောက်အောင်ပေး။)

အတ္တနော စ၊ မိမိ၏လည်း။ ဒိဋ္ဌဗ္ဗေသုဝေယာရံ၊ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သောအတ္တ ဘော၌ ချမ်းသာစွာနေခြင်းကို။ သပ္ပာယ်မာနော၊ တွေ့မြင်ရသည်ဖြစ်၍။ ပစ္စိမ္မဉ္စ နေထံ၊နောက်၌ ဖြစ်သော လူအပေါင်းကိုလည်း။ အနုကပ္ပမာနော၊ သနားစောင့်ရှောက်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္စိမ္မာ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ နေဓာ၊ လူအပေါင်းတို့သည်။ ယေ တေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓါနု ဗုဒ္ဓသာဝကော၊ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကတို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြစ်ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုဘုရားစသည် တို့သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုံး။ အာရညိကော စေ၊ တော၌နေလေ့ရှိသူတို့သည်၎င်း။ အာရညိကတ္တဿ၊ ၏။ ဝတ္ထဝါဒီနော စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိသူတို့သည်လည်း။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ ဝိရိယာ- ရမ္မဿ၊ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း၏။ ဝတ္ထဝါဒီနော စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုလေ့ရှိသူတို့သည် လည်း။ အဟေသန္တိ၊ ကုန်ပြီ ဟူ၍။ ဒိဋ္ဌာနဂတိ၊ မြင်သဖြင့် အတုလိုက်ခြင်းသို့။ (ဒိဋ္ဌိယာ အနုဂတိ ဒိဋ္ဌာနဂတိ၊ တံ ဟုပ္ပ-မ-ဋ္ဌိ စာပိုဒ် ၃၄။) အပ္ပေဝ နာမ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ကုန်ခြား အံလည်းမသိ။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ တထတ္တာယ၊ (တထာ သာဝါယ) ထိုဘုရားပစ္စေကစသည် တို့ကဲ့သို့ဖြစ်ရန်အသို့၎င်း။ ပဋိပဇ္ဇိန္ဒာန္တိ၊ ကျင့်ကုန်ထတ္တံ။ တံ၊ ထိုသို့ကျင့်ခြင်းသည်။ ဘေသံ၊ ထိုသူ တို့၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားအလို၎င်း။ သုခါယ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာအလို၎င်း။ ဘဝိဿထိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ ဘုရားထပည့်တော်သည်။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ အတ္တ- ဝေသေ၊ ဤအကျိုးထူးတို့ကို။ သပ္ပာယ်မာနော၊ တွေ့မြင်သည်ဖြစ်၍။ ပ။ ဝိရိယာရမ္မဿ၊ ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း၏။ ဝတ္ထဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထား၏။

ကဿပ၊ပ။ သာဓု သာဓ၊ ကောင်းစွ ကောင်းစွ။ ကဿပ၊ပ။ တုံ၊ သည်။ ဗဟုနေဟိတာယ၊ လူအများ၏ စီးပွားအကျိုး၎င်း။ ဗဟုနေသုခါယ၊ လူအများ၏ ချမ်းသာအကျိုး၎င်း။ လောကဏု ကပ္ပာယ၊ လောကကို စောင့်ရှောက်ခြင်း၎င်း။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့၏။ အတ္တာယ၊ အကျိုး၎င်း။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို၎င်း။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်း၎င်း။ ပဋိပဇ္ဇော၊ ကျင့်သူပေတည်း။ ကဿပ၊ပ။ တဿ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ (တိဟ အနက်မဲ့။) သာဏာနိ၊လျှော်ထေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ နိဗ္ဗသနာနိ၊ ပြီးပြီးသောဝတ်ရုံခြင်းရှိကုန်သော။ ပံသုကုလာနိ၊ (မြေမျှအလိမ်းလိမ်း ကပ်ကုန်သော) ပံသုကု သက်န်းတို့ကို။ ဓာဇေယံ၊ (ဝတ်ရုံသောအားဖြင့်)အောင်လော့။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို၎င်း။ ဇရာယံ၊ လှည့်လည်သော့။ (ပိဏ္ဏပါတ်ရတင်အောင်လော့ဟူလို။) အရဉေ စ၊ တော၌လည်း။ ဝိယရာယံ၊ နေလော့။ (အရဉကင် တောင်အောင်လော့ဟူလို) ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ပဉ္စမံ ငါရုပြောက်သောဘုထတည်း။

ကြွေးသုတ်

၁၄၉။ (ရာဇကဗေဒ ဝေဠုဝနေ။ အထ ခေါ။ပ။မဟာကဏ္ဍပံကို စာပိုဒ် ၄၁-မိုး၌ ပေး။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ကဏ္ဍပ။ သိက္ခ။ တို့ကို။ ကြွေး၊ ဆုံးမလော့။ ကဏ္ဍပ။ သိက္ခ။နံ၊ တို့အား။ ဝေဠု။ တရားအားလျော်သော။ ကထံ၊ ကော့ကို။ ကရေယံ၊ ပြောကြားခြင်းပြုလော့။ ကဏ္ဍပ။ အဟံဝါ၊ ငါ(ဘုရား)သော်၎င်း။ သိက္ခ။ တို့ကို။ ကြွေးယံ၊ ဆုံးမရာ၏။ တံဝါ၊ သင်(ကဏ္ဍပ) သော်၎င်း။ (ကြွေးယံသံ၊ ဆုံးမရာ၏။) အဟံ ဝါ၊ ငါ(ဘုရား)သော်၎င်း။ သိက္ခ။နံ၊ တို့အား။ ဝေဠု။ သော။ ကထံ၊ ကို။ ကရေယံ၊ ပြောကြားခြင်းပြုရာ၏။ တံ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (ကရေယံသံ၊ ပြောကြားခြင်းပြုရာ၏)ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤကော့ကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

သန္တေ၊ ဘုရား၊ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သိက္ခ။ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓစာ၊ ခဲရင်းသဖြင့် ဆုံးမထိုက်သူ တို့သည်။ ဒေါဝဿကရဏေဟိ၊ ခဲရင်းသဖြင့် ဆုံးမထိုက်သူ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဝေဠုဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ သမန္တာကဏ္ဍ၊ ပြည့်စုံသူတို့သည်။ အက္ခမာ၊ သည်းခံခြင်းမရှိသူတို့သည်။ အနုသာသနံ၊ အဆုံးအမကို။ အပ္ပဏိတဂ္ဂါဟိနော၊ ရိုသေလေးစားသောအားဖြင့် ခံယူလေ့ရှိသူ တို့ မဟုတ်ကုန်။ သန္တေ၊ ဘုရား၊ အဟံ၊ အည်။ ဣ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အာနန္ဒဿ၊ ၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိ၊ အတုနေထပည့်ဖြစ်သော။ သတ္တု နာမ သိက္ခ၊ သတ္တုမည်သောရဟန်းကို၎င်း။ အနုရုဿ၊ ၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိ၊ သော။ အဘိဓိကဉ္စ နာမ သိက္ခ၊ အဘိဓိကမည်သောရဟန်းကို၎င်း။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ သုစော၊ ကြာနာအပါပြီသောပရိယတ်ဖြင့်။ သိက္ခ၊ ရဟန်း။ ဟေ၊ တာလော့။ ဧကံ၊ အထယ်သူသည်။ ဗဟုတရံ၊ များစွာ(၉-၌ ဗဟုတရံကို ဗဟု ဟု ဖွင့်၏)။ ဘာသိဿတိ၊ ပြောဟောနိုင်မည်နည်း။ ဧကံ၊ သည်။ သုန္ဒရတရံ၊ ချိုပြန် ကောင်မြတ်သည်ကို။ ဘာသိဿတိ၊ ဟောပြောနိုင်မည်နည်း။ (၉-၌ သုန္ဒရတရံကို သဟိတံ မရရံ သုန္ဒရ ဟု ဖွင့်၏။) အော၊ သည်။ စိရတရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဘာသိဿတိ၊ ပြောဟောနိုင်မည်နည်းဟူ၍။ (စိရတရံကို စိရံဟု ဖွင့်၏။) အစွာဝေန္တေ၊ အတွန်အကျ ပြောဆိုနေသည်တို့ကို။ အစွသံ၊ မြင်ပြီ။

☞ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အညတရံ၊ တပါးသော။ သိက္ခ၊ ကို။ သိက္ခ၊ ရဟန်း။ ဟေ၊ လာရလော့။ တံ၊ သည်။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ ဝေဠု၊ ကော့ဖြင့်။ အာနန္ဒဿ၊ ၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိ၊ သော။ သတ္တု သိက္ခ၊ ကို၎င်း။ အနုရုဿ၊ ၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိ၊ သော။ အဘိဓိကဉ္စ သိက္ခ၊ ကို၎င်း။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာယသန္တေ၊ အရှင်တို့ကို။ အာမန္တေတိတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏ ဟူ၍။ အာမန္တေတိတိ၊ ခေါ် ချေရလော့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ သိစေတော်မူပြီ။

- ၁။ ကရောတ်အဟူ၍ သမ္ပဒါနသညာသုတ် ဝိစိသုတ်တို့မရှိသော်လည်း ဤကရောတ်သည် အာရောစနတ္တ အတွင်းဝတ်သောကြောင့် သမ္ပဒါနသညာ ဝိစိပြစ်နိုင်ရကား သိက္ခ။နံကို တို့အားဟု သမ္ပန်နိုင်သည်။
- ၂။ ဗုဒ္ဓစာသိ ပုဏ္ဏန ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဒေါဝဿကရဏေဟိတိ ဗုဒ္ဓစာဝကရဏေဟိ-၄။
- ၃။ အပ္ပဏိတဂ္ဂါဟိနော ပုန်အဆုံးအဖြစ်ကို မ-၁-စာပိုဒ် ၁၈၁-၅။ သတ္တုအားဖြင့် လက်ျာအားဖြင့်ခံယူလေ့ ရှိသူတို့မဟုတ်ကုန်ဟုပေး။ အပ္ပရိပဗ္ဗန္တဝါမဂါဟိနော နာမ ဇာတာဟု ဗုထိရိတ်အားဖြင့်ဖွင့်သော ဤအဋ္ဌ ဝဏ္ဏာထောက်။
- ၄။ အညမည်ပုန်ရုပ်ပြုမဟုတ် မောဂ္ဂတ္တာနံ ၁-ဇာတ် ၅၆-သုတ် နိဿယ၅။
- ၅။ အာမန္တေဟိ ဝေါ သိက္ခဝေ ပရိဝေဗဟေမိ ဝေါ သိက္ခဝေ ၌ကဲ့သို့ အာမန္တေသိကား ဉာပနတ္တ မ- ဝေဠုန သာရိပုတ္တံ အာမန္တေဟိ ၌ကဲ့သို့ အာမန္တေဟိ အာမန္တေတိတိကား ပဏ္ဏောသနတ္တ။

ဝေ ဘန္တေကံ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရားဟူ၍။ပ။ တေ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ သတ္တာ၊ သည်။ အာယာဗ္ဗေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ အာမန္တေတိတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဝေသာဝုသောတံ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီရှင်ဟူ၍။ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သုတေန၊ ကြားနာအပ်ပြီးသောပရိယတ်ဖြင့်။ ဖေတိဘိက္ခု၊ပ။ ကော စိရတရံ ဘာသိဿတိတိ၊ ဘာသိဿတိဟူ၍။ အစွာဝဒထ၊ အလွန်အကျွံပြောဆိုကြ၏ဟူသည်။ သစ္စံကိဓုတိ၊ မှန်သလောဟူသော(ဣတိထလုံးကြေ)။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဝေ ဘန္တေ၊ မှန်ပါသည်အရှင်ဘုရား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမေ၊တို့သည်။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ တေ တုမေ ဘိက္ခဝေ။ပ။ စိရတရံ ဘာသိဿတိတိ၊ ဘာသိဿတိဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကိံ န ခေါ အာဇာနာထ၊ နားလည်ကြကုန်၏လော။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တေ၊ ဤ(ထေ တုမေ။ပ။ ဘာသိဿတိ ဟူသော)ကောကို။ နော၊ နားမလည်ပါကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ ဝေ၊ သို့။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ နော စေ အာဇာနာထ၊ အကယ်၍နားမလည်ကုန်အံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မသိနားမလည်ကုန်ပဲလျက်။ ကိဉ္ဇရဟိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ မောဗပရိသာ၊ မဂ်ဖိုလ်မမှီး အချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သော။ တုမေ၊ တို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဇာနန္ဒာ၊ သိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကိံ၊ ကို။ ပဿန္တာ၊ တွေ့မြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝေ၊ သို့။ သ္မာက္ခာထေ၊ ကောင်းစွာ ဟာကြားတော် မူအပ်သော။ ဓမ္မဝိနယေ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာဝိနည်းဟု ဆိုအပ်သော သာသနာ၌။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ဝင်ရောက်သောရဟန်းတို့သည်။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သုတေန၊ ဖြင့်။ ဖေတိဘိက္ခု၊ပ။ ဘာသိဿတိတိ၊ ဘာသိဿတိဟူ၍။ အစွာဝဒထ၊ ကုန်ဘိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣတိ ထလုံးကြေ။)

အထ ခေါ၊ ၌။ တေဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေသု၊ ခြေတော်အစုံတို့၌။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ နိပတိတာ၊ ပျုပ်ဝပ်၍။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘန္တေ ဘုရား၊ အစွာယော၊ အပြစ် သည်။ နော၊ တပည့်တော်တို့ကို။ ယထာဗာလေ၊ မိုက်ကုန်သည့်အလျောက်။ ယထာမုဇ္ဇေ၊ တွေဝေကုန်သည့်အလျောက်။ ယထာအကုသလေ၊ မလိမ္မာသည့်အလျောက်။ အစွဂမာ၊ လွန်၍ ဖြစ်ပါပြီ(လွမ်းမှီးပါပြီဟုလို)။ ယေ မယံ၊ အကြင်ငါတို့သည်။ပ။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သုတေန၊ ဖြင့်။ ဖေတိ ဘိက္ခု၊ပ။ စိရတရံ ဘာသိဿတိတိ၊ ဘာသိဿတိဟူ၍။ အစွာဝဒိမ္မ၊ အလွန် အကျွံ ပြောဆိုမိပါကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေသံ နော၊ ထိုတပည့်တော်တို့၏။ အစွယံ၊ ကို။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရာယ၊ စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတူတိ၊ ခံယူတော် မူပါလော”ဟူသော။ တေ၊ ဤကောကို။ အဝေါစံ၊ ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဏှ၊ စင်စစ်။ တုမေ၊ တို့ကို။ အစွယော၊ သည်။ပ။ အစွဂမာ၊ ပြီ။ ယေ တုမေ၊ အကြင်သင်တို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ပ။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ သုတေန၊ ကြားနာအပ်ပြီး သောပရိယတ်ဖြင့်။ ဖေတိ ဘိက္ခု၊ပ။ စိရတရံ ဘာသိဿတိတိ၊ ဘာသိဿတိဟူ၍။ အစွာဝဒိတ္ထ၊ အလွန်အကျွံပြောဆိုကြကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ တုမေ၊ တို့သည်။ အစွယံ၊ အပြစ်ကို။ အစွယတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ ၌။ ယထာဓမ္မံ၊ ထရားအား လျော်စွာ။ ပဋိဂ္ဂဏှေထ၊ ကုစားကုန်၏ (ပြုပြင်ကြကုန်၏ဟူ၍သော်လည်းပေး)။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝေ။ သင်တို့၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ခံယူပါကုန်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အစွယံ၊ ကို။ အစွယတော၊ အားဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ယထာဓမ္မံ၊ စွာ။ ပဋိဂ္ဂဏှေတိ၊ ၏။ အာယတိံ စ၊

နောင်အခါ၌လည်း။ သံဝရံ စောင့်စည်းခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သော၊ ကုစားစောင့်စည်းခြင်းသည်။ အရိယဏ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ အဆုံးအမဖြစ်သောသာသနာတော်၌။ ဝုဋ္ဌိ၊ ကြီးပွားခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-စုတိယတြဝါဒသုတ်

၁၅၀။ (ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ။ ။ အထ ခေါမှ မဟာကဿပံအထိ စာပိုဒ် ၄၁ မိုးပေး။ ကရေယံ တံ ဝါတိတိုင်အောင် စာပိုဒ် ၁၄၉-အတိုင်းပေး။ စုဗ္ဗစာ ခေါ ဘန္တေပ။ အနုသာသနိံ ကိ ၁၄၉-၌ ပေးခဲ့ပြီ။)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကဿပိ၊ ကဿပိယောဂ်သော။ ယဏ၊ အကြင်သူ၏ (ဘန္တေ ဘန်၌)။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ (ကုသိုလ်ဖြစ်ပေါ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဟူလို)။ သဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗိယျသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မရိ၊ မရှိပျသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဩတ္တပ္ပံ၊ ဩတ္တပ္ပယျသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝိရိယံ၊ ဝိရိယမျသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပညာ၊ ပညာမျသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တဏှ၊ တိုသူ၏။ ယာ ရတ္ထိ ဝါ၊ အကြင်ညွှတ်သည်သော်၎င်း။ ဟော ဝိဝေသာ ဝါ၊ အကြင်နေ့သည်သော်၎င်း။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လှ၏။ (တံ ရတ္ထိနိဝံ၊ ထိုနေ့ညွှတ်ပတ်လုံး။) ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ (ကုသိုလ်ဖြစ်ပေါ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ဟူလို)။ ဟာနိယေဝ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပါဠိကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဝုဋ္ဌိ၊ တိုးတက်ကြီးပွားမှုကို။ န၊ အလိုမရှိအပ်။ (အံ-၄၃၊ စာပိုဒ် ၄၅-၌လည်း အလားတူပါရှိ၏။)

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သေယျထာပီ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကို လျှောက်ပါအံ့။ ကာဠုပက္ခေ၊ လဆုတ်အသို၌။ ဇန္ဒယလင်္ခါ၊ ယာ ရတ္ထိ ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ ဟော ဝိဝေသာ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လှ၏။ (တသ္မိံ ရတ္ထိနိဝေ၊ ထိုနေ့ညွှတ်၌။ သော၊ ထိုလသည်။) ဝက္ခေန၊ အဆင်းအားဖြင့်။ ဟာယထေဝ၊ ဆုတ်ယုတ်သည်သာ။ မဏ္ဍလေန၊ အဝန်းအားဖြင့်။ ဟာယတိ၊ သည်သာ။ (ဓမ္မေ ဝေလိုက်) အာသာယ၊ အရောင်အားဖြင့်။ ဟာယတိ၊ သည်သာ။ အာရောဟပရိတာယေန၊ လုံးဝပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်။ ဟာယတိ၊ သည်သာ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာပ။ ဝုဋ္ဌိ၊ ကို။ နော၊ အလိုမရှိအပ်။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဿဓ္ဓေါ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ သဗ္ဗိတရားမဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ တေ၊ ဤကောင်းသည်။ ပရိဟာနံ၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း (စကား) တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အဟိရိကော ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ အရှက်မဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ တေ၊ သည်။ ပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အနောတ္ထပ္ပိ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ အကြောက်အလန့်မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ တေ၊ သည်။ ပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကုသိတော ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ ပျင်းရိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ တေ၊ သည်။ ပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ စုပ္ပညော ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ ပညာမဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ တေ၊ သည်။ ပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကောဇေနာ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ တေ၊ သည်။ ပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဥပနာဟံ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ ရုန်းလှဲသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ တေ၊ သည်။ ပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ န သန္တိ သိက္ခာတြဝါဒကောတိ၊ ဆိုထုံးမဆူရဟန်းတို့ မရှိကုန်ဟူသော။ တေ၊ သည်။ ပရိဟာနံ၊ တည်း။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတယောက်သော။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏ (ဘန္တေ၊ ဘုရား)။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ (ကုသိုလ်ဖြစ်ပေါ်ရေး၊ ကုသိုလ်ရရှိရေးနှင့် ပတ်သက်၍ဟူလို။) သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါမျှသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ပ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝုပ္ပိယေဝ၊ တိုးတက်ကြီးပွားမှုကိုသာ။ ပါဠိကင်္ဂါ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်မှုကို။ နော၊ အလိုမရှိအပ်။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဇုက္ခပက္ခေ၊ လသန်းအသို့၌။ ဓန္ဒဿ၊ လ၏။ ပ။ ဝတ္ထေန၊ အားဖြင့်။ ဝစုတေဝ၊ တိုးပွားသည်သာ။ ပ။ ပရိဟာနိ၊ ကို။ နော၊ အလိုမရှိအပ်။

ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သဒ္ဓေါ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ သဒ္ဓါတရားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ အပရိဟာနံ၊ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဟိရိမာ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ အရှက်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဩတ္ထပ္ပိ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ အကြောက်အလန့်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အာရဒ္ဓဝိရိယော ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ အားထုတ်အပ်ပြီးသော လုံ့လရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ပညဝါ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ ပညာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ အက္ခောဓေနာ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ အမျက်ထွက်လေ့မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အပရိဟာနံ၊ တည်း။ အနုပနာဟိ ပုရိသပုဂ္ဂလောတိ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့လေ့မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သန္တိဘိက္ခုဩဝေကာတိ၊ ဆိုဆုံးမသော ရဟန်းတို့ရှိကုန်၏ဟူသော။ ဧတံ၊ သည်။ အပရိဟာနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

ကဿပ၊ ပ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွာ ကောင်းစွာ (ကြွင်းမတူး ကြွင်းသမျှ ရွှေနှင်းအတိုင်း ပေး အဆုံး ဣတိ ကို ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏ဟု ပေးသည်သာလျှင်။)

သတ္ထမံ၊ ခုနစ်ခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

ဂ-ထစ်ယဩဝါဒသုတ်

၁၅၁။ ဗုဒ္ဓဂဟေ၊ ဗုဒ္ဓဂြိုဟ်မြို့၌။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ရွှံ့နက်တို့အား အစာကျွေးရာတော်၌။ (အထ ခေါ်။ ပ။ မဟာကဿပံ၊ ကို စာပိုဒ် ၄၁-မိုး၌ပေး။ ဘဂဝါ တေဓဝေါစ မှ အနုသာသနိန္ဒိ အထိ စာပိုဒ် ၁၄၉-အတိုင်းပေး။ တထာ ဟိ ပန ကဿပ မှ ဝိရိယာရမ္ဘဿ စ ဝတ္ထဝါဒိနော အထိ စာပိုဒ် ၁၄၈-အထိ ခေါ် ဘန္တေ စသော ဝါကျ ကေဝုဏ် ဗဟုဝုဏ်ကဏ္ဍာမျှသာ ကွဲ၏။ တထာ ဟိ ကိုကား ထိုကြောင့်သာလျှင် ဟုပေး။)

တဩ၊ ထိုထေရ်တို့တွင်။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ အာရညိကော ဧဝေ၊ တော၌နေလေ့ရှိသည်လည်း။ အာရညိကတ္တဿ၊ တော၌နေလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၏။ ဝတ္ထဝါဒိ စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြောဆိုလေ့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပိဋကပါထိကော ဧဝေမှ ဝိရိယာရမ္ဘဿ စ ဝတ္ထဝါဒိ အထိ စာပိုဒ် ၁၄၈-အတိုင်းပေး။)

တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဝေရာ၊ ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ထိုသည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဟိ၊ ကြွလာတော်မူပါ။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ကော နာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဒ္ဒကော ဝတ၊ ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်ပါတကား။ အယံ ဘိက္ခု၊ သည်။

သံက္ခာကာမော ဝေ၊ သိက္ခာကို လုံလားသူပါဟကား။ သိက္ခာ၊ ရဟန်း။ ဖော်၊ ကြွလာပါလော့။
ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ အာသနံ၊ နေရာတည်း။ နိသိဒါဟိတံ၊ ထိုင်ပါလော့ဟူ၍။ အာသနေန၊
နေရာဖြင့်။ နိမန္တေန္တိ၊ ပင့်ဖိတ်ဘုန်၏။

ကထာပ၊ ပ။ တတြ၊ ထိုသို့ပင့်ဖိတ်သည်ရှိသော်။ (တတြာတိ တသ္မိံ ဧဝံ သက္ကာရေ ကသိရမာနေ
ဟူသော ငွ အလို ထိုသို့ရှိသောသူပြုအပ်သည်ရှိသော်ဟုပေး။) နဝါနံ၊ ငယ်ရွယ်ကုန်သော။ သိက္ခူနံ၊
တို့၏။ ယော သော သိက္ခူ၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ အာရညိကောစေတော၌ နေလေ့ရှိသည်လည်း။
အာရညိကတ္တဿ၊ တော၌ နေလေ့ရှိသူ၏ အဖြစ်၏။ ဝတ္ထဝါဒီ စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိသည်
လည်း။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ပ။ ဝိရိယာရမ္ဘဿ၊ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း၏။ ဝတ္ထဝါဒီ စ၊
သည်လည်း။ ဟောတိ ကိရ၊ သတတ်။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ သိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဖော်
သိက္ခူ။ ပ။ နိသိဒါဟိတံ၊ နိသိဒါဟိ ဟူ၍။ အာသနေန၊ နေရာဖြင့်။ နိမန္တေန္တိ ကိရာတိ၊ ပင့်ဖိတ်
ကုန်သတတ် ဟူ၍။ ဧဝံ ဤသို့သောအကြံအစည်သည်။ ဟောတိ၊ ဟော ထို (ငယ်ရွယ်သော)
ရဟန်းတို့သည်။ တထတ္တာယ၊ ထိုရဟန်းအတူဖြစ်ရန်အလိုငှါ။ (တထတ္တာယာတိ တတာဘာဝါယ၊
အာရညိကာမိဘာဝါယာတိ အတ္ထော၊ ငွ။) ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့် ဘုန်၏။ တံ၊ ထို ကျင့်ခြင်းသည်။ တေသံ၊
ထို (ငယ်ရွယ်သော) ရဟန်းတို့၏။ ဖိစရတ္ထံ၊ လုံး။ ဟိတာယ၊ ငှါ။ သုခါယ၊ ငှါ။ ဟောတိ၊ ဟော။

ကထာပ၊ ပ။ ထေရဟိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ ထေရာ၊ (သာသနာ၌) ဝိုင်မြဲကုန်သော။ သိက္ခူ၊
တို့သည်။ န စေဝ အာရညိကာ၊ တော၌ နေလေ့ရှိသူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။ အာရညိကတ္တဿ၊ တော၌
နေလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၏။ န စ ဝတ္ထဝါဒိနော၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုပြောဆိုလေ့ရှိသူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။
န စေဝ ပိတ္တပါတိကာ၊ ဆွမ်းခံလေ့ရှိသူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။ ပိဇ္ဇပါတိကတ္တဿ၊ ဆွမ်းခံလေ့ရှိသူ၏
အဖြစ်၏။ န စ ဝတ္ထဝါဒိနော၊ ကုန်။ န စေဝ ပံသုကူလိကာ၊ ပံသုကူသ ဘန်းကို ဆောင်လေ့ရှိသူတို့လည်း
မဟုတ်ကုန်။ ပံသုကူလိကတ္တဿ၊ ပံသုကူသ ဘန်းကို ဆောင်လေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၏။ န စ ဝတ္ထဝါဒိနော၊
ကုန်။ န စေဝ ထေစိဝရိကာ၊ သဘန်းသုံးထည်ကိုသာ ဆောင်လေ့ရှိသူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။
ထေစိဝရိကတ္တဿ၊ သဘန်းသုံးထည်ကိုသာ ဆောင်လေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၏။ န စ ဝတ္ထဝါဒိနော၊ ကုန်။
န စေဝ အပ္ပိစ္ဆာ၊ ကင်းသောအလိုအာသာရှိသူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။ အပ္ပိစ္ဆတာယ၊ ကင်းသော
အလိုအာသာရှိသူ၏ အဖြစ်၏။ န စ ဝတ္ထဝါဒိနော၊ ကုန်။ န စေဝ သန္တုဋ္ဌာ၊ တင်တိမ်ဆောင်ရဲ
သူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ တင်းတိမ်ဆောင်ရဲခြင်း၏။ န စ ဝတ္ထဝါဒိနော၊ ကုန်။
န စေဝ ပဝိဝိတ္တာ၊ ကင်းဆိတ်သူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။ ပဝိဝေကဿ၊ ကင်းဆိတ်ခြင်း၏။ န စ ဝတ္ထ
ဝါဒိနော၊ ကုန်။ န စေဝ အသံသဋ္ဌာ၊ လူတို့နှင့် မဆော့နှောသူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။ အသံသဂ္ဂဿ၊
လူတို့နှင့်မဆော့နှောခြင်း၏။ န စ ဝတ္ထဝါဒိနော၊ ကုန်။ န စေဝ အာရဒ္ဓဝိရိယာ၊ ကြိုးစားအားထုတ်
သူတို့လည်း မဟုတ်ကုန်။ ဝိရိယာရမ္ဘဿ၊ ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း၏။ န စ ဝတ္ထဝါဒိနော၊ ကုန်။

☞ တတြ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ယော သိက္ခူ၊ သည်။ ဉတော၊ (လူအများ) သိအပ်သူသည်။ ယသသိ၊
အခြံအရံရှိသူသည်။ စိဝရပိတ္တပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဋ္ဌပရိဂ္ဂာရာနံ၊ ဆွမ်းသက်န်း
ကျောင်း၊ အနာ၏ဆန်ကျင်သက် အသက်၏အခြံအကာ တန်းဆာအဆောက်အဦးဖြစ်သော ဆေး
တို့ကို။ လာသိ၊ ရရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ဟော။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ သိက္ခူ၊ တို့သည်။
သိက္ခူ၊ ရဟန်း။ ဖော်၊ လော့။ ပ။ အသံ သိက္ခူ၊ သည်။ သဗြက္ခာရိကာမော ဝေ၊ သီတင်းသုံးစေတီကို

(အခြံအရံအဖြစ်ဖြင့်) အလိုရှိစွာကား။ပ။ နိသီဒါဂီတိ၊ ထိုင်လော့ ဟူ၍။ အာသနေန၊ နေရာဖြင့်။ နိမန္တေန္တိ၊ ပင့်ဖိတ်ကုန်၏။

ကဿပ၊ ပ။ တဩ၊ ထိုသို့ပင့်ဖိတ်ကုန်သည်ရှိသော်။ နဝါနံ၊ ငယ်ရွယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ “ယောသော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ပ။တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ထေရာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ ကြွလာပါလော့။ပ။ နိသီဒါဂီတိ၊ ထိုင်လော့ဟူ၍။ အာသနေန၊ ဖြင့်။ နိမန္တေန္တိ၊ ကုန်၏”ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ယောတိ၊ ဤ။ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ တထတ္တာယ၊ ထိုရဟန်းအတူဖြစ်ရန်အလို့ငှါ။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကျင့်ခြင်းသည်။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ ဝိထရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ အဟိတာယ၊ အစီးအပျိုးမဲ့ငှါ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကဿပ၊ ပ။ ယံ တံ၊ အကြင်ရဟန်းကို။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဓမာနော၊ ပြောဆိုသည်ရှိသော်။ “ဗြဟ္မစာရိ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသောသူတို့ကို။ ဗြဟ္မစာရပဒ္ဒဝေန၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့၏(ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ တပ်မက်ခြင်းဟူသော)သေးရန်သည်။ ဥပဇ္ဈတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။ (ဥပဇ္ဈတာဟူသော ဗဟုဝင်ကို ထောက်၍ ဗြဟ္မစာရိကိုလည်း ဗဟုဝင်ပေးလိုက်သည်။) ဗြဟ္မစာရိ၊ တို့သည်။ ဗြဟ္မစာရိ အဘိပတ္တနေန၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူ၏ လွန်ကဲသော တောင့်တခြင်းဖြင့်။ အဘိပတ္တနာတိ၊ လွန်လွန်ကဲကဲ တောင့်တကုန်၏”ဟူ၍။ (အဘိပတ္တနာကို ငိုကော့ကား ကတ္ထုရုပ်ကော့ရုပ် ဣတ္ထိလိင်ပွင့်၏။) ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရ၏။

ကဿပ၊ ပ။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ တံ၊ ထိုရဟန်းကို။ သမ္ပာ၊ စွာ။ ဝဓမာနော၊ သော်။ ဥပဇ္ဈတာ၊ ပ။ ဗြဟ္မစာရိအဘိပတ္တနေနာတိ၊ ပတ္တနေနဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (ဣတိတလုံးကြေ။)

အဋ္ဌမံ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဇု-ဈာနာတိညသုတ်

၁၅၂။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟာရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ယာဝဓေ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ အလိုရှိ၏။ (တာဝဓေ၊ ထိုရွှေလောက်။) ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့မှ။ ဝိဝိဇ္ဇေဝ၊ ၍သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွသော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွသော။ ဝိဝေကဓံ၊ နှိပ်စက်တို့မှကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပိတိသုခံ၊ ပိတိသုခရှိသော။

၁။ နိဿယဟောင်း၌ ဥပဇ္ဈတာအရာ၌ အဘိဒါနာ၊ အဘိပတ္တနာအရာ၌ ဥပဇ္ဈတာ၊ ဗြဟ္မစာရိ၊ ဗြဟ္မစာရိ အဘိပတ္တနေနအရာ၌ အဗြဟ္မစာရိ၊ အဗြဟ္မစာရိအဘိပတ္တနေနဟု ပါဠိရှိ၏။ အဘိဒါနာကိုလည်း ဆောက်တည်ကုန်၏ ဟု ပေး၏။

သိက္ခိကား အဘိပတ္တနာအရာ၌ အဘိတဝနာ၊ ဗြဟ္မစာရိအဘိပတ္တနေနအရာ၌ ဗြဟ္မစာရိအဘိတဝနေနဟူ၍။ သျှာ၌ကား အဘိပတ္တနာအရာ၌ အဘိဝါနာ၊ ဗြဟ္မစာရိအဘိပတ္တနေနအရာ၌ ဗြဟ္မစာရိအဘိဝါနာဟု ရှိ၏။ ဤနိဿယ၌ကား ပါဠိရှိတိုင်း သမ္ပန်လိုက်သည်။ ပါဠိအနေအထား ဝေကောင်းရာ၊ ထိုကြောင့် ဧည့်စားနိုင်စေရန် မူထမျိုးမျိုးကဲ့ ပေးပြလိုက်သည်။

ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟာရံ၊ နေ၏။ (ဝိဝေကဇံနှင့် ပီတိသုခံကို တပုဒ်တည်းသမာသံအဖြစ်နှင့်သေး၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ ကဿပသည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ အာကင်္ခတိ၊ အလိုရှိ၏။ (တာဝဒေ၊ ထိုရွှေလောက်။) ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါပိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိတက် ဝိစာရတို့၏။ ဝုပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ သန္တာန်၌။ စေတသော၊ စိတ်ကို။ သမ္ပဿာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်သော။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဧကောဒိတာဝံ၊ မြတ်သော သမာဓိကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်လည်းမရှိသော။ အဝိစာသံ၊ ဝိစာရလည်းမရှိသော။ သမာဓိဇံ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ သော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ ဒုတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ ၍။ ဝိဟာရမိ၊ နေ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါပိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ဝိရာဂါ စ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ (စ ဖြင့် ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာကို ပြန်၍လည်း။) ဥပေက္ခကော စ၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍၎င်း။ သတော စ၊ သတိရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း။ သပ္ပဓာနော စ၊ ဆင်ခြင်ထင်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဝိဟာရမိ၊ ၏။ သုခဉ္စ၊ (ကာယိက စေတသိက) သုခနှစ်ပါးကိုလည်း။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေမိ၊ ခံစား၏။ ယံ၊ အကြင် (ထတိယဈာန်ဟူသော) အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုထတိယဈာန်ရှင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အရိယာ၊ (သုဗျာဒေသော) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥပေက္ခကော၊ (ထတိယဈာန်ချမ်းသာကိုယ်) လျစ်လျူ ရှုနိုင်ပေဘူ။ သတိမာ၊ သတိရှိပေဘူ။ သုခဝိဟာရိတိ၊ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိပေဘူဟူ၍။ အာစိက္ခန္တိ၊ ချီးမွမ်းပြောဆိုကြကုန်၏။ ထံ ထတိယံ ဈာနံ၊ ထိုထတိယဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ ၍။ ဝိဟာရမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါပိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သုဗျာဒေ စ၊ ကာယိကသုခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ၊ ကာယိကဒုက္ခကို လည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌သာလျှင်။ (စဘုတ္တဈာန် ဥပစာဇောကိုယူ။) သော မနဿ ဒေါမနဿာနံ၊ သောမနဿဝေဒနာ(စေတသိကသုခ)ဒေါမနဿဝေဒနာ(စေတသိကဒုက္ခ) တို့၏။ အတ္တင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခလည်းမရှိ သုခလည်းမရှိသော။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိံ၊ ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော။ စတုတ္ထံ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇာ၊ ၍။ ဝိဟာရမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သုဗျာဒေ စ၊ ကာယိက သုခကိုလည်း။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါပိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သပ္ပဓာသော၊ အလုံးစုံကုန်သော။ (ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပေးလျှင် သမတိက္ခမာ၌ စမ်း) ဝုပသညာနံ၊ ဝုပဈာန်တို့ကို။ သမတိက္ခမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိသသညာနံ၊ ဝတ္ထု

အာရုံထိန်းကြမ်းကြောင့် ပြစ်သော ဘုဒ္ဓါရုံကသညာတို့၏။ အတ္တကံမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္တသညာနံ၊ အထူးထူးသောသဘောရှိသော (ဥပသမ္ပဒေသော) အာရုံ၌ ပြစ်ကုန်သောသညာ တို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမလွင်းခြင်းကြောင့်။ အာကာသော၊ (ကသိကံးကိုးပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုခွဲ၍ ရအပ်သော) ကောင်းကင်ပညတ်သည်။ အနာန္တဘိ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ ဟူ၍ ပူးအပ်သော၊ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဒ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတနဈာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍။ ဝိညာဏံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဉ်သည်။ အနန္တန္တိ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိဟူ၍ ပူးမျှအပ်သော၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဒ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းဘင်ကြွင်းသည်။ နတ္တိတိ၊ မရှိဟူ၍ ပူးမျှအပ်သော။ အာကိဉ္စာယတနံ၊ အာကိဉ္စာ ယတနဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဒ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ အာကိဉ္စာယတနံ၊ အာကိဉ္စာယတနဈာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ နေဝသညာ နာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို။ ဥပသမ္ပဒ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ ၍။ သညာဝေဒယတနံ၊ သညာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗေသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဒ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝဒေ၊ လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ ၏။ (တာဝဒေ၊ လောက်။) သဗ္ဗသော၊ အားဖြင့်။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ယာဝဒေ၊ အကြင်ရှေ့လောက်။ အာကင်္ခါမိ၊ အလိုရှိ၏။ (တာဝဒေ၊ ထိုရှေ့လောက်။ ။ အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ အထိ သုသိမသုတ် စာပိုဒ်၇၀-ကို မှီး၍ပေး၊ ယောဂ ပုရိသ်ဝုဗ်နှင့် နော ဟေတံ အာရုသောဝါကျ အဟံ ဘိက္ခဝေ ယာဝဒေ အာကင်္ခါမိ ဝါကျတို့ ပါ မပါလောက်သာ ထူး၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေ၊တို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ အနာသဝံ၊ အာသဝေမရှိသော။ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သော ထုကမှ လွတ်သော သမာဓိကို။ ပညာဝိမုတ္တိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သော အဝိဇ္ဇာမှ လွတ်သော ပညာကို။ ဒိဋ္ဌေဝဓေမ္မ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ သယံအဘိညာ၊ ပိမိပညာဖြင့် သာလျှင်။ သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရာမိ၊ နေတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဿပေါပိ၊ ဆဉ်လည်း။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

နဝမံ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ဥပသယသုတ်

၁၅၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ) ဧဝံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ ရှင်မဟာကဿပသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ အနာထပိတ္တိကဿ၊ ၏။ အာရာမေ၊ အရံ၌။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ပ။ အာယသ္မန္တံ မဟာကဿပံ၊ ရှင်မဟာကဿပကို။ သန္တေကဿပ၊ အရှင်ဘုရား ကဿပ။ အာယာမ၊ လာသွားကြပါစို့။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ အညတဓော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခုနုပဿယော၊ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ထေန၊ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကံမိသာမ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့ဟူသော။ တေ၊ ဤကောင်းကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာရသောအာနန္ဒ၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ။ တံ၊ သည်။ ဂစ္စ၊ သွားလော့။ တံ၊ သည်။ ဗဟုကိစ္စော၊ များသော ကိစ္စရှိ၏။ ဗဟုကရတိယော၊ များစွာသောပြုဖွယ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်၏။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဝုတိယစ္စိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ အာယသ္မန္တံ မဟာကဿပံ၊ ကို။ အာယာမ၊ ပ။ တေနပသကံမိသာမာတိ၊ သာမဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ကြွင်းလွယ်၏။)

အထ ခေါ၊ ၌။ ပ။ အာဒါယ၊ ယှဉ်။ ပစ္စာသမထေန၊ နောက်လိုက်ရဟန်းဖြစ်သော။ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန၊ ရှင်အာနန္ဒာနှင့်ထကူ။ (ဒေဝဒတ္တော ကောကလိကေန ဂစ္စတိကံသိ သဟတ္ထ။) ယေန၊ ၌။ အညတဓော၊ သော။ ပ။ ပညာဝတ္ထ၊ ဝင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ သမ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခုနီယော၊ ဘိက္ခုနီမတို့သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ထေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ သု၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီ။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၌။ အာယသ္မန္တံ မဟာကဿပံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ မှီသေစွာခိုခို၍။ ဧကမန္တံ၊ တခုသောအရပ်၌။ နိသီဒိ သု၊ ထိုင်ကုန်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေကုန်သော။ တာ ဘိက္ခုနီယော၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့ကို။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ ဓမ္မိယာ၊ တရားအားလျော်သော။ ကထာယ၊ စကားပြော။ သန္တေသေသိ၊ (ဝိပဿနာ ဟူသောပဋိပတ်ကို) ကောင်းစွာမြင်စေပြီ။ သမာဒပေသိ၊ (လက္ခဏာရေး ဆုံးပါးလျှင် အာရုံရှိသော ဝိပဿနာကို) ကောင်းစွာယူစေပြီ။ သမုတ္တေဇေသိ၊ (ဝိပဿနာစိတ်ကို) ကောင်းစွာထက်သန်စေပြီ။ သမ္ပဟံသေသိ၊ (စိတ်ကို) ကောင်းစွာရှင်လမ်းစေပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ တာ ဘိက္ခုနီယော၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ ပြော။

၁။ အာယာမာထိ အာဂစ္စ ယာမ၊ ပါရာဓိကဏ် ဝေရဉ္စာကဏ္ဍ၊ ၄။
 ၂။ အညတဓောထိ ကောမ-ဋ္ဌ-၁၀-ဥပသုတ် ဓာပိုဒ်-၈၀။
 ၃။ သန္တေသေသိ သောကြံဟာလေရု၏ ကာရိတ်ကံကား တာ ဘိက္ခုနီယောတည်း။ ဓာတ်ကံကား ထိုက်စိုက် ပေါ။ ထို့ကြောင့် ပဋိပတ္တိကုတ်၊ လက္ခဏာရုက္ခာဓိကဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာဝိည္ဇာံ၊ ဝိည္ဇာယု-၄၆ တို့၌ ပြည့်စုံကုန်သို၏။

သန္တယောဘူမိ၌။ သမာဒဘောဘူမိ၌။ သမုဘ္ဘေဒဘူမိ၌။ သမ္ပဟံသေဘူမိ၌။ အာသနာ၊ နေ
ရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၌။ ပက္ခာမိ၊ ဖဲပြဲ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ထုလ္လတိဿာ၊ ထုလ္လတိဿာမည်သော။ (သရီရေန ထုလ္လာ၊ နာမေန တိဿာ-ဋ္ဌ) ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အနတ္တမနာ၊ မနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍ (ဝေါဟာရတ္ထ)။ အယျော မဟာကဿပေါ၊
ကရင်မဟာကဿပသည်။ ဝေဒေပ. မုနိနော၊ ပညာရှိရဟန်းဖြစ်သော။ အယျဿ အာနန္ဓဿ၊ အရှင်
အာနန္ဒာ၏။ သမ္ပုခေါ၊ မျက်မှောက်၌။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဘာသိတဗ္ဗံ၊ ဟောပြော ထိုက်၏ ဟူ၍။
မညတိ ကိံ၊ မှတ်ထင်သလော(ယုဆသလောဟူလို)။ သူစိဝါဏိဇကော၊ အပ်ရောင်းသမားသည်။
သူစိကာရဿ၊ အပ်လုပ်သမား၏။ သန္တိကော၊ အထံ၌။ သူစိံ၊ အပ်ကို။ ဝိက္ခေတဗ္ဗံ၊ ရောင်းထိုက်၏
ဟူ၍။ မညေယျ သေယျကာပိ နာမ၊ မှတ်ထင်ရာဘိသကဲ့သို့။ (နာမကား ဂရဟာဇောတက။)
ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ အယျော မဟာကဿပေါ၊ သည်။ ဝေဒေပ. မုနိနော၊ သော။ အယျဿ
အာနန္ဓဿ၊ ၏။ သမ္ပုခေါ၊ ၌။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဘာသိတဗ္ဗံ၊ ဟူ၍။ မညတိတိ၊ မှတ်ထင်ဘိ၏ဟူသော။
အနတ္တမနာဝါစံ၊ မနှစ်မျှီသောစကားကို။ နိစ္ဆာရေသိ၊ မြက်ဆိုလေပြီ။

အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ ဣဝံ ဝါစံ၊ ဤစကားကို။ ဘာသမာနာယ၊ ပြောဆိုသော။
ထုလ္လတိဿာယ၊ မည်သော။ ဘိက္ခုနီယာ၊ ဘိက္ခုနီမ၏ (စကားကို)။ အသောသိ၊ ကြားပြီ။ အထ
ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ငါ့ရှင်
အာနန္ဒာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ သူစိဝါဏိဇကော ကိံ န ခေါ၊ အပ်ရောင်းသမားလော။ တံ၊ သည်။
သူစိကာရေ ကိံ န ခေါ၊ အပ်လုပ်သမားလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ အဟံ၊ သည်။ သူစိကာရေ
ကိံ န ခေါ၊ အပ်လုပ်သမားလော။ တံ၊ သည်။ သူစိဝါဏိဇကောတိ၊ အပ်ရောင်းသမားလော
ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ ကဿပ၊ အရှင်ဘုရားကဿပ။ ဓမ္မံ၊ သည်။
တော်မူပါ။ ဗာလော၊ မသိမလိမ္မာသော။ မာတုဂါမော၊ မာတုဂါမပါသူများ။ ဣတိ၊ ဤသို့
လျှောက်၏။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ။ တံ၊ သည်။ အာဂမေဟိ၊ ဆိုင်းငံ့လော။
သံသော၊ ဘိက္ခုသံသာသည်။ ဧတံ၊ သင်အား။ ဥတ္တရိ၊ လွန်ကဲသောအရာ၌။ မာ ဥပပရိက္ခိ၊
စုံစမ်းသမှုမကြည့်ရှုပါစေလင့် ။

အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နာ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်လတ္တံ့သောစကားကို။ ကိံ မညသိ၊ အသို့မှတ်ထင်
သနည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ပုခေါ၊ မျက်မှောက်၌။ ဘိက္ခုသံသော၊ ဘိက္ခုသံသာ(အလယ်)၌။
အဟံ ဘိက္ခဝေ အာကခါမိ။ပ။ ဥပသမ္ပဒူ ဝိဟရတိတိ၊ ဝိဟရတိဟူ၍။ တံ၊ ကို။ ဥပနိတော
အပိ န၊ ထုတ်သောင်အပ်သလော။ ဘန္တေ၊ အရှင်မဟာကဿပ။ ဧတံ၊ ဤအမေးသည်။ နော ဟိ၊
မသင့်ပါ။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ပုခေါ၊ ၌။ ဘိက္ခုသံသော ၌။ အဟံ
ဘိက္ခဝေ။ပ။ ဥပသမ္ပဒူ ဝိဟရတိတိ၊ ဝိဟရတိဟူ၍။ အဟံ ခေါ၊ ငါ့ကိုသာ။ ဥပနိတော၊ ထုတ်သောင်

၁။ ဤကား ဓမ္မိက္ခပယောဂ၌ သမ္ပုခါန်အမည်မှည့်သော သိသာဓကသုတ်နှင့်အညီပေးသောအနက်သည်။
ဇောလ္လုဒ္ဓါန်စာကိုယ်အလိုကား—ဧတံ၊ သင်၏။ ဥတ္တရိ၊ လွန်ကဲသောအရာ၌။ ဝိ-အဘျိန္တံ ဟု သမ္ပုဋ္ဌ-
ဟောဇော၊ မာ ဘိက္ခုသံသော အတိရောဏဩကာသေ ထံ ဥပပရိက္ခိ ဟူသော-ဋ္ဌ၊ ဧတံ ထံ ဥပပရိက္ခိ
ဟိ ဣဒံ သမိဝေနံ၊ ဥတ္တရိတိ ဥပပရိက္ခိသော ဋီထိံအလို သံသော၊ သည်။ ဧတံ၊ သင်ကို။ ဥတ္တရိ၊ လွန်ကဲသော
အရာ၌။ မာ ဥပပရိက္ခိ၊ လင့်ဟုပေး။

အပ်သလော။ပ။ (နဝနံ၊ ကိုးခုကုန်သော။ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရသမာပတ္တိနံ၊ အစဉ်အတိုင်းသော ပဌမဇ္ဈာနဝိဟာရ ခုတိယဇ္ဈာနဝိဟာရ စသော သမာပတ်တို့၏၎င်း။ ပဉ္စနံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ အဘိညာနဉ္စ၊ အဘိညာဉ်တို့၏၎င်း။ ဝိတ္ထာဓရာ၊ အကျယ်ကို။ ဝေံ၊ ဤပဌမဇ္ဈာနဝိဟာရသမာပတ် အတူ။ ဝေဝိတဗျော၊ သိထိုက်၏။)

အာဂုသော အာနန္ဒ၊ နှာ။ပ။ အဟံ သိက္ခဝေ အာသဝါနံ ယော။ပ။ သစ္စိကဏ္ဍာ ဥပသမ္ပုဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ၊ ဝိဟရတိဟူ၍။ တံ၊ ကို။ ဥပနိတော၊ လော။ (အာကာရဝါကျ ဈာနာဘိညသုတ်၌ ပေးပြီ။) ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားကဿပ။ ဝေံ၊ ဤအမေးသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။

အာဂုသော၊ နှာ။ပ။ အဟံ သိက္ခဝေ အာသဝါနံ။ပ။ ဥပသမ္ပုဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ၊ ဝိဟရတိဟူ၍။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ ဥပနိတော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ (အာကာရဝါကျ ပေးပြီ။)

အာဂုသော၊ နှာ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဘိညာ၊ အဘိညာဉ်တို့ကို။ အာဒေတဗ္ဗံ၊ ဝံ၊ ကွယ်ထိုက်၏ဟူ၍။ မညေယျ၊ မှတ်ထင်ရာ၏။ (သော၊ ထိုသူသည်။) သတ္တရတနံ ဝါ၊ ခုနစ်တောင်ရှိသည်မှလည်း ဖြစ်သော။ အဇ္ဈမရတနံ ဝါ၊ အရှင်တကူရှစ်တောင် ရှိသည်မှလည်းဖြစ်သော။ (ခုနစ်တောင်ထွာရှိသည်မှလည်းဖြစ်သောဟူ၍ ဆော်လည်းပေး။) နာဂံ၊ ဆင်ကို။ တာလပတ္တိကာယ၊ ထန်းရွက်ဖြင့်။ ဆာဒေတဗ္ဗံ၊ ဟူ၍။ မညေယျ၊ မှတ်ထင်သည် မည်ရာ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်ထော်မူ၏။

ထုလ္လတိဿာ၊ မည်သော။ သိက္ခနိ၊ သည်။ ဗြဟ္မစရိယမှာ၊ မြတ်သောအကျင့်မှ။ စဝိတ္ထ၊ ခွေလျောလေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ကြားနာအပ်ပြီ။

ဧသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-စိဝရသုတ်

၁၅၄။ ဧဝံ၊ ဧဝံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ ဖုဂေယော၊ ၌။ ကလန္တကနိဝါပေ၊ ရှည်နက်ထိုအား အစာကျွေး၍ ပေးမြူရာဖြစ်သော။ ဝေဠုဝနေ၊ ဝေဠုဝန် ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေန ခေါ ပန သမဗယန၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဧက္ခိဏာဂိရိသ္မိံ၊ ဧက္ခိဏာဂိရိဇနပုဒ်၌။ ဧရိကံ၊ ဧထစာရီအလှိုင်း၊ မဟတာ၊ များစွာ သော။ သိက္ခသံထေန၊ နှင့်။ သမ္ပိံ၊ ကွ။ ရေတိ၊ လှည့်လည်၏။

တေန ခေါ ပန သမဗယန၊ ၌။ အာယသ္မာတော အာနန္ဒဿ၊ ရှင်အာနန္ဒ၏။ တိံ- သမတ္တာ၊ သုံးကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သမ္ဘိဝိဟာရိနော၊ အတူနေပြစ်ကုန်သော။ ယောဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ကုမာရဘူတာ၊ ငယ်ရွယ်နုနယ်ကုန်သော။ သိက္ခ။

၁။ ဧက္ခိဏာပုဒ် ဂိရိပုဒ်၊ ဧက္ခိဏာ ဝိသာဝါစက ဣတ္ထိဝိင် အာကာရန္တ၊ ဧက္ခိဏာယ ဝိသာယ ဌိတော ဂိရိ ဧက္ခိဏာဂိရိဟူ၍။ ဌိအလို ဧက္ခိဏပုဒ် ဂိရိပုဒ်၊ ဧက္ခိဏသည် အာကာရန္တမဟုတ်၊ အကာရန္တတည်း။ ထို့ကြောင့် ဧက္ခိဏာဘဂေ ဂိရိ ဧက္ခိဏဂိရိ အကာရေ အကာရဿ ဝိထံ ကထာ-ဟု ဖွင့်၏။

၂။ ကုမာရဘူတာဟူသော ဝိသေသနသည် သိက္ခဟူသော ဝိသေသနှင့် ပုဒ်များစွာခြား၍ ဣတ္ထ ဖြစ်သော် လည်း ဝိသေသန၊ သျှအဖြစ် ဝေဝေ။ ယင်းသို့ ဣတ္ထအဖြစ်ထမင်သား၍ ယောထော်ပူခြင်းသည် ကုမာရဘူတာ ဟူသော ဝိသေသနသည် ယိနာယာဝတ္တာ သဝ္ဗိ၏ ယောဗုဒ္ဓဝိသေသနအဖြစ် သိစေလိုသောကြောင့်ပင်။

ရဟန်းတို့သည်။ (ဘိက္ခုနီတို့ အနုပသမ္ပန္နကိုလည်းယူ။) သိက္ခာ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စက္ခာယ၊ ချေ၍။ ဟိနာယ၊ ယုတ်ညံ့သောအဖြစ်သို့။ အာဝတ္တ၊ လည်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ ခေါ်၍။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ဘည်။ ဒက္ခိတာဂိမိသိ၍။ ယထာဘိရန္တိ၊ မွေ့လျော်သရွေ့ (ပျော်သလောက်၊ ဝါ-နေချင်သလောက်ဟူလို)။ စာရိကံ၊ ငါးစရိတုာ၍။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝုဇကော၊ သည်။ ကလန္တကနိဝါပေါ၊ သော။ ဝေဠုဝနံ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသာမိ၊ ပြီးပ။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နှာ။ ကတိအတ္ထဝသေ၊ အဘယ်မျှလောက်သော အကျိုးထူးတို့ကို။ ပရိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကုလေသ၊ အမျိုးတို့၌။ တိကဘောဇနံ၊ တိကဘောဇနံကို။ ပညတ္တံ န ခေါ်တိ၊ ပညတ်တော် မူအပ်ပါသနည်း ဟူသော။ တေ၊ ဤအမေးစကားကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

သန္တေကဿပ၊ ပ။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒ။ ဣဝသေ၊ တို့ကို။ ပ။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်၏။ ဗုမ္မကုနံ၊ ခဲခဲရင်းရင်း တံခိုးရှိန်စော်မဲ့စေအပ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ ဗုဒ္ဓဇီဝ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ နိဂ္ဂဟာယ၊

၁။ ဘိက္ခုအဘို့ သာမဏေရတာဝ ဂီဟိဘာဝ ၂မျိုးလုံးသည် ဟိနာ၊ အနုပသမ္ပန္နအဘို့ ဂီဟိဘာဝတမျိုးသာ ဟိနာ။

၂။ (က) ထည့်တော်အိမ် ထမင်းစားကြပါ စသည်ဖြင့် မအပ်သော အကပ္ပိယ နိမန္တနဖြင့် ရဟန်း ၃-ပါးထံ အပင့်အပိတ်ရောက်လာအံ့။ ထိုပင့်ပိတ်မှုကို ၎င်းရဟန်း ၃-ပါး သဘောတူ ကျေကျေနပ်နပ်လက်ခံ၍ သျှင်ပေး ခဲ့လျှင် ထတ္ထ ဟိ ထိတ္ထံ နေနာနံ အကပ္ပိယနိမန္တနံ သာဒိယိတုာ ကေတော ဝရိက္ခဏန္တာပိ အနာပတ္ထိ၊ ထသ္မာ ထိကဘောဇနန္တိ ဝတ္ထံ ဟူသော၊ ငှ။ တိကဘောဇနန္တိ တံဟိ ဘုဒ္ဓိထဗ္ဗဘောဇနံ ဟူသော ရှိနှင့်အညီ အဆိုပါ ဘောဇနံသည် တိကဘောဇနံ မည်၏။

(ခ) ဂျှပ်တို့ ၃-ပါးကို ထမင်းကျွေးစမ်းပါ ဟု ဧကာအား အကပ္ပိယစိညတ်ဖြင့် ပြောဆို၍ သဘောတူ ကျေနပ်လက်ခံကာ သျှင်ပေးလျှင်လည်း ၎င်းဘောဇနံသည် တိကဘောဇနံပင်တည်း။ ဤကား အထက်ပါ အဋ္ဌကထာ၌ အပိုဖြင့်သိစေအပ်သော အဓိပ္ပါယ်တည်း။

(ဂ) ဗုမ္မကုနံ စသောအကျိုး၊ မာ ပါပိစ္ဆာ စသောအကျိုး၊ ကုလားနုဗ္ဗယတာယ ဟူသောအကျိုး ၃-မျိုးကို အဖျော်၍ ဝှင်ပြုပညတ်အပ်သော ဘောဇနံဖြစ်သောကြောင့် တိကဘောဇနံ မည်၏။ ဤကား တယော အတ္ထဝသေ ပရိစ္စ အနုညာထတ္တာပိ တိကဘောဇနန္တိ ဝဇန္တိ၊ ဝိ။

ဆိုလိုရင်းကား ဂဏဒဿာဇနံကို သုဘုရင် ဖယ်ခြစ်သော်လည်း ဤတိကဘောဇနံကိုကား သုဘုရင်ပြုသည် ဟူလို။

၃။ တယော အတ္ထဝသေအရ အကျိုးထူး ၃-ပါးကို ဤအဋ္ဌကထာဒီကာအလို ၁။ ဗုမ္မကုနံ။ ပ။ ဖာသု ဝိဟာရာယ။ ၂-မာ ပါပိစ္ဆာ။ ပ။ သိန္ဓေယျံ။ ၃-ကုလားနုဗ္ဗယတာယ ဟု ခွဲခြား ဝှင်ဆို၏။ ဝဇိရဗုဒ္ဓိကာအလို ၁-ဗုမ္မကုနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယ။ ၂-ပေသလာနံ ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရာယ။ ပ။ သိန္ဓေယျံ။ ၃-ကုလားနုဗ္ဗယတာယ ဟု ၃-မျိုးခွဲခြား ဝှင်ဆို၏။

အထက်ပါ ၂-မျိုးတွင် ဝဇိရဗုဒ္ဓိ ကိုသည် ဘိက္ခုပုန်ပညတ်ခြင်းကြောင့် ၁-မျိုးပြုရာ၌ ဗုမ္မကုနံ ပုဂ္ဂလာနံ နိဂ္ဂဟာယကို အတ္ထဝသေအရ ပေသလာနံ ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရာယကို အတ္ထဝသေအရအဖြစ်ဖြင့် ဟူသော ပါရာဇိကဏ် ပါဠိ-အဋ္ဌကထာနှင့်ညီ၏။

၄။ ဗုမ္မကုနံ၌ ဗုဒ္ဓဇီဝသည် ဗုမ္မကုနံမှ ဗုဒ္ဓဇီဝပုဂ္ဂလာ ယေ မကိုသံ အားဂိမိယမာနာပိ ဝုဇကုနံ အာပစ္စန္တိ ဟူသော ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ရက္ခအနက်သာတည်း။ မကိုသုဗ္ဗိသည် မကိုသုဗ္ဗိ နိဗ္ဗာနဘာဝံ သာရတ္ထ

နိပိခြင်းအကျိုးငှါငှါ။ ပေသလာနံ၊ ချစ်အပ်သောသီလရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဗာသုဝိ-
ယာရာယ၊ ချမ်းချမ်းသာသာနေနိုင်ရန်အညွှင်ငှါ။ ပါပိစ္ဆာ၊ အလိုဆိုးရှိကုန်သောရဟန်းတို့သည်။
ပကံ၊ အသင်းအပင်းကို။ နိဿာယ၊ ထမ့်ပြု၍။ သံစံ၊ ကို။ မာဘိန္နေယျန္တိ၊ မပျက်ဆီးနိုင်ပါစေ
ကုန်လင့် (ဟု နှလုံးသွင်း၍ငှါ)။ ကုလာနုဒ္ဓယတာယ စ၊ အမျိုးကို သနားစောင့်ရှောက်သူ၏
အဖြစ်အလို့ငှါငှါတည်း။

ဘန္တေ ကဿပ၊ ပ။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣပေ အတ္တဝေ၊ ဤအကျိုးငှါတို့ကို။ ပ။ တိကဘော-
ဇနံ၊ တိကဘောဇာကို။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆိုလျှောက်ထား၏။

အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နှာ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ ကိဉ္ဇရဟိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။
(စရသိဉ္ဇဟိ) ဣန္ဒြိယေသု၊ စက္ခုသော ဣန္ဒြေတို့၌။ အဂ္ဂတ္တဓ္မာရေဟိ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သော
ဘဝါးမရှိကုန်သော။ ဘောဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ အမတ္တညူဟိ၊ အတိုင်းအရှည်ကို မသိကုန်သော။
ဇောဂိယံ အနု၊ နိုးကြားခြင်း၌။ အယုတ္တေဟိ၊ မယှဉ်ကုန်သော။ (ကမ္မပ္ပဝစနိယအရာဖြစ်၍ ဤသို့
ပေးသည်။ အကျယ်ကို-မ-၁၊ နိဿု၌ ရေးခဲ့ပြီ။) နဝကေဟိ၊ ငယ်ရွယ်သူ ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊
ရဟန်းတို့နှင့်။ (သာမဏေနှင့်တကွ ၁-ဝါ-၂-ဝါရ ရဟန်းတို့ကိုယူ။ ၄။ ဆိုအပ်လတ္တံ့ တေ အာဝုသော
နဝပ္ပိယာဉ္ဇလည်းနည်းတူ။) သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရီအလို့ငှါ။ စရသိ၊ လျှင်လည်၏။
သဿဗာထံ မညေ၊ ကောက်ကိုညှင်းဆဲသကဲ့သို့။ (သဿံ စာတေန္တော ဝိယ-၄) စရသိ၊ ။ ကုလူပ-
ထာထံ မညေ၊ အမျိုးတို့ကိုညှင်းဆဲသကဲ့သို့။ စရသိ၊ ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ တေ၊ သင်၏။
ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ ဩလုဇ္ဈတိ ခေါ်၊ ထူးထူးထွေထွေ ပျက်စီးလေစွတကား။ (ဝိသေသေန
ပလုဇ္ဈတိ သိဇ္ဈတိ-၄။) အာဝုသော၊ နှာ။ တေ၊ သင်၏။ နဝပ္ပိယာ၊ များသောအားဖြင့် ငယ်ရွယ်သူ
ဖြစ်ကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည်။ (ဤ၌လည်း သာမဏေနှင့်တကွ ၁-ဝါ ၂-ဝါရ ရဟန်းတို့ကိုယူ။)
ပလုဇ္ဈန္တိ ခေါ်၊ ထူးထူးထွေထွေ ပျက်စီးလေကုန်စွတကား။ (အဋ္ဌကထာ၌ ပလုဇ္ဈန္တိ သိဇ္ဈန္တိ ဟု
ဖွင့်သော်လည်း ဇာတ်ကျမ်းရှု၍ ပေးလိုက်သည်။) အယံ ဝါ ကုမာရာ၊ ဤသူငယ်သည်လည်း။
(ရှင်မဟာကဿပသည် ရှင်အာနန္ဒာကို ကုမာရာ ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုံးသည်။ ဝါကို သမုစ္စယတ္ထုပြန်ဆို
လိုက်သည်။ အဋ္ဌကထာ၌ ထည့်မဖွင့်သဖြင့် နိပါတမတ္တဟု ကြံဆရမလိုရှိ၏။) မတ္တံ၊ အတိုင်း
အရှည်ကို။ န အညာသိ၊ မသိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ ကဿပ၊ ပ။ မေ၊ တပည့်ထော်၏။ သီရသ္မိံ၊ ဦးခေါင်း၌။ အပိ၊ စင်စစ်။ ပလိတာနိ၊
သံပင်မြူတို့သည်။ ဇာတာနိ၊ (ပေါက်ရောက်) ဖြစ်ပေါ် ကုန်ပြီ။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက်။ မယံ၊

မာန်သူတော်ထံ နိတ္ထေဇသူတော် မ-၄-၂ စာပိုဒ်-၂၃၆၊ ၂၅၉၊ မာန်ကတ္ထုကောတိ နိတ္ထေဇံ ကတ္ထုကောမာ ဝါစိတျာ-
ဓိဋ္ဌကထာ ဩမသပါဒထိက္ခာပုဒ် စာမျက်နှာ ၅-၊ န မာန် ဝိလက္ခော န ဟောတိ သံ ငွီ ၂-စာပိုဒ် ၁၇-၈ တို့နှင့်အညီ
နိတ္ထေဇအနက် ဝိလက္ခအနက်ဟောတည်း။ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာထောက်၌ ဒုက္ခေန မာနိယန္တိ နိတ္ထေဇဘာဝံ
ဝိလက္ခဘာဝံ ဝါ အာပါဓိယန္တိတိ ဓမ္မတို့ဟု ဝိဂ္ဂဟပြု၊ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသဖြင့်။ ဝါ၊ ခဲခဲရင်းရင်း။ မာနိယန္တိ၊ တံခိုးခိုက်စော်မဲ့
စေအပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကျက်သရေခဲအောင်ကုန်၏။ ဣထိ၊ ထိုကြောင့်။ တေ၊ ထိုသူထံယူရှိလိမ့် - ည်။ ဓမ္မတို့၊ ဓမ္မတို့မည်
ကုန်၏ ဟု ဝိဂ္ဂိဟ်ကို အနက်ပေး၊ ထိုကြောင့် ဤ၌ တံခိုးခိုက်စော်မဲ့စေအပ်ကုန်သော ဟု သမ္ပန်လိုက်သည်။

ဓမ္မတို့နှင့်ရ၏ အနက်ကား အသာဝ မာန်၏အနက်ကား တံခိုးခိုက်စော်မဲ့ဟူသော တေဟု ကြံ၍ နတ္ထိ မာန်
ထေဇော ထေဇသန္တိ ဓမ္မတို့ဟု ဝစနတ္ထုပြုကာ ဓမ္မတို့နံ၊ တံခိုးခိုက်စော်မဲ့ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကိုဟု ပေးသော
အနက်သည် အဆိုပါ-၄ ငွီ ထိုနှင့်ညီအံ့မတင်။

တပည့်တော်တို့သည်။ အဇ္ဇာပိ၊ ယနေ့တိုင်အောင်လည်း။ အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ၊ ရှင်မဟာကဿပ၏။ ကုမာရကဝါဒါ၊ ကုမာရက(သူငယ်)ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းမှ။ န မုစ္ဆာမ၊ မလွတ်သေးပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထား၏။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နှာ။ တံ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယေသု၊ တို့၌။ အဂ္ဂတ္တဒ္ဓါရေဟိ၊ ကုန်သော။ပ။ ဇာဂရိယံ အနန္တံ။ အယုတ္တေဟိ၊ ကုန်သော။ နဝေဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ စာရိကံ၊ ငါ။ စရသိ၊ လှည့်လည်၏။ပ။ အာဝုသော၊ နှာ။ တော၊ သင်၏။ နဝပ္ပိယာ၊ တို့သည်။ ပလုဇန္တိ ခေါ်။ ကုန်စုထကား။ အဟံ ဝါ ကုမာရကော၊ သည်လည်း။ မတ္တံ၊ ကို။ န အညာသိ၊ မသိ။ ဖထာဟိ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ (သံ၊ သင်အာနန္ဒာသည်။ န မုစ္ဆာမ၊ ကုမာရကဝါဒမှမလွတ်။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ထုလ္လနန္ဒာ၊ မည်သော။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အယျေန မဟာကဿပေန၊ အရှင်မဟာကဿပသည်။ ဝေဝေဟမုနိံ၊ ရဟန်းပညာရှိဖြစ်သော။ အယျော အာနန္ဒော၊ ရှင် အာနန္ဒာကို။ ကုမာရကဝါဒေန၊ ကုမာရ(သူငယ်)ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းဖြင့်။ အပသာမိတော ကိရုတိ၊ ခြိမ်းချောက် မောင်းမံသတဲဟူ၍။ အဆောသိ ခေါ်၊ ကြားပြီ။

အထ ခေါ်၊ ထိုအခါ၌။ ထုလ္လနန္ဒာ၊ သော။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ အနတ္တမနာ၊ မနှစ်သက်သည် ဖြစ်၍။ အယျော မဟာကဿပေါ၊ သည်။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော၊ ရှေးကသာသနာထော်မှထပီး သော အယုဒ္ဓိသူသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ ဝေဝေဟမုနိံ၊ သော။ အယျံ အာနန္တံ၊ ကို။ ကုမာရကဝါဒေန၊ ဖြင့်။ အပသာမိတော၊ ထိုက်၏ဟူ၍။ ကိံ ပန၊ အဘယ်ကြောင့်။ မညတိတိ၊ မှတ်ထင်ဘိသနည်းဟူသော။ အနတ္တမနဝါစံ၊ မနှစ်မြို့ဖွယ်သောစကားကို။ နိစ္ဆာရေသိ၊ မြက်ဆိုပြီ။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ ဣမံ ဝါစံ၊ ကို။ ဘာသမာနာယ၊ သော။ ထုလ္လနန္ဒာယ၊ သော။ ဘိက္ခုနီယာ၊ ၏ (စကားကို)။ အဆောသိ၊ ကြားတော်မူပြီ။

အထ ခေါ်၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ၊ ကို။ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ထုလ္လနန္ဒာယ၊ သော။ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။ သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။ အပ္ပဋိသခါ၊ မဆင်ခြင်မှု၌။ ဝါစာ၊ စကားကို။ ဘာသိတာ၊ ပြောဆိုအပ်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ။ အဟံ၊ ငါ(ကဿပ)သည်။ ယတော၊ အကြင်အခါမှစ၍။ (ဥပ္ပတ္တဝိသယအပါဒါနံ။) ကေသမဿံ၊ ဆံမှတ်ဆိုတ်ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ပယ်၍။ (ကေသမဿံ ဩဟာရေတွာနှင့် စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်ကို မ-၁ နိသု၌ ရေးခဲ့ပြီ။) ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်ထိုကို။ အစ္စာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း(ဝတ်ရုံ)၍။ အဂါရသ္မာ၊ လူ့ဘောင်မှ။ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်း ဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဝင်ရောက်၏။ (တတော၊ ထိုအခါမှစ၍။) သဂဝတာ၊ ဘုန်းတော်ရှိတော် မူသော။ အရဟတော၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ တေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားကို။ အညတြ၊ ကြည်၍။ အညံ၊ အခြားသူကို။ သတ္တာရံ၊ ဆရာဟူ၍။ ဥဒ္ဓိသိတာ၊ ညွှန်ပြဘူး ၏ဟူ၍။ နဘာဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဂါရိက- တုဘဿ၊ လူဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ သင်တာ၊ ဖြစ်စဉ်။ မေ၊ ငါ(မဟာကဿပ)၏။ စရဝါသော၊ အိမ်၌နေခြင်းသည်။ သမ္မာဓော၊ ကျဉ်းမြောင်း၏။ ရဗောပထော၊ ကိလေသာ မြူလမ်းတည်း။

၁။ တထာဟိပုန်သည် ဝါကျအစဉ် ရှိသည်အားလျှင်စွာ ဝါကျအစဉ်ထား၍ အနက်ပေးရေးတို့သော်လည်း ဤ၌ အစပ်ချင်မှီ၍ အဓိပ္ပါယ်ပေါ်စေရန် နောက်၌ထား၍ ပေးသည်။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရဟန်းအဖြစ်သည်။ အဗ္ဗောကာသော၊ လွင်တီးခေါင်နှင့်တူ၏။ အဂါရံ၊ အိမ်၌။ အဇ္ဈာဝသတာ၊ နေသူသည်။ ကေန္တပရိပုဏ္ဏံ၊ စင်စစ်ပြည်သော။ ကေန္တပရိသုဗ္ဗံ၊ စင်စစ် စင်ကြယ်သော။ သင်္ခလိခိတံ၊ ရေသင်းပွတ်သစ်နှင့်တူသော ။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ကို။ စရိတံ၊ ကျင့်ခြင်းငှါ။ န သုကရံ၊ လွယ်ကူသဖြင့်ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ အဟံ၊ ငါ (မဟာကဿပ) သည်။ ကေသမဿံ၊ သံမုတ်ဆိတ်ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ပယ်၍။ ကာသာယာနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ တို့ကို။ အစ္စာဒေတွာ၊ ၍။ အဂါရသွာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ယံ နန္ဒပဗ္ဗဇေယျန္တိ၊ ဝင်ရောက်ရမှုကား ကောင်းစွာဟူသော။ တေ၊ ဤအကြံအစည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ သော အဟံ၊ ထိုငါ (မဟာကဿပ) သည်။ အပရေန၊ တပါးသော။ သမယေန၊ အခါ၌။ ပဋ္ဌပိလောတိကာနံ၊ အဝတ်စတို့ကို။ သဗ္ဗာဋီ၊ ချုပ်စပ်ခြင်းကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ လောကေ၊ ၌။ အရဟန္တာ၊ ရဟန္တာတို့တည်း။ တေ၊ ထိုသူတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်ညွှန်း၍။ ကေသမဿံ၊ ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ၍။ ကာသာယာနိ၊ ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ တို့ကို။ အစ္စာဒေတွာ၊ ၍။ အဂါရသွာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိ၊ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီ။

တေ၊ ဤသို့။ ပဗ္ဗဇိတော၊ (ရဟန်းဘောင်သို့) ဝင်ရောက်သော။ သော၊ ထိုငါ (မဟာကဿပ) သည်။ အဇ္ဈိနမဂ္ဂပုဏ္ဏိပဇ္ဇော၊ အရှင်ရှည်သောရိုးကိုသားသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဖုဗေဟံ၊ ဖုဗဂ္ဂိဟံ၏။ အန္တရာ စ၊ အကြား၌၎င်း။ နာဠန္ဒံ၊ နာဠန္ဒ၏။ အန္တရာ မ၊ ၌၎င်း။ ဗဟုပုတ္တေ၊ ဗဟုပုတ္တမည်သော။ စေတိယေ၊ စေတီ၌။ နိသိန္ဒံ၊ ထိုင်နေသည်ကို။ အဗ္ဗသံ၊ ထွေမြင် (ဖူးမျှော်ရ) ပြီ။ ဒိသ္မာန၊ ထွေမြင် (ဖူးမျှော်ရ) ၍။ မေ၊ ငါ (မဟာကဿပ) အား။ “အဟံ၊ သည်။ သတ္တာဓဉ္စ၊ ဆရာဖြစ်သူကိုလည်း။ (စံဖြင့်သုကတသမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓတို့ကိုလည်း။) ဝတ၊ စင်စစ်။ ပဿယံ၊ ဖူးမျှော်လိုသည်ဖြစ်အံ့။ ဘဂဝန္တမေ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်။ ပဿယံ၊ ဖူးမျှော်ရာ၏။ အဟံ၊ သည်။ သုဂတဉ္စ၊ (နိဗ္ဗာန်သို့) ကောင်းစွာရောက်သူကိုလည်း။ (စံဖြင့်သတ္တာရနှင့် သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓတည်း။) ဝတ၊ စင်စစ်။ ပဿယံ၊ ဖူးမျှော်လိုသည်ဖြစ်အံ့။ ဘဂဝန္တမေ၊ ဘုရားကိုသာလျှင်။ ပဿယံ၊ ၍။ သမ္ပာသမ္ပုဒ္ဓဉ္စ၊ (သစ္စာလေးပါးတို့ကို) ကောင်းစွာကိုယ်တိုင်သိသူကိုလည်း။ (စံဖြင့် ရှေ့ ၂ ပုဒ်တည်း။) ဝတ၊ စင်စစ်။ ပဿယံ၊ ဖူးမျှော်လိုသည်ဖြစ်အံ့။ ဘဂဝန္တမေ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿယန္တိ၊ ဖူးမျှော်ရာ၏” ဟူသော ။ တေ၊ ဤအကြံအစည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ၊ သော အဟံ၊ ထိုငါ (မဟာကဿပ) သည်။ တတ္ထေဝ၊ အကြံအစည်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုထောင့်ပင်လျှင်။ ဘဂဝတော၊ ၍။ ပါဗေသု၊ ခြေတော် (အစုံ) တို့၌။ သိရသ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ နိပတိတွာ၊ ဝပ်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ဘုရားထပည့်တော်၏။ သတ္တာ၊ ဆရာပါတည်း။ အဟံ၊ သည်။ သာဝကော၊ (အရှင်စကားတော်ကို နားထောင်သော) သာဝကသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ၍။ သတ္တာတိ၊ တည်းဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။ အာဝုသော၊ နှာ။ တေ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ လျှောက်ထားအပ်သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ကဿပ၊ ပ။ ယော ခေါ၊ အကြင်သူသည်။ တေ၊ သို့။ သဗ္ဗစေတသ၊ အလုံးစုံသောစိတ်နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံသော။ (သဗ္ဗစေတသတံ သဗ္ဗအဇ္ဈတ္တိကင်္ဂပရိပုဏ္ဏစေတသ-၌။) သာဝကံ၊ ကို။ အဘေန-

၁။ သင်္ခလိခိတံနှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်ကို မ-၁၊ နိသ-၁၅၅ ရေးခဲ့ပြီ။
 ၂။ ဤ ၃-ဝါးတို့တွင် သွားသွားသာ ပဿယံ၌ န-၅၅ ဝိသတ်သည် အာသိဋ္ဌ၊ နောက်နောက်ထောပဿယံ၌ ဖယ်ကား ထည့်ထားသည်။

ညော၊ (အလုံးစုံသော ဥေယျကံ) သိသ္မ မဂုဏ်ပဲလျက်ပင်လျှင်။ ဇာနာမိတိ၊ သိ၏ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ အပဿညော၊ တွေ့မြင်သူမဟုတ်ပဲလျက်ပင်လျှင်။ ပဿာမိတိ၊ တွေ့မြင်၏ဟူ၍။ (ဝဒေယျ၊ ရာ၏။) တဿ၊ ထိုသူ၏။ မုဒ္ဓါပိ၊ ဥူးထိပ် (ဦးခေါင်း) သည်လည်း။ ဝိပတေယျ၊ ပြုတ်ကျရာ၏။ ကဿပ၊ ကဿပ၊ အဟံ ခေါ်ပန၊ ငါဘုရားသည်ကား။ ဇာနညော၊ (အလုံးစုံသော ဥေယျကံ) သိသူဖြစ်၍သာ။ ဇာနာမိတိ၊ (အလုံးစုံသော ဥေယျကံ) သိ၏ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ပဿညော၊ (အလုံးစုံသော ဥေယျကံ) တွေ့မြင်သူဖြစ်၍သာ။ ပဿာမိတိ၊ (အလုံးစုံသော ဥေယျကံ) တွေ့မြင်၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ၏။

ကဿပ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ သင်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ တိဗ္ဗံ၊ အားကြီးသော။ ဟိရောတ္တပုံ၊ အရှက်အကြောက်သည်။ တေဒရသု၊ ထေရ်တို့၌၎င်း။ နဝေသု၊ ငယ်ရွယ်သော ရဟန်းတို့၌၎င်း။ မဇ္ဈိမေသု၊ (အကြီးအငယ် ၂-သွယ်တို့၏) အလယ်၌ဖြစ်သော ရဟန်းတို့၌၎င်း။ ပစ္စုပဋိတံ၊ ကပ်တည်နှင့်သည်။ (ပဌမတရမေဝ ဥပဋိတံ-၄) ဘင်္ဂိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ထိုက်၏။ ကဿပ၊ ဝေ ဟိ၊ ဤသို့လျှင်။ တေ၊ သင်သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကဿပ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ၌။ တေ၊ သည်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ကုသလူပသံဟိတံ၊ ကုသိုလ်နှင့်စပ်သော။ (ဣဒ္ဓိ ဥပသံဟိတံကို သနိဿိတံဟု ဘာဝတူပုဂံ၏။) ယံဓမ္မံ၊ အကြင်တရားကို။ သုဏိဿာမိ၊ နာအံ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံ၊ ထိုတရားကို။ အဋ္ဌိံ၊ အလိုရှိသည်ကို။ ကတုာ၊ ပြု၍။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရိတုာ၊ ပြု၍။ သဗ္ဗစေတသ၊ အလုံးစုံသောစိတ်ဖြင့်။ သမန္နာဟရိတုာ၊ ဆောင်၍။ (ဧတ္ထဿ ထောကမ္ပိ ဗဟိဂန္တံ၊ အဝေန္တော သဗ္ဗေန သမန္နာဟာရစိတ္တေန သမန္နာဟရိတုာ-၄) ဩဟိတသောတော၊ (အသံလာရာသို့) ရှေးရှုထားအပ်သော နားရှိသည်ဖြစ်၍။ (ဓမ္မံ၊ ကိံ) သုဏိဿာမိတိ၊ နာအံဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပ။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁။ ဤဝါကျ၌သာဝကံကို အဇာနညောပုဂံ ဇာနာမိဒုဒ် အပဿညော ပဿာမိဒုဒ်တို့ မဝင်သင့်။ ဝဒေယျပုဂံ၌သာဝကံ၊ ထို့ကြောင့်အဇာနညောဝေသောပုဂံတို့၏ကံကို သဗ္ဗညောယျဟု ဋီကာ၌ ဆည့်၍ပုဂံဆိုသည်။ သဗ္ဗစေတသ သမန္နာဟရိတုာ ဝှင်မဟာကဿပကဲ့သို့သောသာဝကမျိုးကို အလုံးစုံသောတရားကိုမသိပဲလျက် အလုံးစုံသောတရားကိုသိမြင်၏ ဝါ သိမြင်သူ သဗ္ဗညူဟု အကြင်သူသည် လိမ်လည် ပြောဆိုငြားအံ့၊ ၎င်း၏ပြောကြားချက်ကို ယုံကြည်သဖြင့် ဝှင်မဟာကဿပလို သာဝကတပါးပါးက ထိုသဗ္ဗညူဟု ပြောလှာသုအား အစိုအသေပြုခဲ့သော်အစို အသေခံသူ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ဦးခေါင်းသည် လည်မှ ပြုတ်ကျရာ၏ဟူလို။

၂။ အထက်သိက္ခာဝါကျဖြင့် တော်တော်ရင့်ကျက်ကြပြီးဖြစ်၍ သာသနာ၌ မြဲမည့်ကိုယ်တော်များဟု ဟုဆလောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ထေရ-ထေရ်ဟု ဆိုလိုသည်။

၃။ အဋ္ဌိံ ကတုာထိ အတ္တာနံ ဝေဒန ဓမ္မေန အဋ္ဌိကံ ကတုာဟူသော ဤအဋ္ဌကဿ ပဌမဝိကမ်အလို အတ္ထပုဂံ ဤပုဂံ၌။ အတ္ထသဒ္ဓါ ဣစ္စာဟော အတ္ထာ ဣစ္စာ ယဿာတိ အတ္ထိဟုပြု ဣကို ဣပ္ပိ၊ ထို့ကြောင့် အလိုရှိသည်ကိုပြု၍ပု ပေးသည်။ တံဝါဓမ္မံ သေမယံ အတ္ထောတိ အဋ္ဌိံ ကတုာဟူသော ဤဋ္ဌာဝိကမ်အလို အတ္ထသဒ္ဓါယိတဝါစက အတ္ထာ ဟိတံ ယဿာတိ အတ္ထိဟုပြု အကုရိသညံကိုပြု၍ဟုပေး။ ယထာ ဝါန နဿာသိ၊ ဝေ အတ္ထိကတံ ဗိယကရာန္တော အတ္ထိံ ကတုာဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်၍ ဝှင်မဟာသိက္ခာမဟာသိက္ခာအလို အဋ္ဌိပုဂံကတုာပုဂံ အဋ္ဌိသဒ္ဓါအလိုဟော၊ အဋ္ဌိံ ကထံ အဋ္ဌိကတံပြုအဋ္ဌိကတဟုဆိုလျက်ကထပုဂံကိုပြု၍အဋ္ဌိဟုဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်အဋ္ဌိံ၊ အစိုအရက်စားဝါ၊ အစိုစွဲအောင်။ ကတုာ၊ ၍ဟုပေး။ ကုန်သည်ဟော သတ္ထော၌ အတ္ထသဒ္ဓါကဲ့သို့ ဤ၌ အတ္ထသဒ္ဓါ ဝေဝါစကကြံ၍ ကရာတံအဟုပြုစွဲသောကြောင့် အတ္ထံ ဤသုကံစပြုံးလျှင် အဋ္ဌိံ ကတုာ ဥစ္စာကဲ့သို့ပြု၍ ဟု၍လည်းပေး။

ကဿပ၊ ပ။ တတ္ထာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ နှံ။ တေ၊ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ သာတသဟဂတာ၊ သာယာအပ်သောသူနှင့်တကွဖြစ်သော။ ကာယဂတာသတိ၊ သည်။ နဝိယေသတိတိ၊ မစွန့်အံ့ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ သိက္ခိတမ္ပံ၊ ၏။ ကဿပ၊ ပ။ ဝေဟိ၊ လျှင်။ တေ၊ သည်။ သိက္ခိတမ္ပန္တိ၊ ၏ဟူသော။ ဝေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ (ဘဂဝါ တေဒဝေါစဉ် တေပြန်စပ်။)

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ။ အထ ခေါ၊ နှံ။ သဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဣမိနာ၊ ဩဝါဒေန၊ ဤအဆုံးအမတော်ဖြင့်။ ဩဝဓိတွာ၊ ဆုံးမတော်မူ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပက္ခာမံ၊ ဖဲသွားပြီ။ အာဝုသော၊ နှာ။ အဟံ၊ သည်။ သတ္တာဟမေဝ၊ ခုနစ်ရက်သာလျှင်။ သရဏော၊ ကိလေသာကြေးမြီရှိသည်ဖြစ်၍။ (သရဏောတိ သကိလေသော သဏ္ဍဏော ဟုတွာ ဋ) ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ၊ ပြည်သူတို့၏ဆွမ်းကို။ သဋ္ဌံ၊ စားပြီ။ အဋ္ဌမိယာ၊ ရှစ်ရက်မြောက်၌။ အညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဥပပါဒိ၊ ပြီ။

အာဝုသော၊ နှာ။ အထ ခေါ၊ နှံ။ သဂဝါ၊ သည်။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ ဩက္ခမ္ပ၊ ဖဲ၍။ ယေန၊ နှံ။ အညထရံ၊ တခုသော။ ဓမ္မာပူလံ၊ သစ်ပင်ရင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ကေန၊ သို့။ ဥပသကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ အာဝုသော၊ နှာ။ အထ ခေါ၊ နှံ။ အဟံ၊ သည်။ ပဉ္စပိလောဟိကာနံ၊ အဝတ်စတို့ ဖြင့်။ သဟံ၊ သို့။ ချုပ်စပ်အပ်သောရုက္ခကို။ စတုဂ္ဂဟံ၊ လေးလွှာလေးထပ်။ ပညာပေတွာ၊ ခင်း၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣ၊ ဤနေရာ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသီဒတု၊ ထိုင်တော် မူပါ။ ယံ၊ ယင်းသို့ထိုင်ခြင်းသည်။ မမ၊ တပည့်တော်၏။ ဒီဏရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောကာလပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွားအလိုငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ။ အဿာတိ၊ ဖြစ်ရာ၏ဟူသော။ ဝေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ထားပြီ။ အာဝုသော၊ နှာ။ သဂဝါ၊ သည်။ ပညတ္ထေ၊ ခင်ထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နှံ။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ အာဝုသော၊ နှာ။ နိသဇ္ဇခေါ၊ ထိုင်နေပြီး၍။ မံ၊ ငါ့ကို။ သဂဝါ၊ သည်။ ကဿပ၊ ပ။ ပဉ္စပိလောဟိကာနံ၊ တို့၏။ အယံ သံဃာဋီ၊ ဤရုက္ခသည်။ မုရုကာတိ၊ နူးညံ့၏ဟူသော။ ဝေ၊ ကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ပဉ္စပိလောဟိကာနံ၊ တို့ဖြင့်။ သံဃာဋီ၊ ချုပ်စပ်သော။ အယံ၊ ဤသင်္ကန်းသည်ဟူ၍သော်လည်းပေး။) ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ပဉ္စပိလောဟိကာနံ၊ တို့၏။ သံဃာဋီ၊ ကို။ အနုကမ္ပံ၊ သနားစောင့်ရှောက် ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ ပဋိဂ္ဂဟာတု၊ လက်ခံတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ထံ၊ သည်။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ သာဏာနိ၊ လျှော်ထေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ပံသုကုလာနိ၊ ဖြေမုံ၊ အလိမ်းလိမ်းကပ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗသနာနိ၊ ပြီးပြီးသောဝတ်ရုံခြင်းရှိသော သင်္ကန်းတို့ကို။ (ဝတ်ရုံပြီး ဖြစ်သောသင်္ကန်းဟောင်းဟူလို။) ဓာရေဿသိ၊ ဆောင်နိုင်အံ့လော။ (ပါရမီတုံ သက္ခိယသိ ဋ)။ ဣတိ၊ ဤသို့(ဘုရားက)မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပ။ နိဗ္ဗသနာနိ၊ တို့ကို။ ဓာရေဿာပိ၊ ဆောင်နိုင်ပါလိမ့်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ အာဝုသော၊ နှာ။ သောခူဟံ၊ ထိုငါသည်။ ပဉ္စပိလောဟိကာနံ၊ အဝတ်စတို့ဖြင့်။ သဟံ၊ သို့။ ချုပ်စပ်အပ်သော ရုက္ခကို(တို့၏ ကိုဟူ၍သော်လည်းပေး)။ ဘဂဝတော၊ အား။ ပါဒါသိ၊ (သောမနဿသဟဂုတ်

ဓ။ ပါဠိတော်စာအုပ်ရှုလျှင် ပဉ္စပိလောဟိကာနံ၊ တို့၏။ သဟံ၊ သို့။ ကို။ ဟု ပေးသင့်၏။ သို့သော်လည်း ယင်းသို့ပေးလျှင် အနက်မပြောင့်ပဲ ထောင်အံ့သောကြောင့် ထို့ဖြင့် ကရုဏတ္ထုပြန်ဆိုသည်။ သမ္ဘိဿ ပုရေတွာ၌ ကဲသို့ ကရုဏတ္ထုပေးရန် အထောက်အထား ဗျာကရုတ်များ၌ မရှိ။

စိတ်တည်းဟူသော) အပြားအားဖြင့် ပေးလှူပြီ ။ အဟံ ပန၊ သည်ကား။ ဘဂဝတော၊ ဇီ။ပ။ ပဋိပဋိ၊ ခံယူကျင့်သုံးပြီ။ (ပဋိပဋိန္တိ ပဋိပဇ္ဇာသိ၊ ၄။)

အာဝုသော၊ နှာ။ ဟံ တံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝဒမာနော၊ ပြောဆိုသော်။ ဘဂဝတော၊ ဇီ။ ပုတ္တော၊ သားတည်း။ ဩရသော၊ ရင်၌ဖြစ်သူဖြစ်၍။ မုတော၊ ခံတွင်းတော်မှ။ ဇာတော၊ ဖွားမြင်သူတည်း ။ ဓမ္မဇော၊ (အဆုံးအမတည်းဟူသော) တရားကြောင့် ဖြစ်သူတည်း။ ဓမ္မနိမ္မိတော၊ (အဆုံးအမ တည်းဟူသော) တရားသည် ဖန်ဆင်းထားသူတည်း။ ဓမ္မဒါယာဒေါ၊ (လောကုတ္တရာတည်းဟူသော) တရားအမှုကို ခံယူထိုက်သူတည်း။ သာဏာနိ၊ လျှော်တေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ပံသုကုလာနိ၊ ပြေအလိမ်းလိမ်းကပ်ကုန်သော။ နိဗ္ဗသနာနိ၊ ပြီးပြီးသော တော်ရုံခြင်းရှိကုန်သော သင်္ကန်းတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတာဝံ၊ ခံယူသူတည်း ။ ဟန္တိ၊ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။

တံ မံ၊ ထိုသူကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သော်။ ဘဂဝတော၊ပ။ နိဗ္ဗသနာနိတံ၊ နိဗ္ဗသနာနိဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။

အာဝုသော၊ နှာ။ အဟံ၊ သည်။ (ယာဝဒေ စသည်ကို စာပိုဒ် ၁၅၂-အထိုင်းပေးလေ။ အဟံ ခေါ် အာဝုသော အာသဝါနံ ခယာ စသည်ကို ဥပဿဟသုတ်အဆုံး ဝါကျတို့ကိုဖိုး၍ပေး။)

ကောဒသမံ၊ တစုံတခုမြောက်အောင်အုတ်တည်း။

၁၂-ပရံမရဏသုတ်

၁၅၅။ (ဧကံ သမယံမှ အာယသ္မန္တံ မဟာကဏ္ဍပံတိုင်အောင် စာပိုဒ် ၆၇-နဋကလာပီသုတ်နှင့် တူ၏။ မဟာကောဋိကောအရာ၌ မဟာကဏ္ဍပေါ၊ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံအရာ၌ အာယသ္မန္တံ မဟာကဏ္ဍပံရှိသည်သာ တူ၏။) အာဝုသော ကဏ္ဍပ။ တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ ကိံ န ခေါတိ၊ ဖြစ်သေးသလောဟူသော။ တေ၊ ဤအမေဓကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်သာရိပုတ္တရာ။ ဘဂဝတော၊ သည်။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဗျာကတံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ (ဣပ္ပန္တိ တေ မပါ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော တေမ္ပိလည်း မပါ။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ကဏ္ဍပ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ န ဟောတိ ကိံ ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာဝုသော၊ ရာ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ န ဟောတိတိ၊ မဖြစ်ဟူသော။ တေမ္ပိ၊ ဤစကားကိုလည်း။ အဗျာကတံ၊ ဟောတော်မမူအပ်။ အာဝုသော၊ပ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဟောတိ စ န စ ဟောတိ ကိံ န

၁။ ပါဒါသိ ပကာဒရန သောမနဿသမ္ပုပ္ပတ္တိဒတ္တန အဒါသိ၊ ဥပါသိတ္ထေရာပါဒါနံ ၄-စာပိုဒ် ၄၅၉။
၂။ ရှင်အဖြစ်၌ တည်သည်ကိုရည်၍ ဩရဿ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌ တည်သည်ကိုရည်၍ မုတော ဇာတောဟု ပိန်သည်။
၃။ မုတောဩရသောပ။ ဓမ္မဒါယာဒေါဟု ပဌမာကေဝဓနန္တဖြင့် ရှိသကဲ့သို့ ပဋိဂ္ဂဟေတာ-ဟုထုပစ္စည်း ပဌမာကေဝဓနန္တဖြင့် ဣ-သိ မူအတိုင်းရှိသင့်သည်။ ကံဟော တ-ပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသော ပဌမာမဟု-ဝဓနန္တ။ ပဋိဂ္ဂဟေတာနိ ပုဂံကား မသင့်။

ခေါ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာရုသော၊ ရာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ ဟောတိ စ န စ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်ဟူသော။ ဧတံ၊ ကိ။ အဗျာကတံ၊ အပ်။ အာရုသော၊ ပ။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ ကိ။ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာရုသော၊ ရာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ဌံ။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိတိ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ် သည်လည်း မဟုတ်ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကိုလည်း။ အဗျာကတံ၊ အပ်။ အာရုသော၊ ပ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧတံ (သေသည်မှနောက်၌ သတ္တဝါ ဖြစ်မဖြစ်စေသော) ဤ မိစ္ဆာအယူကို။ (ဧတံ မိစ္ဆိကတံ၊ ၄။) ကသွာ၊ ကြောင့်။ အဗျာကတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေး၏။ အာရုသော၊ ရာ။ ဧတံ၊ ဤမိစ္ဆာအယူသည်။ အတ္တသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်ယှဉ် သည်။ န၊ မဖြစ်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ ရွှေ့ပြေးအကျင့်သည်။ (မ-၄၃ စာပိုဒ် ၁၂၇-၅ လည်း ပွင့်၏။) န၊ မဖြစ်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ (ဝင်္ဂ၌) ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ န၊ မဖြစ်။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းငှါ။ န၊ မဖြစ်။ နိရောဓာယ၊ ရာဂချုပ်ခြင်းငှါ။ န၊ မဖြစ်။ ဥပသမာယ၊ ရာဂမီးငြိမ်းအေးခြင်းငှါ။ န၊ မဖြစ်။ အဘိညာယ၊ တရားထူးကို သိခြင်းငှါ။ န၊ မဖြစ်။ သဗ္ဗောဓာယ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ။ န၊ မဖြစ်။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ဝါနမည်သော တဏှာမှ ထွက်မြောက် ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသို့အပ်ပြီးသော သေသည်မှ နောက် သတ္တဝါ ဖြစ်မဖြစ်စသည်ကို။ အဗျာကတံ၊ အပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြေ၏။

အာရုသော၊ ရာ။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်။ ကိစ္ဆရဟိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေး၏။ အာရုသော၊ ပ။ ဣဒံ၊ ဤ စေတု မကသင်္ခါရသည်။ ဗုက္ခန္တိ ခေါ၊ ဗုက္ခသစ္စာဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ အပ်၏။ အယံ၊ ဤလောဘသည်။ ဗုက္ခသမုဒယောတိ၊ (ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်း) သမုဒယသစ္စာဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ အပ်၏။ အယံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်သည်။ ဗုက္ခနိရောဓောတိ၊ (ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ) နိရောဓ သစ္စာဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ အပ်၏။ အယံ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်။ ဗုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ၊ (ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်) မဂ္ဂသစ္စာဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြေ၏။ အာရုသော၊ ရာ။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤ သစ္စာ လေးပါးကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ အပ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာရုသော၊ ပ။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤသစ္စာလေးပါးသည်။ အတ္တသံဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်စပ်ယှဉ်၏။ ဧတံ၊ ဤသစ္စာလေးပါးသည်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ ရွှေ့ပြေး အကျင့်တည်း။ ဧတံ၊ ဤသစ္စာလေးပါးသည်။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ (ဝင်္ဂ၌) ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်မှုကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ရာဂချုပ်ခြင်းငှါ။ ဥပသမာယ၊ ရာဂမီး ငြိမ်းအေးခြင်းငှါ။ အဘိညာယ၊ တရားထူးကို သိခြင်းငှါ။ သဗ္ဗောဓာယ၊ သိမြင်ခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ ဝါနမည်သော တဏှာမှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗျာကတံ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ အပ်၏။

စွါဒယံ၊ တဆဲနှစ်ခုမြောက်သော သုတ်သည်။

သဒ္ဒါသိပ္ပံနိဂမ္တိ

၁၅၈။ (ဝေ ပေ သုတ်။ ပ။ နှိတ်။ ပေးပြီ။) ကေမဉ္ဇိ၊ နှိ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ခေါ၊ သော။ ဟာဂ။ သွာ မဟာကဿပေါ၊ အရှင်မဟာကဿပသည်။ ကဝေဉ္ဇိ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်း၊ အထောက်အပံ့ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အပ္ပတရာနိ၊ အလွန်နည်းကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိစေတ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ည်လည်း။ အဟေသံ၊ မြစ်ကုန်ပြီ။ ဗဟုတရာ၊ အလွန်များကုန်သော။ သိက္ခာ၊ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ အညာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ သက္ကဟိ သု၊ တည်ကုန်ပြီ။ (သော) ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော န ခေါ၊ ကတယ်ပါနည်း။ (သော) ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော၊ အတယ်ပါနည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်း၊ အထောက်အပံ့ဖြင့်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ဗဟုတရာနိ၊ အလွန်များကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိစေတ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ မြစ်ကုန်၏။ အပ္ပတရာ၊ အလွန်နည်းကုန်သော။ သိက္ခာ၊ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ အညာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်။ သက္ကဟန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ (သော) ဟေတု ပန၊ ထိုအကြောင်းသည်ကား။ ကော၊ အတယ်ပါနည်း။ (သော) ပစ္စယော ပန၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်ကား။ ကောတိ၊ အတယ်ပါနည်း ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမေးစကားကို။ အဝေါ၊ လျှောက်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ဝေ၊ ဤအကြောင်းအထောက်အပံ့သည်။ ဝေဉ္ဇ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ အတိုင်းပင်။ ဟောတိ၊ ခေါ။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့သည်။ (သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၏ သဒ္ဓါ သီလ ၊ သည်တို့သည် ဟု မုချုတ္တသော်လည်းပေး။) ဟာယမာနေသု၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်လတ်သော်။ သစ္စမ္ပေ၊ သူတော်ကောင်းတရားသည်။ အန္တရောယမာနေ၊ ကွယ်ပျောက်လတ်သော်။ ဗဟုတရာနိ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိစေတ၊ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပတရာ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့သည်လည်း။ အညာယ၊ သက္ကဟန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿပ၊ ပ။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ သဒ္ဓမ္ပပုဂ္ဂိုလ္လပကံ၊ သူတော်ကောင်း တရားအတုသည်။ လောကေ၊ လောက၌။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြစ်ပေါ်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ သဒ္ဓမ္ပဿ၊ သူတော်ကောင်းတရား၏။ အန္တရောနိ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ ကဿပ၊ ပ။ ယတော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ သဒ္ဓမ္ပပုဂ္ဂိုလ္လပကံ၊ သည်။ လောကေ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ သဒ္ဓမ္ပဿ၊ အန္တရောနိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ။ ကဿပ၊ ပ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတုသာလျှင် ပ။ အန္တရောနိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ။

ကဿပ၊ ပ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာကိုဆိုအံ့။ ယာဝ၊ လောက်။ ဇာတဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ္လပကံ၊ ရွှေတုသည်။ (ရွှေရည်စိမ်ထား၍ ရွှေရောင်တောက်သော ကြေးဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော အဆင်းတန်ဆာကိုဆိုလို၏။) လောကေ၌။ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သေး။ တာဝ၊ လောက်။ ဇာတဂ္ဂပဿ၊ ရွှေ၏။ အန္တရောနိ၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မပြစ်။ ကဿပ၊ ပ။ ယတော စ ခေါ၊ ၌ကား။ ဇာတဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ္လပကံ၊ သည်။ လောကေ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ခေါ။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဇာတဂ္ဂပဿ၊ အန္တရောနိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ။ ကဿပ၊ ပ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤအတုသာလျှင် ပ။ အန္တရောနိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ခေါ။

ကဿပ၊ ပ။ ပထဝီ၊ (၂-သိန်း ၄-သောင်းအထုရှိသော) ပြေကြီးသည်။ သဒ္ဓမ္ပံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို။ န ခေါ အန္တရောပေတိ၊ မကွယ်ပျောက်စေနိုင်။ အာပေါဓာတု၊ ရေသည်။ သဒ္ဓမ္ပံ၊ ကို။

၁။ အာဇာနာတိတိ (ဇာတိပစ္စေယံ ဥာတမနိယာဝံ အနုတိက္ကမိတုာဝ ဇာနာတိ ပဋိဝိဇ္ဇတိ။) အညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်။ အညာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်။ နိကာ။

၂။ ဝိပဿနာဉာဏ်၏ ညစ်နွမ်းကြောင်း ၁၀-ပါးဟူသော အနိဂမ သဒ္ဓမ္ပပုဂ္ဂိုလ္လပကံ၊ သံဂါယနာသုံးတန်ပဝင်သော ဇာတဂ္ဂထာစသော အဗျဝဇနဟူသော ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္ပပုဂ္ဂိုလ္လပကံနှစ်ပါးကိုဟု။

န ခေါ်အန္တရောပေတိ၊ နိုင်။ တေတောဘူ၊ မီးသည်။ ပ။ ဝါယောဘေတု၊ လေသည်။ ပ။ န အန္တရ-
 ဝေပတိ၊ နိုင်။ အထ ခေါ်၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယော၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဣမံ သဒ္ဓမ္မံ၊ ဤသုတော်
 ကောင်းတရားကို။ အန္တရောပေန္တိ၊ ကွယ်ပျောက်စေနိုင်ကုန်၏။ တေ မောဃပုဂ္ဂိုလော၊ ထိုမဂ်ပိုလ်မှ
 အချင်းနှိုးသော ယောကျ်ားတို့သည်။ ဣဒေဝ၊ ဤသာသနာ၌။ (ဝေအနက်ပါ) ဥပုဇ္ဈန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်
 ကုန်၏။ ကဏ္ဍပ၊ ပ။ နာဝါ၊ လှေသည်။ အာဒိကေနေဝ၊ (ဝန်ကို) ယူဆောင်သဖြင့်သာလျှင်။
 ဩပိလဝတိသေယုတာပိ၊ နှစ်မြှုပ်သကဲ့သို့။ (အာဒိကေနာတိ အာဒါနေန ဂဟဏေန၊ ဣ။ အာဒါနံ
 အာဒိ အာဒိ ဝေ အာဒိကံ၊ ဣ။ ဩပိလဝတိတိ နိမုဇ္ဈတိ၊ ဣ။) ကဏ္ဍပ၊ ပ။ သဒ္ဓမ္မဏ္ဍာ၊ အန္တရောနံ၊
 သည်။ ဝေ၊ ဤအတူ။ န ယောတိ၊ မဖြစ်။ (သာသနာကွယ်ခြင်းသည် လှေမြှုပ်သကဲ့သို့ချက်ချင်း
 မဟုတ် တဖြေးဖြေးချင်း နှစ်မြှုပ်သည်ဟူလို။)

ကဏ္ဍပ၊ ပ။ ဩက္ကမနိယာ၊ အောက်သို့လားစေတတ်ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မော၊
 ဤဆိုလတ္တံ့သော တရားတို့သည်။ သဒ္ဓမ္မဏ္ဍာ၊ အ။ သမ္ပောသာယ၊ ပျောက်ပျက်ခြင်းငှါ။ အန္တရ-
 ဝေနာယ၊ ကွယ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ တို့နည်း။
 ကဏ္ဍပ၊ ပ။ ဣမ၊ ဤသာသနာ၌။ သိက္ခ၊ တို့သည်။ သိက္ခနိယော၊ သိက္ခနိမတို့သည်။ ဥပါသကာ၊
 (ရတနာ ၃-ပါးကို) ဆည်းကပ်သူတို့သည်။ ဥပါသိကာယော၊ (ရတနာ ၃-ပါးကို) ဆည်းကပ်
 သော ဧကမတို့သည်။ သတ္တရိ၊ တရား၌။ သဂါရဝါ၊ ရိုသေခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပတိဏ္ဍာ၊
 နှိပ်ချ ထုပ်ဝပ်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မေ၊ တရား၌။ ပ။ သံထေ၊ ၌။ ပ။
 သိက္ခာယ၊ သိက္ခာ ၃-ပါး၌။ ပ။ သမာဓိသို့။ (သမာပတ် ၈-ပါးနှင့် ဟုဉ်သော) သမာဓိ၌။ ပ။
 ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဏ္ဍပ၊ ပ။ ဩက္ကမနိယာ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ပ။
 သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။

(ပဉ္စ ခေါ်မေ၊ ပ။ အန္တရောနာယ သံဝတ္တန္တိ၌ အသမ္ပောသာယ၊ မပျောက်ပျက်ခြင်းငှါ။
 အန္တရောနာယ၊ မကွယ်ခြင်းငှါ။ သဂါရဝါ၊ ရိုသေခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပတိဏ္ဍာ၊ နှိပ်ချ
 ထုပ်ဝပ်ခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ဟု ပေးသည်သာဟူ၏။)

စောရသမံ တဆုံးသုံးရမြောက်သောသုတ်တည်း။

ကဏ္ဍပသံယုတ္တံ၊ သည်။ သမတ္ထံ၊ ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

တဏှ၊ ထိုကဏ္ဍပသံယုတ်၏။ ဥပ္ပါနံ၊ ဥပ္ပါနံကား—

သန္တုဋ္ဌေ၊ သန္တုဋ္ဌသုတ်၎င်း။ အနောတ္တပ္ပိ၊ အနောတ္တပ္ပိသုတ်၎င်း။ ဓန္ဒုပမံ၊ ဓန္ဒုပမ
 သုတ်၎င်း။ ကုလုပကံ၊ ကုလုပကသုတ်၎င်း။ ဇိတ္တံ၊ ဇိတ္တသုတ်၎င်း။ တယော၊ သုံးသုတ်
 ကုန်သော။ ဩဝါဒါ၊ ဩဝါဒသုတ်၊ ခုတိယဩဝါဒသုတ်၊ တတိယ ဩဝါဒသုတ်တို့၎င်း။
 ဈာနာဘိညာ၊ ဈာနာဘိညသုတ်၎င်း။ ဥပဏ္ဍာပံ၊ ဥပဏ္ဍာပသုတ်၎င်း။ စိဝရံ၊ စိဝရသုတ်၎င်း။
 ပရိမရုတံ၊ ပရိမရုတသုတ်၎င်း။ သဒ္ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သဒ္ဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်သုတ်၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသည်တည်း။

၆-လောဘသက္ကာရသံပခုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁-ဝါရုဏသုတ်

၁၅၇။ (ဝေ မေ သုတ်။ပ။ ပစ္စုဆောသံ ပေးမြို့) ဘဂဝါ၊ သည်။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ လောဘသက္ကာရသံလောကော၊ လာဘ်ပူဇော်(သကာ)အကျော်အစောသည်။ (လာဘနှင့်သက္ကာရ ထူးမထူးကို ငွေ ငွေ ငွေလေ။) ဒါရုဏော၊ ခက်ထန်၏။ ကဋ္ဌကော၊ ထက်၏။ (တိဗိဏောဟု ငွေဖွင့်၏။) ဖရုဆော၊ ကြမ်းထန်၏။ အနုတ္တရဿ၊ မိမိထက်သာလွန်သော ထူးမထူးသော။ ယောဂက္ခေမဿ၊ ယောဂကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဓိကမာယ၊ ရခြင်း၏။ အန္တရာယ်ကော၊ အန္တရာယ်ကိုပြုထုတ်၏။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ တထွာ၊ ကြောင့်။ ဣယ၊ ဤသာသနာ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ လောဘသက္ကာရသံလောကံ၊ လာဘ်ပူဇော် အကျော်အစောကို။ ပဇယိဿာမ၊ ပယ်ရှုန်ကုန်အံ့။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ လောဘသက္ကာရသံလောကော၊ သည်။ နော၊ ငါထို့၏။ စိတ္တံ၊ (စတုဘူမကကုသိုလ်)စိတ်ကို။ ပရိယာဓါယ၊ သိမ်းကြုံးယူငင်၍။ န ဝ ငွေထုတ်ထိ၊ မထည်လတ္တံ့ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ သိက္ခိယမ္ပ၊ ကျင့်ထိုက်၏။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေ ယိ၊ လျှင်။ ဝေါ၊ သင်ထိုသည်။ သိက္ခိယမ္ပံ၊ ၏။ ဣယိ၊ ဤသို့ မိန့်ထော်မှု၏။

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ဗဒ္ဓိသသုတ်

၁၅၈။ (သာသတ္ထိယံ ဝိယရတိ။ ။ ဒါရုဏော။ပ။ အဓိကမာယကို ရွေးနည်းပွားပေး။) သိက္ခဝေ၊ ထို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဗာဒ္ဓိသိကော၊ ငါးမျှားသမားသည်။ အာမိသကထံ၊ အစာထပ်သော။ ဗဒ္ဓိသံ၊ ငါးမျှားချိတ်ကို။ ဂမ္ဘိရေ၊ နက်သော။ ဥဒကရဟဒေ၊ ရေအိုင်၌။ ပက္ခိပေယျ၊ ပစ်ချရာ၏။ ထပေနံ၊ ထိုငါးမျှားချိတ်ကို။ အညတစရာ၊ တကောင်သော။ အာမိသစက္ခု၊ အစာ၌မျက်စိရှိသော။ (အာမိသေ စက္ခုဒဿနံ အဿာတိ အာမိသစက္ခု၊ ငွေ။) မစ္စော၊ ငါးသည်။ ဂိဝေယျ၊ မျှီရာ၏။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေ ယိ၊ လျှင်။ ဗာဒ္ဓိသိကဿ၊ ငါးမျှားသမား၏။ (ဂိဝေယျံသောဝယ် အန္တတ်၌သာစပ်) ဂိဝေယျံသော၊ ငါးမျှားချိတ်ကိုမျှီမိသော။ သော မစ္စော၊ ထိုငါးသည်။ (အာပန္နော၌စပ်)ဝါ၊ ကို။ (ယထာကာမကရတိယောဝယ် ကရတိယ၌စပ်။) အနယံ၊ မရမ်းသာခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ဆောက်၏။ (ဒုက္ခံ ပစ္စောဟု ငွေ ဖွင့်၏။) ဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ အာပန္နော၊ ၏။ ဗာဒ္ဓိသိကဿ၊ သည်။ ယထာကာမကရတိယော၊ အလိုရှိတိုင်းပြုထိုက်၏။

၁။ ပရိပုဗ္ဗ ဒါဓာတ် ဂဟဏတ္ထ၊ တနံ ခေပနတ္ထ ၂ နက်လုံးသင့်၏။ စတုဘူမကကုသလစိတ္တံ ပရိယာဓိယိတုာ ကထိတုာ ခေပေတုာ ထိဂ္ဂတိ။ပ။ ဥပ္ပတ္တိဂ္ဂဿ နိဝါရုဏဗာနမေဝ စတုဘူမကမ္ပိ ကုသလစိတ္တံ ဂဏှာတိဓေ ခေပေတိဓာတိ ဝေစိတမ္ပံ။ အံ-ငွေ-၁၊ စာမျက်နှာ ၁၅။

၂။ အကယ်၍ အဝုတ္တကတ္တာမပေပေ သာမုတ္တပေးခဲ့လျှင် ယထာကာမ၌စပ်၍ သော မစ္စော၊ သည်။ ဗာဒ္ဓိသိကဿ၊ သွား၏။ ယထာကာမကရတိယော၊ ထိုက်သောငါးသည်။ ဟု(ဓမ္မပဒနာထင်ရှားအောင်ပေး။)

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဗာဠိသိကောတိ ခေါ၊ ဗာဠိသိကောဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမည်သည်။ ပါပိမတော၊ ယုတ်မာသောသဘောရှိသော။ မာရဿ၊ ကိလေသာမာရ်၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဗဠိသန္တိ ဧတံ၊ ဗဠိသဟူသောဤအမည်သည်။ လာဘသက္ကာရသိသောကဿ၊ ။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ လာဘသက္ကာရသိလောကံ၊ ကို။ အဿာဒေတိ၊ သာယာ၏။ နိကာမေတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းကို။ မာရဿ၊ ကိလေသာမာရ်၏။ ဂိလဗဠိသော (လာဘပူဇော်အကျော်အစောဟူသော) ငါးမျှားချိတ်ကိုမျှ မိသည်ဖြစ်၍။ အနယံ၊ မချမ်းသာခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇော၊ ရောက်သူ။ ဗျသနံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇော၊ ရောက်သူဟူ၍။ ပါပိမတော၊ သည်။ ယထာကာမကရထိယော၊ အလိုရှိသလိုပြုထိုက်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ (ကြွင်းစာပိုဒ် ၁၅၇-အတိုင်းပေး။)

ရတိယံ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ကုမ္ပဏီ

၁၅၉။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟာရထိ။ ။ ဝါရုဏော၊ ပ။ အဓိဂမာယပေးပြီ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သွားသည်ကား။ အညတရသ္မိံ၊ တရသော။ ဥဒကရဟဓေ၊ ရေအိုင်၌။ မဟာကုမ္ပကုလံ၊ ကြီးမားသောလိပ်အပေါင်းသည်။ (မဟာကုမ္ပကုလံ မဟန္တံ၊ အဋ္ဌိကမ္ပပကုလံ၊ ဌ။ အဋ္ဌိကစ္စပါ ဝုစ္စန္တိ ယေထံ။ ပ။ တေသံ သမုယော၊ ဌိ။) စိရနိဝါသိ၊ ကြာမြင့်စွာနေလေ့ရှိသည်။ အယောသိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ။ အညတရော၊ တကောင်သော။ ကုမ္ပော၊ လိပ်သည်။ အညတရံ၊ သော။ ကုမ္ပံ၊ ကို။ (သျှာမုဋ် အညတရော ကုမ္ပော ယေန အညတရော ကုမ္ပော တေနပသကံမိ အညတရံ ကုမ္ပံဟု ရှိ၏။ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော အထ ခေါ ဘိက္ခုဝေ သော ကုမ္ပောစသော ဝါကျကို တောက်၍ ဤ၌လည်း ပါဆင့်၏။) တာတ ကုမ္ပ၊ အမောင်လိပ်။ တံ၊ သည်။ တံ ပဇေသံ၊ ဤအရပ်သို့။ မာ ခေါ အဂမာသီတိ၊ သွားလင့်ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤကားကို။ အဝေါစ၊ ပြောပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဧသော ကုမ္ပော၊ သည်။ တံ ပဇေသံ၊ ထိုအရပ်သို့။ အဂမာသိ၊ ပြီ။ တပေနံ၊ ထိုလိပ်ကို။ ထုဓမ္မံ၊ မုတိုးသည်။ ပပတာယ၊ ကြီးရှည်ထပ်သောသံဃာဖြင့် ။ ဝိဇ္ဇိ၊ ထိုးပြီ။

ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အထ ခေါ၊ ။ ဧသော ကုမ္ပော (အထိုးခံရသော) ထိုလိပ်သည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဧသော ကုမ္ပော (သထိပေးသော) ထိုလိပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ။) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဧသော ကုမ္ပော (သထိပေးသော) ထိုလိပ်သည်။ တံ ကုမ္ပံ (အထိုးခံရသော) ထိုလိပ်ကို။ ဓုရတောဝ၊ အထေးမှသာလျှင်။ အာဂစ္စန္တိ၊ ထာနေသည်ကို။ အဓ္မသ၊ ပြင်ပြီ။ ဒိသ္မာန၊ ။ တံ ကုမ္ပံ (အထိုးခံရသော) ထိုလိပ်ကို။ တာတ ကုမ္ပ၊ အမောင်လိပ်။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ တံ၊ သည်။ တံ ပဇေသံ၊ သို့။ န အဂမာသီတိ၊ မသွားခဲပဲရှိပါ၏လော ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအမေးစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တာတ ကုမ္ပ၊ လိပ်။ အယံ၊ သည်။ တံ ပဇေသံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ သွားခဲပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။ တာတ ကုမ္ပ၊ လိပ်။ ကစ္စိ၊ နည်း။ တံ၊ သည်။ အက္ခတော၊ အထိုးမခံရသည်။ (သစ္စတ္တအားဖြင့် တစ္စတ္တိခံရသူမဟုတ်သည်ဟုပေး။) အနုပဟတော၊ အညှင်းဆဲမခံရသည် (ညှင်းဆဲ

၁။ ပပတာယာစိ၊ ပပတာ ဝုစ္စတိ ဇီတဓမ္မကဗဓမ္မံ၊ အယကန္တကောသကေ (အသို့ထပ်စုအမည်၌) ရွတ်ကံ ပဝေဓေတော ဂဟိတော ကတ္ထိကသတ္တသတ္တာနော (ပြားရှက်သတ္တာန်ရှိသော) အထကထူကော၊ ဌနှင့်အညီ ထိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကို ဟူ၍ ပေးအပ်သောအနက်တည်း။ လောကဝေါဟာရအားဖြင့် 'ဝိန်း' ဟူ၍ရင်း၊ 'သန္တတံ' ဟူ၍ရင်း ပြန်ဆိုနိုင်၏။

ဝါ၊ ရွာသို့၎င်း။ နိဂမံ ဝါ နိဂုံးသို့၎င်း။ ပိတ္တာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ ပဝိသတိ၊ ဇာ၊ သော။ ထို
ရဟန်းသည်။ တတြတတြ၊ ထိုထိုရွာနိဂုံး၌။ သဇ္ဇတိ၊ ကပ်ငြိ၏။ တတြတတြ၊ ၌။ ဂယတိ၊ (လာဘ
စသည်သည်) ဆွဲယူအပ်၏။ တတြတတြ၊ ၌။ ဗဇ္ဇတိ၊ ဖွဲ့မို၏။ တတြတတြ၊ ၌။ အနယဗျသနံ၊ သို့။
အာပဇ္ဇတိ၊ ဇာ။ (ကြွင်းမထူး။)

စတုတ္ထံ လောရေမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-မိစ္ဆကသုတ်

၁၆။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။ဒါရဏော။ ပ။ အဓိဂမာယ ပေးမြဲ။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျ-
တာပိ၊ အံ။ မိစ္ဆကော၊ မစင်ပိုးထိုသည်။ ဂုထာဒိ၊ မစင်ကိုစားသည်ဖြစ်၍။ ဂုထပူရာ၊ ကိုယ်တွင်း၌
မစင်ဖြင့်ပြည့်၏။ ိုထဿ၊ မစင်ဖြင့်။ ပုတ္တာ၊ ပြည့်၏။ အဿ၊ ထိုမစင်ပိုး၏။ ပုရထော စ၊ ရွှေ
လည်း။ မဟာဂုထပူဇော၊ မစင်ပိုးကြီးသည်။ (အတ္ထိ၊ ဝိသေ၊ ဇာ။) သာ၊ ထို မစင်ပိုးသည်။ တေန၊
ထိုမစင်ပိုးဖြင့်။ အညာ၊ တပါးကုန်သော၊ မိစ္ဆကော၊ မစင်ပိုးထိုကို။ “အဟံ၊ ငါသည်။ ဂုထာဒိ၊ ၌။
ဂုထပူရာ၊ သည်။ ဂုထဿ၊ ဖြင့်။ ပုတ္တာ၊ သည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ မေ၊ ငါ၏။ ပုရထော စ၊
၌လည်း။ အဟံ မဟာဂုထပူဇော၊ ဤမစင်ပိုးကြီးသည်။ အတ္ထိတိ၊ ဝိ၏” ဟူ၍။ အတိမညေယျ၊
မထေပျံ့ပြင်ပြုရာ၏။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဣ၊ ၌။ ပ။ ပဝိသတိ၊ ဇာ။
သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုရွာ နိဂုံး၌။ ဘုတ္တာပိ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်။ ယာဝဒတ္ထော စ၊
လိုအပ်သလောက်စားပြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။ သွာတနာယ၊ နက်ဖြန်အလို့ငှါ။ နိမန္တိထော စ၊
ပင့်ဝိတ်အပ်ပြီးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဇာ။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ပူရာ၊ သပိတ်ဖြင့်ပြည့်သော။
ပိတ္တပါထော စ၊ ရွှမ်းသည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ဝိသေ၊ ဇာ။) သော၊ သည်။ အာရာမံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၌။
သိက္ခဂဏဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ မဇ္ဈေ၊ ၌။ “အဟံ၊ သည်။ ဘုတ္တာပိ၊ သည်။ ယာဝဒတ္ထော စ၊
သည်လည်း။ အမိ၊ ဇာ။ သွာတနာယ၊ ဝါ။ နိမန္တိထော စ၊ သည်လည်း။ အမိ၊ ဇာ။ မေ၊ ငါ၏။ ပူရာ၊
သော။ အဟံ ပိတ္တပါထော စ၊ သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ သေ၊ ဇာ။) စိဝရပိတ္တပါထသေနာသနဂိတာနုပ္ပစ္စယ-
သေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ ထိုကို။ လာဘံ စ၊ ရလေ့ရှိသည်လည်း။ အမိ၊ ဇာ။ အညေ၊ ကုန်သော၊ ဣမေ
ပန သိက္ခ။ ထိုသည်ကား။ အပ္ပပုညာ၊ နည်းသောသုန်းကပ်၍ကုန်သုတို့သည်။ အပ္ပေသက္ခာ၊ တန်ဖိုး
မဲ့ကုန်၏ ဟု ပြောကြားအပ်သုတို့တည်း။ (နတ္ထိ၊ ဝေထေထံ ဤသော ‘ဤသနံ ဣဿရိယန္တိ’
အက္ခာတဗ္ဗာတိ အပ္ပေသက္ခာ မ-၃-၁၀၆ ငို။) စိဝရပ။ ပရိက္ခာရာနံ၊ ထိုကို။ လာဘိနော၊ ရလေ့ရှိ
သုတို့သည်။ နာတိ၊ မဟုတ်ကုန်” ဟူ၍။ ဝိကတ္တတိ၊ ကြုံးဝါး၏။ သော၊ သည်။ ပ။ အညေ၊ ကုန်သော။
ပေသလေ၊ သိလကိုချစ်ကုန်သော။ သိက္ခ။ ထိုကို။ အတိမညတိ၊ ဇာ။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုမထေ
ပျံ့ပြင်ပြုခြင်းသည်။ တဿ မောဓပုရိသဿ၊ ဇာ။ ဒီဃရတ္တံ၊ လုံး။ အဟိတာယ၊ အလို့ငှါ၊ ဒုက္ခာယ၊
ငှါ။ ဟောတိ၊ ဇာ။ (ကြွင်းမထူး။)

ပဉ္စမံ ငါရေမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-အသနိသုတ်

၁၆။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။ဒါရဏော။ ပ။ အဓိဂမာယ ပေးမြဲ။) သိက္ခဝေ၊ တို့။
အသနိဝိက္ခံ၊ မိုးကြိုးစက်သည်။ (မိုးသားမရှိပဲ အခြောက်တိုက်ပစ်ချတတ်သော မိုးကြိုးနှင့်တူသော

လာဘသက္ကာရသိလောကက္ခယံ။) ကံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ အာဂစ္ဆတု၊ လာရောက်နိုင်သည်။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ လာဘ်ပူဇော် အကျော် အစောသည်။ အပတ္တမာနသံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့ မရောက်သေးသော။ သေခံ၊ သေပုဂ္ဂိုလ်သို့။ အနုပါပုဏာတု၊ ရောက်နိုင်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသနိဝိစက္ကန္တိ တေ၊ အသနိဝိစက္ကဟူသော ဤအမည်သည်။ လင်္ကာသက္ကာရ သိလောကဿ၊ ၏။ အဝိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-စိစ္စသုတ်

၁၆၃။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။ဒါရုဏော။ပ။ အဝိဂမာယ ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝိသလ္လေန၊ အဆိပ်လူးသောမြားဖြင့်။ ဝိဒ္ဓဂဓေန၊ အဆိပ်လူးသော (ကတ် အနက်ခဲ)။ သလ္လေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇတု၊ ပစ်ပောက်နိုင်သည်။ အပတ္တမာနသံ၊ သော။ပ။ အနုပါပုဏာတု၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သလ္လန္တိတေ၊ သလ္လံဟူသောအမည်သည်။ လာဘသက္ကာရသိလောကဿ၊ ၏။ အဝိဝစနံ၊ တည်း။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

သတ္ထမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ကံ။ပ။ အာဂစ္ဆတု ကို ပုစ္ဆာဝါကျ၊ သေခံ။ပ။ အနုပါပုဏာတုကို ဝိသန္ဓနာဝါကျအဖြစ်ဖြင့် ယောဇနာ သည်။ကံ။ပ။ အာဂစ္ဆတုဝါကျကို အကယ်၍ ပုစ္ဆာဝါကျအဖြစ်လက်ခံခဲ့လျှင် ပါဠိတော်အောက်ခြေ၌ ဧတ္ထ ဟိ ကိံသန္ဓေန ပဋိက္ခေပတောပိ သက္ကာ ဉာဘုံ ဟု ပါရှိသော မာ နိပါယ်လည် ပဋိသေပြစ်သကဲ့သို့ ကိံ သရှိဖြင့်လည်း ပဋိသေအနက် ထိနိုင်သည် ဟူသော မှတ်ချက်အတိုင်း မပြစ်နိုင်။ သယံ အဘိညာဏ ကမုဒ္ဓိသေယျံ ကံဖြင့် ပဋိ သေခ အနက်ကို သိစေနိုင်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ၎င်းဝါကျသည် ပုစ္ဆာဝါကျမဟုတ်။ ဤကံ။ပ။ အာဂစ္ဆ- တုဝါကျကား ပုစ္ဆာဝါကျဖြစ်ရကား အောက်ခြေမှတ်ချက်၌ ပါရှိသော သာကေသည် ဤပါဠိပုဒ် ပါရှိသော သာဓုဝါကျနှင့် ဆန့်ကျင်၏။

ကံ။ပ။ အာဂစ္ဆတုဝါကျသည် ပုစ္ဆာဝါကျဖြစ်ခဲ့လျှင် အာဂစ္ဆတိ အနုပါပုဏာတံဟု ဝတ္ထမာန် ဝိသတ်ဖြင့် ရှိသင့်၏။ ပဉ္စမိဝိသတ်ဖြင့် မရှိသင့်။ ထိုကြောင့် အာဂစ္ဆတု အနုပါပုဏာတုဟု ရှိနေခြင်းကိုလည်း ဧည့်စား သင့်၏။ အောက်ခြေမှတ်ချက်နှင့် အညီ ပေးလိုသော်- ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ အသနိဝိစက္ကံ၊ သည်။ အာဂစ္ဆတု၊ လာရောက်နိုင်ပါအံ့နည်း။ (အသနိဝိစက္ကံသည် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်သို့မှ မလာရောက်နိုင်ဟူလို။) အပတ္တမာ နသံ၊ သော။ ကံ သေခံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်။ အနုပါပုဏာတု၊ ရောက်နိုင်အံ့နည်း။ (မည်သည့်သေပုဂ္ဂိုလ်သို့မှ လာဘသက္ကာရသိလောက မရောက်နိုင်ဟူလို။) ဟုပေးရ၏။ လာဘသက္ကာရသိလောကတို့၏ အစွမ်းထက်ပုံ အန္တရာယ်ကြီးမားပုံကို ဟောကြားကြောင်း နောက်နောက်သုတ် တို့နှင့် တွဲစပ်ကြည့်လျှင် အလွန်ထင်ရှားသည်။ ထိုကြောင့် ဤအောက်ခြေမှတ်ချက်နှင့်အညီပေးသော အနက် လည်း သင့်အံ့မထင်။ အများအမှန်ချိန်ဆနိုင်စေရန် ၂-နည်းလုံး ရေးသားဖော်ပြလိုက်သည်။

၂။ ဝိသလ္လေနာတိ ဝိသမက္ခိယေန သလ္လေန၊ သတ္တိယာတိ အတ္ထောဟူသော သိပ္ပံဖြင့် ဝိပုဒ် သလ္လပုဒ် ၂-ပုဒ်တို့ တွင် ဝိကို ဝိသမက္ခိယေန၊ သလ္လေနကို သလ္လေနဟု ဝိသတ်တူရွတ်ပြသောကြောင့် ဝိဥပသာရ၏ မိဿကဝါစက အဖြစ်ကို၎င်း၊ ဝိနှင့်သလ္လကို ဝိမိသိတံ သလ္လံ ဝိသလ္လံ၊ စောန ဝိသလ္လေနဟု ပြုလုပ်ရမည့်အဖြစ်ကို၎င်း သိစေသည်။

၈-သိင်္ဂါလသုတ်

၁၆၄။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။ဒါဂ္ဂဏောပ။ အဓိကမာယ ပေးမြဲ။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ တုပှ၊
 တို့သည်။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ ပစ္စယသမယံ၊ မိုးသောက်အခါ၌။ ဝဿမာနဿ၊ အူသော။
 ဧရသိင်္ဂါလဿ၊ မြေခွေးအို၏ (အသံကို)။ အသုတ္တ နော၊ ကြားဘူးကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေးတော်မူ၏။ ဧဝံ ဘန္တေ၊ မှန်ပါ(ကြားဘူးပါ၏) ဘုရား။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧသော ဧရသိင်္ဂါလော၊
 ဤမြေခွေးအိုသည်။ ဥက္ကဏုကေန နာမ၊ ဥက္ကဏုကမည်သော။ ဧကဇာတေန၊ ဖြစ်ပေါ်လှသော
 ဧကဂါသည်။ (ဥက္ကဏုကေန နာမ ဧကဇာတေန၊ ဖြစ်ပေါ်လှသောခွေးဝဲစားဧကဂါသည်ဟူ၍
 သော်လည်းပေး။) ဖုဋ္ဌော၊ တွေ့ထိအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိလဂတော၊ တွင်းသို့ရောက်သော်လည်း။ နေဝ-
 ရမတိ၊ မပေ့လျော်နိုင်။ ဂုက္ခမူလဂတော၊ သစ်ပင်ရင်းသို့ရောက်သော်လည်း။ န ရမတိ၊ မပေ့
 လျော်နိုင်။ အဇ္ဈောကာသဂတော၊ လွင်တီးခေါင်သို့ရောက်သော်လည်း။ န ရမတိ၊ နိုင်။ ယေန
 ယေန၊ အကြင်အကြင်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။
 တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ ၌။ နိသိဒတိ၊ ထိုင်၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ ၌။ နိပဋ္ဌတိ၊ အိပ်၏။
 တတ္ထ တတ္ထ၊ ၌။ အနယဗျသနံ၊ မချမ်းသာခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ သိက္ခဝေ၊
 တို့။ ဧဝေမေ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကဇော၊ အချို့သော။
 သိက္ခ၊ သည်။ လာသသက္ကာ၊ သိလောကေန၊ သည်။ အဘိဘူတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။
 ပရိယာဓိက္ခိဓိက္ခော၊ ထက်ဝန်ကျပ်မှယူအပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သုညာဂါရဂတော၊ ဆိတ်ငြိမ်
 ရာကျောင်းသို့ကပ်ရောက်သော်လည်း။ နေဝ ရမတိ၊ နိုင်။ ဂုက္ခမူလဂတော၊ သော်လည်း။ န ရမတိ၊
 နိုင်။ အဇ္ဈောကာသဂတော၊ သော်လည်း။ န ရမတိ၊ နိုင်။ (ကြွင်းလွယ်ပြီ။)

အဋ္ဌမံ ဝုဓ်ရေမြောက်သောသုတ်တည်း။

၎င်းစိတ်လွှေဟူသော သမာဓိပုဒ်ကို အနက်ထင်ရှားစေရန် ပါဠိတော်၌ ဒိဋ္ဌဂဏေန သဇ္ဈနဟု ဝါကျဖြင့်
 ထပ်မံဟောတော်မူသည်။ ဥပမာ မိဋ္ဌကသုတ်၌ ဝုထပူရာကို ပုတ္တာ ဂုထဿဟုဝါကျဖြင့် ထပ်မံဟောသကဲ့သို့တည်း။
 ဒိဋ္ဌဂဏေန၌လည်း ဂထသဒ္ဓါ တဗ္ဗော၊ ဒိဋ္ဌာဝံဒ္ဓါလည်း ပက္ခော ဟု ဝါစော စိဋ္ဌေါဣ၊ ဝိသပ္ပိတော သဇရာ သဝေ
 ဟူသော အသိဓာန် ၃၉၀-၌ကဲ့သို့ အိပ်သူ၊ မြားဟု မြားဖြစ်တိုင်အောင်မဟော၊ မပိရာဝိဋ္ဌိတိ ဝိသမိဏကာ
 သုရာ ဝိယဟူသော ဇာတက ၄၅၂-၄၆၄-၌ကဲ့သို့ အဆိပ်လူးသောဟူသော ဝိသေထန အနက်မျှသာဟောသည်။
 ထိုကြောင့် ဝိသဇ္ဈန၊ အဆိပ်လူးသောမြားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဂဏေန၊ အဆိပ်လူးသော။ သဇ္ဈန၊ မြားဖြစ်ဟူပေး
 လိုက်သည်။

ဤအဋ္ဌမုဒ်ကား ဝိသဇ္ဈန ဒိဋ္ဌဂဏေန သဇ္ဈနဟု မရှိပဲ ဒိဋ္ဌဂဏေန ဝိသဇ္ဈန သဇ္ဈနဟု ရှိနေသည်။
 ၎င်းပြင် ဒိဋ္ဌဂဏေနကို ဂထဒိဋ္ဌနပုဒ်သောဋ္ဌ။ အဋ္ဌဝိသဟုတ္တာထိ ဝါဒိဋ္ဌ ဂဏေန ဂထဒိဋ္ဌနဟူသော ရှိအလိုကား
 ဤက တဗ္ဗောမဟုတ်။ ၎င်းပြင် စိဟော ဝုတ္တိတက္ကရထေပနေ ဟူသော ဇာတုတ္တထင်ဟ ၁၉၃-နှင့်အညီ စိဟဓာတ်
 ယေယနတ္ထ ထပစ္စည်းဖြင့်ပြီးသောကြောင့်၎င်း အထက်ပါအသိဓာန်နှင့် ဇာတက ၄၅၂ကိုထောက်သောအားဖြင့်၎င်း
 ဒိဋ္ဌဂဏေန ဟူ၍၎င်း ဒိဋ္ဌဂဏေန ဟူ၍၎င်း ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဟတ္ထိမဂ္ဂိ၊ အဓိပ္ပါယ်လည်းမရ။ ၎င်းပြင်အဋ္ဌကထာ၌
 သတ္တိယာဟုလည်းသော်လည်း ဤ၌ မြားဖြင့်ဟုပင် ပြန်ဆိုလိုက်သည်။ ၎င်းပြင် အဋ္ဌမူ သိမ္မဟု ၄၅၂ ၂-မျိုးကဲ့သို့
 သံလည်း အထက်ပါ ဝိသဇ္ဈနပုဒ် ရုပ်ပြီပုံ ထောက်အားဖြင့် သိမ္မသာ သင့်အံ့ထင်သည်။

၉-ဝေရမ္မသုတ်

၁၆၅။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။ဒါရုဏော။ပ။ အဓိဂမာယ ပေးမြဲ)။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဥပရိ-
 အာကာသေ၊ အထက်ကောင်းကင်၌။ ဝေရမ္မာ နာမ၊ ဝေရမ္မမည်ကုန်သော။ ဝါတာ၊ လေထိုသည်။
 ဝါယန္တိ၊ တိုက်ခတ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝေရမ္မလေထဲသို့။ ယော ပက္ခိ၊ အကြင်ငှက်သည်။ ဂစ္ဆတိ၊
 ရောက်၏။ တမေန၊ ထိုငှက်ကို။ ဝေရမ္မာ ဝါတာ၊ ထိုသည်။ ခိပန္တိ၊ ပစ်ချကုန်၏။ ဝေရမ္မ-
 ဝါတက္ခိတ္တဿ၊ ဝေရမ္မလေသည် ပစ်ချအပ်သော။ တဿ၊ ထိုငှက်၏။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။
 အညေနေဝ၊ အခြား(သောအရပ်)သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ပက္ခာ၊ အတောင်တို့သည်။
 အညေန၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းသည်။ အညေန၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ ကာယော၊
 ကိုယ်သည်။ အညေန၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ ပုပ္ဖထု-
 သမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်ဝတ်၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။
 အာဒါယ၊ ယူ၍။ အရက္ခိတေနေဝ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သော။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ အရက္ခိတာယ၊
 သော။ ဝါစာယ၊ စကားဖြင့်။ အရက္ခိတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အနုပဋိတာယ၊ အာရုံသို့
 ကပ်ရောက်၍ မတည်သော ။ သတိယာ၊ ဖြင့်။ အသံဝုတေဟိ၊ စောင့်စည်းအပ်ပြီး မဟုတ်ကုန်
 သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ (အရက္ခိတေနေဝ ကာယေန၊ စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်မရှိသည်ဖြစ်၍
 စသည်ဖြင့်သော်လည်း ဣတ္ထမ္မ၊ တအနက်ပေး။) ဂါမံဝါ၊ ရွာသို့သော်၎င်း။ နိဂမံဝါ၊ နိဂုံးသို့သော်၎င်း။
 ပိတ္တာယ၊ အမ်းအလိုငှါ။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုရွာနိဂုံး၌။
 မာတုဂါမံ၊ ကို။ ဝုန္တိဝတ္တံ ဝါ၊ မကောင်းသဖြင့် ဝတ်ထားသည်ကိုသော်၎င်း။ ဝုပ္ပါရတံ ဝါ၊ မကောင်း
 သဖြင့် ခြံရံထားသည်ကိုသော်၎င်း။ ဝိဘူ၊ မြင်သည်ရှိသော်။ ဝုဂေါ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။
 အနုဗ္ဗံသေတိ၊ ပျက်စီးစေ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝုဂါနုဗ္ဗံသိတေန၊ ဝုဂသည်ပျက်စီးအပ်
 သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ (ပစ္စက္ခာယန္တံစပ်။) သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စက္ခာယ၊ ချ၍။ ဟိနာယ၊ ယုတ်ညံ့
 သောလူအံ့ဖြစ်အလိုငှါ။ အာဝတ္တတိ၊ လည်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။
 အညေ၊ အခြားသောသို့သည်။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်သွားကုန်၏။ အညေ၊ ထိုသည်။ ပတ္တံ၊ သပိတ်
 ကို။ ဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ထိုသည်။ နိသီဇနံ၊ နိသီဇင်အခင်းကို။ ဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အညေ၊
 ထိုသည်။ သုစိစရံ၊ အပ်ကျည်ကို။ ဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေရမ္မဝါတက္ခိတ္တဿ၊ ဝေရမ္မလေသည်
 တိုက်ခတ်(ပစ်ချ)အပ်သော။ သကုဏဿ ဣဝ၊ ငှက်၏သို့တည်း။ (ကြင်းပေးမြဲ။)

နဝမံ ကိုးရုဏေသောသုတ်တည်း။

၁၀-သဂါထကသုတ်

၁၆၆။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။ဒါရုဏော။ပ။ အဓိဂမာယ ပေးမြဲ)။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ အဟံ၊
 ငါတုရားသည်။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဧကန္တံ၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သက္ကာရေန၊ ဝုဇော်
 သကာသည်။ အဘိဘူတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာပိတ္တစိတ္တံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှယူအပ်
 သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာယဿ၊ ကိုယ်(ခန္ဓာ)၏။ သေဒါ၊ ပျက်သည်မှ။ ဝါ-ပျက်ခြင်းဟူသော။
 မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အပါယံ၊ ချမ်းသာကင်းသော။ ဝုဂ္ဂတံ၊ မကောင်းပျက်သူထို့

၁။ ဥပဋိတာတိ။ပ။ အာရမ္မကံ ဥပဂန္ဓာ ဌိတာဟူသော။ ဝ ၃-၁။ နှာ ၂၂၂ ကိုဖို၍ ပေးသည်။
 ၂။ ဟိနာယ ဝိဟိဘာဝဿ အတ္ထာယဟူသော စာပိုဒ် ၃၂၄ အပွင့်နှင့်အညီ ပေးသည်။

၏လားရာဖြစ်သော။ ဝိနိပါတ်၊ အလိုအာသာကင်းလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ နိရယံ ဥပ၊
 ငရဲ၌။ ပန္နံ၊ ကျရောက်သည်ကို။ (နိရယံ၊ သို့။ ဥပပန္နံ၊ ကပ်ရောက်သည်ကိုဟူ၍သော်လည်းပေး။)
 ပဿာမိ၊ မြင်ထောင့်မူ၏။ (အသက္ကာရေန၊ မပူဇော်ခြင်းသည်။ သက္ကာရေန စ၊ ပူဇော်ခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ အသက္ကာရေန စ၊ မပူဇော်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တဗ္ဗဘယေန၊ ထိုပူဇော်
 ခြင်း မပူဇော်ခြင်း ၂ပါးသည်။ အဘိဘူတံ၊ နှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍ဟု ပေးသည်သာ ထူး၏။ ကြွင်း
 ရှေးနည်းပေး။)

ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီး။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏာန၊ မိန့်တော်မူ
 ပြီး၍။ သုကဏော၊ ကောင်းသောစကားကိုဆိုတော်မူသော်လည်းကောင်း၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထာပရံ၊
 ထိုမှနောက်၌—

ယဿ သက္ကရိယမာနဿ။ ဗောဟု သပ္ပုရိသော ဣတိတိ-သပ္ပုရိသော ဣတိဟူသော။ တေ၊
 ဤကောင်းတော်ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီး။

အပ္ပမာဏဝိဟာရိနော၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကိုပြုတတ်သော ရာဂစသော ကိလေသာ ကင်း
 လှ အရဟတ္တဖိုလ် သမာဓိဖြင့် နေလေ့ရှိသော။ သက္ကရိယမာနဿ၊ အရိအသေ ပြုအပ်
 သော။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမာဓိ၊ သည်။ အသက္ကာရေန စ၊ ပူဇော်သကာ
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ (စ-ဖြင့် သက္ကာရေနကိုလည်း။) ဥဘယံ၊ ပူဇော်ခြင်း မပူဇော်ခြင်း
 ၂-ပါးစုံကြောင့်လည်းကောင်း။ န ဝိကမ္ပတိ၊ မတုန်လှုပ်။

ဓျာယိနံ၊ ကိလေသာကို ရှို့မြှိုက်လေ့ရှိသော။ သာတတိကံ၊ (သမာပတ္တိ ဝိဟာရကို)
 အမြဲမပြတ်ပြုလေ့ရှိသော။ (သာတတံ ကရောတိတိ သာတတိကော၊ တံ။) သုခမံ ဝိဇ္ဇိ ဝိပဿကံ၊
 သိပ်မွေ့သော အရဟတ္တဖိုလ် ဉာဏ်သမာပတ်အလိုငှါ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) ရှုတတ်သော။
 ဥပါဒါနက္ခယာရာမံ၊ ဥပါဒါနကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မွေ့လျော်သော။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သပ္ပု-
 ရိသော ဣတိ၊ သူတော်ကောင်းဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

ဧသမံ၊ အယ်ခုပြောကံသောသုတ်တည်း။

ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝဇ္ဇါ၊ ဝဂ်သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထို ပဌမဝဂ်၏။ ဥဗ္ဗါနံ၊ ဥဗ္ဗါနိကား—

ဒါရုဏော၊ ဒါရုဏသုတ်။ ဗဒ္ဓိသံ၊ ဗဒ္ဓိသသုတ်။ ကုမ္ပံ၊ ကုမ္ပသုတ်။ ဒီသလောမိ စ၊
 ဒီသလောမိသုတ်။ မိဋ္ဌကံ၊ မိဋ္ဌကသုတ်။ အသနိ၊ အသနိဝိစက္ခသုတ်။ ဒိဗ္ဗံ၊ ဒိဗ္ဗသုတ်။
 သိဂီလံ၊ သိဂီလသုတ်။ ဝေရုမ္ဘေန၊ ဝေရုမ္ဘသုတ်နှင့်တကွ။ သဂါဘကံ၊ သဂါထကသုတ်။
 ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၂-ဝုတ္တိယဝဂ်

၁-သုဝတ္ထုပါတိသုတ်

၁၆၇။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။ဒါဂုဏော။ပ။ အဓိဂမာယ ပေးပြီ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကံ၊ သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အဟံ အာယသ္မာ၊ ဤ အရှင်သည်။ ဝုပ္ပိယစက္ကပရိပုဏယ၊ ငွေမှုန်ဖြင့်ပြည့်သော။ သုဝတ္ထုပါတိယာ၊ ရွှေခွက်ဟူသော။ ဟေတု အပိ၊ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ (ဆဋ္ဌိယေတုတ္ထေယိဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန် ၂-ကဏ္ဍ ၂၂-သုတ်ဖြင့် စီရင်။) သမ္ပဇာနမ္ပသာ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသောစကားကို။ န စ ဘာဝေယျာတိ၊ မပြောဆိုရာ ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ စေတသာ၊ (ငါဘုရား၏) စိတ်ဖြင့်။ ဓစတော၊ (သုထပါး၏)စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ပဇာနာမိ၊ သိတော်မူ၏။ အပရေန၊ တပါးသော။ သမယေန၊ အခါ၌။ တမေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ လာဘသက္ကာရသီလောကေန၊ လာဘ်ပုဇော်အကျော်အစော့သည်။ပ။ သမ္ပဇာနမ္ပသာ၊ သိလျက်ချွတ်ယွင်းသောစကားကို။ ဘာသန္တံ၊ ပြောဆိုသည်ကို။ ပဿာမိ၊ မြင်တော်မူ၏။ (ကြွင်းပေးပြီ။)

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ဝုပ္ပိယပါတိသုတ်

၁၆၈။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။သုဝတ္ထုစက္ကပရိပုဏယ၊ ငွေမှုန်ဖြင့်ပြည့်သော။ ဝုပ္ပိယ-ပါတိယာ၊ ရွှေခွက်ဟူသော။ ဟေတု အပိ၊ အကြောင်းကြောင့်လည်းဟု ပေးသည်မှတပါး ကြွင်းမထူး။)

ဒုတိယံ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-သုဝတ္ထုနိက္ခမေသာ ဝုဇ်သုတ်

၁၆၉။ သုဝတ္ထုနိက္ခဿ၊ ရွှေစင်ထန်ကွဟူသော။ ဟေတုအပိ၊ အကြောင်းကြောင့်လည်း ။ သုဝတ္ထုနိက္ခဿတဿ၊ ရွှေစင်နိက္ခဿတရာဟူသော။ ဟေတု အပိ၊ လည်း။ သိဂီနိက္ခဿ၊ သိဂီနိက္ခဿ-ရွှေထန်ကွဟူသော။ ဟေတု အပိ၊ လည်း။ သိဂီနိက္ခဿတဿ၊ သိဂီနိက္ခဿတရာဟူသော။ ဟေတု အပိ၊ လည်း။ (သိဂီနှင့်ပတ်သက်၍ သာရတ္ထ ဇီ ၃-နာ ၂၁-၄-၅။) ဧတဝုပ္ပပရိပုဏယ၊ ရွှေဖြင့်ပြည့်သော။ ပထဝိယာ၊ ပြေကြီးဟူသော။ ဟေတုအပိ၊ လည်း။ အာမိသကိဋ္ဌိက္ခယေတုပိ၊ တစ်တခုသော အာမိသဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဇီဝိတယေတုပိ၊ အသက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဇနပဒကလျာဏိယာ၊ ဇနပုဗ္ဗဝယ် ကောင်းမျိုးကြွယ်သည့် တိုင်းမယ်ဟူသော (ဇနပဒေ ဥတ္တမိတ္ထိယာ၊၄။) ။ ဟေတု အပိ၊ ကြောင့်လည်း။ သမ္ပဇာနမ္ပသာ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်း

၁။ နိက္ခဿနှင့်ပတ်သက်၍ ဟေမေ ပဉ္စသုဝတ္ထေ စ၊ နိက္ခဿ နိတ္ထိ ပဿာဒနေ ဟူသော အဘိဓာန် ဂဂဂ-ဂါဏာ ၏အပိုင်းကို နိဿယသစ်နှင့် သာရတ္ထ ဇီ-၃ နာ ၂၁-၄-၂ ပဉ္စမဗျာဓိကိဿရဝနေသုတ် ဝုဇ်သုတ်ကို ရှုလေ။

၂။ ဣဓ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခု အညတရံ ဂါမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ။ပ။ အညတရံ နိဂမံ။ပ။ အညတရံ နဂရံ။ပ။ အညတရံ ဇနပဒံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိဟူသော မ-၁ စာပိုဒ် ၁၉၅-နှင့် သာဓကနဂဉ္စ ဇနပဒေါ စ ဇာတုမဟာ-ဒဿနတ္ထံ သန္တိပတိဟူသော ဝိ ၄ ၁၊ ၆၄-စာမျက်နှာတို့ကို ထောက်သောအားဖြင့် ရွာထက်နိဂုဏ်၊ နိဂုဏ်ထက်ရှိ

သောစကားကို။ သာသေယျာတိ၊ ပြောဆိုရာ၏ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ စေတော၊ ကို။ ပရိစ္စ၊ ၍။ ပဇာနာမိ၏။(ကြွင်းပေးမြဲ။)

ဒေသမံ၊ ဆယ်ခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

ဗုတိယော၊ နှစ်ခုပြောက်သော။ ဝဇ္ဇေါ၊ ဝဂ်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဗုတိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါန်းကား—

၁။ နှစ်ခု ကုန်သော။ ပါတိ၊ သုဝတ္ထုပါတိသုတ် ဝှုပ်ပါတိသုတ်တို့၎င်း။ ဧဝံ၊ ကုန်သော။ သုဝတ္ထုနိက္ခာ၊ သုဝတ္ထုနိက္ခာသုတ် သုဝတ္ထုနိက္ခာသတသုတ်တို့၎င်း။ အပဓရာ၊ တပါးကုန်သော။ ဗုတေ၊ နှစ်ခု ကုန်သော။ သိဂီ၊ သိဂီနိက္ခာသုတ် သိဂီနိက္ခာသတသုတ်တို့၎င်း။ ပထဝီ၊ ပထဝီသုတ်၎င်း။ ကိစ္ဆိကူဇိဝိတံ၊ အာမိသကိစ္ဆိကူသုတ် ဇိဝိတသုတ်၎င်း။ ဇနပဒကလျာဏိယာ၊ ဇနပဒကလျာဏိသုတ်နှင့်တကွ။ ဒဿ၊ ၁၀-သုတ်၎င်းတည်း။ ဗုတိ၊ ဤသည်တည်း။

၃-တထိယဝဂ်

၁-မာတုဂါမသုတ်

၁၇၀။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ။ ။ဒါရုဏော သိက္ခဝေ လာဘသက္ကာရသိလောကော ။ပ။ ပေးမြဲ။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်။

မ္ပိတံ နေပုန်ကကြီးချယ်ကြောင်း သိသာ၏။ ထိုနေပုန်သည်လည်း ခုဒ္ဒကနေပုန် မဟာနေပုန်ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိရာတွင် သေယျာတိ ဝိသာခေ ယော ဗုဒ္ဓေသံ သောဋ္ဌသန္တံ မဟာနေပုန်ပါ။ အင်္ဂါနိ မဂဓာနိ ကာသိနိ ကောသလာနိ စသော ထိကင်္ဂုတ္တရ မဟာဝဂ် ဝိသာဇုပေါသသသုတ်လာ ထိုင်းကြီး ဘိ-ထိုင်းနှင့် ပုံဗဟုတ္တ ကုရုသက္ကာ။ပ။ သိဟံ ဇနပဒကလျာဏော အသိဓာန် ၁၈၄-လာ ကုရုသက္ကာ စသော ထိုင်းကြီးတို့သည် မဟာ- ဇနပဒတည်း။ ထိုကို ကေဿ ရဉော ရဉ္စဘူတကာသိကောသလာဓိမဟာနေပုန်ဟူသော သီ ဝိ ၃၀ ၂၉၂-စာ မျက်နှာဖြင့် ထင်ရှားသိသာ၏။ ထိုမှတစ်ပါး ဥတ္တရပထတိုင်း၊ ဧက္ခိပထတိုင်းစသည်သည် ခုဒ္ဒကနေပုန်တည်း။ ထိုကို ကေဿ ရဉော ရဉ္စ ဇကေကောဋ္ဌာသဘူတာ ဥတ္တရပထဧက္ခိယော ပထာဓိခုဒ္ဒကနေပုန်ဟူသော အထက်ပါ သီ ဝိ(၃၀)ဖြင့်ပင် သိသာပြေ၏။ ဤကား ပါဠိ ၄-ဝိ-တို့၏ အဆိုတည်း။ ၎င်းပါဠိ ၄-ဝိ-တို့အဆိုကို ဤခေတ်အသုံးအနှုန်းနှင့်ညီလျှင် အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှ စိုးမိုးဆုပ်ချုပ်ရာ မြန်မာ ယိုးဒယား သီဟိုဠ်စသော နိုင်ငံတခုခု သည် မဟာဇနပဒ၊ ထိုထိုအစိုးရတို့ ဆုပ်ချုပ်ရာနိုင်ငံတွင် ခေတ်ဟူ၍၎င်း၊ ပြည်နယ်ဟူ၍၎င်း၊ တိုင်းဟူ၍၎င်း၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားသော ဒေသသည် ခုဒ္ဒကနေပုန်တည်း။ ဤဇနပဒကလျာဏိယာပုန်ကား ခုဒ္ဒကဟူ၍၎င်း၊ မဟာဟူ၍၎င်း၊ ဝိသေသနမဋ္ဌိ ယောထော်မပုရကား၊ နှစ်မျိုးလုံးပင် သက်ဆိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဇနပဒကလျာ- ထိယာပုန်၏အနက်ကို တခရိုင်လုံးဝယ်ကောင်းမျိုးကြွယ်သည့် မိန်းမဟူသော ဟူ၍၎င်း၊ ထထိုင်းလုံးဝယ် ကောင်း၊ မျိုးကြွယ်သည့် မိစ္ဆာဟူသော ဟူ၍၎င်း၊ နိုင်ငံလုံးဝယ်ကောင်းမျိုးကြွယ်သည့် မိန်းမဟူသော ဟူ၍၎င်း၊ အနက် ပေးနိုင်သည်သာတည်း။

ပရိယာဒါယ၊ ချံ။ တိဋ္ဌတိ၊ ဇိ။ ဧကဿ၊ တယောကံသော။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဧကော၊ တလောက်သော။ မာတုဂါမော၊ သည်။ ပရိယာဒါယ၊ ချံ။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်နိုင်။ (ကြွင်းပေးပြု။)

ပဌမံပဌမထုတ်တည်း။

၂-ကလျာဏီသုတ်

၁၇၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဿ၊ ၏။ ပ။ တိဋ္ဌတိ၊ ဇိ။ ဧကော၊ တယောကံသော။ ဇနပဒကလျာဏီ၊ ဇနပဒဝယ်ကောင်းမျိုးကြွယ်သည့်တိုင်းမယ်သည်။ ပရိယာဒါယ၊ ချံ။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်နိုင်။ (ထူးရာကိုသာပေးသည်။)

ခုတ်ယံ နှစ်ခုပြောကံသောထုတ်တည်း။

၃-ဧကိပုတ္တကသုတ်

၁၇၂။ (ထူးရာကိုပေးအံ့) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဒ္ဓါ၊ (အရိယာမဂ်နှင့်ယှဉ်သော) သဒ္ဓါတရားရှိသော။ ဥပါသိကာ၊ သောတာပန် ဥပါသိကာမသည်။ ပိယံ၊ ချစ်စဖွယ်သော။ မနာပံ၊ စိတ်နှလုံးကိုပျိုးထိုးစေတတ်သော။ ဧကပုတ္တကံ၊ တဦးတည်းသော သားကလေးကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အာယာဓမာနာ၊ တောင်းပန်လိုသည်ရှိသော် ။ စိတ္တော စ ဂဟပထိ၊ စိတ္တသူကြွယ်သည်လည်းကောင်း။ ဟတ္ထကော စ အာဠဝကော၊ ဟတ္ထာဠဝကသည်လည်းကောင်း။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိ၏။ တာတ၊ အမောင်။ (တုံ၊ သည်။) တာပိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်။ ဘဝါဟံတိ၊ ဖြစ်လော့ ဟန္တိ။ ဝေ၊ ဤသို့။ အာယာဓေယျ၊ တောင်းပန်ရ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဒိခံ စိတ္တော စ ဂဟပထိ၊ အကြင်စိတ္တသူကြွယ်သည်လည်းကောင်း။ ယဒိခံ ဟတ္ထကော စ အာဠဝကော၊ အကြင်ဟတ္ထာဠဝကသည်လည်းကောင်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ဤသည်ကား။ မမ၊ ငါ့ထူးရ၏။ သာဝကနံ၊ သာဝကဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါသကနံ၊ ဥပါသကားထိုကဲ့သို့။ တုလော၊ ချိန်တည်း။ တေ၊ ဤသည်ကား။ ပမာဏံ၊ အတိုင်းအတာတည်း။ တာထ၊ အမောင်။ တုံ၊ သည်။ အဂါရသ္မာ၊ လူ့ဘောင်မှ။ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်းဘောင်သို့။ သဗေ ပဗ္ဗဇသိ၊ ဝင်ရောက်သည်ဖြစ်အံ့။ တာထ၊ အမောင်။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂုလ္လာနာ၊ တို့သည်။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်၏။ တုံ၊ သည်။ တာဒိသော၊ သည်။ ဘဝါဟံ၊ ဖြစ်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (သော၊ ပ။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂုလ္လာနာ ပေးပြု။) တာထ၊ အမောင်။ အပတ္တမာနာသံ၊ ရအပ်သော အရဟတ္တဝိုလ်မရှိသော။ သေခံ၊ သေခံဖြစ်သော။ တံ၊ သင်သို့။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်။ မာ အနုပါပုဏာတု၊ မရောက်စေလင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အပတ္တမာနာသံ၊ သော။ သေခံ၊ သော။

၁။ မာတုဂါမတည်းဟူသော ဝိသဘာဝ အာရုံ၏ စွမ်းအားထက် လာဘသက္ကာရသိလောက၏ အစွမ်းထံမှီးသည် ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်၏ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်ရာ၌ ပိုမိုအားကောင်းသည်ဟူလို။

၂။ အနာဂတ်နက်မှာ မာနန္တာ ရံခါ ကာမတ္တကို ထွန်းသတည်း ဟူသည်နှင့်အညီ တောင်းပန်သည်ရှိသော် ဟု ပေးပျော် တောင်းပန်လိုသည်ရှိသော် ဟု ကာမတ္တပေါ်လွင်အောင် ပေးစေ။

၃။ တေ ဝိယ တုံ ဝိဿသေတိ တာဒိသော။ တေ ဝိယ၊ ထိုစိတ္တသူကြွယ် ဟတ္ထာဠဝကထိုကဲ့သို့။ တုံ၊ သင့်ကို။ ဝိဿသေ၊ ရှုအပ်၏။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ တာဒိသော၊ တာဒိသမည်၏။ ဤစိတ္တသူနှင့်အညီ တာဒိသော၊ ထိုစိတ္တသူကြွယ်ဟတ္ထာဠဝကကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသဘောရှိသူသည်ဟု သက္ကတသော်လည်းပေး။

တံ သိက္ခု၊ သို့။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်။ စေ အနုပါပုဏ္ဏာတိ၊ အကယ်၍ ရောက်သည် ဖြစ်အံ့။ သော၊ ထိုလာဘ်ပူဇော် အကျော်အစောသည်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ အန္တရာယာယ၊ အန္တရာယ်အလို့ငှါ။ ဟောတိ၊ ဟော၏။ (ကြွင်းပေးပြီ။)

တတိယံ သုံးခုပြောကံသောသုတ်တည်း။

၄-ကေဓိတုသုတ်

၁၇၃။ (ထူးရာကိုသာပေးအံ့။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ သဂ္ဂါ၊ သော။ ဥပါသိကာ၊ သည်။ ပိယံ၊ သော။ မနာပံ၊ သော။ ကေဓိတရံ၊ ထဦးထည်းသောသမီးကို။ သမ္ပာ၊ စွာ။ အာယာစမာနာ၊ သော်။ အယျ၊ ရှင်မ။ ဓုတ္တရာ စ ဥပါသိကာ၊ ဓုတ္တရာဥပါသိကာမသည်၎င်း။ ဝေဠုကဏ္ဍကိယာ၊ ဝေဠုကဏ္ဍကိရုံသုဖြစ်သော။ နန္ဒမာတာ စ၊ နန္ဒမာတာသည်၎င်း။ ယာဓိသာ၊ အကြင်သို့သဘော ပို၏။ (ထံ၊ သည်။) တာဓိသာ၊ သည်။ သဝါဟိတိ၊ ဖြစ်လောဟု၍။ ဝေ၊ သို့။ အာယာစယျ၊ ရာ၏။ (သောမှ ပဗ္ဗဇသိထိုင်အောင်ပေးပြီ။ ယဒိဓံ ဓုတ္တရာ စ ဥပါသိကာ၊ သည်၎င်း။ ဝေဠု- ကဏ္ဍကိယာ၊ သော။ ယဒိဓံ နန္ဒမာတာ စ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဟု ပေးသည်သာတူ၏။) အယျ၊ ရှင်မ။ ဓမ္မာ စ သိက္ခုနိ၊ ဓမ္မာသိက္ခုနိမသည်၎င်း။ ဥပ္ပလဝတ္ထာ စ၊ ဥပ္ပလဝဏ်သိက္ခုနိမ သည်၎င်း။ ယာဓိသာ၊ ၏။ (ထံ၊ သည်။) တာဓိသာ၊ သည်။ သဝါဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ (ယဒိဓံ ဓမ္မာ စ သိက္ခုနိ၊ အကြင်ဓမ္မာသိက္ခုနိမသည်၎င်း။ ယဒိဓံ ဥပ္ပလဝတ္ထာ စ၊ အကြင်ဥပ္ပလဝဏ်သိက္ခုနိမသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဟု ပေးသည်မှတစ်ပါး သောမှ အဆုံးထိုင်အောင် ပေးပြီ။)

ဇေယျံ လေးခုပြောကံသောသုတ်တည်း။

၅-သမထဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၄။ (သာဝတ္ထိယံ ပိယရတိ) သိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေဓိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမထာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်သော်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သော်၎င်း။ လာဘ- သက္ကာရသိလောကဿ၊ ၏။ အသာဓဗ္ဗ၊ သာယာဇွယ်ကို၎င်း။ အာဓိနဝဗ္ဗ၊ အပြစ်ကို၎င်း။ နိသရဏဗ္ဗ၊ ထွက်မြောက်ရာကို၎င်း။ ယထာဘူထံ၊ ဟုတ်ထိုင်းမှန်စွာ။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ မသိနိုင်ကုန်။ (န ဝေ ဝေ သိက္ခဝေ သေသည်ကို ဇာပိဓံ ၁၂၁-သမထဗြာဟ္မဏသုတ်ကို ပို၍ပေး။ ဣမာသံ ဇေယျံ ဇာတုနံနှင့် လာဘသက္ကာရသိလောကဿရှိသည်သာ ထူးသည်။)

ပဉ္စမံ ငါးခုပြောကံသောသုတ်တည်း။

၆-ရတီယထမထဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၅။ (သာဝတ္ထိယံ ပိယရတိ။ ယေဟိ ကေဓိ၊ ပ။ ယထာဘူထံ နပ္ပဇာနန္တိကို ဇာပိဓံ ၁၂၂- အတိုင်းပေး။ သယံ၊ ပ။ ပိယရန္တိတိကို ၁၂၁-ဇာပိဓံအတိုင်းပေး။)

ဓဉ္စံ ခြောက်ခုပြောကံသောသုတ်တည်း။

၇-တထိယသမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၇၆။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ယေသမဏာ ဝါ၊ တို့သည် သော်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ တို့သည်သော်၎င်း။ လာဘသက္ကာရသိလောကံ၊ ကို။ ယထာသုတံ၊ စွာ။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ လာဘသက္ကာရသိလောကသမုဒယံ၊ လာဘ်ပူဇော် အကျော်အစောဖြစ် ကြောင်းကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ လာဘသက္ကာရသိလောကနိရောဓံ၊ လာဘ်ပူဇော်အကျော်အစော ချုပ်ရာကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ လာဘသက္ကာရသိလောကနိရောဂေါပိနိံ၊ လာဘ်ပူဇော် အကျော် အစော ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ နပ္ပဇာနန္တိ၊ ကုန်။ (ကြွင်းမထူး။)

သတ္တမံ ခုနစ်ခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-အဝိသုတ်

၁၇၇။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်။ ဓါရုဏော၊ ခက်ထန်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်။ အဝိံ၊ အရေပါးကို။ ဆိန္နတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝိံ၊ ကို။ ဆေတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဓမ္မံ၊ အရေထူကို။ ဆိန္နတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဆေတွာ၊ ၍။ မံသံ၊ အသာကို။ ဆိန္နတိ၊ ၏။ မံသံ၊ ကို။ ဆေတွာ၊ ၍။ နာရံ၊ အကြာကို။ ဆိန္နတိ၊ ၏။ နာရံ၊ ကို။ ဆေတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌိံ၊ အပိုကို။ ဆိန္နတိ၊ ၏။ အဋ္ဌိံ၊ ကို။ ဆေတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌိံ၊ ရိုးထွင်းခြင်ဆီကို။ အာဟစ္စ၊ ထိရိက်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ထည်၏။ (ကြွင်းပေးပြီ။)

အတ္တမံ ခုနစ်ခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ရုက္ခသုတ်

၁၇၈။ (အဋ္ဌိပိဋံ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိတိုင်အောင် အဝိသုတ်ရှု၍ပေ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျ- ထာပိ၊ ဥပမာကိုဆိုဆံ။ ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဓဋ္ဌာယ၊ ပြုပြင်သော။ ဝိဋ္ဌရုက္ခ- ယာ၊ သားရေထွန်ကြီးဖြင့်။ ဧဝံ၊ ပြင်းခေါင်းကို။ ဝေဓေတွာ၊ ရပ်ပတ်၍။ ဗိဝေယျံ၊ မှတ်တိုင် ရ၏။ သာ၊ ထိုသားရေထွန်ကြီးသည်။ အဝိံ၊ အရေကို။ ဆိန္နယျံ၊ ဖြတ်ရာ၏။ အဋ္ဌိပိဋံ၊ ရိုး အာဟစ္စ၊ ၍။ တိဋ္ဌယျံ၊ ရ၏။ တိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေပေဝ ခေါ်၊ ဤအတူသာလျှင်။ လာဘသက္ကာရ သိလောကော၊ သည်။ အာဟစ္စ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ (ကြွင်းပေးပြီ။)

နဝမံ ကိုးခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-သိက္ခသုတ်

၁၇၉။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယောပိ သော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဝိကာသဝေ၊ ကုန်ခမ်းသောအာသဝေါရှိသော။ အရဟံ၊ ရဟန္တာတည်း။ ထထာပိ၊ ထိုရဟန္တာ၏ လည်း။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်။ အန္တရာယာယ၊ အန္တရာယ်အလို ငှါဖြစ်၏ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝေါပိ၊ ယောထော်မှု၏။ ဣထိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝေထာ၊ ယောထော်မှုအပ်လတ်သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ထကန္တံ၊ ကို။ သန္တေ၊ ဖြစ်စွာ ဘုရား။ ကိဿ ပန၊ အတယ်ကြောင့်။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်။ ဝိကာသဝေ၊ သော။

သိက္ခာနော၊ ခါ။ အန္တရာယာယာတိ၊ အန္တရာယ်အလို ငှါဖြစ်လာနည်းဟူသော။ တေ၊ ဤအပေးကို။ အဝေါ၊ လျှောက်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ အာယ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ အကပ္ပိ၊ (ဆန့်ကျင်ဘက်တို့သည် မပျက်စီးအပ်သောကြောင့်) မပျက်စီးသော။ ယာ သာ စေတောဝိပုတ္တံ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် နှင့်ယှဉ်သောသမာဓိသည်။ (အတ္ထိ၊ ခါ။) လာဘသက္ကာရသိလောကံ၊ ကို။ တာယာ၊ ထိုစေတော ဝိပုတ္တံ၏။ အန္တရာယာယ၊ အန္တရာယ်အလို ငှါဖြစ်၏ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ န ဝဒါမိ၊ ယောတော်မူ။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာဏာသိနော၊ ကိလေ သာကိုလောင်ကျွမ်းစေတတ်သောလုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တဿ၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ အာယ၊ ထိုရဟန္တာသည်။ ယေ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာ၊ မျက်မှောက်၌ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော အကြင်လောသမာပတ်တို့ကို။ အဓိဂတာ၊ ရအပ် ကုန်ပြီ။ လာဘသက္ကာရသိလောကံ၊ ကို။ အာယ၊ ထိုရဟန္တာ၏။ (တေသံ၌စပ်။) တေသံ၊ ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခဝိဟာရတို့၏။ အန္တရာယာယ၊ အန္တရာယ်အလို ငှါဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ခါ။ (ကြွင်းဒါဓုကသုတ် အတိုင်းပေး။)

အဟံ၊ အယ်ရံမြောက်သောသုတ်တည်း။

ထာယော၊ သုံးရံမြောက်သော။ ဝဇ္ဇေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဝဂ်၏။ ဥဗ္ဗါနံ၊ ဥဗ္ဗါနံကား—

မာထုဂါမော၊ မာထုဂါမသုတ်၎င်း။ ကလျာထိ၊ ကလျာထိသုတ်၎င်း။ ပုတ္တော၊ ဧက- ပုတ္တကသုတ်၎င်း။ ဧကဓိတု၊ ဧကဓိတုသုတ်၎င်း။ တိထိ၊ ၃-ရကုန်သော သမထဗြာဟ္မဏ သုတ်တို့၎င်း။ ခေဝိ၊ ခေဝိသုတ်၎င်း။ သိက္ခာနာ၊ သိက္ခာသုတ်နှင့်တကွ။ ရဇ္ဈ၊ ရဇ္ဈသုတ်၎င်း။ ဣထိ၊ ဤသည်တည်း။

၄-စတုတ္ထဝဂ်
၁-စိနိသုတ်

၁၈၀။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ လာဘသက္ကာရသိလောကေန၊ သည်။ အသိဘူတော၊ နှိပ်စက်အပ် သော။ ပရိယာဓိက္ခမိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဒေဝဇ္ဇော၊ သည်။ သံထံ၊ ကို။ သိနိ၊ ချီပြီ။ (ထူးရာကိုသာပေးသည်။)

ပဌာံ၊ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ကုသလမူလသုတ်

၁၈၁။ သိက္ခဝေ၊ ထို့။ လာဘသက္ကာရသိလောကေန၊ သည်။ အသိဘူတဿ၊ သော။ ပရိယာ- ဓိက္ခမိတ္တဿ၊ သော။ ဝေဝဇ္ဇဿ၊ ဝေဝဇ္ဇ၏။ ကုသလမူလံ၊ ကုသလ၏အကြောင်းရင်း (အလောသစသည်) သည်။ သမုစ္ဆေ၊ အကြွင်းမဲ့ပြတ်ခြင်းသို့။ အဂမာ၊ ရောက်ပြီ။ (ထူးရာကိုသာ ပေးသည်။)

အဟံ၊ နှစ်ရံမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ကုသလဓမ္မသုတ်

၁၈၂။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော၊ ဓမ္မော၊ တရားသည်။ သမုစ္ဆေခံ၊ သို့။ အဂမာ၊ ပြီ။
(ထူးရာကိုသာပေးသည်။)

တတိယံ၊ သုံးခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-သုက္ကဓမ္မသုတ်

၁၈၃။ သုက္ကော၊ ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ (ကုသိုလ်)တရားသည်။ သမုစ္ဆေခံ၊ သို့။ အဂမာ၊ ပြီ။
(ထူးရာကိုသာ ပေးသည်။)

ဧတတ္ထံ၊ ပေးချေပြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-အစိရပက္ကန္တသုတ်

၁၈၄။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ ဌံ။ ရာဂေယော၊ ရာဂဂြိုဟ်ပြု၍။ ဂိဇ္ဈ-
ကုဓေ ဗုဒ္ဓတေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်ထောင်၌။ ဒေဝဒတ္တေ၊ သည်း။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဗိသုဒ္ဓိ မကြာမြင့်မီ။
ဝိယာရတိ၊ နေတော်မူ၏။ (ဧကံ သမယံနှင့် အစိရပက္ကန္တေ ဒေဝဒတ္တေသည် သမယသမညနှင့်
ဝိသေသမျှသာ ကွဲပြားသည်။ သာသနာမှ ဖယ်ခွါခါစဖြစ်သော အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည်
ရာဂဂြိုဟ်ပြု ဂိဇ္ဈကုဋ်ထောင်၌ နေတော်မူသည်ဟူလို။) တဗြ ခေါ၊ ထိုအခါ၌ ။ ဘဂဝါ၊ သည်း။
ဒေဝဒတ္တံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ သိက္ခု၊ ထိုကို။ သိက္ခဝေ၊ ထို။ ဒေဝဒတ္တဿ၊ ။
လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်း။ အတ္တဝေယ၊ မိမိကိုယ်ကို သတ်ခြင်းငှါ။ ဥပပါဓိ၊ ဖြစ်ပြီ။
ဒေဝဒတ္တဿ၊ ။ လာဘသက္ကာရသိလောကော၊ သည်း။ ပရာဘဝါယ၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်းငှါ။
ဥပပါဓိ၊ ပြီ။

သိက္ခဝေ၊ ထို။ သေယျတာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကိုဆိုဆုံး။ ကဇလံ၊ ဝှက်ပျော့ပင်သည်။
အတ္တဝေယ၊ ငှါ။ ဖလံ၊ အသီးကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ပရာဘဝါယ၊ ငှါ။ ဖလံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ။
သိက္ခဝေ၊ ထို။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ (ကြွင်းပေးပြီ။)

သိက္ခဝေ၊ ထို။ သေယျတာပိ၊ အံ။ ဝေဉ္ဇ၊ ဝါးသည်။ (ကြွင်းပေးပြီ။)

သိက္ခဝေ၊ ထို။ သေယျတာပိ၊ အံ။ နဋေ၊ ကျူသည်။ (ပေးပြီ။)

သိက္ခဝေ၊ ထို။ သေယျတာပိ၊ အံ။ အာဟာရီ၊ အာဟာရီဖြစ်မည်။ အတ္တဝေယ၊ ငှါ။
ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ (ကြွင်းမခဲ။)

၁။ ခေါက် ပဗ္ဗေရဏမတ္ထေ အာစာရဏေ အာရိကာလေ ဝါ နိပါတောယူသော မ-၄ ဝါ ဇာပိန် ၁-နှင့်
အညီ ဌံ၌ ခေါက် ပဗ္ဗေရဏာနေဖြင့် ပေးသည်။ တဗြ ဌံ၊ ပ။ အာမန္တေသိ ခေါ၊ သာလျှင်ဟူ၍
အဝဇာရဏတ္ထံ၊ ခေါ၊ အင်္ဂုဏ်အံ့ဟူ၍ အာရိကာလတ္ထံလည်း ပေးနိုင်သည်။

၂။ အာဟာရတိ ဝေဉ္ဇဝါယ ဂဗ္ဘိသေန ဇာတာယူသော ဗျူပအတ္တဝေယံဝတ္ထုထောက်၍ ဌံအက္ခရာနှင့်
သာရတ္ထံ၌ အာဟာရတိ ဝေဉ္ဇဝါယ ကုဋ်သို့ ဂဗ္ဘိသေန ဇာတာယူ မရှိသင့်။ အာဟာရတိ ဝေဉ္ဇဝါယ ကုဋ်သို့
ဂဗ္ဘိသေန ဇာတာယူ ပါ၌မရှိသေး။ မြင်မနုဋ်ပြီးထိပင်၍ ကျသော (ကပြား) မပွတ်သတ္တဝါအပကို အာဟာရီ

ဣဒံ၊ ဤစကားကို၊ သဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီး၊ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ကို၊ ဝတုာန၊ ရှိ။ အထာပရံ၊ ထိုမှနောက်၌။ သတ္ထာ၊ သည်။

ဖလံ၊ ၎င်းပျောသီးသည်။ ကဒလိ၊ ၎င်းပျောပင်ကို။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဟန္တိ ယထာ၊ သတ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဖသံ၊ ဝါးသီးသည်။ ဝေဠု၊ ဝါးပင်ကို။ ဟန္တိ ယထာ၊ ၎င်း။ ဖလံ၊ ကျသီးသည်။ နဠု၊ ကျပင်ကို။ ဟန္တိ ယထာ၊ ၎င်း။ ဂဗ္ဘော၊ ကိုယ်ဝန်သည်။ အသတရိ၊ အသတိရှိမြင်းမကို။ ဟန္တိ ယထာ၊ ၎င်း။ သက္ကာဓော၊ လာဘ်ပူဇော် အကျော် အစောသည်။ (လာဘသက္ကာရ သီလောကောဟုဆိုလိုလျက် ရွှေ နောက် ၂-ပုဒ်ကို ချေ ထားသည်။) ကာပုရိသံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ယောကျ်ားကို။ ဟန္တိတိ၊ သတ်၏ဟူသော။ ဝေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီး။

ပဉ္စမံ၊ ငါးရပြောက်သော သုတ်တည်း။

၆-ပဉ္စရထသတသုတ်

၁၈၅။ (ရာဇဂဟေပ။ ကသန္ဓကနိဝါပေ) ဘေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အဘေသတ္တု ကုမာဓော၊ အဇာတသတ်သတိသားသည်။ ပဉ္စဟိ ရထသတေဟိ၊ ရထားငါးရာတို့ဖြင့်။ ဒေဝဓတ္တဿ၊ အား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ရန် အလို့ငှါ။ (သီလာသသုတ်အရ ဌာဓာတ်၏ အယှဉ်ဖြစ် သောကြောင့် ဒေဝဓတ္တဿပုဗ္ဗံ သမ္ပုဒါနံအနက်ယောနောသည်။ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ ဥပဂမနံ၊ ရှု၊ ဒေဝဓတ္တဿ၊ ၎င်း။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ အနီး၌တည်ရန်အလို့ငှါဟူ၍ ဘော်လည်း မောဂ္ဂုလ္လာန်အလိုပေး။) သာယံ ပါထံ၊ ည၌ နံနက်ထိုင်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ ပဉ္စ ဝ ထာလိပါကသတာနိ၊ ဆွမ်းချက်ဆိုး ၅၀၀-တို့ကိုလည်း။ သက္ကာသိဟာဓော၊ ရှေးရှုပို့ဆောင်အပ်သောဆွမ်းကို။ (အဇာတသတ္တု ကုမာဓေန၊ သည်ဟု ကတ္တား ဖြစ်၍လိုက်။) အဘိဟရိယတိ၊ ရှေးရှု ပို့ဆောင်အပ်၏။ (ဤကံ နှစ်ခုရှိရာ ပဌမကံကား ပမာအပြု အပဓာန သာမညကံ၊ ဇုတိယကံကား ပဓာန ဝိသေသကံတည်း။ ပဓာနကံကို၎်၍ အဘိဟရိယတိ ဟု ကေဝစနန္ဒဖြင့် ရိုသည်း။) အထ ခေါ၊ ၌။ သမ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သောပ။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒေဝဓတ္တဿပ။ အဘိဟရိယတိတိ၊ အဘိဟရိယတိဟူသော။ ဝေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ကုန် ပြီး။ သိက္ခဝေ၊ ထို။ ဒေဝဓတ္တဿ၊ ၎င်း။ လာဘသက္ကာရသီလောကံ၊ ကို။ မာ ပိယယိပ္ပူ၊ မထောင့်တ ကုန်လင့်။ သိက္ခဝေ၊ ထို။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံးလျှင်။ ဒေဝဓတ္တဿ၊ အားပ။ ဂမိဿတိ၊ သွားလတ္တံ့။ ပ။ အဘိဟရိယံ၊ ရှေးရှုဆောင်အပ်လတ္တံ့။ (သီ သျာ မူ- အတိုင်းပေးလိုက်သည်။ အာဟရိယံသတိဟု မှီသည်ကား-အဘိဟရိယတိ ဟူသော ရွှေ စကားနှင့် မည်။ စူဠဝါ စာပိုဒ် ၃၃၅-၌လည်း အဘိဟရိယံသတိပင် မှီ၏။) သိက္ခဝေ၊ တို့။ တာဝကီဝဉ္စ၊ ထိုမျှ

ဟု ဆိုလိုသည်။ ၎င်းအသတိသည် မြင်းထီးနှင့်ပေါင်းစော်သောကြောင့် ကိုယ်ဝန်တည်၏။ ၎င်းကိုယ်ဝန် သည် အပေတုဖြစ်၍ တွားကြိုင်း၏။ မိခင်လောင်း၊ အသတိကား ကြုံလိုသောကိုယ်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကိုယ် ဝန်ပစ္စားဖြစ်နိုင်ရကား ဝမ်းကိုစောက်ခဲ့၍ ထုတ်ယူရသည်။

၁။ သီလာသသုတ်အလို ပိယဇာတ် အယှဉ်ဖြစ်၍ ဒေဝဓတ္တဿ အားဟု ဘော်လည်းပေး။ မောဂ္ဂုလ္လာန် သျာစိကတ္တ ၂၅-သုတ်နှင့် အညီ ဤ၌ ပေးသည်။

လောကကလပတ်လုံးလျှင်။ ဒေဝဒတ္တဿ၊ ခါ။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ကသိုလ်တရားထို၍။ ဟာနိ-
ယေဝ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကိုသာ၊ ပါဠိကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဝုနိ၊ ကြီးပွားခြင်းကို။ နော၊ အလို
မရှိအပ်။

ဘိက္ခဝေတို့။ ဝေယျတာပိ၊ အံ။ စက္ခုဿ၊ ကြမ်းထန်းသော။ ကုက္ကုရဿ၊ ခွေး၏။ နာသာယ၊
နှာခေါင်း (ဖု)၌။ ပိတ္တံ၊ (ဝံ ငါး)သည်း ခြေကို။ ဘိန္ဒေယျု၊ ခွဲကုန်တု၏။ (ခွေး၏ နှာခေါင်းဖု
နှား၌ ကပ်၍ ခွဲလိုက်ခြင်းသည် ခွေး၏ နှာခေါင်းထဲသို့ သည်းခြေထည့်သွင်းခြင်းပင်တည်း။ ထို့
ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ ပက္ခိပေယျုဟု ဘာဝတ္ထပွင့်ဆိုလေသည်။) ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့ ပစ်ခွဲအပ်သော်။
သော ကုက္ကုရော၊ ထိုခွေးသည်။ မတ္တာယ၊ ပင်ကိုယ်အတိုင်းအရှည်တက်။ ဘိယျောသော၊ လွန်စွာ။
စက္ခုထရော၊ ထူးကဲကြမ်းထန်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်တု၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာ
လျှင်။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

၇-မာတုသုတ်

၁၈၆။ အဟံ အာယသ္မာ၊ ဤအရှင်သည်။ မာတု၊ အမိဟူသော။ ဟေတုပိ၊ အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ သမ္ပဇာနမုသာ၊ သိလျက်ချွတ်ယွင်းသောကောင်းကို။ န သာသေယျာတိ၊ မပြော
ဆိုရာ ဟူ၍။ (ဒါရုဏောပ။ ပဇာနာမိနှင့် သုဝတ္ထပါတိသုတ်မှီး၍ ပြန်စပ်ပေးလေ။) တမေနံ၊ ထို
ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အပရေန၊ တပါးသော။ သမယေန၊ အခါ၌။ လာဘသက္ကာရသိလောကေန၊ သည်း
အဘိဘူတံ၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိယာဒိန္နစိတ္တံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ယူအပ်သောစိတ်ရှိသည်
ဖြစ်၍။ သမ္ပဇာနမုသာ၊ ကို။ ဘာသန္တံ၊ ပြောဆိုသည်ကို။ ပဿာမိ၊ တွေ့မြင်၏။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

၈-ဘုပိတုသုတ်သောခြောက်သုတ်

၁၈၇။ အဟံ အာယသ္မာ၊ ဤအရှင်သည်။ ပိတု၊ အဖဟူသော။ ဟေတုပိ၊ အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ပ။ (ဝိတ္တာရေထဗ္ဗံ) ဘာတု၊ အစ်ကိုဟူသော။ ဟေတုပိ၊ လည်း။ ဣနိယာ၊ နှမ
ဟူသော။ ဟေတုပိ၊ လည်း။ ပုတ္တဿ၊ သားဟူသော။ ဟေတုပိ၊ လည်း။ ဧတုယာ၊ သွီး ဟူသော။
ဟေတုပိ၊ လည်း။ ပဇာပတိယာ၊ မဟားဟူသော။ ဟေတုပိ၊ လည်း။ သမ္ပဇာနမုသာ၊ ကို။ န သာ-
သေယျာတိ၊ မပြောဆိုရာ ဟူသော (ဒါရုဏောပ။ ပဇာနာမိနှင့် သုဝတ္ထပါတိသုတ်မှီး၍ ပြန်စပ်
ပေးလေ။ အကြွင်းမထူး)

ထေရသမံ၊ တဆယ့်သုံးခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

ဧတုတ္တော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

၁။ သော၏အစွဲ ကုက္ကုရောဟု ဧဋ္ဌံပါပြီး ဖြစ်၍ ဘိယျောတပုန် သောတပုန်မဟုတ် ဘိယျောသောဟု
ထွက္ကုရနိပါတ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ၎င်းပြင် ဧဝံ ဟိ သော ဘိက္ခဝေဟု ပြီးခြင်းသည်တည်း မကောင်းတု
ဘိက္ခဝေ ပပါသင့်၊ ဣ မှန်လည်း မရှိ။

တဿ၊ ထိုဝဂ်၏။ ဥဂ္ဂါနိ၊ ဥဂ္ဂါနိးကား --

သိန္နိ၊ သိန္နိသုတ်၎င်း။ မူလံ၊ ကုသလမူလသုတ်၎င်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကုသလဓမ္မသုတ် သုက္ကဓမ္မသုတ်တို့၎င်း။ ပက္ကန္တံ၊ အစိရပက္ကန္တသုတ်၎င်း။ ရထံ၊ ပဉ္စရထသတသုတ်၎င်း။ မာတရိ၊ မာတုသုတ်၎င်း။ ပိတာ၊ ပိတုသုတ်၎င်း။ ဘာတာ၊ စ၊ ဘာတုသုတ်၎င်း။ ဘဂိနီ၊ စ၊ ဘဂိနီသုတ်၎င်း။ ပုတ္တော၊ ပုတ္တသုတ်၎င်း။ ဝိတာ၊ ဝိတုသုတ်၎င်း။ ပဇာပတိ၊ ပဇာပတိသုတ်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

လာဘသက္ကာရသံယုတ္တံ၊ လာဘသက္ကာရသံယုတ်သည်။
သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

၇-ရာဟုလသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁-ကျေသုတ်

၁၈၈။ (ဝေ မေ သုတ်။ပ။ နိသိန္ဒော ခေါအထိ ပေးမြ) အာယသ္မာ ခုဟုလော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား၊ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်တရားကို။ သုတံ၊ ကြားနာရ၍။ ဧကော၊ တယောက်တည်း။ ဝုပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာကိုလောင်ကျွမ်း စေတတ်သော လိလံရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ (တရားထူးကို ရခြင်းအကျိုးငှါ) စေလွှတ်အပ် သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေနိုင်ရာပါ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ သံသိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ တံ ဓမ္မံ၊ ကိ။ ဒေသေတုတိ၊ ဟောတော်မူပါလော့ဟူသော။ တေ၊ ကိ။ အဝေါ၊ ပြီ။

ရာဟုလ၊ လာ။ တံ၊ ကံ။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ ဧက္ခံ၊ ဧက္ခပသာဒသည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား၊ အနိစ္စံ၊ မမြပါ။ ယံ ပန၊ အကြင် ဧက္ခပသာဒသည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြ။ တံ၊ ထိုမမြသော ဧက္ခပသာဒသည်။ ဓုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲ လော။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာလော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား၊ ဓုက္ခံ၊ ဆင်းရဲပါ၏။ ယံ ပန၊ အကြင် ဧက္ခပသာဒသည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြ။ ဓုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိတာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိ၏။ တံ၊ ထိုမမြဆင်းရဲဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဧက္ခပသာဒကို။ တေ၊ ဤဧက္ခပသာဒ သည်။ မေ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဧသော၊ ဤဧက္ခပသာဒသည်။ အဟံ၊ သည်။ အဘ္ဘိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤဧက္ခပသာဒသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တတိ၊ အတ္တတည်းဟူ၍။ သမနုပဿိတံ၊ ရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံနု၊ လျော်ကန်မည်လော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ဘုရား၊ တေ၊ ဤအမေးသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

သောတံ၊ သောတပသာဒသည်။ပ။ သာနံ၊ သာနပသာဒသည်။ပ။ ဇိဝါ၊ ဇိဝါပသာဒသည်။ပ။ ကာယော၊ ကာယပသာဒသည်။ပ။ မနော၊ လောကီမနောဒွါရစိတ်သည်။ပ။

၁။ ပဟိတတ္တောတိ နိဗ္ဗာနံ ပတိပေသိတတ္ထတာယ ကာယေ ဓ ဇိဝိတေ ဓ နိရယေက္ခမိတ္တောဟူသော ဝိသုဒ္ဓိ ၁-စာမျက်နှာ ၁၂ ကိုထောက်၍ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ဟု အနက်ပေး။

ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျန္တိ ဝိသေသာဓိကမတ္တာယ ပေသိတတ္တော ဟုတွာ ဝိဟရေယျံ၊ ဤသံ ၄၂-ရာဟု လသံယုတ် ၁၈၈။ ပဟိတတ္တောတိ တဘ္ဘိ ဝိသေသာဓိကမေ ပေသိတမိတ္တော တတ္ထ နိဗ္ဗော ထပုစ္ဆာဖေထိ အတ္တော၊ သံ ၄၂-၁၈၈-အဖွင့်တိုအရ ဤ၌ တရားထူးကိုရခြင်းအကျိုးငှါ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဟု အဋ္ဌကထာနည်း အရသော်ငြား၊

လောကုတ္တရာတရားထူးကို ရခြင်း၌ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ဟု ဋီကာအဖွင့် အရသော်ငြား ပေးလေ။

၂။ မနောတိ ဣမိနာ တေဘ္ဘမကံ သမ္ပသနစာရမိတ္တံ၊ ဤသံ ၄၂-၁၈၈-အရ တေဘ္ဘမကံ ဟူသော ဝိသေသာနုပုဒ်ကို ထောက်လျှင် လောကီစိတ် မှန်သမျှ အားလုံး ကောက်ရမည်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သို့သော်လည်း

ဆုဟုလ၊ လာ။ ဝေံ၊ သို့။ ပထံ ပဏန္တော၊ ဂ္ဂုပြင်သော။ သုတဝါ၊ အာဂမ အဓိဂမဟူသော သုတရုံသော။ ဝါ၊ နာဓံမှတ်သား ဆောင်ထားမှုရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည်။ စက္ခုသို့မို့၊ စက္ခုပသာဒကိုမှီ၍။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ ပ၊ မနသို့မို့၊ လောကီမနောဒွါရ စိတ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ခါ။ နိဗ္ဗိန္ဒ၊ ငြီးငွေ့သည်ရှိသော် ။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုတ္တတိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်၏။ ဝိမုတ္တသို့ ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီး သော်။ (ဓမ၊ ခါ။ စိတ္တံ၊ သည်။) ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီး ဣတိ၊ သို့။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ် သည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ ပ၊ (သုသိမသုတ် စာပိုဒ် ၇၀-ပြန်၍) ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ (တေတနု ပေယျာလေန၊ ဤပေယျာလဖြစ်။ ဒသသုတ္တန္တော၊ သယ်ပါးသောသုတ်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ် ကုန်၏။)

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ဗုဒ္ဓပသုတ်

၁၈၉။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ဆုဟုလ၊ ပေးမြဲ။) ဂ္ဂုပါ၊ ဂ္ဂုပါရုံတို့သည်။ နိစ္စာ ဝါ၊ မြဲကုန်သလော။ အနိစ္စာ ဝါ၊ မမြဲကုန်သလော။ ဣတိ၊ ခါ။ သန္တေ၊ ဘုရား အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ပ၊ (ကြွင်းပေးမြဲ။) နထိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဝိညာဏသုတ်

၁၉၀။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ဆုဟုလ၊ ပေးမြဲ။) စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုပသာဒကိုမှီ၍ ဖြစ်သော မြင် သိ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ ပ၊ မနောဝိညာဏံ၊ တေဘူမကမနောဝိညာဉ်စိတ်သည်။ ပ၊ (ကြွင်း ပေးမြဲ။)

ထတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-သမ္ပဏသုတ်

၁၉၁။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ဆုဟုလ၊ ပေးမြဲ။) စက္ခုသမ္ပဏော၊ စက္ခုပသာဒကိုမှီ၍ဖြစ်သော တွေ့ထိခြင်းဟူသော စက္ခုသမ္ပဏသည် ။ နိစ္စော ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စော ဝါ၊ မမြဲသလော။

သမ္ပဏနစာရဏိတ္ထံ ဒွါရဘူတမနောတိ အဓိပ္ပါယောဟူသော ဤ သံ ဇီ ၂အပွင့်နှင့် မ ၄ ၂စာပိုဒ် ၄၀၀-တို့အရ အာဝဇ္ဇနံနှင့်တကွ သွင်စိတ်ကိုကောက်။

၁။ ဤပါဠိနှင့် ဝိ-၃-၂-ပါဠိ၌ နိဗ္ဗိန္ဒ ဝိရဇ္ဇတိ-ဟု ရှိ၍ မ-၁-၂၄၅-ပါဠိ၌ နိဗ္ဗိတိ ဝိရဇ္ဇတိ-ဟု ရှိသည်။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ထက္ခထက္ခ၊ နိဗ္ဗိတိကို ယေတုတ္ထပေ၊ နှစ်ချက်လုံးသင့်၏။ နိဗ္ဗိန္ဒ ဝိရဇ္ဇတိတိ ဝိရာဂဝေဒန ဓတ္တာဓရာ မဂ္ဂါ ကထိတာ၊ သံ-၄-၂-၁၉၆။ နိဗ္ဗိတိ ဝိရဇ္ဇတိတိ ဝဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဏနာ အဓိပ္ပေယာ၊ မ-၄-၂-၂၄၅။ သာရဏ္ဍ-ဝိ-၃-၂၃။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ တောယာတိ နိဗ္ဗိတိဟူပြီ။

၂။ စက္ခု နိဿာယ ဥပ္ပေနာ သမ္ပဏော စက္ခုသမ္ပဏော မ ဇီ-၁၊ ၉၈။ စက္ခုဝိညာဉ်နှင့်ဟပ်သော ဝေထကိုဟူ။

ဣတိ၊ ဇါ။ပ။ မနောသမ္ပယော၊ ဘူင်စိတ်(ဝိပါဏ မနောဝိညာဉ်စိတ်)နှင့် ယှဉ်၍ဖြစ်သော မနောသမ္ပယာဇင်း ။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

ထေ့ထွံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဝေဒနာသုတ်

၁၉၂။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ရာဟုလ၊ ပေးမြဲ။) စက္ခုသမ္ပယာဇော၊ စက္ခုသမ္ပယာကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ပ။ မနောသမ္ပယာဇော၊ မနောသမ္ပယာကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-သညာသုတ်

၁၉၃။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ရာဟုလ၊ ပေးမြဲ။) ဂူပသညာ၊ ဂူပါရုံ၌ မှတ်ထင်သောသညာသည်။ပ။ ဓမ္မသညာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ မှတ်ထင်သောသညာသည်။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သဗ္ဗေတနာသုတ်

၁၉၄။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ရာဟုလ၊ ပေးမြဲ။) ဂူပသဗ္ဗေတနာ၊ ဂူပါရုံ၌ စေ့ဆော်ထင်သော စေတနာသည်။ပ။ ဓမ္မသဗ္ဗေတနာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ စေ့ဆော်ထင်သော စေတနာသည်။ပ။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-တဏှာသုတ်

၁၉၅။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ရာဟုလ၊ ပေးမြဲ။) ဂူပတဏှာ၊ ဂူပါရုံ၌ တတ်နှစ်သက်ထင်သော တဏှာသည်။ပ။ ဓမ္မတဏှာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ တတ်နှစ်သက်ထင်သောတဏှာသည်။ပ။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

ဆဋ္ဌမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဓာတုသုတ်

၁၉၆။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ရာဟုလ၊ ပေးမြဲ။) ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်။ပ။ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတ်သည်။ပ။ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်သည်။ပ။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်သည်။ပ။ အာကာသဓာတု၊ အာကာသဓာတ်သည်။ပ။ ဝိညာဏဓာတု၊ ဝိညာဏဓာတ်သည်။ပ။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ဝိပါဏ မနောဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ ဟော၊ ပ ၆၁-၉၈။

၁၀-ခန္ဓသုတ်

၁၉၇။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဝုတ်သုတ်။ပ။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသုတ်။ပ။ သညာ၊ သညာသုတ်။ပ။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သုတ်။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သုတ်။ပ။ (ကြွင်းပေးပြီ။) အသမံ၊ အသမရုပြောက်သောသုတ်တည်း။
 ပဌမော၊ ဘော။ ဝေဂ္ဂါ၊ သုတ်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုဝက်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

ဝက္ခူ၊ ဝက္ခူသုတ်၎င်း။ ဝုပ္ပာ၊ ဝုပ္ပာသုတ်၎င်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသုတ်၎င်း။ သမ္ပယော၊ သမ္ပယာသုတ်၎င်း။ ဝေဒနာယစ၊ ဝေဒနာသုတ်နှင့်တကွ။ သညာ၊ သညာသုတ်၎င်း။ သဗ္ဗေတနာ၊ သဗ္ဗေတနာသုတ်၎င်း။ တဏှာ၊ တဏှာသုတ်၎င်း။ ခန္ဓေန၊ ခန္ဓသုတ်နှင့်တကွ။ ဓာတု၊ ဓာတုသုတ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့သည်။ ဓသ၊ အသမရုတ်တို့တည်း။

၂-ခုတ်ယဝက်

၁-ဝက္ခူသုတ်

၁၉၈-၁၉၉။ (ဇံ ပေသုတ်မှ၍ အသံ တိုင်အောင်သော သုတ်များကို ပဌမဝက် ဝက္ခူသုတ် သည်ကို နည်းမှီ၍ ပေးလေ။)

၁၁-အနုသယသုတ်

၂၀၀။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ပ။ အာယတ္တာ ဗုဒ္ဓံ၊ အရင်ဗုဒ္ဓလာသည်။ သကဝန္တံ၊ ကို။ “သန္တေ၊ နာ။ ကထံ၊ အသယ်သို့။ ဇာနတော၊ သီသု၏ (သန္တဒန်ဌံ)။ ကထံ၊ အသယ်သို့။ ပဿတော၊ ပြင်သု၏ (သန္တဒန်ဌံ)။ သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဏ်နှင့်တကွသော။ ဣမသ္မိံကာယေ၊ ဤမိမိကိုယ်၌ ၎င်း။ ဗဟိစ္စါ စ၊ ပြင်ပ(ဝိညာဏ်နှင့်တကွ) သူတပါး၏ကိုယ်၌၎င်း။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ အာရုံတို့၌။ အယကံာရ မမကံာရ မာနာနုသယာ၊ ဝိဋ္ဌိတဏှာမာန

၁။ ဗဟိစ္စိတံ ပရဏ သဝိညာဏကေ ကာယေ။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသုတိ ဣမိနာ ပန အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓပွံသင်္ကာတိ။ မဋ္ဌာ၊ ၅၃။ နှင့်အညီပေးသောအနက်တည်း။ ဤအဋ္ဌကထာ၌ ဣသ္မိံ စ သဝိညာဏကေ ကာယေတိ အတ္တနော သဝိညာဏက ကာယံ အသေတိ၊ ဗဟိစ္စါ ဓာတံ ပရဏ သဝိညာဏကံ ဝါ သဝိညာဏကံ ဝါ ဟုဆို၏။ ဤကား အတ္တနောတိ အာယတ္တာ ဗုဒ္ဓံ၊ အတ္တနော သဝိညာဏကံ ကာယံ အသေတိ၊ ပရဏာတိ ပရဏ သဝိညာဏကကာယံ အသေတိဟု ပြန်။ ၎င်းကား သဝိညာဏကကာယံ သဝိညာဏကကာယံ ဝိပျာဏံ။ အကြောင်းမှာ ပရသန္တာနော ဝါ အရူပေ ဓမ္မေ အဂ္ဂယေတွာ ဝုပ္ပကာယမေ ဂက္ခန္ဓာ ဝေတိ ဟု ဤအဋ္ဌကထာလာ သဝိညာဏကံ ဝါ ဟုသောစကားကို မနှစ်သက်ယောင် ရိုသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ၎င်းသဝိညာဏကံ ဝါ ပါဠိအရ အပရ အသညာဏတ္တာနံ အတ္တတာဝံ သန္တာယ တတာ ဝုတ္တန္တိ ဝေန္တိ ဟု အပရဝါစ ဝေပပြုပြန်၏။ ဤကားအလိုအားဖြင့် သဝိညာဏကံ ဝါ ဟုသော ဤအဋ္ဌကထာစကားကို မနှစ်သက်။

တို့သည်။ န ဟောန္တိ န ခေါတိ၊ မဖြစ်ပါကုန်သနည်း”ဟူသော။ ထေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (အကြွင်းစာပိုဒ် ၇၀-မှီ၍ပေးလေ။)

ကောသမံတသေတရုဗြာဂ်သောသုတ်တည်း။

၁၂-အပဂတသုတ်

၂၀၁။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ပ။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ ပေးမြဲ။) အဟင်္ဂာရ မမင်္ဂာရ မာနာပဂတံ၊ ဝိဇ္ဇိတဏှာမာနမှ (အကြွင်းမဲ့ပယ်သောအားဖြင့်) ကင်းသော။ ဝိခာ၊ မာနအစုတို့ကို ။ သမထိက္ကန္တံ၊ ကောင်းစွာလွန်မြောက်သော။ သန္တံ၊ ငြိမ်းအေးသော။ သုဝိပုတ္တံ၊ (ကိလေသာတို့မှ) ကောင်းစွာလွတ်မြောက်သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ပ။ သမ္ပံ၊ အလုံးစုံသော။ ထေ ဝုပံ၊ ဤဝုပံကို ။ ပ။ ဝေတံ၊ ဟောသော။ စွာ။ သမ္ပပ္ပညာယံ၊ ဝိပဿနာနှင့်တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်။ ဝိသ္ဗာ၊ မြင်သောကြောင့်။ အနုပါဒါ၊ ဝိဇ္ဇိတဏှာမာနတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍။ ဝိပုတ္တော၊ ကိလေသာမှလွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ (ကြွင်းလွယ်ပြီ။)

ဒွါဒသမံ တဆယ့်နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

စုတိယော၊ သော၊ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်း၊ နိဇ္ဇိတော၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုဝက်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

ဝက္ခ၊ ဝက္ခ၊ သုတ်၎င်း။ ဝုပ္ပ၊ ဝုပ္ပ၊ သုတ်၎င်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသုတ်၎င်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာသုတ်နှင့်တကွ။ သမ္ပယော၊ သမ္ပယာသုတ်၎င်း။ သညာ၊ သညာသုတ်၎င်း။ သဗ္ဗေတနာ၊ သဗ္ဗေတနာသုတ်၎င်း။ တဏှာ၊ တဏှာသုတ်၎င်း။ ခန္ဓေန၊ ခန္ဓာသုတ်နှင့်တကွ။ ဓာတု၊ ဓာတုသုတ်၎င်း။ တေဒသ၊ ထိုဆယ်သုတ်တို့၎င်း။ အနုသယံ၊ အနုသယသုတ်၎င်း။ အပဂတဗ္ဗေဝ၊ အပဂတသုတ်၎င်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝက်ဟူ၍။ ပဝုတ္တံ၊ သို့အပ်၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

ရာဟုလသံယုတ္တံ၊ ရာဟုလသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

ပုရိမေန ဝါ အတ္တနော ဝ ပရဿ ဝ သဝိညာဏကမေဝ ခသောတိ၊ ပစ္စိမေန ဗဟိဒ္ဓါ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓုပံ ဤအဋ္ဌကထာ၊ ပုရိမေနာတိ ဣမသ္မိံ စ သဝိညာဏကေ ကာယေထိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ပစ္စိမေနာတိ ဗဟိဒ္ဓါထိ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤဂီကာ။

သဝိညာဏကေ ကာယေထိ ဝေဒေန ဝါ အတ္တနော ဝ ပရဿ ဝ ကာယော ဂဟိတောဝ ဗဟိဒ္ဓါ သဗ္ဗနိမိတ္တဂ္ဂဟဏေန အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓံ၊ ကဏှာတိ၊ မဋ္ဌ ၄-၅၃-နာ-၅၃ တို့အရမှ သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဏံနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ စ ကာယေ၊ ဤမိမိရိယံ သုတပါဒကိုယ်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ ပြင်ပအလုံးစုံ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓတို့၎င်းဟု တနည်းသမ္ပန်။

- ၁။ မာနော ဝိခာဝ ဥတ္တထိ ဝေန် ဝါဂါဝိဝာသမထိက္ကန္တံ မာနကောဋ္ဌာသေ သုဗ္ဗ အထိက္ကန္တံ၊ အဋ္ဌကထာ။
- ၂။ သမ္ပံ ဝုပံနှင့် ဝေဒမထံ၌ ထေနှင့်အရတုဖြစ်၍ပေါင်းပေး။

၈-လက္ခဏာသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁-အဋ္ဌိသုတ်

၂၀၂။ (ဝေံ မေ သုတ်။ ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ ပေးပြီ။) တေန ခေါပန သမယေန၊ ဣဒါယံ အာယသ္မာ စ လက္ခဏော၊ အဝှင်လက္ခဏသင်္ဃာတိ။ အာယသ္မာ စ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ အဝှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ သင်္ဃာတိ။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ်ထောင်၌။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သင်္ဃာတိ။ ပုဗ္ဗဏုသမယံ၊ ၌။ နိဝါသေတွာ၊ ၌။ ပတ္တဝီရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၌။ ယေန၊ ၌။ ပ။ အာယသ္မန္တံ လက္ခဏံ၊ ကို။ “အာဝုသော လက္ခဏံ၊ အာယာမ၊ လာသ္မာ၊ ကြပါဗ္ဗံ” ဟု ဟေယံ၊ သို့။ ပိတ္တာယ၊ ငှါ။ ပဝိသိဿာမာတိ၊ ဝင်ကြကုန်အံ” ဟုသော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ “အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်မောဂ္ဂလ္လာနံ။ ဝေံ တိ ခေါ၊ ကောင်းပြီ” ဟု။ အာယသ္မာ လက္ခဏော၊ သင်္ဃာတိ။ အာယသ္မာတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနာယ၊ ခါကော၊ ကို။ ပစ္စယောသိ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သင်္ဃာတိ။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ၊ မှ။ ဩရောဟန္တော၊ သက်ဆင်းလတ်သော်။ အညတရသ္မိံ၊ ပဗ္ဗေသေ၊ တပါးသောအရပ်၌။ သိတံ၊ ပြုံးခြင်းကို။ ပါတုကာသိ၊ ထင်စွာပြုပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ လက္ခဏော၊ သင်္ဃာတိ။ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ၊ ကို။ “အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာနံ၊ လ္လာနံ။ သိတဿ၊ ပြုံးခြင်း၏။ ဝါ၊ ကို။ ပါတုကမ္ပာယ၊ ထင်စွာပြုခြင်း၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းကား။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့ကား။ ကော န ခေါတိ၊ အဘယ်ပါနည်း” ဟုသော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ အာဝုသော လက္ခဏံ၊ အထ ပဗ္ဗဿ၊ ဤပြဿနာကိုပေးခြင်း၏။ အကာလော ခေါ၊ အခါမဟုတ်သည်သာတည်း။ ဘဂဝတော၊ ခါ။ သန္တိကော၊ အနီး(မျက်မှောက်)၌။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဝေံ ယံ၊ ဤပြဿနာကို။ ပစ္စ၊ မေးလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆို၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ လက္ခဏော စ၊ သင်္ဃာတိ။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော စ၊ သင်္ဃာတိ။ ပ။ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ၊ ကို။ “အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သင်္ဃာတိ။ ဣဒါယံ ဤရာဂြိုဟ်ပြည်၌။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ၊ မှ။ ဩရောဟန္တော၊ သော်။ အညတရသ္မိံ” သော။ ပဗ္ဗေသေ၊ ၌။ သိတံ၊ ကို။ ပါတုကာသိ၊ ခါ။ အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာနံ၊ လ္လာနံ။ သိတဿ၊ ခါ။ ဝါ၊ ကို။ ပါတုကမ္ပာယ၊ ခါ။ ပ။ ကော န ခေါတိ၊ နည်း” ဟုသော။ ဝေံ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် လက္ခဏံ၊ အယံ၊ ငါသည်။ ဣဒါယံ၊ ၌။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ၊ မှ။ ဩရောဟန္တော၊ သော်။ အဋ္ဌိကသင်္ဃာတိ၊ အဋ္ဌိသုတ်ပြုစွာကို။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်၌။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားသည်ကို။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ပြီ။ (အဒ္ဓသံ ခါ ကံနှစ်ချက်။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်၌။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားသော။ အဋ္ဌိကသင်္ဃာတိ၊ အဋ္ဌိသုတ် ပြုစွာကို။ အဒ္ဓသံ၊ မြင်ပြီဟုသော်လည်းပေး။) တမေန၊ ထိုအဋ္ဌိသုတ်ပြုစွာကို။ ဂိဇ္ဈာပိ၊ ငွင်းထ ထိုသည်၎င်း။ ကာကာပိ၊ ကျီးကန်းထိုသည်၎င်း။ ကုလလာပိ၊ စွန်ရဲထိုသည်၎င်း။ အနုပတိတွာ

၁။ အာယာမာတိ ဣတ္ထ အာသဓေါ အာဂစ္ဆာတိ ဣဒိနာ သမာနတ္ထောတိ အာယ အာဂစ္ဆ ယာမာတိ၊ ထိဂစ္ဆာမာတိ အတ္ထော၊ ဝိမထိ-၃-၂၂-စာပိုဒ်။
 ၂။ ငွင်းထ ကျီးကန်း၊ စွန်ရဲထိုဟူသည် သိလူးထိုသည်။ အဋ္ဌကထာ။

အနုပတိတော၊ လိုက်၍ လိုက်၍။ ဖာသုဋ္ဌန္တရိကာဟိ၊ နံကြားတို့၌။ ဝိတုဒေန္တိ၊ နှိပ်စက်ကုန်၏။ ထနည်း။ ဖာသုဋ္ဌန္တရိကာဟိ၊ နံဒိုးကြားတို့မှ။ ဝိတုဒေန္တိ၊ ထိုးဆွဲ၍ ပျံ့ထက်ကုန်၏။

ဝိတုဒေန္တိ၊ ဆိတ်ဆွဲကုန်၏။ ဝိရာဇေန္တိ၊ ဖောက်ခွဲကုန်၏။ သာ၊ ထိုအခိုးဆက်ပြီတ္တာသည်။ သုဒါ၊ စင်စစ်။ အဋ္ဌာယရံ၊ နာကျင်သောအသံကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ အာဝုသော၊ ထားထား မယှံ၊ ထိုငါ၏(စိတ်၌)။ “သော၊ အိုအချင်းတို့။ အစ္စရိယံ ဝထ၊ တကား။ ဘော၊ တို့။ အပ္ပယံ ဝထ၊ တကား။ ဝေဂ္ဂပေါပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။ သဝိဿတိ နာမ၊ ဖြစ်ရဘိသေး၏။ ဝေဂ္ဂပေါပိ၊ သော။ ယက္ခော၊ ဘီလူးပြီတ္တာသည်။ သဝိဿတိ နာမ၊ ၏။ ဝေဂ္ဂပေါပိ၊ သော။ အတ္တဘာဝပရိလာဘော၊ အတ္တဘောကိုရခြင်းသည်။ သဝိဿတိ နာမာတိ၊ ၏”ဟူသော။ ထေ၊ ဤအကြံအစည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ သဂဝါ၊ သည်။ သိက္ခ၊ တို့ကို။ “သိက္ခဝေ၊ ထို။ ယထြဟိ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သာဝကော၊ သည်။ ဝေဂ္ဂပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသောသတ္တဝါကို။ ဥ သထိ ဝါ နာမ၊ သိနိုင်သိ၏။ ဒက္ခတိ ဝါ နာမ၊ မြင်နိုင်သိ၏။ သက္ခံ ဝါ ကရိဿတိ နာမ၊ မျက်မြင်သက်သေပြုနိုင်သိ၏။ (ထသ္မာ၊ ကြောင့်။) သာဝကော၊ တို့သည်။ စက္ခုဘူတာ၊ ဖြစ်သော (စိတ္တ) စက္ခုရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ ဝထ၊ နေကုန်စတကား။ သိက္ခဝေ၊ ထို။ သာဝကော၊ တို့သည်။ ဉာဏဘူတာ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ ဝထ၊ တကား။ သိက္ခဝေ၊ ထို။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကပင်လျှင်။ ဧသော သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ န ပျာကသိံ၊ မဟောကြားဘူးမဲ့။ အဟန္တ၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ တေ၊ ဤအကြောင်းကို။ ပျာကရေယံ၊ အံ့။ ပရေ စ၊ သုတပါးတို့သည်လည်း။ မေ၊ ငါဘုရား၏စကားကို။ န သဒ္ဓဟေယျ၊ မယုံကြည်ကုန်ရာ။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ မေ၊ ငါ၏စကားကို။ န သဒ္ဓဟေယျ၊ ကုန်ရာ။ တံ၊ ထိုမယုံကြည်ခြင်းသည်။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အတွက်။ ဝိထရတ္ထံ၊ လုံး။ အဟိတာယ၊ ငှါး ဒုက္ခာယ၊ ငှါး အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သိက္ခဝေ၊ ထို။ ဧသော သတ္တော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ယေဝ ရာဇဂဟေ၊ နှိပ်ငြိမ်းလျှင်။ ဂေါသာထကော၊ နှားသတ်သမားသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုနှားသတ်သမားသည်။ တဿ ကပ္ပဿ၊ ထိုအကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပါကေန၊ အကျိုးကြောင့်။ ဗဟူနိ ဝဿာနိ၊ များစွာသောနှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဗဟူနိ ဝဿသဏာနိ၊ များစွာသော အနှစ်အရာတို့ပတ်လုံး။ ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ၊ များစွာသော အနှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး။ နိရယေ၊

၁။ ဝိတုဒေန္တိတိ ဝါ ပါဠော၊ ဖာသုဋ္ဌန္တရိကာဟိတိ သပ္ပတ္တေ နိဿက္ကဝေနံ၊ သာရတ္ထရိ-၂၂၂၈-စာပိုဒ်။

ဝိတုဒေန္တိတိ ပါဠော၊ ဖာသုဋ္ဌန္တရိကာဟိတိ အာဓာရတ္ထေ နိဿက္ကဝေနံ ဝိမတိ-ရိ-၂၂၂၈၊ တို့ကိုထောက်၍ ဝိတုဒေန္တိ၊ ဝိ-တုဒ-ဓာတ် မျှထနတ္ထ အနက်ပေး၍ ဖာသုဋ္ဌန္တရိကာဟိ ပုန်ကိုလည်း အာဓာရတ္ထပေးသော အနက်တည်း။

နောက်နည်း၌ ဝိတုဒေန္တိတိ ဝိနိဝိဇ္ဇိတော၊ ဒေန္တိ၊ အသိဓာရပပေဟိ တိဝိဇ္ဇေဟိ တောယထတ္ထကေဟိ ဝိဇ္ဇိတော ဝိဇ္ဇိတော ဣထော ဝိတော စ ဂစ္ဆန္တိ အတ္ထော၊ သာရတ္ထရိ-၂၂၂၈။

ဝိတုဒေန္တိတိ ဝိနိဝိဇ္ဇိတော၊ ဒေန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဖာသုဋ္ဌန္တရိကာဟေ၊ ဆိဒ္ဓါဝေဒိန္တံ ကတ္တာ တာဟိ ဂစ္ဆန္တိတိ နိဿက္ကဝေနံ အတ္ထော၊ ဝိမတိ-ရိ-၂၂၂၈-တို့ကိုထောက်၍ ဝိတုဒေန္တိ-၌-ဒီ-ဓာတ် ဂထုတ္ထပေ၍ ဖာသုဋ္ဌန္တရိကာဟိ ပုန်ကို နိဿက္ကတ္ထပေးသောအနက်တည်း။ တုဒန္တိ ဝါဟာဟိ ဇနာ အသညဏာ-ပြင်ထုတ်၍ သဒ္ဓနိတိ ဓာတုဓာတာ စကောရန္တဓာတ်နှင့် ဓာတုတ္ထတို့၌ တုဒဓာတ်၏ အယုဉ် ဝါဟာဟိ ကို-ကရိတိ-အဖြစ်ပေးသည်။

ရေ၌။ ပစ္စိတော၊ ကျက်ပြီး၍။ တဿေဝ ကမ္မဿ၊ ထိုအကုသိုလ်ကံ၏ပင်လျှင်။ ဝိပါကာဝသေသေန၊
ကြွင်းကျန်သောအကျိုးဆက်ကြောင့်။ ဝေဇ္ဇပံ၊ သော။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ၊ အတ္တဘောကို
ရခြင်းကို။ ပဋိသံဝေဒယတိတိ၊ ခံစားရ၏ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခ်။ (သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။
သုတ္တန္တာနံ၊ ထို၏။ ပေယျာလော၊ သည်။ သေဝေ၊ ဤနည်းပင်တည်း။)

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ပေသိသုတ်

၂၀၃။ (ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်၌။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သွားသော။ မံသပေသိံ၊ အသားတစ်ပြီတ္တာ
ကို။ အဗ္ဗသံ၊ မြင်ပြီ။ ဤမျှသာ ထူး၏။)

ဇုတိယံ စွပ်ရေမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ပိတ္တသုတ်

၂၀၄။ (ဝေဟာသံ၊ ၌။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သော။ မံသပိတ္တံ၊ အသားဆိုင်ပြီတ္တာကို။ အဗ္ဗသံ၊ ပြီးပ။
သာဏုထိကော၊ ငှက်မုတိုးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဤမျှသာ ထူး၏။)

တထိယံ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-နိစ္ဆဝိသုတ်

၂၀၅။ (ဝေဟာသံ၊ ၌။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သော။ နိစ္ဆဝိံ၊ အရေမှရှိသော။ ပုရိသံ၊ ယောက်ျား
ပြီတ္တာကို။ အဗ္ဗသံ၊ ပြီးပ။ ဩရုဗ္ဗိကော၊ ဓိတ်သတ်သမားသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဤမျှသာ
ထူး၏။)

ဇေယျံ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-အသိတောမသုတ်

၂၀၆။ အာရုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဣ၊ ၌။ပ။ ဝေဟာသံ၊ ၌။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သော။ အသိလောပံ၊
သန်လျက်နှင့်တူသော အမွှေးရှိသော။ ပုရိသံ၊ ယောက်ျားပြီတ္တာကို။ အဗ္ဗသံ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို
ယောက်ျားပြီတ္တာ၏။ ဝေ အသိ၊ ထိုသန်လျက်အမွှေးတို့သည်။ ဥပ္ပတိတော ဥပ္ပတိတော၊ ပြန်တက်
၍ ပြန်တက်၍။ တဿေဝ ကာယေ၊ ထိုယောက်ျားပြီတ္တာ၏ကိုယ်၌ပင်လျှင်။ နိပတန္တိ၊ ကျကုန်၏။ ပ။
သုကရိကော၊ ဝက်သတ်သမားသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ပ။

ပဉ္စမံ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-သတ္တိသုတ်

၂၀၇။ (သတ္တိတောပံ၊ လှံနှင့်တူသောအမွှေးရှိသော။ တာ သတ္တိယော၊ ထိုထုံမွှေးတို့သည်။
မာဂဂိကော၊ သားမုတိုးသည်။ ဤမျှသာ ထူး၏။)

ဇဗ္ဗံ မြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ဥသုဇောမသုတ်

၂၀၈။ (ဥသုဇောမံ၊ မြားနှင့် တူသော အပွေးရှိသော။ တေ ဥသု၊ ထိုမြားပွေးတို့သည်။ ကာရဏိကော၊ လက်မရွံ့လှသတ်သမားသည်။ ဤမျှသာ ထူး၏။)

သတ္တမံ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-သုစိဇောမသုတ်

၂၀၉။ (သုစိဇောမံ၊ အပ်နှင့်တူသော အပွေးရှိသော၊ တာသုစိယော၊ ထိုအပ်ပွေးတို့သည်။ သုတော၊ မြင်းကိုဆုံးမတတ်သူသည်။ ဤမျှသာ ထူး၏။ သုဏောတိ ပုရေတီတိ သုတော၊ အဆာဒမကာဒိကော၊ ဤ သံ-ဇီ။)

အဋ္ဌမံ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ရုထိယ သုစိဇောမသုတ်

၂၁၀။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ပ။ တဿ၊ ၏။ တာ သုစိယော၊ ထိုအပ်နှင့်တူသော အပွေးတို့သည်။ သီသော၊ ဦးခေါင်း၌။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ထွက်ကုန်၏။ မုခေ၊ ၌။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဥရတော၊ ရင်မှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥရေ၊ ၌။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ ဥဒရတော၊ ဝမ်းမှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥဒရေ၊ ၌။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ ဦးရယ်၊ ပေါင်တို့မှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဦးရယ်၊ ထို၌။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ ဇာယဟိ၊ ခြေသလုံးတို့မှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇာယာသု၊ ထို၌။ ပဝိသိတွာ၊ ၍။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့မှ။ နိက္ခမန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ သုစကော၊ ကုန်းချောသမားသည်။ အဟောသိ၊ ပြီးပ။

နဝမံ ကိုခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ကုမ္ဘဏ္ဍသုတ်

၂၁၁။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ပ။ ကုမ္ဘဏ္ဍံ၊ ဆိုးကြီးပမာအဝေးစေ့ရှိသော။ ပုရိသံ၊ ကို။ အဗ္ဗသံ၊ ပြီး။ သော၊ သည်။ ဂစ္ဆန္တောပိ၊ သွားသော်လည်း။ တေဝ အဏ္ဏေ၊ ထိုဝေးစေ့ကိုပင်လျှင်။ ဓန္တေ၊ ပခုံး၌။ အာရောပေတွာ၊ ထမ်းစေလျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ နိသီဒန္တောပိ၊ ထိုင်သော်လည်း။ တေသုဝ အဏ္ဏေသု၊ ထိုဝေးစေ့တို့၌သာလျှင်။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်၏။ပ။ ဂါမက္ခူကော၊ ကောက်ကျစ်သော တရားသူကြီးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီးပ။

ဒသမံ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ပဌမော သော။ ဝရော၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဝင်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနံကား—

အဋ္ဌိ၊ အဋ္ဌိပြိတ္တာသည်၎င်း။ ပေသိ၊ ပေသိပြိတ္တာသည်၎င်း။ ဥသော၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဂါဝဏာထကာ၊ နူးသတ်သမားတို့သည်။ (အဟေသံ၊ ပြစ်ကုန်ပြီ။) ပိတ္တော၊ ပိတ္တပြိတ္တာသည်။ သာကုလိယော၊ ငှက်မုဆိုးသည်။ (အဟု၊ ပြစ်ဘူးပြီ။) နိစ္ဆဝိ၊ နိစ္ဆဝိ

ပြိတ္တာသည်။ ဥရဒ္ဓိ၊ ဆိတ်သတ်သမာသည်။ အဟု၊ ပြိ။ အသိ၊ အသိပြိတ္တာသည်။ သူက-
 ရိကော၊ ဝက်သတ်သမာသည်။ အဟု၊ ပြိ။ သတ္တိ၊ သတ္တိပြိတ္တာသည်။ မာဂဝိ၊ သားမုဆိုး
 သည်။ အဟု၊ ပြိ။ ဥသု၊ ဥသုပြိတ္တာသည်။ ကာရကိကော၊ လက်မရွံ့ လူသတ်သမားသည်။
 အဟု၊ ပြိ။ သူဝိ၊ သူဝိပြိတ္တာသည်။ သာရထိ၊ မြင်းကိုဆုံးမတတ်သူသည်။ အဟု၊ ပြိ။ ယော စ၊
 အကြင်ပြိတ္တာကိုကား။ သိဗ္ဗိယတိ၊ လျှိုအပ်၏။ သော၊ ထိုပြိတ္တာသည်။ သူစကော ဟိ၊
 ကုန်းချောထတ်သူသည်။ အဟု၊ ပြိ။ အဏ္ဏဘာဂိ၊ အဏ္ဏဘာဂိပြိတ္တာသည်။ ကုဂါမဋကော၊
 ကောက်ကျစ်သောတရားသူကြီးသည်။ အဟု၊ ပြိ။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၂-ခုတ်ယဝဂ်

၁-လဆီသကသုတ်

၂၂။ (စံပေ သုတ်ပ။ ဩရောဟန္တော၊ ပေးပြီ။) ဂုထကူပေ၊ ကျင့်ကြံစွမ်းစွမ်းသသိသကံ၊
 ဦးခေါင်းနှင့်တကွ၊ နိမ္မိတ်၊ နှစ်မြှုပ်သော။ ပုရိသံကို။ ပ။ ပါရဒါရိကော၊ သူပေးမယားကို ပြစ်မှား
 လွန်ကျူးသောသူသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပ။

ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-ဂုထခါစသုတ်

၂၃။ (ဣဇာဟံပ။ ဩရောဟန္တော၊ ပေးပြီ။) ဂုထကူပေ၊ နိမ္မိတ်၊ လျှက်။ ဥဒဘာဟိ
 ဟတ္ထေဟိ၊ လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်။ ဂုထံ၊ ကျင့်ကြံကို။ ခါဒန္တံ၊ ခဲစားသော။ ပုရိသံကို။ အဓ္ဓသံ၊
 ပြီ။ ပ။ ဓုဋ္ဌဗြာဟ္မဏော၊ ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော ပုတ္တားသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထို
 ပုတ္တားသည်။ ကဿပဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ကဿပမြတ်စွာတရား၏။ ပါဝစနေ၊ သာသနာထော်၌။
 သိက္ခသံဃံ၊ ရဟန်းသံဃာကို။ ဘတ္ထေန၊ ဆွမ်းဖြင့်။ နိမန္တေတွာ၊ ပင့်ဖိတ်၍။ ဒေါဏိယော၊ စား
 ကျင်းတို့ကို။ ဂုထဿ၊ ကျင့်ကြံဖြင့်။ ပုရာပေတွာ၊ ပြည်စေ၍။ “ဘောန္တော၊ အရှင်တို့။ အဟော
 ဟာဝဓတ္ထံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဘူန္တု၊ စေ။ စားလည်းစားကြကုန်လော့။ ဟရန္တု၊ စာတိ၊ ဆောင်လည်း
 ဆောင်ကြကုန်လော့”ဟူသော။ ထေံကို။ အဝေါစ၊ ပြောဆိုပြီ။ ပ။

ဓုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-နိစ္ဆဝိတ္ထိသုတ်

၂၄။ (ဣဇာဟံပ။ ဩရောဟန္တော၊ ပေးပြီ။) ဝေဟာသံ၊ ဝေဟန္တိ၊ သော၊ နိစ္ဆဝိ၊ အရေ
 မရှိသော။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမကို။ ပ။ အတိစာရိနိ၊ မိမိလင်ကိုကျော်လွန်၍ ကျင့်လေ့ရှိသောမိန်းမသည်။
 ဝါ၊ လင်ငယ်နေသော မိန်းမသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပ။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-မဂ်ထိတ္ထိသုတ်

၂၁၅။ (ဒုဂ္ဂန္တံ၊ မကောင်းသောအနံ့ရှိသော။ မဂ်လံ၊ အဆင်းမလှသော။ ပ။ ဣက္ခဏိကာ၊ နတ်ကတော်မသည်။ ဤမျှသာထူး၏။)

ဣတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဩကိလိနီသုတ်

၂၁၆။ (ဣဓာဟံ။ပ။ ဩရောဟန္တော၊ ပေးပြု။) ဝေဟသံ၊ ဌ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သော။ ဥပ္ပက္ကံ၊ အထက် ပိုင်း၌ကျက်သော ကိုယ်ရှိသော ။ ဩကိလိနီ၊ အောက်မှ ယိုစီးသောအားဖြင့် ညစ်နွမ်းသော ကိုယ်ရှိသော။ ဩကိရိနီ၊ မီးကျိုးဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြုမိသော ။ ဣတ္ထံ၊ ကို။ပ။ သိက္ခဝေ၊ ထို။ သော ဣတ္ထံ၊ သည်။ ကာလိဂံဿ၊ ကာလိဂံတိုင်းကို အစိုးရသော။ ရဉ္စော၊ ။ အဂ္ဂပယေသိ၊ မိဖုရားခေါင်သည်။ အယောသိ၊ ပြီးသော။ ထိုမိဖုရားခေါင်သည်။ ဣဿာပကတာ၊ ငြူခြင်းဖြင့်နှိပ် စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သပတ္တိံ၊ တူသောလင်ရှိသောမိန်းမကို။ အင်္ဂါရကဋာယေန၊ မီးကျိုးဆိုးကင်း ဖြင့်။ ဩကိရိ၊ သွန်းလောင်းပြု။ပ။

ပဉ္စမံ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-အသိသကသုတ်

၂၁၇။ (ဣဓာဟံ။ပ။ ဩရောဟန္တော၊ ပေးပြု။) ဝေဟသံ၊ ဌ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သော။ အသိသကံ၊ ဦးခေါင်းမရှိသော။ ကဗန္ဓံ၊ ဦးခေါင်းဖြင့် ကန်းသောကိုယ်ကို ။ အဗ္ဗသံ၊ ပြီး။ တဿ၊ ထိုကိုယ်၏။ ဥရေ၊ ရင်၌။ အက္ခိနီ ဝေဝ၊ မျက်စိတို့သည်၎င်း။ မုခဉ္စ၊ ခံတွင်းသည်၎င်း။ ယောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဟာရိကော နာမ၊ ဟာရိကမည်သော။ စောရဃာတကော၊ စိုးသတ်ယောကျ်ားသည်။ အယောသိ၊ ပြီးပ။

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ပါပသိက္ခသုတ်

၂၁၈။ (ဣဓာဟံ။ပ။ ဩရောဟန္တော၊ ပေးပြု။) သိက္ခံ၊ ကို။ ဝေဟသံ၊ ဌ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကို။ အဗ္ဗသံ၊ ပြီး။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သင်္ကာပိ၊ ဒုက္ခသင်္ကန်းကြီးသည်လည်း။ အာဇိတ္တာ၊ ရဲရဲသည်၏။ သမ္ပုဇ္ဈလိတာ၊ တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ သဇောတိဘူတာ၊ တမဲနက် ထက်ဝန်းကျင်

၁။ မင်္ဂလသေန ဥလထိတိ မဂ်လံ၊ ဝိဇ္ဇံပဓိသစ္စဘာဝေန ပာက္ကထိတိ အဗ္ဗတ္တံ၊ ဤသံ၊ ၂-၂၁၅၊ သာရတ္ထ- ၂-၂၃၀။
၂။ ဥဗ္ဗံ ဥဗ္ဗံ အဂ္ဂိနာ ပက္ကသရိရတာသ ဥပ္ပက္ကံ၊ ဤသံ၊ ၂-၂၁၆။
၃။ ယောဋ္ဌတော ပဋ္ဌရဏဝေယေန ကိလိန္ဒသရိရတာယ ဩကိလိနီ။
၄။ ဣဓတာစိတောစ အင်္ဂါရသမ္ပရိကိစ္ဆတာယ ဩကိရိနီ၊ ဤသံ၊ ကာ။
၅။ သမာနော ပတိ ယဿာတိ သပတ္တိံ၊ သ ပတ္တိ-သက္ကဝုပုဗ္ဗိ မာကဓွံ သ-ပတ္တိ-ယု တဓဗ္ဗသောနံနှင့်ရှိ၏။
၆။ ကဗန္ဓော နိဗ္ဗိယံ ဧဝေယံ၊ သိရောသုဉ္စော သထကြိယော၊ အသိဓာန် ၄၀၆။ အင်္ဂုမာနေန ကေန သိရသာ အာနာထိ ကဗန္ဓော၊ အသိဓာန်၇။ ကဗန္ဓု၊ က အဗ္ဗ၊ ဝ-အာရုံ။ ကသမ္ပိဦးခေါင်းယော။

ထောက်လောင်း၏ ။ ပတ္တော ပိ၊ သပိတ်သည်လည်း။ပ။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်လည်း။ပ။
သိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေသာ သိက္ခ၊ သည်။ ကဿပဿ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓဿ၊ ။ ပါဝစနေ၊ သာသနာ
တော်၌။ ပါပတ်ကျ၊ ကိုယ်နှုတ်မစောင့် ယုတ်မာသော ရဟန်းသည်။ပ။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

(ပါပတ်ကျနိစသော လေးဝတ္ထုတို့၌ အမည်မျှသာ ကဲ့သည် မတူ။)

ဓုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝက်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဝက်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါန်းကား—

ကုပေ၊ ကျင့်ကြီးတောင်း၌။ နိမုဂ္ဂေါ ဟိ၊ နှစ်မြှုပ်သော။ သော၊ ထိုပြိတ္တာသည်။ပါရ-
ဒါရိကော၊ သူထပါး မယားကို ပြစ်မှားလွန်ကားသောသူသည်။ အဟု၊ ပြစ်ခဲ့ပြီ။ဂူထခါဒိ၊
ကျင့်ကြီးကို စားသောပြိတ္တာသည်။ ဗုဒ္ဓဗြာဟ္မဏော၊ ဒေါသဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်သော
ပုတ္တားသည်။ ဝါ၊ သံဃာကို ပြစ်မှားသော ပုတ္တားသည်။ အဟု၊ ပြီ။ နိစ္ဆဝိတ္ထိ၊ အရေ
မရှိသော ပြိတ္တာမသည်။ အတိစာရိနိ၊ မိမိလင်ကို ကျော်လွန်၍ကျင့်သော မိန်းမသည်။
အဟု၊ ပြီ။ မဂုံလိတ္ထိ၊ အဆင်းမလှ အမြင်မကောင်း ရွံရှာဖွယ်သော ပြိတ္တာမသည်။
ဗုက္ခဏိတ္ထိကာ၊ နတ်ကတော်မသည်။ အဟု၊ ပြီ။ ဩကိလိနိ၊ အောက်၌ ယိုစီးသော
ကိုယ်ရှိသော ပြိတ္တာမသည်။သပတ္တဂါရောကိရိ၊ လင်တူမိန်းမကို မီးကျိုးဖြင့် သွန်းလောင်း
သူ မိဖုရားသည်။ အဟု၊ ပြီ။ သိသစ္စိန္ဒော၊ ဦးခေါင်းပြတ်သော ပြိတ္တာသည်။ စောရ-
ဇာထကော၊ ရိုးသတ်ယောကျ်ားသည်။ အဟု၊ ပြီ။

သိက္ခ၊ ရဟန်းယောကျ်ား။ သိက္ခနိ၊ ရဟန်းမိန်းမ။ သိက္ခမာနာ၊ သိက္ခမာန်။
သာမဏေဇော၊ သာမဏေယောကျ်ား။ အထ၊ ထိုပြင်။ သာမဏေရိကာ၊ သာမဏေမိန်းမ။
တာဝဓေ၊ထိုမျှလောက်သော သူတို့သည်။ ကဿပဿ၊ ကဿပပြတ်စွာသူရား၏ဝိနယသို့ ။
သာသနာတော်၌။ ပဗ္ဗဇံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ (ကရိတော၊ ပြုကုန်လျက်။) ပါပကမ္ပံ၊
မကောင်းမှုကို။ ကရိံ သု၊ ပြုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ တည်း။

လက္ခဏသံယုတ္တံ၊ လက္ခဏသံယုတ်သည်။

သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

၁။ အာဝိတ္တန္တိ အဂ္ဂိဝတ္တံ။ သပ္ပဒ္ဓလိတန္တိ သုဠ ပဒ္ဓလိတံ။ သဇောတိဘူတန္တိ သမန္တတော ဇောတိဘူတံ။
ကေဂ္ဂိဇာသဘူတန္တိ အတ္ထော၊မဋ္ဌ-၂၅၄သဇ္ဇာ။ ဝိ ဋ္ဌ-၁၊အပ္ပဋ္ဌ။

၉-ဩပမ္ပသံယုတ်

၁-ကုဋသုတ်

၂၂၃။ (ဝေံ မေ သုတံ။ပ။အာရာမေ ပေးမြို့) တဩ ခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ပ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ကုဋာဂါရဿ၊ အထွတ်တပ်သော အဆောင်၏။ ယာကာစိ ဂေါပါနသိယော၊ အကြင်အခြင့် တို့သည်။ (သန္တိ၊ ဝိကုန်၏။) သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တာ၊ ထိုအခြင်တို့သည်။ ကုဋကံမာ၊ အထွတ်သို့ရောက်ကုန်၏။ ကုဋသမောသရဏာ၊ အထွတ်သို့ စုဝေးပေါင်းဆုံကုန်၏။ ကုဋသမုဂ္ဂါ- တာ၊ အထွတ်ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထိုအခြင်တို့သည်။ သမုဂ္ဂါတံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ဂစ္ဆန္တိ သေယျတပိ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ ဤ အတူသာလျှင်။ ယေ ဂေစိ အကုသလာ ဓမ္မာ၊အကြင်အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာမူလကော၊ အဝိဇ္ဇာလျှင်အရင်းရှိ ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာသမောသရဏာ၊ အဝိဇ္ဇာသို့စုဝေးသက်ဝင်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာသမုဂ္ဂါတာ၊ အဝိဇ္ဇာ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့သည်။ သမုဂ္ဂါတံ၊ ပျက်စီး ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဟ၊ ၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရိဿာမာတိ၊ နေကုန်အံ့ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ ဟိ၊ ဤသို့သာလျှင်။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ ကျင့်အပ်၏ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပိနံတော်မူ၏။

ပဌမံ ပဌမသုတ်တည်း။

၂-နခသီသုတ်

၂၂၄။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိမှစ၍ အာရောပိတောတိ တိုင်အောင်သော အနက်မှာ ဓာပိုစ် ၇၄-နခသီသုတ်နှင့်တူ၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယေ၊ အကြင်လူ့ဘုံမှစုဝေးသောသတ္တဝါတို့သည်။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ ပစ္စာဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ သတ္တာ၊ ထို(လူ့ဘုံမှ လူဖြစ်သော)သတ္တဝါ တို့သည်။ အပ္ပကာ ခေါ၊ နည်းကုန်သည်သာတည်း။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယေ၊ အကြင်လူ့ဘုံမှစုဝေးသော သတ္တဝါတို့သည်။ မနုဿေဟိ၊ လူတို့မှ။ အညဩ၊ တပါးသောအပါယ် ဘုံတို့၌။ ပစ္စာဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေ ယော သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်သာလျှင်။ ဗဟုတရာ၊ များကုန်၏။ (ကြွင်းမထူး။)

ဇုတိယံ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ကုဋံ ဂစ္ဆန္တိတိ ကုဋကံမာ၊
 ၂။ ကုဋံ သမောသရန္တိတိ ကုဋသမောသရဏာ။
 ၃။ ကုဋသ သမုဂ္ဂါတေန ဝိနာဓေန ဘိက္ခဝေန၊ ထံသိ ၂၁၇။

၃-ကုလသုတ်

၂၂၅။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) သိက္ခဝေ၊ တိ။ ဗဟုတ္ထိကာနိ၊ များသောမိန်းမရှိကုန်သော။ အပ္ပပုရိသာနိ၊ နည်းသောယောကျ်ားရှိကုန်သော။ ယာနိ ကာနိစိ ကုလာနိ၊ အကြင်အမျိုးတို့သည်။ (သန္တံ၊ ရှိကုန်၏။) ထာနိ၊ ထိုအမျိုးတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကုမ္ဘတ္တေနကေဟိ၊ အိုး၌မီးထွန်း၍ ခိုးတတ်ကုန်သော။ စောရေဟိ၊ သူခိုးတို့သည်။ သုပ္ပဓံသိယာနိ၊ လွယ်ကူစွာ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယဿ ကဿစိ သိက္ခုနော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော (ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော) ဈာန်စိတ်ကို။ အဘာဝိတာ၊ မဖြစ်စေအပ်။ ဝါ၊ မပျိုးအပ်။ အဗဟုလိကတာ၊ ကြိမ်ဖန် များစွာမပြုအပ်။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ကိ။ အမနုဿေဟိ၊ သိလူးတို့သည်။ သုပ္ပဓံသိယော၊ လွယ်ကူစွာ ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ပ။ ဟောန္တိ သေယျထာပိ၊ သိ။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယဿ ကဿစိ သိက္ခုနော၊ သည်။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကိ။ ဘာဝိတာ၊ အပ်၏။ ဗဟုလိကတာ၊ အပ်၏။ သော၊ သည်။ ဝါ၊ ကိ။ အမနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုပ္ပဓံသိယော၊ မဖျက်ဆီးအပ် မဖျက်ဆီးနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သိက္ခဝေ၊ တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နော၊ ငါတို့သည်။ မေတ္တာစေတောဝိမုတ္တိ၊ ကိ။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဝါ၊ ပျိုးအပ်သည်။ ဗဟုလိကတာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာမပြုအပ်သည်။ ယာနိကတာ၊ အာဇာနိပြင်း ကသောယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်။ ဝတ္ထုကတာ၊ သန့်ရှင်းပြီးသော မြေဟာကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်။ အနုတ္တိတာ၊ စွန့်ပြု အောက်တည်အပ်သည်။ ပရိဝိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဆည်းပူးအပ်သည်။ သုဿမာရဂ္ဂါ၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ဟူ၍။ ဝေ၊ သိ။ သိက္ခိထမ္ပံ၊ ကျင့်အပ်၏။ (ကြွင်းမထူး။)

တတိယံ သုံးခုပြောရသောသုတ်တည်း။

၄-ဩက္ခာသုတ်

၂၂၆။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) သိက္ခဝေ၊ တိ။ ဟော၊ အကြင်သူသည်။ ပုပ္ဖက္ခာသမယံ၊ နံနက် အခါ၌။ ဩက္ခာသတံ၊ အဝကျယ်သော ထမင်းအိုးကြီးတို့၏ တရာမျှအော။ ဝါနံ၊ အလှူကို။ ဒဝေယျ၊ ပေးလှူရာ၏။ ဟော၊ သည်။ မဇ္ဈိကသမယံ၊ မှန်းတည့်အခါ၌။ ပ။ သာယနသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ဝါနံ၊ ကိ။ ဒဝေယျ၊ ဤ။ ဟော ဝါ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ပုပ္ဖက္ခာသမယံ၊ ၌။ အန္တမသော၊ အဟုတ်အားဖြင့်။ ဂဗ္ဘယနမတ္ထမိ၊ နှားနှိုက်ချက်ညှစ်ကာလမျှလည်း။ မေတ္တာစိတ္တံ၊

၁။ ဂါဝိယာ ဧကဝါရံ အဂ္ဂထနာကဓုနမတ္ထန္တိ အတ္ထော၊ ဤအဂ္ဂကထာ၊ ဂါဝိ 'ထနေ ဂဟေတွာ ဧကံ ဝိရဓိန္နံ ဗုဟနကာလမတ္ထမိ၊ မ-၉-၄ ၂၁- ဤအဂ္ဂကထာ ၂-စောင်း။ တကြိမ် နိဗ္ဗာန်ပျားကိုဆွဲငင်သော ကာလနှင့် နိဗ္ဗာန်ပျားကို ဆွဲညှစ်သောကာလ တူမျှကြ၏။ ဤသုတ်အဖွင့် သံဂီ ၂-၏ ကျမ်းထက်၌ ထံ ပန ကိတ္တကံ အဓိပ္ပာယ် တို့ အာဟ ဂါဝိယာတိ အာရိယုတိသဖြင့် အဂ္ဂကထာနှစ်စောင်ထုံး၏ အဆိုနှင့်ညီမျှသော်လည်း မ-၉-၄-၂၁ စာပိုဒ်အဖွင့်၌သာ၊ ဣဝ ပန သကလော ဂေါဗုဟနော အဓိပ္ပာယ်တော် ဒေသာန္တော ဂါဝိ 'ပ။ ကာလမတ္ထမိလူ မိန့်ဆိုသောကြောင့် နှားနှိုက်ညှစ်ပြီးသောကာလထိုင်အောင်သော အချိန်ကာလကိုဟုလိုသော အဓိပ္ပာယ်ရောက်၏။ ထို မ-၉ ၄ ၂၁-စာပိုဒ်ကျမ်းထက်အဖွင့်ကော၊ သည် "အပဝေ ပန ဂဓေါဟနမတ္ထန္တိ ပါဠိ" တွာ ဂါဝိယာ

မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကို။ ဘာဝေယျ၊ ပျိုးရာဇ်။ပ။ တေသု၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဒါနမေတ္တာစိတ် တို့တွင်။ တတော၊ ထိုအလှူထက်။ ဣဒံ၊ ဤမေတ္တာနှင့်ယှဉ်သောစိတ်သည်။ မဟပူလတရံ၊ အလွန် အကျိုးကြီး၏။ (ကြွင်းမထူး။)

တောတ္ထံ လေးခုပြောကံသောသုတ်တည်း။

၅-သတ္တိသုတ်

၂၂၇။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ)ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ တိက္ခပလ၊ ထက်သော အသွားရှိသော။ သတ္တိ၊ လှံသည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ တိက္ခပလံ၊ ထက်သောအသွားရှိသော။ ဣမံ သတ္တိံ၊ ဤလှံကို။ ပါဏိနာ ဝါ၊ လက်ဖြင့် ၎င်း။ မုဋ္ဌိနာ ဝါ၊ လက်ဆုပ်ဖြင့်၎င်း။ ပဋိလေကိဿာမိ၊ (အပျား၌ ချိုး၍) တွန့်စေ ညှပ်စေသည်”။ ပဋိကောနိဿာမိ၊ (အလယ်၌ ချိုး၍) ကောက်ကေးစေထုံး။ ပဋိဝဇ္ဇောဿာမိတိ၊ လိပ်စေထုံး”ဟု အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာဇ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညထ၊ ကုန်သနည်း။ သော ပုရိသော၊ သည်။ တိက္ခပလံ၊ သော။ အမံ သတ္တိံ၊ ထိုလှံကို။ ပါဏိနာ ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ မုဋ္ဌိနာ ဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပဋိလေကေတု၊ ၎င်း။ ပဋိကောဇ္ဇေတု၊ ၎င်း။ ပဋိဝဇ္ဇေတု၊ ၎င်း။ သဗ္ဗောနုခေါ၊ ထိုက်ပါသလော။ ဣတိ၊ ၏။ သန္တေ၊ ရား။ ဧတံ၊ ဤစကားသည်။ ဧနာ ဟိ၊ မသင့်ပါ။ တံ၊ သည်။ ကိဿပေတု၊ အသယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ သန္တေ၊ ရား။ ဟိ၊ အကြောင်းကား။ တိက္ခပလ၊ သော။ အသု သတ္တိံ၊ သည်။ ပ။ ပဋိဝဇ္ဇေတု၊ ၎င်း။ န သုကရာ၊ မလွယ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ကိလမထဿ၊ ကိုယ်ပင်ပန်းခြင်း၏။ ဝိဿာတဿ၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်း၏။ ယာဝဒေဝ သာကိ၊ အဘို့ရှိ၍ သည်သာလျှင်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခုနော၊ သည်။ မေတ္တာစေတောပိမုတ္တိ၊ ကို။ ဘာဝိတာ၊ အပ်၏။ ပ။ သုသမာရဇ္ဈိ၊ စိတ်ဖြင့်ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဝိတ္ထံ၊ ကို။ အမနုသော၊ သည်။ ဝိပိတဗ္ဗံ၊ ပစ်လွှင့်အပ်၏ဟူ၍ (ဖန်စားအပ်၏ဟူလို)။ စေ မညေယျ၊ အကယ်၍ မှတ်ထင်

ကေဝါရံ ထနအဉ္စနမတ္တန္တိ ဝဒန္တိဟူသော အံ-ဋ္ဌ ၃-၂၀၊ ဂဇ္ဈေါဟနမတ္တန္တိ ပါဠိန္ဒရေ ဂေါဓေါဟနမတ္တံ ကာလန္တိ အတ္ထော၊ သော စ န သကလော ဂေါဓေါဟနက္ခဏော အဓိပ္ပေတောတိ ဂါဝိယာ ကေဝါရံ ထနအဉ္စနမတ္တန္တိ ဟူသော အံ-ဋ္ဌ ၃-၂၀-နဝက လာ စကားတို့ကို ထောက်၍ ဣစ စ န သကလော ဂေါဓယဇနာ အဓိပ္ပေတောဟု ခွံသင့်ရာ-စကို ပ-ထင်၍ ပနဟု လွဲမှားနေဖွယ် ရှိ၏။ ဣစ စ နဟုရှိမှသာ ဋ္ဌ-ဋီတို့နှင့် ညီညွတ်၏။

ဂန္ဓဉ္စိဟနမတ္တံ ဝါ ဟူသော ဤ သံ-ဋ္ဌနှင့် အံ-ဋ္ဌ နဝကလာ ပါဠိတို့အရ ဂန္ဓဉ္စိဟနမတ္တံ နံသာကို နှစ်ချုပ်ခြင်း၊ ကာလမ္ပလည်ဟု အနက်ပေး။ ဂန္ဓဿ ဉ္စိဟနံ ဂန္ဓဉ္စိထနံ သို့မဟုတ် သန္တိဓိလျက် ဂန္ဓောဟနပုဏ် မတ္တကာ၊ ကာလပမာထဋ္ဌတဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းတည်း။ ဂန္ဓောဟနံ ပမာထံ ကာလံ အဿာတိ ဂန္ဓောဟနမတ္တံပြု၍ ဂန္ဓောဟန မတ္တံပုဏ်ကို အံ-ဋ္ဌ ၃-၂၅ မူရင်းထား၍ ဂဇ္ဈေါဟနမတ္တံပုဏ်ကို အပရေဝါပပါဠိန္ဒရဟု ပြေလသည်။ ဤ သံ-ဋ္ဌ ၂-၅၄ မ-ဋ္ဌ ၄-တို့၌ ဂဇ္ဈေါဟနမတ္တံပုဏ်ကို မူရင်းထား၍ ဂန္ဓောဟနမတ္တံပုဏ်ကို ပါဠိန္ဒရပြေလသည်။ ဂဇ္ဈေါဟနမတ္တံပုဏ်ကို လည်း ဂါဝိယာ ခုဟနံ ဂဇ္ဈေါဟနံ သို့မဟုတ် ဂဇ္ဈုဟနံ ထဋ္ဌိတို့စပ်၍ ဂဇ္ဈေါဟနံ ပမာထံ ကာလံ အဿာတိ ဂဇ္ဈေါဟနမတ္တံဟု တဒ္ဓိတ်ပြု။ ဂဇ္ဈုဟနမတ္တံပုဏ်လည်း နည်းထူ နှားနီ၊ ထည့်ကလံမ္ပလည်ဟု အနက်ပေး။

၁။ ပဋိလေကေတိတိ ပဋိလိနယတိ နာပေတိ၊ ဝိကောဇ္ဇေတိတိ ပဋိပဟရတိ၊ ဤသို့ကား။

[ဌားအံ့။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့မှတ်ထင်သော်လည်း။ သော အမနုဿော၊ သည်။ ကိလမထာယ၊ ခါ။
ဝိယာတထာ၊ ခါ။ ဘာဂိ ဝေ၊ သာလျှင်။ အထ၊ ရာဇိ။ (ကြွင်းမထူး။)

ပဉ္စမံ ငါ၊ ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ဓနုဂ္ဂဟသုတ်

၂၂၇။ (သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ သုသိက္ခိတာ၊ ကောင်း
စွာသင်အပ်ပြီးသော လေးအထတ်ရှိကုန်သော။ ကတဟတ္တာ၊ လေ့ကျင့်အပ်ပြီးသောလက်ရှိ ကုန်
သော။ (ဝါ၊ လက်ပြောင့်ကုန်သော။) ကတုပါသနာ၊ ကပ်၍ပြုအပ်သော မြားရှိကုန်သော။ စတ္တာ
ရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ဒဋ္ဌဓမ္မာ၊ ခိုင်ခံ့သော လေးရှိကုန်သော။ ဓနုဂ္ဂဟာ၊ လေးသမား
ကျော်တို့သည်။ ဌိတာ၊ ရပ်တည်ကုန်သည်။ အထ၊ ပြစ်ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊
ယောက်ျားသည်။ “အဟံ၊ ငါသည်။ သုသိက္ခိတာနံ၊ ရှိကုန်သော။ ကတဟတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ ကတု
ပါသနာနံ၊ ရှိကုန်သော။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ ဒဋ္ဌဓမ္မာနံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဓနုဂ္ဂဟာနံ၊ ဤ
လေးသမားကျော်တို့၏။ (ဝါ၊ တို့သည်။) စတုနံ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့။ ဝိတ္ထေ၊ ပစ်အပ်
ကုန်သော။ ကတ္ထေ၊ မြားတို့ကို။ ပထဝိယံ၊ မြေ။ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ၊ မကျမတည်ကုန်ပီ။ ဂဟေတွာ၊
ဖမ်းယူ၍။ အာဟရိသာပိတိ၊ ဆောင်အံ့”ဟူ၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာဇိ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တံ၊ ကို။
ကိမညထ၊ ကုန်ဆနည်း။ “ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ ဇဝနေ၊ လျင်မြန်၏။ ပရမေန၊ လွန်ကဲ
သော။ ဇဝနေ၊ လျင်မြန်ခြင်းနှင့်။ သမန္တာဂတောတိ၊ ပြည့်စုံ၏”ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။
အလံ၊ သင့်လျော်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

သန္တေ၊ ဘုရား။ သုသိက္ခိတာယ၊ သော၊ ပ။ ကေယ၊ သော။ ဒဋ္ဌဓမ္မာယ၊ သော။ ဓနုဂ္ဂဟာယ၊ ခါ။
ဝါ၊ သည်။ ဝိတ္ထံ၊ သော။ ကတ္ထံ၊ ကို။ ပထဝိယံ၊ ၌။ အပ္ပတိဋ္ဌိတံ၊ မကျမတည်မီ။ ဂဟေတွာ၊ ၌။ ဧပိ
အာဟရေယျ၊ အကယ်၍ ဆောင်နိုင်ဌားအံ့။ “ပုရိသော၊ သည်။ ဇဝနေ၊ လျင်မြန်၏။ ပရမေန၊
လွန်ကဲသော။ ဇဝနေ၊ နှင့်။ သမန္တာဂတောတိ၊ ခါ”ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ သင့်လျော်၏။
သုသိက္ခိတာနံ၊ ကုန်သော ။ ပ။ စတုနံ၊ ကုန်သော။ ဒဋ္ဌဓမ္မာနံ၊ ကုန်သော။ ဓနုဂ္ဂဟာနံ၊ တို့၏။
(ဝိတ္ထေ၊ ကုန်သော။ ကတ္ထေ၊ တို့ကို။ ပထဝိယံ၊ ၌။ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ၊ ကုန်မီ။ ဂဟေတွာ၊ ၌။
အာဟရကေ၊ ဆောင်နိုင်သော ယောက်ျား၌။) ကော ပန ဝါ၊ ခေါ၊ အထယ်ဆိုတွယ်ရာရှိအံ့နည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ကုန်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တထ ပုရိသထ၊ ထိုယောက်ျား၏။ ယထာ စ ဇဝေါ၊
အကြင်လျင်မြန်ခြင်းသည်၎င်း။ ဓန္တိမသုရိယာနံ၊ လနေတို့၏။ ယထာ စ ဇဝေါ၊ အကြင်လျင်မြန်
ခြင်းသည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တထော၊ ထိုယောက်ျား၏ လျင်မြန်ခြင်းထက်။ (သော၊ ထို
လနေတို့၏လျင်မြန်ခြင်းသည်။) သီလတရော၊ အထူးသဖြင့်လျင်မြန်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တထ
ပုရိသထ၊ ခါ။ ယထာ စ ဇဝေါ၊ သည်၎င်း။ ဓန္တိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ယထာ စ ဇဝေါ၊ သည်၎င်း။
ယာ ဧဝတာ၊ အကြင်နတ်တို့သည်။ ဓန္တိမသုရိယာနံ၊ လနေတို့၏။ ပုရတော၊ ရွေးဦးမှ။ ဇာဝန္တိ၊
ပြေးကုန်၏။ တာသံ ဧဝတာနံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ယထာ စ ဇဝေါ၊ သည်၎င်း။ (အတ္ထိ၊ ခါ။)
တထော၊ ထိုသုံးမျိုးသောလျင်မြန်ခြင်းထက်။ သီလတရံ၊ အလွန်လျင်မြန်စွာ။ အာယုသင်္ခါရာ၊
အာယုသင်္ခါရတို့သည် (ပုဂံဝိဝိသိန္ဓေကိုယူ)။ ဝိယန္တိ၊ ကုန်ခမ်းထတ်ကုန်၏။ (အကြွင်းမထူး။)

ဆဋ္ဌံ၊ မြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇ အာဏိသုတ်

၂၂၉။ (သာဝတ္ထံယံ ဝိဟရတိ) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား။ ဒသာရဟာနံ၊ ဒသာရဟမည်ကုန်သော မင်းတို့၏။ အာနကော နာမ၊ အာနကမည်သော။ မုဒိဝေ၊ မရိုးစည်သည်။ အဟောသိ၊ ရှိဘူးပြီ။ ဒသာရဟာ၊ ဒသာရဟမည်သော မင်းတို့သည်။ တဏှ (တသ္မိ) အာနကော၊ ထိုအာနကမည်သော မရိုးစည်ကို။ ဣဒိတေ၊ စပ်ဖာအပ်သည်ရှိသော်။ အညံ၊ တပါးသော။ အာဏိ၊ ရှေ့ ငွေ့ဖြင့်ပြီးသောစို့ကို။ ဩဒဟိ သု၊ စပ်ဖာထည့်သွင်းကုန်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အခါ၌။ အာနကဏ၊ အာနကမည်သော။ မုဒိဏံ၊ မရိုးစည်၏။ ပေါရာဏံ၊ အဟောင်းဖြစ်သော။ ပေါက္ခရပလကံ၊ စည်ခေါင်းကိုယ်ထည်ပျဉ်သည်။ အန္တရောယိ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။ အာဏိသုတ်ာဋေဝ၊ ရှေ့ ငွေ့ဖြင့်ပြီးသော စို့ အစပ်အဖာသည်သာလျှင်။ အဝသိဿိ၊ ကြွင်းကျန်လေပြီ။ ဘော သမယော၊ ထိုအခါသည်။ အဟ ခေါ၊ ပြစ်သည်သာထည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဝေဝေ ခေါ၊ သားလျှင်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အဂ္ဂါနံ၊ ကာလ၌။ ဘိက္ခု။ ဆိုအပ်လတ္တံ သော ရဟန်းတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ပြစ်ပေါ် ကုန်လတ္တံ။ ဣထာဂထဘာသိတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဂမ္ဘီရာ၊ ပါဠိအားဖြင့် နက်နဲကုန်သော။ ဂမ္ဘီရတ္ထာ၊ နက်နဲသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အနက်အားဖြင့် နက်နဲကုန်သော။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာတရား ကုန်သော။ သုညတပုဗ္ဗိသံယုတ္တာ၊ အတ္တမူ ကင်းဆိတ်သော ဓမ္မသဘာဝကို ပြတတ်ကုန်သော။ ယေ တေ သုတ္တန္တာ၊ အကြင်သုတ္တန်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသု၊ ထိုသုတ္တန်တို့ကို။ ဘညမာနေသု၊ ဟောအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ န သုဿသိဿန္တိ၊ မနာယု လိုကြကုန်လတ္တံ။ န သောတိ ဩဒဟိဿန္တိ၊ နားမထောင်ကြကုန်လတ္တံ။ အညာ၊ သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ န ဥပဋ္ဌာပေဿန္တိ၊ မပြစ်စေကုန်လတ္တံ။ တေ ဓမ္မေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ ဥဂ္ဂယေတဗ္ဗံ စ၊ သင်ယူအပ်ကုန်၏ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပရိယာယုဏိတဗ္ဗံ စ၊ နာယုအပ်ကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း။ န မညိဿန္တိ၊ မမှတ်ထင်ကုန်လတ္တံ။ ၂။

ကဝိကတာ၊ လောကီပညာရှိတို့သည် ပြုအပ်ကုန်သော ။ ကာဝေယျာ၊ လောကီပညာရှိတို့သည် စီရင်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ လောကီပညာရှိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ (ကဗျာအဖွဲ့အနွဲ့များကို

၁။ သတ္တေန အတ္တနာ သညာတံ ကေဝလံ ဓမ္မမတ္တပေဝ၊ ဤသံဋီ ၂။
 ၂။ ဥဂ္ဂယေတဗ္ဗံ ပရိယာယုဏေတဗ္ဗံ ပုဒ်တို့ကို ဥဂ္ဂယေတဗ္ဗံ စ ပရိယာယုဏေတဗ္ဗံ စ ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သည်ကား တေ ဓမ္မေဟူသောကံပုဒ်နှင့် အာကာရတို့ အရမကွဲပြားသည်ကို သိစေလို၍ ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ထိုကြောင့် ဋီကာဆရာသည် လိင်ဝစနဝိပလ္လာသဝသေန ဝတ္တံ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုကြောင့် သင်ယူအပ်ကုန်၏ ဟူ၍ နာယုအပ်ကုန်၏ဟူ၍ အနက်ပေး၏။
 ၃။ ဤ၌ ကဝိကတာဟု ပါဠိတော်၌ ရှိ၏။ ဤအဋ္ဌကထာ၌လည်း ကဝိကတာထိ ကဝိယိ ကတာဟုဖွင့်၏။ သို့သော် အံ-ဝ-ရကစာပိုဒ်၌ ကဝိတာဟု ရှိသည်။ အံ ဋ-၂-၌လည်း ကဝိတာထိ ကဝိယိ ကတာဟု ဖွင့်သည်။ ဤ သံ ဋီ-၂ ၌ ကဝိတာ ၊ ကဝိနော ကမ္ပံ ကဝိကတာ၊ ယဏ ပန ယံ ကမ္ပံ ထံ တေန ကတန္တိ ဝုဇ္ဇတိထိ အာဟ ကဝိတာထိ ကဝိယိ ကတာထိ ဟူ၍၎င်း၊ အံ-ဋီ ၂-၄-စာပိုဒ်၌ ကဝိနော ကမ္ပံ ကဝိတာ၊ ယံ ပနဏ ကမ္ပံ ထံ တေန ကတန္တိ ဝုဇ္ဇတိထိ အာဟ ကဝိတာထိ ကဝိယိ ကတာထိ ဟူ၍၎င်း ဖွင့်ဆိုသည်ကို ထောက်လျှင် ဣပ္ပ တစိုက် တာပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ကဝိတာပုဒ်သာ ဖြစ်သင့်၏။ ဤ သံ-ဋီ၌လည်း ကဝိနော ကမ္ပံ ကဝိတာဟု အံ-ဋီ-၂ အတူ ကမ္ပတစိုက် တာပစ္စည်းဖြင့်သာ ရှိသင့်၏။

ဆိုလိုသည်။) စိတ္တက္ခရာ၊ ဆန်းကြယ်သော အက္ခရာရှိကုန်သော။ စိတ္တဗျူဟာ၊ ကန်းကြယ်သော သစ္စာရှိကုန်သော။ ဗာယိရကော၊ သာသနာတော်မှ အပဖြစ်ကုန်သော။ သာဝကဘာသိတာ၊ ထိုထို ဆရာပညာရှိတို့၏ တပည့်တို့သည် ဟောကြားအပ်ကုန်သော။ ယေ ပန တေ သုတ္တန္တာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေသု၊ တို့ကို။ ဘညမာနေသု၊ ကုန်သည်ရှိသော။ သုဏ္ဍသိဏန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ သောတံ ဩဒဟိဏန္တိ၊ နားထောင်ကုန်လတ္တံ့။ အညာ၊ ငါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပေသာန္တိ၊ ပြစ်စေကုန်လတ္တံ့။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥက္ကယောတဗ္ဗံ စ၊ လည်းကောင်း။ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ စ၊ လည်းကောင်း။ မညိဏန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေံ သို့။ ဧတသံ သုတ္တန္တာ၊ တို့၏။ အန္တရဓာနံ၊ သည်။ ဘဝိဏတိ၊ လတ္တံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဂတဘာသိတာ၊ ကုန်သော။ ယေ တေ သုတ္တန္တာ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေသု၊ တို့ကို။ ဘညမာနေသု၊ ကုန်သော။ သုဏ္ဍသိဏာမ၊ နာယုကြကုန်အံ။ သောတံ ဩဒဟိဏာမ၊ နားထောင်ကြကုန်အံ။ အညာ အညာယ၊ သိခြင်းငှါ။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာပေသာမ၊ ပြစ်စေကုန်အံ။ တေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥက္ကယောတဗ္ဗံ စ၊ ကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပရိယာပုဏိတဗ္ဗံ စ၊ ကုန်၏ဟူ၍လည်းကောင်း။ မညိဏာမာတိ၊ မှတ်ထင်ကုန်အံဟူ၍။ ဝေံ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကြွင်းမထူး။)

သတ္တမံ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

က-ကလိဂ်ရသုတ်

၂၃၀။ (ဝေံ မေ သုတံ။ ယ။ ပစ္စုဆောသု ပေးမြူ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟိ၊ ဌ။ လိစ္စဝိ၊ လိစ္စဝိမင်းတို့သည်။ ကလိဂ်ရပဓာနာ၊ သစ်တုံးလျှင် ခေါင်းပုဒ် ခြေအုံးရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပါသနသ္မိံ၊ အထက်ကိုသင်ခြင်းဆရာကိုဆည်းကပ်ခြင်း၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ မပေးမလျော့ကြကုန်ပီ။ အာတာပိနော၊ လုံ့လရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ မာဂဓော၊ မာဂတိုင်းကို အစိုးရသော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ ဝေဒေဟိမိပုရားကြီး၏သားဖြစ်သော။ အဇာတသတ္တု၊ အဇာ ထထတ်မည်သော။ ဓာဇာ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုလိစ္စဝိမင်းတို့၏။ ဩတာရံ၊ အခွင့်ကို။ န လဘတိ မရ။ အာရမ္မဏံ၊ အကြောင်းကို။ န လဘတိ၊ မရ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အဓ္မိနံ၊ ကာလ၌။ လိစ္စဝိ၊ လိစ္စဝိမင်းတို့သည်။ သုဓမာလာ၊ သိမ်မွေ့ကြကုန်သည်။ မုဒုတလုန ဟတ္ထပါဒါ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော လက်ခြေရှိကြကုန်သည်။ ဘဝိဏန္တိ၊ ပြစ်ကုန်လတ္တံ့။ တေ၊ ထိုလိစ္စဝိမင်းတို့သည်။ မုဒုကာသု၊ နူးညံ့ကုန်သော။ တုလဗိဗ္ဗောဟနာသု၊ လဲအုံးရှိကုန်သော။ သေယျာသု၊ အိပ်ရာတို့၌။ ဟာဝသုရိယဂ္ဂမနာ၊ နေထွက်သည်တိုင်အောင်။ သေယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပိဏန္တိ၊ ပြုကုန်လတ္တံ့။ မာဂဓော၊ သော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊ သော။ အဇာတသတ္တု၊ သော။ ဓာဇာ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုလိစ္စဝိမင်းတို့၏။ ဩတာရံ၊ အခွင့်ကို။ လစ္စတိ၊ ရလတ္တံ့။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ လစ္စတိ၊ ရလတ္တံ့။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟိ၊ ဌ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ကလိဂ်ရပဓာနာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဓာနသ္မိံ၊ ကပ္ပဋ္ဌာန်းအလုပ်၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုန်ပီ။ အာတာပိနော၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါပိမာ၊ ယုတ်မာမှုရှိသော။ မာရော၊ မာရ်နတ်သည်။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ ဩတာရံ၊ ကို။ န လဘတိ၊ မရ။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ န လဘတိ၊ မရ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနာဂတံ၊ သော။ အဓ္မိနံ၊ ဌ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သုဓမာ၊ ကုန်သည်။ မုဒုတလုနဟတ္ထပါဒါ၊ ရှိကုန်သည်။ ဘဝိဏန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ မုဒုကာသု၊ ကုန်သော။ တုလဗိဗ္ဗောဟနာသု၊ ကုန်သော။

သေယျာသု၊ တိဋ္ဌိ။ ယာဝသုရိယုဂ္ဂမနာ၊ တိုင်အောင်။ သေယျ၊ ကို။ ကပ္ပိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ပါပိမာ၊ သော။ မာရော၊ သည်။ တေသံ၊ တို့၏။ ဩတာရံ၊ ကို။ လတ္တံတိ၊ ရလတ္တံ့။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ လတ္တံတိ၊ ရလတ္တံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကလိဂ္ဂပဓာနာ၊ ပြစ်၍။ ပဓာနသ္မိ၊ ဌ။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုန်ပဲ။ အာတာပိနော၊ ကုန်လျက်။ ဝိဟရိသာမာတိ၊ နေကုန်ဆုံးဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ခ်။ (ကြွင်းတူ၏။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဇနာကသုတ်

၂၃၁။ (ဝေ-ဇ- သုတ်။ပ။ အာရာမေ၊ ပေ၊ ပြု။) ထေဇ၊ ခေါ၊ ပန၊ သမယေန၊ ဌ။ အညတရော၊ သော။ နဝေ၊ သိတင်းငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အထိဝေလံ၊ အချိန်ကြာမြင့်စွာ။ ကုလာနိ၊ အမျိုးဒါယကာအိမ်တို့သို့။ ဥပသကံမထိ၊ ချဉ်းကပ်၏။ တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ “အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။ အထိဝေလံ၊ စွာ။ ကုလာနိ၊ တို့သို့။ မာ ဥပသကံမထိ၊ မကပ်ရောက်လင့်” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အဟံသု၊ ဤသို့ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခုယံ၊ တို့သည်။ ဝုဗ္ဗမာနော၊ ပြောဆို အပ်သည်ရှိသော်။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ “ထေဇ၊ မထေရ်ကြီးဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဟိ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းတို့သည်ပင်။ ကုလာနိ၊ တို့သို့။ ဥပသကံမထိ၊ (ဥပသကံမထိဗ္ဗာနိ) ချဉ်းကပ်အပ်ကုန်၏ ဟူ၍။ မညိယန္တိနာမ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်သိ၏။ အဟံ ပန၊ ငါသည်ကား။ ကိမင်္ဂန္တိ၊ အဘယ်ကြောင့် မချဉ်းကပ်ဘဲနေရဆုံးနည်း” ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ခ်။

အထ ခေါ၊ ဌ။ သပ္ပဟုလာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ပ။ သကဝန္တံ၊ ကို။ “သန္တေ၊ ဗုဒ္ဓံ။ ဣမေ၊ ဌ။ ကိမင်္ဂန္တိ၊ အံနည်းဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ အာဟာတိ၊ ခ်” ဟူသော။ ထေ၊ ကို။ အဝေ၊ ဝေ၊ ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား။ အရဿာယတနေ၊ ထောအုပ်ကြီး၌။ မဟာသရသိ၊ ရေအိုင်ကြီးသည်။ (အတ္ထံ၊ ခ်။) တံ၊ ထိုရေအိုင်ကြီးကို။ နာဂါ၊ ဆင်တို့သည်။ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေ၊ ထိုဆင်တို့သည်။ တံ သရသိ၊ ထိုရေအိုင်ကြီးသို့။ ဩဂါပေတော၊ သက်ဆင်း၍။ သောဏ္ဍာယ၊ နှာမောင်းမြင့်။ ဘိသမ္ဗူလံ၊ ကြာဥကြာစွယ် (ကြာရင်း)ကို။ အပ္ပ၊ ပေတော၊ နှုတ်၍။ သုဝိက္ခာလိတံ၊ ကောင်းစွာဆေးကြောအပ်သည်ကို။ ဝိက္ခာလေတော၊ ဆေးကြောလျက်။ အကဒ္ဓမံ၊ ညွှန်မရှိသော ကြာဥကြာစွယ်ကို။ သင်္ခါဒိတော၊ ကောင်းစွာဝါးကုန်၍။ အဇ္ဈောယရန္တိ၊ စားမျှီကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဆင်တို့၏။ တံ၊ ထိုစားမျှီခြင်းသည်။ ဝတ္ထာယ ဝေဝံ၊ အဆင်းလှခြင်းငှါရင်း။ ဗလာယ စ၊ ခွန်အားကြီးခြင်းငှါရင်း။ ဟောတိ၊ ခ်။ တတော နိဒါနံ၊ ထိုသို့စားမျှီခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မရထံ ဝါ၊ သေခြင်း သို့သော်ရင်း။ မဒုဏမတ္တံ၊ သေလုနီးပါးဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသို့သော်ရင်း။ န စ နိဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေသံ ယေဝ ခေါ၊ မဟာနာဂါနံ၊ ထိုဆင်ကြီးတို့သို့သာလျှင်။ အနုသိက္ခမာနာ၊ အတုလိုက်၍ကျင့်ကုန်သော။ တရုဏာ၊ နုပျိုကုန်သော။ ဘိက္ခဝါ၊ ဆင်ငယ်တို့

၁။ ဘိသမ္ဗူလော နိဋ္ဌိ စ အဘိဓာန် မိက္ခ-အရ ကြာစွယ်ဟုပေး။ ဤအဋ္ဌကထာ၌ ဘိသမ္ဗူလော ဟု ဖွင့်သည်ကိုရင်း၊ သံသီ ၁-၂၁၇-စာအုပ်၌ မုဋ္ဌာလန္တိ သေထပရမာနံ မူလံ၊ ဘိသန္တိ တေသံ ယေဝ ကုန်ဟု ဖွင့်ဆိုသည်ကိုရင်း ထောက်ဆ၍ ဘိသမ္ဗူလံ၊ ကြာဥ ကြာစွယ် ကြာရင်းဟု ပေးသည်။

၁၀-ဗိဇ္ဇာရသုတ်

၂၃၂။ (သာဝတ္ထိယံ။ ၂။ န ဝိရမတိ၊ တိုင်အောင်ရွေးနည်းမှီးပေး။ စာရိတ္တံ၊ သွားလာလှည့်လည်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ နေ။ န ဝိရမတိ၊ မရွောင်ကြည်၊ ဤမျှသာထူး၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘူတပဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား။ ဗိဇ္ဇာရော၊ ကြောင်သည်။ သန္တိသမလသံကင်္ဂီရေ၊ အိမ်စပ် အညစ်အကြေးနှင့်တကွဖြစ်သော တံစီးအိုင် အမှိုက်ပုံ၌။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အယံ မုဒုမုသိ၊ ဤကြွက်ငယ်သည်။ ဂေါစရာယ၊ အမာရှာရန်အလို့ငှါ။ ပက္ခမိဿတိ၊ ထွက်လာလတ္တံ့။ တစ္ဆေဝ၊ ထိုအခါ၌သာလျှင်။ နံ၊ ထိုကြွက်ငယ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ ခါမိဿာမိ၊ ကိုက်စားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ မုဒုမုသိ၊ ကြွက်ငယ်ကို။ မဂ္ဂယမာနော၊ ရှာမှီးလျက်။ ဌိတော၊ ရပ်တည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထခေါ၊ ၌။ သော မုဒုမုသိ၊ သည်။ ဂေါစရာယ၊ ငှါ။ ပက္ခာမိ၊ နေ။ တမေနံ၊ ထိုကြွက်ငယ်ကို။ ဗိဇ္ဇာရော၊ ကြောင်သည်။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။ အသံခါဒိတွာ၊ မကိုက်ဝါးပူ၍။ အဇ္ဈောဟရိ၊ စားဖျိပြီ။ သော မုဒုမုသိ၊ ထိုမျှအပ်ပြီးသော ကြွက်ငယ်သည်။ တဿ၊ ထိုကြောင်၏။ အန္တမ္ပိ၊ အုမကိုလည်း။ ခါဒိ၊ ခဲပြီ။ အန္တဂုဏမ္ပိ၊ အုသိမ်ကိုလည်း။ ခါဒိ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုကြောင်သည်။ တတော နိဒါနံ၊ ကြောင့်ပ။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝ ဝေ၊ သာလျှင်။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊ သော။ သိက္ခ၊ သည်။ ပုဗ္ဗထုသမယံ၊ ၌။ နိဝါသေတွာ၊ သင်္ကန်းကိုဝတ်ခုံ၌။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာခါယ၊ ၌။ ဂါမံ ဝါ၊ ရွာသို့၎င်း။ နိဂမံ ဝါ၊ နိဂုံးသို့၎င်း။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ အရက္ခိတေနေဝ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သည်သာဖြစ်သော။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ အရက္ခိတာယ၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သော။ ဓါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ အရက္ခိတေန၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုပဋိတာယ၊ မဖြစ်သော။ ဝါ၊ မထင်သော။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ အသံဝုတေဟိ၊ မပိတ်ပင်အပ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေဟိ၊ စက္ခုစသောဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုရွာနိဂုံး၌။ ဒုန္နိဝတ္ထံ ဝါ၊ မကောင်းသဖြင့် (မလုံမဖြည့်) ဝတ်ဆင်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒုပ္ပါဂုတံ ဝါ၊ မကောင်းသဖြင့် (မလုံမဖြည့်) ဝတ်ရုံသည်လည်းဖြစ်သော။ မာတုဂါမံ၊ မာတုဂါမကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ဒုန္နိဝတ္ထံ ဝါ၊ သော။ ဒုပ္ပါဂုတံ ဝါ၊ သော။ မာတုဂါမံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်သောကြောင့်။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဓာဂေါ၊ ဓာဂသည်။ အနုဒ္ဓံသေတိ၊ ဖျက်ဆီး၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဓာဂါနုဒ္ဓံသေန၊ ဓာဂသည်ဖျက်ဆီးအပ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ မရဏံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ မရဏမတ္ထံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သိက္ခံ၊ ကို။ ပစ္စက္ခာယ၊ ၌။ ဟိနာယာဝတ္တတိ၊ လူထွက်၏။ ဧတံ၊ ဤလူထွက်ခြင်းသည်။ အရိယဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိနယေ၊ သာသနာတော်၌။ မရဏံ ဟိ၊ သေခြင်းပင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယထာဓ္မပါယ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ (တထာဓ္မံ၊ သော။) အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ သံကီလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသော။ အာပတ္တိံ၊ အာပတ်သို့။ ယဒိဒံ အာပဇ္ဇတိ၊ အကြင်ရောက်၏။ ဧတံ၊ ဤအာပတ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။ မရဏမတ္ထံ၊ သော။ ဒုက္ခံ ဟိ၊

၁။ ပါဠိတော်၌ သင်္ခါဒိတွာ ဟုရှိ၏။ ဤ၌ ကတ္တစိမုအရ အသံခါဒိတွာကို မူထား၍ ပေးလိုက်၏။ သို့မူအဓိပ္ပါယ်ရ၏။
 ၂။ မ-၂၁၆၃-၅-စာပိုဒ်သို့နှင့် ၈-သွားတူသော်လည်း ဤသံယုတ်ပါဠိကိုသို့ အရက္ခိတေန စိတ္တေန-ပါဠိမပါရှိပေ။

ဆင်းရဲပင်တည်း။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ရက္ခိတေနေဝ၊ ပြစ်သော ။ပ။ ပဝိသိဿာ-
မာတိ၊ ကုန်အံ့ဟူ၍။ ဝေံသို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ (ကြွင်းမထူး။)

ဒဿံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-သိင်္ဂါလသုတ်

၂၃၃။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ဖုဋ္ဌော၊ ၁၆၄-စာပိုဒ်၌ ရေးခဲ့ပြီ။) သော၊ ထိုမြေခွေးဆိုသည်။ ယေန
ယေန၊ အကြင်အကြင်အရပ်သို့။ ဣစ္ဆတိ၊ သားလို၏။ တေန တေန၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ယတ္ထ
ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။ ဣစ္ဆတိ၊ ရပ်လို၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ ရပ်၏။ ယတ္ထ ဟတ္ထ၊ ၌။
ဣစ္ဆတိ၊ ထိုင်လို၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ၌။ နိသိဇတိ၊ ထိုင်၏။ ယဉ္ဇ၊ ယတ္ထ၊ ၌။ ဣစ္ဆတိ၊ အိပ်လို၏။
တတ္ထ တတ္ထ၊ ၌။ နိပဋ္ဌတိ၊ အိပ်၏။ နံ၊ ထိုမြေခွေးဆိုကို။ သိတကော၊ ချမ်းအေးသော။ ဝါတောပိ၊
လေသည်လည်း။ ဥပဝါယတိ၊ တိုက်၏။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ဣ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊
အချို့သောသူသည် (ဒေဝဒတ်ကိုယူ)။ သက္ခယုတ္တိယပဋိညော၊ သာကီဝင်မင်းသား ရဟန်းဟု ဝန်ခံ
လျက်။ ဝေဗ္ဗပဗ္ဗိ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အတ္တတာဝပဋိလာဘံ၊ အတ္တဘောက်
ရခြင်းကို။ ယံ ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ အကြင်ခံစားရ၏။ (ဝေံ၊ ဤခံစားခြင်းသည်။) သာရ ခေါ်
ကောင်းသည်သာလျှင်။ အဿ၊ ဖြစ်ရ၏ ။ (ကြွင်းမထူး။)

ကောဒဿံ၊ တဆယ့်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၂-ခုတိယသိင်္ဂါလသုတ်

၂၃၄။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ဝဿမာနဿာတိ၊ ဧဝံ ဘန္တေ၊ ပေးမြဲ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တသ္မိံ ဇေ-
သိင်္ဂါလေ၊ ထိုမြေခွေးဆို၌။ ယာ ကာမိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကတညဘာ၊ ပြုအပ်ဖူးသော
သူကျေးဇူးကို သိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကတဝေဒိတာ၊ ပြုအပ်ဖူးသော သူကျေးဇူးကို အထူး
သိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ ခေါ်၊ ရှိသော်မှီကန်ရ၏။ ဣ၊ ၌။ သက္ခယုတ္တိယပဋိညော၊ သာကီဝင်
မင်းသား ရဟန်းဟု ဝန်ခံသော။ ဧကစ္စော၊ အချို့သောသူ၌။ ယာ ကာမိ၊ သော။ ကတညဘာ၊
သည်။ ကတဝေဒိတာ၊ သည်။ နတေဝ သိယာ၊ မရှိရာ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ကတညနော၊ ပြုအပ်ဖူးသော သူကျေးဇူးကို သိသူတို့သည်။ ကတဝေဒိနော၊ ပြုအပ်ဖူးသော
သူကျေးဇူးကို အထူးသိသူတို့သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ အမေသု၊ ငါတို့၌။ အပ္ပကမ္ပိ၊
အနည်းငယ်လည်းဖြစ်သော။ ကတံ၊ ပြုအပ်ဖူးသော သူကျေးဇူးသည်။ န ဝ နသိဿတိတိ၊
ပျောက်ပျက်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟူ၍ (နော-နိပါတ်)။ ဝေံ သို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ။ (ကြွင်းမထူး။)

ဒုဒိဒဿံ၊ တဆယ့်နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဩပဗ္ဗသံယုတ္တံ၊ ဩပဗ္ဗသံယုတ်သည်။

သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

၁။ ဒေဝဒတ်သည် မဟာအဝိဇီဇေ၌ ကျရောက်၍ နိရုဋ္ဌရက္ခကွပ်စားရလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ဤမြေခွေးဆို
ရရှိသော သက်သာမှုစောဘက်ကိုပင် ရသိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ဟောလိုရင်းတည်း။

တဿ၊ ထိုဩပမ္ပသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါနိကား။—

ကုဋံ၊ ကုဋသုတ်၎င်း။ နဓသိခံ၊ နဓသိခသုတ်၎င်း။ ကုလံ၊ ကုလသုတ်၎င်း။ ဩက္ခာ၊ ဩက္ခာသုတ်၎င်း။ သတ္တိံ၊ သတ္တိသုတ်၎င်း။ ဓနုဂ္ဂယော၊ ဓနုဂ္ဂယသုတ်၎င်း။ အာဏိံ၊ အာဏိသုတ်၎င်း။ ကလိဂ်ဓရာ၊ ကလိဂ်ရသုတ်၎င်း။ နာဓဂါ၊ နာဓဂသုတ်၎င်း။ ဗိဠာဓရာ၊ ဗိဠာရသုတ်၎င်း။ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ သိဂ်လကော၊ သိဂ်လကသုတ် ဒုတိယသိဂ်လကသုတ်ထို၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၁၀-ဘိက္ခုသံယုတ်

၁-ကောလိကသုတ်

၂၃၅။ (ဝေ မေ သုတ်။ပ။ ပစ္စုဆောသုံ၊ ပေးမြို့။) အာယသွာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ဌံ။ ရဟောဂတဿ၊ လျက်။ ပဋိသလ္လိနဿ၊ သော။ မယံ၊ ငါ၏။ “အရိယော တုက္ကိဘာဝေါ အရိယော တုက္ကိဘာဝေါတိ၊ အပြစ်ကင်းသော ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏ အပြစ် အပြစ်ကင်းသော ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏ အပြစ်ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အရိယော တုက္ကိဘာဝေါ၊ အပြစ်ကင်းသော ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏အပြစ်သည်။ ကတမော န ခေါတိ၊ အဘယ်နည်း” ဟူ၍။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံသည်။ ဥပပါဓိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဿ မယံ၊ ထိုငါ၏။ “ဣဓ၊ ဌံ။ သိက္ခ၊ သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ထို၏။ပ။ ဝိဟရေ၊ ၏။ အယံ၊ ဤစုတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံ၍ နေခြင်းကို။ အရိယော တုက္ကိဘာဝေါတိ၊ အပြစ်ကင်းသော ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ တို့။ သော ခေါ အဟံ၊ သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ ထို၏။ပ။ ဝိဟရိ၊ နေပြီ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣမိနာဝိဟာရေန၊ ဤစုတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံ၍ နေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟရတော၊ နေသော။ ဣဿ မယံ၊ ထိုငါ၏။ ဝိတက္ကသဟဂတာ၊ ဝိထက်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ သညာမနသိကာရာ၊ သညာမနသိကာရတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အာဝုသော၊ တို့။ ဣဿ ခေါ၊ ဌံ။ သဂဝါ၊ သည်။ ဣဂ္ဂိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ မံ၊ ငါထံသို့။ ဥပသင်္ဂမိတု၊ ကပ်ရောက်၍။ “ဗြာဟ္မဏ၊ အပပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုရှိသော။ မောဂ္ဂလ္လာန မောဂ္ဂလ္လာန၊ မောဂ္ဂလ္လာနံ မောဂ္ဂလ္လာနံ။ အရိယံ၊ သော။ တုက္ကိဘာဝံ၊ ဆိတ်ဆိတ် နေသည့်အပြစ်ကို။ မာ ပမာဒေါ၊ မပေ့လျော့နှင့်။ အရိယေ၊ သော။ တုက္ကိဘာဝေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ သတ္ထပေဟိ၊ ကောင်းစွာထားလော့။ အရိယေ၊ သော။ တုက္ကိဘာဝေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သောသမာဓိရှိသည်၏အပြစ်ကို။ ကဓောဟိ၊ လော့။ အရိယေ၊ သော။ တုက္ကိဘာဝေ၊ ဌံ။ စိတ္တံ၊ ကို။ သမာဗဟာတိ၊ ကောင်းစွာ ထင်လော့” ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ တို့။ သော ခေါ အဟံ၊ သည်။ အပရေန၊ ထပါးသော။ သမယေန၊ ဌံ။ပ။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ အာဝုသော၊ တို့။ “မဟာသိညတံ၊ မြတ်သော အဘိညာဉ်ရသူ၏အပြစ်သို့။ ပတ္ထော၊ ရောက်သော။ သာဝကော၊ ထပည့်သားတော်ဟူ၍။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အနုဂ္ဂဟိတောတိ၊ ချီးမြှင့်တော်မူအပ်၏” ဟူသော။ ယံ တံ၊ အကြင်စကားကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ရာ၏။ မဟာသိညတံ၊ သို့။ပ။ အနုဂ္ဂဟိတောတိ၊ ဟူသော။ တံ၊ ထိုစကားကို။ မံ၊ ငါ့ကို။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝဒမာနော၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဣတိ အကြေကြံ၍ အာယသွာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော တောဒဝေါစ ပြန်သတ်။) ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ပဌမံ ရှေးဦးစွာသော သံတည်း။

၂-ဥပတိဆသုတ်

၂၃၆။ (သာဝတ္ထိယံ။ပ။ ပစ္စုဆောသုံ၊ ပေးမြို့။) အာယသွာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ ဣဓ၊ ဌံ။ ရဟောဂတဿ၊ လျက်။ ပဋိသလ္လိနဿ၊ သော။ မယံ၊ ငါ၏။ “ယဿ၊ အကြင်

သတ္တပါသင်္ခါရ၏။ ဝိပရိကာမညထာဘာဝါ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း တပါးသော အခြင်းအရာအားပြင်ဖြစ်
 ခြင်းကြောင့်။ ဝါ။ သေခြင်း ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်။ သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနုဿပါယာသာ၊
 စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ မေ၊
 ငါ့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ လောကသ္မိံ ၊ လောက၌။ ကိဉ္စ၊ တစုံတခုသော။ တံ၊ ထိုသဘော
 ရှိသော သတ္တဝါသင်္ခါရမျိုးသည်။ အတ္တိ န ခေါတိ၊ ရှိလေသလော”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ စေတသော၊
 ၎င်း။ ပရိဝိတက္ခော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီး။ အာဝုသော၊ တို့။ တဿ မယံ၊ ထိုငါ၏။ “ယဿ၊ ၎င်း။ ပ။ နတ္ထိ
 ခေါတိ၊ မရှိ”ဟူသော။ ဧဝံ၊ သည်။ အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ပြီဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤကော၊ကို။ အဝေါစ၊ ပြီး။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကို။
 “အာဝုသော သာရိပုတ္တံ၊ ရာ။ သတ္တုပိ ခေါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏လည်း။ ဝိပရိကာမညထာဘာဝါ၊
 ကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနုဿပါယာသာ၊ ထို့သည်။ ဧဝံ၊ သင့်အား။ နုပ္ပဇ္ဇေယျန္တိ၊
 မဖြစ်ကုန်ရာသလော”ဟူသော။ ဧဝံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီး။ အာဝုသော၊ နှာ။ သတ္တုပိခေါ၊ ၎င်းလည်း။
 ဝိပရိကာမညထာဘာဝါ၊ ကြောင့်။ သောက။ ယ။ ပါယာသာ၊ တို့သည်။ မေ၊ အား။ နုပ္ပဇ္ဇေယျ၊
 ကုန်ရာ။ အပိစ၊ သို့သော်လည်း။ မေ၊ ငါ၏ (စိတ်၌)။ “ဘော၊ တို့။ မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီးသူဟု
 ပြောကြားအပ်သော”။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသောတန်ခိုး သော။ မဟာနုဿာဝေါ၊ ကြီးသော
 အာနန္ဒောရှိသော။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အန္တရဟိတော ဝတ၊ ကွယ်လွန်တော်မူရှာပြီ
 တကား။ ဟိ၊ အကြံကြောင့်။ ဝါ၊ အမှန်ပင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဝိဇယမဂ္ဂါနံ၊
 ရှည်လျားသောကာလပတ်လုံး။ သစေ တိဋ္ဌေယျ၊ အကယ်၍တည်ငြားအံ့။ တံ၊ ထိုသို့တည်ခြင်း
 သည်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ လူအများ၏စီးပွားအကျိုးငှါ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ လူအများ၏ ချမ်းသာ
 အကျိုးငှါ။ လောကနုကမ္ပာယ၊ လူအများကိုအစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်
 လူတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလိုငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ အဏာတိ၊
 ဖြစ်ရာ၏”ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့ခိုနှံ၏။) တဿ ဟိ ပန၊ ထို့ကြောင့်ပင်။
 အာယသ္မတော သာရိပုတ္တံဿ၊ သည်။ ဝိဇယတ္ထံ၊ လုံး။ အဟင်္ဂာရမဟင်္ဂာရမာနာနုသယာ၊ တို့ကို။
 သုသမ္မဟတာ၊ ကောင်းစွာပယ်နှုတ်အပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တံဿ၊
 အား။ ပ။ နုပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ကုန်ရာ။ ဣတိ၊ ဤတိုင်ပြီပြီ။

ဒုတိယံ နှစ်ခုပြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဆဋ္ဌသုတ်

၂၃၇။ (ဧဝံ မေ သုတ်။ ပ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပေးမြို့။) ကေဝိဟာရေ၊ တနေရာတည်း၌။ ဝါ၊ တစ်
 တည်း၌။ ကေ.မန္တံ၊ ၌။ နိသိန္ဒော ခေါ၊ သော။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ

၁။ မဟတာ အာနန္ဒာဝေန ပရေသံ အဘိဘာနတော မဟေသောတိ အက္ခာယတိတိ မဟေသက္ခော၊
 မ-၌ ၂၃၁၄။

ဤသတိတိ ဣသော၊ မဟေန္တော ဤသော မဟေသော၊ သုပုတိဋ္ဌိတမဟေသတာယ ပရေဟိ မဟေသောတိ
 အက္ခာယတိတိ မဟေသက္ခော။ သိ၊ ရှိ-သစ် ၁၊ ၄၂။

၂။ ကေဝိဟာရေတိ ကေသ္မိံ ဂစ္ဆေ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၊ ကေမိ ကေဝိဟာရေတိ ကေစ္စန္ဒေ ကေသ္မိံ အာဝိ-
 သေတိ ဝဂ္ဂန္တိ။ ဤနိကာ။

မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ၊ ကိ အာဝုသော မောဂ္ဂလ္လာန၊ ငါရှင်မောဂ္ဂလ္လာနံ။ တေ၊ သင်၏။ ဣန္ဒြိယာနိ၊
 ဣန္ဒြိယာနိသည်။ ဝိပုသန္တာနိ ခေါ၊ ကြည်လင်ကုန်၏။ မုခဝတ္ထော၊ မျက်နှာအဆင်းသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊
 စင်ကြယ်၏။ ပရိယောဒါတော၊ အကြွင်းပဲ့ပြုစင်၏။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သည်။
 အဋ္ဌ၊ ယနေ့။ သန္တေန၊ ငြိမ်သက်သော။ ဝိဟာရေန၊ နေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟာသိ န ခေါတိ၊ နေလေ
 ယောင်ထကားဟူသော။ တေ၊ ဤကားကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါရှင်သာရိပုတ္တရာ။
 အဋ္ဌ၊ ယနေ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဩဋ္ဌာရိကေန၊ ရွန်ရင်းသောအာရုံရှိသော။ ဝိဟာရေန၊ နေခြင်း
 ဖြင့်။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ အပိ၊ သို့သော်လည်း။ မေ၊ ငါအား။ ဓမ္မိ ကထာ၊ တရားနှင့်စပ်ယှဉ်
 သောစကားသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆို၏။ အာယသ္မာတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနာယ၊
 အား။ ကေန၊ အဘယ်သူနှင့်။ သမ္ပိ၊ တကွ။ ဓမ္မိ ကထာ၊ သည်။ အဟောသိ ပန၊ ဖြစ်
 သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာဝုသော၊ ခု။ မေ၊ ငါအား။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သမ္ပိ၊ တကွ။
 ဓမ္မိ ကထာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆို၏။ အာဝုသော၊ လွှန်း။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ ဗုဒ္ဓေ ခေါ၊ ဝေးသည်သာတည်း။ တေရဟိ၊ ဌ။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌ။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ၏။
 အာရာမေ၊ သော။ ဗေတဝနေ၊ ဌ။ ဝိဟာရတိ၊ ၏။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သည်။
 သဂဝန္တံ၊ သို့။ ဣန္ဒြိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ဥပသကံပိ ကိ န ခေါ၊ ချဉ်းကပ်လေသလော။
 ဥပါယ၊ သို့မဟုတ်။ သဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနံ၊ သို့။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဖြင့်။ ဥပသကံပိ
 ကိ န ခေါ၊ သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေး၏။ အာဝုသော၊ ခု။ အဟံ၊ သည်။ သဂဝန္တံ၊ သို့။
 ဣန္ဒြိယာ၊ ဖြင့်။ န ခေါ ဥပသကံပိ၊ မကပ်ရောက်ပြီ။ သဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ ငါသို့။ ဣန္ဒြိယာ၊ ဖြင့်။
 န ဥပသကံပိ၊ ပြီ။ အပိ၊ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ သဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ဣတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှလောက်။ မေ၊ ငါ၏။ ဝိဗ္ဗစက္ခု စ၊ ဝိဗ္ဗစက္ခုသည်၎င်း။ ဝိဗ္ဗာ သောတဓာတု
 စ၊ ဝိဗ္ဗသောတဓာတ်သည်၎င်း။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်၏။ ယာဝတာ၊ လောက်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ဣတ္ထာဝတာ၊ လောက်။ သဂဝတောပိ၊ ၏လည်း။ ဝိဗ္ဗစက္ခု စ၊ သည်၎င်း။ ဝိဗ္ဗာ သောတဓာတု စ၊
 သည်၎င်း။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆို၏။ ယထာ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အာယသ္မာတော
 မဟာမောဂ္ဂလ္လာနာယ၊ ၏။ သဂဝတာ၊ နှင့်။ သမ္ပိ၊ တကွ။ ဓမ္မိ ကထာ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 နည်း။ ဣတိ၊ ၏။

အာဝုသော၊ ငါရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣ၊ ဤသာသနာတော်၌။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ “သန္တေ၊ ခု။
 အာရဒ္ဓဝိရိယော အာရဒ္ဓဝိရိယောတိ၊ အားထုတ်အပ်သောလုံ့ လရှိသူ အားထုတ်အပ်သော လုံ့ လ
 ရှိသူဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ သန္တေ၊ ခု။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှဖြင့်။ အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ အားထုတ်
 အပ်သောလုံ့ လရှိသူသည်။ ဟောတိ န ခေါတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟူသော။ တေ၊ ဤကားကို။ အဝေါ၊
 ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါရှင်။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္ထော၊ သော်။ မံ၊ ငါကို။ သဂဝါ၊ သည်။ “မောဂ္ဂလ္လာန၊ လ္လာနံ။
 ဣ၊ ဌ။ သိက္ခာ၊ သည်။ ‘တစော စ၊ အရေသည်၎င်း။ နာရ စ၊ အကြောသည်၎င်း။ အဋ္ဌိ စ၊ အရိုး
 သည်၎င်း။ ကာမံ အဝသိဿတု၊ ကြွင်းမှုလည်း ကြွင်းပါစေ။ သရိရေ၊ ကိုယ်၌။ မံသလောဟိတံ၊
 အသားအသွေးသည်။ ကာမံ ဥပသုဿတု၊ ခန်းခြောက်မှုလည်း ခန်းခြောက်ပါစေ။ ပုရိသထာမေန၊
 ယောကျ်ားတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုရိသဝိရိယေန၊ ယောကျ်ားတို့၏ လုံ့ လဖြင့်။ ပုရိသပရက္ကမေန၊
 ယောကျ်ားတို့၏ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ပတ္တပ္ပံ၊ ရောက်အပ်ရောက်နိုင်သော။ ယံ တံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်
 သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။ အပါပုဏိတု၊ မရောက်မခြင်း။ ဝိရိယဿ၊ လုံ့ လ၏။
 သတ္တာနံ၊ ရပ်တည်ခြင်းသည်။ န သဂဝိဿတိယံ၊ မဖြစ်အံ့ ဟူ၍။ အာရဒ္ဓဝိရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော

လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ မောဂ္ဂလ္လာန၊ လ္လာန။ ခေံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အာရုဇ္ဈဝိရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လရှိသူသည်။ ဟောတိတိ၊ ပြစ်၏”ဟူသော။ တေံ၊ ကိုး၊ အဝေါ စ၊ ပြီ။ အာရုဇ္ဈော၊ ရာ။ ခေံ ခေါ၊ လျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဗ္ဗိံ၊ တကား ဓမ္မိကဏှာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆို၏။

အာရုဇ္ဈော၊ လ္လာနံ။ ဟိမဝတော၊ ဟိမဝန္တာမည်သော။ ပဗ္ဗတရာဇဏှ ဥပ၊ တောင်မင်း၏ အနီး၌။ ပရိတ္တာ၊ သေးငယ်သော။ ပါသာဏသက္ခရာ၊ ကျောက်စရစ်အိုးချမ်းကဲ့သို့။ ယာဝ နိက္ခေပနမတ္တာယဝေ၊ ချထားရုံမျှသာလျှင် ။ ဘဝေယျ သေယျဏာပိ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အာယသ္မတော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဏှ ဥပ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန၏အနီး၌။ ယာဝနိက္ခေပနမတ္တာယဝေ၊ ငှါသာလျှင်။ (ဘဝါမ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) ဟိ၊ မှန်၏။ အာယသ္မာ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ သည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသောထန်စိုးရိမ်၏။ မဟာနုသာဝေါ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရိမ်၏။ အာကင်္ခမာနော၊ အလိုရှိသည်ရှိသော်။ ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ရှင်သာရိပုတ္တရာကဆို၏။

☐ အာရုဇ္ဈော၊ ရာ။ မဟတိယာ၊ ကြီးသော။ လောကဓဋ္ဌာယ ဥပ၊ ဆားအိုးကြီး၏အနီး၌။ ပရိတ္တာ၊ သော။ လောကသက္ခရာယ၊ ဆားခဲ၏။ ယာဝ နိက္ခေပနမတ္တာယဝေ၊ ငှါသာလျှင်။ ဘဝေယျ သေယျဏာပိ၊ ကဲ့သို့။ ဝေမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဏှ ဥပ၊ အနီး၌။ ယာဝ နိက္ခေပနမတ္တာယဝေ၊ ငှါသာလျှင်။ ဘဝါမ၊ ကုန်၏။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ ကိုး။ ဘဂဝတာ၊ သည်—

“သာရိပုတ္တောဝ၊ သာရိပုတ္တရာသည်သာလျှင်။ ပညာယ စ၊ ပညာအားဖြင့်၎င်း။ သီလေန စ၊ သီလအားဖြင့်၎င်း။ ဥပသမေန စ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းငြိမ်းအားဖြင့်၎င်း။ (သေယျော၊ မြတ်၏။) ဟော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါရဂူတော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်၏။ သောပိ၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ ဧတာဝပရမော၊ ဤသာရိပုတ္တရာ သာလျှင် အပိုင်းအခြားရှိသည်။ သိယာတိ၊ ဖြစ်ရာ၏”ဟူ၍။

အနကပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ တောမိတော၊ ခြီးပွမ်းတော်ပူအပ်၏။ ဝတ္ထိတော၊ ခြီးပင် တော်ပူအပ်၏။ ပသတ္ထော၊ ရိုးကျူးတော်ပူအပ်၏။ ဣတိဟ၊ ဤသို့လျှင်။ ဥသော၊ နှစ်ပါးကုန် သော။ ဧေ မဟာနာဂါ၊ ထိုရဟန္တာကြီးတို့သည်။ အညမညဏှ၊ အချင်းချင်း၏။ သုဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သောစကားကို။ သုလပိတံ၊ ကောင်းစွာ ပြောအပ်သောစကားကို။ သမနု မောဒိံ သု၊ အညီအမျှ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ၏။

ဘတိယံ သံဆုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ဥပနိက္ခေပနမတ္တာယာတိ ။ ပ။ ဟိမဝတော အန္တိကေ ဌပိတာ၊ ဤသံ ၄-နှင့် ဥပနိက္ခေပနမတ္တဏှောဝါတိ သပိပေ ဌပနမတ္တဏှော ဤ သံဂီထိုကို ထောက်၍၎င်း၊ မ-၂၊ ၄၂-စာပိုဒ် အရှင်-၄-ပိုထိုကို ထောက်၍၎င်း ပဗ္ဗတရာဇဏှပုန်နှင့်ဟုတ်ကပ်၍ ဥပ-ပုန်ကို အနက်ယောဇနာသည်။

၄-နဝသုတ်

၂၃၈။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ဇိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ အညတရော၊ သော။ နဝေါ၊ ငယ်သော။ သိက္ခ၊ သည်။ ပစ္စာသတ္တံ၊ ဌံ။ ပိစ္ဆပါထပဋိက္ခန္ဓော၊ သော။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိသိတု၊ ဌံ။ အပေါ၊ သုက္ကော၊ ကြောင့်ကြမ်း။ တုတ္တိဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်ဖြစ်၍။ သက်သာယတိ၊ နေ၏။ (သက်သာယတိတိ ဝိဟရတိ-ဌ။) စိဝရကာရသမယော၊ သက်န်းချုပ်သော အခါ၌။ သိက္ခ၊ နံ၊ တို့၏။ ဝေယျာဝရံ၊ အမှုကြီးငယ်ကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ သပ္ပဟုလာ၊ ကုန်သော။ သိက္ခ၊ တို့သည်။ ပ။ သဂဝန္တံ၊ ကို။ “သန္တေ၊ ဘုရား။ ဣ၊ ဌံ။ အညတရော၊ သော။ ပ။ န ကရောတိတိ၊ မပြု” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ သဂဝါ၊ သည်။ အညတရံ-သော။ သိက္ခ၊ ကို။ “သိက္ခ၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ယေ၊ လာလော့။ မမ၊ ငါ၏။ ဝစနေ၊ စကားပြင်။ တံ သိက္ခ၊ ကို။ ‘အာရုသော၊ ငါ့ရှင်။ တံ သင့်ကို။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာမန္တေတိတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏’ ဟူ၍။ အာမန္တေဟိတိ၊ ခေါ်ချေလော့” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဝေ သန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား ဟူ၍။ သော သိက္ခ၊ သည်။ သဂဝတော၊ ဇိ (စကားကို)။ ပဋိသုတု၊ ဌံ။ ယေန၊ ဌံ။ သော သိက္ခ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇိ။) ဝေနေ၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ဇိ။ ဥပသကံမိတု၊ ဌံ။ တံ သိက္ခ၊ ကို။ “အာရုသော၊ ငါ့ရှင်။ တံ သင့်ကို။ သတ္တာ၊ သည်။ အာမန္တေတိတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ ဝေမာရုသောတိခေါ၊ ကောင်းပါပြီ ငါ့ရှင်ဟူ၍။ သောသိက္ခ၊ သည်။ တထ သိက္ခ၊ နော၊ ထိုရဟန်း၏ (စကားကို)။ ပဋိသုတု၊ ဌံ။ ပ။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္တံ ခေါ၊ သော။ တံ သိက္ခ၊ ကို။ သဂဝါ၊ သည်။ “သိက္ခ၊ ရဟန်း။ ပ။ သစ္စန္တံ၊ မှန်သလော” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ သန္တေ၊ ဘုရား။ အယမ္ပိ ခေါ၊ တပည့်တော်သည်လည်း။ သကံ ကိစ္စံ၊ မိမိကိစ္စကို။ ကရောမိ၊ ပြုပါ၏။ ဣထိ၊ ဤသို့ လျှောက်ထား၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ သဂဝါ၊ သည်။ တထ သိက္ခ၊ နော၊ ဇိ။ ဝေထောပရိဝိတတ္ထံ၊ ကို။ ဝေထော၊ ပြင်။ အညာယ၊ ဌံ။ သိက္ခ၊ တို့ကို။ “သိက္ခဝေ၊ တို့။ တုပေ၊ သင့်တို့သည်။ တထ သိက္ခ၊ နော၊ ထိုရဟန်းအား။ မာ ခေါ ဥဇ္ဈာယိတ္ထ၊ မကဲ့ရဲ့ကြကုန်လင့်။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ သော ခေါ သိက္ခ၊ သည်။ အာသိစေတသိကာနံ၊ မြတ်သော စိတ်ကိုမှီကုန်သော ။ ဝိဇ္ဇေပုသုဒဝိဟာရာနံ၊ မျက်မှောက်သော အတ္တသော၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ထေရံ၊ ဝေးပါးကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ ဈာန်တို့ကို။ နိကာမလာသိ၊ အလိုရှိတိုင်းရလေ့ရှိသည်။ အကိစ္စလာသိ၊ မငြိုမငြင်ရလေ့ရှိသည်။ အကသိရလာသိ၊ အနုပုကမ်းရလေ့ရှိသည်။ (ယောတိ၊ ဇိ။) ယထ စ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏လည်း။ အတ္တာယ၊ အကျိုးငှါ။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသား တို့သည်။ သပ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ တူဘောင်မှ၊ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗန္တိ၊ ဝင်ရောက်ကုန်၏။ အနတ္တရံ၊ အမြတ်ဆုံးသော။ ပြဟူစရိယပရိယောသာနံ၊ အရဟတ္တမဂ်အဆုံး ရှိသော။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဝိဇ္ဇေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်။

၁။ အသိစိတ္တံ ဥက္ခမစိတ္တံ နိသိတနံ- ဤသံဃအရ အသိစေတသိ နိသိတနံ အာသိစေတသိကာနိယု နိသထ ထစိတ်ပြု။ အာသိစေတသိကာနံ၊ အလွန်စင်ကြယ်သောစိတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဤအနက်ကား အသိက္ခန္တံ ဝိသုဒ္ဓိစိတ္တံ ဣထိ အဝိစိတ္တံ ဝါ၊ အသိစေတသိ ဇာတနိ အာသိစေတသိကာနိ၊ အသိစေတော သနိသိတနိတိ ဝါ အာသိစေတသိကာနိဟူသော- မ ၄-၁ ၁၆၅-နာ ပဌမနည်းအရ ဇာတထစိတ်ပုန်ကြံ၍ပေးသောအနက်လည်း။ ဇနည်းကား ဤသံ-၄-နှင့်အထပင်တည်း။

သယံ အဘိညာယ၊ မိမိပညာဖြင့်။ သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသပ္ပဇာ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိတိ၊ နေ၏ ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ သံစေတော်မူ၏။ ပ။ သတ္တာ၊ သည်—

သပ္ပဒုက္ခပွမောစနံ၊ ခပ်သိမ်းသောဆင်းရဲတို့မှ လွတ်မြောက်ရာဖြစ်သော။ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ သိတိလံ၊ လျော့လျော့။ အာရပ္ပ၊ အားထုတ်၍။ န အဓိဂန္တဗ္ဗံ၊ မရနိုင်။ သပ္ပဒုက္ခပွမောစနံ၊ သော။ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အပ္ပေန၊ အနည်းငယ်သော။ တာမသာ၊ အား အစွမ်းဖြင့်။ န အဓိဂန္တဗ္ဗံ၊ နိုင်။

အယဉ္ဇ သိက္ခ၊ ဤရဟန်းသည်ကား။ ဝဟရာ၊ ငယ်၏။ အယံ ဤရဟန်းသည်။ ဥတ္တ မပုရိသော၊ ယောက်ျားမြတ်တည်း။ သဝါဟိနိံ၊ ကာမစစ်သည်နှင့်တကွသော။ မာရံ၊ ကိလေသာမာရ်ကို။ ဇေတွာ၊ အောင်၍။ အန္တိမံ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော။ ဧဟံ၊ ကိုယ်ကို။ ဇာရေတိတိ၊ အောင်၏ဟူသော။ ဧဟံ၊ ကို။ အဝေါဓ၊ ပြီ။

တေတ္ထံ၊ လောရုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-လုဇာအသုတ်

၂၃၉။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ သုဇာတော၊ သည်။ ယေန၊ ဌံ။ သဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဝေဏ၊ သို့။ ဥပသကံမိ၊ ပြီ။ သဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မာ သုဇာတံ၊ ကို။ ဝုရထောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာသည်ကို။ အဗ္ဗသ၊ ခေါ၊ မြင်သည်သာတည်း။ ဒိသ္မာန၊ ၍။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ “သိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ အဘိဂ္ဂပေါ၊ အလွန် အဆင်းလှသည်။ အာနိယော၊ ရှုချင်ဖွယ်ရှိသည်။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသည်။ ပရမာယ၊ လွန်မြတ်သော။ ဝတ္ထပပါက္ခရတာယ၊ အရေအဆင်းကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်။ သမန္တာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ယဉ္ဇ ဟောတိ၊ အကြင်ဖြစ်၏။ ယထ၊ အကြင်အရဟတ္ထဝိတ်၏။ ပ။ ယဉ္ဇ ဝိဟရတိ၊ အကြင်နေ၏။ ဥဘယေနဝ၊ နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်သာလျှင်။ ယဉ္ဇ သောတတိတိ၊ အကြင်တင့်တယ် ၎င်း”ဟူ၍။ [ယဉ္ဇ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အဘိဂ္ဂပေါ၊ ၎င်း။ ပ။ သမန္တာဂတော၊ ၎င်း။ ယဉ္ဇ၊ လည်း။ ယထ၊ ၎င်း။ ပ။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ (ဝေဏ) ဥဘယေနဝ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသောအကြောင်း အားဖြင့်သာလျှင်။ အယံ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ သောသတိတိ၊ တင့်တယ်၏ ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ၎င်း ဟူ၍သော်လည်း နိယတ် အနိယတ်ယောဇနာနိုင်သေး၏။] အာမန္တေသိ၊ ၎င်း။ ပ။ သတ္တာ၊ သည်—

(ယော ဘိက္ခု၊ သည်။) ဥဗ္ဗ ဘူဝေဏ၊ ခြောင်မတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝေထသ၊ စိတ် ဖြင့်။ ဝိပုယုတ္တော၊ အကုသိုလ်တရားနှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသံယုတ္တော၊ သံယောဇနာနှင့် မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းပျံ့။ နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းစော၏။ သဝါဟိနိံ၊ သော။ မာရံ၊ ကို။ ဇေတွာ၊ ၍။ အန္တိမံ၊ သော။ ဧဟံ၊ ကို။ ဇာရေတိ၊ ၎င်း။ အယံ သိက္ခ၊ သည်။ သောသတိ ဝတာတိ၊ တင့်တယ်ပေစွဟူသော။ ဧဟံ၊ ကို။ အဝေါဓ၊ ပြီ။

ယဉ္ဇံ၊ ငါးရုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-လက္ခဏကထာဓိယသုတ်

၂၄၀။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ အာယသ္မာ လက္ခဏကထာဓိယော၊ သည်။ပ။ ဘိက္ခု၊ ထိုကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ တုမေ၊ သင်ထိုသည်။ ဗုဒ္ဓဏှံ၊ အဆင်းမလှသော။ ဗုဒ္ဓသိကံ၊ ဆိုးသောအပြင်ရှိသော။ ဩကောဋိမကံ^၁၊ ဗိုက်မှ ဂုဏ်တို့ပုဂ္ဂိုလ်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ထို၏။ ပရိဘူတဓူပံ၊ နှိပ်စက်ပြောင်လှောင်အပ်သော သဘောရှိသော။ ဧတံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ လာသည်ကို။ ပဿထ နောတိ၊ မြင်ကြကုန်၏လော”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူ၏။

ဝေံ သန္တေ၊ အရှင်ဘုရား မှန်ပါ မြင်ပါကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ထို။ သော ခေါ ဘိက္ခု၊ သည်။ မဟိန္ဒိကော၊ ဇါ။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ဇါ။ ဧတန ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ယာ (သမာပတ္တိ)၊ အကြင်သမာပတ်ကို။ အသမာပနုပုဗ္ဗာ၊ မဝင်စားအပ်ဘူးသေး။ သာ သမာပတ္တိ၊ ထို သမာပတ်သည်။ န စ သုလဘဓူပါ၊ ရလွယ်သောသဘောလည်းမရှိ။ ယထ စ၊ အကြင်အရဟတ္တပိုလ်၏လည်း။ပ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ပ။ သတ္ထာ၊ သည်။

ဟံသာ စ၊ ဟင်္သာတို့သည်၎င်း။ ကောဉ္ဇာ စ၊ ကြီးကြာတို့သည်၎င်း။ မယုရာ စ၊ ဥဒေါင်းတို့သည်၎င်း။ ဟတ္ထယော စ၊ ဆင်တို့သည်၎င်း။ ပသဒါ စ၊ သမင်ပြောက်တို့သည်၎င်း။ မိဂါ စ၊ သားသားတို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ သိဟဿ၊ ခြင်္သေ့မှ။ ဘာယန္တိ၊ ကြောက်ကုန်၏။ ကာယသ္မိ-ကာယသ္မိ၊ ကိုယ်၌^၂။ တုလျတ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ (ယော၊ အကြင်သူသည်။) ဒဟရောပိ၊ ငယ်သော်လည်း။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသူသည်။ စေ (သိယံ)၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ သော ဟိ၊ ထိုပညာရှိသည်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုလူထိုထွင်။ မဟာ၊ ကြီးမြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ သရီရဝါ၊ ကြီးသောကိုယ်သဏ္ဍာန်ရှိသော်လည်း။ မဟာ၊ ကြီးမြတ်သူသည်။ နေဝ ဟောတိတိ၊ မမြင်သည်သာဟူသော။ ဧတံ၊ ကိုး အဝေါစ၊ ပြီ။

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်လည်း။

၇-ဝိသာခသုတ်

၂၄၁။ (ဝေံ ဝေ သုတံ၊ ပေးပြီ။) ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဌံ။ သကဝါ၊ သည်။ ဝေသာလိယံ၊ ဌံ။ မဟာဝနေ၊ ဌံ။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ဇါ။ ဧတန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ ပညာလပုတ္တော၊ ပညာလ၏သားဖြစ်သော။ အာယသ္မာ ဝိသာခေါ၊ အရှင်ဝိသာခသည်။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ဌံ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကထာယ၊ မြင့်။ ဝိသာဋ္ဌာယ၊ အပြစ်လွတ်ကင်း သန့်ရှင်းသော။ အနေလကလာယ၊ တံထွေး အရိယိုထွက်ခြင်း မရှိသော။ အတ္ထဿ၊ ဆိုအပ်သောအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာပနိယာ၊ သိစွမ်းစေနိုင်သော။ ပရိယာပနာယ၊ သစ္စာလေးပါး၌အကြုံးဝင်သော။ အနိဿိတာယ၊ ဝဋ်၌ပရိသော။ ပေါရိယာ၊ ပြည့်စုံခြင်း၌ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဂုဏ်ပေါင်းခသော။ ဝါစာယ၊ စကားဖြင့်။ သန္ဓေထတိ၊ ဇါ။ သမာပပေထိ၊ ဇါ။ သရုတ္ထေပေထိ၊ ဇါ။ သပ္ပဟံသေထိ၊ ဇါ။

၁။ ဩကောဋိမကောတိ လက္ခဏကော ပဟိန္ဒိဝေါ မဟောစရာ မ-ဋ္ဌ ၄-၁၅။
 ၂။ ကာယသ္မိတံ ဂါထာသုတ္တံ နိရုဋ္ဌာသိကံ ကထာ နိစ္စေသောတိ ဝတ္ထံ ကာယသ္မိန္တိ၊ ဤ သံ ဝိ။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာယနသမယံ၊ ဌံ။ ပဋိသလ္လာနာ၊ မှ။ ဝုတ္တိတော၊ ထတော်ပူ ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပ။ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ကော၊ အဘယ်ရဟန်းသည်။ ပ။ သပ္ပဟံသေတိ န ခေါတိ၊ နည်းဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ပဉ္စာလပုတ္တော၊ သော။ အာယသ္မာ ဝိသာခေါ၊ သည်။ ပ။ သပ္ပဟံသေတိ၊ ခ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဉ္စာလပုတ္တံ၊ သော။ အာယသ္မန္တံ ဝိသာခံ၊ ကိ။ ဝိသာခ၊ ဝိသာခ။ သာရ သာရ၊ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ။ ဝိသာခ၊ ဝိသာခ။ သာရံ ခေါ၊ ကောင်းစွာ သာလျှင်။ တံ၊ သင်သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ပ။ သန္တသေသိ၊ ခ်။ ပ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ပ။ သတ္တာ၊ သည်—

ဗာလေဟိ၊ လူမိုက်တို့နှင့်။ မိဿံ၊ ရောနှောသော။ အဘာသမာနံ၊ မဟောပြောတတ် သော။ ပဏ္ဍိတံ၊ ပညာရှိကို။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဘာသမာနံ စ၊ ဟောပြောတတ်သော ပညာရှိကိုကား။ ဒေသန္တံ၊ ဟောပြောတတ်သော ပညာရှိ ဟူ၍။ ဇာနန္တိ၊ သိကြကုန်၏။

ဣသိနံ၊ ဘုရားရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝေ၊ အလံသပ္ပယ်ဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာ ထရားကို။ ဘာသယေ၊ ဟောရာ၏။ ဇောတယေ၊ ထွန်းပစေရာ၏။ ပက္ခတေ၊ ချီးမြှောက် ရာ၏။ ဣသယော၊ ဘုရားရဟန္တာတို့သည်။ သုဘာသိတဇော၊ ကောင်းစွာ ဟောပြော အပ်သော အလံသပ္ပယ် လောကုတ္တရာထရား မိုကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဣသိနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မော၊ လောကုတ္တရာထရားသည်။ ဇေဇောတိ၊ တံခွန် အလံသပ္ပယ်ဖြစ်၏ ဟူသော။ ဝေ၊ ကိ။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဣတိ၊ ခ်။)

သတ္တမံ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်သည်။

ဂ-နန္ဒသုတ်

၂၄၂။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ ခ်။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝတော၊ ခ်။ မာတုစ္ဆာပုတ္တော၊ မိထေးတော်၏သားဖြစ်သော။ အာယသ္မာ နန္ဒော၊ အရှင်နန္ဒကို။ အာကောသိတပစ္စာကောသိ- တာနိ၊ ရွေးရွဲခေါက်ညှပ် ပြန်လှန်ခေါက်ညှပ် (လက်လိပ်တိုး) အပ်ကုန်သော။ စိဝရာနိ၊ သက်နိုး တို့ကို။ ပါရပိတုာ၊ ဝတ်ခုံ၍။ အက္ခိနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ အဇ္ဈေတုာ၊ မျက်စဉ်းကွင်း၍။ အစ္စံ၊ ကြည် လင်သော။ ပတ္တံ၊ မြေသပိတ်ကို။ ဂဟေတုာ၊ ယူ၍။ ပ။ အာယသ္မန္တံ နန္ဒံ၊ ကိ။ သဂဝါ၊ သည်။ “နန္ဒ၊ နန္ဒ။ တံ၊ သည်။ အာကောသိတပစ္စာကောသိတာနိ၊ အပ်ကုန်သော။ စိဝရာနိ၊ တို့ကို။ ယံ ပါရပေယျာသိ၊ အကြင်ရုံရာ၏။ အက္ခိနိ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ယံ အဇ္ဈေယျာသိ၊ အကြင် မျက်စဉ်း ကွင်းရာ၏။ အစ္စံ၊ သော။ ပတ္တုာ၊ ကိုလည်း။ ယံ ဓာရေယျာသိ၊ အကြင်ဆောင်ရာ၏။ တံ၊ ထိုဝတ်ခုံ ခြင်း၊ စေးကွင်းခြင်း၊ ဆောင်ခြင်းသည်။ သစ္စါ (သစ္စါယ) သစ္စါထရာ၊ ပြင်း။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အန- ဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗင်္ဂိထဿ၊ ဝင်ရောက်သော။ ကုလပုတ္တဿ၊ အမျိုးသားကောင်း ဖြစ်သော။ ထေ၊ သင့်အား။ န ခေါ ပတိဂ္ဂပံ၊ မလျှောက်ပတ်သည်သာတည်း။ (နန္ဒ၊ နန္ဒ။) တံ၊ သည်။ အာရညိကော စ၊ အာရညကင်ရတင်ဆောက်တည်သည်၎င်း။ ပိတ္တုပါတိကော စ၊ သည်၎င်း။ ပံသုကုလိကော စ၊ သည်၎င်း။ ယံ အဿသိ၊ အကြင်ဖြစ်အံ့။ ကာမေသု စ၊ ကာမကုတ်တို့၎်လည်း။ အနပေက္ခော၊

ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည် ဖြစ်၍။ ယံ ဝိဟရေယျာသိ၊ အကြင်နေရာ၏။ တေ၊ သည်။ သဒ္ဓါ၊ ဖြင့်။ ပ။ ကုလပုတ္တဿ၊ သော။ တေ၊ အား။ ပတိဂ္ဂပံ ခေ၊တိ၊ လျှောက်ပတ်သည်သာတည်းဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ ပ။ သတ္တာ၊ သည်။

အယံ ငါဘုရားသည်။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ အနပေက္ခိနံ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသော။ အာရညံ၊ အာရညကင်္ဂေတင်ဆောက်တည်သော။ ပံသုက္ကလိကံ၊ ပံသုက္ကေတင် ဆောက်တည်သော။ အညာတုဉ္ဇေန၊ မထင်မရှား ရွာ၍ရသော ဆွမ်းဖြင့်။ ယာပေန္တံ၊ မျှတသော။ နန္ဒံ၊ နန္ဒကို။ ပဿယန္တိ၊ မြင်ရအံ့နည်းဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။

☞ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ နန္ဒော၊ သည်။ ဤပရေန သမယေန၊ ၌။ အာရညိကော စ၊ သည်၎င်း။ ပိတ္တပါတိကော စ၊ သည်၎င်း။ ကာမေသု၊ တို့၌။ အနပေက္ခော စ၊ သည်၎င်း။ ဟုတု၊ ၌။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ၏။

အဋ္ဌမံ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဇု-တိဿသုတ်

၂၄၃။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ သဂဝတော၊ ၏။ ပိတုဇ္ဇာပုတ္တော၊ သထွေးတော်၏သာ၊ ဖြစ်သော။ အာယသ္မာ တိဿော၊ အရှင်တိဿသည်။ ပ။ ဇုက္ခိ၊ ဆင်းရဲခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍။ ဇုပ္ပနော၊ နှလုံးမသာယာသည်ဖြစ်၍။ အညာနိ၊ မျက်ရည်တို့ကို။ ပဝတ္တယမာနော၊ ဖြစ်စေ လျက်။ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ သဂဝ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ တိဿံ၊ ကို။ “တိဿ၊ တိဿ၊ ကိ”။ အထယ်ကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။ ဇုက္ခိ၊ ၌။ ဇုပ္ပနော၊ ၌။ အညာနိ၊ တို့ကို။ ပဝတ္တယ- မာနော၊ လျက်။ နိသိဒ္ဓော န ခေါတိ၊ နေသနည်း” ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါ၊ ပြီ။ သန္တေ၊ ဘုရား တထာ ဟိ ပန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းလျှောက်ပါအံ့။ မံ၊ ထပည့်တော်ကို။ သိက္ခ၊ တို့သည်။ သမန္တော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဝါစာသန္တိတော၊ အကေန၊ ကောင်းတည်းဟူသောနှင်တံဖြင့်။ သဉ္ဇမ္ဘိ၊ မပြတ် တိုးခြင်းကို။ အကံသု၊ ပြုကြပါကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ တိဿ၊ တိဿ။ တထာ ဟိ ပန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းပိန်တော်မူအံ့။ တံ၊ သင်သည်။ ဝတ္တာ၊ (မိမိကသာ သူထပါးတို့ကို လိုသလို) ဆိုဆုံးမ ထတ်၏။ နော စ ဝစနက္ခမော၊ သူထပါးတို့ ဆိုဆုံးမသည်ကိုကား သည်းမခံနိုင်။ တိဿ၊ တိဿ။ တံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဝတ္တာ၊ ဆိုဆုံးမထတ်၏။ နော စ ဝစနက္ခမော၊ နိုင်။ တံ၊ ထိုအကြောင်း သည်။ (ယံဝတ္တာ၊ ယံ နော စ ဝစနက္ခမော တံ ဟု သော်လည်း ကြိယာနှင့်တွဲစပ်၍ပေး။) သဒ္ဓါ (သဒ္ဓါယ) ဖြင့်။ အဂါရသ္မာ၊ မှ။ အနဂါရိယံ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ သော။ ကုလပုတ္တဿ၊ သော။ တေ၊ သင့်အား။ န ခေါ ပတိဂ္ဂပံ၊ မလျှောက်ပတ်သည်သာတည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ တံ၊ သည်။ ယံ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တာ စ၊ ဆိုဆုံးမထတ်သည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝစနက္ခမော စ၊ သူထပါးတို့ ဆိုဆုံးမသည်ကို သည်းခံနိုင်သည်လည်း။ အဿ၊ ရာ၏။ တေ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ပ။ တေ၊ သင့်အား။ ပတိဂ္ဂပံ၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ၊ ၏။ ပ။ သတ္တာ၊ သည်။

တိဿ၊ တိဿ။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ကုဠသိန၊ အမျက်ထွက်သနည်း။ မာကုဠိ၊ အမျက်မထွက်လင့်။ တေ၊ သင့်အား။ အက္ခောခေ၊ အမျက်မထွက်ခြင်းသည်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ တိဿ၊ တိဿ။ (ဘိက္ခုနာ၊ သည်။) ကောမောနမကဝိနယတ္ထိ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း မာန်မှုခြင်း သူ့ ကျေးဇူးကိုခြေဖျက်ခြင်းတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ ဝုဿတိတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏ ဟူသော။ တေ၊ ကိံ၊ အဝေါစ၊ ပြီ။

နဝမံ၊ ကိုးရပြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ထေရနာမကသုတ်

၂၄၄။ (ကေံ။ပ။ ကလန္တကနိဝါပေ၊ ပေးမြို့။) တေန ခေါ၊ ပန သမယေန၊ ဌံ။ အညတရော၊ သော။ ထေရနာမကော၊ ထေရအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကေဝိဟာရီ စေ၊ တယောက်တည်း တည်းနေလေ့ရှိသည်၎င်း။ ကေဝိဟာရဿ၊ တယောက်တည်းတည်း နေခြင်း၏။ ဝတ္ထဝါဒီ စ၊ ဂုဏ် ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုထေရရဟန်းသည်။ ဧကော၊ တယောက် တည်းတည်း။ ဂါမံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပဝိသတိ၊ ၏။ ဧကော၊ တည်း။ ပဋိက္ခမထိ၊ ပြန် လာ၏။ ဧကော၊ တည်း။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသီဒတိ၊ ထိုင်နေ၏။ ဧကော၊ တည်း။ စကံမံ၊ စကြံသွားလျက်။ အဝိဇ္ဇာတိ၊ (တရား) ဆောက်တည်၏။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ သပ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိံ။ “ဘန္တေ၊ ဖု၊ ဣ၊ ဤသာသနာထော်၌။ အညတရော၊ သော။ ထေရနာမကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကေဝိဟာရီ၊ တယောက်တည်းတည်း နေလေ့ရှိပါ၏။ ကေဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဝတ္ထဝါဒီစာတိ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းလေ့တည်းရှိပါ၏” ဟူသော။ တေ၊ ကိံ၊ အဝေါစ၊ ပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အညတရံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ကိံ။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ယေ၊ လာလော့။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ ဝစနေန၊ စကားပြင်း။ ထေရံ၊ ဘိက္ခု၊ ထေရရဟန်းကို။ အာဝု သော ထေရ၊ ငါ့ရှင်ထေရ။ တံ၊ သင့်ကို။ သတ္တာ၊ သည်။ အာမန္တေထိ၊ ခေါ်ထော်မှု၏ ဟု။ အာမန္တေထိ၊ ခေါ်ချေလော့”ဟူ၍။ အာမန္တေထိ၊ မိန့်ထော်မှု၏။ စံ ဘန္တေထိ ခေါ၊ အရှင် ဘုရား ကောင်းပါပြီဟူ၍။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏(စကားကို)။ ပဋိသုတာ၊ ဌံ။ ပ။ အာယသ္မန္တံ ထေရံ၊ ကိံ။ အာဝုသော ထေရ၊ ထေရ။ တံ၊ သင့်ကို။ သတ္တာ၊ သည်။ အာမန္တေ ထိတိ၊ ခေါ်ထော်မှု၏ ဟူသော။ တေ၊ ကိံ၊ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဝေမာဝုသော တိ ခေါ၊ ငါ့ရှင် ကောင်း ပါပြီဟူ၍။ အာယသ္မာ ထေရော၊ သည်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏(စကားကို)။ ပဋိသုတာ၊ ဌံ။ ယေန၊ ဌံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ထေရ၊ ထေရရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ကေဝိဟာရီ ကိရ၊ တယောက်တည်းတည်း နေလေ့ရှိသတံ။ ကေဝိဟာရဿ စ၊ တယောက်တည်းတည်း နေခြင်း၏ လည်း။ ဝတ္ထဝါဒီ ကိရ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းလေ့ရှိသတံ။ ဣတိ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စန္တိ၊ မှန်သလော ဟူသော။ တေ၊ ကိံ၊ အဝေါစ၊ ပြီ။ စံ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား ဤသို့မှန်ပါ၏။ ထေရ၊ ထေရရဟန်း။ ယထာ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ တံ၊ အပ်သည်။ ကေဝိဟာရီ၊ တယောက်တည်းတည်း နေလေ့ရှိသနည်း။ ကေဝိဟာရဿ စ၊ ၏လည်း။ ဝတ္ထဝါဒီ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ဆိုလေ့ရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်ထော်မှု၏။ ဘန္တေ၊ ဖု၊ ဣ၊ ဌံ။ အယံ၊ သည်။ ဧကော၊ တည်း။ ဂါမံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ ပဝိသတိ၊ ၏။ ဧကော၊ တည်း။ ပဋိက္ခမာမိ၊ ပြန်လာပါ၏။

ကော၊ တည်း။ ရဟော၊ ဌ။ နိသိဒါမိ၊ ဇ။ ကော၊ တည်း။ စကံမံ၊ လျက်။ အဓိဋ္ဌာမိ၊ ဇ။
ဘန္တေ၊ ဘု။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ အဟံ၊ သည်။ ကေဝိ၊ ဘာရီ၊ ဇ။ ကေဝိဟာရဿ၊ ဇ။ ဝဏ္ဏဝါဒီ စ၊ ဇ။
ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

ထေရ၊ ထေရရဟန်း။ သော ကေဝိဟာရော၊ ဤတယောက်ထည်းတည်း နေခြင်းသည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ဤတယောက်ထည်းတည်း နေခြင်းသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ န ဝဒါမိ၊ ငါဘုရား
ဟောတော်မူ။ ထေရ၊ ထေရရဟန်း။ အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ကေဝိဟာရော၊ သည်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊
၏။ တံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို။ သုဏာဟိ၊ နာလော့။ သာဓကံ၊ စွာ။ မနသိကရောဟိ၊ နှလုံးသွင်း
လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ပ။ ထေရ၊ ထေရရဟန်း။
ကဏ္ဍ၊ အဆယ်သို့လျှင်။ ကေဝိဟာရော၊ သည်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊ သည်။
ဟောတိ၊ နည်း။ ထေရ၊ ထေရရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အထိတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။
ယံ၊ အကြင် ခန္ဓာငါးပါးသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးကို။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ အနာ-
ဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ယံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ဇ။) တံ၊ ကို။ ပရိနိဿဋ္ဌံ၊ ရန်အပ်ပြီ။
ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ အတ္တဘာဝပရိလာဘောသု စ၊ စက္ခုဘောကို ရခြင်းတို့၌လည်း။
ဆန္ဒရာဂေါ၊ အလွန်အမင်းထပ်မံခြင်းကို။ သုပ္ပုရိဝိနိတော၊ ကောင်းစွာ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီ။
ထေရ၊ ထေရရဟန်း။ ဝေ ခေါ၊ လျှင်။ ကေဝိဟာရော၊ သည်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏော၊
သည်။ ဟောတိ၊ ဇ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ပ။ သတ္တာ၊ သည်—

သဗ္ဗာသိသုံ၊ အလုံးစုံ(ခန္ဓာအာယတနဓာတ်တရား)ကို လွမ်းမိုးနိုင်သော။ သဗ္ဗဝိဇုံ၊
အလုံးစုံ(ခန္ဓာအာယတနဓာတ်တရား)ကိုသိသော။ သုဓမ္မံ၊ ကောင်းသောပညာရှိသော။
သဓမ္မော၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဓမ္မော၊ လောကီတရားတို့၌။ အနုပလိတ္ထံ၊ (ထဏှာဒိဋ္ဌိ
ဟူသော လိမ်းကျခြင်းတို့ဖြင့်)မလိမ်းကျအပ်သော။ သဗ္ဗဉ္စဟံ၊ အလုံးစုံကိုပယ်စွန့်ပြီးသော။
တဏှာက္ခယေ၊ တဏှာကုန်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုတ္တံ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ကိလေသာမှ
လွတ်သော။ တံ နရံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ကေဝိဟာရီတိ၊ တယောက်ထည်း
နေလေ့ရှိသူဟူ၍။ ပြုပိတိ၊ ဟောတော်မူ၏ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (မ-၄၅ ၂-၂၇
အပွင့်ကိုလည်း ရှ။)

ဧသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-မဟာကပ္ပိနသုတ်

၂၄၅။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌ။ ပ။ သိက္ခ။ တို့ကို။ သိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမေ၊ သင်ထိုသည်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊
လာသော။ ဩဒါတကံ၊ ပြုစင်သော။ ဝန္တကံ၊ သေးသွယ်သော။ တုဂံနာသိကံ၊ မြင့်သောနှာခေါင်း
ရှိသော။ ဧတံ သိက္ခံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ပဿထ နော တိ၊ မြင်ကုန်၏လော့”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊
မိန့်တော်မူ၏။ ဝေ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား မှန်ပါ မြင်ပါကုန်၏။ (အကြောင်း ၂၄၀-စာပိုဒ်နှင့် တူ၏)
သတ္တာ၊ သည်—

ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဂေါတ္ထပဋိသာရိနော၊ အနွယ်ကို အောက်မေ့တတ်ကုန်၏။ (တေသု၊ တို့တွင်။) ခတ္တိယော၊ မင်းမျိုးသည်။ ဇနေတသ္မိံ၊ လူလောက၌။ သေဋ္ဌော၊ အမြတ်ဆုံးတည်း။ (ယော၊ အကြင်သူသည်။) ဝိဇ္ဇာစရကသပ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရကနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒေဝမာနသေ၊ လူလောက နတ်လောက၌။ သေဋ္ဌော၊ အမြတ်ဆုံးတည်း။ (မ ၂-နိဿယ စာပိုဒ် ၃၀-၌ ဇနေတသ္မိံ နှင့်ဆိုင်သော အဆုံးအဖြတ် ရေးခဲ့ပြီ။ ဗြဟ္မသံယုတ် ဒုဝဂ် ၁၈၂-စာပိုဒ်၌ အနက်ရေးပြီး။)

အာဒိစ္စော၊ နေမင်းသည်။ ဒိဝါ၊ နေအခါ၌။ တပတိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပ၏။ စန္ဒိမာ၊ လသည်။ ရတ္တိံ၊ ည၌အခါ၌။ အာဘာတိ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပ၏။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ သန္တဋ္ဌော၊ ချုပ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်မှသာ။ တပတိ၊ ထွန်းလင်းတင့်တယ်၏။ ဗြာဟ္မဏော၊ ရဟန္တာသည်။ ဈာယံ၊ ဈာန်ဝင်စားမှသာ။ တပတိ၊ ထွန်းလင်းတင့်တယ်၏။ အထ၊ ထိုမှ တပါး။ ဗုဒ္ဓော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ အဟောရတ္တိံ၊ နေညဉ့် ပတ်လုံး။ တေဇသာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ တပတိတိ၊ ထွန်းလင်းတင့်တယ်တော်မူ၏ ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ကောဒသံ၊ တဆဲ့တခုမြောက်သောဆုတ်တည်း။

၁၂-သဟာယကသုတ်

၂၄၆။ သာဓတ္တိယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မတော မဟာကပ္ပိနဿ၊ အရှင်မဟာကပ္ပိန၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိနော၊ အတူနေတပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ သဟာယကော၊ အပေါင်း အဖော်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေ ဘိက္ခု။ နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်။ ပ။ ဥပသင်္ဂမိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ ဒုရတောဝ၊ မှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တေ၊ လာနေသည်တို့ကို။ အဒ္ဓသာ ခေါ၊ သာလျှင်တည်း။ ဒိသ္မာန၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ တို့၊ တုမေ၊ တို့သည်။ ကပ္ပိနဿ၊ ၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိနော၊ ကုန်သော။ သဟာယကော၊ ကုန်သော။ တေ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ အာဂစ္ဆန္တေ၊ လာနေသည်တို့ကို။ ပဿထ နောတိ၊ မြင်ကုန်၏လော”ဟူ၍။ အာမဓန္တသိ၊ ပြီ။ ဝေ ဘန္တေ၊ ကုန်၏။ ပ။ သတ္တာ၊ သည်—

☞ သဟာယာ၊ အပေါင်းအဖော်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ ဘိက္ခု။ ဤရဟန်းတို့သည်။ ဝိရ ရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော နေ ညဉ့်ပတ်လုံး။ သမေတိကာ ဝတ၊ ညီညွတ်သော အယူသဘော ရှိကုန်စွတကား။ ဗုဒ္ဓပူဇော်တေ၊ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသိစေတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်၌။ နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ သဒ္ဓမ္မော၊ အဆုံးအမတရားသည်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။

အရိယပူဇော်တေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားသိစေတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတော်၌။ ကပ္ပိနေန၊ မဟာကပ္ပိနသည်။ သုဝိနိတာ၊ ကောင်းစွာဆုံးမအပ်သည်ဖြစ်၍။

သဝါဟိနိံ၊ စစ်သည်နှင့်တကွသော။ မာရံ၊ မာရ်နှစ်ကို။ ဇေတု၊ အောင်မြင်၍။ အန္တိမံ၊ အဆုံးဖြစ်သော။ ဝေဟံ၊ ကိုယ်ကို။ ဓာရေန္တိတိ၊ ဆောင်ကုန်၏ဟူသော။ ဇတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ရွှါဒသမံ တဆဲနှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။
ဘိက္ခုသံယုတ္တံ၊ ဘိက္ခုသံယုတ်သည်။
သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဘိက္ခုသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါန်းကား—

ကောလိဇော စ၊ ကောလိဇသုတ်၎င်း။ ဥပထိဿော စ၊ ဥပထိဿသုတ်၎င်း။
ဗဒ္ဓောစာပိ၊ ဗဒ္ဓသုတ်၎င်း။ နဝေါ စ၊ နဝသုတ်၎င်း။ ဒုဇာဇော စ၊ ဒုဇာဇသုတ်
၎င်း။ သန္တိ စ၊ သန္တိသုတ်၎င်း။ ဝိသာခေါ စ၊ ဝိသာသုတ်၎င်း။ နန္ဒော စ၊
နန္ဒသုတ်၎င်း။ တိဿော စ၊ တိဿသုတ်၎င်း။ ထေရနာမော စ၊ ထေရနာမသုတ်၎င်း။
ကပ္ပိနော စ၊ ကပ္ပိနသုတ်၎င်း။ သဟာယေန စ၊ သဟာယသုတ်နှင့်တကွလည်း။
ရွှါဒသတိ၊ တဆဲနှစ်သုတ်တို့ ဟူ၍။ ပဋ္ဌတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဗုထိဟော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ နိဂါနဝဂ္ဂေါ၊ သည်။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုနိဂါနဝဂ်၏။ ဥဒ္ဓါနံ၊ ဥဒ္ဓါန်းကား—

နိဂါနာသိသမယောတု၊ နိဂါနသံယုတ် အဘိသမယသံယုတ် ဓာတုသံယုတ်၎င်း။ အနုမ-
တဂ္ဂော၊ အနုမတဂ္ဂသံယုတ်နှင့်တကွ။ ကဿပံ၊ ကဿပသံယုတ်၎င်း။ သက္ကာရရာဟုလ-
လက္ခဏော၊ လာသသက္ကာရသံယုတ် ရာဟုလသံယုတ် လက္ခဏသံယုတ်၎င်း။ ဘိက္ခုနာ၊
ဘိက္ခုသံယုတ်နှင့်တကွ။ ဩပမ္ပ၊ ဩပမ္ပသံယုတ်၎င်း။ (ဗုတိ၊ ဤသည်တည်း။) တေန၊
ထို့ကြောင့်။ ဗုထိဟော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ နိဂါနဝဂ္ဂသံယုတ်ဟူ၍။ ပဋ္ဌတိ၊ ခ်။

နိဂါနဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ၊ နိဂါနဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိသည်။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

